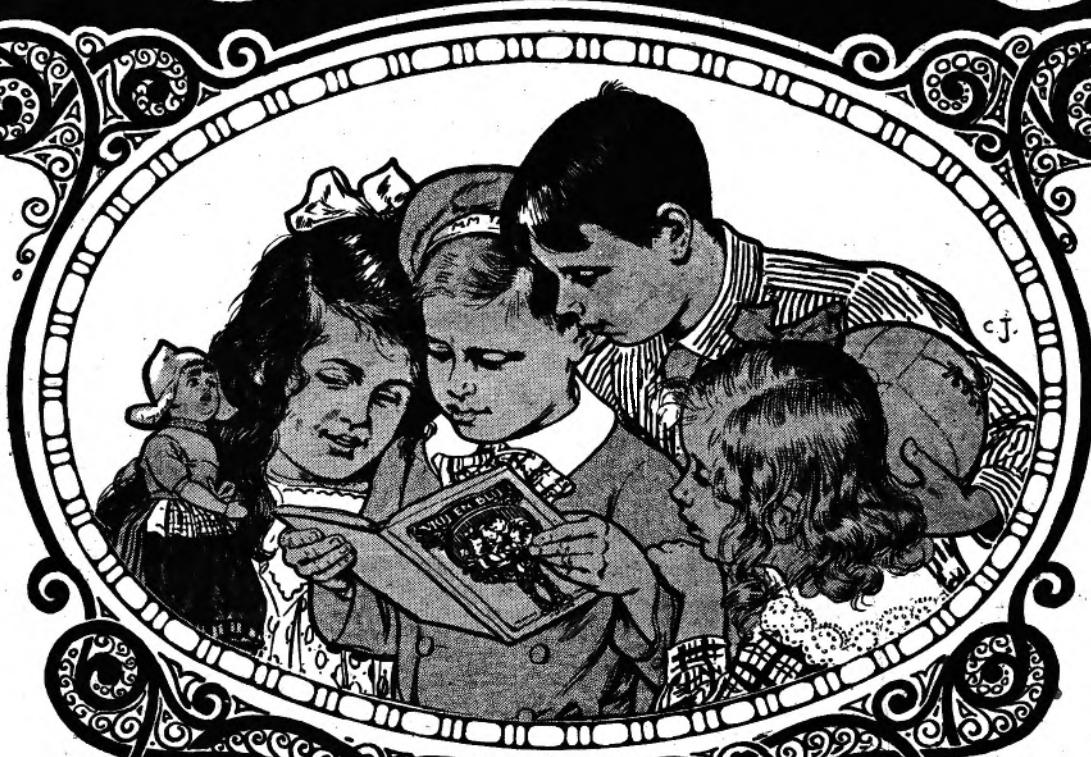

VRIJENBLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1923

11 OCTOBER
No. 1

VRIJ EN BLIJ Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand
Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbzn., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG—ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

Om den praatstoel van Oom Koos.

In menig boek kan men op de bladzijde, volgende op het titelblad, een „woord vooraf” vinden. In dat woord vooraf, die inleiding, worden dan door de uitgevers of door den schrijver, soms ook door anderen, enkele bijzonderheden vermeld, die noodig zijn voor ieder, die het boek wil gaan lezen.

De meeste jongens en meisjes slaan die voorrede, inleiding, dat „woord vooraf”, over. Wat toch eigenlijk heel dwaas is, want zeer dikwijls wordt een boek beter begrepen, als men gelezen heeft, wat de schrijver met de uitgave er van bedoeld heeft.

Maar ik geef toe, dat het boeiendste gedeelte van een boek niet moet gezocht worden in het inleidend woord.

Voor ik nu begin met in „Onze Courant” te schrijven, wilde ik ook eerst wel eens aan de „Vrij en Blij”-lezers gaan vertellen, wat we alzoo in „Onze Courant” zouden willen vermelden en daarom had ik ook behoefte aan „een woord vooraf”.

Maar — ik durfde het er niet boven zetten, want ik vreesde, dat de meesten van de lezers en lezeressen het dan maar zouden overslaan.

En ik liet het dus maar open. Ik dacht — al schrijvende zal ik wel een opschrift vinden, dat inplaats van afstooten, aantrekken zal.

En — ik ben er nu inééns ook, hoor!

Ik dacht: Als die jongens en meisjes nu maar eerst eens kijken, wat er onder staat en ze zien dan den naam van „Oom Koos”, dan krijg ik ze waarschijnlijk wel aan 't lezen van deze inleiding. En dus plaatste ik het opschrift er boven, dat er nu staat.

„Onze Courant”.

Ja, wat wil ik daar nu mee?

Ik zal het je eens even vertellen.

Er zijn jongens en meisjes, die nooit een krant aankijken! Anderen weer zijn zóó verzet op 't lezen van deze dagelijksche gast, dat vader en moeder het hun haast verbieden, er naar te grijpen. Ja, ik ken zelfs gezinnen, waar vader en moeder beslist niet willen, dat de kinderen de krant lezen.

Geheel ongelijk geven kan ik zulken ouders niet.

Er staan in de groote-menschen-kranten vaak dingen, die we nog niet goed begrijpen kunnen en die we dan verkeerd gaan uitleggen, soms tot onze eigen schade.

Dat willen onze ouders voorkomen.

Maar — er staan in de kranten ook heel veel dingen, die we wel degelijk weten mogen, berichten, waarvan we voordeel kunnen genieten of die onze ontwikkeling kunnen ten goede komen. En dan wordt — om ons te onthouden, 't geen we nog

niet kunnen of mogen lezen — tegelijkertijd weggestopt, wat we wel mochten of eigenlijk moesten weten.

Dat is jammer!

Nu heeft de uitgever van „Vrij en Blij” gevraagd, of ik de kranten wilde lezen en dan daaruit met mijn eigen woorden aan jullie wilde vertellen, wat je misschien te pas kan komen.

Nu kon ik dat wel in een praatje doen, maar dat wil ik liever niet.

Het plan om er een krant van te maken, leek mij het beste.

Als ik dan wat meedeel uit ons eigen vaderland, plaats ik het onder het hoofdje: Binnenland. Is er het een en ander uit andere landen of werelddeelen, dan komt het onder de rubriek: Buitenland. Soms vind ik een mooie foto, die mij aanleiding geeft tot een bijschrift. Of — ik tref in de bladen, die ik lees, wetenswaardige dingen aan. Die vertel ik dan zoo kort mogelijk onder het hoofd: Van alles wat.

Of ook: er zijn andere berichten, die nu niet bepaald tot de wetenswaardigheden behooren, maar die toch belangrijk genoeg zijn om ze te onthouden. Die plaats ik dan weer onder: Korte Berichten.

Zelfs zal „Onze Courant” ook een advertentierubriek bevatten. Daar bemoei ik mij natuurlijk niet mee, dat is altijd het werk van de uitgevers en daarvoor zal je dan speciaal je moeten wenden tot den heer Bosch in Baarn.

Maar — weet je, wàt ik nu het leukste van de zaak vind?

Dat jullie aan de rubriek Plaatselijk Nieuws mogen meehelpen!

Leest daarover maar eens, wat in dit nummer onder Plaatselijk Nieuws geschreven wordt.

OOM KOOS.

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje bedoelt) moet worden weggelaten.

Wat zeg je er van?

Kijk nu de eerste aflevering van den nieuwen jaargang maar eens door en lees de mooie verhalen. Wat zeg je er nu van? Mooi, is 't niet?

Doe dan ook nog eens je best voor „Vrij en Blij” en vraag je vriendjes en vriendinnetjes eens, of ze ook niet ons mooie tijdschrift zouden willen lezen. Laat ze eens aan hun ouders vragen of 't mag.

Wie ons een nieuwen abonné opgeeft, ontvangt een mooi boek. Wil je je best nog eens doen?

De plaat in kleuren.

Tot ons leedwezen kunnen wij in dit nummer nog geen gekleurde plaat geven. Die komt in het volgende nummer.

WAT ZAL IK MET ZOO'N STOKJE DOEN?

PIEPERDING EN HET MEISJE.

„Arm, klein ding,” zei het meisje tegen de muis, die in de waterkruik gevallen was en vruchteloos telkens weer probeerde, om er uit te komen. „Wacht, ik zal je helpen.”

„Piep,” zei de muis, toen ze weer op den grond stond. „Pieperding zal je altijd dankbaar blijven. Maar nu moet je me eens vertellen, waarom je er zoo bedroefd uitziet.”

„Waarom ik zoo bedroefd ben, kleine Pieperding? Booze menschen hebben verteld, dat ik goud uit stroo kan maken. Dat heeft de koning ook gehoord en nu wil hij hebben, dat ik hem een heeleboel goudstukken zal maken. Een kamer vol. Maar ik kan het niet en nu heeft hij mij uit boosheid in deze gevangenis laten sluiten. Ik moet hier blijven, tot ik de goudstukken klaar heb.”

„Dat is wel treurig,” zei Pieperding. Maar je bent een heel goed en lief meisje, want je hebt mij geholpen en daarom zal ik ook goed voor jou wezen. Zoek maar onder het stroo, waar je 's nachts op ligt, dan zul je een stokje vinden. Ieder die je er mee aanraakt, verandert in een spin, als je 't versje opzegt, dat ik je leeren zal.”

Toen begon Pieperding heel fijntjes te piepen:

Tooverstokje, tooverstokje, kom, begin!
Maak van dezen man een spin.

„Wat zal ik met zoo'n stokje doen?” vroeg het meisje bedroefd, maar Pieperding knikte heel wijs met zijn kopje en zei: „Doe maar wat ik je gezegd heb, dan gaat het wel goed.”

't Meisje zette zich moedeloos neer op de bos stroo, waarop ze 's nachts moest slapen.

Terwijl ze zoo zat, voelde ze met haar handen in 't stroo, en zie, daar kwamen ze in aanraking met het stokje, waarvan Pieperding gesproken had.

Plotseling schrok het meisje op. Ze hoorde, hoe de grendel van de deur van haar gevangenis weggeschoven werd. De deur ging open en daar stond de koning op den drempel.

„Nog geen goud?” zei hij. „Je wilt dus niet doen, meisje, wat ik gezegd heb?”

„Ik kan niet,” zei snikkend het arme kind.

Toen werd de koning erg boos. Hij trok zijn langen, krommen sabel en liep op het meisje toe.

't Meisje ging, bang als ze was, zoo ver mo-

gelijk achteruit, tot aan de muur, maar toen kon ze niet verder. De koning stond vóór haar en zijn oogen flikkerden van kwaadheid.

In haar angst raakte zij toen met het stokje dat ze in haar hand had, zijn kleeren aan, en zei het versje op, dat Pieperding haar geleerd had. Plotseling veranderde de koning toen in een heel groote spin. 't Meisje zag de spin over den vloer loopen en in een donker hoekje verdwijnen.

't Speet haar nu wel, dat ze den koning met haar stokje had aangeraakt.

„Kon ik maar weer goed maken, wat ik gedaan heb,” zuchtte zij.

„Dat kun je wel,” zei Pieperding, die weer te voorschijn kwam. Wacht maar, tot de spin er weer is. Dan raak je haar met je stokje aan en zingt er dit versje bij:

Stokje klein, stokje klein,

Laat de spin weer een mannetje zijn.

En dan zal je wel eens zien, wat er gebeurt.

Den heelen dag wachtte het meisje op de terugkomst van de spin en ja, eindelijk, tegen den avond, kwam het dier uit zijn hoekje te voorschijn. Toen raakte het meisje de spin met haar stokje aan en zei het versje van Pieperding op.

En zie, opeens was de spin weg, en de koning stond voor haar. Maar hij keek nu niet boos meer en lachte vriendelijk.

„Je bent een goed meisje,” zei hij, „want je had me ook wel een spin kunnen laten blijven en dat had ik eigenlijk verdiend, omdat ik je zoo leelijk behandeld heb. Ik ben erg blij, dat je me weer hebt omgetooverd, want het beviel me heelemaal niet, zoo'n spin te zijn. Ik dank je wel, hoor, en ik geloof nu ook niet meer, dat je van stroo goud maken kunt. Je moogt dus wel naar je ouders teruggaan en omdat je kwaad met goed vergolden hebt, geef ik je mijn beurs met goudgeld.”

„Piep,” zei Pieperding, die uit het holletje te voorschijn kwam.

„Ik wensch je goede reis. Geef me nu mijn stokje maar weer, daar heb je toch niets meer aan.”

Het meisje deed, wat haar gevraagd werd.

„Dag, goede, beste Pieperding,” zei ze nog, en 't meisje knikte vriendelijk tegen haar en verdween weer.

Z.

I. Beppie was weg.

't Was heel stil op den zolder.

En 't schemerde al...

Maar opeens kwam er heel haastig een bloot been uit het bed, wit in den donker.

„Dik,... jô, kom! 'k Zie 'em, geloof ik...”

„Waar?”

„Op 't dak!... Kom jô!”

En uit het bed aan den anderen kant van den zolder kwamen ook al bloote beenen te voorschijn, wit in den donker.

„Zachtjes, hoor!... anders...”

En op hun teenen slopen de twee jongens naar het zolderraam, dat, voor de frissche lucht, op een kiertje stond. Wim voorop, Dik achteraan. En Dik hield Wim vast aan een knoop van zijn hansop.

„Zie j'em?”

„Nee... nou niet meer; maar hij zit vast op het dak,... vast!”

Het raam knierpte wijder open, Wim stak zijn hoofd naar buiten, loerde de halfduistere dakgoot langs, en riep: „Beppie! Beppie! Beppie!... Bep! Beppie!”

Maar Beppie kwam niet. Beppie was nergens te zien.

„La'-me ook 'es kijken!” drong Dik.

„Nee jô... hij is er niet!... Geef me 'es een zetje!”

„Dat mag niet!”

„Eventjes maar, vooruit dan!”

Wim kréég zijn zetje en bonkte al met zijn knie boven op de hooge vensterbank, wipte met een vluggen sprong in de breede goot, die tusschen twee hooge, schuine daken lag. En met zijn vingertoppen zich steunend tegen de dakpannen, sloop hij verder. „Knoerp,” zei het bultige zink onder zijn bloote voeten.

„Wim!... Wim!”

„Stil nou, ik zie 'em haast!... Kom óók maar, 'k zal je wel optrekken, ja?”

Wim kwam terug, sjarde Dik ook in de goot, en sámen togen ze op zoek, schichtig speurend of ze iets zagen. Een eindje verder boog de goot om, tusschen andere daken door...

„Bèppie!... Bèp!... Bèppie!” lokte Dik met zachte, heel vriendelijke stem.

„Nee, stil nou!... Hoor 'es, als we 'em zien,

hè, dan zal ik 'em bij z'n nek grijpen, en dan moet jij me helpen, hoor!”

„Ja, maar... als-t-ie nou dól is, en als-t-ie je aanvliegt...”

„Ssst!... ik hoorde al haast wat.”

Dat was een leelijke geschiedenis geworden; door eigen schuld.

Beppie was een leuke kat; — een zwarte kater met zoo'n mooien, dikken kop en zoo'n langen, dikken staart. De oude juffrouw van den overkant had hem gebracht, toen hij nog maar zoo'n klein poesje was. En die oude juffrouw had gezegd, dat ze het diertje *B e p p i e* moesten noemen, omdat ze zelf ook zoo heette: Elisabeth Poldermans, — en dat het een heel lief en teer poesje was, — en dat ze het heel zacht en voorzichtig moesten behandelen... Beppie! een gekke naam was dat: een *m e i s j e s* naam, en 't poesje was juist zoo'n leuke, wilde springer geworden, een sterke, stevige kat. Je kon met hem spelen net als met een jongen hond. Kunstjes kon hij ook: over je gevouwen handen springen; — en in

zijn bek een prop papier terughalen, die je had weggegooid; — en op zijn achterpooten staan; — en met zijn voorpooten, heel voorzichtig, iets lekkers van de tafel halen.

Maar v a n m i d d a g...

Ja, toen de jongens zoeven onder de wol lagen, ieder in zijn eigen mandje, had Wim gemopperd: „'t Is j o u w schuld!” en Dik had gezegd: „Jij hebt 't bedacht!”

Maar 't wàs nu eenmaal zoo.

Vanmiddag... toen hadden ze een wagentje gemaakt van een oude, kartonnen doos; nee, 't was eigenlijk maar een sleê geworden, want er zaten geen wielen onder... En Wim had bedacht: „Zeg, zullen we Beppie er voor spannen, met een touw... Ja? En dan ook een touwtje in zijn bek, net als bij een paard... Ja?”

Toen was het erge gebeurd.

Wim had een tuig gemaakt: een lang touw voor de borst, met een ander touwtje over den rug, dat de bespanning niet afzakken kon. En Dik was Beppie gaan opzoeken... Beppie was voor Dik niet bang. Als die wilde Wim hem pakken wilde, ging hij er altijd van door; maar Dik kon hem dadelijk vangen... En Dik had hem ingespannen ook: 't ging prachtig; hij trok al een beetje en de slee gleed vooruit.

„Vòrt, peerd!” had Dik gezegd... Beppie nam een sprong.

„Nee, nee! Eerst nog de teugels!” riep Wim. Te laat... 't Paard sloeg op hol.

De arme kat voelde dat vreemde ding, vlak achter zijn staart. Hij nam een verschrikten sprong, maar dat ding rombommelde mee. Angst kwam er in zijn oogen. Hij vlóóg door 't kamertje, onder de stoelen, onder de tafel, onder de kast. Hij blies van kwaadaardigheid... Maar 't ding, dat vrééselijke ding, rombommelde overal, óveral achter hem aan. 't Maakte 't arme beest dol van angst.

„Beppie! Beppie!... Nee, nee, hoor'es!” schreeuwden de verschrikte jongens; maar Beppie was opeens de kamer uitgevlogen, den winkel in. Daar wàs niemand op dat oogenblik... gelukkig maar! En toen was hij boven op een stapel pakjes zeepoeder gesprongen en er ook weer af, en toen waren al die pakjes over den vloer gerold, en toen... toen hadden ze hem niet meer gezien, héélemaal niet meer gezien.

Waar hij gebleven was? De deur uit, die op een kier stond? De trap op? Achter de toonbank? Tusschen de zakken en tonnetjes onder de uitstalkast?... Ze hadden heel gauw de pakjes zeepoeder opgeraapt, dat moeder niets merken zou. Ze hadden gezocht — óveral, en geroepen — óveral. Ze waren de trap opgegaan, de e e r s t e, die uit den winkel naar het bovenhuis voerde, waar de brommerige buurman woonde: Hij was gelukkig uit en zijn deur was dicht: dáár kon Beppie zich niet verstopt hebben. Ze waren de t w e e d e trap opgeklauterd naar den zolder. Ze hadden in alle hoeken en gaten gesnuffeld: onder hun bed, op hun bed, in hun bed... Beppie was gevlogen.

En 't ergste was, dat v a d e r zooveel van Beppie hield. En als Beppie nou eens nooit meer terugkwam, of dol geworden was, — ja, dat kòn best!

Vader ging elken avond, als hij moe van het werken thuis was gekomen, in zijn rieten leuningstoel de krant zitten lezen; dan kon hij net door de ruiten heen in het winkeltje kijken, waar moeder de klanten hielp; — dat was een fijn plekje... Dan wachtte Beppie al. Als de krant ritselde sprong hij gauw op vaders knie en begon te spinnen van plezier. En elken avond wéér bonste hij met zijn harden kop tegen vaders krant. En elken avond wéér bromde vader op die lastige kat. En elken avond wéér lei vader de krant op tafel en zei: „Kom, ouwe jongen, de baas krijgt slaap!”... Dan gingen ze samen een dutje doen.

Vader had van-avond overal naar Beppie gezocht, en aan iedereen gevraagd, waar 't dier toch was. De jongens hadden gezegd: „Ik weet het niet, va”... „Ik ook niet!”... Dat was geen liegen geweest; of... ja, toch eigenlijk wel een beetje liegen... O, als vader wist, wat ze met Beppie uitgevoerd hadden!...

Ja, 't wàs een leelijke, een héél leelijke geschiedenis geworden.

En nu slopen de jongens samen tusschen de daken door, 't leken zèlf wel twee katten.

„Beppie!... Beppie-ie!” riepen ze zacht. Geen mensch kon hen hier zien, en tòch fluissterden ze. 't Was zoo vreemd, zoo stil tusschen die hooge daken: je werd er eigenlijk

een beetje bang van... en zie je, ze mochten volstrekt niet in de goot komen.

„O, zeg... kijk, kijk, dáár is-t-ie vast binnen gesprongen; vast!”

Een eindje verder in de lange goot kwam weer een zoldervenster uit. 't Was van een pakhuis, en 't had geen ruiten, maar twee houten luiken met open hartjes er in... En 't eene luik stond los.

„Ja, maar als er iemand op dien zolder is”... fluisterde Dik bang. En Wim weifelde ook even.

„Kom maar... heel voorzichtig!... Op je teenen, hoor!”

En verder slopen ze weer.

„Knoerp!” zei het zink onder hun voeten... „Knoerp!”

Ze kwamen bij het open luik, loerden naar binnen den duisteren zolder op.

„Zie je 'em?”

„Nee... ja, dáár!... Kijk, daar is iets wits, dat is misschien de doos... Ga je mee kijken?”

„Jô!... Durf jij?”

„Kom maar!... Héél stilletjes, héél eventjes maar.”

Wim klom het eerst naar binnen. Dik, angstig, klom hem na. En 't open luik knarste zacht in zijn scharnieren... Ze slopen den bijna geheel donkeren zolder op, voetje voor voetje. Overal stonden kisten en tonnen en manden. En in eens, achter een grooten stapel zakken, zagen ze een schemerlichte trapopening... Ze wefelden weer, hielden elkander vast, maar dat witte, zie je, dat witte was nog verder, ginder in den hoek.

„Beppie! Beppie!” wilden ze wel roepen, heel zacht; maar ze durfden niet. Die trapopening!...

Wim trok Dik mee aan zijn hansop. En dichter, dichter naderden ze het witte al. Wim ging op zijn hurken zitten, Dik loerde over hem heen... „Beppie! Beppie!” fluisterde hij bijna onhoorbaar.

Opeens...

Krak! krak! ging het beneden op de trap. Er bonkte wat tegen het houten zijschot. Er kwam iemand met langzame, zware schreden naar boven.

O!... de jongens doken ineen van heftigen schrik. Hun beenen rilden. Dik wou wegvlie-

gen; maar Wim rukte hem terug... „Still!... Hier!”... Achter een groote kist kropen ze weg, konden nog net zien 't schemeren van de trapopening.

Krak! krak!... En kwam een donker ding boven die opening uit: een zak, en onder dien zak was een hoofd, en armen... Een pakhuis-knecht kwam met een zwaren baal op den schouder den zolder op, smeed den last in een hoek, en wilde naar beneden gaan, had zijn eenen voet alweer op de bovenste treê...

Hij bromde in zichzelf, trok zijn voet terug en scharrelde over den schemerdonkeren zolder heen — naar... o, gelukkig niet naar de jongens, maar naar het open zoldervenster. Daar rommelde hij wat met een ijzeren bout, trok met harden ruk het vensterluik dicht, bonkte er nog eens met zijn vuist tegen, mopperde weer en kwam terug naar de trapopening.

De jongens zagen niets, hoorden alles. Als muizen, die de kat hooren voorbijsluipen, zóó stil zaten ze.

Krak! krak!... De man verdween; beneden aan de trap sloeg een deur dicht. Dan was alles weer doodstil. En toen de jongens zich eindelijk weer durfden bewegen en voorzichtig uit hun schuilhoek te voorschijn kwamen, zagen ze eerst hoe donker het op den zolder geworden was nu het venster geen licht meer doorliet.

(Wordt vervolgd).

Wie teekent mij uit?

ONZE ZWARTE VRIEND.

Daar is de smid! de kachel
 Wordt ons weer thuisgebracht;
 Wees welkom, zwarte nikker,
 Je wordt met vreugd verwacht.

't Begint al koud te worden
 En Grootmama is oud,
 Verlangt al naar een vuurtje
 Zoo 's morgens, van wat hout.

En wij ook zitten gaarne
 Straks in een halven kring
 Geschaard om onze kachel,
 Knus, in de schemering.

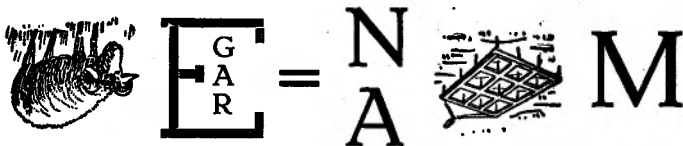
't Is 't uurtje van vertellen —
 Die tijd komt nu weer aan;
 — Zoo zien we dus ons zwartje
 Met blijdschap bij ons staan.

H e r m a n n a .

RAADSELS.

Raadsels voor Ouderen.

1. Rebus.

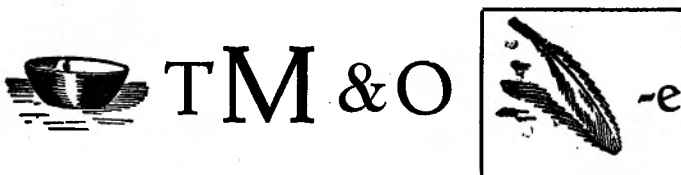
2. Weer een spreekwoord, waartusschen de medeklinkers weggevallen zijn. Maak het weer eens volledig. Tusschen de woorden staat weer een koppelteken.

ee. - ...i. - o. - ...a.. - ee. - .a.e. - i. - .ee.

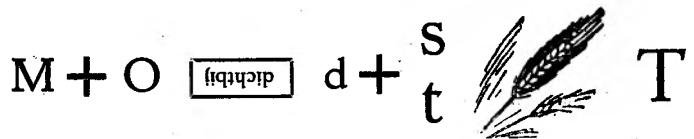
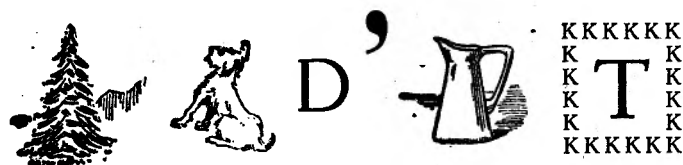
3. Hier volgen de lettergrepen van een ander spreekwoord. Maar — weer door elkaar. Zet ze even in volgorde.

dag - is - in - de - draad - hemds - jaar - Ie -
 een - een - het - ren - je - mouw.

4. Rebus.

RAADSELS (vervolg).

5. Bijbelsch raadsel.

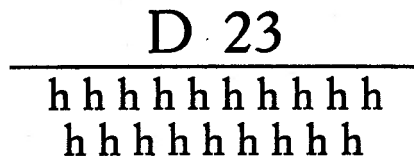
Ik ben een kostelijke vrucht.
 Gij vindt mij slechts in warme oorden,
 Maar — sluit ge een letter bij mij in,
 Dan komt een man, wiens daad en woorden
 Getuigen van een boozen zin.
 Zijn straf, hoe vreeselijk, kwam snel.
 Zoek in de Schrift; ge vindt hem wel.

6. Verborgen plaatsnamen.

De wolven verslonden het kind.
 In Amsterdam, Adri, doet men veel aan diamantslijpen.
 Aan een hengel doet men aas, Ant; anders bijten de visschen niet.
 Hoor niet naar dien jongen; hij brengt je heelemaal van de wijs.
 Wat maakten die kinderen een reis en ach! wat leden ze een koude.

Raadsels voor Jongeren.

1. Rebus.

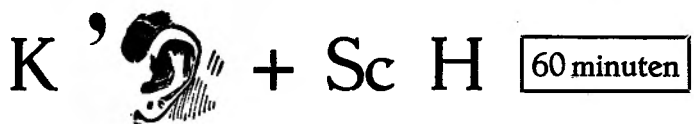
2. Welken eenlettergrepigen vischnaam leest ge hieruit?

K E N O S

3.

Hoe het met mij affloopen mag!
 Dunner wordt ik elken dag!
 Als 't zoo doorgaat, keer op keer,
 Leef ik 't volgend jaar niet meer.
 O foei, die menschen! O, wat raar,
 Ze scheuren me zoo maar van elkaar.
 Besparen zij me dat verdriet,
 Dan zeg ik hun de waarheid niet.
 Dus is 't maar beter, dat ik verdwijn,
 Dan leef ik tot iets nuts en niet voor den schijn.

4. Rebus.

5.

Elk huis, voorzien zooals 't behoort,
 Heeft potten en pannen van elke soort,
 De meeste potten, dat staat vast,
 Die vindt men in de keukenkast.
 Maar, kun j'ook raden, waar, mijn vanden,
 De meeste pannen zijn te vinden?

6.

Met K ben 'k om te lichten;
 Met B vindt ge m'in den vloed.
 Met V sta ik in den koestal,
 Met L trekt ge mij aan den voet.

EEN MIDDAGJE OP DEN ZOLDER door Hermina. (I).

Ik zal je eens wat vertellen van twee kleine kleuters, een jongetje en een meisje.

Wim was de naam van het jongetje en Corrie heette het meisje.

Op het plaatje kun je ze zien.

Maar ik zal je toch eerst eens wat meer van die twee kindertjes vertellen, dan weet je precies hoe ze waren.

Wim en Corrie waren broertje en zusje.

Wim was vijf jaar oud en tien turven hoog.

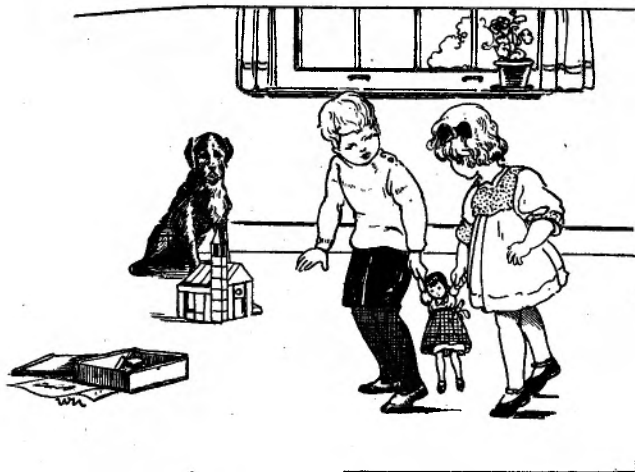
Corrie was drie jaar oud en zeven turven hoog.

Zelf hadden ze dat gemeten, toen de steenkoolman turf had gebracht en bezig was om die op te stapelen.

Wim had een blonden krullebol en blauwe oogen. Behalve van Vader en Moeder, hield hij 't meest van Corrie en van Cas, den hond.

Corrie was twee jaar jonger dan haar broertje, maar een echte dikzak, die met haar donkere oogjes je zoo echt goedig kon aankijken. Ze wist niet van wie ze 't meest hield, van Vader, van Moeder of van Wim, die altijd zulke leuke spelletjes wist te bedenken. Van Cas hield ze ook, maar toch nog meer van haar pop.

Wim kreeg voor zijn verjaardag van Vader een mooie bouwdoos. Nu was ons tweetal bezig huizen te bouwen en weer af te breken.

Telkens moest er weer een ander huis komen. Nu was 't eens een deftig woonhuis voor Vader en Moeder en dan weer een aardig huisje voor Corrie en haar pop.

Nu eens een hokje voor Cas om in te wonen

en dan weer een groot gebouw met een toren er naast.

Dat was dan de kerk. Wim en Corrie gingen dan, als die kerk klaar was, met pop in het midden, voetje voor voetje erheen. Ze liepen dan op de teenen en zeiden geen woord. Vader had immers verleden Zondag tegen Wim gezegd, die voor 't eerst was meege-weest, dat je in de kerk altijd stil en eerbiedig moet zijn.

* * *

't Was in den schoonmaaktijd. Vroeg in 't voorjaar. 't Zonnetje kon al zoo heerlijk warm in huis schijnen, maar buiten was 't nog frisch, zei Vader.

De huiskamer moest 's middags behangen worden en de stoelen en tafels moesten zoo-lang naar een andere kamer verhuizen.

Om buiten te spelen was het te koud en Moe had het veel te druk om op haar kindertjes te letten.

„Wim en Cor, jullie mag vanmiddag samen op zolder spelen, hoe vind je dat?”

„Da's leuk, — ja Moe! Mag Cas dan ook mee?” riep Wim.

„Ja, dat mag,” zei Moe, „als je maar niet te wild ben en goed op zusje past.”

„Moe, ikke ook mee!” kraaide kleine zus.

„Ja hoor, zus mag ook mee. Pakken jullie je speelgoed maar bij elkaar, dan zal ik je even boven brengen.”

In een wip waren ze klaar.

O, wat een pret!

Daar gingen ze al. Eerst ging Wim met zus aan de hand de trap op, daarachter Moe met het speelgoed, de bouwdoos, de pop en nog een doos vol.

Cas vindt het ook leuk. Die begrijpt het al.

Als ons drietal boven is, vliegt Cas in een vaart de trap op, hen achterna. Blaffend van pret loopt de hond over den zolder.

„Stil Cas!” zegt Moe, niet zoo'n leven maken — zoete hond zijn hoor!”

Cas is gehoorzaam. Bij het zolderraam staat een oude stoel. Cas springt er op en zit deftig rond te kijken alsof hij zeggen wil: „Wat zullen we nu gaan spelen?”

„Zie zoo,” zegt Moe, terwijl zij alles op den

vloer zet, „nu gaan jullie maar lekkertjes spelen, straks kom ik eens kijken. Dag schatjes!”

Elk krijgt een zoen en een dik stuk koek.

„Dank u wel, Moe,” zegt Wim. Zus zit met haar koek in de eene en de pop in de andere hand te kraaien van pret.

„Dag jongens, tot straks! Dag Cas!”

„Dag! dag!” — „Dag Moel!” roepen de kinderen.

„Waf waf!” zegt Cas, dat beteekent zeker ook: „dag Moel!”

Wel leuk, maar nu Moe weg is, voelt Wim zich toch wel wat vreemd. Zoo bang blij.

„Zus, willen we eerst nog eens een huis gaan bouwen?”

Zij knikt van ja. — „Voor pop,” zegt ze.

„Ja, goed, een huisje voor pop!”

Wim bouwt! Zus kijkt toe en eet koek. Cas zit stil naar dat spelletje te kijken.

Wat een handige timmerman is die Wim.

Een paar minuten en . . . klaar is 't huis.

„Zie zus, pop kan er al in wonen,” zegt de timmerman.

„Hier is de deur.” Zus neemt haar pop, maar kijkt naar geen deur en zet pop. . . . boven op het dak van het pas gebouwde huis! O wee, daar kan dat dak niet tegen, het huis stort in en pop ligt tusschen de puinhoopen op den grond.

„Och,” zegt de oolijke Wim, „nu heeft pop zich zeer gedaan. Hier zus, neem ze maar gauw in je arm.”

„Och, zeer daan,” babbelt Cor na. Ze neemt pop in haar armen, geeft haar een zoen, dekt ze toe met haar schortje en wiegt pop heen en weer. Cas was intusschen ingedommeld. Door het invallen van het huis is hij opgeschrikt, springt van den stoel en loopt eens over den zolder te snuffelen.

„Ja, kom maar zus, wij gaan ook samen wandelen, dan is pop gauw weer beter.” Zus krabbelt overeind en gaat met haar broer mee.

Wat is de zolder groot!

„Een tippehot!” roept Cor, terwijl ze met haar kleine handje wijst naar een hokje met tralies.

„Neen, dat is geen kippenhok, dat is een muizenval.”

Wim lacht om die leuke zus.

Samen wandelen ze verder.

„Nog een tippehot,” zegt de kleine dikkerd en wijst nu naar een grooter traliehuis.

„Neen zus, dat is ook geen kippenhok, dat is een vogelkooi, daar heeft een papegaaai ingezet.”

„Gaai inzetten?” vraagt zus.

„Wacht,” zegt Wim, „zus, ik weet wat. We gaan een tram maken.”

De vogelkooi wordt meegenomen. Ha, daar is ook een stuk touw, dat komt goed te pas.

„Nu mag pop rijden. Geef maar eens hier.”

't Deurtje van de kooi gaat open en popje lief wordt er in gezet en gluurt nu door de tralies. Het touw wordt aan de kooi gebonden. Wim is het paard. „Huup!” roept zus en daar gaat de tram.

Pop rijdt zoo eenige malen den zolder rond. Zus heeft de grootste pret en stapt met haar dikke beentjes lustig achter de tram aan.

Wim is niet tevreden — die tram gaat zoo stroef. 't Gaat lang niet hard genoeg en de juffrouw die er in zit is al wel driemaal omgevallen.

Hij kijkt nog eens den zolder over.

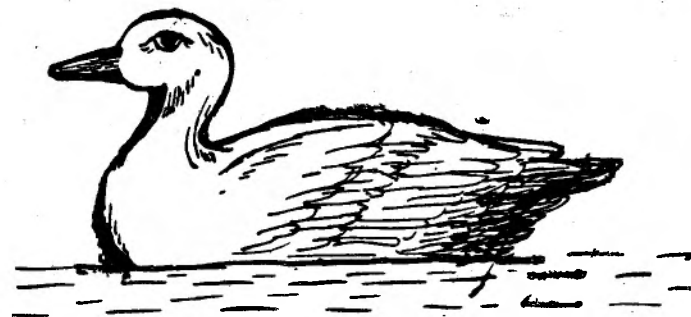
Ha! daar ziet hij wat beters.

Een onderstel van een kinderwagen, de vier wielen nog stevig aan elkaar vast.

Wim legt heel deftig zijn wijsvinger tegen 't voorhoofd en gluurt intusschen rond alsof hij nog wat zocht.

Ja, mooi! Hij ziet een groote, oude hoede-doos, zonder deksel.

De doos wordt gezet tusschen de vier wielen met zachte banden. Cas zal het paard zijn. „Als je goed trekt krijg je straks ook een stuk koek.”

Een teekening van onzen Kleinen Hans. Wie doet het hem na?

WAT KINDEREN KUNNEN.

Ik ben eens ergens op visite geweest, waar drie kinderen waren. Terwijl ik met de moeder aan 't praten was, bleven de kinderen aan tafel zitten, soms liep er één even rond, maar geen voerde er iets uit. Ik vond dat erg vreemd, en dacht: zouden die kinderen zich zoo nu niet erg vervelen?

Een weekje later sprak ik juist iemand, die ook bij dezelfde menschen op visite was geweest, en die zei me, „wat zitten die kinderen daar maar stijf, met de handen leeg, zouden ze zoo lui zijn?”

„Misschien weten ze wel nooit iets te verzinnen, om te gaan doen,” zei ik.

„Ja dat kan ook,” zei de ander toen, „maar dan vind ik het toch een vervelend stelletje kinderen, waar niets bij zit. Ik mag kinderen altijd graag bezig zien, stilzitten is iets voor zieken en voor oude menschen.”

Ik zei toen maar niet veel meer, maar ik moest opeens denken aan al de kinderen van „Vrij en Blij”, die zoo graag ons mooie blad lezen. Die zullen zeker wel geen van allen hooren bij de „vervelende kinderen waar niets bij zit”. Nee ik denk wel, dat jullie graag altijd en altijd weer wat nieuws zullen hooren, waar mee je bezig kunt zijn.

Daarom zullen we daarvoor in elk nummer van „Vrij en Blij” wat geven. Soms een plaatje om na te teekenen (niet moeilijk hoor!) Soms een aardig dingetje om te maken, of een raadseltje, een kunstje, ook wel spelletjes om te spelen als er méér kinderen bij elkaar zijn. Je zoekt dan „Vrij en Blij” maar elken keer goed door of je van mij wat vindt hoor, en als je iets niet begrijpt, schrijf je maar een brief aan Meneer Bosch in Baarn; dan zet je er maar boven „Voor tante Mien”, dan komt het vanzelf bij mij. Als ik merk dat jullie erg je best doen (je mag me wel eens een mooie teekening sturen hoor) dan zullen er wel eens prijsjes komen ook, denk ik. Probeer om te beginnen maar eens wat je terecht brengen kunt van de teekeningen, die onderaan bladzijde 5 en 8 staan. In de volgende aflevering beginnen we eerst goed. Nu geef ik zoo maar een praatje vooraf.

Vóór ik het vergeet — lees het volgende eens even en doe, wat ik je daarin vraag.

EIKELS ZOEKEN.

Wie zoo gelukkig is in een boschrijke streek te wonen, moet in dezen tijd maar eens goed eikels zoeken, erg véél behoeft niet, maar wel mooie glanzende, en ongelijk van grootte. Ook kastanjes, die kun je wel haast allemaal vinden, bewaar je. De volgende maal maken we er dan aardige dingen van.

ONZE WEDSTRIJD.

Nu zal 't er spannen, jongens en meisjes! Maar we hebben de lange avonden al weer en 's middags, als je uit school komt, is het weer vaak zóó, dat je toch niet buiten kunt wezen.

Dan heb je dus tijd, om eens vlijtig te werken. Geen schoolwerk hoor; dat moet natuurlijk óók wel af, maar daar gaat het nu niet over.

't Geldt nu de wedstrijd.

Je kunt allemaal teekenen, de een mooi en de ander minder mooi. Nu niet zeggen: „Och, ik breng er toch niets van terecht.”

We vragen mooie teekeningen, maar ook leuke teekeningen, gekleurde en ongekleurde teekeningen, kleine en groote. Ieder mag zelf weten, wát hij teekenen wil. Als ieder maar zijn best doet.

Niemand van jullie is te oud en niemand te jong. Bij de beoordeeling van de teekeningen wordt met den leeftijd rekening gehouden. Je moet dus, als je je teekening ('t mogen ook wel twee of drie teekeningen zijn) aan ons opzendt, je leeftijd er bij opgeven, en natuurlijk je naam en woonplaats ook. De uitgever van „Vrij en Blij” stelt h o n d e r d e n boeken als prijzen beschikbaar.

Goed begrepen?

Zendt je teekening aan de Redactie „Vrij en Blij” te Baarn. Bij je teekening sluit je een papiertje in, waarop je je naam schrijft, je adres en je ouderdom.

We zullen je, om met god werk voor den dag te kunnen komen, wel even tijd geven. Als je je werk maar aan de Redactie van „Vrij en Blij” te Baarn zendt vóór 7 November van dit jaar, dan is het wel in orde. De teekening, die de Redactie het mooist vindt, zullen we in „Vrij en Blij” laten afdrukken.

Is dat niet prachtig?

Allen dus nu aan 't werk.

Hoe Happerdepap een bootreis maakt, een nat pak krijgt, een vliegmachine te hulp komt en zuurtjes eet.

Happerdepap leunde gemakkelijk met zijn rug tegen de schutting bij zijn huisje en lachte.

Happerdepap lachte veel en graag. Alleen wanneer er heelemaal geen eten meer in huis was, of wanneer zijn vrouw al te erg bromde, lachte hij niet, maar overigens vond hij de wereld mooi en best en waarom zou hij dan treuren?

Hij had nu tenminste reden, om te lachen, want hij zou met den besten wil niet weten, waar hij werk vandaan moest halen en dat was véél waard.

Ook al was er werk in de kuiperij, wat niet zoo héél vaak gebeurde, dan zag hij er nog geen been in, om vrij af te nemen, maar dan kon hij altijd nog verwachten, dat er iemand tegen hem zei: „Ga toch aan 't werk, luiaard.” En daar kon hij eigenlijk niets tegen zeggen.

Niet, dat Happerdepap lui was, o neen. Alleen maar, als 't zijn eigen, dagelijksch werk betrof, kon hij niet goed aan den gang komen. Maar als hij op zijn vele omzwervingen zoo eens iets tegen kwam, een schaap bijvoorbeeld, dat uit 't water gehaald moest worden, of een wagen, die midden op den weg stond

met een gebroken wiel, dan was hij er bij. Dan leefde hij. Dan werkte hij voor twee. Maar dan was er ook een avontuurtje. En

op een avontuurtje was Happerdepap eenvoudig dol, zóó dol zelfs, dat hij er een opzocht, als er eens in een paar dagen niets bijzonders gebeurd was.

Nu leunde hij tegen de schutting en lachte. In de eerste plaats lachte hij, omdat hij een zakje met zuurtjes bij zich had. Happerdepap was dol op zuurtjes. En dan had hij zoo'n mooi plan, een plan, waarop zijn vrouw zelfs niets te zeggen zou hebben.

Ze had al een paar keer gezegd, dat ze zoo goed een beetje schuurzand zou kunnen gebruiken, en dat zou hij nu voor haar halen. Was dat niet prachtig?

Hij ging dan met de boot en zijn zoontje Bugel, een jongen van elf jaar, nam hij mee. Bugel moest eigenlijk wel naar school, maar Happerdepap had hem dien morgen noodig gehad, om de spaanders in de werkplaats op te vegen en nu gaf het dus niet, dat de jongen vanmiddag ook maar uit school bleef. Dat beetje, dat hij op één middag leerde, deed er ook al niet toe.

't Zou prachtig gaan. Eerst met de boot in de vaart. En dan wist hij een fijn plaatsje, waar zand in overvloed te krijgen was, misschien nu niet precies schuurzand, maar toch in elk geval z a n d en als je er wat steengruis doordeed, zou het uitstekend zijn.

„Bugel! Bu...gel!”

„Ja, vader.”

Daar kwam de dikke Bugel aan. De schooljongens vonden, dat er aan Bugel maar twee dingen mankeerden. Hij was te dik, en hij had zoo'n rare naam.

Aan die dikte kon echter niemand iets verhelpen, zei Happerdepap, die was zoo maar vanzelf gekomen. En wat den naam betrof, er waren zooveel jongens, die Hans of Klaas of Joop werden genoemd, maar er was maar één Bugel, zooals er maar één Happerdepap was. Toen Happerdepap een zoontje had gekregen, was zijn eerste gedachte geweest, dat het kind een bijzonderen naam zou hebben. Hij had zijn hersens suf gedacht, maar toen hij naar 't gemeentehuis liep, om daar te vertellen, dat er zoo'n kleine bengel was gekomen, had hij nòg niets geweten. In de vestibule van 't gemeentehuis was hem ineens den naam „Bugel!” ingevallen en toen was 't Bugel geworden en

Bugel zou het blijven. De ambtenaar had hard gelachen en de twee burens van Happerdepap, die meegekomen waren, hadden heel hard gelachen en Happerdepap zelf nog harder.

Wat een mooie naam: Bugel...

Dáár kwam nu de jongen aan.

„Bugel, wij gaan vanmiddag zeilen.”

„Waarheen, vader?”

„Naar Afrika, Zuid-Amerika en Zwolle.”

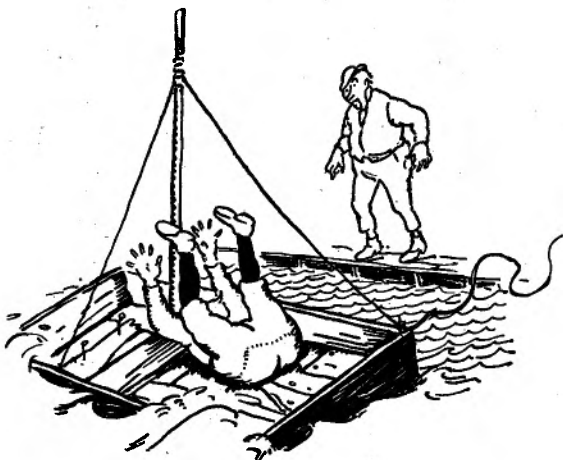
„Goed vader. Wat moeten we daar?”

„We gaan op de jacht en we gaan kinderen rooven en we gaan schuurzand halen.”

't Ging best.

De boot was wel is waar geen boot, maar een soort van rechthoekige ondiepe bak, die al over zijn beste dagen heen was, maar dat was minder. Ook wilde het zeil niet al te goed, want als 't neer was wou het bijna niet op en, eenmaal op, kostte het de grootste moeite, om 't weer neer te krijgen.

Maar 't ging toch best.

Bij 't instappen gebeurde er bijna een ongeluk. Happerdepap had het touw, waaraan de boot aan een paaltje bevestigd was, losgemaakt en hield het met beide handen vast. Maar toen Bugel in het vaartuig wou stappen en even wankelde, liet Happerdepap, om zijn zoon te hulp te komen, plotseling het touw los, met het gevolg, dat het bootje een zeer onverwachte beweging maakte en Bugel, zoo lang als hij was, op den bodem viel.

Gelukkig liep het ongeval nog al goed af, Bugel had alleen de neus bezeerd, maar dat vond Happerdepap zoo erg niet, want hij ver-

klaarde, dat van alle lichaamsdeelen de neuzen het gauwst weer aangroeien.

Toen lachte hij en Bugel lachte ook.

't Ging wát best, toen het zeil maar eenmaal op was. Ze hadden den wind vlak voor 't lapje en 't bootje dreef zóó prachtig, dat 't een lust was om te zien. Happerdepap had Bugel aan 't roer gezet en zelf hield hij zich met het zeil bezig. Hij was nu in zijn element.

Hij een kuiper? 't Mocht wat. Hij was een ontdekkingsreiziger en hij bevond zich nu met zijn bediende op de groote rivier. Aan beide zijden was het dichte, ondoordringbare woud. En straks zouden, gewapend met boog en pijlen, de zwarten voor den dag komen. En dan werd het strijd.

„Vader.”

„Ja, Bugel!”

„Er komt water in de boot.”

Happerdepap keek eens even en toen haalde hij de schouders op. Wat gaf nu zoo'n beetje water? 't Was waar, zijn schoenen waren niet al te dicht en nu hij zich eens goed bedacht, voelde hij ook wel, dat zijn kousen vochtig waren.

„Dat is heel gezond,” verklaarde hij Bugel.

„De rijke menschen, die 't doen kunnen, nemen iederen dag een voetbad. Daar, daar heb je ook een zuurtje.”

Happerdepap was dol op zuurtjes. „Een sigaar of tabak, 'k wou nog liever,” zei hij, „geef mij een zuurtje en de zaak is gezond. De menschen weten niet, dat ze hun leven bekorten, als ze geen zuurtjes eten.” Daarom had hij dan ook, als zijn beurs 't maar even toeliet, een zakje met zuurtjes bij zich en hij leerde Bugel al vroeg, van deze versnaperingen een goed gebruik maken.

„O, vader.”

„Wat is er toch, Bugel?”

„Er komt al meer water in de boot.”

„Dat kan niet,” verklaarde Happerdepap beslist, „'k heb de plankjes goed vastgespijkerd. Kijk maar.”

Hij bukte zich en probeerde, een van de plankjes los te trekken, wat hem oók zonder moeite gelukte.

„O, vader.”

Happerdepap zag het wel. Het water stroomde nu naar binnen.

„'t Zeil neer," schreeuwde hij. „Nee, toch niet, gauw naar land."

Maar 't was te laat.

De boot stroomde vol in één oogenblik en . . . Happerdepap voelde, dat hij zonk.

Bugel voelde niets, die was heelemaal de kluts kwijt.

„Bugel," schreeuwde Happerdepap, „pak me straks bij mijn voeten, dan zwem ik met je naar 't land."

Ze stonden in de boot, Happerdepap en zijn zoon, in de zinkende boot. Nog één oogenblik, toen kón de boot niet meer zinken, omdat ze op den bodem lag. En Happerdepap en Bugel konden ook niet meer zinken. Die stónden rechtop en Bugel had het hoofd nog boven 't water uit en Happerdepap hoofd en schouders.

Happerdepap lachte.

„Je moet maar gelukkig wezen," riep hij Bugel toe. „'t Water is hier te ondiep, om te verdrinken. Laat de oude boot hier nu maar blijven en loop naar 't land."

Dat ging niet zoo gemakkelijk, want de kleibodem hield erg vast, maar na een paar pogingen ging het toch, al was het ook ten koste van een van Bugels schoenen.

„Ziezoo," zei Happerdepap, toen ze op den wal geklauterd waren, „dat is een mooi plekje in 't oerwoud. Ik zie wel een paar wilde dieren loeren, maar ze durven ons toch niet aanvallen. En we kunnen ze in elk geval ook nog doodschieten."

De dom-kijkende koeien, die door Happerdepap voor wilde beesten uitgemaakt werden, stoorden zich nergens aan. Ze graasden maar door.

Gelukkig was 't zomerzonnetje warm. Happerdepap en Bugel trokken hun bovenkleeren uit en legden ze te drogen. Hun onderkleeren

zouden zóó wel droog worden, al ze maar in de zon gingen liggen.

„Moeder krijgt nu geen schuurzand," zei Bugel.

„Nee," vond, Happerdepap, „dat is nu wel naar, maar dat kan ze een volgenden keer nog wel krijgen en, weet je, als ze geen schuurzand heeft, behoeft ze ook niet te schuren. Dat is weer een voordeel. Wil je nog een zuurtje, Bugel?"

De zuurtjes waren wel erg vochtig geworden en ze kleefden erbarmelijk aan elkaar vast, maar ze smaakten toch nog zuurtjesachtig en 't was toch maar om den smaak te doen, verklaarde Happerdepap. Z.

VOOR DE KLEINTJES.

LOES-JE EN HAAR POES-JE.

Loes-je had een aar-dig poes-je,
zacht van aard en wit van vel.
Waar je Loes-je zag of hoor-de,
daar was óók haar poes-je Nel.

Poes ging 's a-vonds mee naar bo-ven.
Als zich Loes te sla-pen lei,
leg-de poes zich op de de-ken,
Heer-lijk slie-pen z' al-le-bei.

Eerst was Nel een heel klein poes-je,
la-ter was z' een groo-te poes,
Maar nog al-tijd vond ons Loes-je
Poes-je Nel een ech-te snoes.

Werd er 's mid-dags visch ge-ge-ten,
dan was Loes-je al-tijd blij,
want dan was er ook een stuk-je
voor de lie-ve Nel-lie bij.

Poes hield dol ook van de graat-jes.
Loes-je zocht ze bij el-kaar,
deed ze in een groo-ten scho-tel,
zet-te die voor Nel-lie klaar.

Nel-lie kwam en snor-de voo-lijk.
Graat-jes-knab-blen was een feest.
Met haar staart had ze ge-kwis-peld,
als z' een hond-je was ge-weest.

M a r i a L a a r m a n .

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, v/a Uit-
gevers-M^v Bosch, Baarn

BUITENLAND

Aardappeldieven.

Er groeien nog wel aardappelen in Duitschland, maar ze zijn duur. Alles is in Duitschland duur. 't Zal er nog wel duurder worden ook. Duitschland is wel heel ongelukkig. De Franschen houden het Rijnland bezet en het kolengebied aan den Roer, en de Deutsche regeering is onmachtig om den vijand uit het land te jagen.

Nu is er nog een andere vijand ook.

Dat is de duurte.

Met de Deutsche geldmiddelen staat het er heel slecht voor. Vroeger was een Deutsche mark 60 centen waard en nu kun je een milliard mark voor vier Nederlandsche centen krijgen. Voor een millioen marken kun je dus eigenlijk niets meer koopen.

In den tijd van het aardappelrooien bleek wel, hoe groot de nood in Duitschland is. Op de aardappelvelden in Nederland was de oogst wel veilig. Er mag hier of daar eens een maaltje aardappelen gestolen worden, maar dat maakt toch zoo heel veel niet uit.

In Duitschland is het anders.

Er waren er velen, die 's nachts, of 's morgens vroeg, er met een zak of mand op uittrokken, om aardappelen te gaan stelen. Ze gingen maar, of 't zoo hoorde, op een aardappelveld en begonnen te rooien.

Natuurlijk vonden de boeren dit vervelend. Zij hadden de aardappelen ook al niet voor hun plezier verbouwd. Ze wilden ze verkoopen, om zoo aan geld te komen.

De boeren wisten er wel raad op. Ze lieten hun aardappelvelden bewaken. Ook de politie hield een oogje in 't zeil. En

hier en daar kon je zoo'n soort uitzichtoren zien met een paar mannen van de politie er op. Die konden dan in den morgen heinde en ver rondzien, of ze ook aardappeldieven bespeurden, en 's nachts slopen ze over den grond, op zoek naar de dieven.

Of dit hielp.

Met heele troepjes werden de dieven soms opgejaagd en ingerekend.

Natuurlijk, je mag zoo maar niet nemen, wat van een ander is. Maar 't is wel erg jammer, dat het in Duitschland zóó ver moest komen. Als het Deutsche volk nu met al die ellende maar vast iets geleerd had. Maar daar blijkt nog niet veel van. Overal is ellende en opstand, en naar wat God wil, wordt niet gevraagd.

Arm Duitschland.

BINNENLAND

Alkmaar.

8 October.

Als 't 8 October is, is het in Alkmaar feest. Geen wonder ook. 't Was op den achtsten October van het jaar 1573, dat Don Frederik, de zoon van Alva, met zijn Spaansche troepen smadelijk van Alkmaar moest aftrekken.

Mechelen, Zutphen en Naarden waren door de Spanjaarden uitgemoord. Nu zou het de beurt van Alkmaar zijn. Als Alkmaar ingenomen werd, dan wee de ongelukkige burgers.

De stadstimmerman Van der Mey sloop tusschen de Spanjaarden door met bricven voor den Prins in een uitgeholden polsstok.

In die brieven verzocht de regeering van Alkmaar aan de Staten van Holland en aan Prins Willem, de dijken door te steken. De Staten weigerden, maar de

Prins stemde toe. Nogmaals waagde Van der Mey den gevaarlijken tocht en het gelukte hem, veilig de stad binnen te komen. Helaas, de brieven van den Prins, die hij bij zich droeg, moest hij, om zijn leven te redden, buiten de stad wegwerpen.

Intusschen had de vijand niet stil gezeten. Alkmaar had geweldige stormaanvallen te doorstaan. Maar de Alkmaarders waren op hun post. Vrouwen en grijsaards streden naast de krachtige mannen op de wallen en telkens weer werd de vijand afgeslagen.

Maar die brieven van Van der Mey.

Ze werden door den vijand gevonden.

Ongelukkiger kon het al niet, zou men zoo zeggen.

In die brieven schreef de Prins toch, dat het water zou worden losgelaten over het vlakke land uit sluizen en doorgestoken dijken. Don Frederik was dus nu van de plannen van den Prins op de hoogte.

Nu scheen het, dat Alkmaar alles tegenliep.

Maar neen.

God bestuurt alle dingen en juist die brieven moesten er toe meewerken om den vijand te doen wijken.

Toen Don Frederik het plan van den Prins hoorde, werd hij bevreemd. Van dat water moest hij niets hebben. En toen gaf hij het bevel tot den aftocht.

Zoo waakte God over Alkmaar.

Zoo hoorde God het gebed.

Want er was in Alkmaar gebeden, veel gebeden.

Op zijn ziekbed in Alkmaar lag, toen de Spanjaarden storm liepen, de grijze prediker Jan Arends. Met gebroken stem smeekte hij om het behoud van zijn stad.

En toen God verlossing gaf, dachten de burgers van Alkmaar aan het gebed van

De aardappeldieven in Duitschland.

De Koningin in Alkmaar.

den grijzen prediker, die toen reeds in den hemel was.

Geen wonder, dat in Alkmaar elk jaar feest gevierd wordt. Dit jaar was het feest wel heel bijzonder. Het werd bijgewoond door de Koningin en Prins Hendrik.

Gelukkig, dat men in Alkmaar niet vergeten heeft, hoe God de stad redde. Er is een plechtige dankstond gehouden. Dit is ook goed. Niet de moed van de burgerij heeft de overwinning gegeven, maar de Heere was het, die den vijand deed aftrekken.

KORT NIEUWS

Gemeen. In een dorpje aan onze grenzen drongen twee gemaskerde mannen de armoedige woning binnen van een oud vrouwtje. Met de revolver in de hand dwongen zij haar, haar laatste restje geld, f 5.—, aan hen af te staan.

Het spookte. In een huis te Gorinchem spookte het. 's Nachts werden er allerlei ongewone geluiden gehoord. De angst van de bewoners was groot. Zelfs de politie kon niets doen. Het spookte. Eindelijk besloot men 's nachts eens een kijkje te gaan nemen op den zolder. En wat werd er gevonden? Op den zolder stond, omgekeerd op den grond, een kinderwagen. Op die wielen sprongen toen een paar muisjes rond en het ongewone leven, dat men gehoord had, was enkel het snorren van de wielen. Het spookte dus niet.

Juliana moet leeren. In Alkmaar vierde men feest. (Zie daarover in dit nummer van „Onze Courant”). De inwoners van Alkmaar wilden gaarne, dat niet alleen de Koningin en de Prins, maar ook Prinses Juliana dit feest zou bijwonen. Daarom vroegen ze aan onze Koningin, of dit mocht. Maar de Koningin stond het verzoek niet toe. Ze liet schrijven, dat de Prinses in de laatste weken al zooveel uit geweest was en dat ze nu weer met ernst haar lessen moest volgen. Nu, dat begrepen de inwoners van Alkmaar ook wel. En dus waren ze tevreden.

ADVERTENTIËN

Dankbetuiging

JAN SNOEK betuigt aan Oom Koos zijn hartelijken dank voor den toegekenden raadselprijs.

Het boek „SPEKKIE” is zeer naar zijn genoegen.

PLAATSELIJK NIEUWS

In deze rubriek geven we dezen keer niet de gewone berichten. We zullen de plaatsruimte nu gebruiken, om eens te vertellen, wat we met deze rubriek willen.

En dus vallen we maar dadelijk met de deur in huis.

Deze rubriek moet gevuld worden door de lezers van „Vrij en Blij” zelf. Zij zijn, om nu maar eens een heel deffige uitdrukking te gebruiken, onze plaatselijke correspondenten, d. w. z., zij moeten ons de belangrijke berichten zenden uit hun eigen woonplaats.

We vragen niet, of ze 't willen doen. Want natuurlijk willen ze het. Daar rekenen we vast op.

We willen onze bedoeling nog nader aangeven. Onze lezers en lezeressen moeten ons geen berichten sturen, die ze uit een krant geknipt hebben. Dat kunnen we zelf ook wel doen. Ook moeten ze ons geen berichten zenden, die evengoed in een gewone krant staan konden.

We moeten berichten hebben, die voor de lezers van „Vrij en Blij” van belang zijn en die door onze lezers en lezeressen zelf op papier gebracht worden. Vinden we ze goed, dan worden ze in „Onze Courant” opgenomen.

Kijk, hier geven we een paar voorbeelden:

Baarn. Op het schoolplein was iets heel bijzonders te zien. Twee olifanten en twee kameelen. En wat 't mooist was? De kinderen mochten er op rijden ook. Drie meisjes tegelijk op één kameel, en wel vijf of zes jongens op één olifant.

— 't Regent hier eikels van de boomen, en de kinderen zijn ook druk aan 't zoeken naar kastanjes. 't Zijn van die kastanjes, die pas uit den dop komen en zoo prachtig kunnen glimmen. Sommige kinderen hebben hun zakken vol.

Zie je het? Nieuws dus, waarin jullie zelf belangstellen en waarin dus ook andere kinderen belangstellen. Nieuws, dat jullie door eigen aanschouwing gewaar bent geworden. Uit je schoolleven, uit het leven van je vogeltjes en konijnen, van een bijzonderen steen, dien je gevonden

hebt, van een aardig feestje, dat je hebt meegemaakt. Er is zooveel.

Maar dan onthouden, dat je altijd kort moet zijn. We moeten veel nieuws plaatsen, dus kunnen we geen lange berichten gebruiken.

Alle inzendingen voor „Onze Courant” moet je zenden aan: Oom Koos, Redactie Vrij en Blij te Baarn. Dan komt de zaak wel in orde. Wie stuurt ons het eerste bericht?

VAN ALLES WAT

Een negertje van een half jaar is net zoo groot als een „Hollandsche jongen” van 2 jaar. 't Scheelt nog al wat, hè?

Kameelen zijn de eenige zoogdieren, die niet kunnen zwemmen.

Te Parijs werd een postzegel van Mauritius, van 1 penny (jaartal 1847), voor 21.000 gulden verkocht!

Een baars legt 200.000 à 300.000 eitjes per keer.

Een ster, die het dichtst bij de aarde staat, is nog ontzaglijk ver van ons vandaan. Het licht van die ster heeft 4 jaar en 128 dagen noodig, om de aarde te bereiken. (De snelheid van het licht is: 300.000 K.M. per seconde).

Walvisschen hebben geen tanden.

Amerikaansche geleerden beweren dat automobielen een gas afgeven, dat zeer vergiftig is, n.l. kool-monoxyde. In straten met druk automobielverkeer bevat de lucht gedurende korte tijden zooveel van dit vergiftige gas, dat een lang verblijf, zooals van verkeersagenten, beslist na-deelig voor de gezondheid is.

BERICHT VAN DE REDACTIE

Alle inzendingen voor „Onze Courant” moeten gezonden worden aan Oom Koos, Redactie van „Vrij en Blij”, te Baarn.

Aan 't werk

Wie één nieuwe abonné aanbrengt voor „Vrij en Blij” krijgt van den uitgever een mooi boek cadeau. Zie het boekenlijstje in het vorige nummer van „Vrij en Blij”.

Aan 't werk

De Banden

voor den vorigen jaargang van „Vrij en Blij” zijn gereed.

Een band wordt u na inzending van f 0.90 gratis en franco toegezonden door de

UITGEVERSMij. E. J. BOSCH Jbzn., Baarn

VRIJ·EN·BLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1923

25 OCTOBER
No. 2

VRIJ EN BLIJ

Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

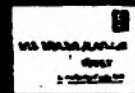
Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand

Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbzn., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG—ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

BRIEFWISSELING

EN PRAATJE

Briefwisseling.

Akkerwoude, Knutselaartje. Al een heele poos „V. en B.” gelezen en nog nooit meegeraadeld? Dan wordt het tijd, dat je er eens aan begint. Goed succes. — *Alfen a. d. Rijn, Gruttertje.* Zoo, met goed resultaat de baden gebruikt in Scheveningen. Dat hoor ik met genoegen. En kom je nu weer geregeld meeraadelen? Zoo mag ik het. Nu aan 't concurreeren met... Zangstertje. Jij ook hartelijk welkom. Probeer het maar van je broer te winnen. En je houdt zooveel van zingen. Dan moeten we pinken. Alleen... mijn stem wordt al een beetje oud, zoo'n beetje... gebarsten! — *Krulllementje.* Ik wil hopen, dat „V. en B.” zoo mooi wordt als Meneer Bosch schrijft. Maar hij heeft zooveel moois geschreven over Onze Courant en over mij, dat ik ben beginnen te blozen! Je hebt een fijn rapport, zeg. Nu zóó houden ook! Ik vind het best, dat je vriendinnetjes opwekt om mee te raadelen en dat je nieuwe abonne's wint. En heel graag ontvang ik raadsels en rebussen. — *Goudlokje.* Of je meeraadelen mag en dan tot Januari? Natuurlijk en nog langer ook! Je hadt de oplossingen wel meteen in kunnen zenden. Doe het nog maar vlug! — *Anjum, Foeke Sjoerds.* Je zou haast kunnen zeggen: „k Heb de wereld rondgereisd al in een week of zes”, zooals een oud rijmpje zegt. Maar dan staat er niet *rondgereisd*, maar *rondgerezen!* — *Baarn, Waterlilie.* Met genoegen verneem ik, dat je ook weer je kracht op de raadsels beproeven zult. Wil je eens goed lezen, wat er staat omtrent het inzenden der raadsels? Want je had ze nu bij je briefje geschreven en dat is erg lastig voor mij. — *Bergschehoek, Kasplantje.* Al ben je niet *ver* geweest in de vacantie, je hebt blijkbaar toch wel genoten. Of er nog een zevende leerjaar blijft? Ik durf het niet zeggen, maar ik vrees er voor! Boodschappenmeisje. Ik zal je briefje met je klacht over het verkeerde boek doorzenden naar Meneer Bosch. Dat zal dan misschien voor anderen helpen. Goed, je mag nog een poosje met de jongeren meedoen. — *De Bilt, Altijd Vroolijk.* Is dat het laatste briefje, dat ik van je ontvang? 't Spijt me wel, want ik mocht ze graag lezen. Is er geen mouw aan te passen! — *Dinteloord, Zangvogeltje.* Je boft weer eens dat je een prijs hebt. Ja, er waren ditmaal niet zoo heel veel „V. en B.”-neefjes en nichtjes, die *al* de raadsels goed hadden. — *Giessendam, Benjamin.* Dank je wel voor de raadsels. — *Harderwijk, Rozeknopje-Bob.* Wat een prachtige prentbriefkaart, zeg! Is dat soms jullie portret? — *Heusden, Blauw Vliindertje.* Wat een gezellige groote brief weer! 'k Heb er in de vacantie, toen ik dicht bij Oosterbeek logeerde, nog over gedacht om eens naar Heusden te fietsen en je dan eens op te zoeken. 'k Was alleen bang, dat ik in één dag niet heen en terug kon en daarom heb ik het gelaten, maar ik had je waarschijnlijk toch niet thuis getroffen.

(Vervolg Briefwisseling in het volgend nummer.)

Oplossing der raadsels uit de September-nummers.

Ouderen:

1. Rebus: Heil! Koningin Wilhelmina.
2. Megen - negen.
3. David, Achab, Nathan, Izaak, Eliseba, Levi. De eerste letters vormen den naam Daniël.
4. Alles in de puntjes.
5. Zwarte-Waal-wijk. Wester-Voort-huizen. West-Zaan-dam. Achter-Veld-huizen. Over-{Schie}-dam. {Veen}-dam.
6. Wanneer ge den eenen voet [verplaatst, Dan zet ge den andren licht er [naast.
7. Maarten Harpertz. Tromp sneuvelde in 1653.
8. Al is de leugen nog zoo snel, De waarheid achterhaalt hem [wel.

Jongeren:

9. Poppenkoppen.
10. 't Zijn niet alle koks, die lange messen dragen.
11. Jesaja, Orpa, Jeremia, Achaz. Kezia, Izebel, Mirjam. De eerste letters vormen den naam Jozakim.
1. Tafel-wafel.
2. Bloemkool.
3. Een hark, een kam of een vork.
4. Tuinman.
5. Rekening.
6. Op vier pooten.
7. Vreesachtig.
8. Jona, Orpa, Naïn, Abel. De eerste letters vormen den naam Jona.
9. Bloed-bloes.
10. Bovenmeester.
11. De moeder zei het tot haar zoon.
12. Bakker.

Uitslag September-wedstrijd.

Ouderen: Beertje, Veenendaal; Sneeuwkllokje, R'dam; Lachebekje, R'dam.

Jongeren: Zangvogeltje, Dinteloord; Bob, Santpoort; Lentebloempje, R'dam.

Je weet wat je doen moet, hè?

OOM KOOS.

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje bedoelt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen worden ingewacht uiterlijk den **derden Donderdag** van elke maand aan nevendaand adres.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebussen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. **Op het blaadje met de oplossingen bovendien den naam en de geboortedatum met geboortjaar.** Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBZN.
Uitgever „Vrij en Blij”
BAARN.

WAT MOET JE HIER...

DE ARME BOER.

„Dan moet het er maar van komen,” zei een Duitse boer tot zijn vrouw. „Dan moet de koe maar verkocht worden. De tijden zijn slecht en we hebben ternauwernood nog brood voor een paar dagen.”

„Arm beest,” antwoordde de vrouw treurig; „er zal wel niets aan te doen zijn, vader, en wat moet, dat moet, maar ik wou voor een lief ding, dat 't anders was.”

Den volgenden dag ging de boer naar de markt en zie, het scheen, of het geluk hem nu toelachte. Hij maakte nog een goeden prijs voor het arme beest en vergenoegd begaf hij zich op weg naar huis.

Hij was echter nog niet ver gekomen, of van achter de boomen aan den kant van den weg sprongen een paar roovers te voorschijn. Ze waren van top tot teen gewapend en de boer begreep gauw, dat verzet hem heelemaal niet zou helpen.

Hij moest toelaten, dat ze al zijn zakken doorzochten en toen vonden ze natuurlijk ook het geld, dat hij zoo pas voor zijn koe ontvangen had.

De roovers waren wát in hun nopjes. Ze plunderden hun slachtoffer uit en maakten toen, dat ze wegkwamen.

Daar stond nu de arme boer. Met trage schreden ging hij naar huis.

Toen zijn vrouw hoorde, wat er gebeurd was, begon ze te schreien en de kinderen schreiden ook mee en eindelijk schreide de boer ook mee.

't Duurde lang, voor de menschen weer een beetje bedaard werden.

Eindelijk zei de boer: „Wij moeten op God vertrouwen, vrouw. Hij zal ons niet verlaten.”

't Duurde lang, vóór de man dien avond insliep en, nauwelijks was hij eindelijk in een onrustigen slaap gevallen, of hij schrok ook al weer wakker.

't Was hem, of een stem tot hem zeide: „Ga naar de bergkloof, dáár zal je je geluk vinden. Doe maar, wat men je zeggen zal.”

Zonder zijn vrouw en kinderen te wekken, maakte de boer zich midden in den nacht gereed en verliet hij zijn woning, om den weg naar de bergkloof in te slaan.

Hij wist heel goed, waar hij die bergkloof

moest vinden. Hij verdwaalde stellig niet, al was 't ook nog zoo donker.

Toen hij de bergkloof bereikte, was hij heel moe en hij voelde zich eenzaam en verlaten.

„Ik begrijp niet, wat ik hier midden in den nacht moet doen,” dacht de boer; „'k geloof, dat ik hier maar een poosje ga zitten, om uit te rusten.”

Hij zette zich neer en leunde met zijn moeder rug tegen een groot rotsblok. Zoo viel hij in slaap. Maar plotseling schrok hij wakker. Het was hem, of iemand zijn schouder had aangeraakt. En, werkelijk, daar stond een heel, heel oud, gebogen mannetje bij hem.

„Wat moet je hier zoo midden in den nacht,” zei het mannetje. „Kun je niet fatsoenlijk thuis op je bed liggen?”

De boer klaagde het oude, kromgebogen mannetje nu zijn nood en vertelde hem ook, dat hij een stem gehoord had, die hem had gezegd, dat hem bij de bergkloof wel goede raad zou gegeven worden.

Eensklaps begon het oude mannetje heel hard te lachen. Zijn oude rug schudde er van heen en weer en zijn hoofd knikte op en neer.

„Ha, ha, ha,” lachte het oude mannetje. „Droomen zijn bedrog. Begrijp je dat niet, domoor? Ik heb vannacht gedroomd, dat een boer, die vandaag zijn koe op de markt heeft moeten verkoopen, een pereboom achter zijn huis heeft en dat er onder de wortelen van dien boom een pot met goudstukken is begraven. Als ik niet wist, dat droomen bedrog zijn, zou ik 't wel gauw uitvinden, waar die boer woont en dan was al dat goud mijn eigendom.”

Lachend verwijderde het oude mannetje zich en liet den boer beteuterd staan.

Maar heel lang duurde zijn verbijstering niet.

Hij liep gauw naar huis en nog maar nauwelijks kwam het zonnetje eens even naar de aarde kijken, of hij was al in den tuin bij den pereboom. Hoewel hij heel vermoeid was, werkte hij met lust en zie, zijn ijver werd beloond. Daar stootte zijn spade een pot aan scherven en de goudstukken rolden alle kanten heen. Maar de boer wist ze wel te vinden.

Nu verdween de armoede uit zijn huis. Nu kwam de welvaart er in.

Z.

Op handen en voeten kropen ze over den vloer. „Hiér! hiér!... Blijf nou hier!” fluisterde Dik, angstig dat hij Wim in het duister kwijt-raken zou... O, heerlijk! daar waren opeens de twee open hartjes van de vensterluiken, die hem als twee droeve oogen aankeken... Wim vloog op, bonsde tegen een kist, merkte 't niet eens, greep naar de luiken, trok,... trök...

Beppie?... Aan Beppie dacht niemand meer. Dat venster, dat vrééselijke venster, 't wilde niet open!

Hóe ze trokken, hóe ze duwden, hóe ze bonsden en bonkten, 't blééf dicht. Hoe ze hun vingers ook pijnigden om den ijzeren bout, die er voorgeschoven was, te bewegen, — 't lukte niet. Half schreiend van bangheid, rammelden en morrelden ze aan de luiken, óveral; het hart klopte hen in de keel, angst huiverde hen langs den rug; maar 't onverbiddelijke venster wàs dicht en blééf dicht.

„O, Wim, leelijkerd,... 't is j o u w schuld, j ij ben begonnen, hoor!” snikte Dik en stond te rillen in zijn hansop.

Wim, die zich lang goed gehouden had, wilde nog wel wat zeggen; maar kòn het niet, barstte ook opeens in snikken uit.

En dát, dat maakte Dik, die eigenlijk de bangste was, toch opeens weer een beetje moediger; hij kreeg medelijden met Wim.

„Stil nou!” fluisterde hij en trok Wim aan zijn hansop,... „stil nou; zullen we dien man roepen, en 't eerlijk vertellen?... Wim, stil nou!”

„Hè?... h...h?”

Wim bibberde.

Ze kropen weer terug en vonden gelukkig de trapopening met de hekleuning er omheen. 't Was dáár nu donker; de duistere diepte gaapte hen tegen.

Dicht op elkaar gedrongen stonden ze. En om hen heen was de stille zolder met hier en daar een heel zacht en geheimzinnig gekraak, gepiep... 't Was, of die stilte en die donkerte groote zwarte grijphanden naar hen uitstak...

„Baas!... Báá-aas!” fluisterde Dik het eerst naar beneden; maar met een vreemde, bevede stem.

„Báá-aas!... Meneer! o meneer!” klonk 't wát harder.

„Help!... Hel-lèp!” deed Wim mee; maar zijn stem was schor, zijn stem bibberde, durfde niet...

Eén, twee treden slopen ze omlaag, elkan-der vastklemmend, — riepen weer...

Naar beneden gaan; aan de deur voelen, of ze open was... Ze fluisterden 't elkaar in, — en ze weifelden angstig, — en ze gingen tòch. Ze daalden voetje voor voetje en met knik-kende knieën al dieper de donkerte in.

Daar wàs de deur; ze voelden het. Wim duwde... Ze knierpte open.

De jongens doken terug voor dat vreemde geluid, en dachten, dat nu wel dadelijk iemand de deur zou openrukken en dan... dan...? Nee hoor; er kwam alleen een flauw lichtstraaltje binnen glijden en viel net over Wim zijn behuilde gezicht.

Licht!... Heerlijk!... Vèrder schoof de deur open. Wims moed herleefde. Hij stak voorzichtig zijn hoofd om het hoekje, trok het snel weer terug en fluisterde tegen Dik: „Kijk j ij nou 'es!”

Dik waagde 't ook... Er wàs niemand, en schichtig schoven ze samen het vertrek in. 't Leek hier ook wel een zolder vol met kisten en tonnetjes en dozen en pakken; maar er was een groot raam met vuile ruiten. Je kon op een groot, zinken plat zien en één ruit, een onderste, was er bijna heelemaal uit... Ginds in den hoek, in 't schemerig donker, was weer een trap. Als ze d i e nou óók afgingen moesten ze beneden in 't pakhuis komen. 't Zou zeker het pakhuis zijn van den zaadhandelaar op de gracht... In het straatje, waar zij woon-den, wàs geen pakhuis, maar om den hoek op de gracht wèl.

Op hun teenen slopen ze naar de trap... 't Moest, 't móést!

Maar plotseling klonk daar beneden een zware stem; en een andere stem bromde ook wat; en een hond blafte, en een ketting ram-melde... O, nee, nee zij dūrfdén niet, ze dūrfdén tòch niet. En toen er beneden aan de trap ook iets kráákte, stoof Wim achteruit, sleepte Dik mee. Zonder eigenlijk goed te weten, wat ze deden, wrongen ze zich in hun vreemde bangheid tusschen een paar stapels zak-ken door, klommen over een kist, kropen door de gebroken ruit. Wim eerst. Toen Dik...

Krrrr...àk ging het. O wee: Diks hansop bleef haken aan zoo'n valsch uitstekende glaspunt, en de rechter broekspijp scheurde van beneden naar boven heelemaal open. Een bloedige schram schrijnde langs zijn been.

„Wim!... me... me..hans... hansop...!”

Wim hoorde 't niet, sleurde Dik mee. Ze waren terecht gekomen op een breed zinken plat, waaruit een hooge dikke schoorsteen omhoog stak. Wim was zóó bang geworden op die griezelige pakhuiszolders, dat het leek, of er wel tien van die donkere kerels hen achterna zaten en dadelijk óók door de ruit zouden komen klimmen... Achter den breeden schoorsteen school hij hijgend weg; — Dik, schreiend, naast hem. En de wind kwam en woei de gescheurde broekspijp open. En zachte regen druidde neer.

't Werd àl donkerder.

In de groote stad was het verre avondgedruisch; maar tusschen de hooge, donkerende daken was de bange stilte.

Arme jongens! Arme kattenjagers!
Maar Beppie?... Wie zou n u nog aan Bep-
pie kunnen denken?

„'k Zal nog wel eens even roepen, hoor! Maar 'k klim niet meer die twee trappen op; 'k ben veel te moe,” riep juffrouw Van Baaren van uit het winkeltje tegen haar man, die in zijn leunstoel achter de ruiten zat te mopperen, dat de kat zoek was... „'k Zal even roepen, of ze al slapen?”

„Och, mensch, roep nou maar niet!”

„Jawel, hoor!... Anders wordt je knie zoo koud,” lachte zij hem uit, en van onder de trap riep ze naar boven: „Wim!... Dik!... Dikkie! Hoor 'es! Slapen jullie al?... Zie je B e p p i e niet?”

Geen antwoord. Alleen de brommerige buurman van één-hoog smeedt zijn deur, die op het trapportaal uitkwam, nijdig dicht... „Dat geschrééuw nou 's avonds op de trap. Is 't al niet mooi genoeg, dat die twee rakkers zoo'n leven maken als ze naar bed gaan...”

Moeder hoorde zijn gebrom wel; maar ze lachte er om. Kom, kom; hij is zoo kwaad niet, als hij wel lijkt.

„Die kraaien slapen al lekker, hoor!” zei ze, en ging de kamer in, schonk een kopje koffie, nam een lang, smal boodschappenboek, vol vetvlekken, en begon met een klein stompje potlood, dat ze telkens met haar tong vochtig maakte, ijverig te rekenen. 't Was heel gezellig onder de lamp met de gouden, glazen franje.

„'k Zal zèlf toch nog eens naar boven gaan kijken,” begon vader na een poosje.

„Ja, ja... goed! Maak me nou niet in de war!... Zeven-en-dertig, drie-en-veertig, één-en-vijf... Maar wees voorzichtig met het licht, hoor... Eén en zestig... Och nou ben ik tòch in de war...” 't Potloodstompje kreeg een extra lik en moeder begon opnieuw.

Vader stak een klein lampje aan, slofte op zijn oude pantoffels het winkeltje door, pakte de trapeuning al...

Ting!... Tingeling! Ting! Ting! Ting!...
Boenk!

Met een vaart vloog de winkel deur open, bonsde tegen een botertonnetje aan; en de ouderwetsche winkelschel aan zijn krulijzer

sloeg heftig heen en weer, kòn niet tot bedaren komen: ling, ling!... ting-ting!... ting!...

Vader keerde zich verschrikt om; moeder rukte het gordijntje open, dat voor de glasruiten in het kamertje hing, en keek ook al met heel verschrikt gezicht 't winkeltje in.

Dáár?... O, daar ineens vlogen twee jongens binnen, twee vuile, natte jongens met vieze, besmeerde gezichten, en zwarte handen, en bloote voeten, waar de modder aankleefde... En ze huilden allebei en ze keken zoo bang.

Moeder vlóóg op... Het boodschappenboek wipte, en 't nog volle kopje koffie plaste er overheen, — moeder merkte 't niet.

„Wát?... Wat?... Wat is dàt nou? O, o... is er een ongeluk gebeurd?... Wat dàn? Lieve jongens, wat dàn?“... En ze drukte ze allebei tegen zich aan, hun vuile, natte gezichten tegen haar schoone schort. En ze keek bang en verschrikt naar alle kanten tegelijk... 't Leek wel, of de jongens zoo maar uit den schoorsteen waren komen rollen; maar dat, nee, dat was onzin. Ze kwamen van b u i t e n. Hoe kòn dat? Ze begreep er niets van, n i e t s! En vóór haar gaapte de donkere opening van de deur naar 't stille straatje... „Zeg het dan eens lieve jongens; zeg het dan eens; wat is er dan toch?“

Vader, zijn lampje in de hand, was van schrik blijven staan, had geen woord gezegd. Maar opeens trok er een dikke rimpel samen op zijn voorhoofd. Hij zag... de gescheurde hansop van Dik, en al begreep hij evenmin als zijn vrouw, wát er eigenlijk aan de hand was, dit zag hij wèl: een o n g e l u k was er niet gebeurd. De kleine rakkers hadden zeker iets kwaads uitgevoerd... maar hoe kwamen ze in vredesnaam b u i t e n.

„Dikkie!... Wim!... wat is er dan?“ jammerde moeder, haar beide armen om haar jongens heen, alsof ze hen voor dreigend gevaar wilde behoeden.

„Och, mensch... stil nou maar! Laten we nou geen buurtje-kijk-uit maken; de deur staat open.“ Vader deed haar dicht.

„En jullie, — jullie dadelijk naar binnen, hoor; en eerst vertellen, wáár je vandaan komt. Je kunt toch wel prátén... Vooruit!“ Hij duwde beiden de kamer in.

Moeder, die anders zoo zuinig was op haar matjes en kleedjes, dàcht niet eens aan de moddervoeten... „Ja, vertèl dan eerst... O, maar kijk eens, je hansop! je mooie hansop...“ Ze schudde vertwijfeld haar hoofd, en wist niet, of ze kwaad òf bedroefd, òf beide tegelijk moest worden... „Jongens, jongens, nog toe!“

In het ledikantje, dat vóór de bedsteê stond, kwam beweging. Een leuk kinderkopje met groote, blauwe oogen en blonde krulletjes en vuurroode slaapwangen, keek over den rand. Het was Toos, 't driejarig zusje, 't lievelingetje van allemaal. Maar n u l e t t e niemand op haar... Ze was wakker geschrokken van 't rumoer, begreep er niets van, trok er zich ook heel weinig van aan, stak haar duim in haar mond, liet haar kopje weer neerbonsen in 't kussen, en — sliep.

„Allo! vertel op!... En gáuw ook een beetje, hoor! Hoe kom je nou b u i t e n, in den regen en de modder, als je al lang in je bed ligt? En dan zoo vuil, en je goed vernield, en... en... Vertel òp! Dádelijk!“

En toen, — ja, toen moest het hooge woord er uit.

(Wordt vervolgd)

WAAR JE NIETS AAN HEBT.

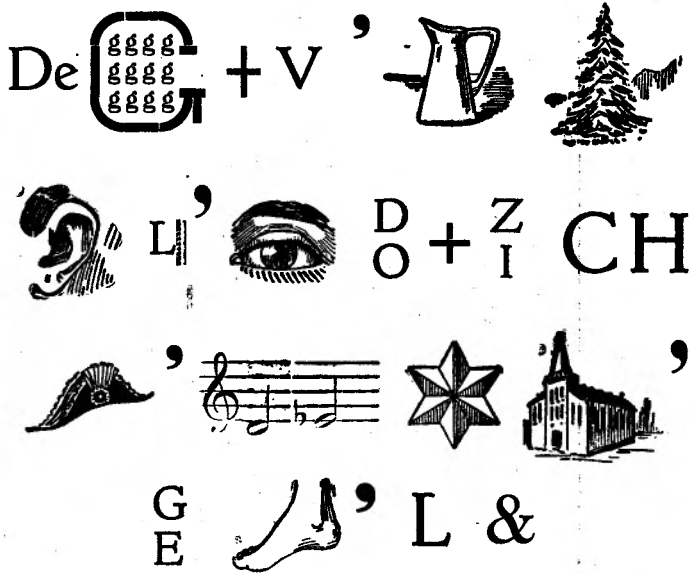
Een lekke pan,
Een gebarsten kan,
Een slot, dat niet sluit,
Een bel, die niet luidt,
Een huis zonder dak,
Een gescheurde zak,
Een bodemloos vat,
Een onbekend pad,
Een zinkende schuit,
Bedorven fruit,
Een tafel, die wipt,
Een schaar, die niet knipt,
Een mes, dat niet snijdt,
Verwaarloosde tijd,
Een schoen, die knelt,
Een nul, die niet telt,
Een geschroeide draad,
Een klok, die niet gaat,
Een paard, dat niet loopen kan,
Een deur, die niet open kan,
Een onbetrouwbaar kind,
Een onoprechte vriend.

JAN VELTMAN.

RAADSELS.

Raadsels voor Ouderen.

1. Rebus.

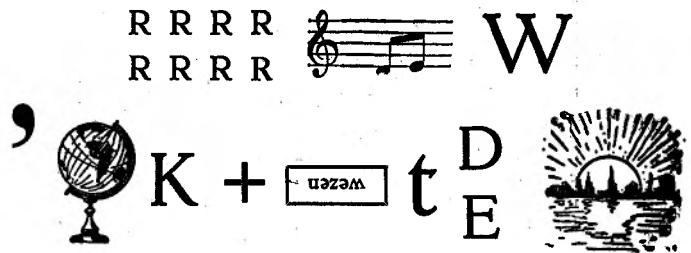
2. Zoek van de volgende woorden het tegengestelde. De beginletters van de gevonden woorden moeten een spreekwoord vormen van vijf woorden.

Slecht, jong, laatste, levend, nergens — zwart, lui, wel — knecht, oneven, laag, boven, dubbel, onfrisch, uit — klein, onedel, luim, wel — lang, mis, voor, ergens, zwak.

3. Vul nog weer eens de weggelaten medeklinkers van het volgende spreekwoord in:

A. . . e . . a . . e . . i . . a . . e . . e . . ui . e . . o . . a . e .

4. Rebus.

5. In ons land is een dorp, waar de leeraars der verschillende kerken, de kosters der onderscheidene kerkgebouwen, de onderwijzers en de dokter allemaal zwagers zijn. Wie noemt me dat dorp en waar ligt het?

6. Verborgene plaatsnamen.

De Batavieren meenden, dat zij hierna maals zouden drinken uit den schedel hunner vijanden.

Wij heschen dat zware pak met veel moeite naar boven.

Loop toch niet zoo te draven. Lodewijk kan je immers niet bijhouden. Ida kent haar les altijd goed.

Wil je wel gelooven, dat wij zelden zoo iets moois gezien hebben? Ik vind die jongens echte helden.

Raadsels voor Jongeren.

1. Rebus.

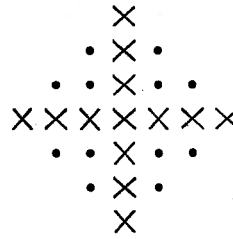

RAADSELS (vervolg).

2.

Des zomers ben ik koud;
Des winters doorgaans warm;
In 't najaar meestal rijk,
Maar in het voorjaar arm.

3.

Zet op de plaats der kruisjes en stippen

1. Een medeklinker.
2. Een zoon van Noach.
3. Rachels Vader.
4. Het gevraagde woord.
5. Een richter, die met een richteres Israël verloor.
6. Een zoon van Jacob.
7. Een medeklinker.

Op de beide kruisjesrijen komt de naam van een vrouw uit den tijd der Richteren.

4. Wat leest ge hieruit?

Uit { gang en gang } uit.

5.

Toen Alva hier de macht bezat,
Vervolgde hij de ketters.
Ik weet nog hoeveel volk hij had.
Schrijf dat eens met drie letters!

6. Voor wien moet ieder (ook dames) den hoed afnemen?

HOE BROËR

PRENTJES KIJKT.

Die met de pijp, dat is Opa;

Die met den bril, dat is Oma;

Vader is die met één oog toe;

Met zusje op schoot, dat is mijn Moe.

Die met den bal speelt, dat is Hennie;

Die de pop draagt, dat is Jennie;

En deze dikke,

Dat is ikke.

Jan Veltman.

DE VREEMDELING.

(Bij de kleurenplaat).

Piet was een aardig vogeltje,
Wat zong hij mooi en luid!
Alleen — zijn kooi beviel hem niet,
Hij wou maar 't liefst... er uit!

Eens bleef zijn deurtje open staan.
Piet keek — en dacht... het kòn!
Straks zat hij vroolijk op het dak
Te zingen in de zon.

En al de musschen uit de buurt
Die kwamen gauw erbij,
Wat zingt die mooi, zoo dacht er een,
Veel mooier nog dan wij.

Piep-piep, piep-piep, wat is-ie geel,
Wat is z'n kop toch klein,
Piep-piep, piep-piep, zei d' and're musch,
Toch zingt dat geeltje fijn.

Piep-piep, piep-piep, zei nummer drie,
Wat is hij klein van stuk!
En-piep, ja-piep, zei nummer vier,
Wat maakt dat ding zich druk!

Maar d' and're twee die luisterden
Wat graag naar Piet's gezang.
Wij blijven luist'ren, riepen ze,
Al duurt het nòg zoo lang.

Want zóó iets moois dat hoor je in
Je leven maar één keer...
— En Pietje floot, en Piet genóót
Van al die vogel-eer...

Maar hoor eens, kleine Pieterman,
Was het nu heusch wel mooi,
Om stilletjes maar weg te gaan,
Ver van je veil'ge kooi?

Zeg, oolijk, vroolijk fluitertje,
Was dat wel goed van jou?
Nù zing je luid, maar doe je 't nòg,
Vanavond, in de kou?...

Maarten van de Maas.

EEN MIDDAGJE OP DEN ZOLDER door Hermína. (II).

Cas laat zich gewillig inspannen. Cas is een goedig dier, maar niet groot en sterk.

„Zie zoo,” zegt broer, „klaar!”

„Stap maar in juffrouw, en neem dat kleine meisje maar mee. 't Kost niets.”

De koetsier helpt de juffrouw en haar kindje in de heusche tram. „Vooruit Cas!” roept de koetsier. Maar 't paard is niet sterk genoeg voor die zware vrachten, de koetsier moet een handje helpen duwen. Daar rijdt de tram!

Corrie kraait van pret.

„Mooi, mooi!” roept zus, „meer, meer!” en verder gaat de tram, al maar door, heen en terug, wel twintig maal.

Eindelijk wordt Cas moe, en Wim ook.

„Uitstappen juffrouw!” zegt hij, „je ben net voor je huis.” Wim helpt zus uit het rijtuig.

„Doe nog meer — nog meer doen,” vleit zus.

„Straks,” zegt Wim, „Cas is moe.”

Broer, zus en Cas zitten nu samen op den vloer en alle drie smullen van de koek.

Lang kan dat rusten evenwel niet duren.

De guit heeft wat nieuws bedacht. Ginds staat een wieg. „Dat is de schuit,” zegt Wim, „stap maar in.”

Zus klautert over den rand in de schuit.

De schipper neemt een oude gordijnlat — stapt ook in, en... daar gaat de schuit.

Kijk die schipper eens duwen! „Pas op, zus, ga maar zitten, anders val je over boord.”

„Allemaal water,” zegt de schipper. „Nog een eindje van den wal en dan gaan we vischen.”

Nu wordt de vaarstok een vischhengel. En ja, daar zit visch ook.

„Een snoek!” roept Wim en hij haalt met

den hengel Moe's oude pantoffel naar zich toe.

„Hier zus, jij mag de visch bewaren.”

Zus stopt den snoek in haar schort.

„Meer,” roept ze.

„Wacht even, ja, 'k heb 'm! Hier, nog een snoek.”

Moe's andere pantoffel verdwijnt in de schort.

„Een baars!”

Wim heeft een oude stoffer naar zich toegehaald.

„Een stekelbaars, pas op zus, die prikt!”

Hu, dat is een vreemd dier. Zus is er bang voor.

„Nee, nee, beest...” roept ze en haar lippen beginnen te trillen. Zus weert met haar handjes dat beest af en wil gaan huilen.

„Zoo,” zegt de visscher, „nu hebben we genoeg gevangen, hè zus? Geef maar hier de visch, dan zal ik ze daar neerleggen. Als Moe komt, kan Moe ze bakken.”

„Ja,” zegt Corrie, met een zucht van verlichting, maar met een nog huilerig stemmetje, „Moe batte.”

't Is intusschen warm geworden op den zolder en Zus krijgt slaap. Wim is ook moe van al het spelen.

„Kom zus,” zegt de schipper, „nu gaan we slapen in de schuit.” Hij gaat voor in de wieg zitten en vlijt zus tegen zich aan: „Morgen varen we verder, nou moet 't avond wezen.”

„Ja,” zegt zus en wrijft met haar dikke vuistjes langs haar oogjes.

.....
Nog een uurtje, en Moe houdt op met haar werk.

„Nu zal ik eerst eens naar mijn lieve kindertjes gaan kijken,” zegt Moe.

Moe stapt naar boven en opent de zolderdeur. Ze ziet niemand. Alleen Cas is er, die ligt op een stoel te slapen.

Wacht, denkt Moeder, die bengels zijn zeker weggekropen om mij te foppen.

Zeker zitten ze achter dat gordijn daar...

Moe er heen. — Mis Moe!

Wacht, daar achter...

„Moe... moe... huhu... een beest!... een beest!”

Moe schrikt er eerst van. Ha, daar zitten ze, die rakkers! In de wieg.

„Een beest! Een beest!” huilt Corrie, nog harder.

„Waar dan?”

„Daar! daar! een beest!”

Moe merkt het al. Cor is in slaap gevallen en droomt. „O, 't is niets hoor! Kom maar, 't beest is al weg, wees maar zoet.”

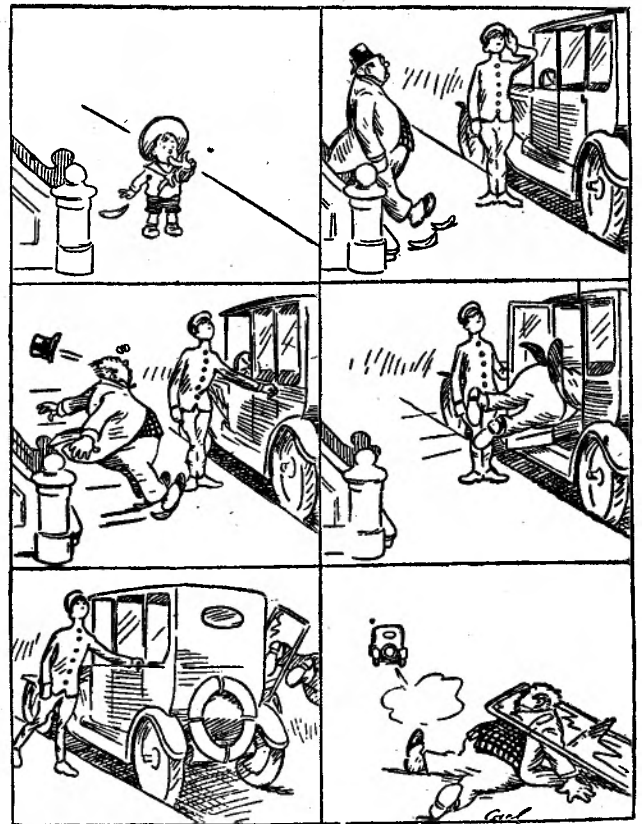
Van al dat gepraat schrikt nu de visscher ook wakker, die was waarlijk ook ingedommeld.

„Kom maar gauw mee,” zegt Moe, „Vader zal dadelijk thuis komen.”

Weldra is nu 't drietal weer beneden en Cas laat ook niet op zich wachten.

Nog een half uurtje en de visscher uit de schuit en de juffrouw uit de tram zitten elk op een knie van Vader en vertellen al maar door, hoe heerlijk ze dien middag op den zolder hebben gespeeld.

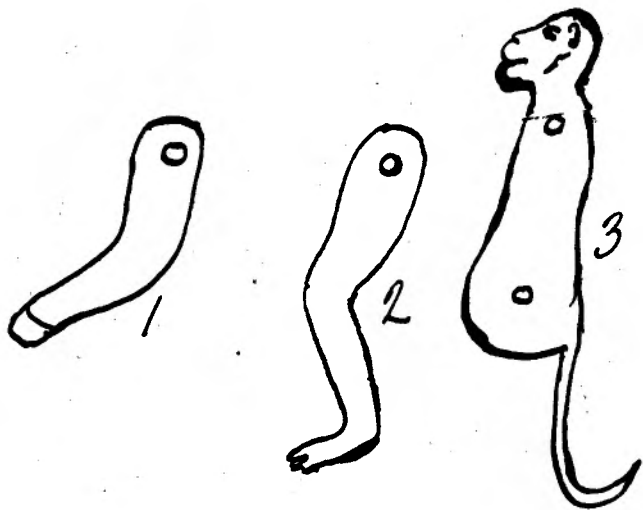
DE BANANENSCHIL.

Een geschiedenis zonder woorden.

EEN AAPJE OP EEN STOKJE.

Bij kunstjes hoort een kunsten maker en er bestaan haast geen dieren, die èchtere kunstenmakers zijn dan apen. Dat zie je wel in den dierentuin. Maar voor kunstenmaker heb je niet eens een levenden aap noodig. Een zelf-gemaakte is ook al leuk. Weet je hoe je dat doen moet? Niet? Opletten dan maar en... teekenen!

Eerst teeken je een arm, zooals nummer 1 op het voorbeeld hierboven. Als die goed is, laat je groote broer het maar eens nakijken of je tante, dan knip je 'm uit, en maakt er nog een door de uitgeknipte op een stuk papier te leggen.

Verder teeken je een been, dat is nummer 2, óók uitknippen als het klaar is, en dan weer op 'n ander papier leggen om er nog net zoo een uit te knippen.

Nu komt het lijf met den kop. Doe je best maar, hoor. Het geteekende lijfje met den kop ook uitknippen, en ziezoo, dat is al een heel werk klaar.

Nu 'n potje lijm of stijfsel!

De uitgeknipte stukken (het zijn er vijf (2 armen, 2 beenen en één lijf)) plak je netjes, goed uit elkaar op een stuk stevig karton. En dan worden ze nog eens uitgeknipt van het karton. Waar ik nu ronde ringetjes geteekend heb, daar maken jullie gaatjes, mooi rond hoor! Eerst met een stopnaald, dan 'n breinaald er door, en dan de punt van een schaar of zoo iets, er in ronddraaien.

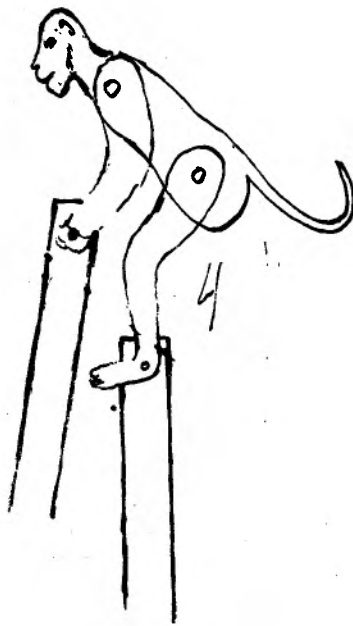
Nu een dun touwtje! Eerst 'n flinke dikke

knoop aan 't eind, dan 't touw door het gaatje van een arm halen, dan door het bovenste gaatje van het lijf, dan door den anderen arm heen. Aan dezen kant wéér flinke knopen maken. Niet zoo stijf dat de armen niet flink draaien kunnen. Nu de beenen net zoo onder aan het lijfje maken met een stukje touw.

Dan ga je uit sterk karton twee lange stevige reepen knippen. Geef ze van boven weer een gaatje en maak aan den eenen reep de armen vast (een knoop, dan door een arm, door den reep, dan door den anderen arm en weer een knoop). De beenen aan den anderen reep vast en... klaar is Kees — (als je aap Kees heet tenminste). Nu kun je kunsten vertoonen. Als je de reepen karton (je kan ook stokjes nemen waar je de gaatjes in boort) van onderen vast houdt en op en neer beweegt, krijg je de komiekste kunsten: klimmen, dansen, op z'n kop staan, achter over duikelen, van alles kan je aapje doen.

Als je een mooie hebt gemaakt, moet je het me maar eens schrijven, of als het je niet lukken wil, mag je ook schrijven hoor. Je stuurt maar naar Meneer Bosch in Baarn en zet op den brief: „Voor tante Mien”.

Aapje, maak
je kunsten, zeg.
Stop vooral je
staart niet weg,
Die juist met z'n
leuken zwier,
Maakt je toch
zoo'n grappig
dier!

Happerdepap helpt bij de vliegmachine, hij duwt een kar met hout voort en heeft een ontmoeting met den veldwachter.

Nu lagen ze zoo lekker in 't weiland in de zon en Happerdepap verzekerde Bugel, dat niet alle menschen het voorrecht hadden, een schipbreuk mee te maken. Bugel zou nu, al werd hij nog zoo oud, altijd kunnen vertellen, dat hij gezonken was als een steen. En dat was ook wat waard.

Hoor.

Happerdepap luisterde ingespannen en Bugel deed het niet minder.

„Hoor je 't, Bugel?”

„Ja, vader.”

Dat was een geronk, een geratel....

En daarboven.... een groote vogel, die snel kwam aangevlogen, een vogel, die al grooter en grooter werd, een reuzenvogel, die daalde, daalde.....

„Een vliegtuig, Bugel. 'k Heb er wel van gehoord, al kreeg ik er ook nog nooit een onder mijn oogen. Wat zijn we gelukkig, jongen. Dat moet ons nu maar weer overkomen.”

Het vliegtuig daalde en Happerdepap vroeg zich zelf af, of 't niet raadzaam was, maar in de vaart te kruipen, onder 't water, omdat hij dat rare ding niet graag op zijn hoofd wou hebben, toen de „vreemde vogel” het weiland raakte, nog even voortreed over den grond en toen onbeweeglijk stil bleef staan.

„Wat een mooie kans,” zei Happerdepap nog gauw tegen Bugel.

„Nou vragen wij, of we in dat ding niet naar huis kunnen vliegen en dan komen we op het dak neer.”

„Heila,” riep een van de twee mannen, die in 't vliegtuig zaten, „kom eens even hier en help een beetje.”

Of Happerdepap ook loopen kon en Bugel, door 't vaderlijk voorbeeld aangewakkerd, deed ook zijn best.

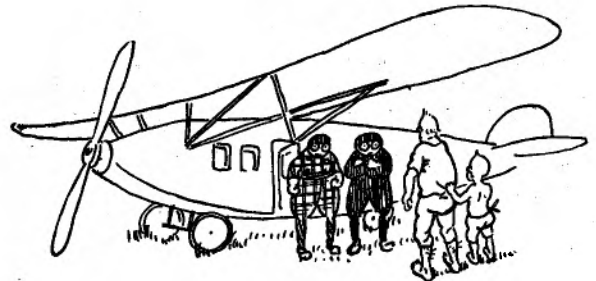
't Bleek, dat er iets met den motor niet in orde was en Happerdepap was wát gelukkig, toen hij bij het herstel een kleine handreiking zoo nu en dan kon doen. Hij lachte en had pret voor twee. Alleen toen alles weer in orde was en de vliegeniers zich klaar maakten, om op te stijgen, werd Happerdepap bedroefd.

„Zou u ons niet mee willen nemen?” vroeg hij. „'t Is maar een klein eindje naar ons huis en ik wou 't zoo graag.”

„'t Gaat niet,” zei een van de mannen lachend.

Happerdepap was ook wel bang, dat 't niet ging. Hij geloofde nooit, dat hij en Bugel er nog bij in zouden kunnen. Even dacht hij er nog over, of 't niet mogelijk zou zijn, zich met zijn zoon onder aan dat vliegtuig met een touw te laten vastbinden, om zoo meegenomen te worden, maar dat zou ook wel niet kunnen en dus stond hij er treurig bij te kijken.

„Nou, treur niet,” zei de man, die de baas van 't spul wel zou zijn. „Hier heb je wat voor je moeite en misschien kom je er een volgenden keer nog wel eens in.”

Happerdepap vond, dat hij er slecht afkwam. Ja, hij zag 't wel, die man had hem twee kwartjes in de hand gedrukt, maar geld is maar geld en hij zou graag een reisje gemaakt hebben.

Hij zag de vliegmachine hooger en hooger gaan, verder en verder.

Even zuchtte Happerdepap, maar toen lachte hij al weer.

Op den weg naar huis zagen Happerdepap en Bugel een oud vrouwtje met groote moeite een kar, waarop het sprokkelhout hoog opgestapeld lag, voor zich uitduwen.

„'t Ouwe mensch,” kan haast niet verder, Bugel,” zei Happerdepap. „Laten we haar wat helpen.”

Hij zou zich wel tienmaal bedacht hebben, als 't zijn eigen hout en zijn eigen kar geweest was, maar nu ging 't voor een ander en

dus was Happerdepap heel ijverig. Al heel spoedig duwde hij de kar voort, Bugel liep er naast en 't oude vrouwtje kwam er achteraan sukkelen.

Zoo was alles naar behooren en 't zou ook wel naar behooren gebleven zijn, als Bugel niet opeens geroepen had: „Vader, daar komt de veldwachter aan.”

Bugel had geen zuiver geweten. Hij herinnerde zich, dat hij gisteren, omdat hij met steenen had gegooid, door den veldwachter was nagezeten en ter nauwernood aan zijn grijpende handen ontkomen was. Nu was hij bang, dat 't niet best met hem zou gaan.

„Laat hem maar komen, Bugel,” zei Happerdepap, die van den prins geen kwaad wist. „Laat hem maar...”

Maar hij zweeg plotseling. Wat mankeerde die oude vrouw nu? Ineens ging ze loopen, loopen wat ze kon. Daar had ze 't zijweggetje al ingeslaan; daar verdween ze achter een bosch-

„Wat mankeert haar nou?” vroeg Happerdepap vol verbazing?

„'t Is net, of ze bang is, vader.”

„Bang? Dan misschien voor den veldwachter. Nou, dan zal 't met dat sprokkelhout ook wel lang niet zuiver wezen. Maar vooruit maar Bugel. 't Komt er voor ons ook niet op aan. En de kar hier staan laten kunnen we ook niet.”

Daar kwam de veldwachter. Hij keek eens naar Happerdepap, hij keek eens naar Bugel, hij keek eens naar de kar...

„Dat hout is gestolen,” zei hij toen barsch.

„Ik zal 't niet tegerspreken,” antwoordde Happerdepap.

„'t Zou je ook niets geven, mannetje. Dat hout komt uit 't bosch bij 't heerenhuis. Zeg eens, dat 't niet waar is. Nou, 't is mooi, hoor. Ik kon er maar niet achterkomen, wie daar maar zoo brutaal sprokkelde en de takken van de boomen kapte, maar nou ben je er dan ook bij.”

„Best, veldwachter,” zei Happerdepap nederig.

„En je gaat mee, hoor. Naar den burgemeester. Vooruit, maar weer achter de kar.”

„Maar daar zal ik nou toch voor danken,” zei Happerdepap. „Gestolen hout duw ik niet voort.”

Even wist de veldwachter niet, wat hij doen moest, maar toen nam hij een heldhaftig besluit.

„Dan zal ik het doen,” verklaarde hij; „maar jij gaat mee, ventje, en die ongehoorzaamheid zal je duur te staan komen.

„Dat denk ik ook wel,” zei Happerdepap. „Een zuurtje, veldwachter?”

De veldwachter keek hem erg boos aan, maar hij gaf geen antwoord.

Happerdepap en Bugel moesten voor hem aanloopen en de veldwachter duwde de kar voort.

't Was geen gemakkelijk baantje. Hij zweette, hij zuchtte, maar 't hielp hem alles niet. Happerdepap praatte vroolijk met Bugel en stoorde zich nergens aan.

Zoo kwamen ze in 't dorp en daar had de optocht heel wat bekijks. Schoolkameraden van Bugel, menschen, die toevallig voorbij gingen en anderen, die toe kwamen loopen, vormden al gauw een heelen troep, die naast en achter de kar meeliep naar 't gemeentehuis.

Happerdepap deed, of hij doorloopen wilde, maar de veldwachter kommandeerde: „Halt!”

„Wel bedankt, veldwachter,” zei Happerdepap vriendelijk, „uit naam van dat oude vrouwtje, dat het hout gesprokkeld heeft.”

„Wat zeg je?”

„Ja, dat verstaat u toch?”

„Maar jij bent toch de dief. Je hebt het zelf gezegd.”

„Dat is niet waar. Is 't wel, Bugel?” En Happerdepap lachte, dat hij schudde.

„Ik heb alleen gezegd, veldwachter, dat ik u niet wilde tegenspreken, maar ik heb helemaal niet toegegeven dat ik het hout had

gestolen. En als u nu goed toeziet, kunt u op het hout een blauwe boezelaar zien. En ik heb nog nooit een boezelaar gedragen.”

De menschen, die er omheen stonden, hadden pret en de veldwachter mompelde, dat hij de zaak wel nader zou onderzoeken. Happerdepap mocht dan wel eerst naar huis gaan, maar toen hij zich met Bugel verwijderden wilde, vroeg de veldwachter nog: „Waarom heb je dan dadelijk niet gezegd, dat je niets van dit hout afwist?”

„Och,” zei Happerdepap, „ik wou u uw plezier niet wegemen en ik was ook heel dankbaar, dat u mijn baantje overnaamt. 'k Was al zoo moe van dat gedoe.”

De veldwachter bromde nog wat na, maar Happerdepap wandelde met Bugel bedaard weg.

Z.

VOOR DE KLEINTJES.

DE DRIE KO-NIJN-TJES.

„Loes-je, kom eens heel gauw kij-ken,”
zei broer Ka-rel op een dag.
Daad-lijk ging zij met hem me-de,
en wat Loes-je toen wel zag?

Tien ko-nijn-tjes, aar-dig, fijn-tjes,
nog pas en-kle uur-tjes oud,
Kro-pen dicht nog bij de moe-der,
Want het was een bee-tje koud.

Loes-je-lach-te. „Wat een snoes-je,”
zei ze, „is die wit-te daar,
met die mooi-e ro-se oor-tjes!
Jan, geef mij die wit-te maar.”

„Nee,” zei Jan, „je krijgt er geen-tje.
Kij-ken mag je met ple-zier;
Spelen mag je met je poes-je,
Want dat is zoo'n aar-dig dier.”

„Goed,” zei Loes-je, „'k ben te-vre-den
met mijn lie-ve poes-je Nel,
en ik gun aan jou en Ka-rel
al die klei-ne dier-tjes wel.”

Vroo-lijk liep toen Loes-je he-nen,
maar nog me-nig-maal daar-na,
zat zij bij 't ko-nij-nen-hok-je,
sloeg de lie-ve dier-tjes ga.

Maria Laarman.

DOE HAAR
DAT EENS
NA!

Dit kikkertje,
Dit dikkertje,
Dat teekent zusje Kaatje.
Zoo maakt ze zelf een plaatje.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, 1/2 Uitt-
gevers-M^{ij} Bosch, Baarn

BUITENLAND

Van een sprinkhanenplaag.

Over een sprinkhanenplaag kunnen we lezen in den Bijbel. Toen de Koning van Egypte Israël niet wilde laten trekken, werd Egypte er door getroffen.

De profet Joël heeft ook over sprinkhanen gesproken. „Wat de rups heet overgelaten, heeft de sprinkhaan afgegeten.”

Johannes de Dooper voedde zich met sprinkhanen en wilde honig.

Ook in onzen tijd kunnen de sprinkhanen nog heel wat bederven. In Zuid-Afrika b.v. hebben ze laatst nog heel wat verwoestingen aangericht. Op alle mogelijke manieren tracht men zoo'n sprinkhanenplaag te bestrijden. Het nieuwste is wel, dat men door middel van een vlieg-machine vergiftige gassen over de landen laat gaan, waarop de sprinkhanen zich hebben neergelaten.

De sprinkhanen vereenigen zich tot zwermen, en als ze zich ergens neerlaten, eten ze alles kaal.

Nu wordt het Russische gouvernement Samare door een sprinkhanenplaag geteisterd. Uitgestrekte landerijen worden totaal verwoest. En daardoor wordt natuurlijk de ellende in Rusland al weer groter.

Waarom?

Ook de sprinkhanen moeten het werk, hun door God opgedragen, vervullen. De Heere tuchtigt Rusland. Zal het Russische volk nu willen luisteren?

Arm Duitsland.

In Duitsland wordt, zooals we ook in het vorig nummer meedeelden, armoede geleden. Verschillende berichten bereikten ons weer.

In Berlijn hadden z.g. hongeropstootjes plaats. Troepen halfvolwassen jongens dwongen leveranciers van levensmiddelen, hun waren kosteloos af te staan. Vrouwen verlangden gratis brood.

Dan vernemen we uit Duitsland, dat een predikant van honger is bezweken. Hij offerde weken lang alles op om vrouw en kinderen in het leven te houden en eindelijk kon hij niet meer. Hij werd het slachtoffer van zijn opoffering. De boeren uit zijn dorp gaven hem niets; de dominé, meenden zij, had een groot inkomen en was „gierig”.

Nu weten zij het dan beter, maar nu is het te laat.

Omdat de menschen in Duitsland het zoo arm hebben, gaat het met de scholen ook niet goed. Er kunnen niet meer voldoende leermiddelen aangeschaft worden. Misschien vinden sommige Hollandsche kinderen dit niet zoo heel erg, maar dat is het toch wel. Zonder leermiddelen is het ook niet mogelijk om goed onderwijs

te geven. Dan blijven de kinderen dom en later, als ze groot zijn, kunnen ze niet meekomen.

In Duitschland kunnen sommige onderwijzers niet eens een voldoende voorraad krijt bekomen. Dan schrijven ze met stukken gips op het schoolbord, maar dat gaat natuurlijk niet heel best. Sponsen en bordendoeken worden niet meer gekocht. Men behelpt zich met lompen. Als men papier noodig heeft, gebruikt men de onbeschreven achterzijde van de bladzijden uit oude koopmansboekjes. Ook de schoolgebouwen kunnen niet voldoende hersteld worden.

Zoo komt 'er zoo langzamerhand niet veel van het leeren terecht. Ook zijn er veel kinderen, zóó zwak en zóó mager, dat ze het onderwijs niet naar behooren kunnen volgen.

Misschien zouden sommige Hollandsche kinderen over 't algemeen wel wat dankbaarder zijn, als ze zich het lot van hun Duitsche kameraadjes eens goed indachten. Ze zouden dan ook wel meer prijs stellen op het onderwijs, dat ze elken dag ontvangen.

Of... zijn ze er allen dankbaar voor?

Gelukkig tracht men in Duitschland de kinderen nog zooveel mogelijk te verzorgen. Ze maar eens op het onderstaand plaatje. 't Vijftal kleintjes heeft tenminste nog niet te klagen. Ze behooren tot de kinderen, die in een Tehuis zijn opgenomen en daar hebben ze 't nog wel goed. Maar natuurlijk kunnen alle kinderen niet in zoo'n Tehuis opgenomen worden. Er zijn er heel wat, duizenden en duizenden, die niet genoeg te eten krijgen. Is dat niet treurig?

BINNENLAND

Door eigen schuld.

Niet alle ongelukken zijn aan eigen schuld te wijten, maar toch wel heel vaak moet men, als er een ongeluk gebeurd is, tot zichzelf zeggen: Had ik het maar anders gedaan.

Het is steeds noodig, erg voorzichtig te zijn. Dit blijkt ook wel weer uit verschillende berichten, die in de laatste dagen ons zoo al bereikten.

In de nabijheid van de brug aan de Molslaan te Delft klopte een juffrouw een beddetijk uit. 't Regende kapok en 't gevolg was, dat er een groote, witte plek op den grond achterbleef.

's Avonds kwam er een krantenbezorger langs. Hij zag de witte plek voor de brug aan en liep kalm het water in. Gelukkig werd hij door voorbijgangers op het droge gebracht. 't Had dus erger kunnen afloopen. Nu kon de juffrouw in dit geval onmogelijk denken, dat haar kloppartij zulke gevolgen zou hebben. Haar treft dus geen schuld. Maar een ongeluk zit in een klein hoekje.

Te Assen viel een vetpot van de kachel en toen raakte de heele boerderij in brand. Veel hooi en koren verbrandden. Ook kwamen er twee varkens in de vlammen om.

Te Bergen op Zoom viel een 2-jarig kind in een pot met kokend water en overleed aan de gevolgen.

Te Wildervank speelde een jongetje van

Of ze 't hier naar hun zin hebben!

3½ jaar dicht bij 't water. Hij viel er in en verdronk.

Dit zijn nu nog maar een paar ongelukken. Er zouden er nog wel meer op te noemen zijn.

Voorzichtig dus. En niet in een roekelooze bui allerlei waagstukken doen.

KORT NIEUWS

Een onprettige Nacht. De heer S., fabrikant te Leeuwarden, ging per auto naar Winschoten. Bij vergissing sloeg hij op zijn reis echter een verkeerd weg in. Zoo gebeurde het, dat de auto tusschen Zuidbroek en Muntendam op den dijk in het slijk bleef vastzitten. De heer S. moest den nacht in de auto doorbrengen. Toen 't morgen werd, kwam er hulp. Wat een leelijke vergissing was dit. Ja, men moet maar altijd goed uit zijn oogen kijken.

Laf. Er gingen een paar kinderen uit Zelhém naar Doetinchem. Ze moesten naar school. Omdat ze nog al een langén weg hadden af te leggen, waren ze per fiets. Op den weg waren een paar Duitschers. Toen die de kinderen zagen, noodzaakten zij hen, om af te stappen. En toen vroegen ze om geld en sieraden. Gelukkig kwam er juist iemand aan. En toen kozen de Duitschers het hazenpad. Waren dat geen dappere helden?

Heel oud. In Winschoten woont een vrouw, die op 18 Januari 1924 honderd en drie jaar oud zal zijn. Dat is werkelijk héél oud. De Bijbel zegt: Aangaande de dagen onzer jaren, daarin zijn zeventig jaren, of, zoo wij zeer sterk zijn, tachtig jaren.

Dat is goedkoop. Een pasgeboren kalf kost in Oostfriesland één millioen mark. Voor 't zelfde bedrag is ook één haring te krijgen.

Van Zeehonden. De laatste dagen vertoonden zich op verschillende punten in de Waal zeehonden, waarschijnlijk door de Westelijke stormen landwaarts

gejaagd. Pogingen van visschers om ze te bemachtigen zijn niet gelukt.

Een reuzenkei! In het z.g.n. Odoornerveld heeft men bij den ontginningsarbeid, een kei gevonden van niet minder dan 12 kub. M. inhoud. Men schat het gewicht daarvan op 30.000 K.G.

Een big als marktgeld. Een boer moest te Hoogeveen als marktgeld f 0.47½ offeren. Och, zei hij tegen den gaarder, pak er maar een big voor uit! En zoo geschiedde, meldt het „Handelsblad”.

PLAATSELIJK NIEUWS

Roosendaal. Hier is heel wat te doen geweest met een auto. Wie er schuld aan heeft, weet ik niet, maar toen laatst op een avond een auto door onze woonplaats reed, werd er uit baldadigheid een fleesch in geworpen. De fleesch trof een heer, die in de auto zat, aan het oog. Van schrik liet de heer het stuur los en toen begon de auto heel raar over den weg te zwaaien. Gelukkig zag een chauffeur (als ik dit laatste woord niet goed schrijf, wil Oom Koos het wel verbeteren) wat er te doen was. Hij sprong in de auto en bracht haar tot stilstand. De heer, die in de auto zat, was de burgemeester van Brouwershaven. Hij zal zijn oog wel moeten missen. Vader zegt, dat je nu al weer zien kunt, wat er van baldadigheid komt.

Baarn. De bladeren beginnen hier geducht van de boomen te regenen. Er zijn jongens, die ze in de lanen bij elkaar vegen en in groote zakken naar huis brengen. 't Is wel mooi werk en je kunt er nog wel warm van worden. Maar je moet erg oppassen, want als je een arm vol bladeren neemt, kan er best een spijker of zoo tusschen zitten. Gisteren heeft mijn vinger tenminste al erg gebloed. En toen ik thuis kwam zei moeder, dat mijn handen zoo vuil waren. Maar dat was niet erg. 'k Heb ze lekker onder de kraan afgespoeld.

Utrecht. Wij hebben hier bij school laatst toch zo'n pret gehad. Er kwam een

klein jongetje op 't schoolplein en hij zoug op dat vieze goed, dat ze „lolly” noemen. Maar wat zag die jongen er uit. Zijn heele gezicht kleefde. 't Duurde niet lang, of hij had heel wat jongens en meisjes om zich heen. En die zongen maar: „Lolly, lolly is zoo fijn”. 't Is wel een raar iets, maar nu moesten we er toch wel allemaal om lachen. 't Jongetje lachte niet. Ik geloof, dat hij zich wel een beetje schaamde. Hij heeft zijn „Lolly” gauw in zijn zak gemoffeld. Wat zal die zak later gekleefd hebben.

VAN ALLES WAT

Een uitmuntende maatregel! Wanneer te Kopenhagen (Denemarken) de politie iemand dronken op straat vindt, brengt zij hem met een rijtuig thuis. De vracht moet betaald worden door den eigenaar van het café, waar de drank verkocht is. Een caféhouder zal daar dus wel oppassen, menschen die geen maat kunnen houden, in hun kwaad te sterken.

Een ijsberg steekt slechts voor één achtste deel boven het water uit. Een ijsberg, die 3 M. hoog lijkt, heeft in werkelijkheid dus ontzaglijke afmetingen.

Vele dooven kunnen het best hooren in den trein. Het geraas van de wielen doet de gehoorbeentjes trillen en verhoogt zoo het gehoorvermogen.

Bij kalm weer vliegt een postduif met een snelheid van 1 K.M. per minuut. Heeft ze een matigen wind mée, dan brengt ze het tot bijna 1½ K.M., en als ze een sterken wind mee heeft tot 2 K.M.

China heeft het langste volkslied.

Een kabeljauw brengt per jaar gemiddeld 45.000.000 eieren voort.

Van alle dieren heeft de tijger het meeste last van zeeziekte.

De grootste snoek werd in Duitschland gevangen. Hij was 19 voet lang, 350 pond zwaar en 267 jaar oud.

ADVERTENTIËN

Dankbetuiging

TINE VAN PERNIS betuigt namens vele vriendjes en vriendinnetjes van „Vrij en Blij” den heer Bosch haar hartelijken dank voor de verschijning van „Onze Courant”, die ons elke veertien dagen een bron van vreugde zal zijn.

Schoonrewoerd, 22 Oct. '23.

NIEUWE BOEKEN
MOOIE BOEKEN

VAN HOLLANDSCHE JONGENS
IN DEN FRANSCHEN TIJD

door W. G. v. d. Hulst

2e druk. - Ingen. f 2.10; in band f 2.90.

DE ZWERVER door H. Gordeau Jr.

Ingenaaid f 1.50; in band f 2.25.

Deze nieuwe boeken verschijnen spoedig. Vraag er een van voor je verjaardag.

Uitgeversmaatschappij E. J. Bosch Jbzn., Baarn.

De Banden

voor den vorigen jaargang van

„Vrij en Blij”
zijn gereed.

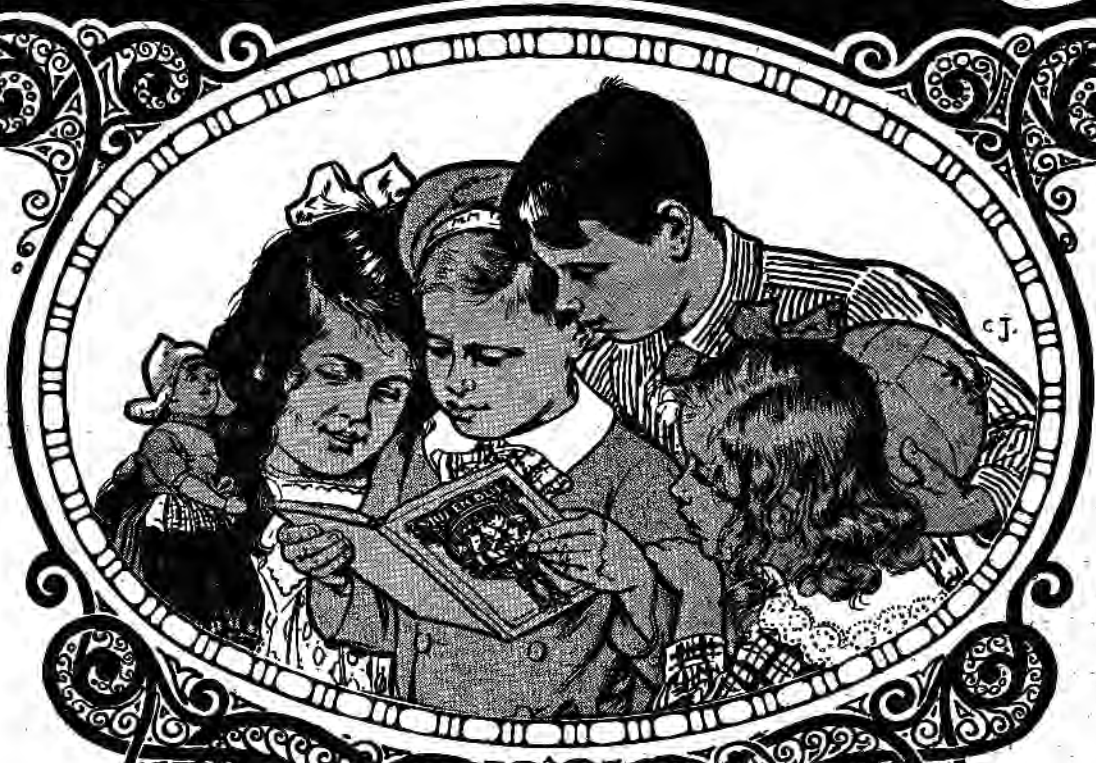
Een band wordt u na inzending van f 0.90 gratis en franco toegezonden door de

UITGEVERSMij.

E. J. BOSCH Jbzn., Baarn

VRIJ EN BLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1923

8 NOVEMBER
No. 3

VRIJ EN BLIJ

Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes
Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand
Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbzn., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG—ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

Briefwisseling (Vervolg).

Lunteren, Belhamel. 'k Ben blij, dat je weer terug komt, want je weet, dat bij een kudde een „belhamel” hoort, niet waar. Dan blijft de troep beter bij elkaar. — *Wildeman.* Jij hebt dus ook fijn in je vakantie genoten, zeg! In Utrecht de optocht gezien! 't Is geen kleinigheid! — *Monnikendam, Marie O.* Ik heb den brief doorgezonden naar Meneer Bosch op 20 Oct. 1923. — *Middelburg, Moeders Breistertje.* Hartelijk welkom. Ik houd van breistertjes. Mijn eigen dochters. — 'k heb er twee — konden het ook zoo goed en die hebben een tijd lang voor al de broers en zusters — in 't geheel 4 en een kwart dozijn — de kousen gebreid! — *Nederhemert, Boschbewoner.* Kom je ook weer eens van tusschen de boomen te voorschijn? Ga zoo voort! Heb je veel plezier gehad, toen Jan thuis was! — *Roosje zonder doornen.* Ik zou zoo zeggen, dat je best zult leeren schrijven. Vooral, wanneer je het zelf niet mooi vindt. Dat is altijd de weg naar beterschap. — *Nieuw-Amsterdam, Witte Onschuld.* Een prachtige schuilnaam. Ik hoop, dat anderen je hem gegeven hebben. Je zus mag natuurlijk ook meeraadselen. Een exemplaar van „V. en B.” voor een gezin is genoeg. Is je broer in Doetinchem? Dan kent hij natuurlijk Meneer Sch. wel. Dien ken ik ook heel goed. Jullie hebt een heel gezin, he? Heb ik goed geteld: 10! Neen, in N.-Amsterdam ben ik nog nooit geweest, wel in Oud.

Nijkerk, Veronica. In dat rijmpje was een zetfout, maar je hebt ze zelf al verbeterd. Heb je de kettingwoorden nagezien in de oplossingen? Dan zal je ze nu wel begrijpen. — *Ooster-Nijkerk, Adm. Jellicoe.* Of Friezen onbeholpen zijn in 't brieven schrijven, weet ik niet, maar aan jou brief kon ik het althans niet merken. En — ik houd van de Friezen, want „Us mém” was ook een-Friesche. En ik heb nog familie in „Fraentsjert” wonen. Dat zijn dus „klokkedieven”, niet waar, en mijn moeder was een „galgelapper”. Nu weet je wel waar ze vandaan kwam, he? Ik vind het leuk dat je met je vriend het plan hebt opgevat om mee te raadselen. — *Grete Pier.* Ik kan jou al 't zelfde schrijven, wat ik aan je vriend schreef en in Dokkum ben ik een beetje bekend. Ik heb er nog een oud-raadselnichtje wonen, een onderwijzeres, Mej. L. en ook ken ik er nog een onderwijzer, die dicht daarbij in de buurt op een school is, Meneer B. Nu moeten jullie maar eens raden, wie dat zijn! — *Rotterdam, Dikkertje.* Wat zeg je, geloof je niet, dat Oom Koos op 1 October jarig is! En toch is 't zoo, hoor! Maar — als je nu vraagt hoe oud Oom Koos wordt op 1 October, dan zeg ik 't niet, want dan verklap ik mijn geheim. Zou je mij graag eens zien en weten waar ik woon? 'k Zou best eens naar Rotterdam willen komen en je eens opzoeken, maar 't kost tijd en geld! Anders deed ik het vast eens! Of ik het kwalijk neem, dat je al die dingen vraagt? Heelemaal niet, hoor. Als je mij

nu maar niet kwalijk neemt, dat ik niet antwoord! — *Vlindertje.* Die Kerkdorp-bazar moet wel aardig geweest zijn. En heeft ze goed wat opgebracht? 't Is anders wel jammer, dat in den tegenwoordigen tijd zooveel kunst- en vliegwerk moet worden gebruikt om een kerk te bouwen, hè? Wat hebben de menschen er eigenlijk weinig voor over! — *Duifje.* Wel bedankt voor je raadsels. — *Sneeuwkllokje.* Wat een gezellige brief! 'k Hoop dat je dat „ophouden met meeraadselen” nog maar een poosje uitstelt. 'k Zou je brieven missen! Je hebt dus in je vakantie wel genoten, hè. Nu, ik ook. Ik ben met de heele familie dicht bij Oosterbeek geweest, vier weken lang. Fijn, hoor! Ja, de smaken verschillen over stad en dorp. Als alle menschen dachten zoals jij, was er geen enkel dorp; en als ze dachten zoals de andere Rotterdamsche nichtjes, zou er heelemaal geen Rotterdam gekomen zijn! Je vragen over den nieuwen Oom van „V. en B.” zijn reeds door No. 1 beantwoord, hè? — *Krulllebol.* Ja, in Driebergen is 't mooi. Of ik al de mooiste plekjes van Nederland ken? Nu, allema! Dat zou ik niet durven zeggen, maar ik heb er op de fiets al heel wat gezien. De Pyramide en de Zwitsersche Brug aan den Oud-Arnheemschen weg, ik ken ze! Ik heb in de vakantie ook heerlijk genoten! — *Iris.* Goed dat je broer Th. ook meedoet. Je grapje zal ik, als er plaats over is, in „Onze Courant” plaatsen. Dank voor je raadsels. — *Santpoort, Bob.* Die proeven van natuurkunde zijn altijd allergezelligst, hè. Maar nu moet je ook nog eens proberen in een echte gasfabriek een kijkje te gaan nemen. —

Hartelijk gegroet van

OOM KOOS.

(Vervolg Briefwisseling in het volgend nummer.)

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje bedoelt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

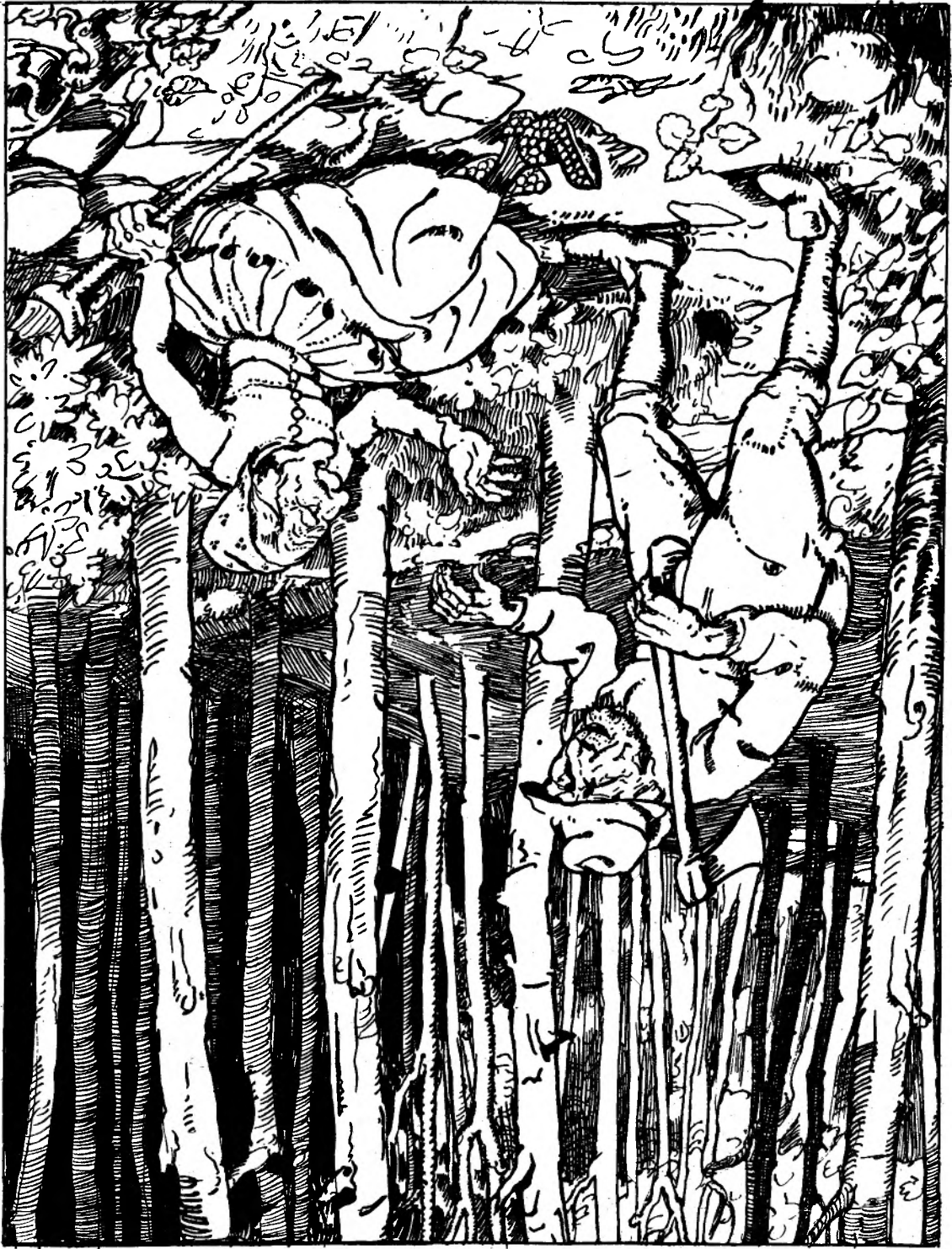
Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen worden ingewacht uiterlijk den **derden Donderdag** van elke maand aan nevenstaand adres.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebussen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. Op het blaadje met de oplossingen bovendien den naam en de geboortedatum met geboortejaar. Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBZN.
Uitgever „Vrij en Blij”
BAARN.

„NOU, NOU,“ ZEI DE HOUTHAKKER,

HET TOOVERDOOSJE.

Heel lang geleden liep er op een klein, smal paadje in het bosch een klein, kromgebogen vrouwtje. Haar haar was wit van ouderdom, haar voorhoofd was gerimpeld en ze leunde op een stok.

Eensklaps viel ze over een steen en ze bezeerde zich geducht.

Toen ze wilde opstaan, merkte ze, dat ze den enkel van haar rechtersvoet verstuikt had en dat het loopen haar onmogelijk was.

Daar kwam, toen ze zoo ongeveer een paar uur op dat smalle paadje in 't bosch gelegen had, een oud mannetje aan. Hij droeg een zware bijl op den schouder.

Toen het kleine vrouwtje hem zag, begon ze te roepen: „Kom toch hier en help mij.”

„Nou, nou,” zei de houthakker, „ik kom al.”

Toen hij bij haar was gekomen en zag, dat de vrouw niet loopen kon, nam hij haar op en droeg haar op zijn rug naar haar huisje. In 't woonvertrek zette hij haar op een stoel neer.

De vrouw bedankte hem vriendelijk.

„Je bent goed voor mij geweest,” zei ze „en nu wil ik ook wat voor jou doen. Kijk, hier heb ik een tooverdoosje. Dat geef ik jou. Als je driemaal op het dekseltje tikt en dan een wensch doet, wordt die vervuld. Maar denk er om, dat het doosje voor iemand, die dwaze dingen wenscht een heel gevaarlijk bezit is, want als je eenmaal een wensch gedaan hebt, kun je die niet weer terugnemen. Denk dus goed na, voor je een wensch doet en gebruik het doosje alleen maar, als je iets erg noodig hebt. Draag het ding altijd bij je. Als je 't niet bij je hebt, helpt al je wenschen je niets.

De houthakker nam het doosje aan en stak het in zijn zak, maar een poosje later dacht hij er al niet meer om.

Maar eens op een dag, toen het tegen den winter liep, en het koud in 't bosch was, huiverde de houthakker in zijn dunne boezeroen.

„k Wou toch, dat ik een jas had,” dacht hij.

Toen herinnerde hij zich eensklaps het doosje.

Hij nam het uit zijn zak, tikte driemaal met zijn vinger tegen het dekseltje en zei:

Doosje breng mij, goed van pas,

Nu een mooie, warme jas.

Hij had het ternauwernood gezegd, of zie daar, daar zat de nieuwe jas hem om de schou-

ders. Wat een mooi kleedingstuk was dat en hoe warm.

Dat was nog eens een mooi doosje. Alles wat de man noodig had en anders niet krijgen kon, vroeg hij aan dat doosje. Zoo leefde hij tevreden en gelukkig.

Nu woonde daar, heel ver van dat bosch, een boos man. Hij was altijd ontevreden en knorrig en nooit had hij genoeg.

Op zekeren dag hoorde hij, dat de houthakker in het bosch een tooverdoosje had.

„Dat doosje moet ik hebben,” dacht hij. „Maar die houthakker wil het natuurlijk niet missen. Voor geen geld. Maar weet je wat? Ik zal wel maken, dat ik 's nachts, als hij slaapt, in zijn huis kom en dan steel ik het.

Zoo gezegd, zoo gedaan. Op een donkeren nacht, toen de houthakker rustig sliep, gelukte het den boozen man, de deur van het huisje te openen en naar binnen te sluipen. Hij zag het doosje op de tafel staan en met één greep had hij het in zijn bezit. Toen maakte hij, dat hij weg kwam.

Buiten was het donker en hij had moeite, om den terugweg te vinden. 't Ging hem ook lang niet gauw genoeg.

„Wat ben ik ook dom,” dacht hij. „Ik heb het doosje immers en kan wenschen wat ik wil.”

Hij haalde nu spoedig het doosje uit den zak en wenschte:

Doosje, laat mij loopen gaan,

Al had ik zevenmijs laarzen aan.

Nog maar nauwelijks had hij dit gezegd, of, voort, daar ging het heen. Zoo snel ging het, dat hij van schrik het doosje liet vallen. 't Rolde op den grond en bleef eindelijk liggen.

De booze man ging het toch wel wat al te hard. Hij wenschte nu, dat het draven maar ophield, maar dat baatte hem niet.

Voort ging het. 't Bosch liet hij achter zich, zijn eigen woning snelde hij voorbij, want hij moest loopen en al maar loopen.

De oude houthakker miste den volgenden dag zijn doosje. Maar zie, toen hij door 't bosch liep, zag hij onder een boom het doosje liggen. Als hij 't niet verloren heeft, heeft hij 't nu nog en als de booze man niet weer tot stilstand gekomen is, loopt hij nog tot straf voor zijn dwaze wensch.

Z.

II. Als de nacht komt....

Als de nacht komt, komt de stilte.

Oók in 't kraaiennest.....

Moeder heeft haar jongens weer naar bed gebracht, — ieder een schoone hansop aan.

„Zulke bèngels van jongens! Zulke ondeugende kraaien van jongens....” heeft ze nog gebromd op de trap, toen ze achter hen aanklom.... „Hè, 'k griezelen er nóg van als ik er aan denk.... En er nou dádelijk in, en er niet meer uit, hoor!”

Maar ze heeft haar jongens, haar ondeugende jongens, tòch weer warmpjes ondergedekt, en de dekens lekker om hun rug toegestopt; en ze heeft ze tòch ieder een zoen gegeven; en ze heeft tòch gezegd, met een diepe blijdschap in haar stem: „Hè, 'k ben zoo blij, dat jullie nou weer zoo veilig in je warme nestje ligt!”....

Toen brandden dien jongens de tranen achter de oogen.... en moeder was toch niet eens boos meer.

Moeder heeft het raam goed gesloten; en ze is nóg al eens gaan voelen, of het wel goed dicht was. De regen kletterde er tegen. Moeder tuurde even de donkere goot in, die zoo nat glom. En ze huiverde. Maar van den killen regen was dat niet.

Toen is ze heengegaan.... „Dag, hoor! Ga jullie maar gauw slapen, hoor jongens!”

En op de trap praatte ze ook nog zacht in zichzelf. Maar wát ze zeide, kon niemand verstaan.

In 't kraaiennest daar boven bleef 't stil.

Toen, heel zacht, kwam het uit de bedsteê aan den eenen kant: „Dik.... slaap jij al?”

En uit de bedsteê aan den anderen kant klonk even zacht: „„Neel....”

„Ik ook niet!”

En 't was wéér stil.

Maar aan den eenen kant begon 't toch opnieuw: „Wat 'n gekke meid, hè?”

„„Nou!”

„Zeg, en ik viel haast,.... zeg!”

„„Ja.... Wat 'n klap gaf dat, hè.... toen met dat bonk steen!... Zou 't een groote ruit zijn, of allemaal kleintjes?”

„Ik weet het niet.... Ik schròk zoo, zeg!”

„„Nou, ik ook.... En wat gilte die

meid!.... Maar ik durf niks tegen moeder te zeggen.”

„„Neel!”....

„„Zou die diender ons gezien hebben?”

„Vást!.... Ik liep zoo hard door dat steegje; ik liep haast tegen hem aan....”

„„Nee jò,.... hij was nog een heel eind weg.”

„Ja maar,.... toch háást!”

„„Zèg, ik zeg het niet van die ruit, ik durt niet. Jij ook niks zeggen, hoor! Vader zou vrééselijk kwaad worden.”

„Neel.... maar als die meid ons nou ziet....”

„„Och jò, ze kèn je toch niet. 't Was veel te donker.”

„Hadden we 't maar niet gedaan. Zou 't heel èrg zijn, als we 't van die meid en van die ruit aan moeder vertelden, heel voorzichtig?”

„„Voorzichtig?...—Ik durf vast niet!”

„Nee, da's flauw. We moeten het s a m e n vertellen,.... mòrgen! Ja? Doen? Samen?”

„„Morgen?... Misschien, hoor! Maar dan moeten we hem misschien wel betalen, of we krijgen een bekeuring, of....”

Beneden, op de eerste verdieping, had toen een schor gehoest geklonken. 't Was de buurman, die op 't portaaltje wat stommelde, en toen zijn deur weer dichttrok.

De jongens schrokken er van; hè, de schrikkerigheid van dien griezelen avond zat hun diep in 't bloed.... Ze kropen onder de dekens, durfden ineens niet meer praten. En toen, — toen kwam toch al heel gauw de slaap; toen kwam de stilte van den nacht.

.....

In 't kamertje beneden, achter den winkel, was 't óók stil geworden.

„Zulke jongens toch, zulke bengels van jongens, zulke kraaien.... hè, ik kàn het nog maar niet vergeten.” Moeder had dat dien avond nog wel t i e n keer gezegd.

Vader had geknikt. „Hoe krijgen ze 't in hun hoofd, de rakkers. Ze zouden de grootste ongelukken maken. En dan de last, die je met de burens zou kunnen krijgen! Zulke rekels, ze hadden een pak slaag moeten hebben, dat klonk als een klok,.... dàt zeg ik!”

„Och.... ze waren al zoo nat, en ze huilden

zoo . . . Ik zal de hansopjes wel weer uitwaschen; en ze liggen nou weer warmpjes in hun nestje, laten we nou maar dankbaar zijn . . . Hè, als ik er nòg aan denk, ik kàn het nog maar niet vergeten; zulke kraaien!"

't Boodschappenboek was blijven liggen dien avond, en de koffievlek was er in gedroogd.

Moeder had kleine Toos, die blootgewoeld lag, nog eens ondergedekt . . . „Jij ben een lieverd, hoor! Jij gaat niet over de daken klimmen, jij ben m i j n kleine, lieve lieverd, hoor! Die bengels van jongens . . ."

Och, toen was het toch zoo wonderlijk warm geworden in moeders hart; en toen ze haar hoofd diep, heel diep over Toos heenboog om haar kussentje nog wat op te schudden, had ze gefluisterd: „Die jongens, òch, 'k hou toch nèt zooveel van ze als van jou, lieverd."

't Kleine ding, half slapend, had er niet veel van gehoord, en nog minder van begrepen. „Ikke," had ze gebrabmeld, haar mollige vuistjes in haar oogen wrijvend, . . . „ikke is eens niet stout, ikke! . . ."

Nu was 't nacht geworden. 't Kleine nachtpitje, dat in een glas met water en olie dreef, pinkelde zacht in het duister van 't kamertje. 't Lichtte op Toos' klein, saamgeknepen handje, dat buiten het bedje uitstak, — en tegen de half opengeschoven, witte bedsteêgordijnen van vader en moeder rees de donkere schaduw van een reuzevuist.

Vader sliep al.

Moeder? . . . — Moeder nog niet. Ze lag te denken . . . Zulke jongens, zulke waaghalzen. Maar in haar hart was het toch heel rustig geworden. Ze lag, haar handen gevouwen op 't dek, haar oogen gesloten . . . „Ik dank U, Heere, o, ik dānk U. Als ze eens gevallen waren, 't was zoo gevaarlijk, maar U hebt mijn jongens bewaard . . . O, bewaar ze a l t i j d! Ook, als ze groot worden, — er kunnen zooveel gevaren komen, — bewaar ze a l t i j d. Bewaar ze voor de zonde en houd ze dicht bij U, a l t i j d! . . ."

Moeder sliep nog niet. Moeder bad.

Maar de stilte van den nacht kwam, en de slaap; óók voor moeder . . . Er lag een blijde glimlach om haar lippen.

.....

„Dieven! . . . Dieven!" had Neeltje, de meid van de oude mevrouw Haverman gegild, toen

ze dien avond naar 't schuurtje achter in den tuin was gegaan, om haar raagbol weg te brengen, en toen ineens, achter zich, bij den muur leven hoorde.

„Dieven! . . . o, mevrouw, dieven! dieven!"

Ze had in hevigen schrik zich omgekeerd en haar raagbol, als een geweldige lans, voor zich uitgestoken, alsof ze al die dieven op een rijtje er aan wilde prikken. En ze had maar

staan gillen en schreeuwen: „Dieven! . . . mevrouw! mevrouw!”

Maar de dieven waren over den tuinmuur heen, zoo gauw ze maar konden, er vandoor gegaan; ze ruischten en ritselden met hun snelle beenen wild door den dikken klimop, die weelderig in en over de brokkelige steenen was heengegroeid en ook aan de andere zijde in het donkere poortgangetje afhing. . . . Toen, opeens, klonk een knerpemde slag en een hevig gekraak. Er was zeker een brok steen van den muur gevallen en op de glazen broeikas, die er tegen stond, terechtgekomen. Maar Neeltje, in dat vreeselijke oogenblik, dacht dadelijk, dat die dieven met bommen gingen gooien, en ze kon niet meer gillen van angst: ze hijgde, h i j g d e van bangheid; en ze zag tòch nog, dat die verschrikkelijke dieven zich in den donker aan de achterzijde van den muur in 't poortgangetje lieten afzakken.

Ze was weggerend, naar huis, haar raagbol nog altijd vooruit, en in de halfdonkere gang was ze zomaar haar oude mevrouw met dat harige ding tegen 't lijf geloopt. . . .

„Neeltje! . . . Nééltje! Pas op! . . . Wat is er toch?”

„O, mevrouw-h-h! . . . Ik-h-h. . . ik ben h-h. . . ik ben zoo ge-h-h. . . zoo geschrokken, h-h!”

„Kind, kom even binnen; en bedaar toch. 't Zal wel zoo erg niet zijn. Hier, neem eerst even een glaasje water. . . . Ja, drink maar, dat is goed voor den schrik.”

Neeltje was in de huiskamer, waar de lamp brandde, op de canapé neergezegen, haar raagbol nog altijd in haar hand. Mevrouw zette het ding maar even rustig in een hoek.

„O, mevrouw, er waren dieven, èchte dieven!”

„Dieven? . . . — Waar dan?”

„In den tuin, achter de broeikas, . . . en ze kwamen van boven, en ze. . . en ik schròk zoo, zoo vrééselijk!”

„Kind, maar dat is toch niet wáár, wat je vertelt? Anders moet direct de politie gewaarschuwd.”

„O, mevrouw, u weet wel, achter het schuurtje gaat zóó die muur naar boven. . . .”

„Ja.”

„En u weet daar is zoo'n zinken plat met zoo'n dikken schoorsteen. . . .”

„Ja. . . . Dat is van den zaadhandel hernaast, maar wat is er dan toch. . . .”

„Ja, mevrouw, ja. . . . en o, mevrouw, en toen kwamen er in eens twee van die. . . . van die. . . . van die dieven zal ik maar zeggen, langs de gootpijp naar beneden, zóó maar op 't schuurtje, en toen liepen ze over den muur, en toen. . . .”

„Kind, maar is dat nu werkelijk gebeurd, of ben je misschien voor iets anders geschrokken? . . .” Mevrouw glimlachte rustig.

„O neen mevrouw! . . . 't Was ècht; 't waren èchte die. . . . ja, dieven zal 'k maar zeggen. En toen, o mevrouw, ik dacht zoowaar, dat ze met een bom gooiden, . . . o, mevrouw en toen viel er zoo'n grooten bonk steen op de broeikas, vierkant door de ruiten heen. . . .”

„O ja? . . . Dat is minder mooi. Maar waar zijn die dieven nu gebleven?”

„Ze zijn van 't muurtje afgesprongen, 't gangetje in, en ze zijn hard weggeloopt. . . . Gelukkig dat het poortje nog open stond, hè mevrouw; anders zaten ze misschien nog in dat steegje, brrr! . . . Ja, mevrouw, en hóór eens, één had een hansop aan, en zijn eene been was bloot. . . .”

„Ha-ha-ha! . . . Dòmme meid, een dief met een hansop aan, hoe kàn dat nu? Kom, kom, je hebt gedroomd, of 't zijn een paar kwâjongens geweest, die je zoo aan 't schrikken brachten.”

„Gedroomd? . . . Nee hoor, mevrouw, 't was ècht. Ga u maar kijken naar de broeikas. . . . Durf u? Of zullen we eerst de politie roepen?”

„Wel neen, kom maar mee; geef maar even de electriche zaklantaarn.”

„Mée? . . . — Ik? . . . O mevrouw, nee, ik. . . . ik durf zoo slecht.”

„Dan zal 'k wel alleen gaan,” zei mevrouw rustig.

En ze ging. Neeltje volgde tòch; vlak achter haar; — dat was het veiligst.

Ze kwamen bij de broeikas.

(Wordt vervolgd).

RAADSELS.

Raadsels voor Ouderen.

1. Rebus.

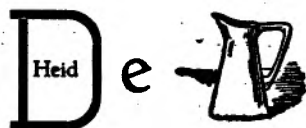
andere naam voor Paradijs

2. Weer zijn de medeklinkers uit een bekend versje weggefallen. Plaats ze er eens even in.

.a. - .u.ie. - e. - .a.. - e. - .ie.,
 . - .e.e. - .a. - .ee. - .aa..e.
 .o.e. - .o.e. - e. - .e...ie.
 ..ee..e. - .aa. - o. - aa..e.

3. Wat ik ben, dat weet ik niet,
 Nu eens ben ik van hout gebouwd,
 Dan weer ben ik een man
 Wien een schip is toevertrouwd.
 Wie is er, die nu weet,
 Hoe ik toch altijd heet?

4. Rebus.

5. Wat kan men vatten en toch niet grijpen?

6. Wat staat hier:

P A R I J S.

Raadsels voor Jongeren.

1. Rebus.

RAADSELS (vervolg).

2. „Vrij en Blij” eindigt met een IJ en begint met een T. Hoe kan dat?

3. Ik zit in de vrouw en niet in den man,
 Ik zit in de kroes en niet in de kan,
 Ik zit in de koe en niet in het kalf,
 Ik zit in het oor en niet in de zelf,
 Ra, ra, wat is dat?

4. Rebus.

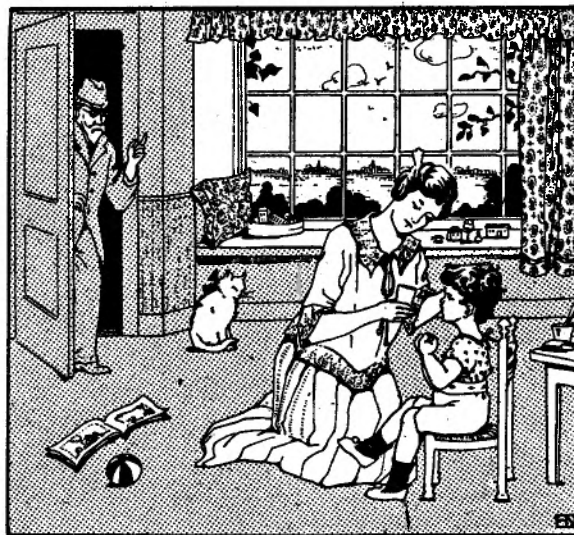

5. Mijn geheel bestaat uit 3 lettergrepen en behoort thuis op een waschtafel.

1e Lettergreep: een jong dier.
 2e " : een hoofddeksel.
 3e " : iets om een vloeistof in te bewaren of te vervoeren.

6. Op een schip sta ik met een M.
 Heel zwaar ben ik met een L.
 Genoodigd wordt ik steeds met G.
 En zeker ben ik nog met V.

DAT HIELP.

Klein Jantje had kou op z'n maagje gevat,
 Klein Jantje moest poeiertjes slikken,
 O, foei, wat een vreeslijk spektakel wat dat,
 't Leek net of het ventje zou stikken.

Hij schreeuwde geweldig, maar moedertje zei
 „Kom, kuren! drink jij maar wat water er bij.”

„Nee, 'k wil niet!” riep Jantje; opeens, stel je
 voor,

Keek dokter zoowaar om een hoekje;
 Gauw slikte stout Jantje z'n poeiertje door,
 't Was lang geen gezellig bezoekje.

Maar, zie je, nooit heeft onze bengel voortaa
 Bij 't poeiertjes slikken zoo mal meer gedaan

Henriëtte Blaauw

HOE LANGER HOE DICHTER BIJ door Aletta Hoog.

Precies eender zagen ze er uit: twee huizen aan 't begin van een lange straat. Maar van binnen was 't er wel heel, heel anders! Want in 't eene huis woonde tante Jet met Sientje, haar oude dienstbode, en in 't andere woonden vijf kinderen met hun moeder. En geen vader? Nee, vader moest nog 'n jaartje in Indië blijven, waar de kinderen en hun moeder vandaan waren gekomen. Zoo stil als 't in huis van tante Jet was, zoo druk was 't in 't andere. Hoe kon 't ook anders dan stil zijn in 't huis van tante Jet? En hoe kon 't ook anders dan druk zijn in 't huis ernaast, waar drie jongens en twee meisjes speelden en joelden en de trappen afholden. . . . zóó, dat het in 't stille huis weerklonk, en Bob, de oudste, wel eens aan Sientje vroeg: „Heb je me gehoord vanochtend? Ik heb je wakker gekraaid.”

Maar ik wou je nu iets vertellen van de jongste, van vijf-jarige Mieke en wat die van Sint Nicolaas merkte.

„Nou ben je in 't land van Sint Nicolaas,” zei tante Jet. — „Heusch?” vroeg Mieke. „In Indië komt hij maar 'n enkel keertje, dat is 'm te ver, zegt moeder.” — „Nou, of je 't merken zal!” zei tante.

En Mieke merkte het al gauw, want daar las Bob uit de krant voor, dat Sint Nicolaas Woensdag om half twee aan zou komen met den trein. Mieke's blonde krullen dansten van pret en haar groote blauwe oogen schitterden, want ze was 'n blond meiske, al kwam ze dan ook regelrecht uit Indië.

Met Bob mocht ze naar 't station om Sint Nicolaas te zien komen. 't Heele plein vóór 't station stond vol kinderen. En er stond een open rijtuig klaar met twee schimmels er voor. Broer Bob tilde Mieke op zijn schouders, dat ze alles goed zien kon. Daar kwam Sint Nicolaas uit het station en stapte op 't rijtuig toe. „Hoera! Hoera!” klonk 't. Mieke vergat mee te juichen. Maar k i j k e n vergat ze niet. Sint Nicolaas boog naar alle kanten en wuifde. Zwarte Piet ging op de treeplank staan en grijsde, dat je z'n witte tanden zag in z'n zwarte gezicht. En toen reed Sint Nicolaas weg, de stad in!

Thuis deed Mieke een opgewonden verhaal, van hoe Sint Nicolaas er uitzag. Hij had allemaal kant op z'n mantel en twee sleepjes opzij

en één van achter. En Zwarte Piet had grijze zijden kousen aan, zoo mooi heb ù ze niet eens, moeder!

Sint Nicolaas was dus in de stad. En of Mieke 't merkte! Bij Opa en Oma, die heel aan 't andere eind van de stad woonden, mocht ze haar schoentje komen zetten. En den volgenden dag komen kijken of er wat in zat. Ja, heusch! allemaal pakjes er in en er omheen, voor haar en Annie en de broertjes. In 't hare zat een hondje van rose suiker, maar in dat van Wim ('t was zoo'n lang pak!) . . . 'n roe! En wat stond er op? „Omdat je Mieke altijd zoo plaagt.” Die Sint Nicolaas toch! Dat hij zóó goed wist, dat 't juist Wim was, die haar zoo plagen kon!

De Sint Nicolaas-dag kwam hoe langer hoe dichter bij. Maar Sint Nicolaas zelf ook. Want daar kwam tante Jet zeggen: „Mieke, je moet vandaag je schoentje maar eens bij mij komen zetten, want ik heb er zoo iets van gehoord, dat Sint Nicolaas vannacht over mijn dak zal rijden.”

Even later, daar kwam Mieke met haar schoen in de hand. „Kijk,” zei ze, „dit is voor 't paard,” en zij haalde er een wortel en 'n stuk oud brood uit. — „Best,” zei tante, „zet je schoen maar.” Mieke deed het en ge-

bogen voor den schoorsteen zong ze van „Sint Nicolaas capoentje” en „Sinterklaas, bonne, bonne, bonne.” En ze riep er achterna: „Wil u er alsjeblieft wat in doen?”

En of Sint Nicolaas 't hoorde! Den volgenden morgen kwam ze met Annie kijken en.... „O wat 'n boel!” Een kleurboekje met kleurkrijtjes — „dat stond op mijn verlanglijst,” zei Mieke. Natuurlijk, dat wist Sint Nicolaas. En een varkentje van chocola en 'n M. En voor Annie een boek en 'n A.

En van den wortel en 't brood was niets meer over dan 'n paar kruimeltjes. Of Sint Nicolaas met zijn paard er ook geweest was!

En toen kwam de Sint Nicolaas-avond. Wat 'n gestommel hoorde Mieke daar toch boven! Heusch! zij h o o r d e het! Wat kwam hij nou dichtbij, Sint Nicolaas! In de huiskamer bleef Mieke staan luisteren, en ze rilde er even van. Want daar hoorde zij hem op de trap.... in de gang.... de deur ging open op 'n kier.... er werden 'n heeleboel pakjes zoo maar in de kamer gegooid.... Toen werd de voordeur met 'n smak dichtgedaan. Sint Nicolaas was er geweest, vlak bij!

Wat 'n pret nu, om al die pakjes open te maken en de versjes te lezen. In elk versje stond, dat het van Sint Nicolaas kwam.

Den volgenden dag schreef moeder aan vader en Mieke zei: „U moet schrijven dat ik Sint Nicolaas gezien heb en dat hij h o e l a n g e r h o e d i c h t e r b i j k w a m.”

Dat deed moeder.

HET CADEAUTJE.

Vandaag is Lientje jarig!
Ze is nu zeven jaar,
Maar z' is toch niet heel vroolijk,
Want Moesje is ziek — ècht naar.

Daar strakjes heeft ze zachtjes
Héél eventjes geschreid:
Ze wou zoo graag naar Moesje,
Die arme kleine meid!

Maar Paatje had haar traantjes
Tóch zeker wel gezien,
Want even later zei hij:
„Ga maar naar Moesje, Lien.

Moe moet je nog wat geven,
Je raadt nooit, wat het is,
't Is o, zoo'n mooi cadeautje!”
„Een pop?” „Nee Lientje, mis!”

„Zeg Lien,” zei Moesje, „weet je
Wat jij eens gauw moest doen?
Op 't kussen naast me kijken.
— Maar eerst een dikken zoen!”

Daar lag een aardig kindje,
Een zusje, nog héél klein,
Met lieve blauwe oogjes,
En vingertjes zóó fijn!

„O! Moesje, is dat zusje
Nu heelemaal voor mij?
Eén zoentje moet ik 't geven,
Wat ben ik nú toch blij!”

Ineunte vere.

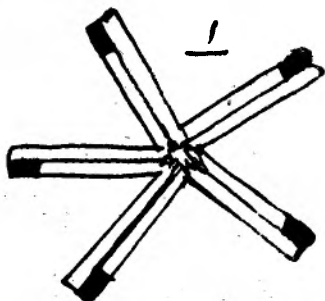
Dit is een portretje
Van mijn zusje Netje,
O, het is zoo'n
lieve guit;
'k Teekende haar
daarom uit.

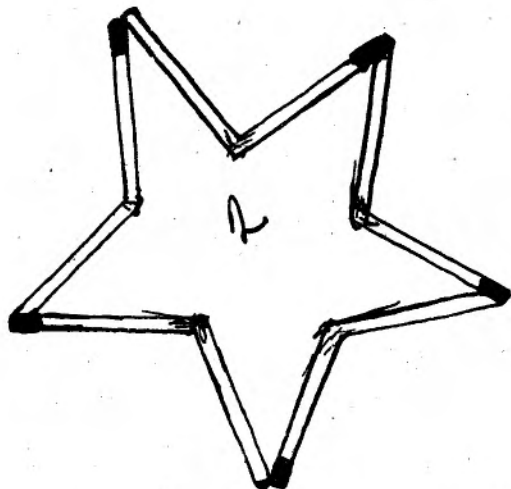
LUCIFERSKUNSTJE.

Vraag vijf lucifers met koppen, dat mag wel voor een keer, als moeder ziet, wat je er mee doet.

Knak ze precies in 't midden voorzichtig om, maar niet breken dat ze in twee

helften gaan. Buig de twee stukken, die nog aan elkaar zitten zoo ver mogelijk om dat ze elkaar even raken. Ga nu de geknakte lucifers op een schoteltje leggen, zóó als je ze op tekening 1 ziet liggen, de kop van de eene tegen het eind van de andere. De knakken moeten in 't midden bij elkaar komen. Breekt er een lucifer dan neem je een andere. Leggen ze nu netjes gelijk (geduld bij je werk hoor) dan laat je van een theelepeltje, waarop 'n paar druppeltjes water liggen, één druppel vallen precies in het midden, op de knakjes

dus — nog één — en dan zie je: dat de lucifers gaan bewegen en in een ster komen. Zoals fig. 2 aangeeft.

WAT KINDEREN KUNNEN.

Voor kinderen, die veel van vogels houden,

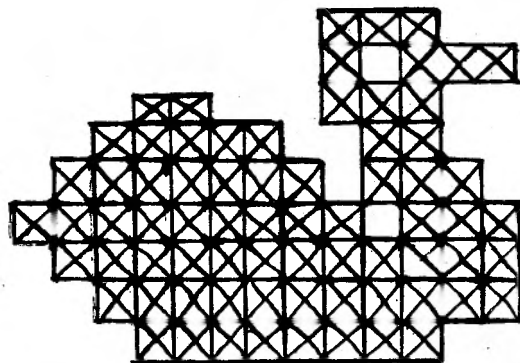
weet ik een heel aardig en nuttig werkje: zaadjes en pitten opsparen en bewaren. Natuurlijk mag je geen bloemenzaad nemen dat bewaard moet blijven voor het uitzaaien. Maar appelen- en perenpitjes (vraag de klokhuizen als er appelmoes gekookt wordt) en pompoenpitten. Vooral zonnebloempitten enz. kun je genoeg krijgen.

Over een poosje vertel ik je dan wat je er mee doen kunt. Bewaar ze nu maar in blikken busjes.

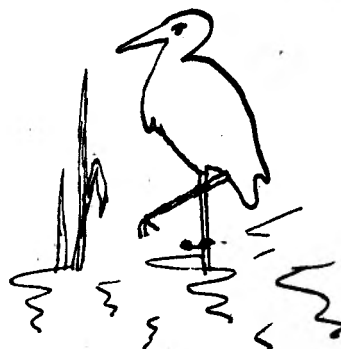
VOOR DE MEISJES.

Zijn er niet veel meisjes onder de „Vrij en Blij” lezers, die met de kruissteek op stramiengaas of stramienpapier kunnen werken?

Diè moeten dan eens probeeren het eendje dat hierboven staat, na te werken. Tel de

kruisjes maar goed, dan is het niet moeilijk (beginnen bij de snavel). Een andere keer teken ik dan weer een ander figuurtje, telkens een moeilijker. Als 't mooi is, kan moeder het uitknippen en op je schort naaien of op broertjes schortje.

Ooievaar,
Lepelaar,
Beste kameraadje,
'kZet je op een plaatje.

Bugel is zoek en wordt onder de tafel teruggevonden. Happerdepap geeft een oorvijg aan den verkeerde en dat pannekoecken goed zijn voor alles.

De vrouw van Happerdepap bromde erg, toen man en zoon thuis kwamen en ze sloeg de handen in elkaar van verbazing, toen ze haar de avonturen van dien middag vertelden.

„Je bent net een groot kind,” zei ze tegen haar man, en toen ze dat zei, keek ze erg boos. „Er is geen eten meer in huis en . . .”

„Er is meel,” zei Happerdepap. „Ik zorg altijd wel, dat er weer wat in huis komt moeder.”

„Dat is zoo,” stemde zijn vrouw toe en keek weer vriendelijk.

De olie viel in de pan, het blanke beslag gleed uit den grooten lepel zacht naar beneden en de vlam van het vuur bescheen het lachende, vroolijke gelaat van Happerdepap, die de heerlijke geur met graagte opsnoof.

Gelukkig, er bleef nog meel genoeg over, om den volgenden middag weer pannekoe-

ken te kunnen eten. Maar vóór het zoover was, gebeurde er nog heel wat.

Omdat Bugel 's morgens vrij was van school en dus in 't zonnetje kon luieren, was 't geen wonder, dat hij, de handen in de zakken, naar een scharenslijper stond te kijken.

't Ging zoo mooi. 't Raadje draaide en als de scharenslijper aan 't werk was, sprongen er soms de vonken uit.

't Moest toch wel heerlijk wezen, met zoo'n scharenslijper de wereld door te trekken.

Bugel stond vergenoegd naar den man te zien en alles zou goed afgelopen zijn, als de scharenslijper 't niet in 't hoofd had gekregen, een paar messen, zoo juist door hem onderhanden genomen, weer bij de eigenaars te gaan bezorgen.

Hij was nog maar ternauwernood weg, of Bugel haalde een voorwerp uit den zak, dat in gelukkiger dagen wel iets op een mes had geleken. De machine van den scharenslijper kon hij niet naar behooren bedienen, maar hij kon zijn mes toch wel tegen 't kleine raadje houden en als je een ei niet krijgen kunt, moet je je met de leege dop tevreden stellen.

Daar in eens — Bugel had hem heelemaal niet hooren aankomen — kwam de scharenslijper terug. Uit de verte balde hij al de vuist tegen Bugel en de scheldwoorden, die hij er uitgooide, getuigden nu juist niet van een vriendelijke stemming.

Bugel deed het eenige, wat hij kon doen: hij liep hard weg. Zoo héél hard kòn hij niet loopen, het dikkertje, maar de scharenslijper kon ook niet hard loopen, al slingerde hij zijn klompen ook weg, dat ze hier en daar vlogen. Hij was te oud en te mager. Maar schreeuwen en roe-

pen kon hij wel, hard genoeg, zóó hard, dat Happerdepap het in zijn werkplaats hoorde.

Hij nam nog gauw een zuurtje voor den schrik, maar toen liep hij ook hard naar buiten.

Toen de scharenslijper, woedend, hem voorbij stormde, nam hij zijn hoedje af en, pardoes, gooide hij zijn dierbaar hoofddeksele de scharenslijper in 't gezicht.

„Hoera!” riep hij. „Getroffen.” En toen maakte hij, dat hij weg kwam. Maar eerst pakte hij nog gauw zijn hoed. Hij wist, dat het gevaar voor Bugel nu voorbij was.

Want de scharenslijper, heel verbaasd, en wel even verchrikt ook, hield plotseling in zijn loop op. Dat werd zijn ongeluk. Een oogenblik later was Bugel in een droge stoot weggekropen. Happerdepap zat op den zolder van zijn huis door het dakraam naar den ongelukkigigen scharenslijper te kijken en die

ging, toen hij niemand meer zag, brommend en scheldend naar zijn machine terug. Happerdepap dacht dat de inspanning, die het geleverde gevecht hem gekost had, wel mocht beloond worden met een stevigen maaltijd en een half uurtje rust.

Hij ging dus, toen hij van den zolder afgeklimmen was, maar

eens zien, wat zijn vrouw voor hem had.

Ha! Op de tafel dampten de heerlijke pannekoeken, op een grooten schotel.

Happerdepap haastte zich naar buiten. Bij het hekje zette hij zijn handen als een trompet voor den mond.

„Bugel! Bugel!”

Geen antwoord.

„Kom ook maar hier,” zei hij tegen zijn vrouw, die in de deur kwam staan, de jongen is er niet. Ga jij nu den eenen kant uit, dan ga ik den anderen.

Toen Happerdepap en zijn vrouw zoo ijverig zochten, kwam Bugel doodbedaard achter uit het tuintje wandelen.

Toen hij de huiskamer binnenkwam, zag hij de pannekoeken en, daarnaast, de strooppot.

Als hij eens even zijn vinger stak in de zoete stroop? 't Mocht niet, hij wist het wel, maar de verleiding was te sterk en even later liet Bugel de stroop van zijn vinger in de strooppot neerkrinkelen en had groote pret van de grillige vormen, die de dikke stroop, als ze in de strooppot neerviel, op de bruine oppervlakte teekende. Zijn mond vergat hij ook niet en zijn gezicht kreeg van zelf een behoorlijk deel.

Daar ging de deur en Bugel, die zich op een andere manier niet te redden wist, bukte zich, en verdween onder de tafel.

„Laten we maar beginnen,” zei Happerdepap, die met zijn vrouw binnenkwam, „Bugel zal wel komen en 't zou schandewezen, als die heerlijke pannekoeken heelmaal koud werden.”

Maar Happerdepap zat ternauwernood op zijn stoel, of hij voelde, dat zijn voet in aanraking kwam met een voorwerp, dat niet onder de tafel hoorde. Hij bukte zich en keek eens even, wat daar toch was.

„Daar is Bugel,” riep hij, en hij zou wel aan 't lachen gegaan zijn, als hij de stroopteekening op 't gelaat van zijn ondeugenden zoon niet gezien had.

En met een vervaarlijke stem riep hij tot Bugel: „Kom hier, stroopeter, dan zal ik jou opeten.”

Bugel wist nu wel, wat hem te wachten stond. Op handen en voeten kroop hij uit het bereik van vaders grijpende handen, en toen hij maar eenmaal onder de tafel weg was, kostte 't hem maar een oogenblik, om uit de kamer te komen.

Hij liet de pannekoeken en de stroop voor eerst maar in den steek.

Happerdepap was nu ernstig boos. 't Was onbehoorlijk van Bugel, om zoo te doen.

Hij liet zich door zijn vrouw een pannekoek geven en ging toen staan achter de deur van 't woonvertrek. Hij kon ook wel staande eten, en, o wee, als Bugel nu hier binnenkwam.

Nu, dat gebeurde gauw genoeg. Happerdepap hoorde hem komen.

Daar ging de deur open.

Happerdepap sprong naar voren en sloeg toe.

Zóó, vlak in 't gezicht van . . . .

Maar daar ging Happerdepap heel erg verschrikt, achteruit. Want niet Bugel had de klap in ontvangst genomen, maar een man met een streng gezicht en groote, stevige handen, die hij afwerend opstak. Die man droeg ringetjes in de ooren.

„Ben jij gek of ben ik het?” vroeg hij en hij keek Happerdepap woedend aan.

„Misschien beide wel,” zei Happerdepap en hij lachte.

„Ken jij jouw broer Kees dan niet meer?”

„Ben jij Kees? Is 't werkelijk waar?”

„Zeker ben ik Kees. Maar jij bent een geweldenaar.”

„Kom dan gauw mee. Er zijn nog pannekoeken en die zijn goed voor de pijn en voor den schrik en overal voor. Maar Bugel krijgt er niets van.”

Z.

VOOR DE KLEINTJES.

MIJN KUI-KEN-TJES.

Zoo, musch-jes, zit je daar al-weer te kij-ken en te loe-ren?

Je denkt toch ze-ker niet, dat 'k hier met grut-jes je kom voe-ren?

't Is voor mijn kui-kens, vo-gel-tjes, dat 'k grut-jes hier kom strooi-en. 'k Zal, als je hier-van ste-len durft, Met kluit-jes je gaan gooi-en.

Als 't win-tert, en je zelf den kost niet vindt langs heg en hoe-ken, dan strooi ik krui-mels voor je neer; nu — kun je zelf nog zoe-ken.

Toe, vlieg naar 't veld, en laat met rust mijn kui-ken-tjes hier e-ten, of an-ders, als 't weer win-ter wordt, pas-op, dan zul je 't we-ten!

Jan Veltman.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, v/a Uit-
gevers-Mrs Bosch, Baarn

BUITENLAND

Ieder zijn eigen vliegmaschine.

Zoo zal het misschien nog eens worden, zooals tegenwoordig bijna ieder zijn eigen fiets heeft en zooals in Amerika een zeer groot aantal menschen hun eigen auto hebben.

't Zal nog wel een poosje duren, eer het zóó ver is, maar toch is er dezer dagen in Southampton een Amerikaan aangekomen, een zekere Meneer Sperry, die bij zijn reisgoed ook een groote kist had, welke een klein soort vliegmaschine bevatte.

Mr. Sperry wilde in Southampton maar dadelijk opstijgen, maar... de politie heeft hem aan 't verstand gebracht, dat dat zóó maar niet kon. Hij moest daarvoor vergunning hebben van het Ministerie voor Luchtvaart.

Mr. Sperry vond dat wel vreemd. „In Amerika,” zei hij, „maak ik altijd mijn zakenreizen per vliegmaschine en dat zou ik in Europa ook graag doen. 't Gaat per vliegtuig veel sneller dan per trein of auto. Ik heb onlangs in Amerika nog een reis gemaakt van 2000 mijlen! Den eersten dag heb ik in ongeveer 3 uur 250 mijlen afgelegd.”

Dat is tusschen twee haakjes bijna de snelheid van de snelste sneltreinen!

Mr. Sperry vertelde ook nog, dat hij altijd 't noodige voedsel in zijn machine meenam, om op tijd te kunnen eten, en de noodige boeken, om wat te kunnen lezen. „Want,” zei hij, „vliegen is een saaie, vervelende geschiedenis, vooral als je lange afstanden moet afleggen.”

Intusschen zal hij in Engeland moeten afwachten of hij verlof krijgt. 't Is anders wel een handig zakenman, die goed met zijn tijd meegaat.

* * *

't Zal ruim twee maanden geleden zijn, dat in ons land het bericht kwam van de ontzettende aardbeving in Japan.

Dat bericht werd natuurlijk gemeld per telegraaf. Misschien wel draadloos, dat gaat veel sneller dan per gewone telegraaf.

Maar, de bijzonderheden van die vreese-lijke ramp kwamen natuurlijk veel later. En foto's evenzeer. Eer dat een brief van Oost-Azië in Europa is, daar gaat een heele tijd mee heen.

Uit Indië duurt het nog bijna vier weken! En uit Japan licht nog wat langer! Zoo komt het, dat we half October en later pas uitvoerige brieven van ooggetuigen te lezen kregen.

Ik heb een paar van die brieven in het Handelsblad gelezen.

De een was van een Hollandschen zee-kapitein, die direct met een motorboot naar de geteisterde stad is gevaren om te redden wat nog te redden was. Hij vond

bijv. tal van menschen langs de kade in het water staan, omdat het op de kade zelf zoo verstikkend warm was door den algemeenen brand. Want, je moet begrijpen, dat alle huizen in brand geraakt waren tijdens het instorten.

Gasleidingen waren gebroken; evenzoo de electriche draden en daardoor waren of gasontploffingen of kortsluiting ontstaan.

En over en door de puinhoopen woedde een zee van vlammen.

't Is dan ook haast niet in te denken hoe vreeselijk er in de vernielde steden geleden is.

Denk maar eens aan de menschen, die tusschen de puinhoopen vastgekneld lagen en die langzamerhand het vuur dichterbij zagen komen, tevergeefs zich los probeerden te werken en eindelijk... levend ge-roosterd zijn.

De kapitein, van wien ik hierboven schreef, was verscheidene malen heen en weer gevaren, om gezonden en gewonden te halen, maar — schreef hij — door de hitte waren zijn oogen zoo vreeselijk ontstoken, dat hij verscheidene dagen lang met heel pijnlijke oogen geloopt heeft.

Maar — hij had dan ook de voldoening heel wat menschen te hebben gered.

Een ander ooggetuige had de eigenlijke aardbeving gezien. Hij had de straten zien golven, d. w. z. op en neer zien gaan als de golven der zee. Soms ging die beweging wel drie meter hoog!

Je kunt wel begrijpen, dat bij zoo'n beweging van den bodem alles wel instorten moet.

't Is dan ook een treurige verwoesting in Yokohama en Tokio!

BINNENLAND

Hanengekraai in Amsterdam.

Ik logeerde eens bij een heel goeden kennis van mij in Zwolle. Zooals in de meeste steden hebben ook in Overijsel's hoofdstad de huizen vaak niet al te groote tuintjes. En aangezien de menschen daàr ook wel een eitje lusten, houden ze er nog al eens kippen, althans in de wijk waar mijn vriend woonde. Nu is kippen houden een aardige liefhebberij, maar er moet een haan bij zijn. En hanen — dat weet je — die hebben van moeder natuur de opdracht gekregen, om aan te kondigen, dat de zon weer aan de kim verzeen is, of spoedig verrijzen zal. Van die taak kweten ze zich ook op buitengewoon verdienstelijke wijze toen ik in Zwolle logeerde. Maar — als je nu weet, dat ik den vorigen dag juist 90 K.M. gefietst had, dan zul je wel kunnen begrijpen, dat ik het dien morgen niet erg noodig vond, dat al die hanen nu zoo ijverig aan 't kraaien waren en je zult dus ook begrijpen, dat er in Amsterdam stemmen opgaan, om aan het hanengeschrei-

in-de-vroege-morgenuren een eind te maken, want Amsterdammers, dat weten jullie, gaan bijna nooit vroeg naar bed. En ze moeten toch hun behoorlijke rust hebben, nietwaar?

En nu zal de politie in Amsterdam de menschen, die kippen *mèt* een haan houden, er aan komen herinneren, dat ze er voor moeten zorgen, dat hun haan geen hinderlijk rumoer of burengerucht maakt! Hoe ze dat doen zullen? Ik ben er erg benieuwd naar. Misschien woont er in Amsterdam wel een „V. en B.”-neefje of -nichtje, die ons dat eens schrijft.

Een vergissing.

Niet zoo heel lang geleden was Koningin Emma in Zuid-Limburg. Ze bevond zich op het perron van het kleine station Houthem—St. Gerlach en had zich daar met een hofdame neergezet op de bank, die daar ten gerieve van de reizigers geplaatst is.

Een dikke slager, die ook op den trein wachtte, en niet wist, wie die deftige dames waren, ging ook op de bank zitten en maakte zoo af en toe eens een praatje. Ik vermoed, dat de dames (!) schiek in 't geval hadden en dat zij onzen gemoedelijken vriend ook wel met een enkel woord hebben geantwoord.

Maar — toen meerdere reizigers op het perron kwamen en allen even eerbiedig en deftig de beide dames groetten, toen begon hij toch eindelijk te begrijpen, dat er wel iets bijzonders aan de hand moest wezen. Hij keek nog eens goed ter zijde en... vermoedelijk heeft hij Koningin Emma herkend, want zoo spoedig als zijn beenen hem konden dragen, verwijderde hij zich.

Hij zal wel een van de laatsten geweest zijn, die in den trein stapten.

Late aardbeien.

Hè, om van te watertanden, hè? Nu nog aardbeien. Eigenlijk nu *weer* aardbeien. Want deze planten — de maandbloeiers uitgezonderd — geven gewoonlijk slechts eens in 't jaar haar heerlijke vruchten.

Maar de *Veldbode* bericht, dat in de buurt van Beverwijk — en daar worden *heel* wat aardbeien gekweekt — de aardbeien nu nog overvloediger bloeien dan in 't voorjaar en dat er dagelijks geplukt en voor een goeden prijs verkocht worden.

'k Heb in mijn eigen tuin laatst ook nog een aardbei geplukt en bij een van mijn kennissen zag ik ook de aardbeien volop in bloei. 't Moet — naar men zegt — slecht voor de planten zijn en 't kon wel eens wezen, dat dan 't voorjaar van 1924 deze vrucht wat schaarscher was dan andere jaren.

We zullen moeten afwachten.

KORT NIEUWS

Geen tandartsen noodig, dus... ook geen kiespijn! Waar zou dat zijn? Ja — 't is maar een klein eilandje, Porto-Santo, 't noordelijkste eiland van de Madeira-eilanden. Je oudere broer of zus van de M. U. L. O. zal het je wel eens aanwijzen. Daar vindt men haast geen menschen met aangestoken of holle tanden of kiezen. De dokters schrijven het toe aan het drinkwater.

Treinen zonder locomotief. Waar men die kan vinden? Wel, tusschen Rotterdam en Den Haag, zullen sommigen van jullie zeggen. Juist! Maar, dat is maar op één lijntje. In Noorwegen en Japan zullen binnen niet al te langen tijd alle treinen zonder locomotief loopen. Hoe dan? Net als het lijntje R'dam—Den Haag! Door electriciteit. Die wordt daar heel goedkoop geleverd door de... water-vallen.

PLAATSELIJK NIEUWS

Nieuw-Amsterdam. Hier stonden eenige woonwagens bij ons in de buurt. In een er van waren honden, waarvan er een een kuiken van ons heeft te pakken gehad. Gelukkig zag vader het net gebeuren en kon de hond op tijd weggejaagd worden. Een paar huizen verder heeft hij toen een haan doodgebeten.

K. E. E.

N.-A.

Workum. De vorige week is hier bijna een ongeluk gebeurd. Een paar kleine meisjes zouden den rijweg oversteken. Tegelijkertijd kwam er een motorfiets aan. Het kleinste meisje raakte er onder. Het haar kwam tusschen de spaken en werd uit het hoofdje gerukt.

T. de J.

W.

Oldekerk. De vorige week kwam er bij ons in school een man, die een kip had met drie pooten. Nadat hij meester had gevraagd, of hij ons zijn wonderbeestje mocht laten zien, zei meester, dat wij

daarvoor allen een kleine gave moesten meebrengen. Voor ons was het een kijkje waard. De man was zeer tevreden over hetgeen wij voor hem hadden meegebracht.

E. B.

N.

Mijdrecht. In de vakantie waren wij te Rotterdam in de diergaarde. Bij de stekelvarkens kregen mijn zusje en ik allebei van den oppasser een pen van een stekelvarken, die hij uit kwaadheid verloren had. Elke pen is lang 22 c.M.

L. B.

M.

Makkum. Op een avond om half zes moesten we nog een boodschap doen. Op straat hoorden we van een vriendin, dat er een windhoos was geweest, die de oude pannenfabriek, die al een poosje had leeggestaan, omvergeworpen had. Van een andere pannenfabriek was ook een stuk omvergegooid. Van de tichelfabriek waren de pannen afgewaaid en van een huisje

aan den dijk, even buiten Makkum, de luffel.

G. S.

M.

VAN ALLES WAT

Een motor voor een hondenkar. Dat zal een leuk gezicht zijn? Henry Ford, de bekende Amerikaansche fabrikant van auto's, motorfietsen enz., heeft een verzoek gekregen van de Nederl. Vereeniging tot bescherming van dieren om een kleinen motor te maken, die de honden voor de hondenkar vervangen kan.

Hij heeft beloofd, dat hij er een zoo goedkoop mogelijk zou maken.

Vrachtauto's. Je moet niet denken, dat er alleen in ons land veel van die zware voertuigen komen. Zelfs in Algiers zijn er thans over de tweeduizend. In 1913 waren er daar pas 53.

De verwoesting van een dakpannenfabriek te Makkum.

ADVERTENTIËN

HARTELIJK DANK aan al mijn vriendjes en vriendinnetjes, die mij met mijn jaardag gelukwenschten. Ik hoop, dat ~~at~~ maar veel zullen blijven houden van „Vrij en Blij”, ons mooie tijdschrift, dat op denzelfden dag verjaart.

OOM KOOS.

Een goeie Sint-Nicolaas!

Iedere lezer, die een nieuwen abonné aanbrengt, krijgt als belooning gratis een mooi boek! Doe er dus eens wat moeite voor. 't Is een mooie gelegenheid om een extra goede Sint-Nicolaas te krijgen.

Opgave van nieuwe abonné's te richten aan de

UITGEVERS-MJ.

E. J. BOSCH Jbzn. - BAARN

De Banden

voor den vorigen jaargang van

„Vrij en Blij” zijn gereed.

Een band wordt u na inzending van f 0.90 gratis en franco toegezonden door de

UITGEVERSMJ.

E. J. BOSCH Jbzn., Baarn

VRIJ EN BLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1923

22 NOVEMBER
No. 4

VRIJ EN BLIJ

Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand

Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbzn., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG—ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

Briefwisseling (Vervolg).

Schoonhoven, Jansje v. A. Ik zal je briefje aan Meneer Bosch doorzenden, want die zorgt voor de abonné's. Ben je van plan alléén een briefje te schrijven als je een nieuwe abonné hebt of kom je soms meeraadselen? Mij duikt, naar je briefschrijven te oordeelen, zou je in onzen kring nog best een poosje mee kunnen doen. — *Schoonrewoerd, Sneeuw witje.* Je hebt zeker het nieuwe „Vrij en Blij” al ontvangen. En wat zeg je wel van „Onze Courant”. Mooi, hè? Dit is nu eens heelemaal onze courant, waar we zelf voor moeten zorgen en die alle vriendjes en vriendinnetjes van „Vrij en Blij” natuurlijk van a tot z lezen. — *Slagharen, Edelweisz.* Zal je er om denken op het blaadje met oplossingen uitdrukkelijk alles te vermelden wat er op moet staan. Wat de teekeningen betreft, ik zal je briefje doorsturen naar de redactie; ik denk wel, dat Jan mee mag doen, maar of hij de teekeningen terug krijgt, dat weet ik niet. Daar moet de redactie maar op antwoorden. — *Chr. de Wet.* Wat heb jij een uitvoerige beschrijving gegeven van de jubileumfeesten in Slagharen. Ik ken al die spelletjes, die door de kinderen werden gedaan, maar de wijze waarop jij ze beschrijft is zoo duidelijk, dat ik dadelijk begreep wat je bedoelde. Heb je ook nog een prijs gewonnen? — *Schraard, Heit syn fânke.* Dank je wel voor je felicitatie op 1 October. Je moet eens lezen, wat ik aan Dikkertje in Rotterdam schreef. Wat heb jij ook leuk van de feesten in S. geschreven. Ik had de „feinten” en de „fammen” wel eens willen zien lopen! — *Sneek, Andries G.* Je briefje is doorgezonden naar Meneer Bosch. — *Strijen, Elle Emme.* Haast geen tijd om een briefje te schrijven? 't Hoeft ook niet elken keer. Blijf nog maar wat meedoen, hoor! Ik kan je nog niet missen met je gezellig praatje. — *Terkaple, Poppenmoedertje.* Met genoeg verneem ik, dat het met de baby's nog goed gaat. Je bent nu zeker wel erg druk met de winterkleeren van ze, hè? — *Utrecht, Mimosa.* Of je mee mag raadselen? Natuurlijk. Hartelijk welkom. — *Willemstad, Wildzang.* Je raadselt maar mee, hoor. Mijn kring wordt nooit te groot. — *Andijker muisje.* Ook welkom, hoor! Heb je een tante, die een jaar jonger is dan jij! Ja, dergelijke dingen heb 'k wel meer beleefd. — *Zoutkamp, Rozeknopje.* Wat een korte vakantie hebben jullie gehad!

Gezellig dat je later nog een paar dagen kreeg. Veel genoeg gehad in Haulerwijk? — Bob, Zoo, was 't boek naar genoegent! Dat doet mij weer genoegent. Zoo hebben we allebei schik!

Hartelijk gegroet van

OOM KOOS.

Oplossingen der raadsels uit de October-nummers.

Ouderen:

1. Margarine is nagemaakte boter.
2. Een schip op strand, een bakken in zee.
3. Iedereen dag een draadje is een hemdsmouw in het jaar.
4. Komt men over den hond, dan komt men over den staart.
5. Ananas—Ananias.
6. Londen, Madrid, Santander, Hoorn, Eisenach.
7. De gevolgen van den oorlog doen zich steeds sterker gevoelen.
8. Goed, Oud, Eerste, Dood, Ergens, Wit, IJverig, Niet, Baas, Even, Hoog, Onder, Enkel, Frisch, Thuis, Groot, Edel, Ernst, Niet, Kort, Raak, Achter, Nergens, Sterk. De eerste letters vormen het spreekwoord: goede wijn behoef geen krans.

9. Als de kat weg is dansen de muizen op tafel.
10. Achter de wolken schijnt de zon.
11. In 't dorpje Zwaag.
12. Enschede, Wijhe, Venlo, Aken, Twijzel, Echt.

Jongeren:

1. 1923.
2. Snoek.
3. Een scheurkalender.
4. Korenschuur.
5. Op 't dak.
6. Kaars - Baars - Vaars - Laars.
7. Piano.
8. De kelder.
9. D - sEm - LaBan - DebOrah - BaRak - DAn - H. Op de kruisjesrij stond Deborah.
10. Achteruitgang en Vooruitgang.
11. Met drie letters. (D-a-t).
12. Voor den kapper.

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje bedoelt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen worden ingewacht uiterlijk den **derden Donderdag** van elke maand aan nevenstaand adres.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebussen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. Op het blaadje met de oplossingen bovendien den naam en de geboortedatum met geboortejaar. Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBZN.
Uitgever „Vrij en Blij”
BAARN.

TERWIJL ZE DAAR ZOO STOND

DE TRANENBLOEMEN.

Er zat een heel geleerd dokter bij het bed van de zieke vrouw. Zóó geleerd was hij, dat hij al zijn geleerdheid niet eens in zijn hoofd kon houden. Al zijn wijsheid had hij daarom in een heel dik boek geschreven en van den koning had hij daarvoor een ridderorde gekregen, die zoo groot was als een pannekoek.

Eindelijk zei hij: „Er is nog één middel. Heel ver weg in 't bosch groeit een vreemde plant met blauwe blaadjes. Wanneer nu iemand, die je héél liefheeft, een paar bloemen van die plant gaat halen, kun je weer beter worden. Die bloemen moet je op je zieke been leggen, dan trekt al het kwaad er uit en je kunt loopen als vroeger.”

Toen de moeder sliep, trok het dochttertje haar klompjes aan en ging op weg.

Eindelijk kwam ze bij een klein huisje. In het tuinje, op zij van het huisje, zag ze een plant staan met blauwe blaadjes. 't Meisje deed het tuinhokje open en ging den tuin binnen, om die plant eens beter te bekijken.

Helaas, toen ze er dichtbij stond, zag ze, dat er geen bloemen aan waren.

Terwijl ze daar zoo stond te kijken, ging de deur van het huisje open en er kwam een oude vrouw naar buiten. 't Was een heel leelijke, oude vrouw. Haar grijze haren hingen haar verward om 't hoofd en ze had geen tanden meer in haar mond. Ze leunde bij 't gaan op een dikken, knoestigen stok.

„Wat doe je hier, deugniet?” bromde ze.

„Och,” smeekte het meisje, „doe mij geen kwaad. Ik kwam hier voor mijn zieke moeder. Ach, er is geen enkel bloemetje aan de plant.

„Dat is precies zoo als 't wezen moet,” grinnikte de vrouw. „Ga maar gauw weg, vóór ik je in een muis omtvoer. Een aardig muisje zou je zijn. Zal ik 't eens doen? Zal ik eens een mooi, wit muisje van je maken? Goed voor de poes. Ha, ha!”

„Och neen,” smeekte het meisje weer. „Ik zal wel gaan. Doe mij toch geen kwaad.”

Maar ze bleef tòch staan. Had ze wel goed gezien? Als er maar één klein bloemetje was, dan was 't misschien al voldoende.

Maar er was er geen.

't Meisje begon te schreien, zóó lief had zij

haar moeder en zóóveel medelijden woonde er in haar hartje. Haar tranen druppelden neer op de plant.

En zie, eensklaps kwamen er tusschen de bladeren knoppen. O, zooveel. En die knoppen begonnen te zwellen en berstten open. En daar waren nu de bloemen. O, wat mooie witte bloemen en van binnen waren ze zacht-rose en in elke bloem lag een glinsterende druppel en de zon tooverde daarin al de kleuren van den regenboog. Nu zou moeder weer beter kunnen worden.

Maar daar was de booze vrouw, die zou het zeker niet toestaan.

Ze keek de vrouw aan, maar o, wonder.

Daar stond, inplaats van de oude tooverheks van zoo straks, een mooi, lief meisje, dat vriendelijk glimlachte.

„Lieve kind,” zei het meisje, „ik ben blij, dat je gekomen bent. Ik ben een koningsdochter. Een booze toovenaar heeft mij hier gebracht. Ik kon alleen uit zijn macht verlost worden, als deze plant ging bloeien. Dit kon slechts gebeuren, als er tranen, die de liefde deed schreien, op haar neer druppelden. Nu ben jij gekomen. De liefde tot je moeder deed je schreien en nu ben ik verlost.

O, wat was het kleine meisje blij. Ze plukte heel voorzichtig een paar bloemen af en wilde zich toen haasten om weg te komen. Moeder wachtte nu al zoo lang. Maar 't schoone meisje, dat naast haar stond, klapte in de handen, en zie, dat kwam door 't bosch een wagen aanrijden. Twee mooie paarden waren er voor gespannen. Vóór het tuintje stond het rijtuig stil. De koningsdochter beurde het meisje in den wagen en nam toen zelf naast haar plaats. En voort ging het, naar de zieke moeder toe.

„Kijk dat kleine meisje daar eens in dien wagen zitten,” zei een oude, wijze ekster tegen zijn buurman. „Wat kijkt dat kind blij, en dat alleen om zoo'n paar onnoozele bloemen. 't Is ook al wat. Ik vind paardebloemen veel mooier.” Maar de ekster wist niet, dat het meisje heusche tranenbloemen in haar bezit had en die bloemen zijn heel kostbaar, want alleen zuivere liefde doet ze bloeien en ze verwelken nooit.

Z.

„Wat een schade! Drie ruiten stuk en twee van mijn mooiste cactussen vernield. . . . Ja, van zoo iets dienen we morgen de politie toch wel kennis te geven. Heb je niet gezien, wat voor jongens 't waren? Kende je ze niet?" "

„Jongens?" antwoordde Neeltje een beetje beschaamd, om dat ze nu heusch wel begreep, dat ze om een paar kleine rakkers zoo'n kabaal had gemaakt. . . . „Ja mevrouw, 't waren toch wel jongens, nou herinner ik 't me wel; echte dieven zijn veel gróóter. . . . Nee, ik kèn ze niet!" . . .

Toen keerde de rust weer terug in 't stille huis dat de oude mevrouw, alleen met haar dienstbode, bewoonde.

Maar toen Neeltje naar bed ging, had ze de gordijnen van haar kamertje heel stijf dichtgetrokken, en tòch nog wel tienmaal door een reetje naar buiten gegluurd, de donkere, natig glimmende daken over. Ze was zoo griezelig, zoo griezelig. . . .

O, toen ze de trap opliep, was 't geweest, alsof er allemaal dieven achter haar aankwamen. Ze had gehòld. Ze had de deur van haar kamertje dicht gesmeten en dadelijk de sleutel omgedraaid. En toen — toen was ze eigenlijk nog véél griezeliger geworden.

Nu lag ze in bed, en ze sliep. . . . Maar nu kwamen er tòch dieven in haar kamertje, hoe langer hoe meer. En ze hadden ieder een raagbol bij zich. En daar klommen ze zóó maar in. En dan keken ze over dat harige ding heen en dan lachten ze haar uit. En ze hadden allemaal hansoppen aan.

Brrr! Neeltje sloeg met armen en beenen, en toen — toen werd ze wakker. Haar dekens lagen halverwege op den grond. En 't was zoo donker, 't was zoo stil in haar kamertje. Ze schaamde zich een beetje.

En ze keerde zich om, ze wikkelde zich weer warmpjes in haar dekens, en ze sliep rustig in.

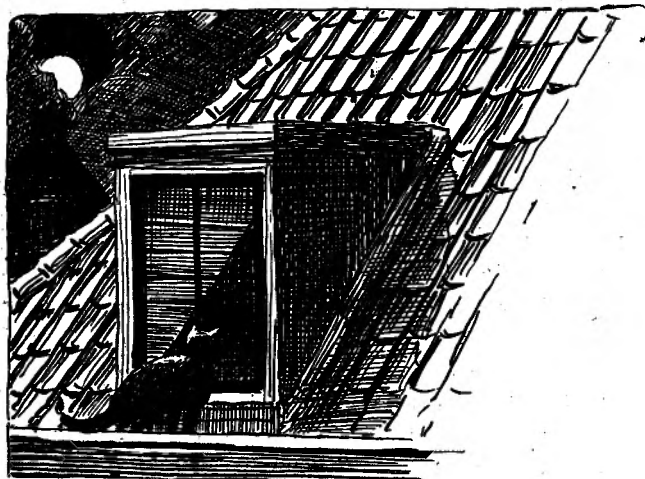
.....

En in dien nacht, toen 't niet meer regende. . . .

Daar kwam iets zwarts boven het hooge dak uit. Het liep! . . . Het liep, heel voorzichtig over het nokje heen. Het stond eens

stil, het keek eens hier, het keek eens daar. . . . het tippelde rustigjes langs de pannen af naar de goot. Brrr! Die goot was nat! Toch ging 't verder, voetje voor voetje. . . .

Om den hoek van het hooge dak scheen de maan. En een eindje verder was een raam; de ruiten leken wel zilver in den maneschijn.

En vóór die ruiten bleef dat zwarte zitten, en 't keek, 't kéék, en 't wachtte. . . . 't wachtte héél lang. Maar 't raam ging niet open; moeder had het zoo goed, zoo stevig dichtgedaan.

En toen ging dat zwarte ook maar weer weg.

't Ging een plekje zoeken achter een schoorsteen.

Daar vouwde het zich warmpjes in elkaar; de zwarte pootjes onder den buik, de zwarte kop een beetje voor-over, de lodderige oogen half dicht, en de staart, met een klein eindje touw nog aan de punt, lag met een krul in den maneschijn.

't Was. . . . B e p p i e! De schuld van alles. „Miauw!" klonk het nog even, een beetje verdrietig.

En toen was de nacht gekomen, die alles stil maakt. . . .

III. Jasbaas.

Opeens was het heerlijke tòch gekomen!
En 't mòcht, 't mòcht! . . .

Opeens was Jasbaas weer het winkeltje komen binnensteveneren: Jasbaas, de schipper van de motorschuit; — Jasbaas, met zijn bul-

tige leerzen ¹⁾ onder zijn altijd opgestroopte broek; met zijn steenen pijpstompje altijd omgekeerd in den mond; met zijn groote, roode anker altijd op de borst van zijn trui; — Jasbaas, met zijn grove knuisten en zijn bulderstem; met zijn vroolijke oogen en zijn warme hart....

Hij had de voordeur opengestooten, dat de nijldige bel van verontwaardiging geen raad wist, en met hevig geklingel het heele huis bijeen bengelde.

Buiten regende het, dat het goot.

Moeder, die net achter de toonbank gebukt stond, om voor drie centen mosterd in een steenen kommetje te scheppen, was van schrik opgestoven en met haar hoofd tegen de kruk van den grooten koffiemolen gebonsd;.... 't kleine meisje, dat vóór de toonbank stond, schoof schichtig weg, half achter een zak met gort.

„Goeie-môrgel!.... Daar is-t-ie weer, met 't mooie weer!”....

Hij dróóp!

Een groote mand, dien hij op den schouder droeg, smakte krakend op den vloer....

„Hier, moeder, mooie goudreinetten; en 'k heb nóg een mand voor je.... Voor een koopje, hoor! Ze zijn van een boer, die te lui was om ze naar de mart ²⁾ te brengen. Ik zei tegen hem: „Geef ze maar gauw hier voor juffrouw Van Baaren; — die magere hals kan ze best gebruiken....”

Moeder lachte, knikte maar van ja...., ja....!

Ineens graaiden Jasbaas' grove handen onder het touwen net van de mand, haalden er een mooien appel uit. 't Meisje wilde net weggaan, haar kommetje voorzichtig voor haar buik.

„Hier, tobberd, dà's voor jou!.... 't Kan er best op overschieten van de juffrouw. Ze krijgt ze toch voor een prikje.... Hier, klein scharminkeltje, dà's voor jou!” En hij zette den grooten, mooien appel bóven op haar kommetje, bóven op haar mosterd.

„Je bent me er een! Je bent me er een,” zei moeder hoofdschuddend, maar haar vroolijke oogen vertelden, dat ze dien raren

Jasbaas tòch een goeden vent vond.... „En heb je nou nóg zoo'n mand voor me?”

„Wis en zeker!.... En nou, nou moeten je jongens met me mee.”

„De jongens, die....?”

„Wis en zeker, en zonder mankeeren! 't Is ze beloofd. Vooruit, waar zijn ze? Roep ze maar! Maar gauw een beetje....”

„Bedáár man, ze zijn naar school.”

„Naar school?.... Toen was er opeens een vreemde, zachte klank in zijn stem gekomen: „Naar school? Ik wou, dat die staker van mij óók naar school kon!”

Moeder, medelij in haar oogen, vroeg: „Hoe is 't met het joggie?”

„'t Gaat nogal, 't gáát nogal!.... Maar — wat ik zeggen wou — die kleine schavuiten van jou moeten met me mee. Vanavond!.... 't Is ze beloofd; en als Jasbaas wat zegt, moet Jasbaas 't ook doen.”

„Ja, maar....”

„Nee, nee, — nou geen „ja, maar....” Ik kom ze tegen den avond wel halen, en dan

¹⁾ Laarzen.

²⁾ Markt.

breng ik je meteen de andere mand mee; die zit nou nog vast, achterin."

„Ja, maar, Jasbaas, mijn man zal 't vast niet willen hebben; de bengels hebben me gisteren pas...."

Er kwam wéér volk.

„Ja, ja, goed, hoor!.... Jasbaas heeft 't beloofd, en daar mee is 't uit. Tot vanavond! Zeg je man van me goëiendag! En zeg maar, dat er niks meer aan te doen is, en dat ze mee moeten."

En op een drafje was Jasbaas weer naar buiten geschoten, den regen in.

't Mòcht, 't mòcht!....

Toen de jongens om twaalf uur thuiskwamen uit school, hadden ze het groote nieuws gehoord.

„O, moeder, màg het?....—Màg het?" hadden ze in koor geroepen, en moeder aan bèi haar armen meegetrokken het kamertje in; en kleine Toos, die met een stokje door het middelste gaatje van een stoof koffie zat te malen, had, — van den weeromstuit, en zonder te weten, wat het eigenlijk beteekende, — ook al meegejuicht: „Màg het?....—Màg het?"

Moeder had heel bedenkelijk gekeken en nog eens frisch gebromd over hun halsbrekende toeren van gisteren; en ze had gezegd, dat het veel te gevaarlijk was, zulke waaghalzen mee te geven in een schuit; — maar de jongens.... o, ze hadden 't wel gezien in moeder's oogen, ze hadden 't wel gehoord in moeders stem: „'t Mòcht!.... 't mocht tòch!"

„Je vader wil het vast niet hebben; hij is nog veel te kwaad, om gisteren...."

„Vader?".... Ja, dat was het moeilijke. Vader kon zoo streng zijn. Maar Wim opeens had gezegd: „Zullen we 't gaan vragen aan vader, of 't màg? Ja, moe? Ja?"

„Nóu?....—En 't regent zoo!"

„Ja moe, maar dan loopen we heel, héél hard! Ja moe?"

De winkelbel rinkelde; moeder liep naar voren.

„Moe màg het? En mogen we dan onze boterham vast opeten?.... Moe?....—Ja?"

En alweer ging de bel, alweer kwamen een paar klanten: Moeders hoofd liep om van de drukte.

„Moe?.... Ja?"

„Ja, ja.... vooruit dan maar!" riep ze, en in haar haast stortte ze een vollen schep groene erwten in plaats van op de weegschaal over de toonbank heen.

„Die jongens ook, — die jòngens!" bromde ze boos.

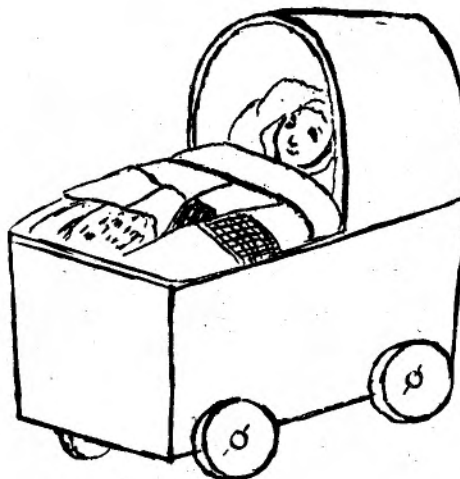
En de buurvrouw voor de toonbank beaamde het volmondig: „Ja, mensch, zeg dat wel; die jongens, die jòngens.... Ik heb er zeven, da's nog wat anders."

Maar Wim en Dik wisten genoeg.

't Duurde niet lang, of ze stoven het winkeltje door de straat op, naar vader, die, wel een half uur vèr, op een groote timmerfabriek werkte, en tusschen den middag nooit thuis kwam.... 't Zou hard, héél hard loopen voor hen zijn, om weer op tijd in school te wezen, maar dat was niet erg, dat konden ze best.

Met Jasbaas mee in de schuit, in den avond, — 't was ook zoo pràchtig, 't was ook zoo héérlijk! En dan slapen in de schuit, misschien, — en dan morgen met het jongetje van Jasbaas spelen, dat niet loopen kon, — en dan morgenavond met de autobus weer naar huis!

(Wordt vervolgd).

Hier heb je zusje in den wieg.

Och, 't is zoo'n lieve Jetje.

Laatst kwam bij ons een foto-graaf,

Die maakte een portretje.

Wie teekent nu de lieve guit Van dat portretje uit?

RAADSELS.

Raadsels voor Onderen.

1. Rebus.

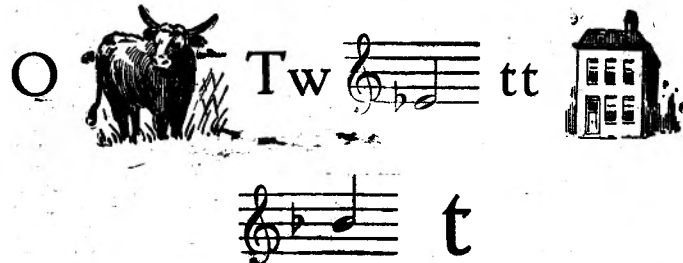

2. Verborgen plaatsnamen:

Met haar snavel pikte de musch de kruimels op.
Dieven loopen gewoonlijk onhoorbaar.
Hij was reeds vroeg oud, al kon hij nog goed loopen.
Marie is niet uitgegaan; ze is thuis gebleven omdat ze ziek was.

3. Mijn twee eerste kunt ge niet ontberen;
Gij hebt ze vroeg reeds aan uw zij,
Hoewel jongens meer dan meisjes,
Toch zijn ze allen zeer geriefd met mij.
Mijn twee laatste zijn een soort van wielmpjes
Soms als speelgoed; nuttig bovendien.
Mijn geheel, o, wacht u, want die menschen
Hebben 't op mijn eerste steeds voorzien.

4. Rebus.

5. Kettingwoorden.

Gras—boer
Gras—blad
Gras—bloem
Gras—boer.

Blauw Vlindertje, Heusden.

6. Mijn geheel is de naam van een zeer bekend land.
1-4-5-6 is een gevreesde ziekte.
1-7-3 maakt de apotheker.
1-2-8 gebruikt moeder in de keuken.
1-9-5 heeft men noodig om naar 't buitenland te gaan.

Raadsels voor Jongeren.

1. Rebus.

2. Ik ben een bekend kinderspeelgoed. Keer mijn naam om en ge hebt dien van een der aartsvaders.

RAADSELS (vervolg).

3. Ge vindt mij op 't korenveld, als het graan begint te rijpen.
Plaats éézelfde letter voor en achter mij en ik kom van den banketbakker.
Zet nóg een letter er voor en ge vindt mij bij de meeste dieren.

4. Rebus.

5. Ge vindt me steeds in iedere zaal
Maar niet in een vertrek.
Aan iederen paal ben ik te zien,
Niet aan een stok; 't is gek.
In 't staal vindt gij me, o, zoo gauw
Maar niet in blik of tin.
Ook in de Waal, niet in den Rijn,
Kijk maar uw atlas in.
En zoek het in uw moedertaal,
Niet in het Fransch of Duitsch.
Ook in het Engelsch zoekt ge vergeefs,
Ik wed, ge weet het thans.

Sneeuwkllokje, R'dam.

6. Ik ben een stad in Drente, maar — ge vindt me ook aan alle wagens!

Kaninefaat, Ijmuiden.

OP REIS.

Ik ben het paardje;
mijn zus is koetsier;
mijn broertje de reiziger;
hij kraait van plezier.
't Is toch zoo'n leukerd!
„Nog harder,” roept hij,
„Wij moeten naar stad toe,”
en hij lacht toch zoo blij.

Onze schuur is de stad en
daar zijn we op tijd.
Daar brengen wij 't vrachtje;
't Is gras voor de geit.
Nu zegt zus tot broertje:
„We zijn er, en dus
kun jij me betalen,
kom, geef me een kus.”

K.

JANNEMANS PRINSES, naar 't Engelsch door C. G.

Janneman woonde in een klein huisje in 't bosch, overal ver, heel ver vandaan. Het huisje was door Jannemans vader met eigen handen gebouwd. De muren had hij opgetrokken van dennestammen en het dak gedekt met groote vierkante zoden. Binnen in de hut vlamde het vuur onder den grooten schoorsteen en de zwarte pot hing er boven. Op de witte tafel, die Jannemans vader gemaakt had, stonden mooie houten schotels en fraai bewerkte houten lepels. Die had Jannemans vader ook eigenhandig gemaakt. Het was een heel knappe vader. Janneman keek altijd naar hem, als hij in den tuin werkte of in het bosch boomen velde.

Meestal liep Janneman buiten in den tuin of het bosch, maar als het slecht weer was of als het tegen den avond donker werd, was hij thuis en dan keek hij naar zijn moeder, die de lange witte tafel glad boende of deeg kneedde om er brood van te bakken, of kleeren verstellde, die aan de struiken waren blijven haken. Soms waren het Jannemans kleeren, soms van vader, maar altijd zong moeder onder het verstellen.

's Avonds vertelde Jannemans vader hem verhalen — verhalen van ridders die reden in blinkende wapenrusting, verhalen van geleerde menschen die woonden in ver verwijderde steden, verhalen van koningen en prinsessen, die leven in een land waar zij altijd gelukkig zijn.

Als 't vertelsel uit was, zuchtte Janneman en zei: „Wat zou ik graag een echte prinses zien!” En dan antwoordde Jannemans vader: „Je moet er maar eens op uitgaan en er een zien te vinden.” En dat deed Janneman.

Het kwam zoo: Jannemans vader moest een heelen dag lang diep het bosch in. Hij zei tegen Janneman: „Wat ga jij in dien tijd uitvoeren?” En Janneman antwoordde: „Ik wou wat brood en kaas meenemen en drie lekkere appels en dan ga ik een prinses zoeken.” Jannemans vader knikte en zijn moeder glimlachte. En zoo ging Janneman op een zonnigen morgen op zoek naar een prinses. Eerst liep hij over het grasrijke pad tusschen de boomen van het bosch en kwam zoo aan de groene poort, die uit het bosch naar de wereld leidde. Boven hem kweelden en

floten de vogels en aan de deur van de hut stond moeder hem goeden dag toe te wuiven.

Toen Janneman uit het schaduwrijke bosch was, werd de zon heel warm. Zijn kleine voetjes werden stoffig en vermoeid op den langen, harden, witten weg. Maar hij liep altijd door, toen hij iets naar zich toe zag komen, dat op een rijtuig geleek, getrokken

door een groot, wit, steigerend paard. 't Kwam al nader en nader en Janneman, die dacht dat hij een heusche prinses zou ontmoeten, zag alleen een molenaar in zijn wagen. En de schimmel was een groot, mager, afgetobd dier en de molenaar en zijn kar waren wit bestoven met meel.

De molenaar riep Janneman toe: „Wel kleine man, waar ga je naar toe?” Janneman zei: „Ik ben op zoek naar een prinses. Ik heb al den heelen dag geloopt en ik heb mijn brood en kaas en een van mijn lekkere appels al opgegeten.” De molenaar zei: „De zon zal spoedig ondergaan. Kom, ik zal je mee laten rijden.”

Janneman werd in den wagen getild en zat naast den molenaar en gaf hem een van de twee appels die hij nog over had. De mole-

naar zei: „ik heb van een prinses gehoord, die hier in de buurt woont. Ze is heel vriendelijk, lief en goed. Ik zal je dicht bij haar paleis afzetten en misschien neemt zij je wel in huis.”

Janneman was erg blij. Hij dacht: „Ik zal morgen of overmorgen vader en moeder halen en ze naar het paleis brengen.”

Het oude paard sukkelde voort langs den weg, de zon ging onder in een roode wolk en de schaduwen werden langer op het gras in de weide op zij van den weg. Bij een hek aan den kant van den weg hield de molenaar stil.

„Hier zijn we waar we wezen moeten,” zei hij. „Ga door het hek en loop dan maar recht door. En vergeet den armen molenaar niet, als je de prinses gevonden hebt.”

Janneman voelde zich wel wat verlaten en angstig, toen de aardige molenaar hem alleen gelaten had. De boomen waren zoo donker en Janneman struikelde en viel en schramde zijn wang. Hij was te flink om te huilen, maar hij had een gevoel, alsof hij van binnen tranen schreide.

Zoo struikelde hij voort tusschen de donkere boomen, toen hij in de verte een licht zag. Het straalde als een gouden stroom langs het pad en in het licht stond een liefelijke verschijning. Janneman liep er op toe en viel in haar armen. En een stem zei: „Janneman, mijn lieveling, ik werd zoo angstig. 't Is zoo laat. Wat een avontuur! Heb je de prinses gevonden?”

Janneman keek op. Nu huilde hij werkelijk, nu hij de ingang zag van het hutje en de lamp op de tafel en zijn vader die bij het vuur zat en nu hijzelf in moeders armen lag.

„Ik dacht dat u een prinses was,” snikte hij. „Ik heb den heelen dag gezocht en nu ben ik weer thuis.”

„Dat komt er niet op aan,” zei Jannemans moeder. „Hier is wat warme melk en een lekkeren pannenkoek voor het avondmaal van den dapperen avonturier.”

Toen begon Janneman te eten en monterde een beetje op. Na 't avondeten zei hij: „Vader, hebt u de prinses gezien, die hier in de buurt woont?” Vader antwoordde: „O ja, ik heb haar vandaag gezien.” Janneman keek zijn vader verbaasd aan. „Vandaag?” zei hij.

Vader zei: „ja, vandaag.” Janneman zei: „Hoe zag ze er uit? Waar leek ze op? Waar woont zij?”

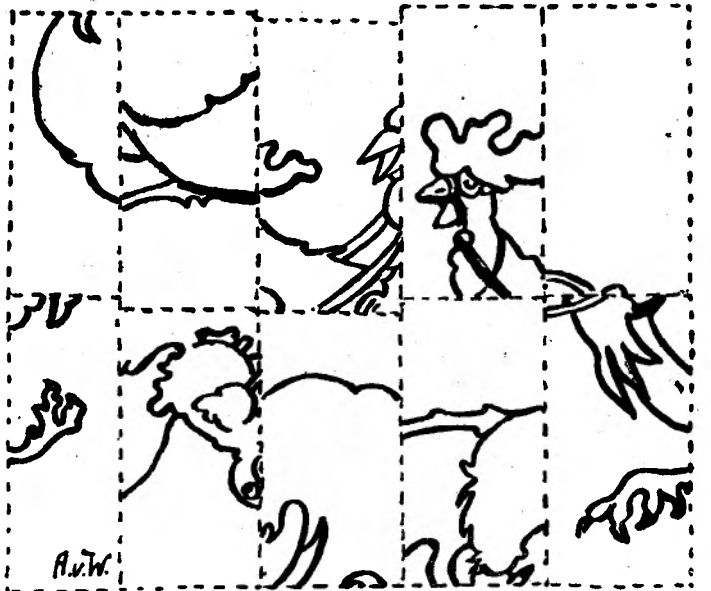
Jannemans vader antwoordde: „Zij is groot en sterk en heeft vlugge, vaardige handen. Zij woont in een houten hut en iederen dag boent zij, kneedt deeg voor brood en bakt en kookt en verstelt kleeren en altijd zingt zij daarbij.” Janneman was teleurgesteld. „Ik wist niet dat prinsessen zulke dingen deden,” zei hij. „Wel, ze lijkt precies op moeder?”

Jannemans vader zei: „Ja, ze is precies als moeder!”

Toen Janneman naar bed ging en moeder hem toedekte met de zindelijke, gelapte deken, zei Janneman met een slaperige stem: „Ik zou wel eens willen weten, of de molenaar u bedoelde.” En moeder, die meende dat Janneman al begon te droomen, zei: „Dat zou ik ook wel.”

En ik zou 't ook wel eens willen weten, en jullie?

HET KUIKEN EN ZIJN PAPA.

Hier is nu een mooi werkje. Leg op bovenstaande teekening een stukje doorschijnend papier en trek daarop alle lijnen over. Knip nu je teekening langs de stippelijnen in stukken en leg ze zóó samen, dat je een goede voorstelling krijgt. In het volgend nummer geven we de oplossing.

TAFELTOL.

Teeken op wit carton (anders op wit papier
dat je later op carton plakt, zooals je met den
op gedaan hebt) een achtvlak in een cirkel.

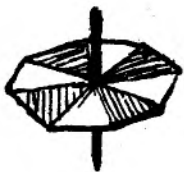
Dat kun je met passer en
liniaal wel doen als je bij
de grooten bent. Anders
trek je maar een cirkel
langs een klein theekopje
of langs een rijksdaalder.

Door dan eerst de twee
loodrecht op elkaar staan-

de middellijnen te trekken, en dan de twee
hoektusschen, kom je ook gemakkelijk tot een
achthoek. De kleintjes kunnen deze
teekening niet maken, als de grootere
broertjes of zusjes niet helpen. Maar de jon-
gens en meisjes van de vijfde en de zesde klas
doen het wel.

Nu knip je de cirkelranden (die ik donker
gemaakt heb) weg. En dan ga je die drie-

hoekjes om den anderen, of
allemaal, verschillende kleu-
ren geven met teekenkrijt.

Maak een gaatje middenin.
Neem een lucifer waar de kop
afgeknipt is en waar je van

onder een kort puntje aan gemaakt hebt en
steek dit halverwege door het gaatje. Klaar is
Kees. Wrijf 't bovenstuk van den lucifer maar
eens tusschen duim en wijsvinger, dan zul je
wel eens zien.

SAMEN UIT.

Het is mooi weer en 't regent niet,
het regent zelfs geen beetje.

Toch draagt mijn zus een paraplu,
want dat staat deftig, weetje.

Mijn zus is moe, de pop is 't kind
en vader, dat ben ikke.

'k Nam vaders mooie wandelstok,
dat is er toch zoo'n dikke.

Ik zette vaders hoed op 't hoofd,
den Zondagschen, den hoogen.

Maar lastig, dat zoo'n hoed toch is,
hij glijdt mij voor mijn oogen.

Nu gaan wij samen op bezoek.
Zeg, kindje, hoor eens even,
bij oom en tante moet je straks
heel mooi een handje geven.

En als je een lekker koekje krijgt,
dan moet je netjes eten.

Je moet vooral, onthoud dat goed,
't bedanken niet vergeten.

O, wee, dáár komt de vader aan,
die maakt een eind aan 't pretje,
die grijpt gauw naar zijn mooien hoed
en... nu moet broer naar 't bedje.

En vader zegt: „Jij kleine vent,
je klokje heeft geslagen.

Je moet je koets in, handje-gauw,
die wegneemt zonder vragen.

Mijn mooie stok, mijn beste hoed,
die zijn geen speelgoed, Klaasje,
en, als je 't niet onthouden kunt,
krijg jij voor 't broekje, baasje.

K.

Happerdepap houdt verkooping en wordt zelf verkocht. Er komen beschuiten uit een hoogen hoed te voorschijn en zes pond zuurtjes is niet te veel.

Dat was een vroolijke boel bij 't huisje van Happerdepap. Al zijn huisraad werd verkocht en de afslager schreeuwde zóó hard, dat hij, toen hij dien avond thuiskwam, zich van heeschheid niet meer verstaanbaar kon maken.

Happerdepap zag de drukte met een vroolijk gezicht aan. Zijn vrouw schreide zoo nu en dan een beetje en Bugel hielp nu eens zijn moeder en dan weer zijn vader.

Happerdepap ging met zijn familie vertrekken.

Zijn broer, de zeekapitein, had tot hem gezegd: „Kerel, wat doe je hier? In de kuiperij

zijn immers niet meer genoeg duigen om één vat te maken, en al zouden ze er ook zijn, dan kwam het vat nog niet klaar. Je moet wat avontuur hebben. Trek met je familie de wijde wereld in. Ga eerst maar eens met mij mee op mijn ouwe schuit, dan kun je later nog altijd zien. Nou, heb je trek of niet?”

Eén woord had Happerdepap goed gehoord: „Avontuur!”

Jongens, jongens, dat werd wat. En, natuurlijk, hij zou in 't vreemde land, waar hij heen zou gaan, ook al met een dag of wat rijk wezen. 't Geld lag daar immers maar voor 't opscheppen.

Daarom moest nu alle huisraad verkocht worden, en òf de menschen ook naar het boelhuis wilden komen. Een verkooping bij Happerdepap, neen maar, dat was het top-punt. Dáár zou zeker wel iets gebeuren, wat op de lachspieren werkte.

Happerdepap sjouwde deze maal voor zichzelf, alsof 't voor een ander was. Alles droeg hij naar buiten, tot de wollen omslagdoek van zijn vrouw toe, maar dat ging hem toch niet glad af, want zijn vrouw, die zich verbeeldde, dat het op reis koud moest wezen, wilde haar doek niet missen en met een vinnigen greep bevrijdde zij het kostbaar voorwerp uit de gretige vingers van haar man.

De afslager klom op een oude tafel, de menschen stonden in een halven kring om hem heen, en 't werk kon beginnen. Happerdepap straalde.

Dát was eerst eens een leven. Dát bracht centen in zijn zak, en bij elk voorwerp, dat er verkocht werd, voelde hij zich al rijker en rijker worden.

De afslager verkocht 't allereerst het oude fornuis. Er schenen nog al liefhebbers voor te zijn. Er werd geboden tot drie gulden, vier gulden, vijf gulden. . . .

„Dat is veel te veel,” riep Happerdepap ineens; „'t ouwe ding is nog geen twee

kwartjes waard. Hoor naar raad, menschen, en koop niet."

De omstanders lachten, maar de afslager keek boos. Hij had nog nooit zoo'n wonderlijke verkooping meegemaakt.

Happerdepap sjouwde en sjouwde, dat het zoo'n aard had. Hij zuchtte er van.

Eindelijk zette hij zich op een stoel in de nabijheid van den afslager neer. Die hield juist een nieuw voorwerp omhoog, Happerdepap's hoedje.

"Wie biedt er geld voor?"

"Een stuiver. Een stuiver. Niemand meer dan een stuiver?"

"Vijf en een halve cent," riep een spotvogel.

"Vijf en een halve cent. Niemand meer?"

Happerdepap werd rood en bleek. Zijn dierbaar hoedje, dat hem altijd trouw gebleven was en dat hem in al zijn avonturen vergezeld had, dat werd nu zóó geminacht?

En 't hoedje was nog zoo goed, als de rand maar eerst weer eens aan den bol genaaid zou zijn en 't gaatje bovenop gestopt.

"Niemand meer?"

"Een gulden," riep Happerdepap.

Neen, maar, wat ging er toen een gelach op. Wat hadden de menschen een schik van Happerdepap, die op zijn eigen hoed bood.

Happerdepap lachte zelf ook. Hij liep gauw naar den afslager toe en rukte hem den hoed uit de handen. Zijn dierbaar hoedje. Hij streelde er zachtjes overheen en zette den hoed toen voorzichtig op zijn hoofd. En hij haalde den zuidwester, die hij zich bij voorbaat al aangeschaft had en liet dien bij opbod verkoopen. Toen zette hij zich weer op zijn stoel.

"Een sterke stoel," riep de afslager. "Wie biedt er geld voor?"

"Wat er op is, hoort dat er ook bij?" vroeg een spotvogel.

"Natuurlijk," zei de afslager, met een knip-oogje naar Happerdepap, die niets merkte.

"Wie biedt er geld voor? Een kwartje, dertig cent, veertig... vijftig cent. Vijftig cent. Toe, menschen, is dat nou bieden?"

Vijftig cent. Vijftig cent. Niemand meer....

Jaap Kars werd eigenaar van den stoel en.... van Happerdepap. "Kom maar mee,"

zei hij, "je kunt dan mooi voor mij op 't land gaan werken."

Happerdepap lachte.

"Laat me nou maar gauw weer vrij," zei hij, "want daar zou je geen voordeel van hebben, man. Ik zou mijn kost nog niet eens verdienen."

"Daar ben ik ook bang voor," zei Jaap Kars droog, "laat ik dan alleen maar den stoel nemen."

Happerdepap veranderde nu van zitplaats. Hij nam boven op een omgekeerde ton plaats en daar beviel 't hem bijzonder goed. Zijn voeten trommelden een marsch op de ton en hij zat hoog en droog.

Maar zijn vreugde duurde niet lang.

De ton was oud en kon niet overal meer tegen.

"Wie biedt..." riep de afslager.

Bons. Krak.

De bodem van de ton bezweek en de arme Happerdepap ging met zijn beenen de lucht in.

"Hola, Happerdepap," zei de afslager, "wou je nou al op reis?"

Kees-broer kwam den armen Happerdepap te hulp.

"Jij bent altijd een ongeluksvogel," was

zijn oordeel, "en dat zul je ook wel blijven."

"Maar er komt toch altijd weer een, die mij helpt," antwoordde Happerdepap vrolijk, toen hij weer op den grond stond. "Menschen, de ton is er wel twee kwartjes meer waard om geworden. De bodem moest er toch uit en dus is je heel wat werk bespaard gebleven."

"Een hooge hoed," riep de afslager. "Zoo goed als nieuw en... nee, maar er zit nog wat in ook."

Alle menschen waren nieuwsgierig, wat dáár nu wel uit zou komen en Happerdepap rekte zelf zijn hals uit, om beter te kunnen zien.

„Heb ik van m'n leven?" ging de afslager voort en hij haalde een rol beschuiten te voorschijn.

„Blijf af," riep Happerdepap boos. „Die heb ik gisterenavond pas gekocht en zoolang in den hoed gestopt, om ze kwijt te wezen. 'k Was het heelemaal vergeten. Bugel, we eten vanavond beschuitepap."

De menschen hadden braaf pret; ze kregen dien middag waar voor hun geld.

Maar aan alle dingen komt een einde en toen het zoo tegen den avond ging, trokken de menschen af.

Happerdepap met zijn gezin ging in de nu leege woning. Een tafel en een paar stoelen waren nog staan gebleven, die zouden morgen wel weggehaald worden. Bugel moest op een bankje zitten.

„Lieve, help," zei Happerdepap opeens, „daar heb ik nog niet eens om de zuurtjes gedacht. Ja, dan ga ik er dadelijk maar een pond of zes halen. Stel je voor, dat ik die niet meekreeg."

„Zes pond!" vroeg zijn vrouw. „Zes ons, bedoel je?"

„Zes pond is niets te veel," vond Happerdepap, want ik lust die zuurtjes toch zoo graag, en jij ook, is 't niet Bugel?"

„Je bent precies een kind," vond Keesbroer minachtend.

„Ik houd het met een flinken pruim en 'k zal Bugel ook wel eens op een mondvul tabak trakteren. Daar wordt de jongen flink van."

„'t Zal niet gebeuren," zei Happerdepap. „Bugel aardt naar zijn vader en hij heeft liever zuurtjes. Vrouw, is alles klaar voor morgen? En niet te veel kleeven meenemen, hoor, want als we nu toch rijk worden, kun je ze toch niet meer dragen. Ik denk, dat je dan wel een zijden schort voor mag hebben."

„Praat geen onzin," spotte Keesbroer. „Ga jij je zuurtjes nou maar gauw koopen, en dan onder de wol. 't Is morgen vroeg dag en we

mogen ons niet verslapen. Kan jij wel wacht houden, Bugel?"

„Ik kan 't wel," zei Bugel, „maar dan moet u mij helpen."

„Wat moet ik dan doen?"

„U moet mij waarschuwen als 't vijf minuten voor zes is. Dan zal ik ze om zes uur allemaal wel roepen."

Happerdepap moest om het antwoord van zijn zoon hartelijk lachen en zijn vrouw vond, dat er toch maar één Bugel was.

Den volgenden dag vertrok Happerdepap met zijn familie. Hij had een zakje met zuurtjes in zijn zak en bij zijn bagage had hij nog zes pond in een kistje. Hij was dus heelemaal klaar voor de reis en vol vreugde reisde hij zijn wonderbare avonturen tegen.

Z.

VOOR DE KLEINTJES.

JAN-TJE IN 'T BAD.

Jan-tje sna-ter,
'n groo-te teil met wa-ter,
staat er aan-stonds voor je klaar,
zeep en hand-doeck ook zoo-waar.

Uit het broek-je!
En ons voo-lijk snoek-je
spar-telt in de wa-ter-plas,
of 't een ech-te zwem-mer was.

Wat ge-kla-ter
In dat fris-sche wa-ter.
Klet-ter, kla-ter, sput-ter, spat!
Of die Jan er schik in had.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, P. Uit-
gevers-Mij Bosch, Baarn

BUITENLAND

In Canada heeft men in een der zilvermijnen van Noord-Ontario een blok zilvererts gevonden van zoo wat twee duizend K.G. Naar schatting bevat het groote stuk erts ongeveer 622 kilo zilver. Men heeft deze merkwaardige vondst in het Parlementsgebouw (wij zouden zeggen in het gebouw van de Eerste of Tweede Kamer) voor iedereen ter bezichtiging geplaatst. Daar moesten we eens kunnen gaan kijken!

't Ziet er in Duitschland wel droevig uit. Er worden heel veel menschen door politie en soldaten vastgehouden.

Wat ze gedaan hebben? Zij hebben oproer gemaakt; ze hebben den baas willen spelen; ze hebben willen regeeren en... nu heeft de militaire politie het van ze gewonnen. Gevangenisstraf is hun voorland.

Om te maken dat ze geen kwaad kunnen doen, moeten ze de handen op het achterhoofd houden! Wanneer ze dat niet doen... hebben ze kans op een zeer onzachte kennismaking met de bajonet.

De Boeren in Zuid-Afrika hadden nog aardiger middel om hun krijgsgevangenen gedwee te maken. Ze sneden hun de knopen van de broek af en dan moesten de Engelsche soldaten, of ze wilden of niet, wel hun handen gebruiken om dat noodzakelijke kleedingstuk vast te houden, anders zouden ze struikelen en vallen!

Die oproeren in Duitschland... ze eischen heel wat offers. En 't zijn bijna allemaal Duitschers, die door hun eigen landgenooten doodgeschoten worden.

In sommige steden hadden de oproelingen loopgraven gemaakt. Dat konden ze goed, want ze hadden het in den oorlog wat goed geleerd.

Maar nu liggen ze uit die loopgraven te schieten... op hun eigen landgenooten.

Is 't niet waar, wat we aan 't begin van dit stukje schreven: 't Ziet er in Duitschland wel droevig uit?

De gewezen Deutsche kroonprins.

Ja — waar moeten we over hem schrijven? Onder Binnenland of onder Buitenland? Als 't nog vóór Zaterdag 10 November was, dan hadden we het nieuws onder Binnenland kunnen plaatsen, maar nu is hij in Duitschland.

Heel in de vroege, om 4 uur 's morgens, is hij den 10en November per auto vertrokken van Wieringen. Daar had hij juist zoo wat vijf jaar gewoond, tenminste de Nederlandsche regeering had hem dat eiland als woonplaats aangewezen en daar hield hij zijn verblijf in de ledige pastorie. Hij kon het heel goed met de Wieringers vinden en hij heeft dan ook in een heel

vriendelijk briefje van zijn Wieringers afscheid genomen.

De Franschen en Belgen zijn er slecht over te spreken, dat de gewezen kroonprins weer naar Duitschland is vertrokken. Ze zijn erg bang, dat men hem daar misschien keizer wil maken.

Nu — onmogelijk is het niet, want er zijn in Duitschland zooveel menschen, die willen regeeren, dat het hoog tijd wordt, dat er eindelijk eens een komt, die zegt: „Nu zal ik eens zeggen hoe het moet en alle anderen moeten den mond nu verder eens dicht houden”.

Maar — of die ééne de gewezen kroonprins zal zijn? Wie zal 't zeggen?

BINNENLAND

Een sigarenwinkel in een postkantoor.

Onze Rotterdamsche „V. en B.”-vriendjes kunnen er zich van overtuigen of ik de waarheid schrijf. In één onzer groote dagbladen las ik, een poosje geleden reeds, dat in het mooie, ruime postkantoor, dat kort geleden gebouwd is, een... sigarenwinkel is geopend. En nu las ik weer, dat een der lokalen verhuurd is aan de kioskonderneming. Thans kan men er dus behoorlijk zijn krant gaan koopen, zich van sigaren gaan voorzien en dan, als er soms een bank of stoel in de hal is, op zijn gemak gaan zitten lezen. Zelfs wordt verteld, dat de kioskjuffrouw ook pepermunt en kauwgom verkoopt en wie weet welke heerlijkheden nog meer, zoodat het

Rotterdamsche postkantoor een zekere vermaardheid zal krijgen.

Hoe dat nu wel komt? Wel, het postkantoor te R. is zoo'n beetje op den groei gebouwd. 't Is wel waarschijnlijk, dat al de lokalen, die nu nog ongebruikt zijn, over eenige jaren, als de zaken wat beter gaan, in gebruik zullen moeten genomen worden.

Maar — de zuinigheid moet worden beërft. Daarom verhuurt de Regeering de ongebruikte lokalen.

't Is dus eigenlijk een heel droevig verschijnsel en we zullen maar hopen, dat de sigarenhandelaar en de kioskjuffrouw heel spoedig uit het Rotterdamsche postkantoor zullen moeten verdwijnen.

Onze Koningin en een socialist.

„Wat hebben die nu met elkaar te maken?” zal je misschien vragen. Socialist zijn immers menschen, die van vorsten niets willen weten?!

En toch heeft onze Koningin een socialist op Het Loo ontvangen en nog wel den voorman van de socialisten in ons land, Mr. P. J. Troelstra.

Toen de leider der sociaal-democraten in Nederland gereed was om in de koninklijke auto te stappen, die hem naar Het Loo zou brengen, bood een dame hem een ruiker oranjekleurige — nog wel oranje! — dahlia's aan.

Wat meneer Troelstra bij de Koningin ging doen? Wel, misschien heb je 't ook gehoord, de Vlootwet is verworpen en nu

De Kroonprins op Wieringen.

hebben de Ministers, dat zijn de mannen, die onze Koningin helpen in het regeeren van ons land, hun ontslag aan H. M. gevraagd.

Nu heeft H. M. andere Ministers noodig om haar weer verder te helpen en nu vraagt ze aan verschillende heeren, wat voor Ministers zij benoemen moet. En — omdat Mr. P. J. Troelstra in 't bijzonder zijn best gedaan heeft om de Vlootwet te helpen verwerpen, daarom heeft onze Koningin ook hem om raad gevraagd.

Wat voor raad hij aan H. M. gegeven heeft?

Dat zou je zeker graag weten. Ik ook. Maar we mogen niet nieuwsgierig zijn. Misschien vertelt Mr. Troelstra het nog wel eens in zijn krant.

Schoone bloemen.

Als ik in deze dagen langs bloemenwinkels ga, dan moet ik altijd even kijken! 't Is er altijd haast de moeite waard, eens een blik in de uitstalling te werpen. Denk maar eens aan de heerlijke rozen, de prachtige anjers, de kleurige gloxinia's, de vlinderachtige cyclamens. Maar — in het najaar, November en December, dan krijgen we de weelderige chrysan (spr. kriasant) te zien.

Ik kan je verzekeren, dat het heel wat moeite gekost heeft om die bloemen te kweken. In 't voorjaar waren het nog nietige plantjes. En ze moesten heel wat keeren door de handen van den kweeker, eer hij ze zóó ver had. Eerst verscheidene malen verpotten, dan geregeld iedere week van vloeibare mest voorzien en eindelijk ze elke week nakijken of in de oksels van de bladeren ook bloemknopjes te voorschijn kwamen en die telkens wegnippen. Maar nu dat geregeld geschied is, nu staat aan 't einde van den stengel een groote, forsche, weelderige bloem, die heel lang goed blijft.

Weet je waar de chrysan/eigenlijk thuis behoort? In China en Japan! In China is nog een ridderorde: de Chrysanthemum-orde! Nog geen tachtig jaren is het geleden, dat men zich in Europa op het kweken van chrysanten toelei. Maar, men kan het nul 't Is de vraag of men ze in China en Japan zoo mooi heeft als hier!

ADVERTENTIËN

HARTELIJK DANK aan al mijn vriendjes en vriendinnetjes, die mij met mijn jaardag gelukwenschten. Ik hoop, dat ze maar veel zullen blijven houden van „Vrij en Blij”, ons mooie tijdschrift, dat op denzelfden dag verjaart.

OOM KOOS.

PLAATSSELIJK NIEUWS

Deventer. Bij ons in de Engestraat liep een vrouw met een hond aan een touw. Opeens begon de hond verschijnselen van dolheid te vertoonen. Hij hapt en beet naar iedereen. Het was alsof de Engestraat schoongeveegd werd. De menschen kropen op vensterbanken en hooge stoepen en trappen en waren erg bang dat de hond hun zou bijten. Wat was het nu? De vrouw had het touw te stijf om de kop van den hond gedaan, daardoor kwam het.

De Glindhorst. In de afgelopen week was het hier vreugde en droefenis. Twee verpleegden van de stichting waren gestorven, een in 't ziekenhuis en de ander in het kinderparviloen. De schoolwerkster, die al zeven jaar de school had schoongemaakt, is getrouwd in Barneveld. Op Donderdagmiddag werd zij hier om 2 uur in het huwelijk bevestigd. Zoo iets was hier nog nooit gebeurd. Daarom zijn de meesters met de schoolkinderen ook er bij geweest. De kerk was heelemaal vol.

Witmarsum. Donderdag 1 Nov. was het 30 jaar geleden dat Meester H. aan onze school kwam. Twee van de oudste jongens hebben er 's morgens een mooie leuningstoel heengebracht. Meester heeft ons getraceerd op koekjes, bonbons en ulevellen. Toen hebben wij Meester allemaal gefeliciteerd. Wij waren erg blij met zoo'n feestje. Meester houdt anders niet van feest, want zijn vrouw is altijd ziek. Wij hopen dat zij maar spoedig beter wordt. Meester was den heelen dag best te spreken. Wie zou dan ook niet blij zijn?

Surhuizum. Een poosje geleden zijn hier in de buurt drielingen geboren, alle drie jongetjes, waarvan één helaas niet meer in leven is. Gisteravond kwam de vader der kleintjes hier met een heele groote foto; daar stonden de kindertjes alle drie op. 't Was een leuk gezicht.

Paterswolde. Toen wij gistermiddag uit de school kwamen, was hier in

het dorp een Zigeunersjongen met een beer aan een ketting. Wanneer de jongen zong, danste de beer om hem heen. Juist wilden we hem passeeren, toen een bakkersknecht op de fiets aan kwam met een korf met brood. De beer, die zeker het brood rook, was niet meer te houden. Hij trok de jongen mee, liep de fiets ondersteboven en al de kadetjes rolden over de straat. Wat was dat een schadepostje voor den bakker.

VAN ALLES WAT

Besmettelijke ziekte onder de bijen. Ja, is 't niet droevig? Ook de bijen hebben last van een besmettelijke ziekte, misschien wel van *meer dan één*.

Maar één is er al vast bekend. In de luchtpijpen van de bijen dringt een heel klein diertje door en komt er vaak in zoo groot getal in voor, dat de bijen moeten sterven. Dat diertje is 1/10 m.M. lang. Je behoeft dus niet met het ongewapende oog er naar te gaan zoeken.

Als de bijen door die ziekte aangetast worden, gebeurt het niet zelden, dat een heel bijenvolk (= de bewoners van een korf) uitsterft.

't Is maar te hopen, dat de bijen hier voor die ziekte bewaard blijven, anders zal men in Barneveld niet zooveel honig krijgen als dit jaar. Daar vond men in 1923 korven van 50 à 60 pond!

BERICHT VAN DE REDACTIE

Even over den wedstrijd. Menschen, menschen, dat is wat. Er zijn zóóveel teekeningen binnengekomen, dat het een heel werk is om alles te sorteeren en te beoordeelen. De inzenders moeten daarom nog maar even geduld hebben. We zullen in 't volgend nummer den uitslag van den wedstrijd bekend maken. Eerder kan het niet. Is het heel erg? Ja? Ik denk, dat allen, die aan den wedstrijd meewerkten, nog wel even geduld zullen willen hebben.

Een goeie Sint-Nicolaas!

Iedere lezer, die een nieuwen abonné aanbrengt, krijgt als belooning gratis een mooi boek! Doe er dus eens wat moeite voor. 't Is een mooie gelegenheid om een extra goede Sint-Nicolaas te krijgen.

Opgave van nieuwe abonné's te richten aan de

UITGEVERS-MIJ.

E. J. BOSCH Jbzn. - BAARN

De Banden

voor den vorigen jaargang van

„Vrij en Blij”

zijn gereed.

Een band wordt u na inzending van f 0.90 gratis en franco toegezonden door de

UITGEVERSMIJ.

E. J. BOSCH Jbzn., Baarn

VRIJ EN BLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1923

13 DECEMBER
No. 5

VRIJ EN BLIJ Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

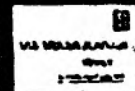
Versijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand

Uitgave: UITGEVERSMATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbnz., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG—ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANÉ, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOUGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEÚW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

BRIEFWISSELING

EN PRAATJE

Briefwisseling.

Akkerwoude, Duifje. Ik heb van je „apengeschiedenis“ een plaatselijk berichtje gemaakt voor „Onze Courant“. — **Knutselaartje.** Wil je voortaan de oplossingen van beide nummers gelijk sturen. Dat is voor mij veel gemakkelijker. — **Alblasserdam,** A. d. J. Ik heb je berichtje over dien jongen maar niet geplaatst. Ik vond het voor hem niet erg prettig en ook niet voor je onderwijzer. — **Alten a. d. Rijn,** Goudlokje. 't Doet me genoegen, dat ik jou een genoegen heb kunnen doen. Boeken genoeg in die Nutsbibliotheek, zeg. Daar ben je dezen winter niet mee klaar. — **Amsterdam,** Leni, Adri en Roelof M. 'k Vind het heel gezellig dat jullie meeraadselen, maar — je kiest een schuilnaam, hè? Anders is het zoo lastig voor mij. De oplossingen moet je inzien, zooals je lezen kunt, vóór den derden Donderdag van de maand volgende op de maand waarin de raadsels staan. Je kunt ze natuurlijk allemaal in één brief insluiten. Hoe het verder moet lees je maar op den omslag. Zeg, wat hebben jullie een gezellig gezin! Met negen kinderen!!! Dat zal met Sinterklaas een vroolijke boel geweest zijn! — **Vuurstraal.** Of je gelijk hebt, dat je mee komt raadselen! Doe maar goed je best! Hoe heb je het zoo lang kunnen aan zien? — **Arnhem,** Sperwer. Teekeningen behooren bij de redactie. Oplossingen alleen bij mij. Goed dat je mee komt raadselen. Maar zeg, wat woon jij fijn! Vlak bij de stad en toch buiten, hè? — **Assen,** Madeliefje. Je komt maar mee in den kring, hoor. Maar stuur toch vooral de oplossingen bij elkaar, alle twaalf! — **Baarn,** Huishoudstertje. Dank je wel voor de raadsels. — **Waterliefje.** Ik vind het verstandig, dat je met een tweede-hands-fiets begint; die rijdt veel gemakkelijker, want die behoeft het niet meer te leeren en een nieuwe well! Kan je zoo gezellig babbelen? Dan moet je juist bij mijn praatstoel wezen! — **Bergschenhoek,** Boodschappenmeisje. De poes al weer terug? — **Kasplantje.** Neen, ik vrees er voor, dat het er niet komt, of liever dat het zevende leerjaar er af gaat! Ik ben benieuwd naar je Sinterklaasverrassingen! — **De Bilt,** Maartsche lui. Dank voor je raadsels. Meibloempje. Klaag maar nooit over 't weer! 't Wordt er niet beter om en... Nu, je begrijpt me zeker wel, anders zal moeder het wel uitleggen. Ik hoop, dat je gauw eens een plaatselijk berichtje heb! — **Wipstaartje.** Ook bedankt voor de raadsels. — **Bolsward,** Winterjochten Winterwille. Zoo'n paar Friesche raadselvriendjes heb ik altijd graag. Maar, je moet me toch eens vertellen wat je naam beteekent. Want ik ken wel wát Friesch. Maar, jullie schuilnamen begrijp ik nog niet. — **Boskoop,** Boomkweekertje. Ja, ik ben wel eens in Boskoop geweest in de Rozenlaan, geloof ik, bij den V. d. B. Er is water genoeg. Dat zie je wel als je van Alten komt fietsen. Als 't dus gaat vriezen, kan je profiteren. Zeg, maar die voor-

beelden en teekeningen zijn niet van mij, hoor! — **Charlots,** Winterkoning. Je raadselt maar mee, hoor. Hoe meer hoe liever. — **Dinteloord,** Zangvogeltje. Goed, schrijf eens een berichtje van dat avondje bij jullie op school. Niet te groot, hoor! Je hebt je kranig gehouden, hoor; je heele brief is vol gekomen. Dat mag je zoo nog eens doen. Je berichtje heb ik opgezonden! — **Dronrijp,** G. J. W. Wz. Uw B. mag gerust mee raadselen! — **Enter,** Twentina. Of ik een gezelligen verjaardag had? Nu, en of! 'k Vind het aardig dat jij ook komt meeraadselen. Je zus heeft het zeker nooit gedaan, want ik meen voor de eerste maal een brief uit Enter te ontvangen. — **Ferwerd,** Springer en Noordfries. Je bent hartelijk welkom. Springer neemt wel de raadsels voor ouderen en Noordfries die voor jongeren. — **Giesendam,** Benjamin. Zoo, ben je beterende. Gelukkig. Je bent nog jong genoeg. 't Kan bij jou nog best vergroeien! Nog wel bedankt voor je gelukwensch en voor je raadsels. Wat een leuk portret van je. Ook daarvoor wel bedankt. — **Groningen,** Groninger Molleboon. Heb ik je den vorigen keer niet geantwoord? De briefwisseling is nog al laat in „V. en B.“ gekomen, omdat er zoo weinig plaats voor is. 't Moest tenminste in twee of drie keer gegeven worden. Nu heb ik pas de briefjes over de Octoberraadsels. Wat is dat bij jullie een groot gezin en dan nog vreemdelingen er bij! — **Klimop.** Gezellig om met elkaar de raadsels op te lossen en een briefje te schrijven, hè? 'k Mag lijden, dat jullie mij nog menig keer schrijft. Zeker, je kunt nog abonné's opgeven, ook zonder lijst hoor! En ik denk, dat je dan ook nog wel een premie krijgt.

Hartelijk gegroet van

OOM KOOS.

(Vervolg Briefwisseling in het volgend nummer.)

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje bedoelt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen worden ingewacht uiterlijk den **derden Donderdag** van elke maand aan nevenstaand adres.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebussen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. **Op het blaadje met de oplossingen bovendien den naam en de geboortedatum met geboortjaar.** Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBNZ.
Uitgever „Vrij en Blij“
BAARN.

NEEN, DAN MOET JE MIJ ZIEN

DE STEENEN KABOUTER.

Op het groote grasveld vóór het heerénhuis, stond een steenen kabouter. Hij hield met zijn beide handen een groote, mooie schaal boven zijn hoofd en in die groote schaal bloeiden de prachtigste bloemen. 't Was een mooi gezicht. De dames en heeren die in de schaduw van den grooten beuk op het grasveld thee dronken, keken er met vreugde naar. Een oude, dikke dame zette haar lorgnet op, om beter te kunnen zien en toen zei ze: „Wat ziet die kabouter er mooi uit.”

Dat was juist naar den zin van den kabouter. „Ze weten allemaal wat ik waard ben,” dacht hij trotsch, „en daarom hebben ze mij op dit grasveld gezet, waar iedereen mij kan zien. De oude dikke dame weet, wat stand en positie beteekent.”

Daarin had de kabouter wel gelijk en gelijk had hij ook, dat hij boos werd, als de kinderen van 't huis hem aan zijn neus trokken. Dat deden ze nog al eens, en de kabouterneus was er werkelijk in den loop der tijden niet mooier op geworden.

Toen de menschen al naar huis gegaan waren en sliepen, stond de kabouter nog op het grasveld en beurde de kostbare bloemenschat boven zijn hoofd.

Maar dat ging hem toch wel wat vervelen, en, nu er niemand meer was, die hem bewonderen kon, zette hij zijn bloemenmand voorzichtig op den grond, sloeg de armen op den rug, en stapte toen, heel deftig en waardig, den tuin uit en het bosch in.

De maan scheen helder en de kabouter genoot. Hij had dien dag zijn werk zoo goed gedaan, als hij kon doen, en daarom mocht hij 't er nu ook wel een beetje van nemen. Toen hij 't bosch uit was, wandelde hij verder tusschen de velden. Daar zag hij twee haasjes, die in 't heldere maanlicht wel krijgertje schenen te spelen op een veld, beplant met kool.

Toen de haasjes hem zagen, hielden ze met spelen op en kwamen ze naar hem toe.

„Wil je mee spelen?” zei het eene haasje. „Ik heet witneus en mijn kameraadje heet wipstaartje. We spelen zoo prettig met elkaar en jij lijkt me zoo'n aardig mannetje, juist een spealkameraadje voor ons.”

„Wat meer eerbied, alstjeblijft,” zei de kabouter, en zette een hoogen borst. „Weet je,

wie ik ben? Ik ben de bewaarder van 't groote grasveld vóór 't heerenhuis, daar ginds in de verte. Dat moet je niet uitvlakken. 'k Ben al zoo oud, zóó oud, ik weet zelf niet, hoe oud wel. Dat zie je aan mijn neus, en die is echt.”

„Ik weet niets van deftigheid,” zei witneus. „We spelen maar en doen ons te goed aan de kool en dat is alles.”

„Nou,” zei wipstaartje, die tot dusver gezwegen had, ik zou nu maar gauw naar dat heerenhuis teruggaan. We stellen heelemaal geen prijs op je deftig gezelschap. En we wenschen je 't beste met je bloemen hoor.”

Zonder nog één woord aan de haasjes te verspillen, keerde de kabouter, zich bewust van zijn waardigheid, om en ging terug naar het grasveld.

Daar beurde hij de schaal met bloemen weer boven het hoofd en luisterde naar de geluiden van den nacht.

„Zulke lui hebben geen begrip van deftigheid,” dacht hij.

De herfst kwam met stormen en regenvlagen. De planten in de schaal van den kabouter verloren hun bloemen en bladeren en stierven toen. De gele bladeren van de boomen werden door den wind over het grasveld gejaagd. De kabouter stond eenzaam en verlaten; er kwam niemand naar hem kijken.

Eens, op een dag, maakten een heer en dame een wandeling door den tuin.

„Kijk,” zei de dame, „daar staat de kabouter ook. Wat is het toch een leelijk mannetje. En zijn neus is vreeselijk geschonden. We moeten het volgend jaar maar een anderen kabouter koopen, dan kan deze worden weggeborgen in de schuur. Zoo'n leelijke kabouter en zulke mooie bloemen passen niet bij elkaar.”

„Och, ik arme,” zuchtte de kabouter. „Dan is 't den vorigen zomer ook niet om mij te doen geweest, maar om de bloemen. En ik dacht juist, dat de menschen mij zoo aardig vonden.”

Een klein vogeltje kwam aangevlogen en ging op de muts van den kabouter zitten. Hij floot, onbekommerd, zijn liedje.

En 't was den kabouter, of de vogel zong: Hoogmoed komt voor den val. Z.

O 't leek net een feest; en 't kòn zoo mooi: morgen was het Zaterdag en hadden ze vrij van school. Jasbaas had het hen beloofd, al wel vier weken geleden; maar al dien tijd was hij niet komen aanloopen, als hij met zijn motorschuit in de stad kwam.... Fijn! op die schuit mee te varen tusschen al die pakken en zakken in. En als dan overal aan den kant van 't water de lichtjes gingen schijnen, — als ze dan door de sluis moesten; — en als ze dan misschien ook wel eens aan het roer mochten draaien; — en als....

Maar vader?.... Als hij nou eens „neen!” zei?

Ze liepen nòg harder, om aan dat èrge maar niet te denken. De regen minderde. Soms, èven maar, stond er al een beetje zonlicht tegen de huizen van de lange gracht, waarlangs ze voortholden; èven maar, dàn was 't weer weg.

Ze vonden vader.... Hij had zijn boterham al op, en zat nu, met nòg een kameraad, in een hoekje van de zagerij heel rustigjes zijn pijpje te rooken. Even schrok hij,

toen daar opeens zijn twee jongens om het hoekje van de deur keken: Was er een ongeluk gebeurd?.... O nee, hij zag al dadelijk aan hun vroolijke, verhitte gezichten, dat ze een blijde boodschap brachten.

En — toen ze 't héél heerlijke verteld hadden? Ja, toen fronsten zich wel zijn wenkbrauwen, en toen wilde hij wel dadelijk „Neen!” zeggen. „Neen, zulke waaghalzen, zulke ongehoorzame jongens vertrouw ik niet meer: Je blijft thuis!”.... maar hij kòn het toch niet over zijn hart krijgen hen nu zòó weg te sturen. Hij zag de bangheid al donkeren in hun vroolijke oogen, toen hij zoolang wachtte met zijn antwoord. Zijn kameraad stootte hem aan, alsof die zeggen wilde: „Toe maar, zeg maar ja!” En toen kwam het:.... „Nou, allo dan! Maar — als ik iets hoor, dat me niet bevalt, jongens, jongens, dàn zal 't er spannen, hoor! Dàt belooft ik je!”

„Ja, vader!.... Nee, vader!”.... juichten ze, en Dik sprong van louter vreugde zijn vader om den hals, dat al de asch van het pijpje over zijn kiel stooft....

„Allo,.... schiet op! Anders kom je nog te laat op school.... Misschien ben ik al thuis, voordat jullie wegvaart vanavond!.... Voorzichtig, hoor!”

„Ja, vader!.... Dàg, vader! Dàg.... Dàg!”

Ze waren weggerend in woeste vaart.
't Mòcht, 't mòcht!....

't Liep tegen den avond. In 't winkeltje schemerde 't, en binnen, in 't kamertje, dat al t i j d een beetje donker was, brandde het kleine lampje al.

Moeder had het wonderlijk druk. Telkens ging de winkelbel, telkens moest ze naar voren. En die jongens? Die moesten toch óók geholpen: die moesten zich toch netjes waschen, en schoone kousen aan; en d'r schoenen poetsen; — en ze moesten toch eerst nog een boterham hebben: op 't avondeten met vader konden ze niet wachten.... Als die lawaaimaker van een Jasbaas kwam, moesten ze klaar zijn. Dat Jantje-ongeduld zou in staat zijn zoo'n jongen met één kous aan en één kous uit mee te nemen.... Och, 't was toch wel aardig, héél aardig voor haar

jongens, zoo'n nachtje mee te gaan varen. En moeder wist, dat ze 't bij Jasbaas goed zouden hebben, en dat hij op hen passen zou, alsof 't zijn eigen kinderen waren.... Jammer, dat die brave kerel zelf maar één joggie had, en dan nog wel zoo'n stakkerdje met verlamde beenen; verdrietig toch voor zulke beste mensen....

Jasbaas hield van haar jongens. Van den zomer, toen hij met zijn schuit in de Lange gracht lei, had hij gezien, hoe Wim en Dik 't opnamen voor een kind uit een kermiswagen, dat kreupel was en heel lange rokken aan had. 't Werd nagejouwd en geplaagd door een troepje jongens. Wim en Dik hadden ook wel moeten lachen; maar ze hadden toch meelij met 't stumperdje gekregen en de jongens tegengehouden; toen kon 't kind gauw de brug over strompelen, en een steegje ingaan.... Jasbaas had 't van zijn schuit af gezien en 't moeder later in geuren en kleuren verteld.... „Die jongens van jou zijn een paar flinke kerels, ik hou van ze!”

O, 't had haar moederhart zoo goed gedaan....

't Was zeker om dat arme ventje thuis, dat de stoere schipper zoo'n meelij had met alle stakkerdjes, die hij tegenkwam.... Moeder was er eigenlijk een beetje trotsch op, dat Jasbaas haar jongens zoo flink vond. Ja, ja, ze mochten mee, en ze moest nou die stille bezorgdheid van haar hart maar vergeten; Jasbaas zou goed op ze passen.

Moeder sneed boterhammen; moeder hielp in den winkel aan kippegrutjes en aan zeep; aan twee centen spelden en aan een half ons komijne kaas; moeder zocht twee dikke dassen uit 't kabinet; — en onder dat alles babbelde ze maar, en dacht ze toch aan het groote feest van haar jongens....

Vader kwam thuis. Hij was vroeg vanavond! Moeder glimlachte even. Ja, ze begreep het wel; hij had hard geloopt om z'n jongens nog even te zien.

„Ting!... Tingeling-ting!” Daar was alwéér volk. Moeder gluurde door de gordijntjes heen het halfdonkere winkeltje in.... O, 't was juffrouw Poldermans. Dat was een goede klant, maar ze was zoo lang van stijl: 't duurde altijd een heel poosje voor ze weer weg

was. En nou met al die drukte... En nóg een vrouw uit de straat, en de jongen van den melkboer. O, wat liep 't winkeltje nou weer ineens vol.... Dan moest vader de jongens maar even helpen.

Moeder slofte haastig weg.

Och, de jongens waren eigenlijk al lang klaar; ze popelden van ongeduld; en diep onder hun blijdschap leefde een stille angst: als Jasbaas nou niet kwam!....

„Ga je mee eens kijken?” zei Wim, die 't ongeduldigst was.... Vader speelde met Toos en de jongens gingen den winkel in, op gevaar af een standje te krijgen van moeder, die niet hebben wilde, dat haar kinderen de klanten in den weg liepen. Ze was er trotsch op een net, fatsoenlijk winkeltje te houden.

„Kom-maar!” Dik werd meegetrokken aan zijn bouffant, die hij al met een dikken doedel om zijn hals had vastgemaakt.... „Kom maar!” En ze wilden al voorzichtig achter juffrouw Poldermans heenwippen, — en dan even buiten kijken; — en dan even het straatje uitloopen naar de gracht; ze wilden al over een kistje met stijf sel, dat hen in den weg stond, heenspringen, — toen....

De deurklink rinkelde, de bel sloeg aan en — met korte, driftige pasjes kwam al weer een klant binnen tippen: een lange, schoone, witte schort voor, een kraakhelder mutsje op, een keurig mandje onder den arm.

O, die jongens, die arme jongens!.... Ze doken terug, hun harten bonsden. En de eene raapte dadelijk iets van den grond, dat er niet

OM NA TE TEEKENEN.

Koos zegt: „Teeken mij eens uit als je durft. Als je het doet, dan.... Ja, nu word je al bang, hé? Dat dacht ik wel. Of toch niet?”

Als je mij uitteekent, dan.... Wou je graag weten, wat ik dan doe? 'k Zal het je zeggen. 't Is vreeselijk.

Als je mij uitteekent, dan.... Dan doe ik je niets.”

Die Koos toch.

lag, en schoof meteen achteruit de trapopening in. En de ander zijn teenen deden hem opeens zoo'n pijn, dat hij ze wrijven moest door zijn dikke schoenen héén, en meteen, onder juffrouw Poldermans' arm door, naar achter de toonbank glipte. In den grauwen schemer van 't winkeltje gelukte de vlucht....

Wim begon in zijn bangheid haastig wat onder de toonbank te scharrelen.... „Wat moet jij hier?" bromde moeder, die even schrok, toen ze zoo plotseling iets voor haar voeten zag neerduiken; Wim gaf geen antwoord; durfde niet.... „Die meid! O, die meid!"

En Dik, teruggedoken in een hoekje van de trap, loerde schichtig, achter het azijntonnetje langs, naar dat witte, dat witte daar in den schemer, en hij trilde nog van den schrik.... „Die meid! O, die meid!"

Neeltje, de meid van mevrouw Haverman, was nuffig het winkeltje komen binnen tripelen, haar neus een beetje verwaand in de hoogte, en met een gezicht, dat zeggen wilde: „Ik ben toch eigenlijk een veel te deftig dienstmeisje om in zoo'n klein, onooglijk volkwinkeltje boodschappen te gaan doen." Maar mevrouw wilde de kachel laten aanleggen, 't begon al kil te worden in die herfstavonden, en nu had de brandstoffenhandelaar wél anthraciet en turf bezorgd, maar geen vuurmakers.... „Zie dan maar even wat vuurmakers in de buurt te krijgen, Neeltje," had mevrouw gezegd.

En daar stond ze nu in 't schemer-grauwe winkeltje, hoog en recht met haar glanzend gestreken witte schort, en haar fijn-teenen mandje met een helderschoonen handdoek er in.... En ze keken haar allemaal aan. En juffrouw Poldermans zei met haar langzame, goedge stem: „Dag, juffrouw,.... wat is 't vandaag een weer geweest, vindt uwés ook niet, juffrouw?"

Neeltje knikte stijf, en van tusschen haar nuffig gespitste lippen kwam alleen het woordje: „Já."....

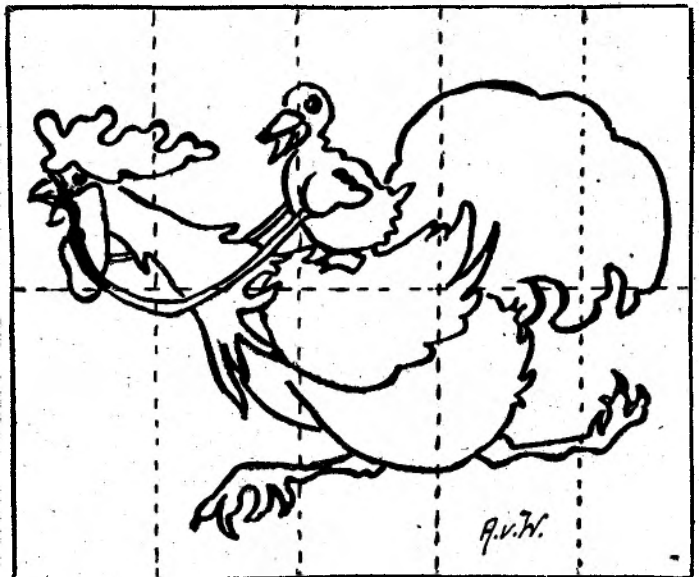
„Zeker, zeker, zegt uwés dat wel: ik heb vier poesjes thuis; maar de beessies zijn vandaag de deur nog niet uit geweest, juffrouw...."

„Moesiel!... Moes!" klonk opeens een aardig kinderstemmetje door het reetje van de kamerdeur.... „Moesie, ikke is de moeder, en Beppie is ikke kindje".... En meteen ging de deur wagenwijd open en stond Toos op den drempel, in haar helder nachtjaponnetje al, met den grooten, zwarten kater in haar mollige, bloote armpjes. Op zijn rug lag hij, en een van zijn dikke pooten rustte speelsch tegen Toos' wang.

Beppie was vanmorgen al weer boven water gekomen, en moeder had heel voorzichtig, en braaf brommend op die bengels van jongens, het touwtje van zijn staart gehaald.

Even donkerde er een beetje verlegenheid over Toos' glanzende gezichtje, toen ze al dat „volk" zag; maar juffrouw Poldermans stak dadelijk bei haar armen naar 't leuke kindje uit, en haar oude rimpelgezicht, waarop nu juist de schijn van 't kleine lampje uit de huiskamer viel, blonk van genoeg: „Och, liefje, hartje,.... och, wat ben je toch lief!" En i e d e r e e n móest wel even kijken naar dat leuke witte moedertje in haar nachtpon met haar zwarte kind.

HET KUIKEN EN ZIJN PAPA.

Dat gaat er vandoor. Wie de stukjes van de legplaat uit de vorige aflevering goed aan elkaar paste, heeft zeker een vroolijk oogenblik gehad.

RAADSELS.

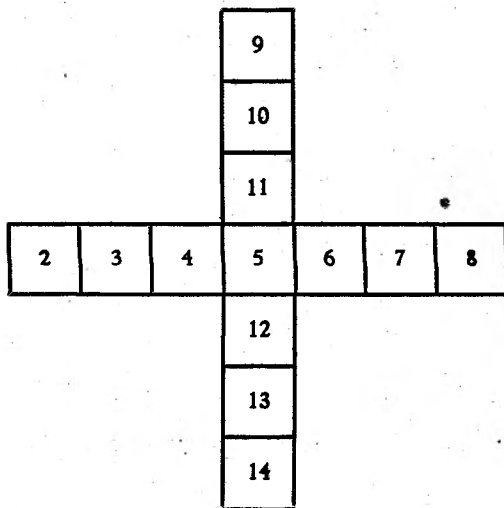
Raadsels voor Ouderen.

1. Rebus.

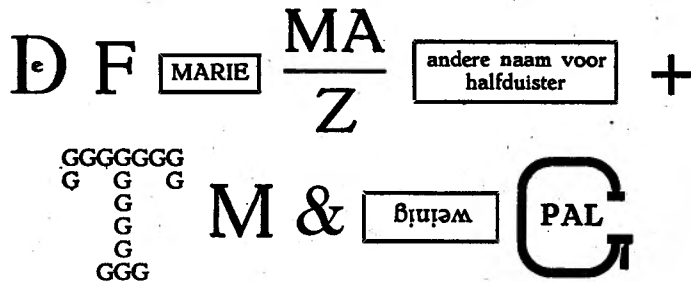
2. Welke fabrikant heeft de meeste afnemers? *Duijfe, R'dam.*

3.

Zet de getallen in bovenstaand kruis zóó, dat op den staanden en liggenden baik evenveel komt.

4. Rebus.

5. Kettingwoorden: Spot—kooi
Vogel—korrel
Oog—bol
Room—bloem
Stoom—kamer *Sneeuwkllokje, R'dam.*

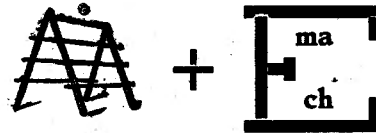
6. Gerief'lijk, maar vreemdsoortig vriend,
Die, schoon 't in strijd met alle leer is,
Tehuis blijft, als de zon ons dient
En voor ons opkomt, als 't slecht weer is.
Sneeuwkllokje, R'dam.

Raadsels voor Jongeren.

1. Ik ben een diertje, vlug en fijn,
Ik mag graag in den kelder zijn.
Ook vindt men mij op zolder veel
Mijn vel is zacht gelijk fluweel,
Maar zie ik er als hagel uit,
Dan eet men mij op een beschuit.
Duijfe, R'dam.

RAADSELS (vervolg).

2. Rebus.

3. Mijn eerste lettergreep is het tegenovergestelde van recht.
Mijn twee laatste noemen een vuurroode verfstof.
Mijn geheel is een plaats in Noord-Holland.

4. Rebus.

5. Waarom droegen de Rotterdamsche zakkendragers vroeger witte kousen?

6. Mijn eerste zweeft gelijk een veder
En valt op aarde daarna neder.
Mijn tweede vliegt bij 't kinderspel,
Vooral des zomers; merk dat wel.
Des winters kan mijn geheel u duchtig hinderen,
Toch ben ik een prettig speelgoed voor kinderen.

KLEIN BLONDJE.

In 't kleine huisje, net, maar oud,
Zat Grootmoe aan het spinnewiel
't Was warm in huis, maar buiten koud,
Waar vlok bij vlokje nederviel.

„O Grootmoe,” juichte een held're stem,
„Kijk toch eens, alles wit vandaag,
De sneeuw ligt ook op onze brem,
De takjes hangen al heel laag.”

„Hoe kwam de sneeuw toch in de lucht?
Voor onze Heer ze aan ons gaf?”
Maar Grootmoe wist dit niet, een zucht
Was 't enig antwoord, dat ze gaf.

„Groeit zij daar boven Grootmoe? Hoe?”
De kleine vraagster hield nog aan,
Grootmoe zei: „Ja!” maar wist niet hoe,
Ze zei slechts: „dat heeft God gedaan.”

Naar boven zag het vroolijk oog
En snellend naar haar Moeder toe,
Wees 't kleine vingertje omhoog:
„De sneeuw groeit aan den hemel, moe!”

Robinetta.

EEN VERJAARDAG.

Klein Anneke was jarig. Nu dat was een feest.

Niet alleen, dat zij dan mooie presentjes kreeg van Vader en Moeder, maar haar liefste vriendinnetje Dora mocht dan den geheelen dag bij haar op visite komen.

Moe bakte 's middags heerlijke pannekoe-ken, zij mochten met het serviesje spelen en nog zooveel prettigs was aan haar verjaardag verbonden, dat het heusch geen wonder was, dat zij blij uit haar bedje sprong.

't Was nog heel vroeg, maar dat vond zij juist leuk, zij was de eerste.

Bij Vader en Moeder in bed kruipen was het werk van een oogenblik.

„k Hoop dat mijn kleine Ans een lief, gehoorzaam meisje mag worden maar bovenal, dat zij vroeg haar hartje aan den Heere Jezus mag geven,” wenschte Moe haar toe, en Pa dankte aan het ontbijt den Heere, die haar weer een jaar bewaard had.

Zij had het zelf voor het aankleeden ook gedaan en nu was zij in stillè verwachting wat zij krijgen zou, want natuurlijk krijg je wat als je jarig bent.

Wat zij nu zag, had zij echter niet durven droomen; van Moe een prachtige pop en van Vader een groote wagen er bij. Verbaasd stond zij te kijken toen Vader en Moeder er mee aan kwamen. Voorzichtig nam zij de pop in haar armen om haar eens goed te bekijken. Blauwe oogjes die konden slapen, echt krulhaar, snoezige kleertjes, 't was een prachtpop, zij kon haar haast niet neerleggen.

Tegen 10 uur kwam Dora, die een aardig kopje en schoteltje voor haar meebracht.

Jammer, dat de lucht zoo donker werd, Moe zei dat het wel kon gaan regenen en toen zij goed keken, zagen zij de eerste droppels reeds vallen.

„Hè Moetje, nu kunnen wij niet eens met de pop in den tuin,” pruilde de kleine jarige.

„Maar lieve kindje, blijf dan zoet wat in huis spelen, misschien wordt het straks wel weer droog,” troostte Moe.

Gelukkig, na een uurtje klaarde de lucht weer op en mochten zij de pop gaan rijden. Om beurten zouden zij het wagentje duwen, Anneke tot achter in den tuin en Dora terug.

Fannie, het kleine hondje, liep van louter vreugde om hen heen te springen.

„Stil Fannie, niet te dicht bij ons kindje,” vermaande Doortje, als hij te dicht bij de pop kwam.

Nu was Fannie een heel verstandig hondje, die al spoedig begreep wat men van hem wilde. Heel netjes en gedwee volgde hij de beide meisjes.

Opeens echter spitst hij de ooren en vliegt luid blaffende tegen het hek op.

„Wat doet die hond toch vreemd,” zei Dora, en dat was ook zoo, steeds luider begon hij te blaffen.

„Pas op, je maakt de pop wakker, Fannie,” waarschuwden zij al, doch hoe gehoorzaam hij anders ook was, hij was nu niet tot bedaren te brengen.

Opeens zagen zij echter de oorzaak van zijn luidruchtigheid. Aan het eind van de straat kwamen twee mannen aan, een met een orgeltje en een met een fluit; een klein meisje van 6 jaar liep er bij om centen op te halen.

Maar 't mooiste van alles was een klein aapje dat op den schouder van het meisje zat. Zoiets hadden zij nog nooit gezien.

„Breng jij gauw Fannie in huis An,” riep Doortje, „vlug, anders springt hij tegen 't meisje op.” Nu, dat was maar een oogenblikje werk en even later zat het arme hondje al tusschen vier muren.

Hijgende kwam Anneke weer achter in den tuin aan. De muzikanten waren inmiddels voor 't hek gekomen.

„Och kijk toch eens hoe leuk, Dora, die aap neemt zijn hoedje voor ons af, wat een grappig dier.”

„Ja, hadden wij maar wat om hem te geven,” peinsde Doortje, „ik weet wat,” riep zij op eens, en gelijk rende zij den tuin door op 't huis aan.

Binnen vijf minuten was zij terug met een handvol kaakjes en enkele centen.

Mina, het dienstmeisje, kwam ook even kijken om gelijk een oogje op de meisjes te houden, zoolang dat vreemde volk er was.

Wat hadden zij een schik met dat roodrokje, hij kon ook zulke koddigè sprongen doen en zoo echt de kaakjes oppeuzelen. Maar de pret kon niet blijven duren, langzaam trokken

de muzikanten af en bleven de beide kinderen alleen in den tuin.

„'k Zou toch zoo graag nog even willen kijken, jij dan, Door?” vroeg Ans.

„Ja, ik ook wel, maar je Moe heeft toch gezegd dat we niet uit den tuin mochten?”

„Nu ja, maar als we een heel klein eindje de straat inloopen, zou dat erg zijn?”

't Was stout van het meisje om dat te vragen, ze wist wel dat haar Moe het heel erg zou vinden. Op dat oogenblik luisterde ze echter meer naar de booze stem in haar hartje die zei dat het wel mocht.

Zonder zich verder om pop en wagen te bekommeren, liep het tweetal de straat op, ze hadden er heel geen gedachten op dat het weer kon gaan regenen, zoodat ze ineens opgeschrikt werden door een hevigen donderslag. 't Begon ook vreeselijk hard te regenen.

Moe was druk bezig met pannekoeken bakken en merkte het pas toen de regen met kracht tegen de ruiten sloeg en de wind, als 't ware de boomen deed buigen.

„O, Mien, de kinderen!” Tegelijk vloog Moe den tuin al in om de beide meisjes te halen, maar ze waren er niet.

Het arme poppekind zat doornat in het wagentje, maar van de beide meisjes was niets te ontdekken.

Vreeselijk ongerust snelde Mien de straat

op, toen zij juist de beide kinderen aan zag komen met doornatte jurken en doorweekte schoenen.

„O Moe,” riep Anneke, „mijn pop!” en daar barstte zij in tranen uit toen zij haar lieveling zoo zag zitten.

't Zijden jurkje hing slap om 't lijfje, de blonde krullen zaten vastgeplakt tegen 't hoofdje, en 't hoedje? O, 't was wel om bij te huilen, ze kende haar pop haast niet meer.

„Kom maar gauw binnen,” haastte Moe, den wagen voortduwende, „anders worden jullie nog natter.”

In de keuken gekomen, kregen zij beiden schoon goed aan en moesten zich eerst even warmen.

„Ziezoo,” zei Moe tegen Ans; „nu moet je me eens vertellen waarom je de straat op bent gegaan; had ik je niet uitdrukkelijk gezegd in den tuin te blijven?”

„Ja Moes,” schreide Anneke, „maar 'k wilde zoo graag dat aapje nog een poosje bekijken.”

„Had je hem dan in den tuin nog niet gezien?” vroeg Moe streng, „moest daarom nu je mooie pop bederven?”

„Och Moe, vergeef het mij maar, ik zal nooit meer zoo stout zijn,” snikte Anneke. Dora begon ook te huilen. ●

„Hoort eens, kinderen,” sprak Moe, „jullie hebben me veel verdriet gedaan, maar ik vergeef het je graag, omdat ik zie, dat je er spijt van hebt. Maar denk erom dat je den Heere heel bedroefd gemaakt hebt door je ongehoorzaamheid; vraag maar veel om een nieuw hartje en vergeving van je zonden, zullen jullie dat doen?”

Dat beloofde zij van harte, zij hadden heel veel spijt over het gebeurde.

Moe zou 's middags eens haar lappendoos nazien om een nieuw jurkje voor de pop te maken, de krulletjes begonnen al op te drogen, maar de kleertjes waren heelemaal verregend.

„Gelukkig hè Door,” zei Ans, toen ze met het serviesje zaten te spelen, „dat Moe niet meer boos is, 'k was zoo erg geschrokken.”

„Ja,” antwoordde Dora, „ik ga nooit meer den weg op als ik bij je speel, hoor!”

En Ans heeft nooit meer haar pop vergeten.

EEN MANDJE.

De tijd van de Sinaasappelen is gelukkig weer aangebroken. Alle kinderen houden geloof ik, wel van die vrucht. Nu, als je er een hebt, mag je hem van mij heusch wel opeten. Maar dan moet je dat toch eens anders doen dan gewoon.

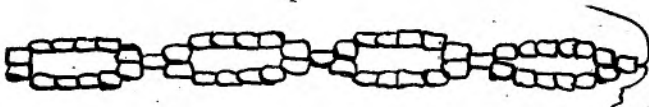
Snij je sinaasappel voorzichtig en precies recht middendoor. Hol dan de helften voorzichtig uit en eet die op. Dan houd je alleen mooie halfronde schillen over (als je het netjes gedaan hebt dat er van binnen een gladde kant is).

Die gladde, witte binnenkant ga je nu netjes beleggen met zilverpapier, liefst geen kleine stukjes; flinke groote zijn gemakkelijker. Maak nu aan je mandje een hengseltje van ijzerdraad, en omwind dat heelemaal met smal zijden lint. Bovenop maak je dan een aardig strikje daarvan, op zij kan ook, als je dat mooier vindt.

Je kunt het mandje vullen met flikjes, suikerboontjes, amandelen of poppeschuim (banaantjes) en het dan aardig ophangen.

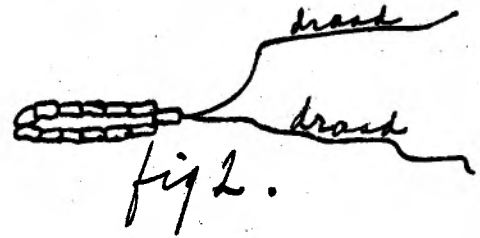
Een aardig kralenpatroontje.

Kralen rijgen kunnen alle meisjes, en zelfs de meeste kleine jongetjes ook wel. Rood, groen, geel, alles door elkaar aan ééne rij! — Maar kralen rijgen zóó, dat er een mooi figuurtje komt, dat kun je niet allemaal. En toch is 't heelemaal niet moeilijk hoor, als je maar oplet.

Je neemt kralen van twee kleuren, dus niet alles door elkaar, maar bijvoorbeeld witte en blauwe. Roode met zwarte kan ook, of bruine en gele. Nu ga je eerst 12 lichte kralen aan een langen draad rijgen. Schuif die zooveel mogelijk in 't midden en neem de draadeinden samen. Die gaan dan (dus twee draden tegelijk) door één donkere kraal, dan heb je dit

(wat je in fig. 2 ziet). Verder ga je nu weer aan elke draad apart 6 lichte kralen rijgen. Dus 6

aan de eene en 6 aan de andere draad. Dan pak je de twee draden weer samen en rijg daar een donkere kraal aan. De dubbele draad dus weer door een donkere kraal. Nu weer aan elke draad zes lichte kralen. Dan weer een donkere aan de twee draden tegelijk en dan, — maar nu weet je 't al hoor. Zèg maar 's of 't niet waar is.

HOP HOP ...

Hóp hop hop, wat gaat dat fijn!
Hop hop hop, mijn paardje,
'k Weet het wel, je zet het graag
Op een vroolijk vaartje.

Nou, en òf ik 't prettig vind,
Pa mag 't ook wel lijden.
Maar je mocht, ging grootmoe mee,
Lang zoo hard niet rijden.

Hop maar, paardje, hop, je bent
D' allerbeste draver.
Zijn we thuis, dan krijg je een
Warme stal met... haver!

Maarten van de Maas.

Happerdepap gaat in schoensmeer handelen, hij vindt Amsterdam veel te groot en vindt zijn broer met behulp van een dubbeltje en een jongen.

Happerdepap zat met zijn familie in den trein, op reis naar Amsterdam. Toen hij kaartjes wilde nemen, had hij, hoe kon het ook anders, de omstanders aan 't lachen gebracht, door te verklaren, dat hij twee en een half kaartje moest hebben en dat hij, omdat hij er meer dan één nam, rekende op tien procent korting.

De beambte, die hem moest helpen, was óók gaan lachen en dien morgen stapte er een lachend gezelschap in den trein.

Happerdepap zette dadelijk, toen hij met zijn familie behouden in een coupé was aangekomen, Bugel in een hoekje, met de bedreiging, dat hij uit het raampje gegooid zou worden, als hij 't waagde, lastig te wezen. Zelf ging hij zitten en legde zijn beide beenen op de bank er tegenover.

„Nu kun je eens zien, Bugel,” merkte hij op, „hoe je vader met het reizen vertrouwd is. Zet mij maar in een coupé en ik kom altijd ergens”.

„Zeker op reis, meneer?” vroeg een klein mannetje, een handelaar in alles en nog wat.

„Op reis,” antwoordde Happerdepap, „maar je moet niet van „meneer” praten, hoor. Misschien wordt Bugel nog eens een heer, in Amerika of aan de Noordpool of zoo, maar nou is 't nog

maar een kwajongen. Wil je een zuurtje, Bugel?”

„Ja, vader.”

„Jij misschien ook wel, man?” vroeg Happerdepap aan het handelaartje. „Je ziet er maar wat minnetjes uit en je moet nog heel wat groeien.”

De handelaar nam de hem zoo gul aangeboden versnapering aan en glimlachte zoo'n beetje zuur-zoet.

„'t Schijnt een verre reis te worden,” zei hij, klaarblijkelijk begeerig, om het gesprek op een ander punt te brengen.

„Dat zou ik denken,” zei Happerdepap. „We gaan de heele wereld rond; we komen bij de negers, de Eskimo's, de Hottentotten en, als er nog andere menschen zijn, gaan we die ook opzoeken.”

„Is 't waar? Nou, nou, dan is u heel wat van plan. Zeker ook in den handel?”

„N...ee,” zei Happerdepap aarzelend. 't Speet hem eigenlijk, dat hij geen toestemmend antwoord kon geven. 't Moest toch wel mooi wezen, een handelaar te zijn. N...ee, een handelaar juist niet. Maar wat niet is kan nog worden.”

„Dat zeg ik ook,” antwoordde het mannetje ijverig. „En kijk nou eens hier. U zegt, dat u ook naar de negers gaat. Weet u, waar negers dol op zijn?”

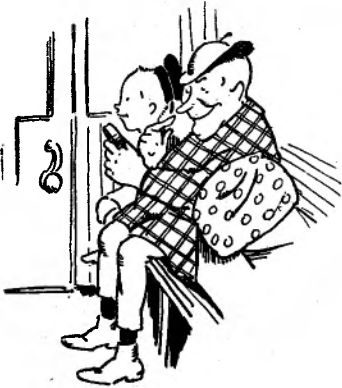
„Nou?”

„Op schoensmeer. En dat treft nou al heel bijzonder. 'k Heb nog precies een dozijntje doosjes voor u. 't Zijn de laatsten en daarom zal ik ze u goedkoop geven. Er op verdienen behoeft ik niet. Als ik mijn onkosten maar vergoed krijg.”

't Mannetje morrelde ijverig in een houten kistje, dat hij uit het bagagenet nam en haalde er een doosje Erdal uit.

„Kijk nou toch eens. Dit is nou de beste, onvervalschte Erdal. Ik krijg ze speciaal versch van de fabriek omdat ik een kennis ben van den directeur. Voor zoo'n groote doos betaal je overal 45 cent, maar die krijg je bij mij voor 40 cent. En wat kun je er bij de negers voor maken? Goud, meneer. Groote stukken goud. U zult rijk wezen, vóór u er één nacht geslapen hebt. Ze zijn er dol op, meneer. Ze vechten er om. Ze zouden er elkaar voor willen opeten.”

De oogen van Happerdepap glinsterden. Neen, maar nu liep hem maar zoo zoo'n mooi zaakje in de armen. Je moest maar gelukkig wezen. Vast en zeker kocht hij de doosjes. Alle twaalf.

Zijn vrouw had nog nooit Erdal gebruikt en wist dus evenmin als haar man, dat het kleine mannetje te veel nam. En Happerdepap nam eenige oogenblikken later vol vreugde de doosjes van den koopman aan. Zijn beurs werd nu wel een beetje lichter, maar

dat was niet zoo erg; die zou hij bij de negers wel weer gevuld krijgen.

Bugel kreeg brommen, want hij liet bij ongeluk een van de kostbare doosjes op den grond vallen.

* * *

De reis duurde Happerdepap erg lang. Hij had niet gedacht, dat Amsterdam zóó ver weg was. Hij werd moe van 't zitten, moe van 't uitkijken, moe van 't lachen.

Maar daar was Amsterdam toch eindelijk. Happerdepap tilde, toen de trein stilstond, eerst Bugel uit de coupé, hielp toen zijn vrouw bij 't uitstappen en zorgde ten laatste ook nog voor zijn bagage.

Daar stonden ze nu op het perron van het Centraal Station.

„Daar zijn we nou,” zei Happerdepap. „Bugel, pas op je neus en op je teenen.”

De arme Bugel liep met zijn hoofd tegen een man aan, en een heer, die erg haastig liep, om zijn trein niet te missen, trapte hem gevoelig op de teenen.

„Daar zijn we nou,” zei Happerdepap weer. „Als Kees-broer er nu ook maar was.”

Maar Kees-broer was er niet. En dat was ook geen wonder. Want Happerdepap had niet geschre-

ven, wanneer hij in Amsterdam aan zou komen. Dat had hij eenvoudig vergeten, en hij had het adres van zijn broer óók niet bij zich. 't Papiertje, waarop het adres geschreven stond, lag wie weet waar.

Dáár stond de familie nu.

„Dat 's niks,” vond Happerdepap. „Laten we eerst maar zien, dat we ergens heen komen. Want 't is mij hier veel te druk.”

Happerdepap zag eens goed om zich heen, en toen merkte hij, dat heel veel menschen een groote, breede trap afdaalden.

„'k Denk, dat we daar langs moeten,” zei hij, en hij ging vrouw en zoon voor.

Zijn vrouw hield hem bij zijn jas vast, Bugel hield zijn moeder bij de rokken vast en zoo kon er geen weggkomen.

Gelukkig, eindelijk was Happerdepap buiten. Maar, lieve help, wat was het dáár op dat groote plein druk. Dat liep en reed en toeterde en ratelde; hooren en zien moest je vergaan.

„'k Vind het niets mooi van Kees-broer, dat hij ons niet komt afhalen,” bromde Happerdepap, „maar wij zullen hem wel vinden. Dáár staat een man, die d'r nog al geleerd uit ziet, die zal ons wel kunnen helpen.”

Happerdepap liep op een heer af en vroeg, zoo beleefd als hij kon: „Kunt u mij ook zeggen, waar Kees woont?”

„Kees?” wat 't antwoord. „Welke Kees?”

„Wel, Kees, mijn broer.”

„Och, loop heen en houdt een ander voor den gek.”

De heer verwijderde zich boos en Happerdepap was heel verwonderd.

„'t Zijn hier geen beleefde lui,” zei hij tot Bugel. „Neem er een voorbeeld aan, Bugel, en wees altijd beleefd.”

„Zoekt u iets meneer?” vroeg een opgeschoten jongen aan Happerdepap.

„Ja, natuurlijk zoek ik iets. 'k Zoek Kees-broer.”

„O,” zei de jongen, „dan kan ik je wel helpen, maar 't is nog al een eind en ik moet er een dubbeltje voor hebben.”

Happerdepap wou het eerst met een stuiver probeeren, maar dat hielp hem niet.

„Een dubbeltje en vooruit betalen.”

Happerdepap gaf dan maar toe. Maar hij

had er gauw spijt van. Want de jongen kwam hem en zijn vrouw en Bugel wel eerst heel ordentelijk voor, maar toen hij zijn gezelschap in een stil steegje had gebracht, zette hij het eensklaps op een loopen.

„Ho," riep Happerdepap. „Mijn dubbeltje."

Maar dat hielp hem niets. De jongen liep nóg harder. Dat werd Happerdepap toch te erg. Zou hij zich laten bedriegen? Hij liep, zoo hard als hij kon, den

jongen achterna; zijn vrouw liep hem achterna en Bugel liep vader en moeder achterna. 't Ging van steegje in steegje. Happerdepap hield vol en de vluchtende jongen hield ook vol.

Eindelijk, toen ze al in 't vierde steegje waren gekomen, zag Happerdepap, dat er iemand, dicht bij den jongen, om een hoek kwam.

„Pak de jongen," brulde hij, „'t is een dief."

De man, die er aan kwam, stak bedaard zijn arm uit en greep den jongen stevig vast. Happerdepap kwam, hijgend van den snellen loop, zoo vlug hij kon toelopen.

„Dit is. . .," begon hij, maar toen hield hij zich van verbazing stil. Maar dat duurde maar één oogenblik.

„Kees-broer," riep hij, „ben jij 't? Bugel, geef je oom eens een kus. Vrouw, daar is Kees."

„Ja, daar is Kees," bromde de zeeman, „en waar kom jullie nou zoo onverwachts vandaan?"

Happerdepap wilde een lange uitleg geven, maar zoover kwam hij dadelijk niet. De vreemde jongen zag zijn kans schoon, hij rukte zich los, en was in één oogenblik met zijn dubbeltje verdwenen.

„'t Hindert niet," vond Happerdepap, „hij heeft ons toch naar jou toegebracht Kees, en wil je nou ook een zuurtje?"

„Kom maar mee," zei de zeeman. „Je hebt niet veel verstand, maar wel veel geluk en laten we er nou niet verder over praten. Jullie bent nou hier en dat is 't voornaamste. Morgenavond varen we af."

„Gelukkig," zei Happerdepap. „Om je de waarheid te zeggen, vind ik Amsterdam veel te groot. Lieve menschen, als je hier iemand zoeken moet, heb je een dag werk. Is dat ook een stad! Amsterdam moest de helft kleiner zijn. Als ik baas was. . . ." Z.

VOOR DE KLEINTJES.

OP 'T POR-TRET.

Wacht maar, zus-je, zit nog e-ven,
Nog heel e-ven stil.
Denk niet, dat die vreem-de man
Iets on-deu-gends wil.

Ha, ha, ha, wat is dat grap-pig!
Heel zijn hoofd gaat zoek
In dien groo-ten, in dien wij-den,
In dien zwar-ten doek!

Knip! nu is 't ge-beurd en sta je
Op een heusch por-tret...
'k Denk dat ie-der, die het krijgt, het
In een lijst-je zet!

Geraert.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, v/a Uit-
gevers-M^{ij} Bosch, Baarn

BUITENLAND

Kort geleden hebben de Koning en de Koningin van Spanje een bezoek gebracht aan Italië en ook aan den paus. Jullie weet, dat de paus, die het hoofd van de Roomsche kerk is, in Rome woont in een heel groot paleis, het Vaticaan. Met dat paleis in verbinding staat de grootste Roomsche kerk van de wereld, de St. Pieterskerk, waarvan jullie wel eens gehoord hebt, toen op school de geschiedenis van Luther werd verteld en van den aflat-handel en hoe de toenmalige paus aflaten verkocht, om die prachtige kerk te bouwen.

Maar, over die kerk wilde ik het niet hebben; wel over de Spaansche vorsten, die, toen zij bij den paus werden toegelaten, eerst, voordat zij mochten gaan zitten, den Roomschen kerkvorst... *den voet hebben gekust.*

Dat is nog een heel oude gewoonte, afkomstig uit den tijd van de slaven, die ten teeken van diepe onderwerping hun meester den voet moesten kussen.

En hier gebeurde het door... een koning en een koningin!

Wat zullen we er van zeggen? Ik begrijp zoo'n koning niet! of ik begrijp zoo'n paus niet!

Want het is een groote vernedering voor den koning, maar 't is ook vreeselijke hoogmoed van den paus om het toe te laten.

De Heere Jezus heeft eens gezegd: Wie van U de meeste wil zijn, die moet de dienaar van de anderen willen zijn en zelf gaf Hij 't voorbeeld, door als een geringe slaaf de voeten van Zijn discipelen te gaan wasschen.

En de paus, die zegt dat hij de plaatsvervanger van den Heere Jezus op aarde is, laat zich zoo hoog verheffen, dat zelfs koningen als slaven zijn voeten kussen.

't Is meer dan erg!

De ellende in Duitschland stijgt ten top. *Er wordt honger geleden.* Wie de schuld er van is, dat doet niet ter zake. Of het Poincaré is, of de Duitse Regeering... misschien wel het Duitse volk zelf, we weten het niet. Dat doet er dan ook niets toe.

Er wordt honger geleden.

Zoo heeft ook het Nederlandsche Roode Kruis gedacht. En het gaat hulp verlenen!

Het heeft dat al vaker gedaan. Op de slagvelden waar de duivelsche uitvindingen van kartetsen en granaten en machinegeweren honderdduizenden hebben gedood, voor hun leven verminkt of gewond hebben, daar was het Roode Kruis steeds te vinden. Het kende geen onderscheid van taal of uniform. Of het Duitschers of Franschen, Turken of Senegaleezen, Amerikanen of Roemeniërs waren, het maakte

geen onderscheid; het kende slechts lijdende menschen, wien het de liefderijke, behulpzame hand bood.

Thans werkt het weer op een ander slagveld, waar duizenden een langzamen dood gaan sterven. De honger wordt meer en meer meester in Duitschland.

Dáár moet geholpen worden. En — hier niet met verbandstoffen, maar met voedsel. Er is te Berlijn reeds een Hollandsche keuken ingericht, waarin 800 behoeftige menschen hun „dagelijksch brood” kunnen krijgen... *om niet.*

Zoo heeft het Roode Kruis reeds een zestal keukens geopend!

Wat heerlijk werk! En ook — wat heerlijk aan dat werk mee te kunnen helpen.

Dat kunnen jullie ook! Weet je wel hoe?

BINNENLAND

Amsterdamsche jongens en meisjes hebben toch altijd haast wat voor, hè! Laatst was er een tentoonstelling op het gebied van gas en nu weer een over „Volksvoeding”.

Nu zal die gas- en gasapparaten (-toestellen) wel niet zoo belangrijk geweest zijn voor de jeugd, maar die voor Volksvoeding, daar zullen de meesten wel eens graag een kijkje gaan nemen. Ik wil maar eens een paar dingen noemen, die je met belangstelling vernemen zult.

Vooreerst zal er een groot bassin (d.i. een grooten glazen bak) worden gemaakt, met allerlei levende visschen er in.

Dat is iets, wat jongens en meisjes graag

zien. Denk maar eens aan het prachtige aquarium te Amsterdam, dat waarschijnlijk de meeste menschen toch wel eens in hun leven bezocht hebben.

Dan zal men er ook laten zien, hoe tegenwoordig de visch uit de zee naar het land wordt gebracht: in 't ijs. Maar nu zullen groote blokken ijs worden gemaakt en in die stukken ijs zullen verschillende visschen *ingevoeren* worden. De ijsblokken worden dan electrisch verlicht.

Bovendien zal de Regeering aan de bezoekers gratis visch aanbieden. Ik weet niet of die visch zal worden gekookt of gebakken, maar... 't kost in elk geval niets!

Dat cadeau-geven gebeurt, omdat de Regeering ons Nederlanders aan 't visch eten wil hebben. Wij eten *veel* te weinig visch. Ze is veel goedkooper dan vleesch en bovendien, als wij meer visch gaan eten, dan gaat het met de visscherij in ons land ook wat beter!

Als je kunt, moet je er eens een kijkje gaan nemen!

Zwakzinnigen.

Als 'k het niet gelezen had en er geen prentje van gezien had, zou ik het niet gelooven en dus... 't moet wel waar zijn. Er is een man — als 't niet zoo bespottelijk dwaas was, zou ik zijn naam vermelden — die van plan is te gaan *duikelen* van Amsterdam naar Marseille! Een afstand van 15.000 K.M. Om dat gekke stuk te volbrengen, moet hij anderhalf milliard keer over den kop duikelen. Dat is 15 × 100 miljoen keer!

Over den weg van Amsterdam naar

Het bezoek van den Koning van Spanje aan Italië.
1. De Koning van Spanje. 2. De Koning van Italië.

Haarlem heeft hij acht dagen geduikeld en toen ik 't las, was hij reeds gevorderd tot Lisse. 't Is te hopen, dat de hals onderweg een sanatorium voor zenuwlijders of een idiotengesticht passeert. Misschien wordt hij dan wel opgenomen.

Zoo moet ook kort geleden een echtpaar — of een familie — 't plan hebben opgevat, om een groote reis — misschien wel om de wereld — te doen in een ton! Ik wensch ze 't zelfde toe als dien „sloomen duikelaar”.

Ik kan me niet begrijpen, dat er nog kranten zijn, die hun fotograaf er op uitzenden, om van zulke menschen een kiek te nemen. Of zou 't misschien zijn, om te zeggen: Zóó gek zijn nu sommige menschen!

Weer een honderdjarige.

Te Utrecht heeft de gepensioneerde sergeant-majoor Tim zijn honderdsten verjaardag gevierd. De oude man heeft heel wat belangstelling ondervonden en zeer deftige officieren, kolonels en generaals zijn hem komen gelukwenschen. Zelfs heeft de Koningin hem tot ridder in de orde van Oranje-Nassau verheven. Dat is een groote eer, dat begrijp je. Als iemand anders dan de Koningin die orde te geven had, zou ik willen zeggen: Jammer, dat Tim haar niet wat eerder gekregen had; dan had hij er wat langer van kunnen genieten.

'k Zag van hem ook een plaatje in de krant. Hij met een kolonel op een foto. 'k Moet zeggen, dat ik het van dien hoofd-officier verbazend aardig heb gevonden, dat hij met dien gepensioneerden sergeant-majoor op één prentje wilde staan!

KORT NIEUWS

Een dure Bijbel. In Londen is een Bijbel, die nog door Gutenberg gedrukt is en die dus bijna 500 jaar oud is, verkocht voor 5675 pond sterling, d. i. voor f 68.100. Vermoedelijk zal die Bijbel wel niet worden gebruikt om er in te lezen,

ADVERTENTIËN

Wie EÉN nieuwe abonné aanbrengt kan kiezen uit de volgende boeken:

Om een likje stroop alles over hoop-jantje en Jaapie. - Toen Jantje ziek was. - JOH. H. BEEN, Spekkie. - TRUIDA KOK, De Tweelingen. - J. TREFFERS, Jan Sterkenburg. - J. STA MPERIUS, Lotte. - J. M. WESTERBRINK-WIRTZ, De club op klompen.

maar alleen als oudheidkundig werk zoo veel waarde hebben.

Lang onderweg geweest. In 1916 werd uit Huizen een brief naar België gezonden. Dezer dagen is hij aan zijn adres gekomen, Hoeveel stempels er wel op stonden, vermeldt het bericht niet.

Drukke tol. De gemeente Delft heeft aan den zoogenaamden Haagweg — dat is de weg van Delft naar Den Haag — bij de Hoornbrug, dat is vlak bij Rijswijk, een tol. Deze heeft in de eerste 9 maanden van 't jaar 1923, dus tot 1 October, opgebracht f 45.000. Of daar dus ook een drukverkeer is!

Wie wil, die kan. Nederland heeft den dood te betreuren van twee groote, beroemde bouwmeesters of architecten, De Bazel en De Klerk. Beide mannen zijn begonnen... op de ambachtsschool of in den timmerwinkel. Van de laagste tot de hoogste sport geklommen! 't Blijft nog altijd: Die wil, die kan!

PLAATSELIJK NIEUWS

Dinteloord. Donderdag 8 November heeft hier een professor uit Hongarije in de kerk gepreekt. Hij zei ook, dat de nood in Hongarije verschrikkelijk is en dat er verleden jaar 85 zuigelingen in één nacht omgekomen zijn. Vader zei, dat we het wel mogen waardeeren en er dankbaar voor mogen zijn, dat we het in ons land nog zoo goed hebben.

De oogstcollecte heeft in de Geref. kerk dit jaar f 912.— opgebracht, d. i. f 200.— meer dan andere jaren.

D. E. B.

Aduard. De vorige week is hier een man met een beer geweest. De man liet de beer dansen. En vanmiddag is hier een man geweest met een Russischen Das, een Adelaar, witte muizen en een kip met vier pooten. Wij vonden de beer veel mooier, dat was zoo'n groot dier.

A. E. O.

Wie TWEE nieuwe abonné's aanbrengt kan kiezen uit de volgende boeken (indien hij dat liever wil kan hij twee boeken kiezen uit het vorige lijstje):

W. G. v. d. HULST, Peerke en zijn kameraden. - E. GERDES, Jan van Diemen. - E. GERDES, Het huis Wijngaerde. - E. GERDES, De verloren schuldbekentenis. - E. GERDES, Het geheim van den Geus.

De nieuwe abonné(s) zelf op te geven aan de
UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
E. J. BOSCH Jbnz. TE BAARN.

Akkerwoude. Laatst kregen we apen te zien. De man had ze onder de jas en toen hij die losmaakte, sprongen ze op zijn schouder. Nu moesten ze kunstjes doen. Eerst op de toppen van de twee voorste vingers van den man met de voorste pooten staan en de achterste in de hoogte. Op de vraag, hoe lief ze hun baas hadden, omhelsden ze hem en likten hem op de wang. Toen de man weg ging, moesten ze hun compliment maken. Hij stopte ze weer onder de jas en ging heen.

A. H. T. v. d. K.

Kampen. De bladeren, die in onzen tuin van de boomen vielen, heb ik verzameld. Eerst heb ik ze in de vuilnisbak gedaan, maar nu bewaar ik ze. Vader zei: „Ze zijn goed om het perk er mee te dekken bij vorst.” We hebben maar één perkje, het tuintje is zoo klein. En daar ben ik al mee bezig geweest.

J. I. K.

BERICHT VAN DE REDACTIE

Onze Wedstrijd.

En nu onze teekeningwedstrijd. Ben je al ongeduldig geworden? Geen wonder. Maar die wedstrijd heeft ons toch zooveel werk gekost. Er waren maar eens even 334 inzenders en je begrijpt dus wel, dat het een heele toer was, om al die teekeningen te beoordeelen en te schiften.

Maar nu zijn we toch klaar gekomen. Hier volgen de namen van de prijswinnaars.

De leerlingen der Van Asch van Wijckschool te Rotterdam; Sipke Rettema te Leeuwarden; Margo Lindeboom te Heemstede; Kees van Haften te Noordwijk; Alfred Brouwer te Den Haag; Truus van Ulden te Leiden; J. H. de Oude te Rotterdam; Minze Postema te Grijskerk; T. G. J. Kortweg te Bergem; J. C. Ouendag te Harlingen; Marietje Schokking te Den Helder; Hans Wentink te Utrecht; Jan de Lange te Alblasserdam; Eudia Huet te Laren. Aan al deze jongens en meisjes is een mooi boek toegezonden.

En de andere jongens en meisjes, die hun teekeningen inzonden? Die hebben ook hun best gedaan, hoor! En daarom zullen we ze deze maal *allen* een prijs toekennen. Hoe vindt je dat? Ik denk, dat je het allemaal wel zult goed vinden, is 't niet?

Een van onze prijswinnaars, Alfred Brouwer, is wel ons Benjaminnetje. Hij is vier jaar. Alfred heeft dapper meegedaan en we vonden zijn teekening heel mooi. Dan is er nog een kleine kleuter: Eudia Huet. Die is vijf jaar en die gaven we ook een prijs voor het mooie scheepje op de blauwe zee. Wat kunnen zulke kleine vingertjes al een leuke teekening maken!

Er zal nu wel spoedig weer een wedstrijd volgen, hoor! Let maar eens op.

VRIJ EN BLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1923

27 DECEMBER
No. 6

VRIJ EN BLIJ Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Versijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand
Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbn., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG—ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS. e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

BRIEFWISSELING EN PRAATJE

Briefwisseling (vervolg).

Hasselt, Leesgraag. Bij ons heeft men ook wel Biddag en Dankdag voor 't gewas, maar dat is, geloof ik, niet zoo vast geregeld. En bovendien — 't is hier niet een bepaalde vrije dag! — Heusden, Blauw Vlindertje. Nu, je bent niet gelukkig in den laatsten tijd, zeg! En als je dan zoo hard moet werken en zoo laat! Die nagel, daar zal je ook pijn aan gehad hebben! Je verstaat anders de kunst om gezellige briefjes te schrijven, hoor! — Hollum, Duinroosje. Wel, wel, ook al van de Waddeneilanden een brief. Dat is me geloof ik nog nooit overkomen. „Vrij en Blij” trekt wel overal heen, hoor. Hartelijk welkom! — Huis ter Heide, Zonneschijntje. 't Zal dus dit jaar hoop ik beter gaan met raadsels oplossen. En als er bij jullie wat bijzonders voorvalt, zetten we het in „Onze Courant”. — Kampen, A. H. Ik mag zeker wel beginnen met je te vragen, om een schuilnaam te kiezen. Dat is voor mij veel gemakkelijker. Je hebt heel wat ervaring met je duiven, zeg. Maar, als je weer eens duiven koopt, moet je ze heel jong koopen. Of oude, en die zoolang vasthouden tot ze eieren hebben. Dan worden ze hokvast. — Leesgraag. Of je mee mag raadselen? Natuurlijk! — Kamperveen, Watersnip. Ook hartelijk welkom, evenals de Kampensche Leesgraag! — Klundert, Suze L. Ik hoop, dat je wensch van den prachtband al vervuld is. Maar ik ontving je briefje pas na Sinterklaas. Voor 't overige zal ik het doorzenden naar de administratie. Een schuilnaam voor je? Krullebol, Zwartkopje, Goudkopje, Vlaskopje? Zoek maar uit. Je kunt ook naar je oogen kijken: Blauwoog, Bruinoog! — Leeuwarden, Kerstkindje. Een prachtige schuilnaam. Heb je je abonné al opgezonden aan Meneer Bosch? Je bent natuurlijk hartelijk welkom. — Losdorp, Viooltje. Je tekening heeft Meneer Bosch. Dat behoort niet bij mijn afdeling. Je bent, zooals ik merk, van een Roosje een Viooltje geworden, hè? — Moesjongste. Hoe ik 't vind, dat je meeraadselt? Opperbest! Heeft Siemen den lijster opgekweekt? En heeft het diertje er geen last van gehad, dat de kat het in den bek had gehad? Dat zou wel wonder wezen! Je raadselt met jongeren mee, hè? — Makkum, Zwartkop en Sjonger. Een paar prachtige schuilnamen voor nieuwe neven. Hartelijk welkom. Mij dunkt, jullie konden wel met ouderen meedoen! Brieven schrijven doen we naar dat er nieuws is. Is dat er heelmaal niet, dan mag je gerust enkel de oplossingen zenden, maar elk op een afzonderlijk velletje. — Middelburg, Anton. Welkom in ons kringetje. Je teekeningen heeft men in Baarn gehouden en mij de brief doorgezonden, want ik woon niet in Baarn, maar in Zeldenrust. Op de kaart kan je die plaats niet vinden. Die is overal, waar iemand woont, die druk werk heeft. — Moeders Breistertje. Je schrijft maar een mopperbriefje, hoor, maar ik denk, dat je er nu al spijt van hebt. Je hebt meen ik al antwoord gehad. Bedenk eens even! De briefjes met de October-

oplossingen ontvang ik pas na 15 November en die kunnen dus pas beantwoord worden in het December-nummer en dan kan nog niet alles in het eerste nummer van die maand. — Nederhemert, Boschbewoner. Quand vous me demandez quelque chose en français, je vous répondrai dans la même langue! Een bericht voor „Onze Courant” stel je maar gewoon op als een heel kort opstelletje. Vooral kort. Dan of je schuilnaam of H. G. V. er onder en je woonplaats. — Nw. Amsterdam, Witte Onschuld. Natuurlijk mag jij met je zus uit één abonnement oplossingen inzenden. Dat spreekt van zelf. — Nijverdal, Chrysanthe. Je doet goed, met mee te komen raadselen. Ik houd dol veel van Chrysanthen. — Nijkerk, Duikertje. Wat zou dat een vertooning geweest zijn, als die olifanten door de brug waren gezakt, hè? Je hebt gelijk dat je de raadsels voor jongeren neemt, als die van ouderen nog wat moeilijk zijn! Heb je 't al zoo druk, dat je 's Zondags aan 't oplossen moet? Ik vind het niet erg, hoor, dat je dat Zondags doet! — Viooltje. Heb je een broertje gekregen? Dat is fijn, zeg. Hoeveel heb je er nu al? Je zult wel mal zijn met dien kleinen vent. Hij kan zeker al lekker lachen, hè? — Oosthem, Knutselaar. Hartelijk welkom. Je mag alles doen, wat er in „Vrij en Blij” opgegeven wordt. Maar aan mij zend je alleen de oplossingen van de raadsels, voorloopig nog maar van de jongeren. En dan mag je er wel eens een briefje bijschrijven, als je zin en nieuws hebt! — Oudelande, Zilverblond. Juist, eenmaal per maand inzenden, met of zonder briefje. Dat is voor jou goedkooper en voor mij gemakkelijker. — Pijnacker, Meloen. Dank voor raadsels en rebussen.

Hartelijk gegroet van

OOM KOOS.

(Vervolg Briefwisseling in het volgend nummer.)

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje bedoelt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen worden ingewacht uiterlijk den **derden Donderdag** van elke maand aan nevensstaand adres.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebussen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. Op het blaadje met de oplossingen bovendien den naam en de geboortedatum met geboortjaar. Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBN.
Uitgever „Vrij en Blij”
BAARN.

OP HAAR DONKERE HAREN SCHITTERDE
EEN GOUDEN KROON

DE BOOZE KONING.

Er was eens een koning, die er altijd lust in had, zijn onderdanen zooveel mogelijk te plagen.

Jarenlang had de koning al geregeerd en honderden menschen had hij laten veroordeelen en in de gevangenis sluiten. Het scheen wel alsof dit altijd maar zoo voort zou gaan.

Op zekeren dag namen de soldaten van den koning een jong meisje gevangen. Ze wisten heel goed, dat dat meisje geen kwaad gedaan had, maar daar gaven ze niet om. Ze verheugden zich er in, dat zij zwaar gestraft zou worden.

De koning was blij, toen hij het meisje voor zich zag verschijnen.

„Ha,” dacht hij, „nu zullen wij dit kind eens laten schreien. En we zullen eens zien, of haar mooie, roode wangen in een donker hok niet spoedig bleek zullen worden.”

Hij veroordeelde het meisje, dat toch geen kwaad gedaan had, tot tien jaren gevangenisstraf.

„Breng haar maar weg,” zei hij tot zijn soldaten. Maar toen de soldaten het bevel van den koning wilden uitvoeren, en op het meisje toegingen, om de boeien om haar teere armen te slaan, gingen ze eensklaps verschrikt achteruit.

Er gebeurde iets wonderlijks. Plotseling was het meisje veranderd. Daar stond, in éénmaal, een slanke, schoone vrouw. Op haar donkere haren schitterde een gouden kroon. Ze droeg een wit kleed met een ceintuur van gouddraad.

Langzaam ging ze naar den koning, die op zijn troon zat te sidderen van angst, toen zij hem aankeek.

„Ik ben een tooverfee,” zei ze streng, „en ik ben gekomen, om u te straffen.”

Ze haalde een tooverstokje te voorschijn en, vóór iemand het verhinderen kon, raakte ze daarmee de oogen van den koning aan.

„Gij zult blind zijn,” zei ze toen. „Wil iemand, die u liefheeft, u zijn oogen leenen, dan is dat geoorloofd, maar zoo niet, dat zult ge niet meer kunnen zien, vóór ge tranen van vuur geschreid hebt.”

Toen de tooverfee dat gezegd had, ging ze weg, zonder dat iemand een poging deed, om haar tegen te houden.

Daar zat nu de koning, blind. Hij tastte met zijn handen voor zich uit en een van zijn knechten moest hem leiden.

Ach, wat voelde hij zich ongelukkig. Maar misschien zou hij iemand vinden, die zoo goed wilde zijn, om hem een paar oogen te leenen. Er was toch wel iemand in zijn land, die van hem hield.

Hij vroeg eerst aan zijn hovelingen, wie van hen hem een paar oogen zou willen leenen. Maar geen der hovelingen gaf op zijn vraag een toestemmend antwoord.

„Ach,” zuchtte de koning, „er is geen hoveling, die van mij houdt.” Toen ging hij met zijn vraag naar de rijke burgers van zijn land, maar niemand, niemand gaf hem een paar oogen ter leen. De koning werd hoe langer hoe somberder.

Hij begreep nu eerst recht, hoe erg hij zijn onderdanen wel geplaagd en vervolgd had. Hij wenschte, dat hij een beter koning was geweest.

Op zekeren dag zat de blinde koning in zijn kamer.

„Och,” zuchtte hij, „nog éénmaal te kunnen zien; nog éénmaal weer te zijn, zooals vroeger. Dan zou ik wel anders en beter regeeren. Maar nu is het voor mij te laat. O, wat ben ik boos geweest, en wat drukt mijn schuld mij zwaar.”

Toen boog de koning het hoofd en uit zijn duistere oogen gleden er tranen af op zijn wangen. Het waren tranen van berouw, tranen van vuur, die zijn wangen schroeiden en die hem pijnigden, zoodat hij 't bijna niet kon uithouden.

Toen hij daar zoo eenzaam zat, en schreide van berouw en verdriet, hoorde hij voetstappen en even later klonk een stem dicht in zijn nabijheid: „O, koning, ik ben de tooverfee. Ik ben teruggekomen, omdat gij tranen van vuur geschreid hebt. Hef nu uw hoofd op, open uw oogen en zie.”

De koning deed, zooals hem gezegd werd.

„O, ik zie, ik zie,” jubelde hij.

Voortaan deed hij zijn best om zijn volk gelukkig te maken. Toen hij, na lange jaren in vrede geregeerd te hebben, stierf, schreiden zijn onderdanen bittere tranen.

Zóó lief hadden zij hem.

Z.

Neeltje óók, hoe stijf ze ook deed. Een glimlach vroolijkte om haar lippen, maar opeens. . . . O, ze schrikt, haar oogen worden groot. . . . Kijk, daar binnen, in 't kamertje, kijk, wat hangt daar? Ze vergeet 't leuke kindje, ze vergeet de vriendelijke juffrouw, ze vergeet haar deftigheid. Ze dringt nog wat naar voren, om te kijken naar wat daar hangt. . . . O ja 't is zo! 't Is zo! Dat zijn twee hansoppen, die boven 't fornuis te drogen hangen, en in één is een heel groote scheur. Dat zijn de twee hansoppen van gisteravond, van de. . . . de dieven. Ah, nou begrijpt ze alles, alles! Die leelijke dieven van gisteravond zijn twee jongens geweest uit dit winkeltje. Ze kènt ze niet, maar nou weet ze ineens, wie haar zoo aan 't schrikken hebben gemaakt, en wie de ruiten van de broeikas vernielden, en de mooie cactussen, waar mevrouw zoo veel van houdt. . . . Ah, en nou zal ze niks zeggen, maar straks, als ze buiten komt, zal ze dádelijk. . . .

„Tingling!... ting!... ting!... ting... ting!” lawaait heftig de nijdige bel. De deur slaát open.

„Pas d'r op, menschen! Pas d'r op! D'r komt een oorlogsschip an! . . .” Jasbaas stevent binnen, een groote mand appelen op zijn schouder. Hij stoomt bijna tegen Neeltje op, en lacht: „Kaatje of Keetje, Mietje of Pietje — hoe-hiet-je, ga eens even uit mijn vaarwater. . . .”

De mand bonst krakend op den grond.

Neeltje is met een kwaad gezicht in een hoekje gaan staan, maar gluurt toch altijd maar naar de hansoppen. . . . Ja, ja ze zijn het, ze zijn het vast!

„En waar zijn nou je jongens?” . . . roept Jasbaas. „Opschieten, hoor, 't is al laat. . . . Ah, daar is de kleine deern ook; jonge, jonge, jij ben de mooiste goudreinet uit de heele winkel. . . .”

De jongens? . . . De arme jongens?

Vlak vóór de heerlijke pret was nu opeens het groote gevaar gekomen. . . . Die meid! O, die meid! Ging ze maar wèg! Hielp moeder haar maar 't eerst! Was Jasbaas nog maar even, éven weggebleven! . . . Nu moesten ze voor den dag komen, en ze durfden niet.

O neen, als die meid hen zag, en 't aan moeder vertelde van de ruit? . . . — Neen, ze durfden niet. En Wim, bang, dat moeder hem uit zijn schuilhoek zou opjagen, was al voorzichtig een eindje weggekropen. Moeder, in al haar drukte, vergat hem. . . . Als 't uitkwam van die ruit, mochten ze vast niet mee, en vader was óók thuis. Die nare meid, — ging ze nou maar heen! Ze kwam anders nooit in 't winkeltje. En nu vanavond juist wèl, en nu nèt op 't oogenblik, dat Jasbaas er was. Als ze nu maar wèg ging, dan was 't gevaar óók voorbij, want ze wist toch vast niet, wie de twee jongens geweest waren, en ze wist vast niet, waar ze woonden.

„Waar zijn je jongens nou? . . .” bulderbaste Jasbaas.

Vader kwam op 't lawaai af.

„Ah, is de kapitein-zèlf ook aan boord. . . . Waar zijn je schavuiten, overste?”

De jongens beelden.

De eene buurvrouw was klaar, vertrok. Juffrouw Poldermans stond gebukt bij kleine Toos, en liefkoosde en streelde ze allebei de kat en 't kindje. De jongen van den melkboer kon nog wel even wachten, en moeder, een beetje grootsch, dat zoo'n deftig dienstmeisje met een doek in haar mandje, zomaar bij háár in den winkel boodschappen kwam doen, babbelde door Jasbaas' geschreeuw heen: „Kan ik u soms even 't éérst helpen, juffrouw? U hebt misschien een beetje haast?”

„Jà. . . . een dubbeltje vuurmakers!”

„O ja, die heb ik wel. . . . Moeten ze in uw mandje? . . . — Hier zijn ze al. . . . Alstublieft!”

Neeltje vouwde nuffig den doek over de kleverige dingen heen, betaalde en tippelde haastig weg. . . . Even nog gluurde ze naar binnen, naar de hansoppen.

„Nou éérst even licht maken, 't wordt véél te donker,” haastte moeder zich en bukte om de hoofdkraan van de gasleiding, die in een hoekje onder het winkelraam stond, open te draaien. . . . Ze greep Wim in zijn haar. . . .

„Jonge, zit jij hier nou nog? Wat zoek je hier toch? . . .”

„Niks, moeder, niks!” Hij sprong voor den dag. Dik wàs al naar binnen gestoven.

„Moet je niet eerst een kopje koffie, Jasbaas?” vroeg moeder.

„Wel neen, wis en zeker niet. We drinken koffie aan boord. 't Is al veel te laat.... Vooruit, is 't vrachtje klaar?.... Goeien dag samen; morgen stuur ik ze terug!.... Vooruit jullie, vóóruit!”

„Dag moeder! Dag va!.... Dag Toos!”

„Dag jongens!.... Dag jongens! Voorzichtig zijn, hoor!” En goed oppassen, hoor! En beleefd zijn, hoor! En ne....”

„Ja, ja, al goed!” lawaaide Jasbaas. „Vooruit maar!”

„En zul je goed op ze letten, Jasbaas?”

„Op ze letten?....” Hij richtte zich op in al zijn lengte, en met een geweldigen zwaai van zijn arm, die juffrouw Poldermans bijna haar wollen mutsje kostte, sloeg hij zijn hand op zijn borst en lachte vroolijk: „Op ze letten?....—Ik, Jasper Japiks, opperschipper van de motorschuit, opper-admiraal van de Kromme Wetering, opper-dierentemmer van alle onwillige honden en alle lastige kwajongens, — ik b e l o o f het je, met de hand op mijn.... t r u i !.... Vóóruit!”

De deur sloeg achter hem dicht. De jongens tikten nog even tegen de ruiten. „Dag.... dàag!....”

„Wat 'n bulderbast,” zei juffrouw Poldermans.

„Een g o e i e man, juffrouw, een b e s t e vent!” verdedigde moeder.

Vader knikte.

Toos probeerde Beppie, die tusschen twee meelzakjes was weggeglippt, weer aan zijn staart terug te halen.... „Zoete poes, hoor! zoete poes!”

En daarbuiten in den avondschemer, toen de lantaarns werden aangestoken, tippelde Neeltje haastig over de gracht — haar huis v o o r b i j.

Ginds liep er al een, já, ze zag het wel goed. Hij had zijn handen op zijn rug en zijn helm glinsterde in 't lantaarnlicht.... Nòg sneller liep ze, op een drafje bijna, met roode wangen van zenuwachtigheid.

„Meneer! meneer!”....

De politieagent keerde zich langzaam om.

„Meneer, gisteravond zijn er bij ons in den tuin dieven geweest, j o n g e n s met h a n s o p p e n a a n, en ze hebben ruiten stukgegooid,

en cactussen van mevrouw. En nou heb ik ze zien hangen in het winkeltje....”

„Die jongens?....”

„Nee, nee, de h a n s o p p e n.”

De diender glimlachte. Hij zei: „Vertel me nou eens rustig, wàt er eigenlijk gebeurd is.”

Neeltje deed het.

„Ja,” zei de diender, „je moest dat eigenlijk bij den Commissaris gaan aangeven, dan kan er proces-verbaal van opge maakt worden; maar ik zal de boodschap overbrengen.... Hoe heeten ze? En waar wonen ze?”

Onder het lantaarnschijnsel schreef hij den naam in zijn boekje.

„Ze zullen er méér van hooren, daar kunt u zeker van zijn.”

Neeltje tippelde naar huis. Hè, 't was toch eigenlijk een beetje griezelig met zoo'n diender onder een lantaarn, een diender met een b a a r d !.... Ze zou alles dadelijk aan mevrouw vertellen; die zou wel blij zijn.

De agent wandelde langzaam verder, z'n handen weer op z'n rug.

IV. Op de „Kareltje”.

Tuf-tuf!.... tuf-tuf!....

Zacht stootend gleed de „Kareltje,” de motorschuit, door het donkere water van de gracht, een wit lichtje vóór op den kop, een rood lichtje links, een groen lichtje rechts.

Jasbaas zèlf hield 't roer. Jochem, de knecht, was voor op de schuit bezig nog wat kisten en zakken beter tusschen elkaar te passen.... Hij floot. Zacht dodeinde zijn vroolijk liedje door den stillen avond. 't Was mooi, zacht weer geworden na den guren regendag; een fijne, blauwachtige nevel hing over het water en weefde om de lantaarnlichten aan den wal glanzende kransen van groen en goud.

Tuf-tuf!.... tuf-tuf!....

Wim en Dik zaten samen op een bankje, vlak bij Jasbaas. Ze zaten heel dicht tegen elkaar aan, warmpjes weggedoken in hun dikke dassen en jassen. Ze zaten heel stil te kijken, te kijken maar.... 't Was zoo vreemd, zoo mooi op dat stille, donkere water in dien stillen, donkeren avond. Ze waren zelf ook stil geworden....

Soms kwam een brug. Dát was leuk, zoo onder het duistere steenen gewelf heen te glijden, en dan de zwarte stad, met de glanzende lichtjes, zoo ráár, zoo láág, zoo in een halven cirkel voor je te zien.... En dan voorbij zoo'n hel-verlichte winkelstraat te varen, dat het op de schuit óók ineens licht werd, en Jochem vanzelf even met fluiten ophield.... En dan een paar jongens van school te zien, die net van de brug afkwamen loopen, en ze dan even roepen bij hun naam, dat ze overal zochten, waar dat geroep vandaan kwam; maar zelf met de schuit al weer wegschieten onder 't gewelf.... Tuf-tuf!.... tuf-tuf!.... 't Was héérlijk!

„Wim! Wim!.... de bovenmeester!” fluisterde Dik opeens. „Dáár!.... Kijk dan, jô, dáár, op de stoep.”

Jammer! De meester kéék niet, en ze durfden niet roepen ook; en 't zou toch zoo fijn geweest zijn, als hij hen hier op die schuit gezien had: de trots straalde hen uit de oogen.... Jammer, hij ging den hoek al om.

En ze kwamen in de buurt, waar Tante Koos ergens woonde, en ze vertelden 't aan Jasbaas; maar hij zei niet veel. Hij moest al zijn aandacht bij het sturen van zijn schip houden; 't was moeilijk met zoo'n snelvarende schuit die donkere grachten met de nog donkerder bruggen door te tuffen. En in de verte pinkelden de roode en groene lichten van de sluis al.... „Je tante Koos?.... O ja, 'k zie d'r al: d'r zit een vlieg op d'r neus, — kijk-ie dat goeie mensch eens prikken!”

„Jochem!.... pas er op!.... Bakboord!”

Jochem, haastig en handig, haalde den touwen tros van achter, en snelde weer naar den kop; hij leek op die voortschietende schuit zelf wel een voortjilende schaduw, zóó snel ging het.... Bom! de motorschuit bonsde al tegen den zijwand van een stilliggend turfschip; maar de touwen tros hing er

al tusschen: hij knerpte.... De jongens kregen een schok, Dik tuimelde bijna van zijn bankje, greep Jasbaas vast aan zijn wijde broek.

Jasbaas wilde alweer een aardigheidje zeggen, maar 't kòn niet: 't werd hier zoo vol met vaartuigen, dat hij wel wat anders te doen had, dan aardigheidjes te verzinnen.

De sluis!.... O, 't werd pràchtig!

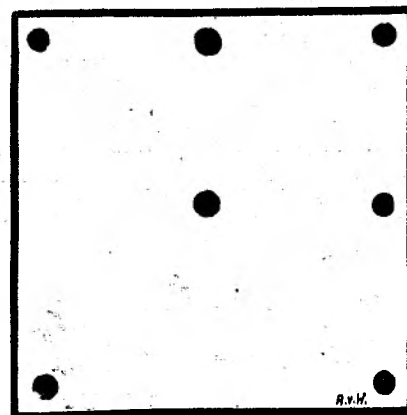
Meesterlijk gleed de „Kareltje” de eerste sluis door en de sluiskamer binnen, die al half vol schepen en schuiten en booten lag. Hier werd het: wachten. Jochem haakte met zijn korten vaarstok een groote vrachtboot aan en trok de motorschuit met den kop er tegen. Met een vluggen worp slingerde hij een touw op de boot en maakte de „Kareltje” vast. De motor stond stil.

Zie zoo, nu maar geduld hebben.

EVEN NADENKEN.

Onderstaand figuur moet door drie rechte strepen zoodanig verdeeld worden, dat er zeven vakken ontstaan, waarbij in elk vak maar één punt staat. De vakken behoeven niet even groot te zijn. Je moet er maar eens goed over denken hoor, en telkens probeeren, of je het niet vinden kunt. Zoo heel moeilijk is het niet en als je 't zelf gevonden hebt, kun je het je vriendjes en vriendinnetjes ook eens laten probeeren. Dit is mooi werk voor een leeg half uurtje.

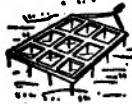
De oplossing geven we in het volgende nummer.

Raadsels voor Ouderen.

1. Rebus.

R

+

2. Hebt ge 't in uw hoofd, dan ga je naar den dokter.
 Hebt ge 't in uw jas, dan gaat ge naar den kleermaker.
 De keukenmeid jammert, als zij het in haar pan heeft.
 En gij jammert, als ge 't in uw zak hebt.
 Wat is dat?

Huishoudstertje, Baarn.

3. Een bekend rijmspreekwoord, uit de volgende lettergrepen te zoeken:

Go — gen — al — gen — Aan — ze — ge —
 des — is — le — 't.

4. Rebus.

H

688 m.M.

S U
 L =

Benjamin, Giesendam.

5. Zoek van de volgende woorden het tegengestelde, zóó, dat de beginletters der nieuwe woorden een bekend spreekwoord vormen:

Begin - uit - Zuid - dun; slecht - boven - onecht -
 dik; voor - kort; klein - dicht - oneven - nat.

Bob, Santpoort.

6. Plaats nog eens de medeklinkers:

. a . . ij . . ie . . i . . , . . a . . u . . : e . . ie . .
 . oe . . a . . oo . . aa . . ee . . a . . e . . ie .

Raadsels voor Jongeren.

1. Ik ben een mooi dorp, dicht bij Utrecht. Laat mijn laatste letter weg en ik ben een werktuig, dat in den hooibouw onmisbaar is.

Sneeuwlokje, R'dam.

2. Rebus.

+

3. Alweer wat, dat ik heb geweten,
 Maar ongelukkig heb vergeten:
 Op welken stoel heeft nooit een man gezeten?
4. Er waren eens een broertje en een zusje;
 Ieder had een naam van vier letters;
 En die naam was van voor naar achter
 Dezelfde als van achter naar voor.
 Hoe heette het broertje en hoe het zusje?

5. Rebus.

+ V 1

6. Welke koningin zou 't wezen,
 Die niet schrijven kan of lezen?

KERSTLIED.

Jezus kwam op aarde als kind,
 Jezus, d'allerhoogste Koning,
 Koos de aarde tot zijn woning;
 Zoo heeft Jezus ons bemind.

In een stal kwam Hij terneer,
 't Was een kribbe, die Hem wachtte.
 Als een vreemde, ongeachte,
 Lag de Heiland, 's menschen Heer.

Hij kwam neer om al het kwaad,
 Dat wij deden alle dagen,
 Heel alleen voor ons te dragen,
 Om te lijden ónzen smaad.

Jezus kwam op aarde als kind,
 Om ons, zondaars, na dit leven
 D' eeuw'ge zaligheid te geven;
 Zoo heeft Jezus ons bemind.

B.

HET GEHEIMZINNIGE HUISJE.

Joop woonde een heel eind buiten het dorp, en daarom moest hij ook iederen morgen en avond een flinke wandeling maken, eerst van huis naar school, en dan weer van school naar huis. Tusschen den middag bleef hij bij tante Greta in 't dorp eten.

Joop was een flinke jongen en in den zomer, als 't fijn weer was, vond hij die wandelingen 's morgens en 's avonds nog heusch zoo onprettig niet. Maar in den winter! . . .

't Kon 's winters om over vieren al stikdonker wezen, en om dan, heel alleentjes, langs den eenzamen buitenweg te moeten, langs de kale, spookachtige boomen, voorbij het huisje van „den beer“! . . . Nee, dat was geen kleinigheid.

De jongens op school hadden er hem wel eens naar gevraagd, of hij 't niet griezelig vond langs 't berenhuis te moeten, en hij was er wel mee geplaagd ook. Ja, werkelijk, g e p l a a g d!

Maar hij had het ze gezegd. Wat dachten ze wel van hem, voor honderd huisjes met „beren“ er in was hij niet bang.

Maar zie je, dat had hij o v e r d a g gezegd, midden tusschen zijn kornuiten, op het schoolplein. Dáár waren geen huisjes met beren; en was hij van honderd beren nog niet bang, d a a r was er niet eens één. . . .

Als Joop 's avonds, na schooltijd, in het pikkedonker, bij het berenhuis kwam, was hij zoo heldhaftig niet. Dan ging hij links van den weg loopen, zoo ver mogelijk van het huisje af. En stelde zich den ouden brombeer voor, die in het huisje moest wonen, maar die hij nog nooit had te zien gekregen. Menschen die zeiden, hem wèl eens gezien te hebben, vertelden, dat het een erg sombere man was, die altijd in een lange huisjas liep, zelf z'n potje kookte en wanneer je hem groette keek, of hij je op wou eten.

Ja, als Joop zich dan den „beer“ voorstelde, liep een rilling langs zijn rug en wenschte hij wel een kwartier verder te zijn.

Soms probeerde hij door de reetjes van de gordijnen te zien, hoe die oude brombeer er uitzag en wat hij daarbinnen toch wel uitvoerde. Dan klopte z'n hart wel wat luider dan anders, en het minste gerucht was voldoende,

om Joop hevig te doen schrikken en hem het hazenpad te doen kiezen.

Maar de gordijnen waren altijd heelemaal dichtgetrokken en nooit was 't Joop eens gelukt, den beer te zien.

't Was den avond vóór Kerstfeest.

Joop kwam uit 't dorp terug, waar hij voor Moeder een boodschap was wezen doen. 't Was al bijna half zes, en goed donker. Toen hij langs 't geheimzinnige huisje kwam, zag hij opeens, dat de gordijnen een kiertje open stonden. Tjonge. Nu moest hij toch vast en zeker eens even gaan kijken.

Hu! 't was toch wel angstig. Dat huisje zag er zoo griezelig uit, met het lage, rieten dak. 't Stond daar zoo echt geheimzinnig verscholen tusschen die hooge, zwarte boomen.

Langzaam stapte Joop op 't raam af. Voetje voor voetje ging 't. 't Hart klopte hem in de keel. Nu moest de beer eens naar buiten komen met z'n stok en hem achterna zitten. . . .

Toch ging Joop niet terug. Hij wou vast kijken, nu hij al zóó dichtbij was.

Daar stond hij, met beide handen geleund op den steenen vensterbank, z'n neus tegen de ruit. En wat zag hij?

Een gezellige kamer met een groote lamp, en onder de lamp een vierkante tafel met een paar stoelen er omheen.

En — daar in 't hoekje bij de kachel, daar — zat de beer.

Goed kijken nu, of hij er grimmig uitziet, dacht Joop. En hij keek en keek. . . .

Nou, grimmig, grimmig zag hij er niet uit, of ja — alsof hij zóó wou gaan huilen, zoo verdrietig keek-ie. Net of-ie erge pijn had.

Zou hij soms n i e t nijdig zijn, maar alleen maar droevig?

Opeens keek de oude man naar 't raam.

Joop schrok, maar hij liep toch niet weg. Wat liep de beer langzaam!

Zou-ie gebrekkig wezen? Nee, d i e zou 'm niet hard achterna kunnen loopen, als hij weg-liep, geen denken aan.

Kijk — kijk — hij liep naar de kamerdeur.

Nu werd Joop toch wel wezenlijk bang, en toch liep hij niet weg.

Joop kòn niet wegloopen. 't Was, of de angst hem in z'n beenen geslagen was.

Krak — knars. Nu deinsde Joop toch ach-

teruit en — stond juist in 't zwakke licht, dat uit de buitendeur straalde.

In de deuropening stond de beer. — Nijdig? Boos?

„Dag jongen. Kom je 's naar den ouwen man kijken?” Maar dat klonk niet boos, dat klonk heel vriendelijk.

„Ja meneer, nee meneer — ik. . . .” stotterde hij.

„Kom je niet es even binnen? De kachel brandt lekker.” Wat lachte de beer aardig tegen hem. Of hij nijdig was? Joop wist nu al heel zeker, van niet.

Aarzelend kwam hij nader. Vreemd van den beer, om zoo maar, aan een wild-vreemden jongen, die bovendien nog door de ruiten had staan gluren, te vragen of hij binnen kwam, en dan nog zoo vriendelijk!

Langzaam slofte de oude man, 't gangetje door, de kamer in, en langzaam volgde Joop hem naar binnen.

„Hoe heet je?”

„Joop, meneer.”

„Hier, ga maar es zitten. Ik wou je zoo graag wat vragen, zie je!”

Net had de oude man het gezegd, of z'n gezicht vertrok pijnlijk. Even kreunde hij, terwijl hij in z'n leuningstoel terugzonk.

„Hè(hè, dat is weer voorbij. Wees maar niet bang, dat komt van den ouden dag. 't Is al

over, hoor.” Even wachtte de beer. Toen ging hij verder: „Wat stond je daar te doen, waarom keek je naar binnen?”

O hé, dacht Joop, nu komt het! Maar — o wonder — de beer lachte, hij scheen 't niet eens zoo erg te vinden. En, moediger nu, vertelde Joop waarom hij zoo nieuwsgierig geweest was. Nu en dan vroeg de oude man hem iets, en zoo kwam 't heele verhaal er uit.

„Zoo, zoo, vinden jullie me zóó verschrikkelijk! Zie ik er zóó nijdig uit? Ach, ach, die jongens toch. Maar ik ben je zeker toch wel een beetje meegevallen, niet?”

„Ja meneer,” antwoordde Joop, en hij moest wel meelachen. Hoe konden ze dezen man nou „beer” noemen, en bang voor hem zijn!

„Maar nu weet je nog niet, waarom ik je binnen heb laten komen,” zei de oude man nu, „al denk je, dat je 't wèl weet. Zal ik 't je eens vertellen?”

Verbaasd keek Joop hem aan. „Niet om 't gluren?”

„Wel nee, dan had ik de gordijnen toch beter dicht kunnen doen of tegen 't raam kloppen!”

En nu vertelde de vriendelijke beer, dat hij altijd zoo alleentjes was, en dat hij 't zoo erg ongezellig zou vinden, den Kerstavond alleen te wezen. „Nu wou ik je vragen of je ook zin hebt, morgenavond een uurtje hier te komen, dan zal ik je vertellen van Bethlehem, waar ik vroeger geweest ben, en van nog meer dingen die met de Kerstgeschiedenis in verband staan. Ik heb ook mooie platen van dat alles, die zal ik je dan laten zien. En dan zullen we 't ons eens echt gezellig maken. Nu, wat denk je ervan?”

„Graag, gráág, meneer,” zei Joop, met een kleur van blijdschap. „k Zal wel mogen van moeder, denk ik.”

„Dus — afgesproken, je komt morgenavond om zes uur, goed?”

„Graag, meneer,” zei Joop nog eens. Nog even bleven ze zitten praten, totdat de beer Joop met een grapje wegjoeg. „Voort, jongen, je moeder zal niet weten waar je blijft!”

En Joop maakte, dat hij wegkwam.

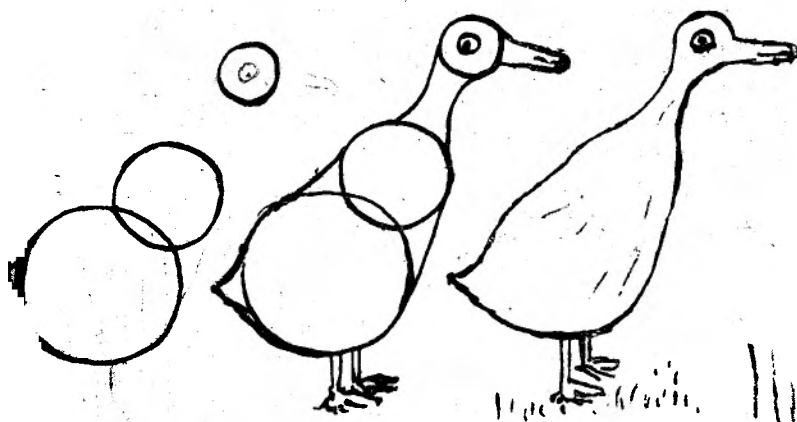
Nu was hij heel niet bang van den „nijdigen beer” meer, en voortaan waren de oude man en hij de beste vrienden.

P. v. R.

ZOO KAN IEDEREEN HET!

Wie nu graag dieren teekenen wil en er heelemaal nog niets van kan, moet het maar eens zóó probeeren: een 2½ centstuk, een cent en een halve omtrekken met potlood, als in fig. 1. Dan een paar lijntjes er buiten langs teekenen als in fig. 2 en eindelijk de binnenlijntjes wegwisschen. 'n Beetje gras er bij teekenen, en daar staat je gans.

Fig. 1. Fig. 2. Fig. 3.

LUCIFERSKUNSTJE.

Leg twaalf lucifers op tafel en vraag je broertje of zusje (een kameraadje mag óók hoor) om met deze lucifers z e s driehoeken te maken. Het lijkt erg moeilijk, maar het is toch gemakkelijk, als je het maar weet. Den volgenden keer zal ik je laten zien hoe het moet. Probeer nu deze veertien dagen eerst maar eens!

OP SCHOOL.

Meester vraagt: Weet jij nu nog Jan, waarom we in 1648 te Munster vrede sloten?

Jan: Ja Mijnheer. De oorlog had al tachtig jaar geduurd, toen waren de menschen te oud geworden om nog te kunnen vechten.

WIE WEET HET?

Wel Broer, en wat vond je wel het mooiste dier in den dierentuín? vraagt Chris aan zijn kleine broertje die voor 't eerst naar de diergaarde is geweest.

Dat groote beest met dien stofzuiger, zei Broer — hij zuigde al de nootjes op die de jongens op den grond lieten vallen.

Wie weet, welk dier Broer bedoelde?

VERSTOPPERTJE SPELEN.

't Was op een vrijen Woensdag,
Toen zouden Jan en Frits
Gaan spelen bij hun vriendjes,
Twee jongens van boer Kits.

Ze keken naar de eenden,
Ze speelden met den hond,
Ze liepen en ze draafden
De heele hoeve rond.

En eindelijk zei Gerrit:
„Ik weet wat, zie, we gaan
Verstoppertje nu spelen,
Zeg, staat je dat niet aan?”

„Goed,” zeiden toen de jongens,
„Dat is zoo mooi als 't kan,
Wij gaan de schuur hier binnen
En jii blijft buiten, man.”

„Waar zouden ze nu zitten?
'k Wou, dat ik het eens wist,
Niet achter dezen hooiberg,
Misschien in deze kist?”

Nu gaat hij aan het zoeken,
En vindt hij Jan in 't hooi,
Hij zag het aan zijn beenen.
Wat zat die Jan daar mooi!

„Maar waar zit toch mijn broertje?”
Zegt Gerrit. „'t Is toch kras!”
Ze zoeken met hun tweeën.
Waar of de dreumes was?

Hij zit niet in den koestal,
Ook in geen donk'ren hoek,
Hoe vlijtig ze ook speuren,
De kleine baas blijft zoek.

„Woef! woef!” klinkt dan op eenmaal
Een stem, waar Jan van schrok.
Daar springt de kleine dreumes,
Pardoes uit — 't hondenhok!

Happerdepap maakt kennis met een lift, hij verdwaalt in een hotel, komt op een verkeerde kamer terecht en wordt door Bugel uit de moeilijkheid geholpen.

„Er zit niets anders op,” zei Kees-broer; „voor deze ééne nacht zul jullie je moeten redden in een hotel.”

„Hoor nou toch eens aan, Bugel,” riep Happerdepap zijn zoon toe, „daar begint nou de deftigheid al. Hou je nou fatsoenlijk, jongen.”

Al gauw had Kees-broer zijn familie in 't hotel gebracht, waar hij een kamer besproken had. Hij zelf logeerde ergens anders, maar hij wilde, vóór hij ging, eerst eens zien, of het de reizigers aan niets ontbrak.

„Hier maar heen,” zei hij, en hij trok Happerdepap mee. „Hier de deur maar in.”

Happerdepap vond het wel vreemd, dat je zóó maar de deur van een vreemd huis mocht binnengaan, maar hij liet zich trekken. Alleen keek hij even achterom, of zijn vrouw en Bugel wel volgden.

Nadat Kees-broer even met den portier gesproken had, liep hij, recht toe, recht aan op een deur af. En, zie daar, bij de deur stond

een beleefd jongmensch met een petje op, waaraan geen klep was. 't Jongmensch had een bruin pakje aan met roode biesjes langs zijn beenen en hij had aan zijn jas glimmende knopen.

„Als 't u blijft,” zei hij en hij hield de deur uitnoodigend open.

„Nou,” zei Happerdepap en hij zette zich naast zijn vrouw op een bankje, „heel ruim is 't hier niet en als hier vannacht de bedden ook nog moeten zijn, dan weet ik 't niet.”

Ja, Kees-broer, je zult moeten blijven staan, want je kunt er niet meer bij op 't bankje. Daar ben jij te dik voor. Bugel kan wel tusschen moeder en mij inkomen. Wil je een zuurtje. . . .” Maar Happerdepap voltooide zijn vraag niet, want hij schrok geweldig.

't Beleefde jongmensch, dat óók in 't kamertje gekomen was en de deur gesloten had, drukte op een knopje en — hup — daar ging het heele kamertje omhoog.

„Wat is dat?” riep Happerdepap.

„Bugel, kom bij je vader, jongen. Nou heb je 't ongeluk al. We gaan met de heele kamer omhoog. We zijn in de lucht gevlogen, wat ik je zeg. Kees-broer, help dan toch. Ik voel, dat we omhoog gaan. Straks komen we nog met onze hoofden tegen 't dak aan.”

„Dat zal zoo'n vaart niet loopen, meneer,” zei de liftjongen glimlachend. „Ho, daar zijn we er al.”

De lift rees niet meer, maar Happerdepap kreeg een alleronaangenaamst gevoel in zijn lichaam en hij kneep Kees-broer met geweld in den arm.

„Bugel, heb je je óók zoo zeer gedaan?”

„Een beetje, vader,” gaf Bugel toe.

„Laat dat knijpen toch,” bromde Kees-broer, „je maakt mijn arm heelemaal blauw. En stel je nou toch zoo gek niet aan. Je weet toch wel, dat je in een lift bent?”

„In een lift?” verwonderde Happerdepap zich.

„Ja,” zei Kees-broer, „en ga er nou maar uit, want we zijn waar we wezen moeten. We zijn nou op de vierde étage.”

„Ze hebben hier dus een spoortrein in huis,”

besloot Happerdepap. „Onthouden, Bugel. Een spoortrein, die naar boven gaat. En je hoeft er niets voor betalen, dat is 't gekste.”

„Als 't u blijft, meneer,” zei het beleefde jongmensch en hij noodigde Happerdepap uit, om de lift te verlaten.

Even later was Happerdepap met zijn familie op de reeds van te voren besproken kamer.

„Hier kan ik 't wel uithouden,” vond hij.

„Best,” zei Kees-broer. „Onthoudt nou het nummer van je kamer. 't Is 59. En zorg er nou maar voor, dat je niet verdwaalt.”

„We moesten nou eerst maar eens wat gaan eten,” zei Happerdepap gauw. „k Zou liegen, als ik zei, dat ik niets lustte.”

Door Kees begeleid begaf de familie zich naar de eetzaal, en daar had Happerdepap geen tijd genoeg, om al het vreemde te zien. Wat raar ging het dáár toe. Je kon maar bestellen, wat je wou en dat kreeg je dan ook. Net, of de menschen alles maar zoo in eens konden opdisschen.

Kees-broer zorgde er voor, dat de familie veilig en goed weer op de kamer kwam en toen nam hij afscheid. Hij had nog voor een heeleboel dingen te zorgen, vóór hij de groote reis kon aanvaarden. En Happerdepap zou zich nu zeker wel kunnen redden.

Nu, dat ging ook uitstekend. Happerdepap genoot van zijn zuurtjes, zijn vrouw haalde uit haar mandje een paar oud-bakken broodjes, omdat ze beneden in de eetzaal eigenlijk niet half genoeg had kunnen eten en Bugel drukte zijn neus tegen 't raam, om eens beneden op straat te kunnen zien.

„Dat zal je laten, Bugel,” zei zijn vader bestraffend. „Moet je nou naar beneden vallen? Vrouw, geef mij ook een broodje.”

De familie zal heel genoeglijk bijeen, maar eindelijk begon de tijd Happerdepap toch wel een beetje lang te vallen en daarom besloot hij, dat hij dorst moest hebben. Nu had hij op de kamer wel een glas water kunnen drinken des-

noods, maar hij had liever limonade en daarom besloot hij, dat hij de stoute schoenen maar

eens moest aantrekken en naar beneden gaan. Daar zou wel iets te krijgen wezen.

Zoo nam hij dan afscheid van zijn familie en stapte de kamer uit, de trap af, naar beneden. Hij moest nu 't nummer van de kamer onthouden. O, ja, 59.... 59.... 59.... En, bij de deur van de restauratie, bromde Happerdepap voor zichzelf: 95.... 95.... 95....

Zie daar, 't was alles gemakkelijk genoeg. Daar h à d hij de limonade. En hij stak ook maar een lustig den brand in zijn pijpje. Och, als 't er op aankwam, was alles toch gemakkelijk genoeg. Hij nam nu maar een paar kogelfleschjes mee naar boven, dan hadden zijn vrouw en Bugel ook nog eens wat.

Ziezoo, hij ging de reis naar boven maar eens weer aanvaarden. Maar in de lift kregen ze hem niet weer. Hij had heel goed begrepen, dat hij evengoed de trap kon gebruiken. En dan kreeg hij niet zoo'n schok.

Hij moest maar tellen. Zeker, hij wist het best, de vierde étage en dan No. 95.

Ziezoo, daar was hij al. Nog een eindje de gang door, nu den hoek om....

Nee, zóó was het tòch niet. Daar was No. 59, maar dat moest hij niet hebben. Hij had zich zeker vergist. Ah, daar was 95 al.

Happerdepap opende de deur en bleef toen verschrikt staan.

Daar zat aan de tafel een man met een kaal hoofd en die man keek hem vragend aan. Happerdepap bleef stokstijf staan.

„Nou?” zei de man, „komt er wat van?”

Happerdepap zei nòg niets.

Wat deed die man op z i j n kamer? En waar was zijn vrouw? Waar was Bugel? En zijn bagage zag hij ook niet meer. Maar daar was toch het ledikant en daar naast het ledikant voor Bugel.

„Schiet nou op,” zei de man met het kale hoofd; „moet ik nou nog langer wachten? Begin dan.”

„Dat zal ik, baasje,” zei Happerdepap nu boos. Waar heb je mijn vrouw gelaten? En

Bugel? En waar is mijn goed? Waar is mijn kistje met zuurtjes?"

„Goeie tijd," riep de kaalhoofdige man verwonderd uit.

„Ben jij de barbier niet? Ik wacht op den barbier en ik dacht, dat jij die waart. En wat praat je toch, man. Wat heb ik met jouw vrouwen dat vreemde dier te maken."

„Een vreemd dier? Bugel een dier? Dat zul je intrekken. En ik wil mijn goed weer hebben, dief die je bent."

„Je lijkt wel gek," zei de kaalhoofdige man minachtend. „En ik zou nou maar gauw maken, dat ik weg kwam."

„Ik weg? Ja, dat zou je wel willen, baasje."

„Nou is 't uit," zei de man, nu ernstig boos. „Als je nou niet weg gaat, zal ik je er uit laten gooien."

„Jij, gooien?" riep Happerdepap minachtend uit.

„Nee, kereltje, daar ben jij veel te minnetjes voor. En als er dan gegooid moet worden, zal ik er mee beginnen."

Happerdepap stond op en stak zijn handen naar den kaalhoofdigen man uit. En hij brulde:

„Gooien? Gooi nou dan. Ik . . ."

Maar verder kwam hij niet.

Er kwam, ineens, op de gang een geweldig leven. Daar stond een jongen te gillen, zóó hard, dat de beide mannen op de kamer er van schrokken.

De kamerdeur was na het binnenkomen van Happerdepap open blijven staan en zoo konden de vechtersbazen Bugel zien, die met zijn voeten stond te stampen en brulde, dat het zoo'n aard had.

„Bugel," riep Happerdepap, „waar kom jij nu vandaan?" Maar Bugel kon zoo dadelijk niet antwoorden en daarom ging zijn vader naar hem toe.

De kaalhoofdige man maakte van de gelegenheid gebruik, om de kamerdeur dicht te gooien. Hij draaide de sleutel om.

Bugel bedaarde al gauw. Hij was zoo ge-

schrokken, toen Happerdepap met den vreemden man wilde vechten.

„Waar kom je vandaan, Bugel?"

„Van onze kamer."

Happerdepap kon eerst maar niet begrijpen, dat hij op No. 59 moest zijn inplaats van op No. 95. Maar toen hij het begreep, begon hij hartelijk te lachen.

„Jij hebt mij gered, Bugel," zei hij. „En daarom zal ik je tracteeren op een zuurtje. Kom maar gauw mee naar moeder." Z.

VOOR DE KLEINTJES.

LEE-LIJK!

An-nie, foeil! wat doe je daar?
Eerst ga je je zus-je plagen,
En dan trek j'een lang-en neus. . . .
An-nie, foeil! Hoe durf je 't wa-gen!

't Is al erg dat je die pop
Zoo maar trekt uit zus-je's hand-je.
'k Weet, als moe het had ge-zien,
Kreeg je vast een lee-lijk stand-je.

Maar nu je nog bo-ven-dien
Zus-je voor den gek gaat hou-den,
Wordt het toch wel a l te erg;
'k Wou, dat het je gauw be-rouw-de.

Dat je weer wat lie-ver deed
Te-gen j'al-ler-liefs-te zusje,
En dat je haar groot ver-driet
Af wou zoe-nen met een kus-je.

G e r a e r t.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, $\frac{1}{2}$ Uit-
gevers-M^o Bosch, Baarn

BUITENLAND

Van 't leed der wereld.

Daar — op den hoek der straat een vrouw in lompen, die een erbarmelijk gehuil aanheft.

Rillend van koude staat zij daar. In haar handen een lange stok, die, terwijl zij er aan steunt, nog boven haar hoofd uitsteekt.

Haar huiverend lichaam is bedekt met... we zullen maar zeggen: een mantel, die van meelzakken schijnt samengenaaid te zijn. Een zomerhoed, op verschillende plaatsen kapot, draagt zijn vroegeren tooi nog: een paar door den regen bedorven struisveeren. Haar bloote voeten gaan schuil in een paar zoo goed als versleten heerenschoenen. De teenen steken er door. In een ouden zak, dien zij op den rug draagt, sleept zij brood en hout en wat zij verder noodig heeft mee.

Haar gelaat, hoe zeer het ook geleden heeft door de ellende der jaren van ontbering, draagt nog de sporen van vroegere schoonheid.

Voor al in de deftige wijk van Moskou, waar zij waarschijnlijk vroeger in een der paleizen op feesten en bals geschitterd heeft, gaat zij thans in haar lompengevaad rond en klaagt dan op de hoeken der straten haar ontzettend leed uit.

Want — zij heeft onder de „gezegende” Russische regeering van de laatste jaren, man en familie en geld verloren.

't Is vorstin Troebetzkoj!

* *

Een Duitscher, voor zaken in Moskou, logeert in een hotel en ontvangt een zijner vrienden op bezoek.

Hij zegt in 't Fransch aan het kamermeisje wat zij doen moet en gaat met zijn vriend in een ander vertrek.

„Hebt ge hier zulke geleerde kamermeisjes?” vraagt de vriend, ten hoogste verbaasd, „dat ge in 't Fransch met ze spreken kunt?”

„Verwonder u niet,” antwoordt de Duitscher, „dat kamermeisje is Gravin B. Haar man is als officier in den oorlog gevallen. En zij... ze slaat zich zoo moedig mogelijk door de moeilijkheden heen!”

* *

't Doet ons pijn, die vreeselijke dingen te lezen, niet waar?

Een is er, die óók rijk was, méér dan eenig mensch op aarde;

die óók voornaam was, méér dan eenig mensch ter wereld;

die zijn dienaren bij duizenden telde, méér dan ooit eenig schepsel hier beneden,

want Hij is de Koning der koningen en de Heer der heeren.

En Hij werd arm, om onzentwil, om ons waarlijk rijk te maken.

Kun je nu misschien een heel klein beetje begrijpen wat Kerstmis beteekent?

BINNENLAND

Van moedige visschers.

Ieder jaar varen ze uit, de Hollandsche visschers en dan blijven ze soms weken uit. Haring wordt meteen aan boord gezouten; andere visch gaat dadelijk in 't ijs en blijft daarin bewaard — en goed ook! — tot de visscher weer in IJmuiden binnenvaalt.

Al dien tijd hooren de familieleden zoo nu en dan eens wat van vader en broer op de trawler, zoo heeten de meeste visscherschepen tegenwoordig. Het meeste nieuws vernemen ze als vader weer thuis komt. En dan vermeldt de krant er ook weer eens wat van.

Zoo las ik op 7 December, dat op 10 November schipper (= kapitein) en stuurman van de Sch. 447 aan de Engelsche kust de twee jongste opvarenden van den dood hebben gered. 't Waren twee jongens, misschien wel voor 't eerst mee, die wat stoeiden en door het slingeren van het schip over boord sloegen. De stuurman reddde den een door onmiddellijk over boord te springen en den drinkeling een touw om 't lijf te binden, waardoor hij aan boord kon worden gehaald. De andere jongen, een Rotterdammer, was al 250 M. van het schip weggedruven. De schipper wierp hem een reddingsboei toe, waardoor de jongen drijvende bleef.

De boot werd uitgezet en schipper en stuurman, J. en G. Kuiper, met nog een matroos, roeiden naar den Rotterdamschen knaap en na veel moeite en wegens de hooge zee met gevaar voor eigen leven reddden zij hem.

Eer aan die moedige mannen!

Een brandende rivier.

Dat moet een prachtig gezicht geweest zijn! In Kralingen, dicht bij Rotterdam, was men 7 Dec. j.l. bezig olie- en benzine-tanks (spr. tenks, d.z. zeer groote ijzeren of stalen bewaarplaatsen voor vloeistoffen) schoon te maken. Olie en benzine spoelden naar de rivier de Maas. Nu is benzine, zooals je weet, een vloeistof, die zeer licht ontvlamt. Nu is door een onbekende oorzaak — misschien heeft een matroos, die zijn pijp aangestoken had, de brandende lucifer in 't water gegooit; waar kon hij 't veiliger doen, nietwaar? — de benzine is ontploft en met de olie aan 't branden gegaan en die brandende vloeistof heeft zich over de rivier verspreid. Jammer dat verschillende schepen ernstig beschadigd zijn.

Een drijvende stoomspuit heeft een uur lang moeten werken, om den brand te blusschen!

Aldus naar waarheid ingevuld.

Dat staat onder de belastingpapieren, die alle Nederlanders op verschillende tijdstippen van het jaar hebben in te vullen voor inkomsten-, personeele-, vermogens- en andere belasting!

Dat wil dus zeggen: „Ik heb alle vragen eerlijk en goed beantwoord en ten bewijze daarvan zet ik mijn handteekening er onder!”

Dat regeltje: „Aldus naar waarheid ingevuld” schijnen sommige menschen wel eens over te slaan. Tenminste dezer dagen werd voor de rechtbank te Amsterdam de zaak behandeld van iemand, die in 1914, dus bijna 10 jaar geleden, als inkomen had opgegeven f 13.000. Natuurlijk „aldus naar waarheid ingevuld”. En wat was later gebleken? Dat de man f 31.235,85 inkomen had gehad.

Dat is bijna twee en een half maal zooveel.

De belastingheeren zoeken de zaak goed na, dat blijkt zelfs van 10 jaar geleden!

Maar goed ook! Wat zulke bedriegers te weinig betalen, moeten de eerlijke menschen opbrengen. Want het geld moet er wezen!

KORT NIEUWS

Italië wil liefst maar 1600 nieuwe vliegtuigen aanschaffen, ter gezamenlijke waarde van 3200 miljoen gulden! Zeker, omdat men geen oorlog meer wenscht.

Dure postzegels. In Londen is onlangs een postzegelverzameling verkocht van een Amsterdammer, Dr. H. Cosman. Het „Handelsblad” bericht er van dat de verkoop drie dagen duurde en 6084 pond sterling op bracht, d.i. meer dan 73 duizend gulden. Er waren postzegels bij, die per stuk opbrachten o.a. 130 pond, 50 pond, 62 pond en 23 pond.

Dat is nog maar het tweede gedeelte van de verzameling. Er moet nog een derde en vierde verkoop plaats hebben!

Hoeveel automobielen er wel over de wereld snorren? 'k Zou het niet durven zeggen. Maar — ik kan je wel verzekeren, dat er heel wat zijn.

In Frankrijk zijn er vierhonderd duizend. In Engeland één miljoen en in Amerika dertien miljoen.

Die Amerikaansche auto's, allemaal achter elkaar geplaatst, zouden een rij vormen grooter dan de omtrek van de aarde!

Het onderwijs in Frankrijk. Onlangs werd bij twee regimenten infanterie in Frankrijk een onderzoek ingesteld naar de kennis van de pas aangekomen soldaten. Van elke tien man waren er maar twee, die behoorlijk ontwikkeld waren. Vijf konden lezen en schrijven, maar *mét* fouten, twee krabbelden onleesbaar en één kon lezen noch schrijven. Dat wil dus zeggen op elke honderd soldaten 10 analfabeten (d.i. menschen die lezen noch schrijven kunnen). 't Is kras. Zulke menschen hebben we ook, al is 't dan niet zooveel, in ons land. Gelukkig wordt er voor hen wel iets gedaan. Zie maar eens op het onderstaande plaatje.

ter distributie in de door de aardbeving geteisterde streken.

Per vliegtuig machine naar Indië. Een Nederlandsch vliegenier gaat beproeven een vliegtocht te maken van Amsterdam naar Batavia. Hij denkt er in 16 dagen mee klaar te komen. 't Is een afstand van 15.000 K.M.

Hij hoopt de reis te maken over — en nu kunnen de oudere „V. en B.”-lezers hun kaart weer eens gebruiken! — Praag, Constantinopel, Aleppo, Basra, Karatsji, Calcutta, Rangoon, Bangkok, Singapore, Muntok, Batavia!

Kijk het maar eens na op de wereldkaart!

kort de geschiedenis van N.-Guinea. Het was heel prettig eens te hooren van de inwoners van N.-Guinea, het eiland, dat zoo ver van ons af is.

Onze meester hield een collecte, die een aardig duitje opracht.

H. P.

H.

Rotterdam. In October kwamen een paar pottbakkers uit Gouda op de Bavinschool. Ze lieten ons zien hoe je aardewerk moet maken. Ze maakten een paar leuke vaasjes en ook nog een paar bloempotjes. Ook hebben ze een varkentje gemaakt, n.l. een spaarpotje. Hij maakte er ook van boven een gleuf in.

R.

J. A.

Workum. Heden liepen eenige mannen, z.g. kooplieden in manufacturen, door de stad. Ze kwamen bij een burger en vroegen daar f 200 te leen. Over een half uur zouden ze f 250 terugbrengen. De menschen bleven tevergeefs op de f 250 wachten. De oplichters hebben zich per auto naar de boot Stavoren—Enkhuizen laten brengen. Het koffertje, dat zij als borg hadden achtergelaten, bevatte niets als waardelooze rommel. Weest op uw hoede!

W.

T. d. J.

Zoutkamp. Het was weer de elfde November. En zoo zijn de kinderen hier gewoon met lichtjes langs de huizen te loopen en dan zingen zij versjes van Sint Maarten, en dan krijgen ze gewoonlijk ook wat. Een cent of een koekje of zoo iets. Maar omdat de elfde op Zondag viel, moesten ze den volgende dag maar loopen. En dan zingen ze:

Sint Martinus bisschop,

Roem van alle landen.

Dat wij hier met lichtjes loopen,

Is voor ons geen schande,

Hier woont een rijke man,

Die ons wel wat geven kan.

Geef mij een appel of een peer,

Dan kom ik 't heele jaar niet weer.

Z.

B.

St. Maarten. Een groot ongeluk, dat nog goed afgelopen is. Vrijdag zou mijn 14-jarige broer K. de driewielige kar halen, die in reparatie was bij den wagenmaker. Het paard, dat anders heel mak is en waarmee hij veel rijdt, had zeker door het lange op stal staan en den storm de wind wat in den kop, want toen hij bij den wagenmaker ingespannen was, vloog hij als een pijl van het erf af, zoodat K. haast geen tijd had om op de kar te springen. Voorbijgangers, die zagen dat het te hard ging, sprongen op het paard af om het te grijpen. Doch het paard sprong op zij, zoodat de kar te water geraakte en het paard nog wilder, met gebroken tuig, wegholde. Toen K., die inmiddels van de kar was gesprongen, thuis kwam, stond het bruintje voor zijn staldeur te hijgen. Mijn broer, die wit zag van den schrik, had evenals het paard geen letsel bekomen.

W. d. G.

S. M.

Een avondschool voor volwassenen te Amsterdam. Men vindt er leerlingen van den meest verschillende leeftijd, die er onderricht krijgen in lezen, schrijven, rekenen enz.

Bijbels naar Japan. In de Vereenigde Staten worden thans een half miljoen bijbels in de Japansche taal gedrukt. Zoodra deze bestelling gereed is zullen ze naar Japan worden gezonden

PLAATSSELIJK NIEUWS

Harlingen. Hier op school sprak zendingeling Bijkerk. Hij vertelde ons in 't

ADVERTENTIËN

Wie EEN nieuwe abonné aanbrengt kan kiezen uit de volgende boeken:

Om een likje stroop alles over hoop-jantje en Jaapje. - Toen Jantje ziek was. - JOH. H. BEEN, Spekkie. - TRUIDA KOK, De Tweelingen. - J. TREFFERS, Jan Sterkenburg - J. STAMPERIUS, Lotte - J. M. WESTERBRINK-WIRTZ, De club op klompen.

Wie TWEE nieuwe abonné's aanbrengt kan kiezen uit de volgende boeken (indien hij dat liever wil kan hij twee boeken kiezen uit het vorige lijstje):

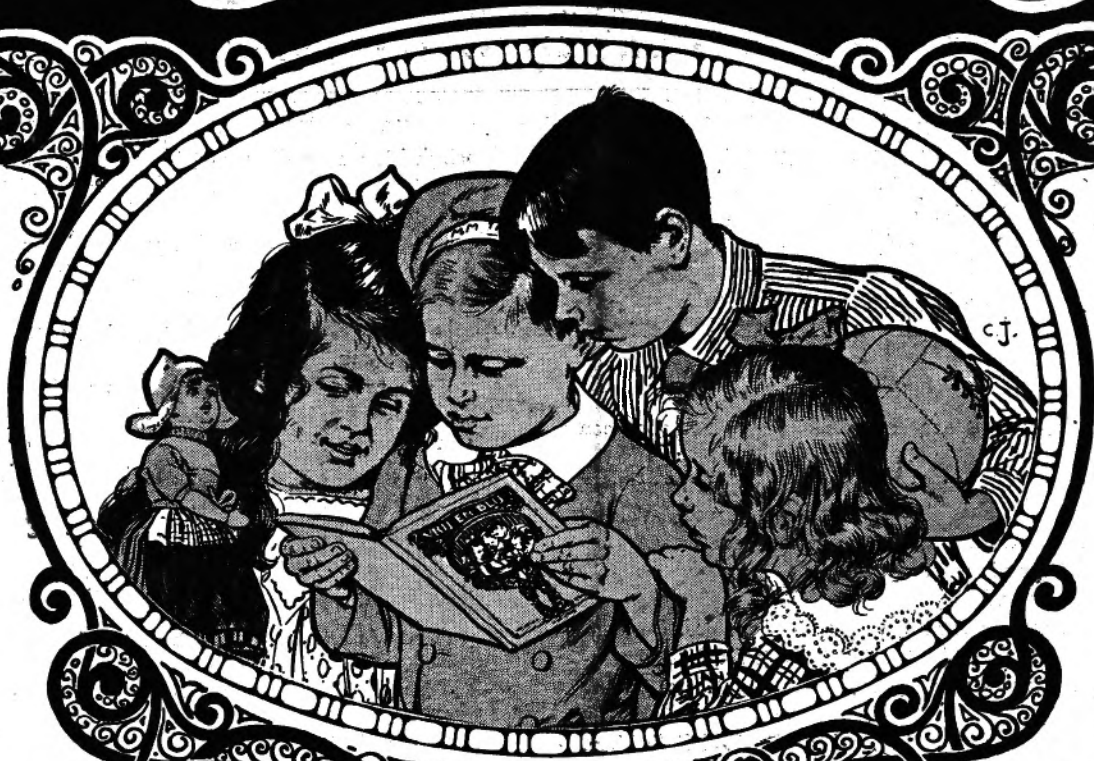
W. G. v. d. HULST, Peerke en zijn kameraden. - E. GERDES, Jan van Diemen. - E. GERDES, Het huis Wijngaerde. - E. GERDES, De verloren schuldbekentenis. - E. GERDES, Het geheim van den Geus.

De nieuwe abonné's zelf op te geven aan de

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbza. TE BAARN.

VRIJ EN BLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

10 JANUARI
No. 7

VRIJ EN BLIJ

Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand

Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbnz., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG—ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANÉ, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KELNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

Om den praatstoel van Oom Koos.

'k Geloof, dat ik nu juist een klein hoekje over heb voor een praatje.

't Vervolg van de briefwisseling komt in 't volgend nummer" stond in „Vrij en Blij" van 27 December. En dat vervolg was niet zoo heel groot, dus — nu kan er nog even een praatje af.

Want — het is weer nieuwjaar geweest.

't Oude jaar is weer voorbij.

't Is geweest . . . . een groote schat, dien God ons gaf. De menschen zeggen allemaal: Tijd is geld. Dat zeggen ook die menschen, die niet eens naar God vragen en voor wie *geld* alleen de schatten vormt.

Hoeveel temeer is dan voor de menschen, die God liefhebben, de tijd een groote schat!

Want, al kunnen ze dan met hun tijd geen geld verdienen, ze kunnen dan toch nog den tijd gebruiken om te doen wat God wil.

Dus — 't jaar dat voorbij ging was een groote schat, dien God ons gaf.

Hoe hebben we dien schat gebruikt?

Dat is een vraag voor *Oudejaarsavond*.

Maar die avond is reeds voorbij.

We zijn nu reeds 't nieuwe jaar in.

Weer een groote schat, dien God ons wil geven.

Nu mogen we wel vragen: *Hoe zullen* we dien schat gebruiken?

Zullen we probeeren, om dien tijd zoo nuttig mogelijk te besteden op school en thuis?

Zullen we dien tijd gebruiken, om dichter bij den Heer te komen, Hem beter te leeren kennen, Hem telkens alles te zeggen: ons kwaad en ons goed, ons lief en ons leed, onze vreugde en onze droefheid?

Met andere woorden: Zullen we in dien tijd dikwijls bidden en met God spreken? Want alles, wat ik daar noemde, dat is eigenlijk bidden!

Of — zullen we den grooten schat, dien God ons met het nieuwe jaar geeft, maar weer ongebruikt laten, zooals misschien al menig uur, menige dag, week of maand ongebruikt voorbij gegaan is?

* * *

Moelijk hè, om op die vraag te antwoorden?

Ik weet wel, wat jullie allemaal wenscht: Het jaar goed gebruiken!

Maar — zeg je misschien — ik vergeet wel eens, dat ik altijd goed mijn best wil doen en ik vergeet ook wel eens, alles aan den Heer te zeggen en . . . .

Als je eerlijk alles zoudt willen zeggen, dan zou je misschien verdrietig worden.

Want och, wij kinderen vergeten zoo vaak.

't Is natuurlijk niet goed. Maar de Heere weet dat wel. Zeg het Hem maar en vraag of Hij 't vergeven wil. En of Hij maken wil, dat je niet zoo vergeetachtig bent en of Hij ook wil zorgen, dat je Zijn schat van tijd goed zal gebruiken.

Dan zal je hebben in 1924, wat ik je toewensch:

Een gezegend Jaar.

OOM KOOS.

(Vervolg Briefwisseling in het volgend nummer.)

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje bedoelt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen worden ingewacht uiterlijk den **derden Donderdag** van elke maand aan nevenstaand adres.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebussen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. Op het blaadje met de oplossingen bovendien den naam en de geboortedatum met geboortjaar. Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBZN.
Uitgever „Vrij en Blij”
BAARN.

IK WEET OOK WAT

Deze illustratie behoort bij „Wie goed doet, goed ontmoet.”

WIE GOED DOET, GOED ONTMOET.

Er zaten drie kabouters bij 't vuur in hun kleine huisje.

„Ik weet wat,” zei de eerste kabouter. „De tooverheks, die ginds in 't bosch woont, wil de prinses kwaad doen. Vannacht vliegt ze op een bezemsteel naar het paleis in de hoofdstad, die hier zeventig mijlen vandaan is en dan wil ze de mooie prinses omtooveren in een leelijke, oude vrouw. Ze vertelde dat aan haar kater met de vurige oogen en ik heb het afge-luisterd.”

„Ik weet ook wat,” zei de tweede kabouter. „De tooverheks kan niets doen vóór het van-nacht twaalf uur is. Pijlstaart, de duif, heeft het haar hooren zeggen en die vertelde het mij.”

„Ik weet ook wat,” zei de derde kabouter. „Wij moeten Pijlstaart vragen, de prinses te gaan waarschuwen. De tooverheks kan haar alleen dan betooveren, als ze slaapt en als ze dus wakker blijft zal haar geen kwaad over-komen. Pijlstaart vliegt heel snel en vóór twaalf uur kan zij dus best bij de prinses zijn.”

Toen de kabouters zoo met elkaar spraken, schrikten ze ineens op. Er werd een raam met geweld open gesmeten en de tooverheks, die alles gehoord had, kwam binnen vliegen.

„Ik weet ook wat,” zei ze spottend. „Ik zal er voor zorgen, dat je de deur niet uit kunt vóór morgenochtend. Dan kun je ook geen boodschap brengen aan Pijlstaart en dan kan ik met de prinses doen, wat ik wil.”

Toen ze dat gezegd had, nam ze haar toover-staf, klopte er drie maal mee tegen de deur en mompelde:

„Deurtje, deurtje, blijf nu dicht
Tot het vroege morgenlicht.”

Toen ze dat gezegd had, strompelde ze weg. „Piep,” zei opeens een muisje, dat uit een hoekje kwam kruipen.

„Ik heb alles gehoord en nu kom ik je ver-tellen, dat ik naar Pijlstaart zal gaan.”

't Muisje haastte zich en een oogenblik later was het al bij Pijlstaart.

„Piep,” zei het kleine ding. „Compliment van de kabouters en je moet de prinses waar-schuwen. De tooverheks wil haar kwaad doen. Je moet tegen de prinses zeggen, dat ze van-nacht niet moet slapen.”

„Dat doe ik niet,” zei Pijlstaart. „Toen ik

laatst op 't plein was vóór het paleis, gooide de prinses naar mij met steenen. Nu wil ik haar niet waarschuwen.”

„Doe het toch maar,” zei de muis. „Vergeld geen kwaad met kwaad. Wie goed doet, goed ontmoet.”

Die woorden brachten Pijlstaart tot inkeer. Zij sloeg de vleugels uit en . . . daar ging het heen. 't Duurde niet lang, of de reis was vol-bracht. Pijlstaart liet zich neer op het voor-plein van het paleis en wachtte.

Spoedig kwam de prinses. Toen ze de duif zag, nam ze een handvol steenen op, om haar te verjagen.

„Doe dat niet,” zei Pijlstaart. „Ik heb een boodschap van de kabouters. Vannacht komt de tooverheks, om je om te tooveren in een leelijke oude vrouw. Maar ze kan je niets doen, als je niet slaapt. Ga dus niet naar bed en blijf wakker.”

Toen Pijlstaart zóó sprak, begon de prinses zich te schamen. „Lief duifje,” zei ze, „ik wil je nooit meer gooien, hoor. Kom elken dag maar hier, dan zal ik zaadjes voor je strooien.”

„Aangenomen,” zei Pijlstaart vroolijk. „Nu zie ik, dat de muis gelijk had. Wie goed doet, goed ontmoet.”

De prinses vertelde alles aan haar vader en die wilde de heks, als ze kwam, gevangen laten nemen en in een heel donker hok opslui-ten. Maar de prinses had een ander plan en toen ze haar vader ervan vertelde, vond hij het goed.

Toen de klok in den nacht twaalf uur gesla-gen had, kwam er een oude vrouw naar het paleis. Ze meende, dat daar alles wel in rust zou zijn, maar ze vergiste zich. Op de stoep stond de prinses haar op te wachten.

„Kom maar hier,” zei ze, „je bent de too-verheks. Je moet wel moe zijn, want je komt zeventig mijlen ver. Je kunt in mijn kamer slapen, maar eerst moet je eens goed eten.”

De tooverheks werd geroerd door zóóveel goedheid en toen ze 't lekkere eten zag en het zachte bed, begon ze van ontroering té schreien.

En zie, haar tranen deden de booze betoo-vering, die over haar gekomen was, wijken. Nu was ze geen tooverheks meer, maar een vriendelijke oude vrouw. Z.

IN 'T KRAAIENNEST, door W. G. van de Hulst. (VII).

„Vooruit jongens, naar beneden; . . . nou gaan we eerst koffie zetten." Hij duwde ze de twee, drie treden af het roefje in. Ze alleen boven te laten, waagde hij niet. . . . „Als je hier in de sluis kopje-ònder ging tusschen al de schuiten, kwam je nooit meer kopje-bóven. . . . Die sluis is zoo diep; als je er in valt, zak je hoe langer hoe dieper, in een donkeren put, dwars door de wereld heen, en dan kom je bij de Indianen terecht, en dan bakken ze biefstuk van je. . . . Vraag het maar aan den sluiswachter. Die kan 't weten, die is vroeger putjesschepper geweest. . . . Geef jij me dat builtje koffie 'es aan, Dik; — nee dàt niet, . . . dàt ja!"

„Baas, de deuren gaan open!" riep Jochem.

„Nou al? . . . — Dà's 'n buitenkansje! Gooi de schuit maar gauw los. Ik kom dadelijk. Jongens, ruim de boel eens wat op, 't lijkt hier de tachtigjarige oorlog wel."

Jasbaas stooft weer naar het dek.

De jongens, haastig, begonnen de roef wat op te ruimen, schoven den meesten rommel maar in een hoekje. . . . Gezellig was 't hier: rondom houten banken, en ònder die banken allemaal kastjes; en 't kleine tafeltje stond vast tegen den achterwand, en er boven hing een kleine petroleumlamp. In den hoek stond een heel klein kacheltje te branden. . . . Ze gingen even zitten, ieder aan een kant van het tafeltje, hun knieën op de bank.

Boenk! ging 't opeens. De „Kareltje" kreeg, ergens buiten, een duw, dat Wim door dien schok met z'n hoofd tegen de brandende petroleumlamp bonkte. . . . „Au!"

„Ga je mee naar boven?" zei hij, duchtig zijn pet wrijvend.

„Mag dat?"

„Bèst, kòm maar!"

Ze duwden de twee klepdeurtjes open. Het licht viel door de achterschuit heen, glom tegen Jasbaas' bultige laarzen. Ze hoorden hem kommandeeren tegen Jochem, ze hoorden hem mopperen, ze hoorden hem lachen.

„Kòm maar!"

„Vooruit jullie daar, in 't hok blijven!" bulderbaste Jasbaas, toen hij hen 't trapje zag opkomen. . . . „Of kom maar hier, dà's óók goed; maar — l i g g e n, hoor, l i g g e n! . . ."

En zijn vinger wees naar zijn voeten, alsof hij twee hondjes dresseerde. . . . „L i g g e n! 't Is hier geváárljik in de sluis."

De jongens vonden 't wát leuk; ze kropen op handen en voeten naar den schipper toe, en bleven, vlak bij hem, op hun buik liggen.

Om hen heen rumoerde de sluisdrukte: geschreeuw en getuf, geratel van kettingen en gestoom van bootpijpen, wild watergebruis achter de schroeven, en pijnlijk geknerp van saamgeperste touwtrossen. En over al dat lawaaiig gedoe héén pinkelden de ontelbare lichtjes groen, en rood, en wit; ze flitsten hun fijnen schijn langs allerlei scheepstuig, of lieten hem wegwiegelen, diep in het donkere, zwalpende water. En midden in dat wondere feest van lichtgepinkel en sluisrumoer lagen de jongens zoo veilig, zoo geborgen, — als twee hondjes bij hun trouwen baas.

Dik verkneukelde zich van stille pret.

„Fijn, hè!" fluisterde hij tegen Wim.

„Nou! . . . " En Wim wipte op, om eens even over boord te kijken: Brrrr! . . . 't Water klotste en bruiste en. . . en. . . als je d'er nou'es inviel. . . Brrr! Hij dóók terug, pakte Dik om den hals, en samen knuffelden ze zich tegen elkander aan, dol van de griezelige pret.

De „Kareltje" kwam de sluiskamer uit, zette gang, tufte vlug een paar hooge, plumpe turfschepen voorbij, maar kon de vrachtboot, met zijn dikke zwarte pijp, waaruit donkere rookwolken als wollige watten wegkronkelden, tòch niet inhalen.

Lang duurde 't niet. De „Kareltje" minderde vaart. Hij moest rèchts afzwenken, de „Kromme wetering" in, naar 't verre dorpje van Jasbaas. Hij was de eenige: de andere booten en schepen hielden het rechte, breede kanaal.

De motorschuit zocht zijn weg de eenzaamheid van het donkere avondland in.

„Vlieg nou maar 'es uit, . . . maar voorzichtig, hoor!"

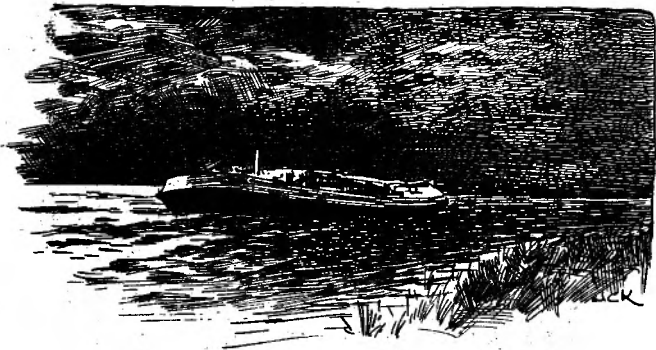
De jongens stoven op, scharrelden tusschen kisten en manden door naar Jochem, die op de voorplecht boven op een touwstapel rustig zijn pijpje zat te rooken.

Weer legden ze zich neer op hun buik, tuurden vooruit de donkerte in, waar de

boomen langs den kant hen als duistere schimmen stonden te wachten.

Jochem ging in 't roefje koffie zetten. Straks, in de sluis, was 't mislukt. En de jongens bleven alleen.

Tuf-tuf! . . . tuf-tuf! . . . 't Was het eenige geluid, dat ze hoorden. O, dat stille, donkere land, en dat stille, donkere water, en die stille donkere boomen, 't was zoo móóí, zoo bàng-mooi. . . .

Tusschen open weilanden voeren ze door. Even gleeed schimmig maneschijnsel over het water, en de golfrimpels, die, van den kop van den schuit af, aan weerszijden schuin naar de oevers dansten, glinsterden in dat licht. . . . De schuit was net een donkere reuze-vogel, die met lange zilveren vleugels over het water gleeed.

En die beide jongens zaten op zijn rug. . . .

Ze waren een stil avond-dorpje binnengevaren. Daar pinkelden, aan den walkant van het eenzame grachtje, weer magere lichtjes diep het donkere water in; daar was weer een enkel winkeltjes-raam of een venster met lichte gordijnen, dat gelig schijnsel over de keien van het verlaten straatje lei.

Bij de brug, waar de „Kareltje” lossen en ook weer nieuwe vrachtjes innemen moest, was 't wat drukker: daar hingen een paar oude mannen, over de leuning heen, hun pijpjes te rooken; daar scharrelde de brugwachter wat rond met een rood-en-groen lantaarntje; daar zat een jongen op een paaltje de schuit af te wachten. . . .

En toen de „Kareltje” meerde, — toen werd het toch even echt levendig daar bij die oude ophaalbrug met zijn hooge, houten armen, het hart van 't stille, donkere dorp. . . . Gepraat

en gelach, het bonken van een plank op den walkant, het geknierp van een kruiwagen, het geblaas van twee schapen, die ook verder mee moesten in de schuit, en door een oude, brommende boerenknecht gebracht werden, het bommen van leege melkbussen. . . . en over dat alles héén: de lawaaistem van Jasbaas, die grappen verkocht en toch — kommandeerde hoe alles gebeuren moest.

De lawaaistem óók tegen de jongens, die op den wal waren gesprongen en kleumig stonden te huiveren in de avondkou: „Vooruit, jullie. . . . brengen jullie me dat koffertje eens even naar Dominee Haverman; onderhand zijn wij hier klaar. . . . Maar met de looppas, hoor! . . . Hier ja, hier de gracht langs en dan bij de laatste lantaarn links af. . . . 't Is de pastorie, 't is dat groote huis naast de kerk. Voortmaken hoor, anders vaar ik weg, en kun je hier blijven, hier in de wildernis; — en hier wonen allemaal menscheneters. . . . Vooruit!”

En daar gingen ze al heen, op een sukkel-drafje, het eenzame grachtje langs; hun voetstappen klonken zoo vreemd, zoo luid, in de stilte.

„Dáár! . . . daar is 't al!” zei Dik, toen ze 't hoekje omsloegen. Hij was maar blij, dat ze 't huis zoo gauw zagen; hij vond het eigenlijk een griezelige boodschap hier in dat donkere, vreemde dorp. . . . Als de schuit nou eens wégvoer! Hij rukte Wim mee, om maar gauw klaar, om maar gauw weer bij Jasbaas te zijn.

„Ja, maar als. . . .”

Ze stonden al op de stoep. In 't raam boven de deur brandde een lichtje. Bij 't flauwe schijnsel lazen ze op de breede post: „Ds. D. J. Haverman. . . .”

„Zeg,” fluisterde Dik opeens, met schrik in zijn stem, . . . „zeg, zoo heet die mevrouw óók, de mevrouw van die meid. . . .”

„Och jô!” onverschilligde Wim, . . . „wat geeft dat?” Maar — 't was toch niet prettig, nu ineens weer aan die meid te moeten denken.

De deur ging open. Een meisje van een jaar of tien kwam voor.

„O, 't koffertje? . . . Dank je well!” . . .

Toen riep een stem van achter uit de gang: „Is de schipper daar?”

„Nee, Opa! . . . Ja, Opa!”

„N e e, Opa? . . . —J a, Opa?”

't Meisje lachte. En ze riep weer: „Já, Opa, 't zijn twee j o n g e n s van den schipper!”

„Laat ze dan éven w a c h t e n!”

Even wachten? Dik keek al bedenkelijk. 't Meisje zei: „Kom maar binnen!” Zij sloot de deur, ging met het koffertje weg, en liet de boodschappers op de mat staan. Ze zetten als fatsoenlijke jongens, dadelijk hun petten af.

„Zeg, zou 't l à n g duren?” fluisterde Dik.

„Stil, jô! . . . .”

Er ging al een deur open, er klonk een beetje gehoest, en in 't schemerschijnsel, dat het lantaarntje boven de deur óók in de g à n g wierp, zagen ze iemand aankomen: Hij had een lange, zwarte jas aan, een kalotje op; en zijn haar was spierwit; en hij rookte uit een lange, steenen pijp.

„Zoo, zoo! . . . . Wie zijn jullie? De schipper heeft toch maar één jongetje, zoo'n st à k k e r d j e ?” . . . .

Ze wisten zoo gauw niet, hoe ze 't precies vertellen zouden. Wim begon al: „Wij mogen meevaren. . . .” Maar de dominee scheen 't dadelijk te begrijpen.

„Zoo, zoo! . . . . Mogen jullie meevaren, dat is prettig. En moeten jullie nu vannacht ook in de schuit slapen?”

„Ja, meneer; . . . . ja, dominee.” Hun oogen stráalden.

„Zoo, zoo! . . . . Zie eens, dit pakje moet je meenemen; dan kan de schipper het bezorgen: 't adres staat er op. . . . Wonen jullie in de stad?”

„Ja, dominee.”

„Wáár?”

„In 't Weverstraatje, dominee.”

„In 't Weverstraatje? . . . .—Zoo, zoo! En is dat dichtbij de Weversg r a c h t ?” . . . . En de oude dominee bracht het puntje van zijn wijsvinger aan zijn voorhoofd, alsof hij over iets nadacht. Hij knikte. . . . „Ja, ja, ... m i s s c h i e n k a n ' t w e l .”

„Blijven jullie tot W o e n s d a g bij den schipper, tot hij weer naar stad vaart?”

„Nee, dominee, tot morgenavond. . . . En dan mogen we met de autobus terug,” zei Wim, die al zijn verlegenheid verloor bij dien vriendelijken dominee.

„Morgenavond? . . . .—Zoo, zoo, dat is prettig. En willen jullie mij dan wel een genoeg doen?”

„Ja, meneer! j á !” haastte Wim.

„Ja,” knikte Dik blij.

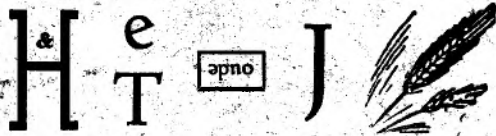
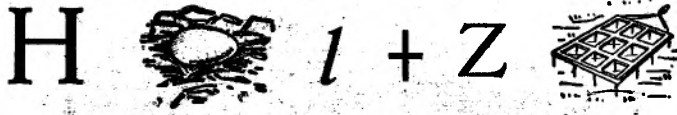
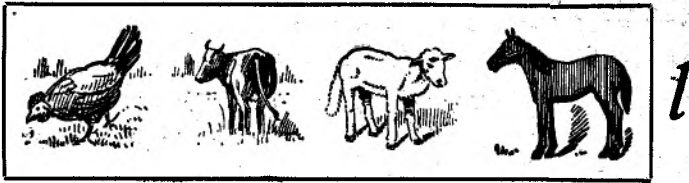
Die oude dominee had zulke héél vriendelijke oogen, en zijn haar was zoo mooi wit, en zijn pijp rook zoo lekker! Iets voor hem d o e n ? G r á á g !

„Zoo, zoo! . . . . Wacht dan eens even!” Hij wandelde langzaam de gang weer in, kwam spoedig terug met een doos. . . . „Zie eens, jongens, hier zit een toreuil in. Geen levende hoor, maar een opgezette. Die moeten jullie nu eens voor mij bezorgen, Maandagmorgen vróeg, bij Mevrouw Haverman op de Weversgracht No. 17. Kijk, ik heb 't adres er op geschreven. Wil je dat wel doen? En zul je er dan héél goed op passen? . . . . Mevrouw Haverman is mijn zuster. Ze is Maandag j a r i g , en dit is een cadeautje, begrijp je wel? . . . . En wil je dat nu wel voor me doen?”

RAADSELS.

Raadsels voor Ouderen.

1. Rebus.

2. Maak uit onderstaande lettergrepen een nogal bekend tweeregelig versje: 't begint met zoo.

weg - treën - uit - al - leen - Zoo - met - Loop - dan - gij - God - nooit - loopt - Uw - wilt - voor - g?

3. Als mijn tante mijn nichtje roept, gebruikt ze daarvoor den naam van een ambtenaar. Hoe heet die ambtenaar en hoe heet mijn nichtje eigenlijk?
Groninger Molleboon, Groningen.

4. Rebus.

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16

1-2-3-4. Een meisjesnaam, tevens de naam van een rivier.
5-6-7-8. Een viervoetig dier.
9-10-11-12. Een bekend Romeinsch keizer.
13-14-15-16. Een uitheemsche plant, die slechts één keer bloeit.
1-2-3-4 = 1-5-9-13.
Sneeuwklotje, R'dam.

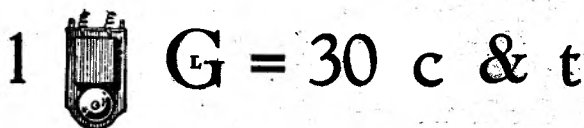
6. Welke man gaat met zijn werk achteruit, om in de wereld vooruit te komen?
Crocus, Slikkerveer.

Raadsels voor Jongeren.

1. Wat zit er aan den binnenkant Van een flinke werkmanshand, Dat men haast geen éenen keer Vindt in de handen van een heer?

Sneeuwklotje, R'dam.

2. Rebus.

RAADSELS (vervolg).

3. Ik ben een man, zoo zwart als roet. Keer m'om, 'k ben bijna wit en... zoet.
Wipstaartje, de Bilt.

4. Welke ezel heeft lange noch korte ooren?
Kwikzilver, Stellendam.

5. Rebus.

6. Uit welken knop komt nooit een blad of bloem?
Viooltje, Nieuw-Vennep.

WAT GROOTE ZUS ZEGT.

Doe je de pop dan niet meer kwaad? Dan mag je nu wel van 't stoeltje af. Maar als je weer aan 't kloppen gaat, Neem ik je daad'lijk je lepel af. Foei, kijk nu 't poppekind eens aan, En 't had toch heusch geen kwaad gedaan. 't Kopje hangt slap bij 't lijfje neer, Zeg nu maar gauw: Ik doe 't niet weer.

Zusje is boos en zusje schreit? Nu dan, blijf dan maar op 't stoeltje, stout ding. Kijk eens, hoe Antje, die zoete meid, 't Popje wil troosten, die lieveling. Wil nu ons meiske niet boos meer zijn? Doet ze het popje niet weer pijn? Kom dan maar gauw en wees tevree En speel vroolijk met Antje mee.

L.

GROOTVADER VERTELT.

„Veel heil en zegen in het nieuwe jaar, grootvader,” wenschte Frits.

„Dank je wel, mijn jongen, dank je wel,” zei de oude man.

„Ik wensch ook jou veel heil en zegen toe. Er kan in een jaar veel gebeuren, Frits, en als de Heere ons niet zegent. . . .”

„Een jaar is héél lang,” vond Frits, „en, grootvader, weet u wel, dat ik, als 't weer nieuwjaarsdag is, al van school ben? Dan ben ik groot. En dan ga ik naar 't gym toe en dan mag ik misschien wel in een voetbalclub en in de zomervacantie mag ik met vader en moeder op reis en. . . .”

„Als we leven en gezond zijn,” viel grootvader Frits in de rede. „Dat mogen we er wel bij zeggen, Frits.”

„Nou ja,” vond Frits, „waarom zou ik niet gezond blijven? Dat zal wel gaan, grootvader. Ik ben heel sterk en ik ben eigenlijk nooit ziek. Een beetje verkouden, nou ja.”

Grootvader schudde het grijze hoofd. „Ga eens bij me zitten, Frits,” zei hij, „dan zal ik je eens wat vertellen.”

Frits haastte zich, om aan 't verzoek van zijn grootvader te voldoen. Als grootvader vertelde, dan werd het fijn, dat wist hij wel van vroegere gelegenheden.

„Toen ik zoo oud was als jij, Frits,” begon grootvader, „was ik sterk en gezond en vroolijk. 't Was eigenlijk iederen dag feest voor mij. Ik woonde met mijn ouders op een groote boerderij en had een prettig leven. Ik deed op school goed mijn best en in mijn vrijen tijd vermaakte ik mij heel goed.

Mijn ouders vonden mij soms lichtzinnig en roekeloos, maar daar stoorde ik mij niet aan. Ik deed al weer iets, vóór ik er aan dacht, of het goed of kwaad was. Dan volgde later wel eens het berouw, maar ik werd daardoor niet wijzer. Wie kon nu altijd zoo braaf wezen? dacht ik dan. Ieder deed wel eens iets, wat minder goed was.

En toen gebeurde er op een Nieuwjaarsdag eens iets, wat een grooten indruk op mij maakte.

's Morgens was ik met mijn ouders naar de kerk geweest en 's middags ging ik met mijn grooten broer een paar bezoeken afleggen bij kennissen in 't dorp.

Onze boerderij was ongeveer een half uur van 't dorp verwijderd. 't Was al donker, toen wij terugkeerden. 't Vroor hard en wij hadden de handen in onze zakken gestoken en stapten vlug voort, om maar gauw thuis te zijn.

„Kijk,” zei op eens mijn groote broer, „daar komt een bedelaar.”

Ik keek op, en ja, daar zag ik, hoe een oude man langs den weg voortstropelde. Hij leunde op een dikken, knoestigen stok en scheen moeite te hebben, om vooruit te komen. Toen wij dicht bij hem waren gekomen, riep ik hem in jeugdigen overmoed toe: „Geluk en zegen in 't Nieuwjaar, baas.” De oude man mompelde iets onverstaanbaars. Hij zag er in zijn lompen-pak toch zoo naar en arm uit. En zijn gezicht en handen waren blauw. Hij scheen het koud te hebben.

„Wees toch stil,” zei mijn groote broer boos tegen mij. „Plaag dien man toch niet. Hij zal denken, dat je hem bespot.”

„Och, wat,” antwoordde ik, „'t is maar een bedelaar.”

Meer werd er ook niet over gesproken en we waren spoedig thuis. 't Was gezellig en warm in de huiskamer en ik dacht al niet meer aan den bedelaar. 't Gesprek was gekomen op 't nieuwjaar en, evenals jij nu, Frits, zei ik: „Ik zal dat doen en dat doen.”

Daar werd aan de kamerdeur geklopt. Onze knecht kwam met een bleek gezicht binnen en vertelde, dat hij, toen hij naar de boerderij terugkeerde, aan den kant van den weg een ouden bedelaar had gevonden. De man scheen ziek of dood te zijn.

Nauwelijks had mijn vader dat gehoord, of hij zei: „Dat is vreeselijk. Kom jongens, laten we dadelijk op weg gaan, om te zien, wat wij doen kunnen.”

En tot Harmen, de knecht, zei hij: „Harmen, span dadelijk de bruine voor de koets en dan vooruit, hoor. Wij kunnen dien man daar maar niet zoo laten liggen.”

Toen ik hoorde, dat daar een bedelaar op den weg was gevonden, begon mijn geweten te kloppen. Dat zou wel die man zijn, die ik zoo straks door mijn lichtzinnige woorden pijn had gedaan. Ach, ik zou wel hebben gewild, dat ik hem maar ongestoord zijn weg had laten gaan.

Wij haastten ons, zooveel wij konden, en al gauw waren wij bij den ongelukkige, die aan den kant van den weg in de sneeuw lag. Wij beurden hem op en droegen hem in den wagen. Harmen werd naar 't dorp gestuurd, om een dokter te halen.

Toen wij thuisgekomen waren, werd de bedelaar uit den wagen getild. Zoo goed en zoo kwaad het ging, werd hij in een grooten stoel bij de kachel gezet, want vader meende, dat de warmte hem goed zou doen. Maar toen de dokter kwam, bleek wel, dat er voor den ongelukkigen man geen middel meer was. Hij was reeds gestorven.

Dien nacht heb ik niet kunnen slapen. 't Was, alsof iemand mij telkens vroeg: „En als jij nu eens in de plaats van dien bedelaar nu al gestorven was?”

Toen heb ik geleerd, dat wij met ons: „Ik zal dat doen en dat doen,” voorzichtig moeten zijn. Wij mogen er wel bijvoegen: „Indien de Heer wil en ons laat leven.”

Nu begreep ik, dat ons leven toch eigenlijk maar kort is en dat wij het daarom moeten besteden in 's Heeren dienst. Ik had berouw over de lichtzinnigheid, waarmee ik dien bedelaar verdriet had bezorgd in zijn laatste oogenblikken. En ik bad den Heer om kracht in den strijd tegen mijn lichzinnigheid.

Zie, Frits, mijn jongen, ik ben nu al een oud man geworden en ik kan mij heel goed begrijpen, hoe jij, die nog maar een jongen bent, in je jeugdigen overmoed telkens weer denkt of zegt: Ik zal dit of dat doen.

't Allerbest is echter, aan 's Heeren hand het leven door te gaan en bij den ingang van elk jaar vol vertrouwen te zeggen: Hetzij wij leven of sterven, wij zijn des Heeren." K.

WINKELTJE SPELEN.

Ja, koopman, 'k vraag een goed gewicht,
U vraagt ook goede centen.

Ik zei zoo straks nog tot mijn nicht:

„Wat zijn ze duur, die krenten.”

Mijn nichtje is bij me op bezoek,
Die houdt zooveel van krentekoek.

En och, dan gaat 't zóó, weet je,

Dan ga je naar den winkel gauw,

Je geeft je geld en telt niet nauw,

Maar . . . 't is een heel klein beetje

Voor al dat geld. Dus . . . goed gewicht

En kom vanmiddag dan mijn nicht

En mij maar eens bezoeken.

Dan ben 'k er u nog dankbaar voor

En krijgt u ook een proefje, hoor.

Och, zoo, verkoopt u koeken

Met krenten? Wel, dan ben 'k zoo klaar.

Zeg, koopman, laat dat wegen maar,

Dat is dan overbodig.

Ja, 'k neem de koeken zelf wel mee.

Wat zegt u? Vier? Neen, 'k moet er twee,

En . . . meer heb ik niet nodig.

L.

WAT KINDEREN KUNNEN.

VOOR MEISJES.

Eerst maar eens zoeken in Moeders lappenkist — als je mag. Anders maar wat lapjes vragen. Daarvan knip je dan vierkante stukjes, die allemaal even groot zijn. Aan vier stukjes heb je al genoeg. Nu neem je zoo'n stukje, zet een losse steek op met een haakpen en aardig gekleurd garen of zij. Dan ga je daarmee festonneersteekjes om zoo'n vierkantje maken.

Je weet wel hoe dat moet toch? De haakpen steek je eerst in het goed (dicht bij het randje), dan in den draad zooals wanneer je een losse haakt, — dien draad haal je door het gat van het goed waar je ingestoken hebt, dan wéér de draad om de haakpen en die door de eerste lus, de losse, halen. Zóó ga je dan maar door. Moeder helpt je er wel even aan.

Maar je haakpen en de haakdraad moeten vooral niet te dik zijn, anders gaat het te moeilijk. Als je zoo'n heel vierkantje hebt omgehaakt, en dan op het laatst de begin- en de einddraad netjes hebt afgehecht, dan ziet het vierkantje er keurig uit. Want je zorgt natuurlijk, dat de kleur van het haakgaren mooi bij het goed komt.

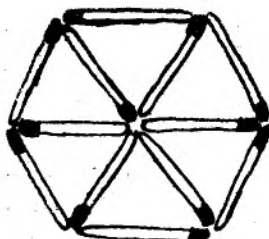
Meisjes, die beter kunnen naaien, maken de festonneersteek wel met de gewone naald. Maar dan moet je heel voorzichtig zijn, dat je niet te hard aantrekt.

Maak maar een stuk of wat van die vierkantjes

en zorg dat je er vier hebt, die goed bij elkaar komen.

Dan vertel ik je de volgende keer, hoe je er een leuk kleedje van maken kunt.

LUCIFERSKUNSTJE.

Hier naast vinden jullie het antwoord op de vraag van het vorig nummer (zes driehoeken uit 12 lucifers).

WIE KAN HET ZEGGEN?

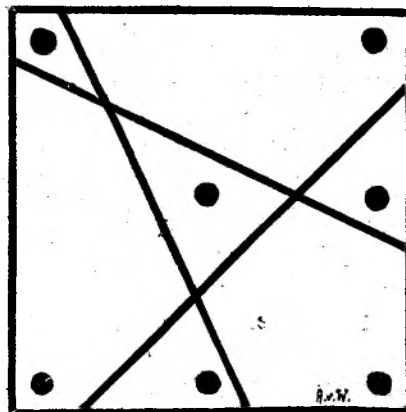
Mijn kleine zus ging laatst
Eens baden in de zee
En bracht toen uit het water
Twee mooie schelpjes mee.
Ze waren fraai gebogen
En rozerood getint;
Zus liet ze daad'lijk drogen
Door 't zonnetje en den wind.
Nu draagt zij ze altijd bij zich
En niemand vindt het vreemd,
Dat zij ze mee uit wandelen
En mee naar school toe neemt.
'k Wed, dat ze niets zou leeren,
Als ze in de klasse zat
En ze haar mooie schelpjes
Eens thuis gelaten had.
Ja, als ze zonder schelpjes
Naar bed zou moeten gaan
Zou ze nog liever slaaprig
Aan tafel blijven staan.
Kent iemand nu die dingskes
Van kleine zus misschien?
Wie haar op straat ziet lopen
Kan ze gemakkelijk zien!

HAAR OOREN.

EVEN NADENKEN.

Heb je nagedacht over de figuur met de punten in het vorige nummer?

Hieronder volgt de oplossing:

De familie Happerdepap komt aan land, Bugel is jarig en Happerdepap wil jager worden.

Ergens aan de kust van Afrika dreef een bootje naar het strand. In dat bootje zat de familie Happerdepap en de omstandigheden waren zóó, dat zelfs Happerdepap bijna het glimlachen verleen zou.

't Was zoo goed en prettig geweest op het groote stoomschip, vooral toen de zeeziekte maar eerst overwonnen was en... Happerdepap was er merkwaardig gauw weer bovenop geweest. Hij schreef dit toe aan het veelvuldig gebruik van zuurtjes en had dat geneesmiddel ook de andere passagiers dringend aanbevolen, maar die hadden minachtend hun hoofd geschud.

't Was een heerlijkheid voor Happerdepap geweest, zich in een ruststoel lui uit te strekken en te kijken over de eindeloze zee. Zóó ging het hem naar den zin en gaarne zou hij dit leven nog een poosje hebben doorgezet.

Maar o wee, toen er een geweldige storm opstak! De zwemgordels waren op de proppen gekomen en toen had Happerdepap toch gezien, dat het ernst was. En 't was dien nacht juist zoo donker.

Hij had op zijn eigen manier reddingsmaatregelen genomen. Zijn zuurtjes en zijn Erdal had hij in een houten kistje gedaan en dit werd met een stevig eindje touw op zijn rug vastgebonden. Toen had hij, ook met touw, de hoofdeksels van zijn vrouw en Bugel afdoende verzekerd en eindelijk en ten slotte had hij zijn naastbestaanden een touw om 't-linkerbeen geknoopt en dat aan zijn linkerbeen vastgemaakt.

Zoo konden ze niet van elkaar weggkomen.

Wat verder gebeurd was, herinnerde Happerdepap zich niet erg duidelijk.

Hij had een geweldig gekraak gehoord en toen... kwam er een gedrang naar de boo-

ten. Hij was, doordat hij in 't gedrang raakte, gevallen en door anderen zoo ongeveer met stompen en slagen in een boot gedrongen. En zijn vrouw en Bugel moesten hem, daar ze aan hem vastzaten, wel volgen.

Helaas, dat was niet het eind van de avonturen. De boot was veel te zwaar geladen, de golven gingen hoog en het gevolg was, dat de arme Happerdepap op een gegeven oogenblik in 't water lag te spartelen en met de golven worstelde.

Hij riep nog: „Vrouw, denk er om dat je maar al achter mij aankomt en, Bugel, zorg dat je je pet ophoudt.”

Maar toen kon hij alleen nog om zich zelf denken, want hij had het zwaar te verantwoorden.

Hij sloeg met zijn armen, maar 't baatte hem niet. In eens... daar zag hij een voorwerp dicht in zijn nabijheid.

Hij greep er naar en hield er zich aan vast. Zien, wát hij beetgepakt had, kon hij niet precies, maar 't scheen nog al een groot ding te zijn. Hij rukte en trok, wat hij kon en eindelijk gelukte het hem, om-

hoog te klauteren. Tot zijn groote verwondering merkte hij, toen hij uitgeput neerviel, dat hij in een boot was gekomen. Even bleef hij liggen, maar ook maar even. Toen riep hij om

hoog te klauteren. Tot zijn groote verwondering merkte hij, toen hij uitgeput neerviel, dat hij in een boot was gekomen. Even bleef hij liggen, maar ook maar even. Toen riep hij om

zijn vrouw en Bugel. Toen trok hij aan het touw, dat aan zijn been gebonden was en ja, daar kwamen ze aan, nat en een beetje duizelig en koud en heelemaal in de war, maar ze kwamen toch en Happerdepap hielp ze in de boot.

„Bugel, doe je pet af,” zei Happerdepap, „aan dat natte ding heb je op 't oogenblik niets.”

Van de medepassagiers was in den donkeren nacht niets te hooren of te zien en Happerdepap kreeg geen antwoord, toen hij, zoo goed als hij dat kon, riep over de golven. Een gevoel van groote dankbaarheid kwam er in zijn hart en wel even was hij stil, toen hij er met ontroering aan dacht, dat hij met de zijnen gered was.

Maar al gauw werd hij weer vroolijk.

„k Had toch niet gedacht, dat zee-water zóó nat kon wezen,” zei hij tot zijn vrouw.

„Dan heb je 't nu ondervonden,” antwoordde ze, „maar ik wou dat we nog in ons ouwe huis waren.”

„Ik ook,” riep Happerdepap opgewonden. „En dan moest jij pannekoeken bakken en ik moest zuurtjes genoeg hebben en, jongens, jongens, wat zouden we dan een pret hebben.”

Happerdepap moest nu wel van blijdschap lachen, maar Bugel begon te schreien, omdat hij zoo nat en koud was. Wat waren ze blij, toen 't licht werd.

De storm was bedaard, de zon brak door en dat was goed voor de arme schipbreukelingen. Ze voelden nu langzamerhand, dat hun kleeren droog werden.

„'t Is allemaal water,” zei Happerdepap, die even uitgekeken had, „en jongen, jongen, wat is die zee groot.”

Den ganschen dag en den daarop volgende nacht waren ze op zee, maar toen het weer morgen werd, merkten ze in de verte land en hun bootje werd er door den storm heen gedreven. Nog een paar uurtjes . . . toen konden ze landen.

„Jongen, jongen,” zei Happerdepap, toen ze op den vasten grond stonden, „Bugel, ik feliciteer je wel met je jaardag en ik hoop, dat je een prettig jaar zult hebben. Misschien kan ik wel koning van dit land worden en dan is 't

leed geleden. We moesten nu maar een zuurtje nemen.”

De zuurtjes waren inderdaad van groot belang voor hen. Als je honger hebt en je neemt dan een zuurtje in den mond, dan helpt het altijd iets en Bugel en zijn moeder waren heelemaal niet onwillig geweest, om van de versnapering een goed gebruik te maken.

't Was wel heel jammer, dat het zeewater in 't kistje van Happerdepap was gedrongen. Nu waren de zuurtjes nat en kleverig geworden en ze vormden samen één wonderlijke, grillige klomp, maar Happerdepap had er pret van, omdat Bugel ze nu bijna niet van elkaar kon krijgen en al zijn best moest doen, om er een machtig te worden.

Maar zuurtjes, hoe goed ook, zijn niet voldoende. Toen Happerdepap dan ook een beetje tot rust gekomen was, ging hij den omtrek inspecteeren. Tot zijn blijdschap zag hij, een eind verder op het strand, een kist liggen.

De kist was dicht en Happerdepap wist eigenlijk niet, hoe hij 't ding open zou krijgen. Hij liet Bugel er eens op staan en ging er toen zelf ook op staan. En toen begon er een vreemde danspartij. De deksel zuchtte en kraakte en . . . plof, daar gingen Happerdepap en Bugel naar beneden.

„Niet zeer gedaan, Bugel?” vroeg Happerdepap, toen hij naast zijn zoon door de kist buitelde. „Jongen, Bugel, wat kun jij raar ploffen. Maar als je weer eens valt, denk er dan om, dat je niet weer op mijn maag te lande komt, want dat is zoo'n raar gevoel. En nu zullen wij eens zien, wat er in dit beestje zit.”

Dat viel mee. De kist was half gevuld met scheepsbeschuit, wel erg nat, maar daar was wel raad op. De zonnewarmte zou hier wel hulp brengen.

En ook natte scheepsbeschuit smaakt wel, als je honger hebt. De familie Happerdepap smulde.

Toen de maaltijd afgelopen was, kwam de vraag: Wat nu?

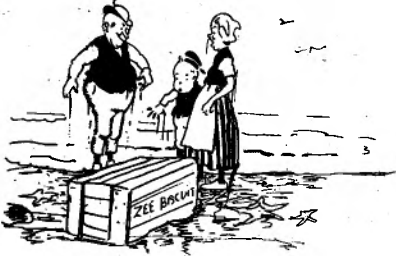
„Nu loopen we net zoo lang,” zei Happerdepap, „tot we bij menschen komen. Hier kunnen we niet blijven en hier is geen levend wezen te zien.”

Zoo werd er dan tot een wandeling besloten.

„Jongen, Bugel," zei Happerdepap, „nou weet ik, wat we zullen doen. Ik wil jager worden. Ik denk, dat ik in veertien dagen wel met pijl en boog zal kunnen omgaan en dan hebben we geen gebrek meer."

„En waar moeten we die veertien dagen dan van leven?" mopperde zijn vrouw. „'k Wou, dat we maar in huis waren. En mijn hoed kan ik onmogelijk meer ophebben. 't Heele ding is bedorven."

Happerdepap voelde eens naar zijn eigen dierbaar hoedje en lachte.

„Zoo gauw als we bij een winkel komen, moeder, krijg jij een nieuwe hoed, hoor. En wees nou maar tevreden, want je hebt

Bugel en mij nog en we zijn nog bij elkaar."

Eindelijk kwam de familie Happerdepap bij een bosch. Maar daar durfden ze niet ingaan, want ze waren bang, dat er wilde dieren in waren. Dus liepen ze maar langs den boschrand. En toen ze heel erg moe waren geworden, zetten ze zich onder een boom neer.

„Jongen," zei Happerdepap, „ik geloof, dat we nou maar een dutje moesten doen. 't Is te warm om te loopen en we zijn wel een beetje slaap te kort gekomen. Wel te rusten, vrouw, en wel te rusten, Bugel."

Een oogenblik later was 't heele gezin in diepe rust. Z.

HANS-JE EN 'T AP-PEL-TJE.

Hans-je:

Ap-pel-tje, ap-pel-tje, val in mijn hand,
Of rol maar zach-te-kens neer in het zand.
Ap-pel-tje, ap-pel-tje, 'k lust je zoo graag,
'k Heb een mooi hol-le-ke voor je in mijn maag.

Ap-pel-tje, ap-pel-tje, hoor je me niet?
Denk je, dat Hans-je je niet ziet?
Wacht maar, 'k schud 't boomp-je heen en weer,

Als je dan valt, dan doet het zeer.

Ap-pel-tje:

Jon-ge-tje, Hans-je, ga maar gauw,
Va-der-tje zei nog straks tot jou:
„Schud-den mijn Hans-je, dat zal niet gaan,"
Blijf van mijn boomp-je dus van-daan.

Wacht maar, straks word ik rijp en geel,
dan breek ik zach-te-kens van mijn steel,
dan wip ik, hup-la, op den grond,
dan ben ik kost-je voor Hans-jes mond.

L.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, p/a Uit-
gevers-Mr Bosch, Baarn

BUITENLAND

Wie des menschen bloed vergiet...

Zooals de Bijbel daarover denkt, zoo denken de menschen uit Frankrijk er niet meer over. De Bijbel zegt, dat een moordenaar moet gestraft worden niet alleen, maar zelfs gedood moet worden, behalve, wanneer men iemand per ongeluk doodt.

Maar in Frankrijk hebben onlangs de rechters een jonge vrouw, tusschen de 20 en 30 jaar oud, die in koelen bloede iemand had doodgeschoten, vrij gesproken. Is het niet vreeselijk!

Lawines in Zwitserland.

Sneeuw, sneeuw en nog ereis sneeuw is het, wat we met Kerstmis zagen en lazen. Ook in Zwitserland schijnen er groote massa's te vallen. Maar daar hebben de menschen er soms nog grooter ongemak van dan in Holland.

't Gebeurt daar dikwijls, dat door den wind of door andere oorzaken de sneeuw aan 't rollen gaat. En nu weet je allemaal, dat, als je een bal sneeuw door de sneeuw rolt, deze steeds groeter wordt. Hoe zwaarder hij wordt, des te meer groeit hij aan.

't Zal voor jullie duidelijk zijn, dat langs de helling van den berg zoo'n reuzen-sneeuwbal vaak honderden meters ver rollen kan en dus zoo groot wordt, dat een dorp er wel geheel of gedeeltelijk door bedolven kan worden. Zoo'n grooten, rollenden sneeuwbal noemt men een lawine.

Men heeft er in 't voorjaar ook vaak last van, maar dan schuift door warmte een heele laag sneeuw naar beneden. Dat gaat langs vaste wegen. Men kent in Zwitserland wel 10.000 lawine-wegen en in 't voorjaar kan men er dus zoowat op rekenen. Maar de streeflawines, zooals ze in den winter heeten, komen vaak van een kant, waarlangs men ze niet verwacht. Dat wordt dan een verrassing, met soms heel droeve gevolgen.

Parijs overstroomd.

Krullebol te Rotterdam bericht onder plaatselijk nieuws, dat haar woonplaats een dag zonder water heeft gezeten. Dat is, zooals zij schreef, geen kleinigheid.

Maar — als een stad van 2 à 3 miljoen zielen niet zonder, maar te veel water heeft, is dat misschien wel even erg.

Zoo ging het in 't begin van dit jaar in Parijs. Door de menigvuldige regens en den dooi is het water van de Seine belangrijk gestegen. En nu loopt de Seine dwars door Parijs en langzamerhand heeft men het water zien wassen, tot het eindelijk over den rand der verschillende kaden heen kwam, de straten langs die kaden overstroomde, en eindelijk de kelders eerst en vervolgens de onderste verdiepingen der huizen vulde. De trams kunnen over groote

baanvakken niet rijden. De passagiers moeten dan soms honderden meters over houten bruggetjes loopen om of een andere tram, of hun woning te kunnen bereiken.

Men zegt wel eens: Alles waar t e voor komt, deugt niet. T e weinig water is niet goed, t e veel water is ook al niet aange-naam.

BINNENLAND

Nieuwe steenkoollagen.

Dat in ons land steenkolen worden gevonden, weet natuurlijk haast iedere lezer (es) van Vrij en Blij. 'k Zal maar niet vragen: waar? want, dan zou ik, als jullie allemaal om mij heen stonden, van alle kanten hooren roepen: In .... Vul het zelf maar in.

Maar — dat ze ook worden gevonden in den Gelderschen Achterhoek, dat wisten jullie toch zeker niet. Men heeft daar boringen verricht tot 1287 meter diep.

Dat moet een heele put (of schacht) worden. Dat kun je begrijpen. Daar kunnen haast 12 torens ter hoogte van den Utrechtschen Dom in staan!

Bij dat boren heeft men zeven lagen kolen aangetroffen; één er van was 170 c.M. dik.

Dat is niet veel, zal je misschien denken.

Maar dat heb je dan toch mis.

Als je begrijpt, dat zoo'n laag zich soms kilometers ver naar alle kanten uitstrekt, dan zal je gaan begrijpen, dat het h é é l w a t i s.

'k Zal het je eens even voorrekenen.

Als die laag van 170 c.M. dikte nu eens 1000 M. lang en 1000 M. breed is, dan ligt daarin ongeveer 17 millioen Hectoliters.

Dat noem je zeker toch geen beetje, hè?

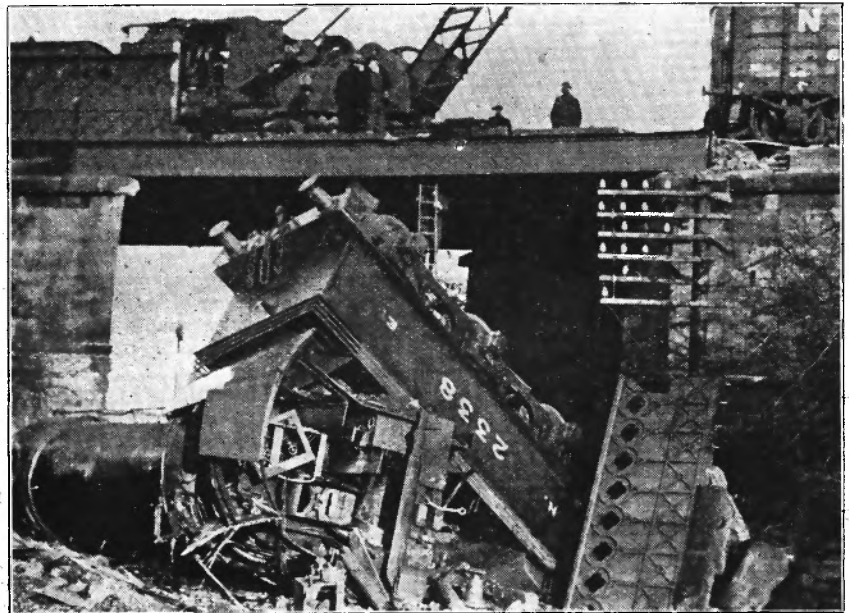
Men heeft boven de steenkolen ook een zoutlaag gevonden van meer dan 100 M. dikte! Van dat echte steen- of klipzout, zooals ook in Galicië gevonden wordt, je weet wel, bij Wielitzca.

Als men dus in den Achterhoek mijnen gaat maken, behoeven we zeker haast heelmaal geen steenkolen of zout meer uit het buitenland te gaan halen. 't Zou wel gemakkelijk wezen.

Een tram in 't bad.

Ik heb aan de redactie verzocht, om in dit nummer een cliché te plaatsen van een spoorweg-ongeluk bij New-Castle in Engeland.

Van d a t spoorwegongeluk wilde ik niet

In Engeland heeft een ernstig spoorwegongeluk plaats gehad. Tengevolge van een botsing tusschen een goederentrein en een alleenstaande locomotief in de buurt van New-Castle, stortte de locomotief van den goederentrein naar beneden, waardoor de machinist en de stoker werden gedood. De machine kwam op den straatweg terecht en versperde daar eenigen tijd het landelijk verkeer. Hierboven ziet men de verwoeste locomotief.

schrijven, maar het plaatje herinnerde mij aan een tram-ongeluk in Amsterdam, dat gelukkig zonder ernstige gevolgen verliep, en waarvan ik een plaatje zag in een onzer groote dagbladen.

Bij een bocht is een tram uit de richting Sloterdijk, doordat de wissel tengevolge van de groote sneeuwmassa's niet goed werkte, ontspoord, over de glibberige straat voortgehobbeld, heeft het houten hek langs de brug op zij geschoven en is voorover in 't water geduikeld.

Nu geraakt zoo'n tram niet gemakkelijk te water, maar ze komt er altijd nog gemakkelijker in, dan weer er uit!

Toch had men hem den volgenden dag al weer op 't droge. Voor dergelijke zware werkzaamheden gebruikt men een toestel, dat bok genaamd wordt.

Amsterdamsche jongens en meisjes hebben het wel eens gezien. Trouwens in alle fabrieksplaatsen vindt men het en in havenplaatsen heeft men *drijvende* bokken. Ik denk, dat men ze bokken noemt, omdat ze een paar zware, recht opstaande ijzeren balken hebben, die wel iets op een paar groote horens gelijken. Aan die balken is een buitengewoon sterk hijschroefstiel en op de schuit zijn de noodige machinerieën, om het voorwerp, dat gelicht moet worden, omhoog te halen.

't Werk ging nog tamelijk vlyg. Om half negen 's morgens kon de bok bij het „verdronken” voertuig komen en om half elf hing het aan twee zware lussen (of stropen), van dikke ketting natuurlijk, boven het water.

Toen men den wagen op den wal had en onderzocht of de passagiers ook iets achter hadden gelaten, vond men er... een afgetakelden Kerstboom in. Die was blijkbaar door een gebroken ruit naar binnen gedreven.

Alzoo... de eenige passagier, die zich nog in den wagen bevond!

KORT NIEUWS

Een Sahara-spoorweg. Als de plannen doorgaan — we kunnen nooit veel met zekerheid zeggen, maar in den tegenwoordigen tijd vooral niet — zal over acht jaren een electriche spoorweg loopen dwars door de Sahara van Oran in Algerië naar Wadagoegoe in Senegambië. Een lijn van 3200 K.M. Een deel is reeds aangelegd. Het geheele grapje zal, naar voorloopige berekening, bijna 1700 miljoen francs kosten.

Een Fransch-Duitsch luchtschip vergaan. De Duitschers hebben een luchtschip, een Zepelin, aan de Franschen moeten afstaan. De laatsten hebben het heelemaal nagezien en in orde gemaakt en de kapitein, die het bevel moest voeren, verklaarde, dat het luchtvaartuig ongeschikt was voor den dienst, waarvoor de Fransche regeering het bestemde.

Toch is hij uitge... ja, wat moet ik zeggen: gezeild, gevaren? Ik zal maar zeggen *uitgevlogen*. En niet meer teruggekeerd. De *Dixmunde* — dien naam

kreeg het luchtschip — is vergaan. Het lijk van den kapitein is aangespoeld.

't Vuur van Urk gedooft. Ja, nu zal je misschien denken, dat de menschen op Urk in de koude zitten. Maar — daar behoef je voorloopig nog geen zorg over te hebben.

Als men zegt, dat het vuur van Urk gedooft is, beteekent dat: het kustlicht of de vuurtoren van Urk brandt niet meer.

Waarom niet? Urk is geheel door ijs ingesloten en voor schepen niet meer bereikbaar. 't Ontsteken van den vuurtoren heeft dus geen zin meer.

Voor de bewoners is zoo'n insluiting niet plezierig, want ze zijn vrijwel van de wereld afgesloten.

Maar gewoonlijk duurt het niet zoo lang. En als het al te lang duurt, kan men het eiland nog wel per ijsvlet (= ijschuit) bereiken.

PLAATSELIJK NIEUWS

Groningen. Laatst reed hier een bodekar door de stad, waarop twee zwaren zaten vastgebonden. Hun achterlijf was in een zak gebonden en hun halzen staken er boven uit. Dat waren net een paar boonestaken. Het was een erg potstierlijk gezicht.

A. B. te G.

Akkerwoude. In onze omgeving zijn de vorige week twee boerenplaatsen afgebrand, een door hooibroeien, de andere door hemelvuur. Deze laatste midden in den nacht, zoodat de bewoners zich nauwelijks konden redden en het vee er, op één koe na, in bleef. Dat was wel verschrikkelijk, ze lagen haast allen opengebarsten en gedeeltelijk verbrand. Maar wat deze week gebeurde, is nog erger. Een jonge boer zou eens even in de kippenstien zien. De ladder gleed uit en hij viel met het hoofd op den steenen vloer, waar hij zich zoo bezeerde dat hij een paar dagen later overleed. Twee dagen later gingen de kinderen gezond en wel naar school. Ze speelden met elkaar en de eene, een jongetje van 7 jaar, ging op de heining zitten vlak bij de stoep. Hij viel voorover op de stoep en was onmiddellijk dood. Verschrikkelijk voor de ouders, die zoo hun jongste kind zagen thuisgebracht.

D.

Rotterdam. Een paar weken geleden heeft onze stad op Zondag zonder water gezeten. Verbeeldt u, die groote stad van meer dan 500.000 inwoners. De menschen liepen op straat om elkaar te vragen of ze nog water hadden. Bij ons beneden in het pakhuis was nog een beetje water van onder uit de buizen, dus wij zaten nog niet geheel zonder.

Ook is dezer dagen een man bij ons 102 jaar geworden. Dinsdags was hij jarig en 's Zaterdags werd hem nog een serenade gebracht door een muziekkorps.

R'dam.

KRULLEBOL.

Leerdam. Op de Juliana-school kwam laatst een snel-schilder, om te laten zien, wat hij kon. Hij teekende van alles in den kortst mogelijken tijd. We stonden allen verbaasd. Zijn werk was het zien overwaard.

VAN ALLES WAT

Snelheid van het telegrafeeren. Hoeveel letters kan een telegrafist met het Morse-stelsel (stippen en strepen) per minuut overseinen? 60 à 70.

De uitvinding van de druk-telegraaf, die geen strepen of stippen, maar *echte letters* geeft, maakt het mogelijk per minuut 125 letters over te seinen.

Later weer is de uitvinding gekomen van de machine-telegraaf, waardoor per minuut 400—600 letters konden worden geseind en eindelijk is de sneltelegraaf gekomen, die reeds op verschillende telegraafbureaux in gebruik moet zijn en die het mogelijk maakt duizend letters per minuut over te seinen.

En nu berichtte het *Handelsblad*, waarin ik het bovenstaande las, dat er wéér een nieuwe uitvinding is gedaan, die den telegrafist in staat stelt drie duizend letters per minuut over te brengen. Maar — dat laatste toestel is nog niet in gebruik genomen. Als 't komt, zal ik het je melden.

Gedroogde pruimen. Waar ze vandaan komen? Niet uit Holland, hoor! Frankrijk voert uit ongeveer 100 miljoen K.G., Californië 60 miljoen K.G., Joego-Slavië levert 80 miljoen K.G., Bosnië en Herzogewina alleen voerden in 1923 drie miljoen K.G. uit.

En ons land gebruikte in 1921 ongeveer 6½ miljoen K.G.

De fijnste pruimen komen uit Frankrijk. Daar laat men ze heelemaal rijp worden, tot ze afvallen en om dan beschadiging te voorkomen, dekt men den grond onder de boomen met een dikke laag stroo.

Goede raadgevingen voor jeugdige schaatsenrijders.

1. Ga nooit schaatsenrijden zonder verlof van je ouders.
2. Begeef je nooit op ijs, dat niet ook door anderen bereden wordt.
3. Kijk, vóór je rijden gaat, riemen en banden aan de schaatsen goed na en laat, vooral bij hard en glad ijs, eerst de schaatsen slijpen.
4. Blijf op het ijs zooveel mogelijk in beweging. Veel stil staan stelt je aan koude-vatten bloot.
5. Zorg, dat je nooit de laatste op 't ijs bent.

Er zijn misschien nog meer goede wenken, maar dat zijn er een paar uit eigen ervaring.

Ik hoop, dat ik met mijn raadgevingen niet te laat ben, want wie weet hoe gauw het ijs weer weg is. Op 't oogenblik, dat ik dit schrijf, zitten we volop in 't ijs.

Maar dan kunnen de raadgevingen een volgenden keer dienst doen.

OOM KOOS.

VRIJ·EN·BLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

24 JANUARI
No. 8

VRIJ EN BLIJ Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand
Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbzn., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG—ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

Briefwisseling (vervolg).

Rinsumageest, Friezinnetje. 'k Heb raadsels en schuilnaam gevonden, hoor. Alles in orde. — *Rotterdam*, Bata-vus. Hartelijk welkom. Je hebt in Den Haag heel wat gezien. Alles op één dag? Dan zal je wel moe geweest zijn. En ga je kampeeren? Dan wacht je zeker nog een paar maandjes? — *Diklip*. Zend je voortaan de oplossingen van beide nummers gelijk? Dat is voor mij gemakkelijker. — *Goudenregen*. Neen, „V. en B.” verschijnt den 2en en 4en Donderdag, maar dan gaat het pas van de drukkerij naar den boekhandel. En daar gaat nog al eens wat tijd mee weg. — *Heideroosje*. Wat een geluk, dat die postzegel er af gevallen is. Nu krijg ik zoo'n grooten brief van je. Je zult wel eens een berichtje te zenden hebben, want Rotterdam is zoo groot en daar valt zooveel te zien. Ga je den 15en naar een koperen bruiloft? Fijn, hoor! Of ik van schaatsenrijden houd? Ja wel, maar ik doe er niet meer aan; 'k heb er geen tijd meer voor. Je had de raadsels gerust bij den brief in kunnen sluiten, want natuurlijk geloof ik je. Ik hoop, dat je niet te lang op antwoord hebt hoeven te wachten. Maar er gaat altijd heel veel tijd mee weg. Reken maar eens uit wanneer ik de brieven krijg en wanneer ik dus antwoorden kan. — *Lentebloempje*. Neen, zoo'n dankbetuiging in de krant kost geloof ik geen geld. Stuur ze voortaan maar onmiddellijk aan Meneer Bosch. — *Dina S.* Wil je een schuilnaam kiezen? Dat is voor mij gemakkelijker. De teekeningen blijven bij de redactie. Die krijg ik niet. — *Sneeuwkllokje* en *Duifje*. Nog wel bedankt, hoor. 't Doet me genoeg, dat je schik had met je prijs. Dank voor de raadsels. — *Santpoort*, *Bob*. Zoo, een week gedwongen vacantie gehad. Niet plezierig, hè? Gezellig dat je oom zoo'n groot hok voor je duiven timmert, hè? Dank voor je raadsels. — *Scheveningen*, *Leesgraag*. Hartelijk welkom! Probeer maar gauw een prijs te winnen. — *Schiedam*, *Alva*. Best, hoor, dat je mee komt raadselen met ouderen. Je schuilnaam is goed, als je maar een goede Alva bent. Je zus mag natuurlijk de raadsels van jongeren oplossen. — *Schoonrewoerd*, *Sneeuw witje*. Je advertentie was heel aardig, hoor! Elken dag naar Leerdam te wandelen, dat lijkt me ook een heel ding! — *Schraard*. Jammer, dat je er niet in slagen kon, een abonné te winnen. Je ansicht ontvangen. Wel bedankt. Zoo, ben je niet bang voor de koeien. Dan ben je wel een uitzondering op den regel. Want de meeste meisjes en vrouwen en soms wel mannen ook, zijn er erg bang voor. — *Slikkerveer*, *Crocus*. Dank voor je raadsels. — *Stadskanaal*, *Geluksmid*. Natuurlijk mag je onder dien schuilnaam meeraadselen. — *Strijen*, *Elle Emme*. Ik zal er om denken, dat ik een volgende maal eens bij de Z. begin. — *Terkaple*, *Polkapruikje*. Een beste schuilnaam, hoor. En je mag met de jongeren meeraadselen! — *Poppen*

moedertje. Nog wel bedankt voor je gelukwensch. Dat je iets voor die bazar gemaakt hebt, lijkt mij haast nog beter dan 't maken van die teekening. Weet je waarom? — *Uithuizermeeden*, *Blondina*. Er mogen wel gelijke schuilnamen wezen, als het maar in verschillende plaatsen is. Goed, dat je nu de oplossingen van 1 en 2 hebt gezonden. De volgende maal van 3 en 4. Je doet maar met jongeren mee! — *Utrecht*, *Kees hondje*. Heb je het ook al zoo druk, in de 4e klasse al! Maar hard werken. Dat is 't beste; dan ben je gauw door je werk heen. Wie ik wel ben? Wel... Oom Koos! — *Veenwouden*, *Moeders hulp*. Je schrijft maar gerust een briefje en je zendt maar oplossingen. Ik ontvang ze altijd graag. — *Vorst*, *Willie de G.* Ik heb tevergeefs naar de raadsels gezocht, die je zenden zou. Kies je ook een schuilnaam en schrijf je hem boven aan je briefje? 'k Vind het leuk dat je zoo geniet in de geschiedenis van Happerdepap. — *Waddinxveen*, *Buitenkind*. Heel goed, dat je maar meteen hebt meegeraadseld. En je broer moet ook maar meedoen. Vindt hij die voor ouderen te moeilijk, dan maar die voor jongeren. Zal je voortaan de raadsels op een afzonderlijk blaadje schrijven? — *Wirdum*, *Wietske H.* Ik zal de nieuwe abonné naar Meneer Bosch zenden. *Workum*, *Kemal Pach a.* Je zus mag ook meeraadselen, hoor. — *Zaandam*, *Oogtandloos* en *Vrijheids-kind*. 't Doet me genoeg, dat jullie nu zin in „V. en B.” hebben. Zendt maar geregeld je raadsels in!

Hartelijk gegroet van
OOM KOOS.

In 't volgend nummer de oplossingen van de November- en December-raadsels.

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een 'geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje bedoelt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen worden ingewacht uiterlijk den **derden Donderdag** van elke maand aan nevenstaand adres.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebussen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. **Op het blaadje met de oplossingen bovendien den naam en de geboortedatum met geboortjaar.** Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBZN.
Uitgever „Vrij en Blij”
BAARN.

TOEN GRAUWTJE DE GELEGENHEID
ZOO SCHOON ZAG....

ONDANKBAARHEID STRAFT ZICHZELF.

Daar liep een jonge man op den weg naar het stadje in het dal. Hij had geen jas aan, zijn vest had betere dagen gekend en voor zijn broek zou de voddenman nog geen dubbeltje gegeven hebben. De man was een echte landlooper, nog jong en krachtig, maar lui en oneerlijk. Nu de zon lekker scheen, was hij heel tevreden en daarom floot hij, terwijl hij langzaam voortsloenterde, een vroolijk deuntje.

Daar ging hem een alleen-loopenden ezel voorbij.

„Wel, grauwtje,” zei de jonge man, „zoo alleen op reis? Heeft je meester je vacantie gegeven?”

„Nee,” antwoordde de ezel, „mijn meester heeft mij schandelijk behandeld. Voor al het werk, dat ik gewillig deed, ontving ik slechts onvriendelijke woorden en harde slagen. En nu ben ik weggelopen. Ik zoek een meester, die goed voor mij zal zijn.”

„Dan passen wij elkaar precies,” zei de landlooper vroolijk. „Ik zal je goed behandelen, wees daar maar zeker van. Kom, ik ga op je rug zitten, dan gaan we samen naar het stadje, daarginds. Daar zul je een goeden stal hebben en lekker voer.”

„Mij best,” antwoordde de ezel. „Ik zal je trouw dienen, maar ik waarschuw je vooruit. Als je mij slecht behandelt, mij slaat, terwijl ik geen slaag verdien en als je mij mijn eerlijk verdiende voedsel onthoudt, zal het verkeerd met je aflopen. Ondankbaarheid straft zichzelf.

De jonge man ging nu vroolijk op den rug van den ezel zitten en dáár ging het heen. „Laat die ezel met zijn ezelsverstand maar praten,” dacht hij, „ik zal wel beter weten. Zoo'n tochtje op een ezelsrug is nu wel goed, maar straks moet het ook weer afgelopen zijn. Wie geeft nu iets aan een landlooper, die 'n ezel heeft? Zoo gauw we in 't stadje komen, ga ik den ezel op de markt verkoopen.”

Toen de jonge man dit mooie plannetje had bedacht, werd hij bijzonder vroolijk. Hij noemde den ezel een goed dier en liefkoozend streefde hij grauwtje. En onderhand dacht hij: „Wacht maar beestje, het valt je nog niet mee. En dat is dan je eigen schuld. Dan moest je maar niet weggelopen zijn. En mijn plan staat vast. Ik ga je op de markt verkoopen en het

geld, dat ik voor je krijg, zal mij bijster goed te pas komen.”

Zoo gezegd, zoo gedaan.

De landlooper had nog niet lang met den ezel op de markt gestaan, of er kwam al een kooper. En toen begon er een loven en bieden, alsof er nooit weer een einde aan zou komen.

De ezel stond er treurig bij. „Wat zijn die menschen toch ondankbare wezens,” dacht hij.

De koop was bijna gesloten, toen er eensklaps een stevige boer door 't volk heendrong en den landlooper bij de kraag pakte.

„Wat doe jij met mijn ezel?” riep hij. „'t Beest is van mij weggelopen, of misschien heb jij het wel gestolen. Politie, hier! Pak den dief op.”

Verschrikt had de jonge man den ezel losgelaten. Toen grauwtje de gelegenheid zoo schoon zag, schopte hij met zijn achterpooten eens ferm achteruit, zoodat zijn vroegeren baas en de landlooper beide ondervonden, hoeveel kracht er in ezelspooten is, en ging op den loop.

Dat was op de markt een drukte van belang. Al spoedig kwam er een dikke veldwachter en die rekende den landlooper in.

„Ach,” dacht de bedelaar, „de ezel had wel gelijk! Ondankbaarheid straft zichzelf.”

Nu moest hij twee maanden en vier dagen in een donker hok gevangen zitten en kreeg nauwelijks genoeg, om in 't leven te blijven.

De vroegere eigenaar van den ezel was door een schop van grauwtje zóó getroffen, dat hij op 't marktplein neerviel en niet weer op kon staan. Vier mannen droegen hem naar huis en op bed. De dokter werd er bijgehaald en die had zes weken en vijf dagen noodig, om het getroffen been weer beter te krijgen. En toen schreef hij een rekening zoolang als de tafel en de baas van den ezel werd blauw en geel in 't gezicht, toen hij op die rekening zag, hoeveel hij moest betalen.

„Ach,” dacht hij, „was ik maar niet zoo wreed voor mijn ezel geweest. Dan had ik het beest nog en nu heb ik daarvoor in de plaats een rekening, die ik bijna niet betalen kan. 't Is toch waar: ondankbaarheid straft zichzelf.”

Z.

IN 'T KRAAIENNEST, door W. G. van de Hulst. (VIII).

„J....j....j....ja!” hikkelde Wim. De kleuren schoten hem uit. Dik gaf Wim verschrikt een stoot; maar de dominee zag dat, in het schemerschijnsel van 't lantaarntje, niet.

„Zoo, zoo!.... Dàt is goed. Zie eens, dit is voor je boodschap; samen deelen! En je zult er héél voorzichtig mee zijn? Maandagmorgen vroeg, hoor! En als ik mevrouw spreek, zal ik eens vragen of jullie de boodschap netjes hebt overgebracht.... Dag, jongens! Voorzichtig, hoor, met de stóep!”

En daar stonden ze al buiten: Dik met het kleine pakje voor den schipper onder den arm, en Wim met de doos.... de doos voor mevrouw H a v e r m a n!

„Jô!....” zei Dik, kwaad en bang,.... „Jô, ik durf niet hoor! 't Is jóuw schuld, jij zei: „Ja!”

„Nou jô,.... maar.... maar....”

„Als die m e i d ons dan ziet? Jij wou 't niet vertellen van die ruit aan moeder.... En als 't nou uitkomt.... Ik ga niet mee, hoor!”

„Dà's flauw!.... Jij zei ook „ja” tegen den dominee.”

„Niet waar!”

„Wèl waar!....”

In hun bang gekibbel liepen ze verder, maar — den verkéerden kant uit, om de kerk heen....

Toen, opeens, schoot Wim een prachtige gedachte door 't hoofd. „Zèg,.... zèg, ik weet wat! We zullen aan moeder vragen, of zij de doos even bij de mevrouw wil brengen, hè....? Ja, dàt kan! En dan ziet de meid ons lekker tòch niet.”

Dik moest even nadenken.... „Maar als moeder dan vraagt: „„Waarom?””

„Och jô,.... jij ben áltijd bang.... Kom nou maar!”

Wim begon hard te loopen, maar merkte toen pas, dat ze verkeerd liepen.... Dik, opeens weer bang, te laat aan de schuit te komen, wilde omkeeren; maar Wim wist beter plan: „Kom maar!” zei hij,.... „dan loopen we daar zoo'n steegje door, en dan zijn we dadelijk weer op de gracht. 't Kan best, kom maar!”.... En Dik ging mee. In de stad zochten ze ook zoo dikwijls hun weg door steegjes heen.

Maar het steegje, dat ze hier inliepen

kwam uit op een boerderij met een hoogen, donkeren hooiberg. En toen kwam er een groote hond, wild en nijdig op hen aanbassen. Ze moesten weg, en ze konden niet meer terug òm dien hond. Ze klauterden in den plotseligen schrik maar zoo gauw ze konden over een hek: gelukkig, daar achter was een weggetje, en in de verte scheen een lantaarn. Ze hielden, ze hijgden in den wilden draf,.... boeh, 't was zoo griezelig hier in dat donkere dorp,.... en als nou de schuit eens wèg was!.... En dan die d o o s!.... En als ze nu eens v e r d w a l d e n! Aan 't kwartje, dat ze gekregen hadden, dachten ze niet.

Ze stonden even stil! Hu, de donkere boomgaarden ter weerszij van het wegje leken zoo spookachtig duister.... Voort holden ze weer naar het verre lantaarnlichtje. Op een zijpad kwam iemand aan, klein, donker met een vreeselijk groot hoofd.... o, neen, 't was hun bangheid, die alles zoo griezelig maakte: van dat zijwegje kwam een man aan, gebogen, en met een groot pak op den rug, en nu leek het in den donker net, of hij zoo'n zwart reuzenhoofd had.

Wim stond stil: „....Meneer.... weet u-h.... ook-h.... waar de schuit-h....”

„Wàt?.... Wie ben jullie?” bromde een schorre stem.

„We moeten naar de schuit, en we-h.... weten-h.... den weg niet-h!”

„Naar wàt voor schuit?”

„Van Jasbaas, de schipper-h!”....

„Van J a s b a a s, zèg je dat?....-Nou, dàt zou een meevaller voor me zijn.”

En 't oude mannetje sjokte, zoo hard hij maar kon, met zijn zware pak en zijn moede beenen vooruit. De jongens achter hem aan.... „Meneer!.... baas!....” begon Wim weer, die van dat haastig voortloopen niet veel begreep.

„Ja,.... ja, kom maar mee!.... Moet je pakjes wegbrengen?.... Kom maar!”

Door een smal laantje heen ging 't, waar weer een paar stille huisjes stonden met lamplicht achter de gordijnen, en aan 't eind daarvan zagen ze in eens het geglim van water.... Ze kwamen weer op de gracht; ze lieten het mannetje in den steek, hielden naar de

brug.... De „Kareltje" tufte; de motor was al aangezet.

„Wel afgedriedekselsche kwâjongens, hardloopers van luie Kees,.... waar heb je zoo lang gezeten? Ben je soms bij den dominee op de thee geweest?" bulderde Jasbaas hen tegen; toch in stilte blij, dat hij ze weer onder zijn oogen had.... „Zulke slakken, zulke...." En hij wilde nog méér moois zeggen, toen hij 't mannetje zag aanstropelen.... „Kijk eens, daar komt nóg zoo'n vluggerd aan; kijk, die heeft zijn slakkenhuis nóg op zijn rug...."

„Baas, baás!" hijgde het mannetje schor, „baás, als 't gepermeteerd ¹⁾ is...."

„Ah! ben jij dat?.... Kom maar gauw aan boord! 't Had geen vijf minuten later moeten zijn, vadertje, of we waren gepiept!.... Ja, hier.... geef me je hand maar! Goed zoo!"

De oude marskramer liet zijn zware pak op 't dek zakken, en viel er, vermoeid, boven op neer. „Dankje baas!.... dankje!" hijgde hij.

„Welnee, niet aan dek! Je gaat in de roef: zoo'n ouwe stakker als jij kan een warm kachelkje best velen. Vooruit!.... En jullie óók, bráve jongens. Er in! Huup!"

In 't warme, gezellige roefje zaten ze samen en dronken koffie.... Dat werd weer een vreemd, een stil feest voor de jongens.

Maar 't was zoo jammer, zoo verdrietig eigenlijk, dat die doos, met den uil er in, daar nu zoo tergend in een hoekje op de bank stond.... De doos, die bedierf toch eigenlijk het fijne van de pret.

Maar — 't was toch ècht, 't was toch heerlijk.

Daar zaten ze dicht bij elkander in 't nauwe kamertje onder 't gelig schijnsel van de petroleumlamp. Jasbaas, en de oude koopman, en Wim, en Dik.... Jochem had zijn bakje al op. Jochem was boven, moest nu het eerste weer het roer houden. Tuf-tuf!.... tuf-tuf!.... stootte de motor. 't Leek wel, of daar ergens achter in de schuit een groot, sterk beest zat, een wonderbeest, dat met zwaar gezucht de schuit voortschoof.

Vlak bij de kleine kachel, met zijn roode wangetjes, zat de oude marskramer knusjes

ineengedoken, en 't was, of zijn kromme rug nu nóg krommer was. In zijn beide handen hield hij een groote, dampende kom koffie, en op zijn knie lag een stevig stuk krentenbrood met dik boter er op: Jasbaas trakteerde vanavond. Jasbaas zelf snoof óók al begeerlijk de geur van de dampende koffie

op, zijn neus dicht boven zijn kom, zijn ellebogen gesteund op zijn knie.... En toen gingen de jongens als vanzelf ook een beetje vóórover zitten, hun ellebogen op de knieën, hun handen geklemd om de groote koffiekom, hun neuzen er boven.... 't Leek nu net, of ze óók groote werklui waren, die schaften gingen. 't Leek nu net zoo.... zoo ècht!

En de koffie, die zacht stond te pruttelen in het keteltje op de kachel, was toch wel een beetje lekker; — en 't krentebrood smaakte héérlijk; — en ze kregen al een beetje slaap; — en de lamp pinkelde zoo, nèt of hij vriendelijk oogjes-knipte; — en niemand zei wat; — en 't was zoo fijn warm in 't roefje; — en 't was zoo stil.... Langzaam, met kleine slokjes, slurpten ze het warme, geurige vocht. Tuf-

¹⁾ Gepermitteerd = vergund of toegestaan.

tuf!... Tuf-tuf! duwde achter in de schuit het beest.

„Baas,” begon met dankbare stem de oude koopman, „baas, wat is 't toch een meevaller, dat 'k nog net aan de schuit was. 'k Had anders nog een paar uur moeten loopen, en 'k was toch al zoo moe, en de zaken gaan zoo slecht....”

„'t Kan me niet schelen,” gromde Jasbaas, „maar 't kost je minstens een paar rijksdaalders, dat ik je meeneem. En je hebt er vanavond de volle kost bij, en een vrij bed!”

De oude man glimlachte. Hij wist wel, hoe de goede schipper dat meende. Hij stond op en begon het kleine Edammerkaasje weg te bergen, dat Jasbaas hem straks zoo maar onder den arm had geduwd met een: „Hier, stop in je mäs, voor moeder de vrouw!”... De schipper wist wel, dat zijn vrouw al jaren ziek was, en dat hij met zijn kleinen handel in snuisterijen alle moeite had zijn kostje op te halen.

Uit het groote pak kwam wat moois.

„Hier, baas, dat is voor je joggie.” En de marskramer stopte Jasbaas een aapje-op-een-stokje in de hand, een geel houtje, waarlangs een rood aapje met een blauw petje op heen en weer kon geschoven worden. 't Was maar een speeldingetje voor kleine kinders; 't kostte maar een paar centen, maar de oude had niets beters, en 't vertelde tòch van zijn dankbaarheid.

„En dan zal 'k die twee jongens er ook maar eentje geven; want 't zijn nou toch eigenlijk óók jongens van je.”

Dik en Wim keken een beetje verlegen om zoo'n kinderachtig speelding; maar ze pakten het toch aan, en ze zeiden toch: „Dank u wel!”....

En toen de koffie op was, en 't krentenbrood?... Toen zijn ze gaan slapen: alle vier. En Jochem, boven, hield de wacht.

„Vooruit! onder de wol!” had Jasbaas gekommandeerd. De marskramer tilde zijn pak op de bank in een hoekje, ging er tegen aanzitten, liet zijn hoofd diep op zijn borst zakken, strekte zijn moede beenen, — en al heel gauw vertelde een zacht gesnork, dat de afgetobde oude heerlijk sliep.... De jongens moesten hun kiel uittrekken en er een kussen van rol-

len, met hun das er om heen. Ze moesten op de houten bank gaan liggen, ieder aan een kant van de tafel, en Jasbaas dekte hen toe met hun eigen jas.... „Niet zulke diepe kuilen in je bed slapen, hoor, anders moet ik morgen de veeren zoo schudden!”... Zelf dook hij onder zijn leeren regenjas op de andere bank.

En de lamp was half neergedraaid; en de oude snorkte; en 't kacheltje snorde zacht; en Jasbaas woelde nog wat onder zijn krakende jas, en de jongens lagen het schimmig donkere roefje in te kijken.... Echt was 't, fijnl.... En de slaap dommelde over hun oogen.

Nog wel twee uur zou 't duren, eer ze 't dorpje, waar Jasbaas woonde, bereikten. 't Werd veel te laat om wakker te blijven. Straks, als ze aan wal kwamen, zouden ze dadelijk, bij Jasbaas thuis, naar bed gaan.... „De koets staat al klaar voor jullie, en de koetsier zit al op den bok” had hij verteld. Maar — 't slapen hier op de bank was eigenlijk nog veel aardiger dan in een bed.... 't Was zoo.... zoo ècht. Ze waren nu net echte mannen. Als moeder hen nu eens zag!.... Moeder?....—Hè, nu moesten ze ineens weer aan dien dominee denken, en aan die meid,.... jammer!

Ze dommelden in, door het trouwe tuf-tuf van den motor, en 't even trouwe gesnork van den koopman, zacht in slaap gesust.

Maar toen zag Dik, half wakker weer, in den schemerhoek bij de kachel iets wits; 't was net een lange witte schort, en er was ook een wit mutsje.... O, hij hield zich zoo stil, en hij maakte zich zoo klein, als hij kòn.... O, en ze had een raagbol bij zich, een reuze-raagbol, een groote, grijze, griezelige raagbol.... O ja, en 't was ècht waar; dáár in 't hoekje.

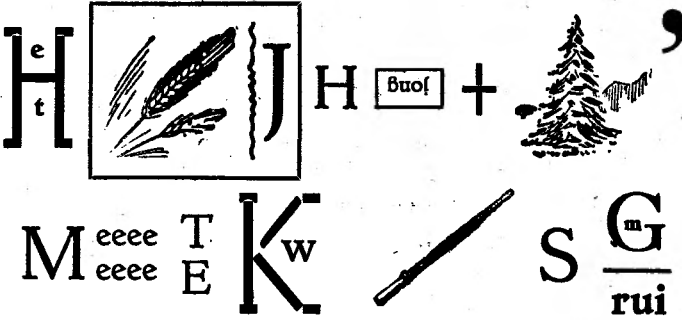

EEN
AARDIG
DRIETAL.

RAADSELS.

Raadsels voor Ouderen.

1. Rebus.

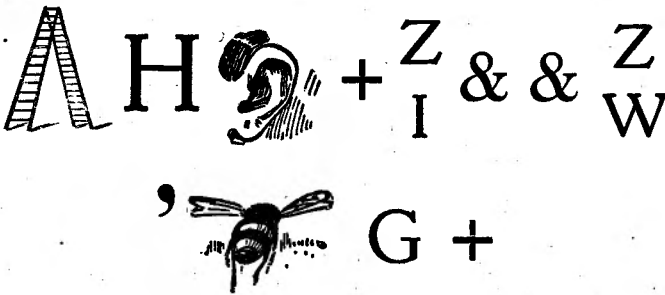
2. Ontcijfer dit potjeslatijn eens voor mij.

Twa iijg teni lwit tda u deschegit
Hoc edo tda oko ana rendna enit.

3. Zoek van de volgende woorden het tegengestelde. De beginletters van de gevonden woorden vormen een spreekwoord van drie woorden:

- Kort - uit - oneerlijk - onfatsoenlijk - licht - vals.
- Hard - boven - oneven - recht - ontrouw.
- Werkzaam - niets - zwak - hardvochtig.

4. Rebus.

5. Bijbelsch raadsel.

Schrijf onder elkaar de volgende Bijbelsche namen:

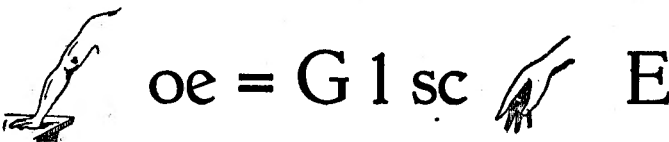
- De schoonmoeder van Ruth.
- De vader van Mozes.
- De huisvrouw van Haman.
- Een rivier van Damaskus.
- De oudste zoon van Jacob.
- Een profet.
- Een stad in Feniçië.
- De berg der wetgeving.

De eerste letters vormen den naam van een dorp in Palestina, zeer bekend uit het leven van onzen Heiland.

6. Leg den klemtoon op mijn eersten lettergreep en ik noem een natuurverschijnsel, dat zich in ons land nog al eens voordoet. Leg hem op de tweede lettergreep en ik ben iemand, die gezag uitoefent.

Raadsels voor Jongeren.

1. Rebus.

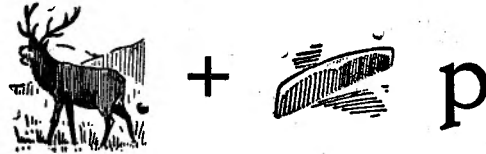

RAADSELS (vervolg).

2. Ik ben een dier, dat met zijn neus hetzelfde doet, wat ik met mijn hand moet doen. Welk dier is dat?

3. Altijd ben ik met groen getooid,
Wat and'ren verliezen, verlies ik nooit.
Ik heb maar één been, maar armen genoeg.
Wie ik wel zou wezen, dat is wat ik vroeg.

4. Rebus.

5. „Klein aardmannetje, wat doe je hier?”
„De man van boven, stuurt me hier!”
„En als ik je opat, wat zou je dan zeggen?”
„De man van boven zou je in 't mandje leggen!”

Wie is 't aardmannetje en wie is de man van boven? En wie spreekt met het aardmannetje?

6. Zet achter den naam van een zwarten man een d en ge hebt den naam van een zeer leelijke en slechte daad.

GAREN WINDEN.

De streng wordt al dunner, al dunner!
Handjes gaan maar heen en weer,
Nog een keer en weer een keer,
De streng wordt al dunner, al dunner.

Het kluwen wordt dikker, al dikker!
Vlug en vlugger! Voort maar, voort!
't Kluwen wordt zoals het hoort,
Het kluwen wordt dikker, al dikker.

NIEUWSGIERIGE JET.

Jet was nieuwsgierig, dat kon niet ontkend worden. Vader zei het, moeder zei het, de ooms en tantes zeiden het. Jet was al te nieuwsgierig. Daar kon nu letterlijk niets gebeuren, in huis, op school, op straat, of Jet moest het naadje van de kous weten. Ze vroeg, ze vroeg nog eens; ze was in staat, haar eten er voor staan te laten, om haar nieuwsgierigheid maar te kunnen bevredigen.

Dan was Lien heel anders. Natuurlijk, die hield op háár beurt ook wel van een nieuwtje, maar als er iets was, dat ze niet gewaar kon worden, nu, dan ging ze heel gewoon weer aan haar werk of aan haar spel en dacht er verder niet over na.

Jet was door haar nieuwsgierigheid al menigmaal in moeilijkheden gekomen. En wat zij nog het allerergste vond? Dat Hans, haar broer, haar zoo plaagde. Die jongen hield haar vast, als hij er maar even kans toe zag, voor den gek. En Hans zag daar nog al eens vaak kans toe.

Op zekeren dag kwam hij thuis met een pakje. In dat pakje zat een verjaarscadeautje, dat hij voor een van zijn vriendjes gekocht had.

Als Jet nu maar niet dadelijk aan 't vragen en 't vragen was gedaan, zou Hans haar uit zich zelf wel hebben laten zien, wat hij gekocht had. Maar Jet begon dadelijk: „Wat zit daar in? Toe, Hans, wat zit daar in? Mag ik het zien, Hans? Maak je 't pakje even open, Hans? Och toe, Hans.” En ze popelde al weer van nieuwsgierigheid.

„Daar zit een leelijk beest in,” zei Hans lachend, „maar je moogt het niet zien, want dan schrik je. Blijf dus maar van mijn pakje af en kom er niet aan.”

„Een leelijk beest? Och, toe, Hans, laat mij eens zien. Wat is 't voor een beest?”

„Ja, dat zeg ik je nou eens niet, dat blijft mijn geheim, hoor.”

En lachend ging Hans weg.

„Die nieuwsgierige Jet,” dacht hij. „Nou zit ze weer te pruilen, omdat ik haar niet dadelijk alles vertellen wil. Nou, dat is net goed voor haar. Weet je, wat ik eens doen moest? Ik moest er haar eens leelijk in laten lopen. Maar hoe? Wacht, ik weet al wat.”

Hans ging naar den tuin, ving in een doosje een dikken kikvorsch en vluchtte toen met zijn buit naar zijn kamertje.

Daar had hij het druk. 't Pakje, dat hij uit den winkel had meegebracht, maakte hij los en met het papier en het touw, dat daar omheen had gezeten, maakte hij een ander pakje, en in dat pakje kwam de doos met den kikvorsch.

Ziezoo, nu mocht Jet knap zijn, als ze het bedrog dadelijk merkte.

Met het mooie pakje, dat hij gemaakt had, ging hij nu naar de kamer, waarin Jet was. Ze zat, met een boekje in de hand, in den vensterbank, maar ze las niet. Hans zag wel, dat ze nog pruilde. Hij zag ook, dat ze naar zijn pakje keek. Fluitend ging hij naar den schoorsteenmantel en daarop zette hij zijn pakje neer. En een oogenblik later verliet hij de kamer.

Jet zag naar dat pakje op den schoorsteenmantel. Zou ze. . . . 't Was wel een beetje erg, maar ze was toch zóó nieuwsgierig. En ze was alleen in de kamer. Lien had breiles, moeder was uitgegaan. En Hans zou nu wel met zijn kameraden op straat spelen. Niemand zou het merken, als ze voorzichtig het touwtje los maakte en eens even keek.

Kom, ze zou het maar wagen. Ze legde haar boekje in den vensterbank, ging naar den schoorsteenmantel en nam voorzichtig het pakje.

Bah, wat vervelend. Wat zat dat touw vast. Maar het m o e s t los en 't ging ook los. Ha, nu het papier. En daar kwam al een doos te voorschijn. Het dekseltje er af en. . . . Hu! Jet sprong wel een meter achteruit en de doos met den armen kikvorsch liet ze op den grond vallen. En ze schreide van schrik en boosheid.

Daar ging de kamerdeur open en Hans kwam lachend binnen. Hij had achter de deur staan wachten, tot voor hem het goede oogenblik gekomen was, om Jet te verrassen.

„Zoo, juffer Nieuwsgier,” spotte hij, „nu heb je je verdiende loon. Dat is net eens goed voor je.

„Engerd,” schold Jet. „Maar 'k zal het wel eens aan moeder vertellen, hoor. Wat dacht je wel.”

„Vertel maar wat je wilt,” zei Hans onverschillig. „'t Is mij 't zelfde. Maar vertel er bij, dat je een juffer Nieuwsgier bent.”

Jet schreide nog een deuntje, maar kalmeerde nog al gauw en Hans zorgde er voor, dat de kikvorsch weer naar den tuin werd getransporteerd.

Toen moeder thuis kwam, kreeg ze het heele verhaal te hooren. In haar verontwaardiging beschuldigde Jetje haar broer van alles wat leelijk was, maar moeder legde haar al gauw het zwijgen op.

„'t Is je eigen schuld,” vond ze. „Dan moet je maar niet zoo nieuwsgierig zijn en niet aan dingen komen, die niet van jou zijn.

En Hans moest er aan denken, dat hij zijn zusje niet zoo aan 't schrikken mag maken. Als vader en moeder het noodig vinden, om Jetje over haar nieuwsgierigheid te bestraffen, hebben ze Hans daarbij nog niet noodig. Let liever maar een beetje meer op jezelf, jongenlief. Hoe was het met je laatste rapport? Weet je dat nog?

Hans keek beschaamd. Hij wist heel goed, dat het met zijn laatste rapport lang niet in orde geweest was.

Hij wilde het nu ook wel graag weer met Jet goed maken, maar hij wist eigenlijk niet hoe. Hij wachtte daarom, tot Lien thuis kwam.

Toen ging hij naar zijn kamertje en haalde he cadeautje, dat hij voor zijn vriendje gekocht had. Daarmee ging hij weer naar de huis-kamer.

Onderwijl had Jet zitten mokken. Op moe-

der: „'t Is je eigen schuld, Jetje,” gaf ze liever geen antwoord. Natuurlijk, moeder gaf haar altijd de schuld. En die nare Hans kwam er weer het beste af. Maar ze zou hem wel. Ze zou. . . . En ze ging maar vast bedenken, hoe ze Hans zou plagen. Maar langzamerhand kwam ze tot andere gedachten. 't Was toch wel háár schuld. Als zij zich niet met het pakje bemoeid had, zou er niets gebeurd zijn. 't Was toch ook waar, dat ze haar nieuwsgierigheid niet bedwingen kon. En toen ze zóó ver gekomen was, toen, ja, toen ging ze naar moeder toe en zei: „'t Spijt me, moe. 'k Zal het niet weer doen.”

„Jetje weet wel,” zei moeder, „Wie ons helpen wil, om onze ondeugden te bestrijden.”

Daar kwam Hans.

„Wil je eens wat zien. Lien? Kijk, mijn cadeautje voor Frans Laanstra.”

„O, heb je al wat gekocht? Ja, 'k wil 't heel graag zien, natuurlijk.”

Jet deed precies, of ze niets hoorde. Ze zat weer in haar boekje te kijken. Maar ze lette toch wel heel goed op wat er gebeurde. Ze had nu ook wel graag naar Hans en Lien willen gaan, om eens te zien, maar daar was ze nu toch te trotsch voor. Die jongen moest zich niet verbeelden, dat ze nog iets om hem en om zijn cadeautje gaf.

Daar riep Hans haar. „Wil je ook niet kijken, Jet?”

En nu kwam ze.

„Pasop,” plaagde Hans nog, „er komt een kikvorsch uit.”

Jet vertrouwde het nog niet al te goed. Ze hield zich op een afstand. Achter Lien kroop ze weg.

Hans deed het laadje van het doosje, dat hij in zijn hand had, los, en, wip, sprong het dek-seltje omhoog. En daar veerde een allerleukst, potsierlijk mannetje op.

Lies schaterde.

„Kijk eens, Jet, hoe leuk.”

En nu durfde Jet ook kijken en samen hadden ze pret.

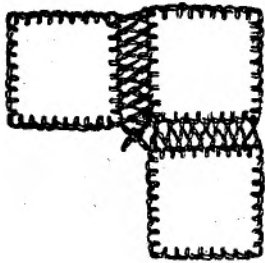
Maar Jet vergat niet, dat ze weer had toegegeven aan haar leelijke nieuwsgierigheid en, als ze eens weer in verzoeking kwam, om aan haar ondeugd toe te geven, dacht ze aan den kikvorsch en zoo leerde ze zich bedwingen. K.

WAT KINDEREN KUNNEN.

Voor Meisjes.

Nu worden vier vierkantjes aan elkaar ge-
haakt.

Je legt ze eerst tegen elkaar zoodat ze één
groot vierkant maken. Dan haak je aan de punt
van een vierkantje, in het lusje van de fes-
tonneersteek, een vaste. Dan vier losse en dan
een vaste in . . . nee niet in de lus er náást —
maar in de eerste lus van het v i e r k a n t j e
dat er naast ligt. Dan weer vier losse en weer
een vaste in het 2de festonneerlusje van het
eerste vierkantje. Weer vier losse en weer een
vaste in het volgende lusje van het tweede
vierkantje.

Dat wordt een heel leuk open randje. Zoek
maar mooie kleuren bij elkaar hoor. Als nu die
twee vierkantjes aan elkaar zitten, dan maak
je weer de volgende vierkantjes zoo aan el-
kaar. In 't geheel krijg je vier van die open
randjes die een kruis maken. Is 't heelemaal
klaar, dan haak je om het heele kleedje heen
nog een picot-randje.

Je maakt een vaste in een festonneerlus op
den hoek, dan vijf losse, dan een vaste in de
eerste van de losse, dan weer een vaste in de
volgende festonneersteek. Dan vijf losse, dan
een vaste in de eerste losse, een vaste in de
derde festonneersteek en zoo maar door.

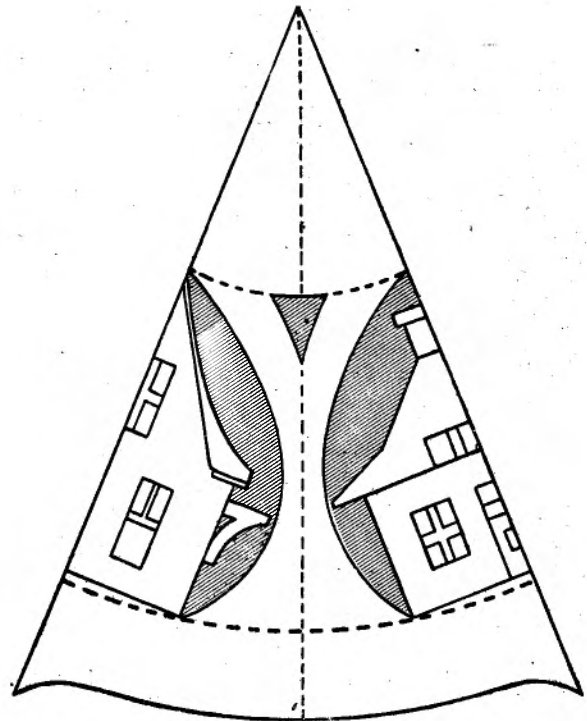
Als je netjes werkt, krijg je een schattig
kleedje. Je zal eens zien wat een lief ge-
schenkje dat wordt voor je moe of oom en
tante.

.....
Een mooi werkje.

Neem een stuk wit papier en trek daarop
een cirkel, b.v. met behulp van een ontbijt-
bordje. Heb je de cirkel goed op het papier
geteekend, dan knip je die uit.

Het zoo verkregen ronde vlak vouw je dub-

bel. Dan vouw je de figuur, die je gekregen
hebt nog eens dubbel. En dan die kwart-cirkel
nog eens dubbel. Je hebt dan een figuur, dat
precies een driehoek zou zijn, als de onderste
zijde niet rond liep. Nu teeken je op het figuur,
dat je gekregen hebt nevenstaande teekening.
Denk er om, dat je de twee opstaande zijden

niet mee teekent. Die vallen samen met de
beide opstaande zijden van je papier. De
stippellijnen teeken je in ieder geval met pot-
lood. En ik zou je aanraden, eerst alle lijnen
met potlood te teekenen. Als alles dan goed
is, kun je desnoods de lijnen met inkt over-
trekken, behalve de stippellijnen, die moeten
dienen, om je het teekenen gemakkelijk te
maken, het zijn maar hulplijnen dus.

Wat nu op de teekening gearceerd is (de
vlakken waar je de schuine streepjes in vindt)
knip of snijd je nu uit. De huisjes kun je kleu-
ren naar believen. Als je je werk heel mooi
wilt maken, dan de vensters ook uitknippen,
en de vakjes in de deur van het huisje ook.

Is nu alles gereed, dan vouw je je papier
weer open en kijk dan maar eens wat je hebt.
Je kunt nu gemakkelijk door een paar vouw-
tjes te maken, de huisjes opzetten. En . . . dan
zie je tegen een compleet dorp aan.

De familie Happerdepap heeft een ontmoeting met negers. Happerdepap leert de negertaal en Bugel verricht een heldendaad.

De rust deed de familie Happerdepap goed. 't Duurde niet lang, of zijn vrouw en Bugel waren in diepen slaap. Happerdepap zag nog even glimlachend naar Bugel, die in zijn slaap naar een lastigen grasspriet sloeg en toen volgde hij het voorbeeld van mijn zoon.

Een half uur later kwamen er uit het bosch een tiental negers. Ze schenen nog al pret met elkaar te hebben, want ze lachten vroolijk. Toen ze echter de slapende menschen zagen, stonden ze stil en, zonder te spreken, gaven ze door allerlei gebaren aan hun verbazing lucht. Niet, dat ze nog nooit blanken gezien hadden, maar toch, op deze eenzame plaats hadden ze nog nooit wit-menschen ontmoet en daarom wisten ze niet, wat ze nu van deze menschen moesten denken.

Voor al Happerdepap scheen erg op hun lachspieren te werken. Ze lachten niet hardop, maar een ingehouden gegrinnik bewees, dat ze veel pret hadden.

Happerdepap, zich van geen kwaad bewust,

sliep rustig voort. Hij had zijn mond

wijd-open; zijn rechterhand hield in zijn slaap, een been van Bugel vast. Zijn mooie hoedje was hem van 't hoofd gevallen en was tusschen de beenen van Bugel gerold.

Een der negers, een korte, dikke, met kromme beenen, plukte een

grasspriet en stak die in den open mond van Happerdepap. Dat was zeker een raar

gevoel, want Happerdepap maakte opeens allerlei rare geluiden en sloeg met zijn hand naar het lastige voorwerp.

Toen de negers dit zagen, begonnen ze hardop te lachen en daardoor ontwaakte Happerdepap.

Hij wreef zich de oogen uit, hij keek. . . . Maar hij hield zich doodstil.

Wat rare, zwarte mannen waren dat. Dat waren nu negers, zooals ze afgeteekend stonden in een prentenboek van Bugel. En wat lachten ze. En wat dikke lippen hadden ze. En wat lieten ze 't wit van hun oogen zien.

Happerdepap sprong op.

„Bugel,” riep hij, „vrouw! Kijk nu toch eens. We hebben bezoek.”

Zijn vrouw deed de oogen open, maar toen zij de negers zag, sloot ze ze dadelijk weer. Ze sidderde over 't heele lichaam. Zulke rare menschen had ze nog nooit gezien.

Nu werd Bugel ook wakker. Nog maar nauw had hij de negers gezien, of hij begon te schreien.

„Stil maar, Bugel,” zei Happerdepap, „stil maar, dit zijn werkelijke negers en ze kunnen ook lachen. Ik zal wel eens met ze praten.”

En Happerdepap ging op den man met zijn kromme beenen toe en zei: „Mooi weer vandaag.”

De negers begonnen hardop te lachen en de man met zijn kromme beenen brabbelde wat, waar Happerdepap niets van kon maken.

„Ja, oakoa wodamoka, zoo kan ik 't ook wel,” zei Happerdepap minachtend. „Maar fatsoenlijk Hollandsch praten, dat kun jullie niet. Och, Bugel, wat zijn dat ongelukkige menschen.”

De negers lachten maar en praatten onder elkaar druk.

Heel ongelukkig zagen ze er niet uit.

„k Zal het eens met zuurtjes probeeren,” zei Happerdepap en hij haalde een kleverig klompje uit zijn kistje. „Hier menschen, ieder een.”

De negers hielden nu allemaal een zuurtje in de hand, maar ze wisten blijkbaar niet, wat ze er mee moesten beginnen. Ze voelden er eens aan, trokken een gek gezicht en een van hen wierp toen het ontvangen zuurtje achtere-loos op den grond.

Dit wekte de hevige verontwaardiging van Happerdepap op.

„Jij deug niet,” schold hij, „ga je zóó met dat kostelijke goed om? Zóó moet je doen. Zóó. En met een klap kwam zijn hand tegen zijn mond aan en een zuurtje was de weg van allen zuurtjes gegaan.

De negers volgden dadelijk het hun gegeven voorbeeld. 't Scheen, dat de lekkernij hun nog al beviel, want met gebaren vroegen ze om meer, maar Happerdepap vond, dat hij nu genoeg voor de vriendschap gedaan had.

Alles was nog wel goed gegaan, als de ongelukkige Happerdepap niet op het idee gekomen was, om handel te drijven.

Hij haalde zijn doosjes Erdal te voorschijn en, een doosje op zijn vlakke hand houdend, begon hij de deugden van zijn waar breed uit te meten.

„Dit goedje is veel zwarter dan jullie gezichten, en als 't nu Zondag is, kun je je er mooi mee oppoetsen. Dan glim je als een kachel.”

De man met de kromme beenen nam het doosje met Erdal uit de hand van Happerdepap. Hij deed het dekseltje er af, rook aan het zwarte goed, liet ook zijn makkers ruiken en vroeg toen iets aan Happerdepap, terwijl hij een gebaar maakte van eten.

„Wou je 't opeten?” vroeg Happerdepap. „Ik geloof, dat ik jullie taal nu zoowat ga begrijpen. Bugel, ze willen schoensmeer eten.”

Happerdepap nam een beetje schoensmeer uit het doosje en wreef daarmee zijn handen in. „Schoenen hebben ze niet,” mompelde hij verontschuldigend, „maar 't kan ook wel voor hun handen en hun gezicht dienen.”

De negers spraken weer druk met elkaar. Toen beduidden ze Happerdepap, dat hij met hen mee moest gaan. Ze wilden hem naar hun

dorp brengen, dat, ver van de zee kust, diep in 't bosch lag. Ze zouden dagen moeten reizen, om er te komen.

„Nee,” zei Happerdepap, „dat doe ik zoo maar niet. Ik wil eerst weten, wat je met ons wilt uitvoeren.”

De Negers beduidden hem nu, zoo goed en kwaad het ging, dat ze hem goed zouden behandelen. Een vieze, oude neger liep op Bugel toe en wilde hem, om van zijn hartelijkheid blijk te geven, de wangen streelen, maar Bugel, die zich geheel van zijn schrik hersteld had, stak de tong tegen hem uit.

Dat schenen de negers heel aardig te vinden. Misschien dachten ze wel, dat dit een bewijs van beleefdheid was, want nu staken ze allen de tong uit, eerst tegen Bugel, en toen ook tegen Happerdepap.

„Goed zoo, Bugel,” zei Happerdepap lachend, „dat was een heldendaad. En nou geloof ik, dat we maar mee moesten gaan. Hier is toch al niet veel en die menschen schijnen ons geen kwaad te willen doen.”

Nu duurde 't niet lang, of het reisgezelschap ging op weg. De negers volgden een boschpad. De man met de kromme beenen ging voorop, dan kwam Happerdepap met zijn vrouw en Bugel, en daarachter liepen de andere negers.

Toen ze zoowat een half uur geloopt hadden, zagen ze, op een kleine open plaats in het bosch nog veel meer negers. Bij dit gezelschap schenen de tien, die Happerdepap met zijn familie gevonden hadden, te hooren. Tenminste, de man met de kromme beenen ging haastig toe op een grooten neger, die onder een boom zat uit te rusten, praatte druk met hem en wees telkens naar Happerdepap.

Toen stond de groote neger op, hij ging naar Happerdepap toe, drukte zijn hand tegen het voorhoofd, en wou zoo te kennen geven, dat hij den blanken vreemdeling welkom heette. Ook wilde hij een zuurtje proeven en een doosje Erdal zien. Dit alles wist hij met

gebaren heel goed te kennen te geven. De negers hadden groote pakken bij zich en namen die nu weer op. Ze maakten zich klaar voor den aftocht.

De groote neger, die wel den aanvoerder scheen te zijn, zeide een paar woorden, en toen snelden er dadelijk een paar andere negers weg. Men hoorde ze spoedig op eenigen afstand in 't bosch kappen en slaan. Al gauw kwamen ze met een menigte takken terug en tot groote vreugde van Happerdepap, zag hij, dat ze drie draagstoelen maakten.

Met een ernstig gezicht nam Happerdepap al spoedig op de voorste draagstoel plaats; zijn vrouw werd, tot haar schrik en verontwaardiging, door een viezen neger op een tweede getild en Bugel sprong zelf op de derde.

„Bugel,” zei Happerdepap, terwijl hij zich naar zijn zoon omkeerde, „t zou me niet verwonderen, of jij wordt vandaag of morgen nog prins. Jongen, jongen, wie zou dat gedacht hebben!”

Bugel gaf geen antwoord. Hij zat hier zoo goed, hij was nog moe en slaperig en 't was hem daarbij, alsof hij droomde. Hij zag de negers door elkaar woelen, hij hoorde hun gepraat, maar hij trok zich er niet veel meer van aan. Hij ging al gauw op zijn draagstoel liggen en 't duurde niet lang, of hij sliep weer.

Even werd hij nog weer wakker. Hij voelde, dat hij met zijn stoel opgebeurd werd en voortgedragen. 't Was hem ook, of hij zijn vader hoorde roepen: „Bugel!”

Maar hij gaf geen antwoord, hij sliep al weer.

„Laat hem maar,” mompelde Harperdepap. „Hij weet niet, dat hij zijn geluk tegen gaat. Jongen, jongen, wat zullen we nou weer beleven? In elk geval, we zijn op reis en we komen altijd ergens, dat geloof ik vast. Z.

VOOR DE KLEINTJES.

ZUS-JE EN HAAR MUTS-JE.

„Neen, zus-je, neen, nu ben je stout! 't Vriest buiten en 't is bit-ter koud, loop jij nu met je bloo-te kop-je, dan zegt de boo-ze wind: Ik fop je, en dan — dat is toch lang geen pret — dan word je ziek en moet naar bed. Wees daar-om dan maar gauw te-vree, ga uit met mij, maar . . . 't muts-je mee.”

Zoo sprak broer Ka-rel. Zus-je ging en haal-de 't muts-je, „t na-re ding.” „Zie-zoo,” zei ze, „we kun-nen gaan.” Maar Ka-rel zag zijn zus-je aan. „En 't muts-je?”

„'k Draag het aan het bandje wel mee, zie maar, 'k heb 't in mijn hand-je.”

Wat lach-te Ka-rel om zijn zus. Hij gaf het klei-ne ding een kus en zei: „Jij klei-ne stou-te pop, nu moet het muts-je ook nog op. Kom, zus-je, doe het nu maar gauw, de wind wordt an-ders boos op jou. De trekt je, als je niet wilt hoo-ren, zoo strak-jes heel stijf aan je oo-ren.”

... ..
Toen heeft zus 't muts-je op-ge-daan en is met Ka-rel mee-ge-gaan.

L.

Versijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, P^o Uit-
gevers-M^o Bosch, Baarn

BUITENLAND

Wolkenkrabbers.

Om groote en hooge huizen te zien, moet je in New-York wezen. Die stad is op een eiland gebouwd en daar is geen plaats meer voor nieuwe huizen. „Vol”, zou men er op een groot bord kunnen schilderen, op de wijze als bij onze trams.

Om nu toch plaatsruimte te verkrijgen bouwt men de hoogte in. „Wolkenkrabbers” noemt men zulke huizen.

Men is van plan er nu een huis te bouwen van vijf en dertig verdiepingen. Dat huis zal 18 à 20 miljoen dollars kosten, dat is 45 à 50 miljoen gulden. Hoeveel kamers, kantoorlokalen enz. er in zullen komen wordt niet vermeld.

Tien dagen in de sneeuw.

De vorige maal schreef ik iets over lawines. Toen ik mijn copie al verzonden had las ik het bericht van een lawine, die dicht bij Vevey een gezelschap van negen personen had bedolven. Tien dagen hebben ze onder de sneeuw begraven gelegen en... van de negen waren er zeven overleden!

Het nut der vliegtuigen.

Een oud vroom moedertje hoorde ik eens tegen de vliegtuigen sputteren. „De menschen behooren niet in de lucht, maar op den grond”, beweerde ze. En ze kon zich heelemaal niet met de vliegerij verenigen.

Maar — als ze leest (want ze leeft nog), wat ik las van het motorschip „Sonderburg”, dat dicht bij Hamburg ingevroren heett gelegen gedurende 14 dagen en waarvan de bemanning gevaar liep uit te hongeren, dan zal ze het toch wel erg genoegelijk vinden, als ze verneemt, dat door middel van een vliegtuig levensmiddelen op het schip zijn gebracht!

34 menschen levend begraven.

Ja, 't geschiedde in een duikboot aan de kust van Engeland. En 't gebeurde niet met opzet, dat moet er bij worden verteld. Maar — 't is niettemin vreeselijk.

Verscheidene oorlogsschepen hielden oefeningen op zee. Daaronder waren ook verscheidene onderzeeërs. Tengevolge van het mistige weer heeft een der groote schepen zoo'n duikboot aangevaren en — de boot is gezonken. Misschien leven de menschen nog op 't oogenblik dat ik dat schrijf.

Maar — ze weten in elk geval dit: „Als de zuurstof, die ze aan boord hebben, verteerd is, dan moeten ze sterven”. Ontzettend, hè!

Men zal beproeven de boot te lichten, maar — ze ligt eigenlijk te diep voor duiken. Meer dan 50 Meter onder den zeespiegel.

BINNENLAND

Te veel menschen.

Die oude Bijbel krijgt toch maar telkens gelijk!

Vier duizend jaren geleden waren er menschen, die tot elkaar zeiden: „We moeten vooral dicht bij elkaar blijven wonen”. Om nu te maken dat zulks kon en dat ze niet over de aarde verstrooid zouden worden, gingen ze een heel hoogen toren bouwen, den toren van Babel.

Jullie weet allemaal, dat God dit werk verstoord heeft, de Heere wilde juist, dat de menschen de aarde zouden bevolken, dus over de heele wereld zouden gaan wonen. 't Was immers Gods gebod geweest aan Adam: „Vervult de aarde!”

Maar de menschen zijn ondanks die gebeurtenis niets wijzer geworden.

Ze blijven nog altijd op een grooten hoop wonen.

In Afrika, Amerika en nog andere deelen van de wereld is ruimte genoeg voor miljoenen menschen, die werken willen en daar kunnen ze met hard werken ruimschoots hun brood vinden, maar — ze blijven liever bij elkaar wonen.

Natuurlijk heeft dat nadeelige gevolgen, dat is altijd het geval, wanneer Gods bevel niet gehoorzaamd wordt. Een van die gevolgen is de werkloosheid.

* * *

In Engeland — en thans ook in ons land, is men dat gaan inzien.

Gedurende de oorlogsjaren heeft men de werklozen iedere week zooveel geld gegeven als men maar te missen had, teneinde te voorkomen, dat de menschen van honger en gebrek omkwamen.

Maar — 't middel deugde niet. Want heel veel werklozen zijn daardoor zóó lui geworden, dat ze liever niet meer werken willen. Als ze iedere week zooveel geld kregen, zonder te werken, waarom zouden ze nu dan gaan werken voor geld.

Gelukkig zijn er heel veel, die veel liever verdiend geld, dan gekregen geld ontvingen, maar — wat zal ik zeggen: 't Gemak dient een mensch. Zoo hebben velen gedacht.

En nu heeft men in Engeland gezegd: Geld geven, zonder dat er werk voor gedaan wordt, doen we niet meer. Wie werken wil, die kan naar Australië gaan of naar een andere kolonie. Wij (de Regëering) zullen hun geld geven voor de reis en ook wat geld om mee te beginnen en dat kunnen die landverhuizers dan langzamerhand terug betalen.

Zoo denkt men er ook over in Amsterdam. Daar zijn bij den Gemeenteraad ook plannen, om de werklozen de gelegenheid te geven, in een ander deel van de wereld door eerlijken arbeid van hoofd of hand zelf den kost te gaan verdienen.

* * *

Er zijn al heel wat Nederlanders uit hun vaderland vertrokken om in andere landen hun brood te gaan verdienen. In België, Noord-Frankrijk huizen al heel wat kloeke landlui, die liever wilden werken, dan leegloopen en hun hand ophouden.

En ik vernam ook dat verscheidene kweekers uit Boskoop — waar de handel ook bijna niets meer beteekent tengevolge van den oorlog — naar Amerika zijn gegaan om daar hun bedrijf, de boomkweekerij, voort te zetten.

Zulke mannen — daar mochten we onze pet voor afzetten. Dat zijn nog eens echte Hollanders, jongens van Jan de Witt.

Want in de dagen van Jan de Witt waren de Hollanders ook niet bang om de zee over te steken en in een ander land hun brood te gaan verdienen.

Nu moet je niet denken, dat alle werkloosheid een gevolg is van de overbevolking. Zoo noemt men het, wanneer in een land te veel menschen wonen.

Op 't oogenblik is er ook nog een andere reden voor. Dat is juist dezer dagen gebleden.

Je weet allemaal, dat de markten en kronen bijna niets waard zijn. Zoo geldt de frank ook maar ongeveer voor 'n derde van zijn gewone waarde en het Engelsche pond is ook al iets in waarde gedaald.

En nu kan men in 't buitenland daardoor goedkoopere werken dan in Holland.

Als vroeger in Frankrijk iets 100 francs kostte, moest men er ongeveer 48 gulden voor betalen. En nu betaalt men voor 't zelfde bedrag ongeveer 13 gulden.

Iets dergelijks heb je ook met het Engelsche geld. Wat 100 pond sterling kost, werd vroeger betaald met 1210 Hollandsche guldens, nu met 1138 guldens.

Nu moesten er twee groote schepen worden gebouwd. Een, waar 1000 man een jaar lang aan zouden kunnen werken en nog een ander schip, waaraan allicht een aantal arbeiders ook een half jaar of langer werk zouden hebben gehad.

Wat hebben nu de menschen gedaan, die de schepen wilden laten bouwen?

Wel, ze hebben gevraagd: Hoeveel francs kost het, als we ons schip in Frankrijk laten bouwen? En, hoeveel pond sterling kost het, als we ons schip in Engeland laten bouwen?

En omdat ze nu met één gulden zeven francs konden betalen, hebben ze aan Fransche arbeiders opgedragen om het schip te bouwen. En het andere schip wordt in Engeland gemaakt.

't Goedkoopste lijkt ze natuurlijk. Intusschen loopen onze menschen zonder werk!

VAN ALLES WAT

Televisie. Een professor voorspelt, dat binnen weinig jaren een toestel zal

VRIJ EN BLIJ Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Versijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand

Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbzn., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG—ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANÉ, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

BRIEFWISSELING EN PRAATJE

Oplossingen der raadsels uit de November-nummers.

Ouderen:

1. Geduld overwint de meeste moeilijkheden.
2. Was muziek en zang er niet 't Leven had geen waarde. Kommer, zorgen en verdriet Speelden baas op aarde.
3. Een loods.
4. Als de drank is in den man Is de wijsheid in de kan.
5. Koude.
6. Een Duitsche R in Parijs. (Een Deutsche R in Parijs).
7. In veel woorden ligt veel zonde.
8. Velp - Venlo - Gouda - Zeist.
9. Zakkenrollers.
10. Oost, West, thuis best.

11. Gras—boter—boer.
Gras—boter—bloem.
Gras—veld—bloem.
Gras—groen—boer.
12. Palestina. (Pest-pil-pan-pas).

Jongeren:

1. Een zwaluw maakt nog geen zomer.
2. Begint eindigt met een T.
3. De letter O.
4. Vreesachtig.
5. Lampetkan. (Lam-pet-kan).
6. Mast, last, gast, vast.
7. Lampekop.
8. Tol-Lot.
9. Aar - Taart - Staart.
10. Klok - en hamerspel.
11. De letter Aa.
12. Assen.

Oplossingen der raadsels uit de December-nummers.

Ouderen:

1. Schering en inslag.
2. De hoedenfabrikant.
3. Op den staanden balk:
2-3-4-8-12-13-14.
Op den liggenden balk:
5-6-7-8-9-10-11.
4. In de Friesche meren vangt men veel paling.
(In - D - e - F - rie - schemer - en - vanGT - men - veel - pal - in - G).
5. Spot - vogel - kooi.
Vogel - zaad - korrel.
Oog - appel - bol.
Room - boter - bloem.
Stoom - machine - kamer.
6. De paraplu.
7. Na regen (komt) zonneschijn.
8. Een gat.
9. Aan Godes zegen is 't al gelegen.
10. Hellevoetsluis.

11. Einde - In - Noord - Dik;
Goed - Onder - Echt - Dun;
Achter - Lang; Groot - Open -
Echt - Droog.
De eerste letters vormen het spreekwoord: Eind goed, al goed.
12. Wat gij niet wilt, dat U ge-
[schieft
Doe dat ook aan een ander
[niet.

Jongeren:

1. Muisjes.
2. Rekenmachine.
(Rek-en-mach-in-E).
3. Krommentie.
4. Onderlip.
5. Om hun beenen.
6. Sneeuwbal.
7. Zeist-Zeis.
8. Uilennest.
9. Op een paddestoel.
10. Otto en Anna.
11. Heerenveen.
12. Een Winterkoning.

Uitslag November-Wedstrijd.

Ouderen:

- Leesgraag — Scheveningen.
Duinroosje — Hollum (Ameland).
Winternjocht — Bolsward.
Vrijheidskind — Zaandam.
Korenbloem en Jan Steen — Doetinchem.
Waternimfje — Rotterdam.

Schrijf nu maar naar meneer Bosch, welk boek je verlangt uit het bekende lijstje, vergeet vooral niet, nauwkeurig naam en adres te vermelden.

OOM KOOS.

LIJST VAN BOEKEN

waaruit de prijswinnaars in den raadselwedstrijd van Oom Koos een keus kunnen doen.

Voor de Ouderen:

- K. VAN D. Een prettige Vacantie.
TRUIDA KOK. De Tweelingen.
E. GERDES. De Verloren Schuld-
bekentenis. Geb.
A. A. C. DE VLETTER. Max en Lo.
JOH. H. BEEN. Spekkie, de Pijper
der Zeelepers.
J. STAMPERIUS. Met de „Rem-
brandt” naar Genua.
E. GERDES. Het Geheim van den
Geus. Geb.
— Het Huis Wijngaerde. Geb.

Voor de Jongeren:

- G. INGWERSEN. Jantje en Jaapje.
TRUIDA KOK. Toen Jantje ziek was.
JAN VELTMAN. Om een lijke
stropoer alles over hoop.
J. STAMPERIUS. Jaaneman en de
Droomkabouter.
F. J. HOFFMAN. De Wondermeester.
JAC. v. d. KLEI. Goudhartje.
TRUIDA KOK. Lotje Walter.

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje bedoelt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen worden ingewacht uiterlijk den **derden Donderdag** van elke maand aan nevenstaand adres.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebussen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. Op het blaadje met de oplossingen bovendien den naam en de geboortedatum met geboortjaar. Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBNZ.
Uitgever „Vrij en Blij”
BAARN.

zijn uitgevonden, waardoor het mogelijk zal zijn draadloos op het doek te brengen, wat er ergens in de wereld gebeurt.

Zoo iets van een film-vertooning, maar dan op hetzelfde oogenblik als het ergens elders werkelijk op dat oogenblik gebeurt.

Bij. men zal ergens in Zwitserland aan 't ski-loopen zijn en dan zal in Amsterdam of in Parijs of waar dan ook bijna tegelijkertijd het in de bioscoop vertoond worden.

't Zal ons benieuwen, wat er van die uitvinding komt.

De nieuwigheid heet televisie, d. w. z. zoo iets van: kunst om ver te zien.

Dinosaurier-eieren. Weet je van wat voor kippen die eieren zijn?

Niet? Nu, 't zijn heelemaal geen kippen-eieren. 't Zijn eieren van een soort van reuzenhagedis, die met zijn staart wel dertig meter lang kon worden.

Gelukkig, dat er niet meer van die snaken op de wereld rondwandelen. Maar ze zijn er wel geweest. In den grond heeft men de versteende geraamten gevonden van zulke dieren. Zulke versteeningen noemt men fossielen. Als je ooit eens in den St. Pietersberg bij Maastricht komt, kun je daar o.a. een versteende reuzenschildpad zien. Zulke dieren moeten dus heel vroeger ook in ons land geleefd hebben.

Maar nu de dinosaurier-eieren. In een Amerikaansch museum heeft men vijf-entwintig versteende dinosaurier-eieren. Die zijn gevonden in de woestijn Gobi.

Gelukkig maar, dat ze versteend zijn, anders zou men ze nog misschien probeeren uit te broeden in een broedmachine en dan kregen we weer van die akelige reuzenhagedissen op de wereld.

Nu biedt dat Amerikaansche Museum één zoo'n ei te koop aan.

Maar — 't moet minstens 5000 dollars opbrengen, dat is, naar de tegenwoordige waarde van den dollar, 13.250 gulden.

Heeft een van jullie zin? Dan zal ik het voor je koopen!

Een belangrijke vondst. In Egypte heeft men op een oud-christelijke begraafplaats in een graf een gebroken vaas gevonden met enkele bladen beschreven papyrus.

Papyrus — dat weet je misschien wel — is het blad van een Egyptische plant, dat vroeger zóó werd toebeleid, dat men er op schrijven kon. Onze naam papier is daarvan dan ook afgeleid.

Op die papyrus-bladen was in een vreemde taal, natuurlijk bij de geleerden wel bekend, het grootste gedeelte van het *Evangelie van Johannes* geschreven.

Uit onderzoekingen is gebleken, dat dit het oudste handschrift is van het Johannes-Evangelie.

Ter verklaring moet ik er dit even bijvoegen.

Den Bijbel, zooals wij dien kennen met zijn 66 boeken, kenden de eerste Christenen niet. Eerst enkele eeuwen na de stichting van de Christelijke kerk heeft men den Bijbel samengesteld uit de handschriften, die men toen kende. Na dien

tijd zijn er telkens nieuwe handschriften gevonden, die heel vaak verschilden met de vorige. Want — wat er van den Bijbel bij de menschen gevonden werd, was allemaal overgeschreven. De een schreef het over van den ander. En... natuurlijk niet altijd even duidelijk. Want er waren toen, net zoo goed als nu, slechte schrijvers.

Zoo komt het, dat als men nu weer eens aan de vertaling van den Bijbel begon, er waarschijnlijk wel eens sommige deelen een beetje anders zouden luiden. Maar de groote zegen van nieuwe vondsten is toch altijd, dat de hoofdzaken altijd precies eender worden meegedeeld. Dat is het voornaamste.

PLAATSELIJK NIEUWS

Koekange, 4 Jan. '24. Gistermorgen werd alhier een meelhandelaar bekeurd. Hij vervalschte zijn meel met gedroogde sneeuw. Oom Kooos, is dat niet erg? Dat moest dunkt me in de krant!

HEIDEBLOEMPJE.

Akkerwoude. Onlangs vertelde meester ons van de Duitsche kinderen. Eindelijk vroeg hij ons of we allen wat mee van huis wilden nemen, ieder mocht zelf weten hoeveel. En zoo gebeurde. De een een paar centen, de ander een dubbeltje of een kwartje, sommigen een gulden, zelfs één van een rijksdaalder, zoodat we te zamen in onze klas f 11.51 kregen. Met de twee andere klassen samen f 22.98. Meester zou wel zorgen dat het aan het goede adres kwam.

A.

Sj. v. d. K.

Donderdag was er een man met een aap en een papegaai op school. Erg leuk was dat. Eerst kwam het aapje, dat had een jurkje aan. De man zette hem een rood hoedje op en liet den aap toen in een spiegelte kijken. Ik geloof dat Jacob, zoo heette de aap, het hoedje niet erg mooi vond, want hij rukte het weer van zijn kop af. Toen liet de man den aap boven op het bord klimmen. (Het diertje had een heel lang touw om). Daar ging hij zitten. Toen bond de man een stukje appel aan het touw en de aap heescht het naar boven. Miep V. (dochtertje van het hoofd der school) haalde dan bij haar thuis een beker melk. De man deed de melk in een glaasje en zei tot den aap, dat hij opzitten moest. 't Aapje deed het en de man gaf hem het glaasje met melk in zijn pooten, waarna Jacob het netjes opdrank.

De papegaai sprak niet veel, want hij wou niet goed praten bij vreemden. De man zei: „Lorrie, zoete Lorrie” en de papegaai zei ook: „Lorrie”. Mijn broertje en een paar van zijn kameraads, die op de voorste banken zaten, kregen een apenootje van den man en moesten dat opeten en Lorrie vroeg: „Is 't lekker?” Verder wou hij niets meer zeggen en de man ging weer weg.

D.

J. Sch.

Ik las in het vorig nummer van „Onze Courant” een leelijke drukfout. 't Stond in 't stukje over de *lawinen*. Er stond *streeflawinen*; dat moet zijn: *stuiflawinen*, omdat ze worden veroorzaakt door stui-vende sneeuw.

OOM KOOS.

Gelukkig, dat er zooveel voor de Duitsche kindertjes gedaan wordt. Daarvan vertelt ons ook het berichtje uit Akkerwoude. Op onze photo ziet men de pakketten, die uit Zweden voor de Duitsche kindertjes gestuurd zijn. Wat zullen ze blij zijn, die zoo'n pakje krijgen!

VRIJ EN BLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

14 FEBRUARI
No. 9

HEEL SNEL GING HET, AL SNELLER.

HET GANZENHOEDSTERTJE.

Er liep een ganzenhoedstertje door het bosch. Ze dreef de waggelende ganzen voor zich uit, stond eindelijk onder een boom stil en zuchtte diep.

't Was heel mooi weer en in de koele schaduw van het bosch was het verrukkelijk, maar het ganzenhoedstertje bleef kijken, alsof het een regendag was. De boschbessen waren rijp en lokten: „Pluk ons! Pluk ons!” Maar het ganzenhoedstertje deed, alsof er geen boschbessen waren.

„Ach,” zuchtte ze, „ik wou, dat ik een prinsesje was. Dan behoefde ik niet meer op die vervelende ganzen te passen. En dan zou ik een jurk laten maken van zijde en met gouddraad doorweven. Kijk nu mijn oude jurk eens. Wat een vod! Ja, ik wou maar, dat ik een prinsesje was.”

„Dat kan gebeuren, liefje,” zei een oude vrouw, die plotseling van achter een dikken boom te voorschijn kwam.

't Was een heel leelijke oude vrouw en het meisje was wel een beetje bang voor haar. Die vrouw keek haar zoo vreemd, een door-dringend aan. O, en nu blies ze haar in 't gezicht, en ze zei mompelend zulke vreemde woorden.

Maar . . . o wonder! Daar merkte het ganzenhoedstertje op eens, dat ze een blauw-zijden jurkje aan had, een jurkje, met gouddraad doorweven. En, o, ze had zulke mooie, beeldige lakschoentjes aan haar voetjes, die zoo straks nog bloot waren.

De oude vrouw wenkte nu een dikke gans, die lui kwam aanwaggelen. Ze pakte het meisje stevig beet, zette haar op den rug van de gans, sprak weer een paar vreemde woorden, en . . . dáár ging het heen. De gans sloeg de vleugelen uit en een paar oogenblikken later was het meisje op zijn rug al hoog in de lucht.

Heel snel ging het, al sneller. 't Meisje werd er duizelig van. Eindelijk, toen ze eens naar beneden keek, zag ze onder zich de torens en huizen van een groote stad.

De gans daalde en zette zich na eenige oogenblikken neer op het plein voor een groot paleis. Het meisje klauterde van zijn rug en toen vloog de vogel weer weg.

Daar ging de deur van het paleis open. Fraai

aangekleede dames en heeren kwamen naar buiten, bogen zich eerbiedig voor het ganzenhoedstertje, noemden haar prinses en namen haar mee in het paleis.

Wat was het meisje nu blij. Ze at van een gouden bordje en sliep 's nachts onder zijden dekentjes. Nu had ze 'n leventje naar haar zin.

Maar, den volgenden morgen, werd haar, o, heel eerbiedig, maar daarom niet minder beslist, gezegd, dat ze nu veel moest leeren. En nu ging het van de eene les in de andere. En als ze na haar lessen eens dacht, dat ze nu eens vroolijk met andere kinderen wilde spelen, werd haar beduid, dat dit niet stond, omdat ze een prinses was.

Ook moest ze zich schikken naar de hofmanieren. Dit stond niet en dat mocht niet. Dit kon niet en dat ging niet. En het ganzenhoedstertje ging zich eindelijk voelen als een vinkje in een mooie, vergulde kooi.

„Ach!” zuchtte zij eens op een dag, toen ze, moe van 't leeren en 't schikken en houden, door een der vensters naar buiten stond te kijken. „Was ik maar weer het ganzenhoedstertje.”

„Dat kan gebeuren, liefje,” zei de oude vrouw uit het bosch, die eensklaps uit een donker hoekje van de groote zaal te voorschijn kwam.

Ze blies het meisje tweemaal in 't gezicht, en ineens was het mooie jurkje weg en de beeldige schoentjes. Daar stond weer het oude ganzenhoedstertje.

Toen nam de oude vrouw het meisje bij de hand en bracht haar het paleis uit op het plein. Daar kwam de groote gans langzaam aanwaggelen. De oude vrouw zette het meisje op haar rug en daar ging het weer heen, naar het bosch. 't Ging zóó snel, dat het meisje er duizelig van werd en zoo half en half haar bewustzijn verloor.

Toen ze weer bijkwam, lag ze op haar bed van bladeren en stroo in haar hutje en ze schreide van blijdschap, omdat ze een ganzenhoedstertje was, dat vrij door het bosch kon loopen en genieten van de koele schaduw en van de lekkere boschbessen.

„Ieder op zijn plaats, dat is toch maar het beste,” dacht ze. En toen stond ze gauw op, om naar haar ganzen te gaan. Z.

IN 'T KRAAIENNEST, door W. G. van de Hulst. (IX).

Toen sloegen de klepdeurtjes open: Jochem stak zijn hoofd naar binnen en riep: „Koopman, word 'es wakker. Je moet er uit!” En toen werd Dik ook ineens heel maal wakker. Hij ging rechtop zitten. O, toen zag hij 't al: De groote, grijze, griezelige raagbol, die hem zoo bang maakte, was — 't hoofd van den marskramer, en dat witte, — 't leek nu zoo klein — dat was. . . . de doos, die nare doos, die plaaggeest.

De oude man was op 't plekje gekomen, waar hij aan wal moest stappen, om 't vlugst zijn huisje te bereiken. Hij mompelde slaapdrongen nog een paar woorden van dank, en verdween door de deurtjes de nachtdonkerte in.

Jasbaas was ook opgestaan. „Hier, Jochem,” zei hij, „pak jij er nou nog vijf, dan ga ik naar boven.” Hij ging al, en Jochem, blij, legde zich op 't plekje van zijn baas.

Wim had niets gemerkt. Hij sliep als een dragonder.

En Dik keerde zich naar den wand, trok behaaglijk de dikke jas over zijn ooren, knuffelde zich ineen als Beppie thuis achter de kachel, en dommelde weer heerlijk weg.

„Tuf-tuf! . . . tuf-tuf!” stootte eentonig de motor.

V. Die Zaterdag!

Dat was een wonderlijke jongen, die kleine Jasper Japiks. . . . 't Leek een stakkerig kereltje, als hij daar op zijn twee krukken door de kamer sukkelde. Heel dunne, slappe beentjes slingerden tusschen de krukken in; heel witte, magere handjes hielden die krukken vast; een heel bleek hoofdje stond tusschen de wat hooge schoudertjes; maar — die oogen! . . . Die, mooie, diepe, donkere oogen schitterden; en 't was, of ze soms heelemaal naar binnen keken van diepe nadenkendheid. . . . soms ook, of ze fonkelden van guitigheid. . . . Dat arme kereltje, hij had zoo'n stakkerig lichaampje, veel zwakker dan andere jongens; maar hij had zoo'n scherp en diep verstand, veel sterker, veel helderder dan andere jongens.

't Werd een vreemde dag voor Wim en Dik: zóó hadden ze nog nooit gespeeld. . . .

Naast de groote huiskamer was een kleiner kamertje: zoo'n kamertje hadden ze nog nooit gezien. . . .

Buiten spelen? . . . Jasper kòn niet buiten spelen, kon nóóit buiten spelen; en vandaag regende het, dat er blaasjes sputterden op den weg, en de koeien, in het weiland aan den overkant, stonden te druipen. Maar — wie zou aan buiten-spelen denken in zoo'n kamertje?

Dat kamertje was Jaspers heiligdom. Dáár mocht hij doen, al wat hij wilde; dáár bracht hij zijn lange, stille dagen door; dáár bedacht hij zijn wonderlijke uitvindingen, en rustte niet, voor hij zijn mooie plannen had uitgevoerd. . . . Dáár, in dat stille kamertje, leefde hij zijn stille jongensleven van nadenken en zoeken en probeeren: zijn stakkerig lichaampje kòn niet spelen; maar zijn geest speelde het eene spel na het andere, onvermoeid.

Hij had mooi speelgoed: een stoommachine, een spoortrein met rails en wissels, een figuurzaag, een timmerkist, een mecano-does. Hij had ook een kast vol snuisterijen: blokjes en plankjes, ijzerdraadjes en raadjes uit oude wekkers, spiraalveeren, die je opwinden kon, en haakjes en schroefjes en boutjes in overvloed. En 't lag alles netjes in doosjes en kistjes opgeborgen. Jasper wist den weg in al dien vreemden rommel als een winkelier in zijn pakhuis.

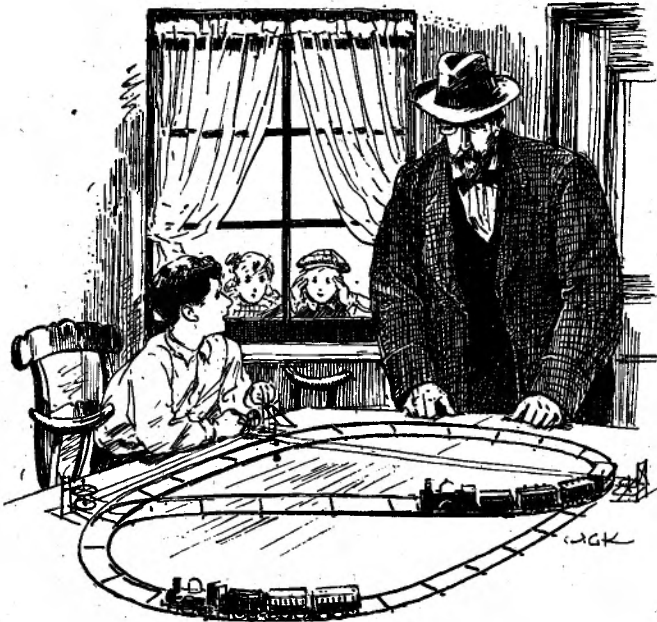
Jasbaas bracht dikwijls heele zakken vol van die rariteiten mee, — en als moeder 't hoofd wel eens schudde zei hij: „Al moest ik zoo'n oud karkas van 'n wekker uit Amerika gaan halen, ik dééd het, als ik wist, dat ik den jongen er blij mee maakte. . . .”

„Ja, maar. . . . als-t-ie zijn hoofd zoo moe maakt. . . .”

„Zijn hoofd moe maken? . . . Och, onze lieve Heer heeft hem een hoofd gegeven, sterker en verstandiger, dan van ons samen, moeder, — geloof dat maar! Laat hem dat verstand maar dapper gebruiken, wel ja! 't Zal hem géén kwaad doen! En wij moeten hem helpen, welja!”

En moeder had maar weer nieuwe doosjes en kistjes gezocht, en haar jongen urenlang geholpen om alles netjes uit te zoeken en op

te bergen. . . . En als zijn zacht-vleiende stem uit het kamertje riep: „Moe, geef U me dat doosje 's aan, met die heele kleine krammetjes; ja, moe, doet u het?“ . . . dan was ze gegaan, o, al was het h nderdmaal per dag.

Den vorigen zomer was er een professor in het kamertje van Jasper geweest. Dat kwam z o: Die professor logeerde op 't dorp, en wilde bij Jasbaas een pakje brengen voor de schuit. Toen had hij een paar kinderen gezien, die, met hun neuzen tegen de ruiten van 't kleine kamertje gedrukt, vol verbazing stonden te kijken, naar wat daar, op de groote tafel voor 't raam, gebeurde. En de professor had ook door de ruiten gekeken, —  ok vol verbazing: Daar zat zoo'n klein bleek jongetje in zijn hooge stoel aan de tafel, en liet twee spoortreintjes tegelijk over de rails loopen; maar 't mooiste was, dat bij een wissel het  ene recht door ging en 't andere links afweek, en toch was er niemand, die den wissel verzette. En die treintjes kwamen ook weer terug bij het jongetje,  en voor  en, en ieder langs een anderen weg. En er was niemand, die hen stuurde. Hoe kon dat?

Toen was de professor binnen gekomen. Toen had hij gezien, hoe die kleine Jasper, heel vernuftig, met kleine wieltjes en draadjes, zelf een heel toesel had uitgedacht, om de wissels te verzetten, zonder dat hij ze met zijn hand aanraakte. Hij k n niet zoo

snel langs de tafel heen en weer vliegen op zijn krukken, en daarom had hij net zoo lang gedacht en gezocht, en geprobeerd, tot hij op zijn stoel, zijn treintjes besturen kon, alsof hijzelf overal langs de lijn de wisselwachter was. Hij draaide nu maar aan een paar wieltjes, die draadjes opwonden of weer lieten afloopen. . . . en zijn doode treinen waren opeens levende treinen geworden. 't Had dagen en d gen geduurd, voor hij met zijn uitvinding klaar was; maar — dat was juist het mooiste geweest: dat zoeken, dat probeeren en o, dan  ndelijk het vinden!

De professor had het heele kamertje doorgesnuffeld en al de bedenksels van den kleinen Jasper nauwkeurig bekeken: houten kippetjes, door den jongen zelf uitgezaagd en zelf beschilderd, die veertjes onder de pooten hadden en springen konden, z nder om te vallen; — een hei-machine van de Mecanodoos, niet naar een voorbeeld gemaakt, maar zelf verzonnen; — een houten molentje, zelf getimmerd, met vier wieken, die draaien konden door een veer uit een oude wekker. . . . o, er was nog veel meer wonderlijks te zien. Toen had de professor tegen Jasbaas gezegd: „Schipper, dat jongetje van jou is een uitvinder in den dop. 't Is een vernuftige knaap; zoo iets heb ik nog nooit gezien. Wie weet, wat voor een knap werktuigkundige er nog uit hem groeit. Laat hem maar probeeren, hoor! 't Is prachtig werk voor het kind. En als 't kan, moet je hem vooral goed rekenen laten leeren, wiskunde en algebra; dat zal hij later goed kunnen gebruiken.“

Eens in de week kwam de meester van het dorp Jasper les geven. Lezen en schrijven en rekenen kon het mismaakte kereltje al net zoo goed, als de schooljongens van zijn leeftijd; maar na het bezoek van den professor kwam de meester een extra uurtje met hem rekenen. En 't ging met de moeilijke sommen nu al net zoo, als met zijn zelfuitgedachte machine-tjes; hij zocht en probeerde net zoo lang, tot hij het goede antwoord vond.

Jasper een verwand jongetje? . . . O, neen! Hij zag maar zoo weinig van de wereld en van de andere kinderen: hij meende, dat ieder en wel kende, wat hij kon. Hij wist niet eens, dat hij zoo knap was. Er was

nog zoovéel moeilijks te bedenken: soms vond hij zichzelf wel een beetje dom.

Jasper een verwend jongetje? . . . O, neen! Hij was een leuke, vroolijke baas, een ècht tevreden kereltje. Soms bedacht hij kleine guitenstreken, hij hield van grappen, net als zijn vader: Soms stopte hij een poppetje in moeders naaidoos met een lange veer er onder; en als moeder dan de naaidoos open deed. . . . Soms knipte hij van bordpapier een soldaat, met een losse sabel, en als dan 's avonds de lamp brandde en de witte gordijnen voor het venster gezakt waren, liet hij dien soldaat met zijn sabel allerlei toeren doen, vlak vóór de lamp. De donkere schaduw viel dan, hèèl groot, op 't witte gordijn en de menschen, die buiten voorbij kwamen, dachten, dat er binnen bij Jasbaas een soldaat met zijn sabel stond te steken. . . .

Ontevreden, dwingerig, was hij nooit. Als hij maar denken, en zoeken en probeeren kon, was hij gelukkig. . . . O, er waren nog zoovéel mooie, moeilijke dingen in de wereld om te bedenken, duizenden! Zijn mooie, diepe, donkere oogen schitterden van vreugde als hij dáaraan dacht, en zijn armelijk, mismaakt lichaampje vergat hij geheel.

Ja, die kleine Jasper Japiks was een wonderlijke jongen! . . .

Wim en Dik keken dien Zaterdagmorgen hun oogen uit. O, ze wilden wel overal tegelijk mee gaan spelen. Zóóveel práchtig speelgoed; maar — 't was toch ook, of ze er eerbied voor hadden. . . . 't Mòcht best! Alles mochten ze probeeren, en als er iets in de war raakte; en zij een beetje benauwd keken, lachte Jasper hen uit. „Niks erg, hoor! Ik ga het toch weer anders maken.”

Ze hadden hem ook dat „aapje-op-een-stokje” gebracht, dat Jasbaas gisteravond van den ouden marskramer kreeg. Ze hadden het maar ergens neer gelegd; zoo'n kinderachtig ding, wat had dat jochie dáár nou an? . . . Gèk! Hij vond het práchtig! Hij viel haast over zijn krukken heen, om het te pakken; en zijn oogen schitterden. Hij wipte het mannetje op en neer langs het stokje; zijn donkere oogen peinsden. . . . Opeens riep hij: „Ja, ja. . . . 't

kàn!” Hij maakte het poppetje los van zijn stokje, zocht in de tafellá een klosje wit- en een klosje zwart garen en begon dadelijk aan het nieuwe kunststuk.

„Wat ga je doen?” vroeg Wim.

„Ja, ja. . . . 't kàn! Wacht maar.”

En toen moesten de jongens heel boven aan de stijl van de deur twee krammetjes slaan, vlak bij elkaar. Dát kon Jasper zèlf niet doen. 't Mocht! In dat kleine kamertje mocht Jasper doen, wat hij wilde: 't was zijn koninkrijk.

Zèlf bond hij, heel vlug, aan de twee beenen van het poppetje elk een langen witte draad; aan de twee armen elk een zwart en. De jongens begrepen er niets van; en 't was, of de smalle, witte vingertjes van 't jongetje tooverden, zóó snel ging 't. En toen? . . .

„Nou moet je door het eene krammetje de twee zwarte draadjes doen, hoor, en door het andere de twee witte, en dan moet je mij de einden weer aangegeven,” commaneerde Jasper. Hij had zijn stoel al vlak bij de deurpost weten te schuiven en keek vol verwachting naar boven. . . . Ah! 't popje hing! Maar 't was zoo licht, 't bungelde zoo. 't Kon veel beter! En uit een doosje in de kast moest Dik theelood aangeven. 't Poppetje kreeg looden laarsjes aan. Toen hing het stil en zwaar. En toen? . . . Prachtig ging het, prachtig! . . .

EEN SMULPARTIJ.

(Bij de kleurplaat).

Dat is voorwaar een smulpartij.
Wat malsch en heerlijk eten!
Kom, zwartje, jij moet er ook bij,
of wil je er niet van weten?
O, 'k zie het al, je komt pas aan,
Je bent een klaver-gekje,
en als je straks te gast zult gaan
geniet èn oog èn bekje.

Ja, of je erg tevreden bent
behoef ik niet te vragen.
Maar 't ergste is, je wordt verwend,
wilt smullen alle dagen,
en dat, konijntje, gaat niet aan;
je moet niet overdrijven
en ook bij schrale kost voortaan
blij en tevreden blijven.

L.

RAADSELS.

Raadsels voor Ouderen.

1. We zijn zeer rijk van jaren
En tellen altijd door.
Maar met een Z er voor
Dan ziet ge ras vergaren
Een volk van Hollands strand,
Dat met een vaste hand
Het schip stuurde op de baren.
Neem M inplaats van Z
Dan zult gij — opgelet! —
Een vogelzwerm ontwaren!

Blondina, Uithuizermeeden.

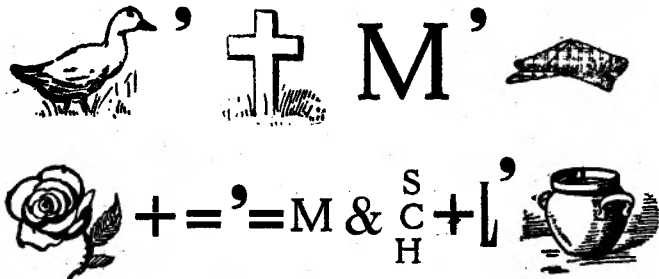
2. Rebus.

3. Wie heeft het gemakkelijker, de koffie of de thee?

4. Ik ben iets dat in de kamer ligt. Onthoofd mij, dan ben ik iets, dat niemand begeert; neem mijn eerste letter weg en ge vindt mij steeds in de rechtzaal; neem dan mijn laatste letter weg en ik ben een water in Friesland.

5. Rebus.

6. Een verborgen plaatsnaam.

Een Franschman sprak de h niet uit,
't Was soms een wondervreemd geluid.
Als 'ij van 'emel of van 'el
Van 'ond sprak of van 'azenvel.
Als 'ij 't van 'olland of een stad
Als 'aag of 'oorn of 'aarlem 'ad.
Ridderlijk sloeg 'ij zich er door
En 'ad daarvoor in 't minst geen oor.

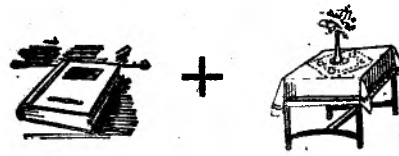
Raadsels voor Jongeren.

Met B ben ik een boom,
Met K een gebouw,
Met M een kenteeken,
Met W een bezigheid
En met Z een gesteente.
Wie ben ik telkens?

Blondina, Uithuizermeeden.

RAADSELS (vervolg).

2. Rebus.

3. Ik ben de naam van een heel bekend viervoetig dier en besta uit drie letters. Zet mijn eerste letter nog eens achter die drie letters en je hebt iets, dat bijna alle kinderen graag lusten.

4. Frits zei: Ik heb er een in mijn mond.

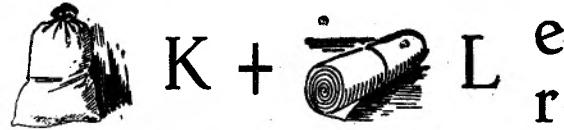
Marietje beweerde, dat het op een schotel op tafel kwam of ook wel eens gerookt werd en dat veel menschen er van smulden.

Liesje zei: 't Is wel eens een gedeelte van 't land, als 't ver in zee steekt.

En Jacob hield vol: 't Zwemt in de zee.

Waar hadden die vier kinderen het over?

5. Rebus.

6.

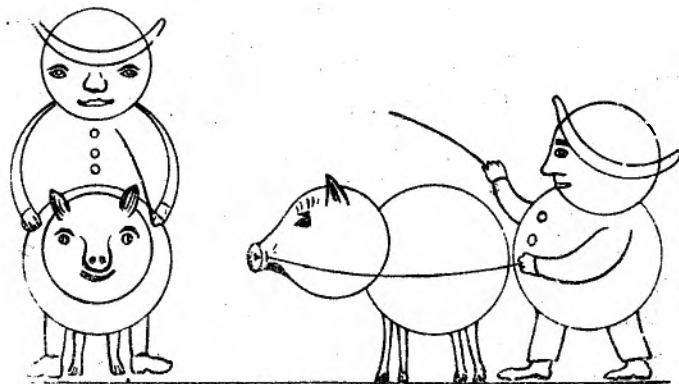
Vier jaren blijf ik uit

En kom dan steeds terug.

Zeg nu eens, wie ik ben,

Ik wed, gij raadt het vlug.

OM NA TE TEEKENEN.

Moelijk? Och neen dat is niet waar. Als je een cent hebt en een halve cent, dan kom je een heel eind op weg. Probeer het maar eens. Als je dan je teekening aan vader of moeder laat zien, zullen ze zeker zeggen, dat je dat karweitje weer eens goed opgeknapt hebt. En meteen ben je een leuke teekening rijker geworden.

„IK DOE HET NIET.”

„Ik zeg het niet,” dacht Netje. „Als ik het zeg, weet ik wel, welk antwoord ik van moeder zal krijgen en dan kan ik niet met den oom van Toos en de anderen mee. Nee, ik zeg het niet.”

Daar kwam om Netje's mond een heel beslist trekje en even stampte zij met den voet op den grond.

Dat dat er nu ook weer zoo leelijk tusschen moest komen.

Ze had zich zooveel voorgesteld van haar uitstapje.

Oom Karel, Toos' lievelingsoom, had beloofd, dat hij met Toos en Netje en nog heel wat andere meisjes op den vrijen Woensdagmiddag naar een speeltuin zou gaan. Toen Toos dat bij school verteld had, was er een gejuich opgegaan onder de meisjes, die meemochten en de anderen, die niet tot de gelukkigen behoorden, hadden wel een beetje zuinig gekeken.

Heerlijk zou het zijn.

Netje kende oom Karel heel goed; als die er was, hadden de meisjes altijd pret. Dan was het een gestoei en gelach van belang en Netje, de hartsvriendin van Toos, genoot er het meeste van alle kennisjes van.

En nu met oom Karel een heelen middag uit!

Wat al plannetjes waren er gemaakt, wat al verwachtingen werden er gekoesterd.

Als Teuntje Hekstra nu maar geen roet in 't eten had gegooid.

Teuntje was óók een vriendinnetje van Netje, eigenlijk was ze de vriendin. Maar Teuntje was den laatsten tijd erg aan den sukkel geweest. Nu was ze al een maand ongeveer niet op school en ja, hoe gaat het dan? Netje kwam nog wel een paar uurtjes bij Teuntje thuis, maar 't viel niet mee, om zoo stil en rustig bij een ziekbed te zitten. En dan ging ze maar liever naar Toos. Zoo kwam Teuntje een beetje in 't vergeetboekje, al wilde Netje dat ook niet erkennen.

Gelukkig knapte Teuntje nu aardig op. Ze mocht al weer naar buiten en de dokter had gezegd, dat ze misschien met een paar maandjes wel weer naar school zou mogen. Nu moest ze maar veel in de buitenlucht, maar ze mocht zich nog volstrekt niet vermoeien. Een wan-

delingetje in den tuin, een zitje onder den grooten boom, zie, dat mocht, dat was goed.

Netje zou erg blij zijn, als Teuntje weer op school kwam, maar nu. . . .

Nu werd de vriendschap haar wel een beetje lastig.

Want daar kreeg ze vanmorgen een briefje van Teuntje, en in dat briefje vroeg haar vriendinnetje haar, of ze vanmiddag, nu ze toch vrij van school had, niet wou komen spelen. Ze mochten het serviesje buiten hebben. En dan zouden ze in een paar maandjes elkaar wel niet weer zien. Want den volgenden morgen zou Teuntje, op raad van den dokter, met haar moeder op reis gaan naar een badplaats. De dokter hoopte, dat ze daar spoediger zou aansterken.

Netje had wel kunnen schreien, toen ze 't briefje las. Dat trof nu al zoo slecht als het kon. Ging ze naar Teuntje, dan zou ze niet mee kunnen naar den speeltuin. En ging ze niet naar Teuntje, dan zou haar vriendinnetje erg teleurgesteld zijn. Als nu alles maar gewoon geweest was, dan had Netje kunnen zeggen: „Dan zal ik morgen of Zaterdag misschien wel met Teuntje gaan spelen.” En dan zou moeder het ook wel goedgekeurd hebben.

Maar nu was het niet gewoon. Morgen of Zaterdag zou het niet kunnen. Dan was Teuntje immers al weg.

„Maar ik zeg er niets van thuis,” dacht Net. „En dan ga ik vanmiddag met de anderen mee. Ik kan ook niet helpen, dat Teuntje juist morgen al weg gaat.”

Maar haar pret was toch eigenlijk een beetje weg. Ze moest iets voor moeder verbergen; ze moest haar vriendinnetje teleurstellen; neen, prettig was het niet.

„Tot vanmiddag dan,” zei Toos, toen ze na den morgenschooltijd afscheid namen. „Vroeg komen, hoor. Kind, wat zullen we een pret hebben.”

„Ja, goed, ik kom vroeg,” besloot Net, „en ik mag van moeder mijn blauwe jurk aanhebben, je weet wel.”

En zoo gingen de meisjes van elkaar.

„Ik zeg het niet,” dacht Net nog, toen ze op

den stoep van haar huis stond en moest wachten, tot haar open gedaan werd. „Ik weet wel, wat moeder dan zeggen zou. En ik wil vanmiddag mee naar den speeltuin.”

Gelukkig, moeder had er voor gezorgd, dat er vroeg gegeten kon worden. Net schikte haastig aan tafel en ze luisterde niet ernstig, zooals anders wel eens, naar 't bidden van vader. En het eten smaakte haar niet. Ze moest toch denken aan Teuntje, die morgen wegging en nu vanmiddag zoo teleurgesteld zou zijn.

„Wat is onze Net stil,” vond moeder. „Is er wat, kindje?”

„Nee, moeder,” zei Net, maar 't kwam er erg benauwd uit en even kwamen de waterlanders te voorschijn.

Moeder zag het wel, maar ze zei dadelijk niets. Ze wachtte, tot de maaltijd was afgelopen en toen nam ze Net mee naar het hoekje in de huiskamer, het biechthoekje, zooals de kinderen zeiden. Dáár ging moeder zitten en ze nam Netje's beide handjes in de hare.

„Vertel me 't nu maar kind,” zei ze. En toen de waterlanders weer voor den dag kwamen, voegde ze er nog bij: „Is 't dan zóó erg? Kom, kom, kindje, vertel het mij maar. Misschien weet moeder er dan nog wel raad op.”

Toen vertelde Netje. En ze besloot: „En, moeder, wat moet ik nu doen. M o e t ik vanmiddag nou heusch naar Teuntje gaan?”

Moeder dacht even na. En toen zei ze: „M o e t e n niet, kind. We kunnen een briefje schrijven, dat je met je kameraadjes naar den speeltuin gaat en daarom niet kunt komen. Dan moet Teuntje zich maar redden. Ieder is toch zichzelf het naast. Denk je ook niet, Netje?”

Moeder zei dat laatste op zoo'n eigenaardig toontje. Netje-kende het wel. Als moeder zóó sprak, kon je er vast op aan, dat ze precies het tegengestelde meende van wat ze zei.

Even nog dacht Netje na.

Toen zei ze: „Wilt u dan even een briefje schrijven aan oom Karel, dat ik niet komen kan?”

't Kwam er wel een beetje bij horten en

stooten uit en moeder begreep heel goed, hoe moeilijk haar dochtertje het had. Ze had erg medelijden met Netje, maar liet dat niet merken, omdat ze wilde, dat haar kind dapper zou zijn. Ze moest immers leeren, voor haar vriendinnetje iets op te offeren.

* * *

Een uurtje later stapte Netje de deur uit.

Of Teuntje ook blij was, toen ze haar vriendinnetje bij zich had. Het serviesje stond al klaar op het tafeltje in den tuin. En toen Netje goed en wel zat, ging Teuntje even weg om een oogenblikje later terug te komen met een heerlijke taart. Wat stond dat fijne, groene plantje er leuk op.

En wat hadden de meisjes een pret.

Eindelijk kwam Teuntjes moeder ook in den tuin. Die moest ook een kopje meedrinken.

En... die had toch zoo'n mooi plannetje. Netje werd beurtelings rood en bleek toen ze 't hoorde.

Als het straks vacantie was dan... dan zou Netje, als haar ouders het goedvonden, voor een poosje bij Teuntje mogen logeeren. Stel je voor. Dan ging zij ook naar de badplaats. Wat zouden dáár haar vriendinnetjes wel van zeggen.

„Nu had ik vanmiddag eens met de anderen naar den speeltuin moeten gaan,” dacht ze. „Dan was ik zeker niet te logeeren gevraagd.”

Zoo kreeg ze dan voor haar opoffering een belooning. Maar ook zonder die belooning zou ze van haar besluit geen spijt gehad hebben.

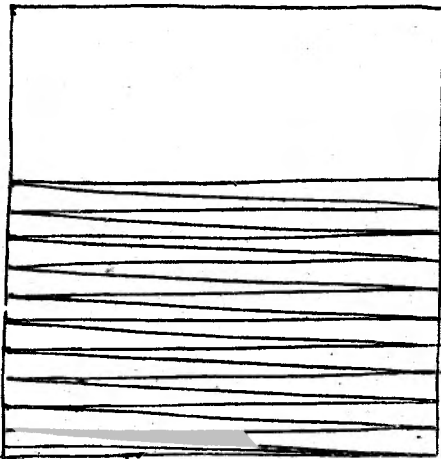
K.

WAT KINDEREN KUNNEN.

Voor Meisjes.

We hebben onlangs al een patroontje gegeven voor kralenrijgen en zullen later nog wel eens andere, moeilijker patroontjes geven. Maar ditmaal doen we eens iets anders. We gaan kralen maken. En heele mooie hoor.

Om te beginnen heb je noodig wat mooi, gekleurd bedrukt papier. De omslagen van het modeblad „Weldon” zijn wel het best geschikt, maar er zijn wel meer gekleurde bladen met figuren of platen er op. Want effen gekleurd papier gaat niet zoo mooi. Ik

heb hieronder maar een reep geteekend, natuurlijk krijgt niemand het precies eender. Maar mooi wordt het toch wel. Vooral als je in de breedte knipt.

Nu neem je zoo'n blad, en gaat het in reepen knippen. Vooral in goede rechte lijnen. Het is het best op den achterkant met een liniaal en potlood de strepen te trekken, waarlangs je knipt. Die strepen zijn schuin en loopen aan de kanten naar elkaar toe. Die punten waarin twee lijnen telkens samenkomen liggen 2 c.M. van elkaar af — iets smaller kan ook. Zóó breed wordt je kraal.

Om de strepen te tekenen en dan te knippen, kijk je maar goed naar de groote figuur die hierboven staat.

Ziezoo! Je hebt er nu een paar afgeknipt en laat het blad verder nog zoolang heel. Nu eerst een kraal probeeren. Je neemt een lange reep, zoals hiernaast staat, pakt die bij

het breede eind — dus niet bij de punt — en gaat dat breede eind netjes recht en heel stijf om een breinaald heenrollen (een stopnaald zal niet gaan omdat die niet overal even dik is, een haakpen ook niet). Nu rol je al maar verder en heel stijf. Je ziet de reep al smaller worden en de nieuwe windingen zijn ook smaller dan de eerste. Op 't laatst heb je nog maar het puntje. Dat bestrijk je nu voorzichtig — niet te nat — met heel goed plaksel (gluton of zoo iets) en rolt het dan stijf verder, houd het even goed vast, dat het plakt en... je hebt een prachtige, gekleurde kraal van „geperst papier,” die je gewoon van de breinaald kan aftrekken om ze aan een draad te rijgen. Deze kralen zien er echt „Japansch” uit, hiernaast teken ik er één voor je.

OP SCHAATSEN.

Wie het eerste
klaar is?
Kom, Toos, maak
wat voort,
Maar wees niet te
haastig,
Doe het, zoals 't
hoort.
Keesje, met dat
riempje

Krijg je 't straks te kwaad,
Want dat zit, geloof me,
Veel te strakjes, maat.

Zoo, de schaatsen
onder —
Nu maar op de
baan.
Eventjes probee-
ren —
Ja, zóó zal het
gaan.
Wie het eerst aan
't eind is?
Kees is nu al voor.

'k Wensch je prettig rijden,
Maar... voorzichtig hoor.

L.

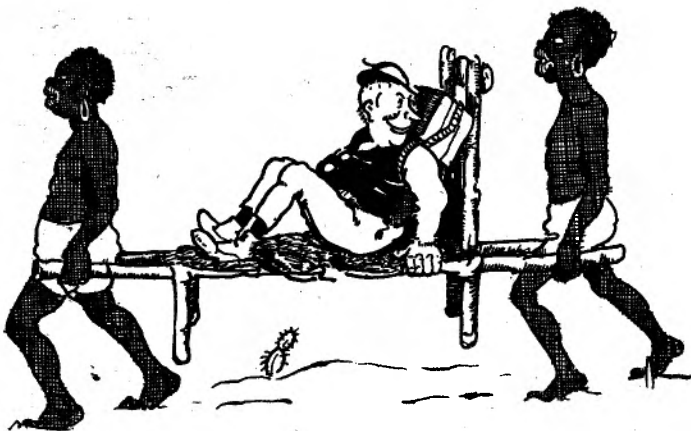
Happerdepap krijgt genoeg van de reis, hij promoveert tot dokter en zijn vrouw verklaart, dat de negers niet koken kunnen.

't Viel Happerdepap niet mee, 't viel Bugel ook niet mee en de vrouw van Happerdepap viel het nog minder mee. Alles bij elkaar genomen, begon de reis erg te vervelen. De tocht door 't bosch was verre van gemakkelijk, al werden de blanke reizigers ook gedragen en met veel onderscheiding behandeld.

't Was erg heet, de insecten waren lastig en de negers roken niet bijzonder frisch. Ook begon het schommelen op de draagstoelen erg te vervelen.

Als er nog maar spoedig een eind aan de reis was gekomen, dan was het nog gegaan, maar de tocht werd maar voortgezet, dagen en dagen lang. Enkele negerdorpen was men reeds voorbij getrokken en nog was men er niet.

Zoo nu en dan keek Happerdepap, die op den eersten draagstoel zat, eens achterom naar zijn vrouw en Bugel.

„Hoe gaat het er mee?” vroeg hij dan.

En grif antwoordde zijn vrouw: „Ik voel mij als een oude walvisch.”

Daar Happerdepap niet wist, hoe een oude walvisch zich voelde, deed hij er dan 't zwijgen toe. Maar tot troost gooide hij dan een

zuurtje op den draagstoel van zijn vrouw. Als hij verkeerd mikte, was een der negers wel zoo goed, de lekkernij op te rapen en in zijn mond te steken. Zooals die negers zuurtjes lustten! Neen maar. Ze vochten er om, als 't noodig was en, had een der negers een zuurtje veroverd, hij nam het in den mond en begon dan een kauwpartij, dat het zoo'n aard had. En onderwijl danste hij van pret.

Happerdepap kon daarom veel voor een zuurtje gedaan krijgen, maar hij werd langzamerhand zuinig op zijn voorraad. Was die eens uitgeput, dan zou hij moeten wachten, tot hij weer in een omtrek kwam, waar zuurtjes te krijgen waren en dat kon nog wel eens een poosje duren. Kwam er maar eerst een eind aan de reis.

Wat wilden de negers nu toch met hem? Ze schenen veel eerbied voor hem te hebben en behandelden hem en zijn familie toch eigenlijk zoo'n beetje als hun gevangenen. Happerdepap merkte wel, dat hij ook op de rustplaatsen altijd in 't oog gehouden werd.

Eens op een avond, toen de negers in 't bosch zich weer een rustplaats gereed gemaakt hadden, viel een hunner, die klaarblijkelijk ziek was, onder een boom neer. Hij maakte allerlei gekke geluiden en sloeg met armen en beenen.

Happerdepap trok zich daar niets van aan. Hij lag onder een paar struiken en hield een rede tot Bugel over de waarde van onderwijs in de aardrijkskunde. En zijn vrouw probeerde of ze haar hoofddekseel, dat veel geleden had, niet een beetje kon fatsoeneeren, want al was ze nu ook bij de negers, dat zijn toch ook menschen en in elk geval wilde ze er graag een beetje netjes uitzien.

Maar 't werd bij den zieken neger een ooploop van belang. De negers, die om hem heen stonden, spraken druk met elkaar, ze maakten allerlei rare gebaren en wezen dan weer naar Happerdepap.

„Bugel,” zei Happerdepap, „ze hebben weer wat. Ze wijzen naar mij. Bugel, neem een voorbeeld. 't Is heel onbeleefd, zoo naar iemand te wijzen en als ik de negertaal wat beter ken, zal ik er eens een hartig woordje van zeggen. Als je weer op school komt, moet je maar flink je best doen. De meester kan je dan in elk geval geen nieuws meer van de negers vertellen. Daar weet je dan al alles van. Maar daar komt meneer krombeen aan en die heeft me zeker wat te zeggen. Als die vent toch maar eens fatsoenlijk Hollandsch wilde praten!”

De neger met de kromme beenen bleef voor Happerdepap stil staan en door allerlei gebaren maakte hij hem duidelijk, dat hij hem graag naar den zieken man wilde brengen.

„Ja, oakoa,” zei Happerdepap, „ik geloof, dat je maar één woord kunt spreken, vriend, maar meegaan wil ik wel. Bugel, jij kunt ook meegaan. Misschien is er voor jou weer wat te leeren.”

Happerdepap nam zijn kistje, dat hem, sinds een der negers hem eens had willen bestelen, niet meer verliet, op en volgde met Bugel den krombeenigen man. Toen ze samen bij den zieke waren gekomen, werd Happerdepap beduid, dat het om een zuurtje te doen was.

„Maar dat helpt den man niet,” sprak Happerdepap tegen. De negers verstonden niet, wat hij zei, alleen zagen ze, dat hij een afwevende houding aannam en dat scheen hun niet aan te staan. Ze begonnen geducht te mopperen.

„Vooruit dan maar weer,” zei Happerdepap, „dan zal hij een zuurtje hebben. Bugel, geef den man er maar een!”

En Happerdepap reikte zijn zoon de zoo begeerde lekkernij toe. De zieke nam het zuurtje echter niet aan. Hij bleef maar geluiden maken en hij sloeg opnieuw met armen en beenen. Toen nam de krombeenige neger Bugel het zuurtje af, likte er eens aan, grinnikte en mikte het toen met een plugge beweging juist in den mond van den zieken man. En zie, de zieke begon er op te zuigen, dat het zoo'n aard had.

Toen beduiden de negers Happerdepap, dat hij zijn kistje moest openmaken. Happer-

depap had er niet veel trek in, maar hij deed het toch maar. En toen nam de krombeenige man er een doosje Erdal uit, hij hield het Happerdepap onder den neus, wees op den zieke, en maakte een wrijvende beweging over zijn eigen arm.

Happerdepap schaterlachte.

„Bugel, Bugel,” riep hij, „nou wordt je vader een dokter. Had je dat ooit gedacht? Maar, mijn lieve menschen, ik kan dien zieken man toch niet met schoensmeer inwrijven?”

De negers schenen er anders over te denken en Happerdepap gaf maar weer toe.

„Baat het niet, het schaadt ook niet,” zei hij tot Bugel.

„Kom maar, Bugel, houd jij het doosje dan maar vast, dan kun je me helpen. Wacht, daar heb ik nog een lap in mijn kistje. Daar zal ik onzen vriend mee poetsen, alsof hij een kachelpijp was.”

De zieke man scheen toch iets beter te worden en de negers schreven dit toe aan het gebruik van het zuurtje. Ze keken met eerbied naar Happerdepap.

„Jammer, dat je geen schoenborstel bij de hand hebt,” zei Happerdepap tegen den zieken man. Als je eens bij ons op 't dorp komt moet je er maar een koopen bij baas Veterband. Maar denk er om, dan moet je afdingen, want hij is een groote bedrieger.”

De neger grinnikte en stak zijn armen naar Happerdepap uit, zóó verlangde hij naar de genezingskuur.

„Eerst de beenen maar, Bugel,” zei Hap-

perdepap. „Doe er maar een lik op. En wees nou maar niet zuinig. Die lui moeten zien, dat we alles doen, wat we kunnen.”

Er begon een wonderlijke poetspartij. Happerdepap kreeg er zelf schik in en wreef wat hij kon, en zijn slachtoffer begon van pret te lachen. Hij scheen zich goed te bevinden bij dit wonderlijk geneesmiddel.

„Nou de armen, Bugel. Jongen, jongen, nou ben jij de assistent van een dokter. Had je dat wel gedacht? Niet al te zuinig, hoor. Nog maar een lik.”

Toen ook de armen ingesmeerd waren en krachtig gepoetst, dacht Happerdepap, dat het wel genoeg was. Maar hij vergiste zich. De neger wees op zijn hoofd. Dat wilde hij klaarblijkelijk ook ingesmeerd hebben.

„Je zult je zin hebben,” zei Happerdepap goedmoedig. „Nou krijgt hij zijn neusje dan ook vol, Bugel. Dat is dan zijn straf. Wat doet hij zoo begeerig te wezen?”

Dit laatste scheen de neger toch niet te bevallen. Hij proeste en niesde van belang. Maar hij begon weer te lachen, toen zijn wangen aan de beurt waren en toen de schoensmeer zijn kroezige haren aan elkaar deed kleven, schaterde hij het uit.

„Klaar,” zei Happerdepap, en nog maar nauw had hij dit gezegd, of de zieke neger stond op, liep naar de plaats waar de maispap werd toeberaid, en begon als een uitgehongerde te eten. Toen werden de andere

negers als uitgelaten. Ze sprongen op Happerdepap toe, ze trokken hem aan zijn jas,

ze lieten hem het wit van hun oogen zien en een der negers nam hem zelfs het hoedje van 't hoofd. Maar dat bezorgde hem een flinken oorveeg.

Vrouw Happerdepap was juist bezig, zich te oefenen in het rechte gebruik van haar vingers bij het eten van maispap, toen haar man en zoon terugkeerden.

„Die negers,” verklaarde ze ontevreden, „kunnen niet koken. Dáár zijn ze nog te dom voor. 'k Wou, dat ik een flink maaltje aardappelen had met gebakken bokking. Maar altijd die maispap. En dan zoo raar klaarge-maakt.”

„Wees maar weer tevreden,” troostte Happerdepap. „Daar komt ook weer een eind aan en ik ben nou tenminste dokter geworden en dat is een heele eer. Z.

VOOR DE KLEINTJES.

Het Lamp-je.

Zus-je Lien-tje had een lamp-je.
O, pas-op maar, stou-te Lien!
Mag je met een lamp-je loo-pen?
Aan-stonds brand je je mis-schien.

O, wat moest die Lien-tje lach-en.
„Neen, ik houd geen on-ge-luk,”
zei ze en toen blies ze 't lamp-je
'k Heb 't ge-zien, hoor — zoo maar stuk.

Verzchijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, P/a Uit-
gevers-M^h Bosch, Baarn

BUITENLAND

Sic transit gloria mundi.

Alweer een vreemde taal! Ik begin een artikeltje onder „Binnenland” ook al met een Fransch spreekwoord en nu hier boven weer iets in 't Latijn.

Denk nu maar niet, dat ik dat doe om te laten merken, dat ik Latijn ken. Want — ik weet van die taal zoo goed als niets af. Alleen enkele uitdrukkingen, zooals de bovenstaande, die ik meer-malen ontmoette en — die jullie ook wel eens zullen lezen — heb ik onthouden. En 't is goed, dat jullie deze ook niet vergeet.

Ze beteekent:

Zoo gaat de heerlijkheid der wereld voorbij.

Ik heb eens gelezen, dat, als er een nieuwe paus gekozen is en deze op een draagstoel uit de St. Gregorius-kapel naar de St. Pieterskerk wordt gebracht, men driemaal een vlok werk (= uitgeplozen touw) verbrandt en dan daarbij den nieuwen paus toeroept: Sancte pater, sic transit gloria mundi, d.w.z. Heilige Vader, zoo gaat de heerlijkheid der wereld voorbij.

* * *

Maar ik dacht niet aan den paus toen ik het hier boven schreef.

Neen, ik dacht aan heel iemand anders. Ik las in de krant, dat een der mannen, die in Rusland zoo'n tijdlang den baas hebben gespeeld — je weet wel: Lenin en

Trotzky — gevangen genomen is en beschuldigd wordt van samenzwering, natuurlijk tegen zijn vroegere kameraden.

Dat moet Trotzky overkomen zijn.

En als zijn kameraden nu met hem even onmenschelijk doen, als ze met den laatsten keizer van Rusland en diens familie hebben gehandeld, dan heeft die meneer nog een plezierig oogeblikje te goed.

* * *

En ook nog om een andere reden schreef ik dat Latijnsche spreekwoord hierboven.

In Engeland zitten in wat wij zouden noemen: de Eerste Kamer, heel deftige heeren; de Lords. 't Heet dan ook het huis der Lords. Als die heeren op z'n deftigste vergaderen hebben ze een prachtig kleed aan en een kroon op.

Onlangs is een heele uitrusting van zoo'n Lord of Pair verkocht en een Amerikaan heeft de kroon gekocht en..... deze zal hij nu als fruitschaal gebruiken. 't Zal wel een fijn stukje tafelservies zijn, want de kroon was van goud. Heel veel kost de verandering niet, want stond de kroon vroeger met de holte naar beneden op 't hoofd van een of anderen Lord, nu staat ze met de holte naar boven op de tafel van den rijken Amerikaan. Men heeft haar dus slechts behoeven om te keeren en er de fluweelen voering uitgenomen. Klaar is het.

Zoo gaat de heerlijkheid van deze wereld voorbij.

Maar ook.... van den rijken Amerikaan, die zich de weelde veroorloven kon, om zoo'n dure fruitschaal aan te schaffen!

* * *

Sic transit...

Zóó schreef ook dezer dagen „De Nederlander” boven een bericht.

Daarin werd vermeld, dat de ex-Kroonprinses (d.i. de vroegere Kroonprinses) van Saksen in een heel eenvoudige woning in Brussel woont en daar moet leven van het verkoopen van Italiaansch borduurwerk.

Stel je voor een prinses, die „met negotie” loopt: „Kan u ook echt Italiaansch borduurwerk gebruiken?!”

* * *

En — Lenin! — ik schreef zijn naam hierboven al — Lenin, de machtige, trotsche beheerscher van Rusland, de ongekroonde Czaar, heeft zijn meester ook gevonden.

Er is er één machtiger dan Lenin. En hij, die zooveel ter dood heeft laten brengen, hij zelf is door den dood gegrepen.

Sic transit gloria mundi.

* * *

Zoo gaat de heerlijkheid der wereld voorbij voor alle menschen, zonder uitzondering.

De Bijbel zegt:

De wereld gaat voorbij met al haar begerlijkheid, maar wie den wil van God doet, blijft in der eeuwigheid.

LENIN

TROTZKY

BINNENLAND

Cigaretten.

Och, neen, denk nu maar niet, dat ik jullie wil gaan waarschuwen tegen het rooken van cigaretten.

Als 't niet helpt, dat *Vader* al op het ongezonde daarvan heeft gewezen en dat waarschijnlijk ook de *meester* op school dat reeds gedaan heeft, dan zal 't *zeker niet helpen*, als een zekere Oom Koos, dien je niet eens weet te wonen, ook nog eens zijn waarschuwendende vinger opsteekt. En ik zou zeggen: Laat zulke eigenwijze jongens dan maar eens een oogenblikje de gevolgen van hun eigenwijsheid onderwinden!

Maar — ik wilde niet waarschuwen tegen de cigaretten. Ik wil er wel iets over schrijven.

Je hebt in de groote steden zoogenaamde postwagens, zelfs wel postauto's. Die voertuigen rijden den ganschen dag af en aan en zijn dus mooie reclameborden.

Zoo dacht er ook over de fabriek, die de cigaretten van 't merk „Miss Blanche“ in de wereld zendt. En — zij vroeg en kreeg verlof, om op al de postwagens een reclame voor de cigaret *Miss Blanche* te schilderen. Natuurlijk voor *geld* en waarschijnlijk wel *goed* geld ook. Want — de regeering heeft *geld* noodig.

Maar, nu had de fabriek niet het recht gekregen om er die reclame voor *altijd* op te laten staan. Slechts voor een bepaalde tijd.

Dus nu moet de reclame er weer af! Maar nu hebben de heeren in Den Haag vergeten met de fabriek af te spreken: „Als de tijd om is, dan moet gij, fabrikan-ten, die „Miss Blanche“-reclame er weer af laten halen of laten overschilderen.

Dat zal nu de regeering moeten laten doen. Dat zal wel weer wat kosten. Een dure vergeetachtigheid!

Eigenlijk een malle geschiedenis, zoo'n cigarettenreclame op een wagen van de regeering.

In bijna alle gemeenten heeft men een verordening tegen het rooken door jeugdige personen en — de wagens van de regeering rijden met een reclame voor de *Miss Blanche*-cigarette.

Straks vraagt misschien de Jeneverstokerij van „De oude Boll“ verlof voor reclame op de postwagens en dan — gaan de menschen misschien nog meer jenever drinken. Erg plezierig!

Ze moesten maar doen zooals die tramreiziger, die rookende in een tramwagen ging zitten, ofschoon 't verboden was. Toen de conducteur hem op 't bordje: „Verboden te rooken“ wees, zei de goede man: „Ja, hoor eens, als ik me moet houden aan alles wat hier op de wanden en de glazen staat...“ en hij wees op de verschillende reclames, dan zou ik Thueré's thee en Van Houten's cacao moeten drinken, Planta en Solo moeten gebruiken, Fongers en Burgers rijwielen moeten berijden, Huninks leverpastei moeten eten, enz., enz.... ik stoor mij niet aan al die

bordjes!“ Hij kreeg natuurlijk *toch* een boete.

Maar toch moesten de menschen het voorbeeld van dien man maar volgen, als er weer zoo'n reclame op de postwagens komt!

Charité bien ordonnée, commence par soi-même.

'k Zal het wel voor je vertalen, als je dat Fransch niet verstaat. *'t Hemd is nader dan de rok*, zegt het Hollandsche spreekwoord.

Begrijp je *dat* nu? Ik denk ook nog niet eens allemaal.

't Wil zooveel zeggen als: Wanneer je helpen wilt, begin dan bij degenen, die je 't naaste zijn.

't Is erg goed Duitsche, Weensche, Hongaarsche menschen en kinderen te helpen, maar — eerst de Hollandsche.

Als twee menschen in 't water liggen: Een broer van je en nog een jongen, wien help je dan 't eerst?

Doe nu net zoo met alle hulp; eerst die je het naaste zijn!

Zoo wil de Nederlandsche regeering ook en nu heeft ze aan het bestuur van onze provinciën en onze gemeenten geschreven: Als je soms wat noodig hebt, koopt het dan van Hollandsche fabrieken en *niet* van buitenlandsche. Want hier loopen de menschen zonder werk en — haast zonder eten!

En als nu *alle* Nederlanders dat deden, dan zou hier misschien wat minder werkeloosheid zijn. Ze moeten dan waarschijnlijk wel wat meer betalen, maar dat komt dan onzen arbeiders ten goede.

Maar — als ze het niet doen, dan moeten ze toch ook betalen, want die werkloozen kunnen toch niet van gebrek omkomen, die moeten toch eten hebben. En dat komt dan toch ook weer voor rekening van alle Nederlanders, want dat moet uit de belastingen betaald en daar doen we allemaal aan mee!

Koopt dus: Nederlandsch fabrikaat!

VAN ALLES WAT

Als herinnering aan den grooten oorlog loopen er op 't oogenblik in Duitschland rond: 11.537.000 invaliden (verminkten), als ze nog loopen kunnen!

553.000 weduwen, 1.192.000 weezen en halve weezen.

De dure en moeilijke tijden maken, dat een herinnering aan den oorlog op dit oogenblik niet noodig is.

Maar — als die tijden eens voorbij zijn, zullen vooral die verminkten er hun landgenooten voortdurend aan herinneren.

En hoeveel verminkten, weduwen en weezen zouden er in de andere landen zijn, die aan den oorlog mee hebben gedaan?

PLAATSELIJK NIEUWS

Schiedam. Toen we Zaterdag in de Plantage aan het sneeuwballen waren, zagen we een heel grooten voetbal over de

Nieuwstraat rollen. We gingen kijken en wat zagen we: den „sloomen duikelaar“. Een mensch, als een idioot in elkaar gedoken, in een leeren pak, wentelde zich door de modder.

Als Happerdepap hem tegen komt, zal hij zijn zuurtjes voor zoo'n onnoozelen hals nog te goed achten.

H. S.

Uithuizer meeden. Voor een paar weken zag men hier veel arresleden. Op een Zondag uit de kerk komende, zag ik een paard op hof gaan. 't Was een angstig gezicht met zooveel menschen op straat. Schuin tegenover ons huis raakte het paard los en ging er van door.

Verder geen ongelukken. C. J. R.

KORT NIEUWS

In Dussen (N.-B.) is een meisje van 13 jaar benoemd tot organiste van de N. H. kerk. In een van onze groote bladen zag ik een foto van haar. Wat zal ze grootsch zijn!

50 jaar Burgemeester! Dat is wel iets bijzonders, hè? De gemeente Houten heeft haar Burgemeester, den heer Waller, 50 jaar als zoodanig den voorzitterszetel van den Raad zien bezetten.

De heer Waller, die een groot liefhebber van paarden en een uitstekend ruiter is, ontving van zijn collega's uit de provincie bij zijn gouden jubileum een rij-zweep met ivoren handvat, met goud gemonteerd, ten geschenke.

Valsche postwissels. Twee mannen hebben valsche postwissels gemaakt en daarop geld geïnd, dat ze niet toekwam. Toen ze gesnapt werden, was er een fotograaf bij de hand, die ze knipte. Een er van schijnt een onbeschaamd heer. Hij kijkt vrij en frank rond. De ander... schaamde zich en trok den hoed voor zijn gezicht.

Mij dunkt, als ik de fotograaf was geweest, dan had ik maar geen kiek er van gemaakt, al was het maar alleen om dien éénen, die zich nog schaamde. Ook dieven en moordenaars hebben nog familie!

ADVERTENTIËN

Voor de vele goede wenschen met Nieuwjaar, 't zij in brieven, 't zij door prentbriefkaarten of visitekaartjes mij gezonden, breng ik aan al mijn nichtjes en neefjes mijn hartelijken dank.

Wederkeerig mijn beste wenschen.

OOM KOOS.

Zeldenrust, den eersten van Sprokkelmaand 1924.

VRIJ EN BLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

28 FEBRUARI
No. 10

DE PANNEKOEK HAD TWEE OOGEN GEKREGEN.

VRIJ EN BLIJ

Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand

Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbzn., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG—ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

BRIEFWISSELING EN PRAATJE

Briefwisseling.

Ik heb al per advertentie in „Onze Courant” bedankt voor de vele gelukwenschen, die ik reeds bij de December-brieven en ook in de Januari-brieven ontving. Ik kan onmogelijk ieder persoonlijk bedanken, maar ik verzeker je, dat ik door zooveel hartelijkheid haast verrast ben. De weinige ruimte voor briefwisseling maakt dat ik *zeer kort* moet zijn. Nu kan ik pas antwoorden op de briefjes van *December*. 't Is toch eigenlijk te laat. Als ik dan heel weinig antwoord, of soms heelemaal niet, dan ligt dat niet aan mij hoor, maar alleen *hier* aan, dat ik anders met mijn briefwisseling *zoo* achteraan kom, dat ik misschien pas in Maart briefjes van December of Januari beantwoord. En dat is toch te gek, hè? *Hya c i n t* te? Hartelijk welkom; deze schuilnaam aardiger dan Kikkertje. Zend gerust oplossingen! — *Achterveld*, Winterkoninkje en V. Jongen, kies gerust een anderen schuilnaam. Franeker kennissen? Op de Molenpolle! En op de scheepswerf van Br. l — *Akkerwoude*, Duifje. Zelf dat aardige versje gemaakt? — *Alten a. d. Rijn*, Krullemientje. Schrijf over opstellenwedstrijd aan Redactie. Zal je briefje doorzenden. — *Amsterdam*, Veera. Leuke schuilnaam. Hartelijk welkom. Heeft je vader in Leiden gewoond? En heb je ook een tante Truus? — *Benthuizen*, De middelste. Als zus geen zin meer heeft, mag jij gerust meeraadselen. Anders toch wel. Wat leuke Sinterklaas! — *Bussum*, Julius Caesar. Doe maar gerust mee; je bent hartelijk welkom. — *Elst*, Batavier. Kom maar in den kring; je schuilnaam is best! — *Groningen*, Klim op. In de Pekela nog abonné's gewonnen? — *Groninger Molleboon*. Jammer van Elly en Nelly, hè? ik kan begrijpen, dat je er verdriet van had. — *Harlingen*, Sinaasappel. Welkom bij ons! Dank voor je raadsels. — *Heusden*, Blauw Vlindertje. Wat gezellige en groote brief weer. Ik had voor de beantwoording haast wel een halve pagina noodig. Heb je de oplossing van dat raadsel gelezen? Een Duitscher in Parijs. Mooi hè? — *Hilversum*, Fulco. Moed houden met abonné's winnen! — *Korenbloempje*. Met dien band is 't in orde, hè? — *Kamperveen*, Watersnip. Wat leuke beschrijving van de omgeving van je huis. — *Leiden*, Madeliefje. Hartelijk welkom, schuilnaam best. — *Losdorp*, Moe's jongste. Vermoedelijk heb je reeds antwoord op je vorige brieven. Ja, hoor! — *Viooltje*. Nog maar eens je best doen voor nieuwe abonné's. — *Middelburg*, Dennetakje. Zeker, je mag ook meedoen aan de raadsels. — *Nieuw Amsterdam*, Witte onschuld. Ik ken die bloem niet, kan je er mij eens een anderen naam voor geven? — *Boomkruipertje*. Jouw naam heeft een aardige geschiedenis. — *Nijkerk*, Duikertje. Wat een leuke verrassing op je fiets. — *Noordwijk*, Vaders jongen. Je raadselt maar mee, hoor. 't Is opperbest. — *Rotterdam*, Krullebol. Je berichtje heeft in de krant gestaan, hè? Speurneus. Heb je een prettigen verjaardag gehad? — *Batavier*, Pulchrum pro patria? Ik denk uit liefde tot het vaderland. — *Lentebloempje*. Is

je zusje al weer hersteld? — *Scheveningen*, Leesgraag. Kan jij de koningin zoo vaak op 't strand zien? wel gezellig hè? — *Schiedam*, Katy. Je krijgt wel laat antwoord, hè? Maar ik kon er niets aan doen. Schuilnaam zelf bedenken, ja! Geen bepaalden leeftijd voor jongeren of ouderen. Je doet met ouderen mee, als je de raadsels voor jongeren te gemakkelijk gaat vinden. Raadsels van elke maand tegelijk opzenden. — *Schraard*, Heit syn fanke. Ik zal probeeren er een berichtje van te maken. — *Strijen*, Elle Emme. Ja, de Sint heeft puik aan me gedacht, hoor. — *Terkaple*, Polkapruikje. Jij hebt ook niet te klagen over den Sint! — *Poppenmoedertje*. Zoo'n schemerlamp had je zeker nog nooit gezien? — *Uith. meeden*. Je raadsel heb ik geplaatst. Gezien? — *Veenendaal*, Beertje. Je bent nu zeker al weer op, hè? Wat kan zoo'n rustkuur een zieke goed doen, hè! — *Zoutkamp*, Bob en Roze knopje. Noemen ze bij julie sommige soorten van panharing blik? In Friesland heet de platvisch of blei zoo!

Allemaal hartelijk gegroet van

OOM KOOS.

Uitslag November *)-Wedstrijd.

Ouderen: Vlindertje — R'dam.
Watersnip — Kamperveen.
Roze knopje — Zoutkamp.

Jongeren:
Vaders Jongen — Noordwijk.
Moeders Breistertje — Middelburg.
Sjonger — Makkum.

Schrijf nu maar spoedig een briefkaart naar meneer Bosch, met je naam en adres, alsmede het boek dat je wensch.

OOM KOOS.

*) Bij den vorigen uitslag stond (No. van 14 Febr. j.l.) Novemberwedstrijd. Dit had moeten zijn Octoberwedstrijd.

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje bedoelt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen worden ingewacht uiterlijk den **derden Donderdag** van elke maand aan nevenstaand adres.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebussen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. Op het blaadje met de oplossingen bovendien den naam en de geboortedatum met geboortejaar. Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBZN.
Uitgever „Vrij en Blij”
BAARN.

VAN EEN PANNEKOEK, DIE PRATEN KON.

Er was er eens een vrouw, die koeken bakken wou. Haar beslag was goed, haar vuur was goed en dus moesten haar pannekoeken ook goed worden.

De eerste pannekoek, die ze uit de pan nam, was groot en dik en vet, een reus van een pannekoek en heerlijk licht-bruin gebakken.

De vrouw begon te lachen, toen ze die groote, mooie pannekoek zag.

„Jou zet ik apart op een schotel,” zei ze, „en als ik straks klaar ben, laat ik heerlijke, zoete stroop op je neerkronkelen en dan zal ik je lekker opeten.”

Toen ze dat gezegd had, keek ze weer naar haar beslag in haar pan en ze bakte, bakte. . . . tot er niets meer te bakken viel, en toen was ze heel moe geworden.

„Straks eet ik die dikke, vette pannekoek op,” dacht ze, „maar ik wil even bij 't vuur gaan zitten en rusten. Een mensch is geen pannekoek en mijn beenen zijn zoo zwaar als lood. Dat komt van al dat staan.”

Zoo ging de vrouw bij het vuur zitten; ze legde de handen in haar schoot en zat zoo lekker, zóó lekker, haar oogen vielen er bij dicht.

Daar, plotseling, zag ze naar de dikke, vette pannekoek, die ze apart op een schotel gelegd had.

Zag ze goed? Ja, zeker, ze zag goed. De pannekoek had twee oogen gekregen, een neus en een mond. En de mondhoeken waren naar beneden getrokken, precies als bij een mensch, die op 't punt staat, om te gaan mopperen.

De vrouw schrok er van, zóó'n raar gezicht had de pannekoek.

Ze schrok nog meer, toen de pannekoek begon te spreken.

„Wou je me opeten? Zou het jou dan aanstaan, om opgegeten te worden? Waarom kan je mij niet met rust laten?”

't Werd de vrouw nu toch wel een beetje al te gek. Ze was wel heel, heel erg geschrokken, toen de pannekoek met spreken was begonnen, maar nu werd het haar toch al te mooi. Wel zeker, zoo'n dikke, vette pannekoek, door haar zelf gebakken, zou brutaal zijn? Maar zij zou eens laten zien, dat zij er ook wel wezen durfde.

„Praat jij nog van opeten?” zei ze minachtend. „En waar ben je dan anders voor? Dacht je, dat ik je in een glazen kastje kan bewaren? Je zou er wel gauw mooi uitzien, met de schimmel een duimdik boven op je. Nee, baasje, beeldt je maar niets in. Opgegeten wordt je; en daarmee uit.

„Hm,” mompelde de pannekoek, „opeten en opeten is twee. Jij bent dik genoeg en ik heb er geen trek aan, om voor jouw plezier te verdwijnen. Als ik nu nog bestemd was voor een arm kind, je weet wel, zoo'n mager kind, dat geen lood vleesch aan 't lichaam heeft en dat bibbert van kou en van honger, dan zou 't nog wat anders wezen. Maar voor jou? Nee, hoor, dank je wel.”

De vrouw wilde een bits antwoord geven, maar daar schrok ze weer heel erg. Werd er aan de deur gerammeld? Ze deed haar oogen van schrik wijd open.

Jawel, hoor, daar sprong de keukendeur los, en daar, op den drempel, stond een arm meisje, een meisje, dat geen lood vleesch aan 't lichaam had en bibberde van kou en van honger. Twee groote kinderoogen keken begeerig naar de dikke, vette pannekoek op den schotel.

De vrouw keek ook naar de pannekoek. Wonderlijk. Van oogen, neus en mond was niets meer te zien. 't Was de dikke, vette pannekoek van daar straks, die maar stil op den schotel gelegen had, een ding, dat niet praten kon.

De vrouw stond een oogenblik heel stil van groote verwondering. Toen keek ze weer naar de groote, vette pannekoek.

„Hoor eens,” zei ze, „je bent een rare pannekoek. Van een pannekoek, die praten kan en oogen, neus en mond heeft, heb ik nog nooit gehoord. Jou lust ik niet, hoor. Dan is 't maar beter, dat het arme kind je opeet.”

„Hierzoo,” zei ze tegen het arme kind, „eet nu maar.”

Het meisje liet dit zich geen tweemaal zeggen. Even later zat ze bij de tafel en begon haar maal.

De pannekoek liet zich zonder verzet opeten. De vrouw verbeeldde zich, dat ze nog even één oog te voorschijn zag komen, een groot, rond oog.

Z.

IN 'T KRAAIENNEST, door W. G. van de Hulst. (X).

Jasper gaf een klein rukje aan de zwarte draadjes, en de stijve armen van het poppetje schoven een eindje omhoog langs een richel van het deurkozijn; — net als van een jongen, die in een boom klimt. Toen een rukje aan de witte draadjes, en zijn stijve beenen klommen.... Een rukje: hip! de armen omhoog. Weer een rukje: hip! de beenen omhoog. Hip! — hip! het mannetje klom heelemaal naar boven. En naar beneden klimmen kon hij evengoed. 't Ging prachtig! Zóó was dat doode aapje opeens een levend aapje geworden.

„Nou kan ik het óók!” riep Wim verrukt.... „Zeg, Dik, zeg, zullen wij het morgen thuis ook doen, met alle twee de aapjes? En dan doen, wie zijn aapje het eerst boven is, ja? Morgen, op zolder?”

Ja, nu konden zij het óók; maar — dat stakkerig kereltje daar, die was de uitvinder!....

Van hun zolder vertelden zij hem;.... en dat hun moeder dien altijd „'t Kraaiennest” noemde. En dat ze hun teekeningen van school daar allemaal hadden opgehangen; en dat ze zoo fijn „oorlogje” konden spelen met de beddekussens; en dat het „Kraaiennest” net een bosch was met donkere lanen, als 't avond was, en als de heele wasch te drogen hing; en dat je dan zoo fijn roovertje kon doen in dat bosch, en dan elkaar tegenkwam in zoo'n griezelige natte laan.... En toen vertelden ze ook van Beppie, en van zijn kunsten; en dat hij bijna dol geworden was van de week; en dat ze hem toen waren gaan zoeken, stilletjes de dakgoot in; en dat ze toen op dien vreemden zolder waren opgesloten, en dat....

Jasper luisterde, zijn ellebogen op tafel, zijn bleek hoofdje in zijn handen geleund. Hij luisterde met groote oogen als naar mooie verhalen uit een wonderlijk land.... Elkaar gooien met kussens, en in den donker roovertje spelen tusschen nat waschgoed, en over de daken klimmen! 't Leek het jongetje zoo vreemd, zoo mooi. En éven was het, alsof al zijn speelgoed, zijn kunstige uitvindingen, zijn kistjes en kastjes vol schatten toch zóó mooi niet waren.

Wim, die vertelde, was opeens opgehouden.... Die doos! die nare doos! Ze waren haar heelemaal vergeten bij 't prettig spel; maar ze stond daar toch maar in de huiskamer netjes op een stoel; en zij moesten haar wegbrengen, en dan die meid!....

„En toen?” vroeg Jasper.

Wim vertelde door, haastig, om er maar gauw af te zijn, en van de meid vertelde hij niets. En toen gingen ze weer spelen, en Jasper liet zien, dat je van een oud stuk binnenband van een fiets wel honderd ringetjes kon knippen, dat allemaal prachtige elastiekjes waren; en dat je er dan een stuk of vijf, in elkaar gedraaid, om een leeg garenklosje kon spannen, en met het houtje van een penhouder door het klosje heen, prachtig schieten kon. En hij zei ook, dat ze in de goot tusschen de daken in touwtjes moesten spannen met allemaal reepjes glas er aan, korte en lange;.... als dan de wind kwam, rinkelden ze zoo mooi tegen elkaar, dan werd het muziek. En hij scharrelde op zijn krukken weg, om reepjes glas voor hen te zoeken; en toen hij eenmaal aan het geven was, kregen ze ook elastiekjes, en wieltjes, en een bouwprent, en een heele spoortrein van bordpapier, die hij zelf geplakt en beschilderd had.... Opeens schrok hij een beetje. „Mag het moe? Ja, het mag wel hè, moe!” riep hij naar het keukentje.... 't Mòcht!

Tegen het middageten kwam Jasbaas thuis. Zijn vroolijke lach klonk al in de gang; en toen hij binnenkwam en Jaspers blij gezichtje zag, was het, alsof zijn goedige oogen straalden van genoeg. „Nou, hè, dat bevalt je.... twee heeren uit de stad op visite. Vrouw, je trakteert toch vandaag?”

Moeder lachte, maar zei niets.

De stoere schipper viel in zijn stoel aan de gedekte tafel neer, tilde zijn jongen op z'n knieën en vroeg: „En — wat hebben ze je wijs gemaakt, die knappe stadslui?”.... Jaspers bleeke gezichtje leunde tegen den forschen schouder van Jasbaas. Zijn witte wangetjes kleurden zoo vreemd, zoo fijn tegen den bruin verweerden schipperskop van zijn vader; en toch leken ze precies op elkaar die twee. 't Was vreemd, maar 't was zoo.... En wat óók vreemd was: Jasbaas praatte

hier in huis veel zachter dan buiten, en de ruwe-schipper-van-anders deed zóó voorzichtig met zijn jongetje alsof hij een bekwaame verpleegster was.

Aan tafel vertelde hij een griezelige geschiedenis. Hij keek heel ernstig en trok zulke diepe rimpels in zijn voorhoofd, dat het leek, of zijn borstelige wenkbrauwen aan elkander waren gegroeid.... 't Was over Napoleon, die een ouden soldaat ontmoette, met één arm, en hoorde, dat de oude krijger in den oorlog zoo zwaar verminkt was. Hij vroeg: „Zou je nu ook den anderen arm voor mij willen wagen?”.... „Graag Sire!” zei de soldaat. En — toen Napoleon ongeloovig keek, trok de oude krijger zijn sabel en hakte met één slag ook zijn anderen arm af, om den keizer te laten zien, dat hij het m e e n d e.

„Bah!... wat griezelig!” zei moeder.

En Wim en Dik zaten den schipper ook met verschrikte oogen aan te kijken.

Maar Jasper....? Jasper schaterde het opeens uit. Hij trok zijn vader aan zijn oor en lachte: „U bent een leuke leugenaar!”

Toen kwam de tractatie: een prachtige pudding met kaneel en rozijnen, en sucade, en roode saus.... héérlijk! Ze smulden!

Naast Jasbaas' bord lag de Bijbel. Toen de maaltijd ten einde was, begon de schipper te lezen.... En de stem, die zoo vroolijk, zoo uitgelaten kon klinken, las nu héél ernstig, en met diepen eerbied het Woord van God. Dan vouwde de schipper de grove handen aan den rand van de tafel, en de kleine Jasper schoof zijn teere, witte handjes vlak tegen die van zijn vader.... Dat deed hij altijd: 't was, of hij bij dat bidden heel dicht bij zijn vader wou zijn.... De zware stem van Jasbaas sprak nú zacht en innig: dat was de stem van Jasbaas' h a r t.

Moeder ging opruimen. De schipper deed een dutje in zijn stoel....

De jongens?....—Jasper had opeens gevraagd: „Wat zit er in die doos?”

„Een beest.... een uil, geloof ik.”

En met zijn drieën om die doos heen, hadden ze voorzichtig den eenen hoek van de slappe deksel opgelicht en geloerd.... Ja,

de bruine, glazen oogen van den mooien, opgezette vogel hadden hen zoo vreemd, geheimzinnig aangekeken.... net, of hij nog leefde.

„Maar hij is dóód!” zei Dik.

„Jämmer, hè?”

Jasper had even medelijden; maar toen ze weer naar

het zijkamertje trokken, had er opeens een guitig lichtje in Jaspers oogen geschitterd. Hij had een plan...

Zonder dat de

twee anderen het merkten, haalde hij een van zijn wonderlijke uitvindingen uit de tafellâ: 't was het oude uurwerk van een klein wekkerklokje, maar omspannen met vier ijzerdraadjes, waartusschen stukjes perkamentpapier stevig waren vastgemaakt. De kleine uitvinder had van het grootste raadje van dat uurwerk verscheidene uitstekende tandjes weggeveild. 't Was een heel werk geweest; maar nu....? Als hij het oude ding nu opwond, ging dat groote rad draaien. De tandjes grepen de ijzerdraadjes: pieng-poeng-pieng! ging het. Dàn was 't ineens weer stil, en slifferde het een beetje, omdat er tandjes waren weggeveild. Dàn kwam er weer één tandje: pieng! ging het. Wéér stil! Twee tandjes: pieng-poeng!.... 't Was net, of een heel vreemd beest heel vreemde geluiden zat te maken. Jasper had er den eersten keer zijn vader prachtig mee gefopt: hij had het opgewonden, en het stilletjes in den zak van zijn vaders jekker gestopt. En de kleine rakker had óók wel gezorgd, dat het wonderbeest niet d a d e l i j k begon. Met een klein haakje stond het vast; maar als het een schok kreeg sprong dat haakje los en.... poeng-pieng-poeng!.... ratelde het dan.... pieng!

Toen de twee jongens speelden met de hijschmachine, scharrelde Jasper naar de huiskamer en stopte het wonderbeest haastig weg in de doos bij den uil, het haakje vast. Zijn

guitige oogen schitterden. Straks zou die doos wel eens een stootje krijgen en dan....

„Hij is dood!" had Dik gezegd. O, en dan zouden de jongens zeker denken, dat-ie opeens levend geworden was. Straks! Wat zou hij een pret hebben!....

Hij wilde weer naar de jongens teruggaan.

„Vader! vader!" schreeuwde hij opeens angstig, en zijn stemmetje klonk schrill....

„vader!".... Hij viel in zijn haast met krukken en al tegen Jasbaas aan, die heftig schrok.... „Wät?... Wät?"

„Gauw, gauw, vader! Hij heeft hem háást!... Gauw, vader, gauw dan!" Zijn bevend vingertje wees naar buiten: dáár, in 't stuk weiland aan den overkant, hipte in doodsangst een gewonde vogel door 't gras, een spreek leek 't wel; en een groote zwarte kat, zijn roode bek open, zijn oogen fonkelend, sprong het dier na, maar telkens nog ontglipte de vogel de grijpende klauwen....

Jaspers hart bonsde van angst.... Zijn donkere oogen vlamden van boosheid.... „Vader!"

En toen— in dat innig medelijden met het arme dier daarbuiten, in zijn liefde voor alles wat hulpeloos en wat in nood was — toen leek het kleine jongetje precies op zijn vader.

Maar Jasbaas kòn zoo gauw niet opvliegen; hij moest toch eerst voorzichtig zijn jongetje weer overeind zetten. En moeder, die verschrikt binnen kwam, begreep zoo gauw niet, wat er aan de hand was.... Wim wèl! En de vlugge jongen weifelde geen oogenblik. Hij vloog naar buiten, een speelding nog in zijn hand; maar — die sloot!

De kat nam een sprong, kreeg de spreek te pakken.

Toen opeens, vloog hem een rinkelend ding bovenop den valsch gebogen rug: 't was het spoorwagentje, dat Wim in zijn haast had meegenomen en nu maar, bij gebrek aan wat anders, den roover toesmeet. Even liet de kat los, éven maar.... En achter de ruiten waren vier gezichten saamgedrongen, en dat ééne, dat bleek gezichtje, scheen wel door die ruiten te willen heendringen.

Wim....? Hij holde terug, nam weer een aanloop, wáágde het.... Met een ferm

sprong smakte hij neer aan de overzij van de sloot, schoot schreeuwend op de kat af. 't Lukte.

Verschrikt door dat plotselinge lawaai, dook het dier wat terug, en Wim gréép.... 't Kostte hem wel een paar bloedige schrammen op zijn handen, van de kat, die zich zijn buit toch maar zóó niet ontrooven liet; maar — hij had de spreek. Over het hek, een heel eind verder, kwam hij weer op den weg. 't Spoorwagentje kwam ook weer mee.

Jasper had kleuren van opwinding op de wangen.... „Laat 'es kijken? Zou-d-ie dood gaan? Hij heeft bloed op zijn kopje! Och, wat hijgt-ie!.... Moeder, zou-d-ie nog beter worden?"

't Diertje werd zóó goed verzorgd als een zieke in een ziekenhuis. Vijf dokters waren er bij.

Maar — door die plotselinge drukte werd dat andere dier in de doos, — dat dood was en weer levend moest worden, — heelemaal.... v e r g e t e n .

SCHRIKKELJAAR.

Zeg, Februari, ben je niet blij
Met je negen en twintig dagen?
De anderen hebben steeds meer dan jij,
Maar dit jaar kreeg jij er ééntje bij,
Dat zal je wel zeer behagen.

Maar zorg nu, dat je hem goed besteedt,
Dien extra dag in je leven!
De barre Maart volgt je op, zoo je weet,
Maar zeg eens, als jij je best nu eens deed,
Om wat zonneshijn te geven.

Als jij ons nu eens beloven wou,
Dien Maart eens een voorbeeld te geven,
Dan kregen wij zeker wat minder kou,
En over vier jaar.... dan geven we jou
Wéér zoo'n extra dag in je leven!

C. E.

Raadsels voor Ouderen.

1. Plaats in onderstaand vierkant de cijfers zóó, dat op elke rij van drie, liggend, staand, kruislings, de som der cijfers 15 is.

1	2	3
8	9	4
7	6	5

Papaver.

2. Rebus.

60 minuten t later
 j _____
 e gestaan R + G
 T

H'   24 uur

E

N' +

Kottie, Andijk.

3. Verborgen plaatsnamen.

Welke dame was 't eerst in den winkel?
 Als ge voorbij de hut rechts afslaat, komt ge op de hei.
 Vader vond dat de vakantie lang genoeg geduurd had.
 Laat baby nu met rust; ze is tevreden met haar beertje.
 Mijn broer trok den cirkel, ik heb er lijnen in en om getrokken.
 Raadselmoeder, Bilthoven.

4. Rebus.

H' F DE H

IJ T

+ D & + we' n

IJ H

ET W D'

 GT

5. Mijn geheel is een bekend woord van acht letters uit de laatste jaren en wordt ook nu nog al eens in de Tweede Kamer besproken. 3-7-6 is een klein diertje, dat wel in de kaas leeft. Een 8-5 2-3 mensen is geen klein getal. Wat 1-2-4-6 is, is bij veel mensen en bij de kinderen vooral nog al begeerd.

6. Bijbelsch raadsel.

× × × × × Schrijf op de
 1e rij: Den naam van een profetes.
 × × × × × 2e " : " " " " " koning die
 melaatsch werd.
 × × × × × 3e " : Den naam van een herdersvorst
 bekend door zijn bedriegerijen.
 × × × × × 4e " : Den naam van een bekend koning
 van Israël.
 × × × × × 5e " : Den naam van een koning van
 Juda, wiens afgoderij zeer bekend is.

De eerste letters vormen den eersten naam.

Raadsels voor Jongeren.

1. Welke dief is altijd heel lief? *Maartsche bui, de Bilt.*

2. Mijn geheel bestaat uit twee lettergrepen en smaakt erg lekker op rijstebrij. Mijn eerste is een verkorte meisjesnaam, mijn tweede ook. Hoe heet ik? *Groninger Molleboon, Groningen.*

3. Rebus.

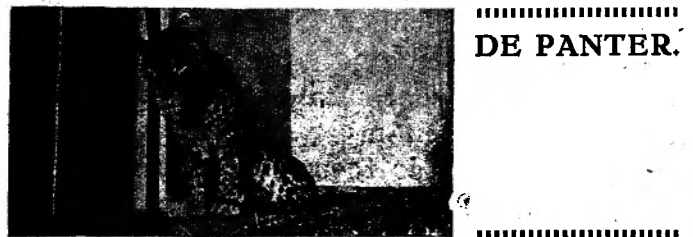
 S V E D   G
 R

4. Een mond zonder tanden —
 En — is dat niet gek? —
 Toch heeft er, 't is waar, hoor,
 Die mond geen gebrek. *Duifje, R'dam.*

5. Rebus.

L   D + *Duifje, R'dam.*

6. Wat voor spiegel zou dat wezen,
 Die niet is van spiegelglas.
 Die niet ophangt in een kamer,
 En in geen salon ooit was.

Ach, wat zit je daar te treuren,
 Heel den lieven, langen dag.
 Ja, er moet heel wat gebeuren,
 Eer dat jij je kooi uit mag.

VAN TWEE DEUGNIETEN.

„Ga je mee, Hendrik?" had Arnold gezegd, en toen was dadelijk alles in orde geweest. De twee deugnieten verstonden elkaar heel goed, en dat Arnold niet bedoeld had, aan 't werk te gaan, dat wist Hendrik dadelijk.

Er was wel werk, zeker. Ze moesten samen naar 't land van den boer. En als ze met den arbeid vóór den avond klaar wilden zijn, dan zouden zij zich moeten haasten. Maar daar gaven ze niets om. Hoogstens kon de boer hun een geducht standje geven of hen wegjagen, maar wat dan nog! Daar zouden zij zich niet om bekommeren.

Daar gingen ze heen, de twee deugnieten. Wat slenterden ze onverschillig, de handen in de zakken, langs den weg. En wat sprongen ze elkaar mooi na over een hek in een weiland. Ja, springen konden ze.

Ze kwamen bij den boomgaard van Hartgers en met één sprongetje wipten ze, toen ze nergens onraad konden bespeuren, over de sloot.

Nu werden ze wel even voorzichtig. Ze scholen weg achter een dikken boomstam, ze luisterden, of ze ook voetstappen hoorden of 't blaffen van een hond.

En toen begon Arnold in den boom te kruipen en de appels die hij plukte, gooide hij Hendrik toe.

't Ging mooi. Hendrik had zijn zakken al vol. „Ophouden nou," fluisterde hij, „ik kan er niet meer bergen." Toen begon Arnold zelf ook zijn zakken vol te proppen.

Daar... ineens... o, wat schrokken de jongens. Dicht bij hen, achter een boom vandaan, kwam boer Hartgers te voorschijn.

„Nou heb ik je," riep hij en hij liep op de jongens toe. Arnold liet zich pardoos uit den boom glijden. De boer was nu al heel dicht bij hem; hij stak de hand al uit, om te grijpen. Maar Arnold was hem nu toch te gauw af. Hij voelde, dat zijn rechterhand hem pijn deed; die had hij zeker geschaafd tegen een tak. Maar hij kon er nu niet naar kijken. Voort moest hij, weg van den boezen boer. Want die was achter hem, die liep óók hard. Dat hoorde hij wel. Gelukkig, daar was de sloot. Eén sprong en ziedaar, hij was veilig. Die stijve Hartgers zou hem niet kunnen nasprijgen.

„Onthoud je dag," hoorde hij zich nog na-roepen en toen maakte hij, dat hij weg kwam. Hendrik was hem al een eind voor. Nou, hem een zorg, die zou straks ook wel weer tot stilstand komen.

Boer Hartgers keek de beide jongens nog even na en toen ging hij weer op huis aan.

„Ellendig toch," bromde hij. „'t Is nog niet eens om die paar appels, maar 't is meer, dat die jongens glad en al bederven, als er aan dat stelen geen eind komt. Ik ken ze wel. Nou, of ik ze ken. Die eene, de laatste, was Arnold natuurlijk en die anders is zijn kameraad. 'k Zal er toch eens met den veldwachter over spreken."

Nu, een kwartier later ongeveer, had hij daartoe al de gelegenheid. De veldwachter kwam het erf op met een brief van den burgemeester en toen hij Hartgers zag, tikte hij beleefd aan zijn pet, want Hartgers was gemeenteraadslid en die moest je te vriend houden.

De boer nam den brief aan en zei toen: „Zeg eens, veldwachter, 'k had hier juist weer een paar appeldieven. Zou je daar niet eens achter aangaan? Je kent ze wel."

En toen volgde er nog een heel verhaal.

„'k Zal ze 't wel eens inpeperen," beloofde de veldwachter. De baasjes hebben toch nog 't een en ander te goed. Allerlei kattedekwaad halen ze uit. Maar o wee, als ze in mijn handen vallen."

„Die zijn tenminste groot genoeg," lachte de boer.

„'t Zijn zeker geen kinderhandjes," vond de veldwachter en toen lachte hij óók.

* * *

Ondertusschen waren de beide deugnieten weer verder gezworven. Ze hadden een poos gerust in een weiland onder een boom en, zoowaar, de appels smaakten goed.

Maar nu waren ze ook weer klaar voor verdere avonturen. Ze wilden nu naar 't dorp, om in den winkel van Jan Stroop sigaretten te kopen.

Maar ineens begon Arnold te schreeuwen van pret.

„Jong, dat doen we," riep hij, „daar is de ezel van Abel, den groenteman. Zie je niet? Daar in 't land. Nou gaan we ezeltjerijden."

„Ja, maar . . .” aarzelde Hendrik.

„Och, jong, wees nou niet zoo bang. We kunnen toch gauw genoeg weggkomen, is 't niet.”

Hendrik gaf toe. „Vooruit dan maar,” zei hij, en toen haastten de twee jongens zich naar den ezel. In de hut op 't land vonden ze een oud hoofdstel. Dat konden ze gebruiken. Grauwte liet maar zoo niet alles met zich doen, maar eindelijk kregen ze hem dan toch op hun manier klaar en toen klauterde Arnold boven op zijn rug.

„Vooruit nou,” riep hij, en hij schopte het dier in de zijde. Toen werd de ezel koppig. Hij verzette geen poot meer. En hij probeerde, of hij den ruiters niet kon afwerpen.

„We zullen jou wel leeren,” riep Arnold. „Lui beest. Och, Hendrik, daar liggen bij de hut een paar dikke stokken, Haal die eens even.”

Hendrik was gewillig genoeg. 't Duurde niet lang, of, klets, daar had grauwte een klap, die aankwam. Van schrik sloeg het dier met de achterpooten in de hoogte en Arnold had moeite genoeg, om op den rug van den ezel te blijven.

„Help mij dan ook eens wat,” riep hij Hendrik toe. Een toen ging Hendrik aan 't duwen en Arnold sloeg, dat het zoo'n aard had.

Op eens, zonder dat de jongens er op verdacht waren, nam de ezel een sprong en ging er vandoor. Hendrik kreeg een schop van 't beest, die hem omver deed tuimelen. 't Werd hem groen en geel voor de oogen en hij schreeuwde van pijn.

En Arnold schudde heen en weer op den rug van den ezel, die als een wilde door 't land draafde. 't Duurde niet lang, of hij lag languit op den grond en hij kreeg een schok, dat hij de eerste oogenblikken geen lust had, om op te staan.

Intusschen klauterde de veldwachter over 't hek van 't weiland. Toen hij een poosje te voren langs den weg kwam, had hij de twee deugnieten in 't vizier gekregen en nu zag hij zijn kans schoon.

De jongens waren zóó verbluft, dat ze er eenvoudig niet aan dachten, om de vlucht te nemen. Ze kwamen, 't hoofd naar beneden, naar den veldwachter toe. Arnold liep kreupel en Hendrik wreef zijn arm.

Dat was geen pretje. Toen de veldwachter met de jongens in 't dorp kwam, keken de menschen hun na. En de deugnieten schaamden zich geducht.

Bij den burgemeester hadden ze 't ook niet al te best. Hij gaf hun een geducht standje en zei toen tegen den veldwachter: „Sluit die beide deugnieten maar in 't hok. Dan kunnen ze eens over hun gedrag nadenken.”

Eerst om acht uur in den avond werden ze vrijgelaten en om drie uur waren ze al opgesloen. Vijf uur moesten ze dus in 't hok zitten. 't Was al donker, toen ze naar huis konden gaan.

En toen kwam 't ergste nog. Toen moesten ze bij hun ouders komen en die hadden ook nog wel 't een en 't ander te zeggen.

Toen de jongens den eersten keer weer samen en alleen waren, zei Arnold tot Hendrik: „Wat zeiden je vader en moeder er van?”

„Vader was erg boos.”

„Nou, de mijne ook, hoor. 'k Heb wat moeten hooren. En weet je, wat 't ellendigste was: Dat moeder zat te schreien.”

„Nou, de mijne niet, maar ze keek mij toch zóó aan, en ja, dan kan je niks meer zeggen.”

Dien avond, toen Hendrik met zijn ouders aan tafel zat, na 't eten, kreeg vader den Bijbel en hij las de geschiedenis van Achan. Hendrik kreeg een kleur.

„Stelen is toch slecht,” dacht hij.

En hij luisterde, met meer aandacht dan anders wel, naar 't bidden van zijn vader.

K.

WAT KINDEREN KUNNEN.

Luciferskunstje.

Neem zestien lucifers en maak daarvan vier vierkantjes naast elkaar, zoals op fig. 1.

Dan vraag je aan een ander, of die alléén door drie lucifers weg te nemen en drie andere te verleggen, er een woord van maken kan dat de naam is van een viervoetig dier.

Als 't heel moeilijk gaat, help je op 't laatst maar 'n beetje hé?

Maar wacht, dan moet je het ook dadelijk zelf weten. Kijk dan maar naar fig. 2, dan zie je 't wel.

Van 't eerste vierkant wordt niets weggenomen. Van het tweede 1 lucifer en van het vierde 2 lucifers afnemen. Kijk goed welke. Van het eerste en 3de vierkant wordt de rechter lucifer in 't midden gelegd. Van de Z neem je de rechter lucifer schuin (de linker is weggenomen) en voor de L laat je gewoon de 2 lucifers liggen zoals 't is. Zeg nu maar 's of dat een moeilijk kunstje was.

Een aardig spelletje.

Je zit gezellig met elkaar aan tafel, en dan wordt er één bij afspraak, de kamer uitgestuurd. Nu leg je op tafel drie schoteltjes of bakjes omgekeerd neer. Onder het ééne leg je één knoop (met centen of knikkers kan het ook) onder het andere twee en onder het overige drie knopen.

Natuurlijk leg je ze niet precies op een rijtje, maar gewoon door elkaar.

Nu moet degene, die is weggestuurd de kamer binnenkomen en dan wijst een ander, die binnengebleven is, een schoteltje aan, en zegt: hoeveel liggen er hier onder? Dan zegt degene, die buiten stond, en dus niet heeft gezien hoeveel er onder gelegd zijn, precies hoeveel er onder liggen. Als het er twee

zijn zegt hij twee als het er drie zijn, zegt hij drie.

Hoe kan hij dat zoo precies weten?

Wel dat is afspraak. Je spreekt met degene die naar buiten gaat, af, dat je hem bij het binnenroepen waarschuwt, (natuurlijk weten de anderen van het gezelschap daar niets van, die moeten denken dat hij door de deur heen kijken kan).

Als je nu binnen hebt afgesproken welk schoteltje zal worden aangewezen, dan roep je den buitenstaander. Roep je hem met één woord (bijv. enkel „Kom" of enkel zijn naam, dan weet hij dat er onder het schoteltje maar één ligt. Roep je met twee woorden („kom Jan" of „kom maar") dan moet hij zeggen „twee". En roep je met drie (kom maar Jan) dan raadt hij drie en dan zijn het er ook drie.

De anderen begrijpen er niets van en denken dat er getooverd wordt.

MEESTERS IN DE KUNST.

Zeg onthoudt nu het recept,
Als je een goed geheugen hebt
Zal je dat wel lukken.
Neem van 't beste, 't witste zand;
Kluitjes moet je met je hand
Heel, heel fijntjes drukken.

Doe er kleine steentjes door,
En dan roeren, roeren, hoor,
Dat mag niet vergeten.
Roeren, roeren met een stok
En dan zeg ik, opperkok,
Heb je smaak'lijk eten.

L.

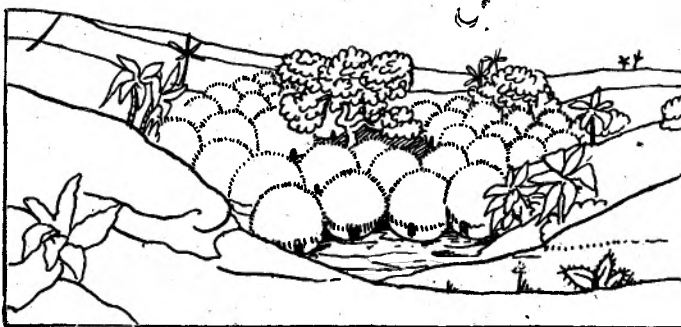
Happerdepap moet voor dokter spelen bij den koning van het negerdorp, maar hij komt te laat. Bugel krijgt een zoen van een negerin en Happerdepap stoot het hoofd.

De reis werd voortgezet en de vrouw van Happerdepap begon te denken, dat ze zoo heel haar leven zou moeten reizen. Maar haar man troostte haar, door te zeggen, dat er toch een einde is aan den langsten weg.

En zoo was het ook.

Op zeker avond maakte de krombeenige neger aan de familie Happerdepap door gebaren duidelijk, dat nu de reis spoedig ten einde zou zijn. En nu werd Happerdepap ook gewaar, waarom de negers hem eigenlijk mee hadden genomen. Tenminste, hij begreep uit hun gebaren, dat hij bij hun koning voor dokter zou moeten spelen.

Nog een paar uur marcheerden de dragers door. Toen kwam er een einde aan het bosch. Tusschen de korenvelden door volgden de negers een smal, bochtig pad. En toen kwam, plotseling, nadat men een poos tusschen de heuvels had geloopt, het negerdorp te voorschijn.

De maan was opgegaan, en 't dorp lag daar nu heel rustig. De hutten, met boomschors of gras bedekt, kon men door de pallsaden heen zien.

Hoor.

De negers, die Happerdepap droegen bleven stilstaan. En alle andere negers bleven ook staan. Daar kwam uit het dorp, door de stilte van den avond, een ijsbaarlijk gehuil opstijgen. Vrouwen gilden, tenminste, het hoorde zoo, maar de negers, die nu weer naar hun dorp toetrokken, wisten wel beter. De vrouwen daarginds zongen een treurzang.

Toen kwam er een groote opwinding onder de negers. Ze begonnen hard te loopen. De familie Happerdepap had het zwaar te verantwoorden. De draagstoelen schommelden heen en weer, of 't niets was.

„'t Gaat mij te hard,” riep Happerdepap. „Bugel, houd je vast. Vrouw, we zijn er haast.”

Gelukkig had Happerdepap het met dat laatste bij 't rechte eind. Door een opening in de pallsaden trok de karavaan het dorp binnen.

Nog maar ternauwernood hadden de dorpsbewoners gezien, dat hun vrienden en bloedverwanten terug waren gekomen, of ze kwamen snel naderbij.

Dat was me een geschreeuw door elkaar. Dat was me een beweeg met armen en beenen, een omkrullen van de lippen, een gedraai met de oogen.

En ten slotte begonnen ook de leden van de karavaan het klaaglied mee te zingen.

„Ze zijn gek geworden, Bugel,” besloot Happerdepap en hij stapte van zijn draagstoel af.

„Kom, vrouw, kom Bugel, dat gaat zóó maar niet. Ik zal hier de orde wel eens moeten herstellen.”

Happerdepap ging op den krombeenigen man toe en zei:

„Zeg eens, vriend krombeen, wat is d'r hier nou eigenlijk te doen? En kun je ons niet naar een fatsoenlijk logement brengen? Ik zou wel een biefstuk met gebakken aardappelen willen hebben.”

De neger beduidde Happerdepap zoo goed en zoo kwaad als het kon, dat de koning al gestorven was.

„Jammer,” bromde Happerdepap, „k had mijn Erdal al voor hem klaar. Nou, als je ons dan maar ons logies aanwijst. Want we zijn

Wonderbare avonturen van Happerdepap.

moe, versta je, en ik wou eindelijk wel eens onder de dekens."

De arme Happerdepap. Van dekens zou in langen tijd geen sprake zijn.

In elk geval, rust zou hij hebben. Hij werd met zijn familie naar een hut gebracht. Eerst had hij geen zin, om daar op handen en voeten in te kruipen, maar hij zag eindelijk wel in, dat hem niets anders overbleef en toen deed hij 't maar.

„Kom, vrouw, kom, Bugel.”

„Moeten we dáár in?” vroeg zijn vrouw, en ze wou wel schreien, maar daar zag ze zoo'n negervrouw lachen en toen wilde ze voor die nikkers niet weten dat ze niet goed durfde en ook wilde ze haar tranen niet laten zien. Dus kroop ze heldhaftig achter haar man aan en Bugel wilde vader en moeder volgen.

Hij begon al te kruipen, maar daar gaf hij ineens een gil. Hij voelde zich gevangen door

een paar zwarte armen, 't gezicht van een dikke negerin kwam dicht bij het zijne en toen gebeurde er iets vreemds.

Een oogenblik later veegde Bugel zijn mond af, de dikke negerin liep schaterlachend weg en Happerdepap vond, dat het volstrekt niet te pas kwam voor zoo'n zwarte vrouw, om Bugel een zoen te geven.

Daar zat de familie nu in de hut. 't Rook er niet heel frisch, maar er waren matjes om op te zitten en een oogenblik later bracht een negerin in een pot een soort van maispap en een boven 't vuur geroosterde kip.

„Ze schijnen hier niet van lepels en vorken te houden,” merkte Happerdepap op, maar hij deed toch zijn best en zelfs zijn vrouw vond, dat het eten nogal smaakte.

En nu zou ze ook wel willen slapen. Maar zie, daar kwam zoo gauw nog niets van. Telkens weer verscheen er een zwart gezicht voor de deuropening en kroop er een neger naar binnen. Vermoedelijk wilde hij met deze vreemde, blanke menschen eens nader kennis maken. Maar als hij dan zag, hoe de blanken met het eten omgingen, begon hij te lachen en dan ging hij naar buiten, om dat ook aan anderen te vertellen. En dan kwam er weer een andere neger een kijkje nemen.

„Ellendig heet is 't hier,” vond Happerdepap.

Eindelijk erbarmde een negerin zich over de bedrukte familie. Zij liet hun zien, dat er ook nog ander vertrek in de hut was en bracht hen daarheen. Daar was het veel koeler en kon de familie Happerdepap, zonder verder nog bang te zijn voor stoornis, gaan slapen.

Maar daarvan kwam dadelijk niet veel.

Eindelijk kwam toch de slaap.

't Was al laat in den morgen, toen Happerdepap wakker werd. Zijn vrouw en Bugel sliepen nog.

„Komaan,” dacht hij, „ik ga maar eens buiten kijken. Hij ging dus maar naar de deuropening en wilde juist op handen en voeten snel naar buiten kruipen, toen... bons. De krombeenige neger was juist van plan geweest, om naar binnen te gaan en het gaf nu een botsing van belang.

Happerdepap bracht zijn hand aan zijn hoofd en zette een benauwd gezicht.

En de neger lachte.
„Lach je nog?" vroeg Happerdepap verwonderd. „Man, wat moet jij harde botten

hebben, dat je nog lachen kunt. Ik denk, dat ik een buil aan mijn hoofd zal krijgen als een vuist. En ik kan, jullie negers, wel met Erdal beter maken, maar mijzelf kan ik dat niet."

De krombeenige neger liet hem geen tijd, om verder te spreken.

„Kom mee," wenkte hij.

„Wat is dat nou weer?" bromde Happerdepap. „Kun je mij nou heelemaal niet met rust laten?"

Maar hij ging wel mee, erg nieuwsgierig, wat het nu weer worden zou.

Toen ze een eindje geloopt hadden, ging de neger, nadat hij Happerdepap nog eens gewenkt had, om hem te volgen, op handen en voeten een hut binnen.

Daar binnen zat, grijnslachend, de dikke negerin, die Bugel een zoen gegeven had.

En ze begon, toen ze Happerdepap zag, dadelijk met een vloed van woorden tot hem te spreken.

Z.

Het Kind en het Vo-gel-tje.

„Kom maar hier, lief vo-gel-tje, kom bij mij."

„'k Wil niet," zegt het vo-gel-tje,

„'k ben graag vrij.

'k Ben zoo vroo-lijk, 'k zing mijn lied.

In je hand-jes kom ik niet."

„Kom maar hier, lief vo-gel-tje, hier is 't goed,

'k geef je lek-kre krui-mel-tjes, wees nu zoet."

„Nee, 'k vlieg lie-ver vrij in 't rond, zaad-jes pik ik van den grond."

„Blijf maar vrij, lief vo-gel-tje, zing je lied."

„Best," zegt 't vroo-lijk vo-gel-tje,

„'k wei-ger niet.

'k Ben te-vre-den heel den dag, als 'k mijn lied-jes zing-en mag."

L.

Verzlijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, v/a Uit-
gevers-M^{ij} Bosch, Baarn

BUITENLAND

Wie wil, die kan!

Michiel Adriaansz. de Ruyter! Dat is nog eens een man naar 't hart van vele jongens. Vooral naar 't hart van de jongens. Gelukkig van niet allemaal, want, hoe hoog ik ook „den schrik van den Oceaan” acht, ik vind het toch altijd jammer, dat hij 't meest heeft uitgeblonken in . . . 't oorlog voeren. Voor mij staat toch nog altijd de man, die den vrede weet te bewaren, hooger dan hij, die den oorlog meesterlijk weet te voeren.

Ik Schreef: Gelukkig van niet allemaal. Want voor de meeste bewonderaars van De Ruyter zit het tijne hierin, dat hij op school geen slag uitvoerde en toch zoo'n hooge betrekking kreeg.

Als De Ruyter nog eens kon spreken en hij hoorde de gedachten van zulke jongens, dan zou hij dreigend den vinger opsteken en zeggen: „Ik heb mijn heele leven lang er spijt van gehad, dat ik mijn schooljaren verummeld heb.”

Maar toch blijft het: Wie wil, die kan.

Dat blijkt weer uit het optreden van den nieuwen Engelschen Eersten Minister, Ramsay Macdonald. Hij genoot niet meer dan gewoon lager onderwijs. Maar hij heeft door eigen studie, door reizen en op allerlei andere wijzen zich zóó weten te ontwikkelen, dat hij thans op de hoogste trap staat.

't Is alleen maar jammer, dat hij socialist is.

* * *

Lenin is dood en onder een toevloed van honderdduizenden op Zondag 27 Januari begraven. 't Moet een koude geweest zijn van 20 graden onder nul, toen zijn galsemd lijk werd ter aarde besteld.

Communisten en socialisten doen al net als koningsgezinden. Zij verheerlijken óók de menschen, die ze liefhebben en hoogachten. Ze balsemen zelfs hun lijken. *Verbranden* zou nu toch jammer zijn!

Voor Lenin een mausoleum (praalgraf), zooals wij voor onze Oranjevorsten.

Als wij nu maar niet doen, zooals de socialisten bij ons doen. Zij trekken de schouders op voor al die „malligheden”, die wij doen met onze groote mannen, met onze geliefde vorsten. Laten wij nu toch vooral niet doen, zooals socialisten en communisten.

De naam van Lenin mag niet vergeten worden! Petrograd, dat naar den apostel Petrus genoemd is (niet naar Peter den Groote, hoor, zooals wel eens wordt beweerd, 't heette dan ook oorspronkelijk Sint Petersburg) Petrograd moet worden Leningrad!!! Sint Petrus op zij gescheven voor Lenin. Natuurlijk!

Totdat na verloop van korter of langer tijd een ander man zal opstaan, die Lenin's naam uit de geschiedenis zal wil-

len wegvagen en dan heet Leningrad weer anders!

Niet waar: Sic transit gloria mundi.

Weet je nog wat dat beteekent?

* * *

Invoering van den Gregoriaanschen kalender in Rusland.

Je moet niet denken, dat hier een kalender bedoeld wordt, zooals wij ze in ons huis hebben. Zoo een, waarvan je elken dag, elke week of elke maand een blad afscheurt.

Heelemaal niet.

Ik zal je eens even wat vertellen.

In Rusland waren de menschen 13 dagen bij ons achter. Dat wil zeggen: zij vierden Nieuwjaar op 14 Januari. Of eigenlijk moet ik het nog anders zeggen. Toen wij 14 Januari boven onze brieven schreven, plaatsten zij er 1 Januari boven. En zoo waren ze het heele jaar 13 dagen achter.

Dat zat hem hierin.

Vóór het jaar 1582 had men den tijd voor één jaar — den omlooptijd van de aarde om de zon — iets te lang gerekend. Wel niet veel, maar toch zóóveel, dat men in 128 jaar één dag te veel had. 't Gevolg was dus, dat men bijv. na 128 jaar 1 Januari schreef, terwijl het toch inderdaad al 2 Januari was. Dat was dus in 1280 jaar 10 dagen te veel gerekend voor die jaren.

Hoe men dat berekent, kan ik hier niet uitleggen. Maar — een der pausen, Gregorius XIII, heeft door bekwame sterrekundigen laten uitrekenen, hoeveel men achter was en toen heeft hij in 1582 laten bekend maken, dat op 4 Oct. moest volgen 15 Oct en dan was de schade ingehaald.

Hij heeft toen ook laten bepalen, dat er eens in de vier jaar een schrikkeljaar moest zijn enz.

Maar — nu weet je misschien, dat er in die dagen — en nu ook nog — een Grieksche en een Roomsche kerk was. De Grieksche kerk, later de Russische kerk, wilde van den Paus van Rome niets weten en die heeft zich dus aan de rekening van Paus Gregorius XIII niet gestoord en die bleef op haar manier doortellen en kwam dus in elke 128 jaar weer een dag achter, zoodat het verschil nu reeds tot 13 dagen was geklommen. Als ze op die manier zou blijven doortellen, zou bijv. over vijftienduizend jaar de Russische kalender meer dan 60 dagen achter zijn en dan zou bijv. als wij 21 Maart schreven, de kalender in Rusland nog 15 of 16 Januari aangeven en dan zou dus de lente daar reeds beginnen in Januari. 't Duurt wel erg lang eer men het verschil opmerkt, maar het verschil is er toch.

Nu is men dan in Rusland besloten om de tijdrekening van Paus Gregorius XIII te volgen — dat noemt men den Gregoriaanschen kalender — en dus te beginnen met 23 Maart (10 Maart Russischen ka-

lender) hebben we over heel de wereld denzelfden datum.

De Russen zullen dus op 9 Maart laten volgen 23 Maart.

BINNENLAND

Een jonge held.

Ze had zich wat ver op 't ijs onder de brug gewaagd. 't Is dan ook veel prettiger onder de brug dóór te kunnen rijden, dan de schaatsen af en aan te binden.

Maar, 't ijs was te zwak geweest en ze was er door gezakt en onder 't ijs verdwenen.

Een jongen had het gezien en ging er op uit om haar te redden. Zakte er ook door, maar hij greep hier en daar onder water, doch ofschoon hij een ooggenblik haar gevoeld had, hij had haar toch niet boven kunnen brengen.

Dan nog maar een keer onder 't ijs gedoken! Hij had haar arm toch geraakt! Ze moest toch vlak bij zijn!

In angstige spanning kijken de inmiddels van beide zijden toegestroomde schaatsenrijders naar het wak, waarvan de oppervlakte steeds minder woeling en beweging toont.

„Als 't een beetje wil, verdrinken er twee!” mompelen enkelen.

Ladders, planken en touwen zijn aangesleept en onder de brug gelegd, om zoo spoedig mogelijk hulp te bieden. Enkele forsche mannen hebben zich op de ladders of planken begeven, om onmiddellijk bij de hand te zijn.

De enkele seconden lijken wel uren.

Daar komt beweging in 't wak en een, twee hoofden komen boven water, de drenkeling en haar 15-jarigen redder. Zij, bijna of heelemaal bewusteloos; hij, met een gapende wond in 't hoofd. Die heeft hij bij 't duiken opgelopen, maar — hij heeft zijn moedig pogen niet opgegeven en — is geslaagd.

De drenkelinge, een 8-jarig meisje, blijkt nog te leven en wordt zoo spoedig mogelijk naar huis gebracht, hij naar 't ziekenhuis, om verbonden te worden.

't Is echt gebeurd, hoor. In Zaandam, in Januari van dit jaar.

Men heeft den jongen held dadelijk blijken van waardeering gegeven. Een fototoestel, een gouden penhouder in étui. En de moeder van de drenkelinge, een arme vrouw, wilde hem f 5.— geven. Maar die heeft hij geweigerd!

Dat kan je zeker ook wel begrijpen, hè?

Die rijk willen worden. . . .

Zoo schrijft de Apostel Paulus aan zijn vriend Timotheus. Je moet het maar eens nalezen in het zesde hoofdstuk van den eersten brief.

Met rijk bedoelde Paulus: veel geld bezittende. Een heele boel menschen denken nog altijd, dat geld rijk maakt. 't Is de grootste dwaasheid, die men bedenken kan.

Voor den kantonrechter te Amsterdam hebben onlangs ook een paar van die dwaazen gestaan.

't Waren allemaal melkslijters of veehouders, die de melk hadden vervalscht.

Bijv. de room er afgenomen en dan voor volle melk verkocht. En ook de room verkocht. Zoo bracht het dubbel geld op.

Of: Een flinke scheut water bij de melk gedaan. Dan meet je er natuurlijk meer Liters uit. En 't water kost niets, hè? Dus zooveel L. water verkocht voor 16. of 18 ct. Dat helpt nog eens!

Een derde had allebei gedaan. En ontroomd en water er bij gedaan! Zoo sneed het mes van twee kanten.

De kantonrechter heeft voorbeeldige straffen gegeven. Boeten van f 300.— tot f 500.—

Gelukkig maar!

VAN ALLES WAT

De draadlooze... Dat is wel op 't oogenblik het voornaamste, wat de wereld bezig houdt.

Die uitvinding van den Italiaan Marconi is wel een van de belangrijkste van de wereld.

Een vorige maal schreef ik reeds over een toestel om draadloos heel ver te kunnen zien, de televisie.

Nu weer lees ik van een toestel, dat aan schepen bevestigd wordt en dat draadloos seint, dat het schip zich op zekeren afstand bevindt.

Bijv. Een schip stoomt bij rustig weer door 't Kanaal. De kapitein laat zijn toestel zoo inrichten, dat het 1000 M. in het rond seint: Schip in aantocht op 1000 M. De andere schepen hebben ook van die toestellen en die vangen het bericht op en de kapitein hoort van den marconist —

dat is een telegrafist voor draadlooze telegrafie! — dat er een stoomboot op 1000 M. afstand nadert. Dadelijk kan de kapitein zijn vaart minderen en alle maatregelen nemen om een botsing te voorkomen! Is dat geen prachtige uitvinding?

Hieronder zie je op de foto ook een toestelletje, dat moet dienen, om draadloos geluiden op te vangen. Dat toestelletje is zoo klein, dat het wel in een lucifersdoosje kan. Je kunt het dus in je zak dragen. Is dat niet gemakkelijk? Stel je eens voor, dat je zelf zoo'n toestelletje had. Wat zou je er een plezier mee kunnen hebben. Maar zoover is het nog niet. Gelukkig, dat we 't er ook nog wel zonder kunnen doen.

De Londensche politie heeft een auto met draadlooze telegrafie. Wanneer nu in Derby de bekende wedrennen gehouden worden, vliegt boven het terrein een vlieg-machine met enkele politie-agenten er in. Die heeren zitten daar uit te kijken, of er soms hier of daar politiehulp noodig is. Als dat zoo is, seinen ze draadloos, in de auto wordt het opgevangen en dadelijk gaan een paar Bobby's — zoo noemt men de Londensche politiemannen — per motorfiets naar de aangewezen plaats.

PLAATSELIJK NIEUWS

Een gewaarschuwde man telt voor twee. Ik las in het „Hbld.”: Te Maastricht is gistermiddag Bemelmans, boodschapper van het klooster Rijckholdt, die op de Groote Gracht zich, op de fiets zittende, aan een vrachtauto vasthield, door een vrachtauto van Fisette, die van den tegenovergestelden kant kwam, te pletter gereden.

't Opschrift, dat ik er boven schreef, geldt natuurlijk voor de lezers van „Onze Courant”.

Schoonebeek. Zaterdag kwam hier voor 't eerst de autobus langs. De auto was versierd met groen en vlaggen. Eerst is hij naar Nw. Schoonebeek gegaan en daarna naar Nw. Amsterdam en vandaar naar Coevorden.

S. F. H.

Amsterdam. Grote brand in de Kinkerstraat. Van de week is in Amsterdam een groote brand geweest. Kinkerstraat 33 is nog zoo'n ouderwetsch huis van 6 burens op een trap. Op Donderdag 24 Jan. had de vrouw van 1 hoog achter ruzie met de burens gehad, wat wel eens meer gebeurd was, en dan gezegd: „ik zal je wel eens trakteren, dan jaag ik de roode haan er in”. „Dan moet het nu maar eens gebeuren”, zei zij bij zichzelf. Na het

kleed met petroleum gedrenkt te hebben, stak zij het aan. Is dat niet verschrikkelijk? Na haar kat op straat neergezet te hebben, ging zij met haar hond de straat op. Des avonds kwam zij heel opgewonden zich op het bureau Leidscheplein aanmelden, vanwaar zij naar het bureau Lauriergracht werd gebracht om in verhoor genomen te worden.

A. J. H. d. W.

Harlingen. Verleden week gebeurde het dat er een zwaan bij ons onder aan den zeedijk zat. Men keek en keek, en ja, het was een mooie groote. Maar hoe die te krijgen? Al gauw wist men wat, men haalde een jager. Toen er een paar schoten gelost waren, viel hij om en men ging kijken. Toen men er bij kwam, was het een... opgezette, door grappenmakers er neergezet. Is dat niet leuk?

H. J.-O.

Giessendam. Hier in G. zijn al enkele ongelukken met omnibussen gebeurd. Een poosje geleden is op de pont ook een ongeluk gebeurd. De auto sprong uit elkaar en de chauffeur zijn gezicht is geheel verbrand. Hij is naar het ziekenhuis gebracht, maar nu is hij weer beter.

G. A. C. d. R.

KORT NIEUWS

Op Nieuw-Guinea is een Engelschman, die zich te ver in het binnenland gewaagd heeft, met zijn bediende door de kannibalen (= menscheneters) in die streek opgegeten. Als onze Regeering daar maar geen moeite mee krijgt.

Op 23 en 24 Februari wil men in Frankrijk — te Toulouse — een vergadering houden van de vaders en moeders, wier zonen in den oorlog gesneuveld zijn.

't Kan een groote vergadering worden, want er zijn negenhonderdduizend (900.000) vaders en moeders van gesneuvelden.

Wat ze er willen bespreken, doet hier niet ter zake. Denk het nog eens even in: 900.000 vaders en moeders die een of meer kinderen in den oorlog hebben gelaten.

Als die menschen aan rijen van tien gingen loopen met een meter afstand tusschen elke twee rijen, zou het een lange stoet worden. Zoo lang, dat de groote weg van Amsterdam over Utrecht naar Arnhem er precies door ingenomen zou zijn!

ADVERTENTIËN

Hartelijk dank aan een „RAADSELMOEDER” te Bilthoven, voor de gezonden „Verborgen steden”. Moet Uw incognito absoluut bewaard blijven?

OOM KOOS

VRIJENBLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

13 MAART
No. 11

VRIJ EN BLIJ

Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand

Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbnz., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG—ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

BRIEFWISSELING EN PRAATJE

Briefwisseling.

In de meeste briefjes gaat het over ijs en schaatsenrijden. Ik kan me begrijpen, dat jullie heerlijk van dit oud-Hollandsch vermaak hebben genoten. Ik ben zelf trouwens ook nog even op de schaatsen geweest. Maar — 't was te lang geleden, dan dat ik me er goed op roeren kon. Heb ze daarom maar gauw weer afgebonden en nu genieten mijn kinderen op mijn schaatsen, een paar ouderwetsche, met kei-harde ijzers.

Maar jullie begrijpt, waar ik in mijn briefwisseling kort moet zijn, dat ik nu niet op de ijsvertellingen van allen antwoord kan geven. Dat zou te veel plaats vragen en 't zou ook wat vervelend worden. Daarom heb ik hierboven in 't kort een antwoord voor alle ijsliefhebbers geschreven. En nu begin ik aan de briefjes afzonderlijk.

Zoutkamp, Rozeknopje. Ik zal je raadsel nog wel in mijn groote verzameling hebben. Als ik het tegen kom en het is geschikt, zal ik het plaatsen. Zender maar meer. — **Bob, De grootste meester voor de kleinste klas.** Da's aardig. — **Willemstad, Wildzang.** Dank voor de raadsels. — **Terkaple, Flora.** Je ziet — ik heb je schuilnaam veranderd. Dank voor raadsels. — **Werkendam, Sneeuw witje.** In Sch. gearriveerd? En bevalt het je goed? — **Utrecht, Mimosa.** Dank voor raadsels. — **Strijen, Elle Emme.** Hoe ik heet? Wel, dat weet je toch wel. Of 't een schuilnaam is? Neen heusch niet. Je weet, Koos is een verkorting van Jacobus! — **Steenwijk, Mirtetak.** Daar doe je goed aan, dat je mee komt raadselen. Ik heb er nooit te veel! — **Goudkopje.** Of je me schrijven mag? Wat graag. Lees maar eens wat ik Mirtetak schreef! Wilden die menschen niet werken voor 20 ct. per uur? 't Is dan ook wel erg weinig! — **Schraard, Heit syn fanke.** Je bent toch zoo'n gezellige babbelaarster, dat ik wel op je brief moet antwoorden. Je schrijft over alles en nog wat! Wat je van dien Oom Koos schrijft begrijp ik niet goed. Zoo, ga je naar Bolsward ter school. En zou je dan geen tijd meer hebben? Dat zou ik echt jammer vinden. — **Santpoort, Bob.** Dat was een knap rapport. Hoe oud je moet zijn, om met ouderen mee te raden? Zoodra je die van ouderen kunt oplossen, behoort je bij de ouderen. — **Rotterdam, Speurneus.** Hartelijk welkom in onzen kring. — **Schjippe blomke.** Dat beteekent 'tzelfde als ons madeliefje, hè? Je bent hartelijk welkom, hoor. Je adres is reeds genoteerd, nietwaar? — **Dikkertje.** Maar, wat vertel je me nu, kan je nooit geheel beter worden? Dat zou toch jammer zijn. Maar — er komt toch ook nog een tijd, dat er geen lijden en geen ziekte, geen verdriet en geen tranen meer zullen zijn? Toe zeg, raadsel jij nog een flinke poos meel — **Bleekneusje.** Ga jij meeraadselen inplaats van Robbedoes? Prachtig. Jammer, dat Robbedoes in vijf jaar tijds. nog nooit een prijs gehad heeft. Maar — er zijn ook zooveel neefjes en nichtjes! — **Oudelande, Zilverblond.** Heb je ook een aapie op een

stokje gemaakt? — **Noordwijk, Duinroosje.** Was het boek naar je zin? Dat doet me genoeg. Lezen jullie V. en B. gezamenlijk op school? Met hoeveel wel? Of de heele klasse? — **Nijkerk, Duikertje.** Ja, dat moest nog kunnen, hè, schaatsen rijden zonder dat het vroom! — **Nijverdal, Chrysant.** Zal je niet al te veel uit de ramen van school naar de straat kijken? — **Nw-Amsterdam, Boomkruipertje.** Lees maar eens wat ik aan Bob te Santpoort schreef. — **Witte onschuld.** Dat was een veilige ijsbaan, die je vader gemaakt heeft. — **Nederhemert, Boschbewoner.** Als je op ongelinieerd papier schrijft, moet je een briefkaart onder je hand leggen en met je pink, onder 't schrijven langs den rand gaan. Dan schrijf je altijd recht. — **Midwolda, Kleine Wim.** Goed zoo, dat je mee komt raadselen. Ik heb graag raadsels, hoor! Zender mij maar! — **Middelburg, Anton M.** Wil je een schuilnaam kiezen, dat is voor mij gemakkelijker. Wat aardige tekeningetjes. — **Losdorp, Moes jongste en Viooltje.** Jullie briefjes zijn gelukkig nog bijtijds aangekomen. — **Laren, Han H.** Dank voor je raadsels. — **Hollandscheveld, Veldbloem en Veldmuisje.** Dus vader heeft jullie een groot genoeg gedaan, door V. en B. te bestellen. Dat kan ik begrijpen. — **Heusden, Blauw Vlindertje.** Jou babbeltjes lees ik altijd met het grootste genoegen. Als ik ze lees, denk ik altijd: Wat jammer, dat zoo'n gezellige briefschrijfster eens moet ophouden met meeraadselen. Doe het nog maar een heele poos, hoor. Wat mooien tekst gaf dominé je mee bij den Bijbel, kan je haar goed onthouden? Want je zal haar nog wel eens nodig hebben.

Allemaal hartelijk gegroet van
OOM KOOS.

(Vervolg Briefwisseling in het volgend nummer.)

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje bedoelt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen worden ingewacht uiterlijk den **derden Donderdag** van elke maand aan nevenstaand adres.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebussen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. Op het blaauw met de oplossingen bovendien den naam en de geboortedatum met geboortjaar. Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaauw worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBNZ.
Uitgever „Vrij en Blij”
BAARN.

.... TOEN BUITELDEN ZIJ VAN DEN
SCHOORSTEENMANTEL

DE UUR-MANNETJES.

De pendule op den schoorsteenmantel sloeg twaalf uur. 't Was nacht. Toen de naklank van den twaalfden slag was weggestorven, ging aan de achterzijde van de pendule een deurtje open en toen kwamen er twaalf kleine mannetjes te voorschijn. 't Waren oude mannetjes, met groote rimpels in 't voorhoofd en met lange, grijze baarden. Ze hielden elkaar bij de hand en hoewel ze heel oud en grijs waren, konden ze nog wel gekheid maken. Ze knikten tegen elkaar, ze lachten en... toen buitelden ze van den schoorsteenmantel op den grond.

Op hun teenen liepen ze naar een ledikantje, dat in de kamer stond en waarin een jongetje lag te slapen.

Wat konden die mannetjes vlug bij 't ledikant omhoog kruipen. In een wip zaten er een paar op het kussen, nog een paar zetten zich aan 't voeteneind op de dekens; de anderen buitelden eens over elkaar heen en bleven, toen ze weer op den grond stonden, naar het slapende jongetje kijken.

't Jongetje sliep erg vast, maar een der mannetjes aan het hoofdeneind, stootte den kleinen slaper een paar keer aan en toen werd hij toch eindelijk wakker. Het maanlicht scheen in de kamer en hij kon de mannetjes duidelijk zien.

Wat een vreemde mannetjes waren dat. Ze waren allemaal gelijk gekleed; een puntmuts hadden ze op het hoofd en op die puntmuts was een cijfer geborduurd. Maar die cijfers waren allemaal verschillend. Die aan den linkerkant op 't hoofdkussen had een I op zijn muts. Zijn buurman prijkte met een II. En zóó ging het voort, III, IV, V... tot XII toe. Ze hadden allemaal een rood jasje en een blauw broekje aan. Op de borst droegen ze ook borduursel en dat borduursel was weer zeer verschillend. Er was er een, die een haan op zijn jasje geborduurd had, een andere pronkte met een melkbeker, een derde met een bel, een vierde met een slaapmuts.

Daar begon 't mannetje, die aan den linkerkant van het hoofdkussen zat, met een bromstem te spreken:

„Wij zijn de uur-mannetjes.”

„De uurmannetjes?” dacht het jongetje, „waar komen die toch vandaan?”

't Was, of dat mannetje precies wist, wat het jongetje dacht. „Wij komen uit de pendule,” zei hij. „En we zijn bij je ledikantje gekomen, om je eens te zeggen, hoe wij over je denken. Nou, we vinden je een ondeugenden jongen. Je hebt geen respect voor ons. Hoor je het? Geen respect.”

„k Heb u toch niets gedaan, meneer,” zei het jongetje.

„Niets gedaan? Is dat dan niets, dat je nooit met ons rekt? Als meneer VII 's morgens zijn stem laat hooren en je zegt, dat het tijd is om op te staan, doe je precies, of je hem niet kent. Dan draai je je nog eens om in je bed. Zijn dat manieren?”

En als meneer VIII, dat is de meneer met de melkbeker, je vertelt, dat het tijd is, om te ontbijten, sta je nog in je waschkom te plassen en je luistert niet naar hem. Als meneer IX, dat is de meneer met de schoolbel, je zegt, dat de school begint, moet je eerst nog even je boeken bij elkaar rapen. Nee, je hebt geen respect voor ons.”

Het jongetje schaamde zich. 't Was waar, hij had zich nog nooit veel om de uur-mannetjes bekommerd. En nu waren ze boos.

Wat had het ventje het benauwd. Hij wilde schreeuwen, maar kon niet. Hij wilde om vader en moeder roepen, maar het geluid bleef hem in de keel steken.

Meneer I nam weer het woord.

„Wil je in 't vervolg beter oppassen?” vroeg hij.

„Ja, meneer,” antwoordde het jongetje.

Toen buitelden de mannetjes van 't ledikant af. Ze hadden elkaar weer een hand gegeven en dansten door de kamer. Ze klauterde bij den schoorsteenmantel omhoog en verdwenen in de pendule.

't Jongetje lag nog stil en luisterde.

Daar sloeg de pendule met helderen klank: één.

't Jongetje keerde zich om en vlijde zich lekker in de kussens.

„'t Waren vreemde mannetjes,” mompelde hij nog, „en ik durf voortaan niet weer te laat zijn.”

Toen viel hij weer in slaap.

't Maantje keek in de kamer en lachte.

Z.

IN 'T KRAAIENEST, door W. G. van de Hulst. (XI).

Jammer! die mooie dag werd in eens afgebroken. Om z e v e n uur zouden de jongens weggaan; maar — om vijf al werd er op de voordeur geklopt. 't Was de chauffeur van de autobus. „Baas,” riep hij, „baas, er moeten twee jongens van je mee?”

„Ja, maar n o u nog niet!”

„Jawel baas.... De bus van zeven uur rijdt vanavond niet meer, er is een as gebroken. En ik wist, dat ze meemoesten: je had 't me vanmorgen verteld....”

Jammer! O, wat jammer!.... Maar 't m o e s t. Dit was de laatste bus vanavond. En in groote haast werden de jongens in de jassen en dassen gepakt. 't Was een drukte, een drukte!.... Jasbaas bracht een boodschappenmand, en daar gingen de cadeau's van Jasper in, en een paar perziken voor moeder, en een eigengemaakte harlekijn van bordpapier voor kleine Toos, en een paar boterhammen voor onderweg en een paar appels.... en....

„Gauw een beetje, hoor!” riep de chauffeur „Ik kan zoolàng niet wachten!”

„Ja, ja!” lachte Jasbaas, „de taart is al gebakken; hij komt den oven al uit; hier is-t-ie.” En hij duwde de jongens voor zich uit naar buiten: de één met de doos, de ànder met de mand.

De motor ratelde aan. Daar gingen zel....

Jammer!

VI. Als je ergens bang voor bent....

Toen ze thuiskwamen....!

O ja, die nare doos van den dominee, met den uil er in, had de pret van het reisje in de autobus, — die zoo heerlijk heen-hotsbotste over de ongelijke steenen van den straatweg, dat je nu en dan haast van de bank vloog. — tòch wel weer een beetje verdonkerd. Wim had zelfs een keer gedacht: „Als we die nare doos nou eens stilletjes in de autobus onder de bank lieten staan, en wègliëpen....?” maar hij schrok er zèlf van, durfde 't niet eens tegen Dik zèggen.

Maar toen ze t h u i s k w a m e n, — toen ze hun straatje instapten, waar 't gelig licht

van hun winkeltje zoo vriendelijk de donkerte inkeek, — toen ze de nare doos tòch verga-ten, — toen ze wild en haastig de deur openrammelden, dat de nijdige winkelschel rinkelde van schrik, — toen er, gelukkig, niemand voor de toonbank stond, maar moeder alléén er àchter, — toen ze al wilden roepen: „Moe-der, o 't was zoo fijn!....” t ó e n.... toen zagen ze opeens moeders g e z i c h t.

Even was er een glans van blijheid in haar oogen, toen ze haar jongens, zoo vroeg al, zoo onverwachts, zag binnen stuiven; — éven maar. Dadelijk werd haar gezicht donker en boos.... „Bèngels, deugnieten, ruiten-ingooiers, ben je daar?.... — Gauw naar binnen, en uitgekleet. en dadelijk naar je bed! En mòrgen....! Vooruit, naar binnen!”

En vader, die binnen de krant zat te lezen met Bepbie op zijn knie, schoof zóó haastig het gordijntje open, dat de poes van zijn schoot rolde.... En toen hij zijn jongens zag, stak hij zijn vuist in de hoogte, alsof hij nu al, door de ruiten heen, zeggen wilde: „D'r zit wat voor je op, mannetjes! Kom maar binnen!”

O, dat was een bang, verdrietig thuiskomen geweest....

Maar — 't was och erg, héél erg m e e g e v a l l e n.

's Morgens was er een politie-agent bij moeder gekomen en had haar verteld, wat haar jongens hadden uitgevoerd in den tuin van mevrouw Haverman.... Een politie-agent zóó maar bij háár aan de deur. 't Goede mensch was bleek geworden van schrik, en toen ze hoorde, wàt er eigenlijk aan de hand was, — rood van schaamte. „Zulke bengels, meneer.... zulke kraaien! En ik weet er niks van, meneer, geloof me!.... Zulke rakkers! Ik zàl ze.... daar kunt u van op aan, meneer! Ze zijn niet thuis, ze zijn uit, met den schipper mee, maar ik zàl ze.... die rakkers, ik zàl ze.... meneer....!”

En toen de agent weg was, had ze kleine Toos maar dadelijk bij de hand genomen — 'n schoon schortje voor — had 't winkeltje maar even gesloten, was regelrecht naar mevrouw Haverman geloopt.... Neeltje, de meid, deed open.... „Hé, woont uwé

hier? . . . " Moeder had weer een kleur gekregen, en — Neeltje ook.

Maar toen mevrouw Haverman zèlf in de gang kwam, en moeder haar rustige, vriendelijke oogen zag, — toen ging 't beter. . . . Och, mevrouw Haverman had van de kwajongensstreek eigenlijk niet eens werk willen maken: de gebroken ruiten waren oud en verweerd; en van de cactussen waren maar enkele afgeknaapt. Als Neeltje niet zoo voorbarig geweest was, zou moeder er nooit iets van gemerkt hebben.

„Maar — 't is toch niet goed, niet mooi van uw jongens, dat ze u niets verteld hebben van 't ongeluk. . . ."

„Nee, mevrouw, dat is 't ook niet. Zulke bèngels, . . . een mensch wil ze zoo graag netjes en fatsoenlijk groot brengen; zulke. . . . o, en nou die politie aan de deur! O, mevrouw, ik wil graag alles betalen, maar die politie, ziet u. . . . En die bengels zijn u i t vandaag."

Mevrouw Haverman glimlachte.

„Stel uw hart maar gerust," zei ze. „'t Zou wat moois zijn: de jongens door onbesuisdheid de dingen vernielen, en u ze betalen. De politie zal ik wel schrijven dat de zaak in orde is. Ik vind het aardig, dat u zelf even bij mij gekomen bent. Maar — nu moest u die beide klauterbazen toch ook eens bij me sturen. Dat zullen ze wel niet prettig vinden, maar dat is het gevolg van hun onbedachtzaamheid. . . . Wilt u dat doen?"

„O, ja mevrouw, . . . zéker mevrouw."

„Maandag dan maar. . . . of neen, dat schikt me minder goed. Weet u, laat ze morgenmiddag maar even komen. Dan hebben we den tijd eens rustig te praten. . . . Maar ze komen alléén, nietwaar?"

„Zeker mevrouw, zéker. . . . 'k Zal er voor zorgen. Zulke kraaien! . . . Dag mevrouw, dank u wel, hoor mevrouw! Dank u wel. Hè, dat is 'n mensch 'n pak van z'n hart. . . ."

Neeltje, die aan 't eind van de gang, door een reetje van de keukendeur had staan luisteren, smeedt nijdig de deur dicht. . . . „Mevrouw is véél te goed, véél te goed! Die nare jongens! Als ik mevrouw was, . . . nou. . . .!"

Maar moeder was de afloop van de geschiedenis erg meegevallen. „Wat 'n vriendelijk mensch! . . ."

Vader had onheilspellend zijn wenkbrauwen saamgetrokken, toen moeder hem 's middags dadelijk het geval vertelde. Hij had zijn jas en zijn pet geërgerd op 'n stoel neergesmeten, alsof die de schuld waren. . . . „R à k k e r s zijn het, — ik zàl ze wel. . . ."

't Was maar goed geweest, dat ze zoo ver en zoo veilig weg waren; want 's avonds was vaders booze bui weer gezakt. Zoo'n vrije Zaterdagmiddag was zoo prettig —, en kleine Toos had zooveel aardige, dwaze dingen gedaan en gezegd, dat hij telkens lachen moest, — hij had overgewerkt deze week, en nu een paar aardige centen bóven zijn weekloon ontvangen, — en z'n pijpje smaakte zoo lekker, — en z'n schoone, gestreken boezeroen, zat hem zoo frisch, . . . Hij was eigenlijk de booze daad van z'n jongens al háást vergeten. . . .

Toen kwamen ze binnenstuiven. . . .

Als een hagelbui door den zonneshijn heen viel opeens de boosheid van vader en moeder op de arme jongens. Maar — 't was toch, tòch goed afgelopen. . . . Dat ze 't niet verteld hadden van die ruiten, dat was 't ergste.

„Ik wou het nog zeggen," verdedigde Dik zich. „maar Wim. . . ."

„En als je 't dan niet durfde, ben je nèt zoo'n flauwe jongen als Wim, en geen haar béter," zei vader kort. „En nou. . . . nou moeten jullie 't morgenmiddag zèlf maar goed gaan maken bij die mevrouw."

„Gaat u dan mee, moeder? . . . — Ja?"

„Ik? . . . Nee hoor! Ik heb de ruiten niet ingegooid," lachte moeder. Ze vond het heelmaal niet erg haar jongens alléén naar die vriendelijke dame te sturen. „Eigen schuld, hoor, — e i g e n schuld! Je knapt dat zaakje maar alleen op."

En ze hadden dien avond toch ook nog kunnen vertellen van de mooie reis op de schuit, en van dat aardige joggie van Jasbaas, dat zoo knàp was, en dat zulke mooie dingen kon verzinnen. En Toos, die al in haar bedje lag, had al het moois uit de mand op haar deken-tjes gekregen om te zien. Ze had naar de doos met den uil gewezen: „Die ook! die ook, . . . ikke die ook!" . . .

„Nee hoor, daar zit een beest in met heele

grootte oogen, brrr! . . . " zei Wim. En 't kindje was, door al 't gebabbel heen, spelend in slaap gevallen, met een aapje-op-een-stokje in elke hand.

„En jullie nou vanavond ook vroeg naar bed. Gewasschen en verschoond ben je gisteravond al. En je hebt vannacht zoo weinig en zoo raar geslapen. . . . Gauw naar boven! Roep nog maar even, als je klaar bent, dan kom ik je wel even onderstoppen. Toch veel lekkerder, hè, dan in zoo'n schuit. . . ."

Moeders woorden hadden heelemaal dienstzelden, vriendelijken klank als anders. . . .

Ja, 't was erg, heel erg mee gevallen, dien avond.

En den vòlgenden dag? . . .

's Morgens waren ze met vader naar de kerk geweest; vóór het eten óók nog naar de Zondagsschool; maar ná het eten. . . .

Daar gingen ze, het stille Weverstraatje uit, heel netjes naast elkaar, maar héél langzaam, en ze keken om, en nòg eens; maar toen ze zagen, dat vader in de deur kwam, en moeder, tusschen het reetje van de gezakte winkelgordijnen door, hen na zag, durfden ze niet goed meer. Ze waren al bij den hoek. . . . Dáár, 't derde huis. . . .!

Wim droeg de doos met den uil. Die moesten ze maar meteen even meenemen, vóór er thuis iets aan beschadigde. En dat die mevrouw morgen pas jarig werd, was zoo erg niet. . . . Ja, straks hadden ze samen kleine Toos nog bang gemaakt. Voorzichtig hadden ze de eene, halfslappe punt van het deksel een eindje opgelicht en 't kleine ding geroepen: „Toos, kijk'es, zoo'n beest, kijk'es zulke grootte oogen!" . . . En toen Toosje, bang, op haar teentjes, haar Zondagsche schortje opgefrommeld in haar kleine vuisten, dichterbij sloop, om tòch even te kijken, — toen had Wim opeens gebruld: „Brrrr, hij bijt," en een klap boven op het deksel gegeven. Veel te hard, de doos wankelde, viel bijna van den stoel. Toos, gillend van angst, was tegen vader opgevlogen, die net binnenkwam. . . . „Beest, beest, . . . o, beest!"

„Dekselsche jongens, moet je den vogel nou beschadigen?" bromde vader. „Je neemt hem zoo maar meteen mee."

Ja, ze waren zelf ook even heusch geschrokken. 't Was net, of er iets viel, of er iets bonkte in de doos. Die uil zou toch niet stuk zijn? . . . Ze durfden het deksel niet meer oplichten.

En daar gingen ze nu. . . . En ze treuzelden voor de deur; maar opeens zei Dik: „Jó, daar zit ze!" . . . Hij zag voor het raam van de voorkamer een dame zitten met wit haar. En ze keek nèt! . . . Ja, toen moesten ze toch wel de hooge stoep opklimmen en aanschellen. Hun bange oogen keken naar den deurknop, of die al bewoog. . . . en dán. . . .

O, maar 't was zoo erg, zoo héél erg mee gevallen.

Neeltje was uit. Mevrouw had zelf opengedaan.

„Zoo, zoo, . . . kom maar eens met me mee."

En toen moesten ze ieder op een mooien stoel, in die prachtige voorkamer gaan zitten. En ze zeiden niets, ze wisten niet, wat ze zeggen moesten. En Wim had de grootte doos maar trouw op zijn knieën laten staan. . . . O, hij had wel achter die doos willen wegkruipen, toen die mevrouw hen zoo aankeek.

Maar — 't was toch goed gegaan.

Ze moesten alles vertellen; Wim, die de oudste en de grootste was, 't éérst! . . .

„En weet je, wat nu het àllerergste is?" vroeg mevrouw.

„Van die bloemen!" . . . zei Dik zachtjes.

RAADSELS.

Raadsels voor Ouderen.

1. Kettingwoorden:

Steen—zuur
Bagger—fabriek
Wasch—buis
Bier—fabriek.

2. Rebus.

Wat stelt dit voor:

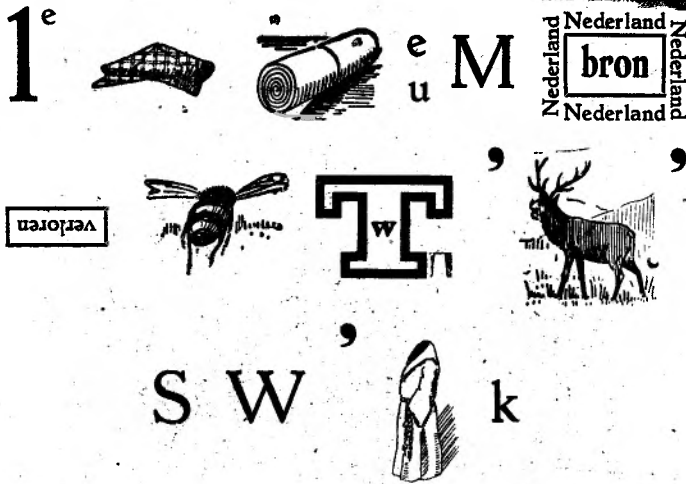
Poppenmoedertje, Terkaple.

3. Verborgen plaatsnamen.

Hij is als mensch edel en beminnelijk, maar hij is geen geleerde.
Dat kan Mina als meerderjarige zelf doen.
Onze kinderen zijn groot, we hebben geen wieg of box meer nodig.
Luidruchtig ging de heele familie op reis en achter alle ramen in
de straat werden ze begluurd.
De opgewonden man riep zijn vrouw toe: „Heusch, engel, ons
fortuin is gemaakt.” *Een Raadselmoeder, Biltoven.*

4. Neemt ge van een zekere soort van vleesch de voorste letter
weg, dan hebt ge ook vleesch. Wat voor vleesch is dat?

5. Rebus.

6. Wat vindt men op een leegen zolder?

Raadsels voor Jongeren.

1. Ik ben een stad in Zuid-Holland. Snijdt mij den staart af en bijna
ieder begeert mij, zoodat de geweldigste oorlogen ontstaan om
't bezit van mij! *Moedertje, A'dam.*

2. Rebus.

3. Welken naam van een mooi tijdschrift kan men uit deze letters
maken?

VNIJBELRIJ

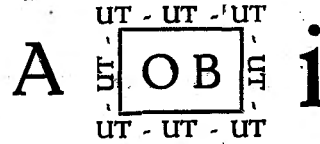
Strassappel, Harlingen.

RAADSELS (vervolg).

4. Welke bakker proeft zijn baksel nooit?

Maartsche bui, de Bilt.

5. Rebus.

Bob, Santpoort.

DE KOE SPREEKT.

Wat moet ik met dat kleine goed?
Dat tript en pikt maar onverdroten.
Ik weet niet, wat dat worden moet,
Dat draait en zwaait maar om mijn pooten.
Straks doet 'k nog een van allen zeer,
Dan is 't: „Wat ben je onvoorzichtig,
Kun jij niet uitzien, groot meneer?
Je bent voor ons heusch te zwaarwichtig.”

Dat gunt zich heel den lieven dag
Geen rust van de avond tot den morgen,
Dat denkt, als ik 't eens zeggen mag,
Nooit aan gebrek en ken geen zorgen.
Nou, 'k heb een hart vol medelij,
En komen ze ook zonder vragen,
Er is wel ruimte in de wei,
Ik zal ze daarom maar niet plagen. L.

TOCH WEER VRIENDEN.

Lientje had het gansch en al bij Jakob bedorven. Het kwam zoo.

Jakob had moeten schoolblijven, omdat hij in de klas erg gebabbeld had. Toen Lientje uit school kwam en, oudergewoonte, op haar broer wachtte, kwam Kees, Jakobs vriendje, en zei tot haar: „Wacht je op Jakob? Ga dan maar gauw naar huis, want die komt nog in geen half uur. Hij moet schoolblijven.”

En toen was Lientje naar huis gedaan. Zij wist, dat zij nu niet langer op Jakob mocht wachten. Moeder zou het niet goed vinden. Ze wilde haar kinderen op tijd thuis hebben.

Toen Lientje thuis kwam, vroeg moeder: „Waar is Jakob?” en toen moest Lientje de waarheid wel vertellen. Niet, dat ze zoo graag van haar broer klikte, maar als moeder vraagt, mag je toch zeker niet doen, of je van niets weet, terwijl je alles weet.

Natuurlijk zat er wat voor Jakob op, toen hij thuis kwam. Hij moest vertellen, waarom meester hem gestraft had en moeder gaf hem een flink standje. Dat had hij dan ook dubbel en dwars verdiend. Had hij dat nu maar willen erkennen, dan was er niets te doen geweest, maar... Jakob vond het heelemaal niet goed, dat moeder zoo op hem pruttelde. Zoo'n keertje schoolblijven! 't Zou ook nog al wat. Welke jongen bleef nu nooit eens school. Een meisje zoals Lientje, nou ja, dat was wat anders. Maar een jongen.

Alles zou ook wel goed gegaan zijn, als Lientje maar niet geklikt had. Zoo'n leelijke klikspaan. Maar Jakob zou haar wel krijgen.

Toen hij, na de middagboterham, met Lientje naar buiten mocht, begon het lieve leven.

Jakob begon zijn zusje te plagen. „Klikspaan!” riep hij, „leelijke klikspaan.”

„Da's nietes,” zei Lientje.

„Da's welles,” schreeuwde Jakob. „Jij hebt het aan moeder verteld.”

„Nou, maar moeder vroeg er naar en toen kon ik toch niet zeggen, dat ik er niets van wist.”

„Och, nee, jij kunt niets,” sarde Jakob. „Een klikspaan ben je toch.”

Lientje zei maar niets meer. Jakob zou toch strakjes wel weer goed op haar wezen. Dat hoopte ze tenminste.

Maar zóó gemakkelijk ging dit niet.

Jakob ging voor haar staan, stak de tong tegen haar uit, klapte sarrend in de handen.

Lientje wilde hem voorbijgaan, maar dat liet hij haar niet doen.

En toen begon hij zoowaar te zingen:

Klikspaan, klikspaan,
Durft niet over 't straatje gaan.
't Hondje zal haar bijten,
't Katje zal haar krabbelen,
Dat komt van al dat babbelen.

Lientje kreeg de tranen in de oogen.

„Je huilt,” sarde Jakob. „Och, och, wat ben jij dapper. Dat kleine kind. Maar een klikspaan ben je toch.” En meteen trok hij Lientje aan 't haar.

„Wil je daar wel eens afblijven, deugniet?”

O, Jakob schrok er van. Waar kwam op eens die stem vandaan?

Wacht, hij wist het al. Hij zag Gerrit, die in 't huis naast hem woonde, over de schutting klauteren.

„Schaam je je niet?” vroeg Gerrit, terwijl hij tusschen Jakob en Lientje in ging staan.

„Durf je zoo'n klein kind aan? Jij bent dapper, hoor. Hierzoo, begin nou maar eerst eens met mij.”

En Gerrit stak zijn groote, vuile hand uit en deed, of hij Jakob eens een flinken klap zou geven.

En Jakob? Ja, die balde wel de vuist en

deed precies, of hij wel graag met Gerrit wilde vechten, maar daar meende hij niets van. Hij was bang voor Gerrit en op een klap van die vuile hand was hij heelemaal niet gesteld. Gerrit was bij een schoenmaker in de leer en zijn hand was zwart van het pek.

Even deed Jakob, of hij ook toe wilde slaan.

„Wat?” riep Gerrit. „Durf je werkelijk? Wacht maar eens.”

't Scheen nu wel, of hij heel boos was. Hij zette een paar oogen op, om er bang voor te worden.

Lientje had dit getwist aangehoord. Ze stond er nu zoo'n beetje verlegen bij te kijken met haar vingertje aan den mond. Ze vond het wel heel goed van Gerrit, dat hij haar te hulp kwam. Jakob had ook wel een paar flinke klappen verdiend. Lekker, fijn, nu kreeg hij er van langs. Maar nog maar pas had Lientje zoo gedacht, of het stemmetje van binnen zei: „Is dat nu goed, Lientje? Zou je 't heusch aardig vinden, dat Gerrit je broertje een pak slaag gaf? Mag jij wel zoo boos op hem zijn?”

Toen dit stemmetje zoo sprak, schaamde Lientje zich. 't Was waar. Jakob had heel leelijk gedaan, maar hij had het zeker ook heel onprettig gevonden, een standje van moeder te krijgen. En hij was toch anders ook nog wel een goede jongen. Gisteren nog had hij met veel moeite haar kaatsbal uit de sloot gehaald.

Ze liep gauw een stapje naar Gerrit toe, trok hem aan zijn mouw en zei: „Och, doe hem niets, Gerrit. Jij bent ook al zoo groot en Jakob kan immers toch niet tegen je aan.”

„Nou,” bromde Gerrit, „dat is waar. Dan zal ik je voor dezen keer nog sparen, ventje. Maar pasop, als ik je weer met Lientje zie vechten.”

Jakob bromde nog wel wat, maar hij vond het nu klaarblijkelijk toch maar beter, om niets meer tegen te zeggen. Langzaam, heel langzaam, om toch maar goed te laten zien, dat hij niet bang was, ging hij weg. En Gerrit ging weer aan zijn werk.

* * *

Lientje was Jakob gevolgd naar den tuin. Daar was hij in zijn tuintje aan 't werk. Zorg-

vuldig trok hij alle grassprietjes en onkruidplantjes uit het perkje. Ha, dat knapte op, hoor.

Toen Lientje dit een poosje had aangezien, bukte ze zich bij Jakob neer en begon hem te helpen.

Jakob zei niets. Hij deed precies, of hij zijn zusje niet zag. Maar daarom zag hij haar nog wel. Opperbest.

„Dat is toch mooi van Lientje,” dacht hij. „Ik heb haar zoeven toch wel erg geplaagd. Als ik in haar plaats was geweest. . . .

En hij schaamde zich.

Eindelijk was hij met zijn werk klaar. Lientje had hem trouw geholpen.

Toen, zonder Lientje aan te zien, zei Jakob: „Zullen we nou jouw tuintje doen?”

„Ja,” riep Lientje blij, „heel graag. 'k Ben er in een poosje niet in aan 't werk geweest en nu ziet mijn perkje groen.”

„Kom dan maar,” vond Jakob, „als we gauw voortmaken krijgen wij het voor 't eten nog best klaar.”

Toen ze met hun werk klaar waren, gingen ze als de beste maatjes naar huis.

„Als ze nou maar niks tegen moeder zegt,” dacht Jakob. „Ze is nou wel niet boos meer, maar ze heeft toch ook verklapt, dat ik straf in school heb gekregen.”

Maar Lientje zei niets. Nu moeder niets vroeg, behoefde zij immers niet vertellen, dat Jakob haar geplaagd had.

„'t Is toch wel een lieve zus,” vond Jakob toen. „Ik heb haar zoo straks toch wel heel erg geplaagd, en als ik eens in haar plaats was geweest? Misschien had ik moeder dan al lang alles verteld.”

Jakob schaamde zich. Maar hij nam zich voor, om 't weer zooveel mogelijk goed te maken. Hij zou Lien eens helpen met haar plakboek. Daar kon ze toch nog niet goed mee terecht, en dan mocht ze van hem die mooie plaat hebben, die plaat met het poesje, dat een rood lintje om den hals had. Dan zou ze wel heel erg blij zijn.

Na 't eten, toen moeder haar kinderen verlof gaf, om nog even buiten te kijken, zei hij: „Ga je mee, Lien?”

„Ja,” zei Lien vroolijk en toen gingen ze samen blij op stap.

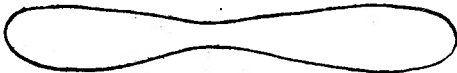
K.

WAT KINDEREN KUNNEN.

Voor kleine jongens.

Als de groote broer of zus eens een klein beetje wil helpen, kunnen de kleuters ook wel zelf wat maken. We zullen beginnen met een schroef. Dat is heel gemakkelijk en heel leuk. Als je er hard mee in den wind loopt, vliegt ze in de rondte en snort als een echte vliegmaschine. Ook kun je ze voorop een fiets vastmaken. Op jongensfietsjes staat dat wel leuk. Ik ben wel eens uit fietsen geweest met kleine jongens die er zoo een op hebben en 't is haast net zoo leuk als een gekochte.

Begin dus maar eens. Je neemt een flink stevig stukje karton en teekent daarop een figuur als hieronder

maar wat grooter natuurlijk, zoo erg precies hoeft het niet, als de helften maar eender zijn. Dan knip je die figuur uit en maakt in 't midden een gaatje. Neem nu een dun stokje van 1 of 2 d.M. lang en maak dat je daar goed stevig een speld in kunt steken aan 't eind.

Nu neem je eerst een kraaltje op de speld, omdat de knop anders door het papiergaatje gaan kan. Dan steek je de speld door de kartonnen schroef, dan nog eens een kraal er op, een grootere nu liefst, die vooral goed rond moet zijn, en dan steek je de speld goed diep in het houtje.

Heb je nu het houtje in de hand of voorop de fiets, en ga je hard tegen den wind in, dan snort de schroef in de rondte. Gaat het niet erg goed, dan verbuig je de twee einden van de schroef wat, zooals bij een vliegmaschine. En dan gaat het „reuzen“!

Een kunstje.

Wie kan een ei laten zweven in een glas water? Het is gemakkelijk genoeg. Een versch ei zinkt wel in water, maar nu doe je telkens wat zout in 't water terwijl het ei er in ligt. Eindelijk, als je maar geduld hebt en telkens meer zout er bij doet, gaat het ei naar de hoogte, het zweeft, en op 't laatst begint het zelfs te drijven.

Als het water lauw is, zal het kunstje het best gelukken.

ARM EZELTJE.

Eet arm beest, zooveel je kunt,
't Wordt van harte je gegund.
Ach, wat ben je een mager diertje,
Vel en been, maar vleesch — geen ziertje.

Is je baas niet goed voor jou?
Krijg je niets dan grauw en snauw?
En je doet toch alle dagen
't Zware werk maar zonder klagen.

Als ik geld had, was je leed,
Gauw vergeten. Wat ik deed?
Wel, dan was je gauw, mijn baasje,
't Eigendom van mij, van Klaasje.

Ja, dan had je stal en voer,
Want mijn vader die is boer.
En dan was je goed geborgen,
Want dan zou ik voor je zorgen.

L.

Bugel zal verkocht worden, maar Happerdepap wil hem liever nog een beetje houden. Happerdepap krijgt ruzie met de dikke negerin en zijn vrouw wil weten, wanneer ze weer fatsoenlijk in een bedstede zal slapen.

Happerdepap vond, dat de negerin een beetje te veel lachte. Ze maakte niet alleen onverstaanbare geluiden, maar telkens barstte ze ook in lachen uit. Eerst zag Happerdepap dat eens heel rustig aan, maar toen de negerin zóó hard begon te lachen, dat ze er van moest hoesten, klopte hij haar op den rug en zei: „Nou, nou, je moet bedenken, dat je ook nog wat lachstof voor een volgenden dag moet bewaren. 't Is nou nog maar morgen en vogeltjes die zoo vroeg zingen, krijgt de poes. Ik zeg altijd tegen Bugel, ik zeg. . . .”

Maar wat Happerdepap altijd tegen Bugel zei, is de dikke negerin nooit te weten gekomen. Zij begon, toen ze Happerdepap hoorde spreken, nog veel harder te lachen en ze maakte allerlei gekke bewegingen daarbij. De krom-

beenige neger scheen daar braaf pret van te hebben, maar Happerdepap vond het minder prettig. Hij keek al eens om zich heen, of hij ook ontsnappen kon en misschien was het hem ook nog wel gelukt, om naar buiten te kruipen, maar daar verscheen ineens 't hoofd van Bugel door de opening, die voor deur moest dienst doen en een oogenblik later stond de heele Bugel naast Happerdepap.

„Bugel, jongen, hoe heb je mij gevonden?” riep Happerdepap.

„Waar is moeder?” vroeg Bugel.

„Is moeder dan weg? Nou, dat is ook wat. Dan zullen wij haar gauw gaan zoeken.”

En Happerdepap kroop naar buiten, zonder verder op Bugel te letten. Bugel wou zijn vader nakruipen, maar de dikke negerin sprong eensklaps op en greep hem vast.

De arme Bugel had het zwaar te verantwoorden, en het angstzweet brak hem uit.

Toch had hij de benauwdheid, waarin hij zich nu bevond, aan zijn eigen domheid te wijten.

Toen hij wakker geworden was en zijn vader miste, was hij naar buiten gekropen. Hij had tusschen de hutten maar eens een beetje rondgelopen, of hij zijn vader ook ontdekken kon. Toen hem dit niet gelukte, wilde hij naar zijn moeder terugkeeren, maar toen raakte hij van de wijs. Eindelijk meende hij de hut ontdekt te hebben, waarin hij wezen moest. Die hut kroop hij binnen en zoo kwam hij heel toevallig bij zijn vader en de dikke negerin terecht. Toen miste hij zijn moeder en zijn vraag deed zijn vader naar buiten gaan, om de verlorene, die ondertusschen volstrekt niet verloren was en nog gerust sliep, op te zoeken.

Zoo bleef Bugel alleen met de dikke negerin. En die hield hem nu vast en trok hem op haar schoot. Ze wilde hem met alle geweld een zoen geven en op haar wijze gaf ze hem te verstaan, dat ze heel veel van hem hield en dat ze zijn moeder wilde wezen.

Bugel werd bang voor de dikke vrouw en hij was heelemaal niet van plan, zijn moeder voor haar te ruilen. Ook was hij op haar zoenen niets gesteld en daarom hield hij zijn handen voor den mond.

Dit scheen de dikke negerin erg aardig te vinden. Ze maakte allerlei rare geluiden, begon weer te lachen en wiegde Bugel in haar armen heen en weer. De krombeenige neger zag dat met welgevallen aan en danste van pret.

't Werd Bugel nu toch te machtig.

„Laat mij los,” schreeuwde hij. „'k Zal het tegen vader zeggen, hoor, en dan krijg je zeker nooit een zuurtje.”

„Zuurtje... hebben,” zei de krombeenige man in zijn negertaal en van pret liet hij het wit van zijn oogen zien.

De negerin hield Bugel maar stevig vast en wie weet, wat er nog gebeurd was, als er geen hulp voor den armen jongen gekomen was.

Happerdepap was, toen het hem gelukt was, uit de hut naar buiten te kruipen, aan 't zoeken gegaan. Hij zocht hier, hij zocht daar, maar nergens vond hij zijn vrouw. En wáár hij ook liep, altijd had hij een troepje negerkinderen om zich heen. Die aapten hem na, die lachten hem uit, die trokken hem, als hij niet naar hen keek, aan zijn jasje, die hadden een drukte van belang. Happerdepap had hen wel graag willen wegjagen, maar daartoe gunde hij zich den tijd niet. Hij moest eerst zijn vrouw weer terug hebben.

Daar — ineens — zag Happerdepap iets bewegen tusschen de hutten. Wacht, zóó kon hij beter zien. Ja, dat was zijn vrouw. En zij had hem ook gezien. Dáár kwam ze al aan.

„Gelukkig, dat ik je weer gevonden heb,” riep Happerdepap.

„Jij mij gevonden? Ik was immers niet weg. Jij waart weg en ik heb j o u gevonden.”

„Nou nog mooier,” zei Happerdepap verontwaardigd, „ik heb j o u gevonden.”

„Niet, ik jou.”

Happerdepap probeerde, het

moeilijke vraagstuk tot beider tevredenheid op te lossen. Hij kreeg er rimpels van in 't voorhoofd, zóó dacht hij. En toen zei hij: „Wij hebben elkaar gevonden.”

Dat was een mooie oplossing en alles zou goed gegaan zijn, als hij er maar niet bijgevoegd had: „Waarom ben je weggegaan?”

„Ik weggegaan? Jij bent weggegaan.”

„En ik was immers op weg, om jou te zoeken!”

„Niet waar. Ik was op weg om jou te zoeken.”

Een beetje onnoozel keken Happerdepap en zijn vrouw elkaar nu aan. Misschien was het hun nog wel gelukt, te samen dit n i e u w e vraagstuk op te lossen, als ze niet ineens Bugel hadden hooren schreeuwen.

„Hoor, vrouw.”

„O, mijn arme Bugel,” begon vrouw Happerdepap te roepen. „De negers slachten hem. Ze eten hem op.”

Happerdepap werd bleek. Kon dat waar wezen? Waren ze hier bij menscheneters terecht gekomen?

„Als ze hem opeten, eet ik ze allemaal op,” riep hij woedend.

„Kom mee, vrouw. We moeten hem zoeken.”

Nu, ze hadden hem nog al gauw gevonden. Ze konden duidelijk hooren, uit welke hut het geschreeuw kwam. Happerdepap liep, wat hij kon, maar heel hard kon hij niet, want zijn vrouw hield hem aan de jas vast en liet zich meetrekken.

Maar daar waren ze toch bij de hut. Happerdepap kwam merkwaardig snel naar binnen, behalve dan zijn rechterbeen, want dat hield zijn vrouw vast en zóó werd zij door hem mee naar binnengetrokken.

En toen zagen ze.

Bugel zat op den schoot van de dikke vrouw en de krombeenige neger stond er bij te dansen.

„Wie aan Bugel komt, raakt aan mij,” schreeuwde Happerdepap en hij nam zijn dierbare hoedje af en sloeg er de dikke negerin mee om de ooren, dat het suisde. Van schrik, liet ze Bugel los en die zocht zijn toevlucht in de armen van zijn moeder.

„Kom maar hier, Bugel, hoor,” zei ze. En toen ging ze voor den krombeenigen man staan, zette haar handen in haar zijden, keek hem flink aan en zei: „Schaam je je niet, dat je daar staat te dansen als een gek? Ga naar je vrouw en vraag haar om een eind touw. Dan kun je touwtjespringen. Dat doen bij ons de kinderen op 't dorp ook.”

De neger grijslachte, maar hij trok zich niets van de strafpredikatie aan.

Ondertusschen was de dikke negerin van haar schrik bekomen. Ze maakte allerlei geluiden, om daarmee te kennen te geven, dat ze heelemaal geen slechte bedoelingen had. En eindelijk begreep Happerdepap zóóveel, dat zij Bugel had willen kopen. Ze wilde Bugel tot haar zoontje maken.

„Hm,” zei Happerdepap, „k weet niet, of Bugel er op gesteld is. Als hij wil, nou, dan is 't mij goed. Bugel, jongen, wat zeg je er van.”

Bugel had de handen in zijn broekzakken gestoken en bromde zoo'n beetje voor zich heen, maar toen Happerdepap hem nog eens vroeg, zei hij: „Nog in geen honderd jaar.”

Maar nu werd de dikke negerin boos. Ze zag, dat ze haar zin niet kreeg en dat kon ze niet hebben. Ze balde de vuist, ze maakte een beweging, alsof ze vrouw Happerdepap de oogen wou uitkrabben.

„Ja, nou,” zei Bugels moeder, „maak nou maar niet zoo'n spektakel, want dat geeft toch niks. En ik zou je niet aanraden, ooit in mijn huis te komen, want dan jaag ik je er met den bezem uit.”

„Hoe heb je geslapen, vrouw,” vroeg Happerdepap, toen ze weer naar hun eigen hut gingen. „Dat heb je me nog heelemaal niet verteld.”

„Och, wat zou 't,” bromde zijn vrouw. „Is me dat hier ook een land? Er zijn niet eens bedsteden. Begrijp je dat? In wat fatsoenlijk huis zijn er nou geen bedsteden?”

„Stil maar, vrouw,” hernam Happerdepap,

„een bedstede komt er ook nog, als je maar geduld hebt.”

„k Zou wel eens willen weten, wanneer ik weer in een fatsoenlijke bedstede zou liggen,” wat 't antwoord. „Bugel, denk er om, jongen, als er menschen zijn, die geen bedstede hebben, nou, houd je dan maar op een afstand, onthoud dat, Bugel.”

VOOR DE KLEINTJES.

EEN VROO-LIJK DRIE-TAL.

Wil je mis-schien met ons mee?
Wij zijn met ons drie-tjes.
Die daar links loopt, dat is Gré,
rechts, dat is Ma-rie-tje.
Hoe ik heet, dat moet je maar
ra-den met je al-len.
Maar zóó ben je nog niet klaar.
't Zal je te-gen-val-len.

Wil je mis-schien met ons mee?
Laat je dan niet wach-ten,
want wij drie-tjes gaan naar zee
en — 't is al bij ach-ten.
E-ven spe-len kan nog wel,
maar dan gaan wij kee-ren,
want dan luidt voor ons de bel
en wij moe-ten lee-ren.

L.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, 1/a Uit-
gevers-M^h Bosch, Baarn

BUITENLAND

Uit het land der revolutie.

Wat een vreemd woord, hè? Re-vo-lu-tiel 't Hollandsche woord er voor is: Omwenteling.

Maar — dat is eigenlijk nog iets anders. Want heel wat omwentelingen zijn heusch nog geen revolutie.

Een revolutie is een geweldige omkeering in de regeering van een land. Een omkeering, waarbij de personen, die het rijk besturen, worden weggejaagd of vermoord en anderen hun plaats ongevraagd gaan bezetten.

Er is een land in de wereld, waar telkens menschen probeeren, de regeerders van het rijk weg te jagen.

Dat land is Mexico.

Een prettig land, om er te wonen, is het nog niet.

Juist, omdat er zoo vaak revolutie is.

Want — daardoor denkt ieder, dat hij er zoo'n beetje doen mag, wat hij wil.

Ik sprak dezer dagen iemand, die in Mexico was geweest.

Iedereen is daar gewapend, want, als men er 's avonds langs eenzame wegen gaat, is men er zijn leven niet zeker.

't Is zelfs eenmaal gebeurd, dat iemand op een avond, niet ver van een groote stad, door een roover aangehouden werd. Deze eischte alles van hem af, maar door

een handige streek wist de aangevallene den aanrander te overmeesteren. En toen de laatste op het politie-bureau aankwam, bleek het de commissaris van politie te zijn!

Een ander woonde in een gebouw bij een der petroleumbronnen van Mexico, meer in 't binnenland.

Op zekerem avond kwam een troep bandieten naar het huis, schoten er overal doorheen — 't was van hout —, roofden alles wat er te vinden was en gingen toen heen.

Gelukkig werd slechts een van de aanwezigen getroffen. Maar de anderen hadden een benauwd half uurtje doorgemaakt.

De roovers gingen weg, toen ze alles gestolen hadden. En de politie staat er machteloos tegenover! Vooral, natuurlijk, als de commissaris met de roovers meedoet!

Gered door de draadlooze.

Ziek worden is niet prettig, nooit en nergens, maar aan boord van een schip moet het wel dubbel onaangenaam zijn.

Want — je kunt niet even gauw naar den dokter loopen en vragen of hij zoo spoedig mogelijk bij den patiënt kan komen.

Gewoonlijk hebben dan ook alle schepen geneesmiddelen aan boord en de

kapitein speelt meestal zoo'n beetje voor dokter.

Op groote booten is er een scheepsdokter aan boord. Maar — die wil in sommige gevallen, die zeer ernstig zijn, ook wel eens graag met een anderen geneesheer over het ziektegeval spreken. Maar dat gaat al evenmin als even een dokter halen.

Gelukkig komt de draadlooze telegrafie hier ook al weer te hulp.

Een Engelsch stoomschip, de Demerara, kreeg van een andere boot draadloos bericht, dat de eerste machinist heel ernstig ziek was. De dokter gaf draadloos raad, maar al spoedig bleek, dat de patiënt moest geopereerd worden. Hij werd aan boord van de Demerara gebracht en vandaar met vollen stoom naar Rio de Janeiro vervoerd, waar hij in het gasthuis werd opgenomen en geopereerd.

Den volgenden dag kreeg de kapitein van de Demerara weer draadloos bericht van hetzelfde schip, dat een stoker hevige koortsen had.

Weer gaf de dokter advies, met het gevolg, dat de patiënt vrij spoedig herstelde.

Menschelijkerwijs gesproken zijn die twee zieken hersteld door middel der draadlooze telegrafie!

BINNENLAND

Wat in sommige boekentasschen zit

las ik boven een artikel in een onzer groote bladen.

En toen werd ik herinnerd aan wat in de zakken van een Hollandschen jongen wordt aangetroffen. Nu, dat is nog al onschuldig. Tenminste in de dagen toen Hildebrand zijn bekend boek: Camera Obscura schreef.

Ik wil je wel eens opschrijven, wat Hildebrand al zoo opnoemde:

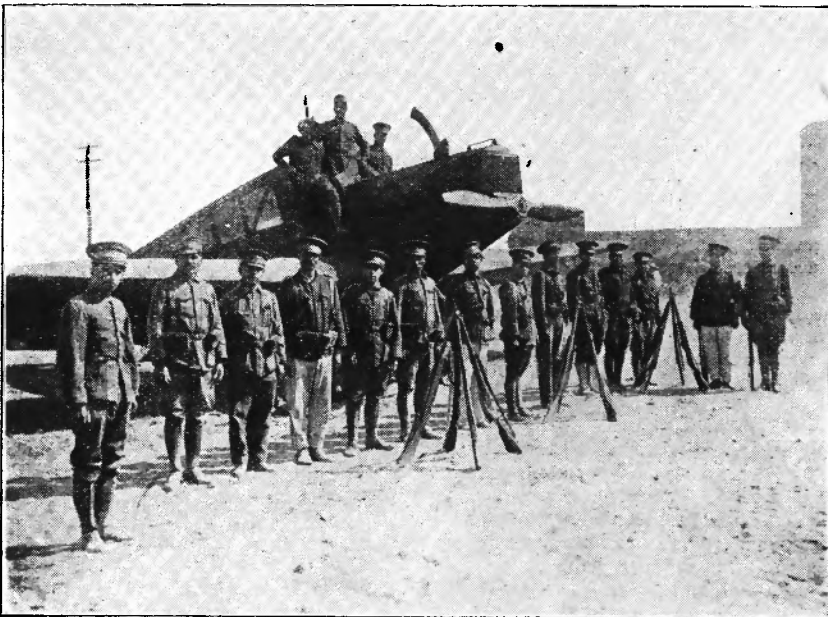
„In dees broek voert hij met zich — „al wat de tijd opgeeft; dat wisselt af; „knickers, stuiters, ballen, een spijker, „een doorgebeten appel, een stukkend „knipmes, een touwtje, drie centen, een „kluit vischdeeg, een dolle kastanje, een „stuk elastiek uit de bretel van zijn oud- „sten broer, een leeren zuiger, om steenen „mee uit den grond te trekken, een voet- „zoeker, een zakje met kokinjes, een „grifje, een koperen knoop, om heet te „maken, een hazesprong, een stukje „spiegelglas, enz. enz. alles opgestopt en „in rust gehouden door een bonten zak- „doek.”

Zooals je ziet, tamelijk onschuldig.

Maar — wat in de boekentasch van sommige jongens — en ook van enkele meisjes — gevonden wordt, is alles behalve onschuldig.

Daar worden soms in gevonden: boeken en tijdschriften, waarin heel slechte, heel leelijke, heel gemeene, heel vuile dingen staan!

Boeken en tijdschriften, die ze voor

Op deze foto is een vliegtuig afgebeeld. Ze was door de regeering van Mexico gekocht, maar viel de oproerlingen in handen. De revolutiemakers kunnen dus nog al iets. Maar ze zullen het toch wel tegen de regeering moeten verliezen.

geen geld van de wereld aan hun ouders zouden durven laten zien.

Boeken en tijdschriften, te gemeen om ze te noemen. En nu zullen de messen van jullie van dergelijke slechte dingen wel weinig begrip nog hebben. Gelukkig maar ook!

Maar — verscheidene van jullie, vooral de ouderen die al op een M. U. L. O. school zijn, zullen straks gaan naar H. B. S., Lyceum of Gymnasium en daar zal je vast van die fijne heeren ontmoeten, die van dergelijke vuile rommel tusschen hun studie-boeken hebben en gewoonlijk zijn zulke snuiters erg vrijgevig met het uitleenen van zulke viezigheden.

En dan zou je kans loopen, dat je zonder erg dat vuil in je vingers en die slechte gedachten in je hoofd kreeg.

Ik zou je daarvoor willen waarschuwen, Lees toch nooit boeken, voordat je aan vader en moeder gevraagd hebt, of je ze lezen mag! En als die soms niet weten of 't mag of niet, vraag het dan aan leeraar of onderwijzer.

En luister dan naar hun goeden raad!
't Zal je voor ontzettend veel kwaad bewaren!

Petroleum in Nederland.

'k Wed, dat jullie me al dadelijk zeggen: O, ja, dat weten we al. Bij Winterswijk.

Prachtig! Goed gelezen!

De Nederlandsche Regeering laat op sommige plaatsen, waar vermoedelijk belangrijke stoffen in den grond gevonden worden, door menschen, die er verstand van hebben, heel diep in den grond boren.

Zoo heeft men steenkolen, anthraciet en bruinkolen in Limburg en Brabant ontdekt; zoo heeft men zout gevonden en nu eindelijk petroleum opgespoord.

't Is natuurlijk nog niet zeker, dat daar bij Winterswijk veel gevonden zal worden. 't Kan soms gebeuren, dat het met razende kracht er uit spuit en dan is het zaak, om te zorgen dat alles wat er uit vloeit bij elkaar wordt vergaderd, in groote ijzeren bakken, tanks (spreek uit: tenks) genaamd, op te vangen.

Maar — zoo erg schijnt het nu nog niet te zijn bij Winterswijk. Evenwel, 't kan best zijn, dat men, als men op een andere plaats boort, de groote olie-ader aantreft.

't Zou voor ons land heel wat waard zijn, als het zijn eigen petroleum opleverde.

KORT NIEUWS

Ook Amsterdams postkantoor krijgt evenals het Rotterdamsche een krantenkiosk in het gebouw.

Twee jeugdige Nederlanders uit Maastricht zijn een reis om de wereld begonnen, per fiets. Zij denken er vijf jaar voor noodig te hebben.

Om te Amsterdam van den eenen IJ-oever naar den anderen te komen, moet men gebruik maken van de stoompont.

Een zekere mijnheer Snuyff heeft een plan bedacht, om onder 't IJ door zes tunnels te maken; vlak bij den kant sterk hellend, in 't midden vlak. Door die tunnels zullen wagens loopen 22 M. lang en 5.20 M. breed. In zoo'n wagen kan alles geladen worden en dan is men in een minuut van den eenen kant naar den andere vervoerd!

De tunnels zouden worden gemaakt van cement, dat volkomen waterdicht is. We zullen er nog wel meer van hooren.

Griezelig. Een vuilnisman te Amsterdam vond een kinderkopje, gewikkeld in een doek met roode vlekken, die aan bloed deden denken. Toen hij het verdachte pakje openmaakte, vond hij het kopje; een oortje er af en 't was in tweeën gespleten.

De man heeft het niet aan de politie aangegeven, want . . . hij vond het schoteltje naast den vuilnisbak liggen.

Een levende spaarpot. Een boer had een varken verkocht voor f 150.—. Thuis gekomen, gaat hij eerst zijn andere varkens voeren. Toen hij daarmee klaar was, wilde hij zijn portefeuille met geld aan zijn vrouw geven, om haar te bergen. Maar hij kan ze niet vinden. Hij loopt snel naar het varkenshok en vindt daar een van de varkens bezig met de portefeuille naar binnen te werken; hij kon nog juist zien hoe een puntje van een briefje van f 25.— buiten den bek van het varken stak!

Men heeft een middel gevonden, om melk maanden lang versch te houden. Als bewijs had men een vat melk, waarin voor acht maanden de melk geschonken was. En nog was de melk . . . melkversch. Dat kan nog eens een gewichtige uitvinding worden genoemd, vooral voor menschen, die niet van gekookte melk houden.

PLAATSELIJK NIEUWS

Heusden. Den 1sten Januari is hier een man 100 jaar geworden. Hij wordt in het Diaconessenhuis verpleegd en dien dag mochten zijn zoon en kleinkinderen daar den heelen dag komen. Hij kreeg o.a. een gemakkelijken stoel, het muziek kwam hem een ovatie brengen en er was den heelen dag druk bezoek.

H.

T. F.

Schraard. In Nov. kreeg onze meester een brief van een arm meisje en daarin stond of een paar kinderen wat voor haar wilden ophalen voor het Rusthuis te Dieren en toen had ze daar 3 lijsten bij gedaan. En toen hebben we met ons zessen geloopt en ik en nog een vriendinnetje van me ook en toen hebben we met elkaar f 7.50 opgelopen. En zoo hebben we in deze maand elk een boek gekregen van dat meisje.

Aduard. Laatst was er bij ons in school een man met een schildpad en

een vos. Hij ging maar zoo boven op de schildpad staan. Toen liet hij ons zijn vos zien. Deze was zeer mak. Hij was heel jong gevangen. En aan de zuigflesch groot gebracht. Wij vonden de vos mooier dan de schildpad. Hieraan (aan de schildpad) was niet veel te zien, alleen zijn pooten waren mooi gevormd. Ze leken wel dennennappels.

A.

K. S. W.

Assen. Verleden week was er een beer bij ons in de straat. Hij kwam vlak voor ons huis. We stonden allen voor het raam. De man, die er bij was, maakte een buiging voor ons, toen liet hij de beer dansen. Daarna moest hij zich slappende houden.

Het was een echt leuk gezicht.

A.

MADELIEFJE.

Uithuizermeeden. Vandaag is er een man bij ons op school geweest met een levende slang. De slang kwam uit Zuid-Amerika; zij heette Reuzenslang en was bijna 2 M. lang. Onderaan de bak zat een soort stoof, want anders werd zij koud en zou spoedig dood gaan.

U.

C. J. R.

In onze nabijheid is een droevig ongeluk gebeurd. Bij het aangaan eener school liepen de jongens onder een bord door, dat tusschen twee lokalen hing. De staadraad brak en het bord viel op een jongen die onmiddellijk dood was.

U.

C. J. R.

VAN ALLES WAT

Toen de eerste spoortreinen reden, beeteekende een brandende kaars aan de stations, dat gestopt moest worden. Was er die niet, dan reed de trein door.

Niet lang geleden werd in Californië een oude mijn, die dertig jaar lang gesloten was geweest, weer geopend. En wat vond men daar? Een heele vliegenkolonie en een ratelslang. En al die beesten waren spierwit. Door gebrek aan zonlicht hadden ze hun natuurlijke kleur er bij ingeboet. 't Zal wel een eigenaardig gezicht geweest zijn, al die witte vliegen.

In het Bijbelhuis te Amsterdam wordt o.a. een bijbel bewaard, die zóó groot en zwaar is, dat één mensch hem haast niet dragen kan. Hij is 55 c.M. hoog, 38 c.M. breed, en 23 c.M. dik. Meet zelf maar eens uit! Deze bijbel dateert uit 't jaar 1761, en is gemaakt van heel zwaar papier.

De grootste boomgaarden van de wereld worden gevonden te Werder bij Berlijn. Ze brengen jaarlijks 24 miljoen kilo appelen en peren op.

De koningin van Engeland bezit een thee-servies van 60 stuks, waarvan elk kopje en schoteltje is voorzien van een door haarzelf gemaakte foto.

VRIJENBLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

27 MAART
No. 12

VRIJ EN BLIJ

Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Versijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand

Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbn., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG—ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

Briefwisseling (vervolg).

Harlingen, Wilde Wingerd. Goed zoo; Oom Koos, hoor en niet meneer! Je raadsels waren op tijd, hoor. Hartelijk welkom. — *Groningen*, Klimop. Je hebt nog al zieken gehad, thuis, zeg! Je vijfde afl. van „V. en B.” was weer gauw terecht, hè? — *Gron. Mollenboon*. Ja, je had het woord „gecostumeerde” goed geschreven, vooral omdat je die eene u had doorgeschrap. Maar je raadsels waren wèl op 't nippertje, hoor! — *Glinthorst*, Winterkoninkje en Vaders Jongen. Neen, dat zeg je met recht: Als moeder er niet bij is, dan is 't geen echt feest. — *Giessendam*, Benjamin. Heb jij me die 20 duizend Mark gestuurd en dat 50 pf. biljet? Ik ben in eens heelemaal rijk! — *Enkhuizen*, Trijnebijn. Dank je wel voor je gezellig briefje, waarin ik op zoo'n aangename wijze kennis maakte met jou en je familie. Je bent hartelijk welkom, hoor. Hoe ik over ouderen en jongeren denk, moet je in deze briefwisseling maar eens gaan lezen bij Rob te Santpoort. Je kunt dat vinden in het vorige nummer. — *Dinteloord*, Bruintje. Ook al zoo druk met de M. U. L. O. Dan moet je bij „V. en B.” eens komen uitrusten. — *De Bilt*, Wipstaartje. Dank voor de raadsels. Kom je weer eens meeraadselen? Je hebt heel wat ervaringen gehad in den laatsten tijd, zeg! — *Benthuizen*, De middelste. Winkeltje spelen! Fijn, hè? En dan van alles verkopen, wat je niet hebt. Of — als je 't echt hebt! Dat is nog fijner! — Kruidje-roer-mij-niet. Die medeleerling B. zal zijn dichtproeven zeker voorloopig wel bij zich houden! — *Beekbergen*, Moeders Rechterhand. Je komt maar mee in den kring, hoor. Hoe meer, hoe liever. — *Andijk*, Marie v. d. E. Zoek je gauw een schuilnaam? In welk deel van Beekbergen woon je? In Engeland? Je mag nog wel met jongeren meedoen. In de brieven van Februari heb ik gemerkt dat je een schuilnaam gekozen hebt, Moeders Lieweling. — *Assen*, Madeliefje. Neen, Meneer B. in Baarn ken ik niet, maar — ik woon ook niet in Baarn. — Teekenaar en Zonnebloempje. Jullie bent hartelijk welkom! — *Andel*, Brabantertje. Vier weken ziek geweest? 't Is geen kleinigheid. Gelukkig, dat je weer beter bent. — *Amsterdam*, 12 × 12. Neen, daar heb ik geen schuld aan, dat het adres verkeerd is. Dat gebeurt in Baarn en daar woon ik niet. Overigens: Er zijn ook nog jongens die Jo heeten! — *Piet Hein*. Laat Riek maar meeraadselen, hoor! — *Aphrodite*. Liever dat je alleen maar met ouderen meeraadselt. Ik plaats nooit de lijst van goede oplossers in „V. en B.”. Die lijst zou te lang worden! — *Aduard*, Goudkopje. Je raadselt maar mee, hoor. Er is bij mij altijd nog plaats!

Wipneusje, Jolly, Chr. de Wet en Edelweisz

zonden alle vier een briefje zonder nader adres. Ik kon ze dus nergens bij plaatsen.

Allen hartelijk gegroet van

OOM KOOS.

VOOR JONG EN OUD

IS HET MOOIE BOEK VAN DEN BEKENDEN SCHRIJVER W. G. VAN DE HULST

Van Hollandsche Jongens in den Franschen Tijd

met ± 50 teekeningen van J. G. KESLER.

Prijs in omslag f 2.10
In prachtband. f 2.90

Dit flinke boek, in royaal formaat en 213 groote pagina's dik, is verkrijgbaar in den boekhandel en, na ontvangst van postwissel, bij de UITGEVERS-Mij E. J. BOSCH — BAARN

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje bedoelt) moet worden weggelaten.

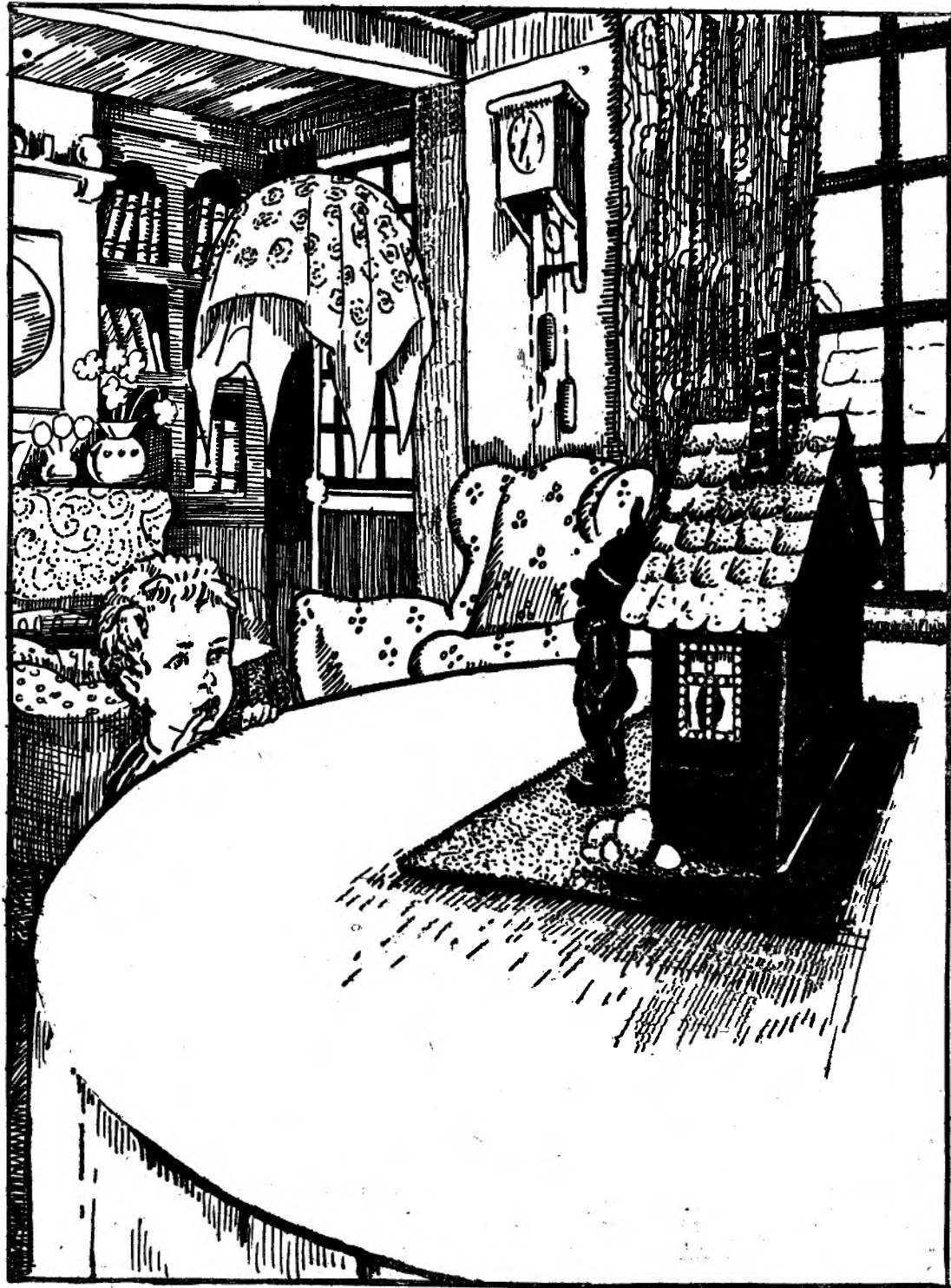
Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen worden ingewacht uiterlijk den **derden Donderdag** van elke maand aan nevenstaand adres.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebussen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. Op het blaadje met de oplossingen bovendien de naam en de geboortedatum met geboortjaar. Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden tertzijde gelegd.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBN.
Uitgever „Vrij en Blij”
BAARN.

DAAR WAS NU HET CHOCOLADE-HUISJE.

HET CHOCOLADE-MANNETJE.

Op een groote tafel in een mooie kamer stond een aardig huisje. De muren waren van chocolade en het dak was van witte suiker. 't Leek precies, alsof het op het huisje gesneeuwd had.

Er waren ook vensters in het huisje en ook een deur. En vóór die deur stond een klein chocolade-mannetje op wacht.

't Was heel stil in de kamer, want 't was nog heel vroeg in den morgen. Maar dáár ging de kamerdeur open en, trippeltrappel, daar kwamen twee kleine bloote voetjes naderbij. Een aardig kereltje, in zijn wit hansopje, liep vlug naar de tafel en twee kleine handjes grepen zich vast aan den tafelrand.

Van verbazing stond het kereltje een oogenblik heel stil. Dáár was nu het chocolade-huisje, waar moeder van gesproken had.

Vanmiddag zouden er veel kindertjes op visite komen en dan zou moeder van 't huisje vertellen en van 't mannetje.

Een prachtige geschiedenis. En als de vertelling dan uit was, zouden ze allemaal met elkaar het huisje en het mannetje . . . oppeuzelen. Dat zou heerlijk zijn.

Zoo'n chocolade-mannetje moest toch wel lekker wezen.

't Kleine kereltje bij de tafel zou wel eens even willen proeven.

Een klein vingertje werd voorzichtig uitgestoken en — —

Wat een schrik!

't Vingertje werd gauw weer teruggetrokken. Wat was dat? Had het chocolade-mannetje gesproken?

Maar dat kòn toch niet?

Ja, ja, dat kon wel. En kijk, wat zag het mannetje er nu ineens boos uit. Of toch niet? Verbeeldde het kleine ventje het zich maar?

Weer werd het vingertje uitgestoken.

„Pasop,” zei het mannetje ineens. „Als je gaat snoepen, verklap ik je. Je weet heel goed, dat je moet wachten tot vanmiddag en dat moeder je het snoepen verboden heeft, Pasop, hoor!”

Maar, och neen, dat z e i het mannetje toch niet? Kon een chocolade-mannetje dan praten?

Nu zei het mannetje ook niets meer. Het stond nu zóó stil voor het deurtje van het

chocolade-huisje op wacht, alsof het nog nooit den mond geopend had.

„Praat dan nog eens,” zei het kind bij de tafel. Maar nu kwam er geen antwoord.

Dat zwijgen maakte den kleinen snoeper moediger. Het vingertje werd weer uitgestoken, en gleed heel voorzichtig langs een van de chocolade-muren. En toen dat niet genoeg hielp, werd het vingertje eerst even nat gemaakt met het puntje van de tong. Nu ging het beter. Het vingertje, bruingekleurd door de chocolade, werd naar den mond gebracht. Lekker!

Daar klonken voetstappen in de gang. De kleine baas bij de tafel schrok. Haastig veegde hij zijn vingertje aan zijn hansopje af. Er kwam een leelijke, bruine vlek op. En toen ging de kleine snoeper gauw naar zijn kamertje en in zijn bedje.

Toen moeder hem hielp bij 't aankleeden, zag ze de bruine vlek op het hansopje wel, maar ze zei niets.

's Middags kwamen de kindertjes. Ze keken met blijde oogen naar het chocolade-huisje en naar het mannetje, dat bij de deur op wacht stond.

Moeder vertelde. Ze vertelde een geschiedenis van een ondeugend jongetje, dat stilletjes naar 't chocolade-huisje ging, om te snoepen. Maar het mannetje zag het jongetje wel en vertelde alles aan moeder. En toen mocht het jongetje tot straf niet mee-smullen.

Toen moeder zóó ver gekomen was, keek ze naar haar kleine ventje, dat met een kleurtje op de wangetjes zat te luisteren.

„Dan heeft het chocolade-mannetje het vanmorgen tòch gezien,” dacht hij. „Ach, en nu heb ik moeder bedrogen en ben ik een snoeper.”

't Kleine ventje begon te schreien en werd eerst weer bedaard, toen hij alles aan moeder verteld had en haar om vergeving had gevraagd.

„Kijk nu nog maar eens naar 't chocolade-mannetje,” zei moeder. „Nu ziet hij er heusch vriendelijk uit. Weet je, wat hij nu denkt? Laat die kinderen mij maar opeten, denkt hij. Want chocolade-mannetjes moeten opgegeten worden. Daar dienen ze voor.”

Z.

IN 'T KRAAIENNEST, door W. G. van de Hulst. (XII).

„Nee, niet die bloemen;... maar dat jullie, zulke flinke jongens, die zoo gevaarlijk klimmen durft, niet eens de waarheid durft zeggen tegen je vader en moeder,.... dat is het allerergste.... Klimmen en klauteren is moeilijk; maar de waarheid zeggen, en je schuld bekennen, is nog véél moeilijker. Niet?”

Ja, knikten ze....

En wat moet je toch met die doos?

„Die is voor u.... voor uw verjaardag.... van den dominee,” haastte Wim op eens.

„Voor mij?.... Van den dominee....?” En de jongens moesten alweer aan 't vertellen, hoe juist zij aan die boodschap gekomen waren. 't Ging hoe langer hoe vlotter. Ze durfden hoe langer hoe beter bij die vriendelijke mevrouw.

Zij had den uil voorzichtig uit de houtwol getrokken, de doos weer dichtgedaan en onder de tafel geschoven. Prachtig vond ze den vogel, prachtig! En ze haalde haar beursje te voorschijn, wilde hun wat geven voor de boodschap....

„Nee, nee,.... mevrouw,” zei Dik snel, „we hebben al wat!” Hij stond haastig op, en stooft nog haastiger, met hoogroode kleuren, tot onder zijn haren toé, op haar af.... Zijn hand vooruit, open, met het kwartje van den dominee er in....

Dat was zijn taak. Dat hadden ze gisteravond in bed afgesproken. Wim zou de doos geven, en Dik dat àndere.... En nu stooft hij op de mevrouw af, en hakkelde: „Dat, dat is voor u.... dat is van den dominee.... en dat mag u.... voor, voor de ruit!”

Zóó was 't afgesproken.

Mevrouw Haverman lachte, maar in haar vriendelijke oogen was toch heelemaal geen spot, alleen maar echte blijdschap.

„Voor mij?.... Neen, dat behoeft niet. Doe dat maar in je spaarpot, hoor!.... En nu moet je nog even wachten.”

Ze kregen nog een stuk taart mee ook.

Of het ook meegevallen was, dien middag.

's Avonds leek het thuis wel feest.

Toen moeder naar de avondkerk was, had

vader met hen geganzebord, en Toos had ook meegedaan, — voor spek en boonen. — En toen moeder thuiskwam, had ze anijsmelk gekookt.... Anijsmelk met taart!.... Ja, 't was net een feest.

„Zeg,” zei Dik, toen ze dien avond weer warmpjes en wel lagen weggedoken in 't kraaiennest, hoog in de lucht,.... „zeg, wat gek, hè? Als je iets héél aardig, en héél lekker vindt, gebeurt er soms iets naars.... Ja, en als je iets heel naar vindt, en als je er erg bang voor bent, wordt het juist lekker! Gek, hè?”

„Ja,” zei Wim,.... „maar niet altijd.”

„Nee, — maar soms.”

VII. Dat verschrikkelijke beest!

Neeltje klom de trap op, — in haar eene hand een blaker met brandende kaars, in haar andere hand een schoteltje met een stuk taart, en, tusschen haar armen ingeklemd, nog een groote vierkante doos.

Hè, ze was nu toch maar blij, dat die drukke dag voorbij was. Al die visite op Mevrouw's verjaardag.... je had geen oogenblikje vrij, den héelen dag. Maar — er waren ook „eters” ¹⁾ geweest, en ze had fooritjes gekregen, en die goede mevrouw had haar nu

¹⁾ Gasten, die op den maaltijd bleven.

nog zoo'n heerlijk stuk taart toegestopt en gezegd: „Eet dit nu nog maar eens rustig op je kamertje op, hoor!“....

Hè ja, en ze wist al, wat ze doen zou. Ze zou die taart op haar nachtkastje zetten, vlak bij haar ledikant, en dan lekkertjes in bed kruipen, en dáár het heerlijke hapje met een lepeltje oppeuzelen.... Dan zou het net zijn als vroeger thuis, toen ze nog een kind was, en wel eens ziek was, en wel eens wat lekkers van moeder kreeg in bed....

Moeder!.... Ja, dat was óók al iets prettigs om aan te denken. Morgen zou ze een pakje maken voor moeder. Ze had de doos-van-den-uil al aan mevrouw gevraagd; en ze kreeg morgen zeker nog wel meer lekkers, en dan kon dat alles in die doos, en dan kon de bode ¹⁾ morgenavond het pakje wel meenemen naar hun dorp.... Maar dit lekkere stuk taart smulde ze zèlf op, straks in bed. Heerlijk gele taart met roode kersen....

Bom!.... re-bom-bòm!.... Hè, nou trapte ze net op haar rok, en nou bommerde ze opeens met die leege doos tegen de traptreden op, en de kaars stootte scheef, en de taart schoof schuin.

„Neeltje!.... kind,.... je valt toch niet?“ riep mevrouw, die beneden door de gang kwam om naar haar slaapkamer te gaan.

„Nee, nee.... mevrouw!“

„Voorzichtig, hoor!“

Gelukkig ze wàs er!.... En ze duwde de deur van haar kamertje al dicht met haar knie, en ze keerde zich al om, wilde de taart al op het nachtkastje zetten,.... o, en toen, — toen schoof er opeens zoo'n heel groot zwart ding over haar bed, en 't vloog langs den muur, en 't bleef bevende midden tegen de zoldering zitten.... Ze huiverde van den schrik, en toen pas zag ze, dat het de griezelig groote schaduw was, die het kaarsvlammetje maakte achter de doos.... Bah, nee, ze was ook altijd schrikkerig! Nee, ze wilde niet bang zijn, hoor! Héélemaal niet. En ze liet gauw het gordijntje zakken, en ze gaf de deur nog eens een extra duwtje, en ze schoof de doos onder haar ledikant.... 't Was net, of er iets rammelde in die doos; maar dat kòn niet. Er zat alleen houtwol in,

¹⁾ Vrachtrijder.

ze had het straks nog gezien, toen ze de dek-sel oplichtte....

Heerlijk!.... Ze knuffelde zich behaaglijk met haar rug tegen haar hoofdkussen aan, de armen boven de dekens. Ze nam het schotel-tje van 't nachtkastje, zette het vóór zich neer, duwde met haar lepeltje een stukje van de taart af, hapte het op.... Maar éven moest ze toch kijken na a s t haar, naar den muur, waartegen haar eigen schaduw lag, reuzegroot. Griezellig! Wàt een hoofd; en de mond gaat open; en dan wipt er een groot, zwart ding in, 't lijkt wel een koolraap zóó groot.... Bah, nee, niet meer kijken, hoor!.... Zou ze de kaars maar uitblazen? Dan wàs die griezelige schaduw er niet meer. En de lekkere hapjes kon ze in den donker óók wel vinden. Nee hoor, dan kon ze de heerlijke kersen niet meer zien, alleen maar v o e l e n met het lepeltje.... Ze nam zoo'n kers alléén! Dat smaakte óók lekker! Ze hapte.... En ze wou heelemaal niet meer naar dat zwarte hoofd naast haar kij-ke n;.... nee!

„Pieng!“....

Hè?.... wat is dat?

't Was zoo stil, zoo dóódstil in het kleine donkere kamertje.... en nu opeens zoo'n vreemd geluid? Wat is dat nou?

De kers lag nog op haar tong. Ze vergat te slikken.

Pieng! — Póeng! — Pieng!.... prrrrrr!

„O!.... o!.... wàt?.... wàt?....“

Pieng!.... prrrrrr!....

Ze vlóóg overeind, de heerlijke taart rolde door 't bed.... O, 't wàs, 't wàs.... 't was vrééselijk: er zat iets onder 't bed, vast!.... O, o!.... Wat moest ze beginnen?

En 't was weer stil, àngstig stil in 't kamertje.

Pieng! — Póeng! — Pieng! — prrrrrr!.... Póeng!....

„Mevrouw!.... Mevrouw!“ gilde ze in grooten àngst,.... „Mevrou-ouw!“....

Pieng!.... prrrrrr!

Ze klemde haar nachtpon vast om zich heen, ze danste door haar bed van griezelige bangheid, en ze dacht, dat.... dàt.... 't

vreeselijke beest zóómaar onder 't bed uit zou komen en haar aanvliegen. . . . „Mevr. . . . o, o, mevrouw! mevrouw! hèlp! hèlp! . . . .”

Póeng! . . . prrrrr! . . . Pieng!

„Nee, nee! . . . hèlp, hèlp! . . . Nee, o nee!”

O nee, ze hield het niet langer uit. O, dat vreeselijke daar onder 't bed, o ja 't kwam er al onder uit, en. . . en. . . en. . . Nee, néé, ze durfde niet meer, ze durfde niet eens meer gillen.

In haar grooten angst nam ze een wilden sprong, bonsde neer op haar knieën, midden in het kamertje; — en ze sleepte het nachtkastje mee, dat met een harden slag neerbonkte; — en de kaars vloog weg, doofde uit, 't was ineens pikkedonker; — en het taartschoteltje kletterde aan scherven. . . . Maar Neeltje hoorde niets, zag niets, merkte niets. Nu was dat vreeselijke beest vlak bij haar bloote voeten, en als het béét. . . . „Mevrouw! . . . Moeder! móeder!” . . .

Ze vloog overeind, bonsde tegen de deur op, kon den knop niet vinden.

Póeng! — Pieng! — Pieng! — Póeng! — Pieng! . . . prrrrr!

Ze duwde met haar knieën, met haar ellebogen, met haar hééle lijf. . . . Ze gilte, krijschte! . . . En toen ineens dacht ze er pas aan, dat de deur naar binnen openging. . . O, ze rukte haar open, stortte in vliegende vaart de trap af, zag niet eens, dat daar beneden mevrouw al stond, ook in haar nachtpon, hoorde niet eens, dat mevrouw angstig riep: „Neeltje, Neeltje wat is er toch?” . . . O, dat beest! dat beest! . . . O, als 't haar achterná kwam. . . . Ze vlóóg naar beneden; haar voeten, hoe vlug ze waren, konden de treden zoo gauw niet meer vinden; ze kikkerde omlaag en rolde voor mevrouws voeten neer. . . .

„O, mevrouw, . . . dat beest! dat béést!”

„Neeltje, kind! Wat scheelt je toch? . . . Wát voor een beest? Ik zie geen beest. . . . Toe, zeg het dan!”

Maar Neeltje, in haar angst, klemde zich vast om mevrouws beenen, alsof ze dáár veiligheid zocht, en kreunde: „O, mevrouw, . . . o, 't is verschrikkelijk. . . . o, mevrouw, pas op!” . . .

Mevrouw, die wel wist, hoe bang en schrikkerig Neeltje was, en zelf lang zoo gauw niet schrok als haar dienstmeisje, keek nu toch ook beduusd. . . . Ze hief haar blaker met de kaars zoo hoog mogelijk tegen de trap op, maar zag niets.

Stil! . . . Ze hóorde wat.

„Stil nu, Neeltje. . . . Ik hóór iets. Stil nu even!”

Pieng! . . . prrrrr! Póeng! . . . prrrrr!

Neeltje in nieuwen angst, klèmde zich heftig tegen mevrouw aan. . . . Mevrouws oogen keken bedenkelijk: Wat 'n wonderlijk geluid! Zou er dan hèsch iets zijn daarboven?

„O, mevrouw. . . onder 't bed zit het. . . . en 't béét naar me. . . .”

Pieng!

Mevrouw schudde 't hoofd, alsof ze zeggen wilde: „Wat 'n dwaasheid om nu ineens zóó angstig te worden.”

„Kom,” zei ze flink, . . . „kom, Neeltje, doe niet zoo kinderachtig hoor! . . . We zullen gaan kijken. . . .”

Gaan kijken? . . . Mee naar boven gaan? En dan kijken? . . . — „O, mevrouw, nee, nee hoor. Ik. . . ik durf niet.”

„Och, dwaze meid, 't is misschien een poes. . . .”

„Een poes? . . . — O nee, mevrouw, 't is een heel gek beest, een vrééselijk beest. . . . O, mevrouw, nee, nee, hoor, niet naar boven. . . . Ik hoorde z'n tanden klapperen! Zal 'k de politie halen? . . . .”

„Wel nee, hoe kòm je er bij? De politie? . . . De menschen zouden je uitlachen. 't Zijn toch geen kattenvangers. . . . Kom, Neeltje flink nu. . . . kom méé!”

En de dappere oude mevrouw stapte moedig de trap op; maar Neeltje greep haar bij haar nachtpon, trok haar terug: „Nee, o nee, mevrouw. . . . als-t-ie u aanvliegt, of op uw hoofd springt.”

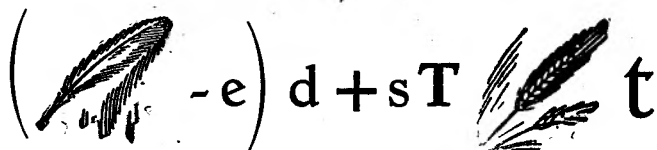
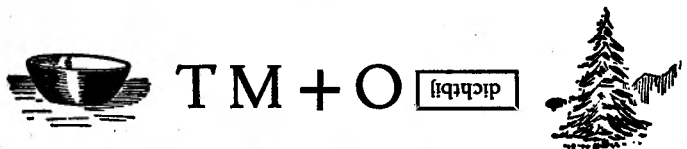
Póeng! Pieng! . . . Pieng! Póeng, Pieng! . . . prrrrr!

„Stil! . . . Welnee, dat is geen kat, maar wat is het dan?” Mevrouw weifelde even. . . . Even maar. Toen zei ze flink: „Vooruit, Neeltje, haal den bezem uit de keuken, en kom met me mee. Dadelijk, hoor!”

RAADSELS.

Raadsels voor Ouderen.

1. Rebus.

2. Maak uit de volgende lettergrepen een spreekwoord:

de - wij - ten - ken - WAT - ren - moe - gek -
zen - hee - zen - de - prij

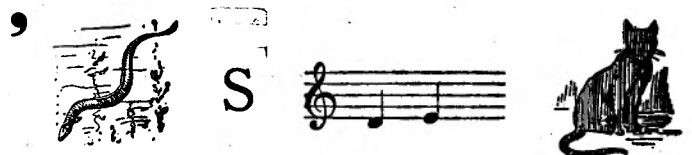
3. Verborgen plaatsnamen.

Geen wonder, dat het Nel speet, dát zij je bezoek moest missen.
Hij vroeg mij of, als ik ging toeren, 'k u mee wilde nemen tot huis.
Ik was zoo met den nieuwen wagen ingenomen, dat ik dadelijk
toestemde.

Ter eere van zijn herstel stonden er bloemen op tafel.
Mien is een echte kat. Wij kunnen haar haast niet uitstaan.

Een Raadselmoeder, Bilthoven.

4. Rebus.

5. Welke steen zingt twee stemmen?

6. Welke man werkt met minstens 5, soms met 7 oogen?

Raadsels voor Jongeren.

1. Rebus.

Duifje, R'dam.

RAADSELS (vervolg).

2.

't Is langwerpig rond,
't Heeft ooren, neus noch mond,
't Geen, dat er in zit,
Is zuiver geel en wit.

3. Wat valt door de ramen, zonder de ruiten te breken?

4. Rebus.

5.

Met B ben ik een jongenswensch.
Met K ben ik een nuttig mensch.
Met H ben ik een naar verblijf.
Met St steun ik het zwakke lijf.
Met VI daal ik soms zachtjes neer.
Met KI hoort gij mij keer op keer.

6. Wat loopt door de wei en beweegt zich niet?

HET POESJE.

Jongens, kom gauw!
Hoor, de poes zegt: miauw!
Poesje, kun je anders niet praten?
Ga je in 't plantsoen
Eens een wandeling doen?
Kun je je moesje verlaten?

Jongens, kom gauw!
Hoor, de poes zegt: miauw!
Weet je, wat poes zal bedoelen?
Dit: „Laat me gaan
En je moet me niet slaan,
Want ook een poesje kan voelen.”

Poes zit in 't nauw!
Och, arm poesje, loop gauw,
Loop er maar gauw naar je moesje.
Jongens, kom gauw!
Hoor, de poes zegt: miauw!
Wou je ons danken, lief poesje? L.

DE GEVONDEN BEURS.

Het ging in één oogenblik. Meneer Waanders stapte uit de auto en toen verloor hij zijn beurs. Hij merkte het niet; met een paar stappen was hij in het kantoorgebouw. De chauffeur merkte het ook niet; hij reed weer weg.

Maar Jan Verlaar merkte het.

Hij had zoo'n beetje staan hangen tegen een muur. Heel vroolijk was hij niet. Daar had hij nu vanmorgen zijn moeder gevraagd, of hij in de vacantie mee mocht met de fietsclub. Er gingen wel vier jongens uit zijn klas mee. En dan gingen er nog zooveel jongens meer. Ze zouden samen kampeeren en schik hebben en Jan Verlaar zou zoo graag mee willen. —

Maar 't was mis hoor.

„Je hebt niet eens een fiets,” had moeder gezegd.

Toen had Jan er zoo'n beetje op gezinspeeld, dat je toch een fiets kon huren, maar, och, hij had van te voren wel geweten, dat het mis was. Moeder zag hem aankomen. Die had al werk genoeg, om brood voor haar kinderen te verdienen.

„Zet dat maar uit je hoofd,” had moeder gezegd, „daar komt niets van. Geld voor een fiets heb ik niet. En in de vacantie kun je mij zoo mooi helpen. Je kunt strijkgoed wegbrengen en zoo.”

Toen was Jan op zijn vrijen Woensdagmiddag de straat maar op gegaan.

Toen gebeurde het.

De auto, de beurs . . . het wonderlijke.

't Duurde maar een oogenblik, toen had Jan de beurs in handen.

Jongen, jongen, wat een geld. Hij was er gewoon verbluft van.

Rijksdaalders, guldens, kwartjes, dubbeltjes . . . nu had hij genoeg voor de fietstocht.

Want hij hield het geld. Natuurlijk hield hij het geld. Meneer Waanders (Jan kende hem wel) had geld genoeg. Die was er niet om verlegen, en die zou zijn beurs misschien wel missen, maar hij zou niet eens weten, wáár hij haar verloren had.

Moeder zou ook blij zijn. Want voor haar bleef er nog genoeg over.

Moeder? Zou moeder blij zijn? Ja?

Jan wist wel beter. Hoe vaak had moeder

hem en de andere kinderen niet gezegd: „Eerlijk blijven. We zijn wel arm, maar we willen eerlijk zijn.”

Moeder zou het zeker niet goed vinden, dat hij dat geld hield. En was het ook wel goed? Dit geld was van meneer Waanders. Die had er recht op. En wat je vind, mag je nog maar niet houden.

De beurs moest terug. Och, dat was toch wel heel jammer. Dan kwam er van het fietstochtje ook niets.

Als Jan nu eens niets aan moeder zei en het geld toch hield?

Hij kon toch altijd wel wat bedenken, om moeder gerust te stellen. Dat een kameraad een fiets voor hem had. Dat meester hem voor niets mee liet gaan. En dan zou moeder 't wel goedvinden.

Maar . . . dan was hij een dief.

Jan schrok er van. Een dief! en dan . . .

Al zou ook niemand het ooit gewaar worden, God zou het weten.

Jan wist het immers wel. Voor God is niets verborgen. Hij ziet alles.

Even zuchtte Jan.

Maar toen had hij ook de overwinning behaald. Hij stopte de beurs in zijn zak en ging haastig naar het kantoorgebouw.

* * *

Daar stond hij al in de vestibule.

Kijk, op de deur, daarginds, las hij: „Kantoor.”

Daar zou meneer Waanders wel zijn.

Jan durfde die deur toch niet ingaan. En hij waagde het ook niet, om te kloppen. 't Was hier zoo stil in de vestibule en zoo vreemd.

Daar ging de kantoordeur open en een jongen kwam binnen. Hij keek eens even naar Jan . . . toen ging hij naar de kapstok en kreeg zijn kantoorasje.

„Is meneer Waanders . . .” begon Jan.

Nu keek de jongen toch op.

„Meneer Waanders? Wat moet jij met meneer Waanders? Dacht je, dat die maar zoo allerlei schooiers bij zich wil hebben? Maak maar gauw, dat je weg komt.”

't Bloed steeg Jan naar 't hoofd. Wat dacht die jongen wel? Een schooier was hij niet.

„Ik moet meneer Waanders spreken,” zei hij, een beetje kortaf.

Daar ging de kantoordeur open. Meneer Waanders kwam in de vestibule.

„Wat is dat hier?” vroeg hij aan den jongen, die Jan zoo uit de hoogte had behandeld.

De jongen werd ineens heel beleefd. Hij nam zijn hoed af en stond zoo'n beetje bedremmeld te kijken.

„Een jongen, meneer.”

„Ja, dat zie ik. Maar ik hoorde daar juist spreken van schooier en zoo. Denk er om, dat ik zoiets niet weer hoor.”

Meneer Waanders zag het onbeleefde ventje streng aan. „Maak, dat je aan je werk komt,” zei hij nog en toen zag Jan de jongen achter een deur verdwijnen.

„Wou je mij spreken, ventje?” vroeg meneer Waanders.

„Ja meneer. U hebt zoo straks uw beurs verloren, meneer. Toen u uit de auto kwam. En ik heb de beurs gevonden.

Jan tastte in zijn zak en bracht de beurs te voorschijn.

Meneer Waanders keek nu toch wel heel verwonderd.

„Ja, die is van mij. 'k Had er nog niets van

gemerkt. En die heb jij gevonden? Nou, dat is eerlijk van je, hoor, dat je die niet zelf gehouden hebt. Hoe heet je?”

„Jan Verlaar.”

„Nou, Jan, jij bent een flinke jongen. Hoe oud ben je?”

„Twaalf jaar, meneer.”

„Zoo, zoo. Nou, vertel me nou nog maar eens even, waar je woont.”

***

Jan had heel wat te vertellen, toen hij thuis kwam.

Moeder glimlachte blij.

„Jan, jongen,” zei ze, „je hebt moeder heel blij gemaakt, omdat je zoo eerlijk bent geweest. Je bent moeders dappere, oudste jongen, hoor. En we zullen er zonder dat geld ook wel komen.”

Toen Jan dien avond al op bed leg en sliep, kreeg moeder bezoek van meneer Waanders.

„Ik kom maar eens even, juffrouw, om u te vertellen, hoe goed uw zoontje zich gehouden heeft. Dat is een flinke jongen. En nu kom ik eens hooren, of ik misschien wat voor hem doen kan. Hij gaat 't volgend jaar van school af? Heeft u al plannen met hem? Leert hij goed? Zou hij niet op een kantoor willen?”

Dat waren heel wat vragen tegelijk. Maar moeder vertelde, dat Jan in zijn klas heel goed mee kon komen en dat zijn meester erg tevreden over hem was. Ook schreef hij heel netjes.

En later? Ja, over een kantoor had ze wel eens gedacht en daar zou ze haar zoontje wel graag hebben. Maar of het gaan zou?

„Laten we dan zóó afspreken,” zei meneer Waanders, „dat Jan zich bij mij komt melden, als hij van school af is. Zoo'n eerlijke, flinke jongen kan ik altijd wel gebruiken. En dan zal ik een oogje op hem houden, dat be- loof ik u. Als hij wil, zal 't aan mij niet liggen, als hij niet vooruitkomt.”

Meneer Waanders zei nog wel veel meer, maar 't slot was, dat hij moeder vijf gulden in de hand drukte voor Jans spaarpot.

Wat was die jongen den volgenden morgen blij.

„Nu kan ik mee met de fietstocht”, zei hij. Moeder glimlachte.

K

WAT KINDEREN KUNNEN.

Dieren knippen.

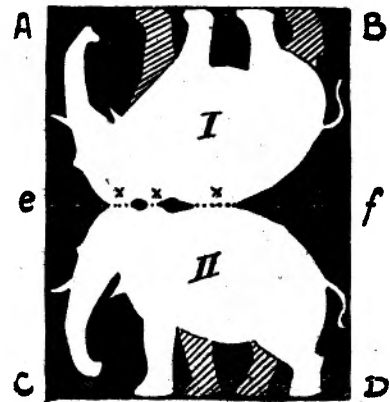
Dit is een aardig werkje. Deze maal zeggen we je maar eens hoe je een olifant kunt knippen.

Neem een stukje carton (b.v. van een briefkaart), ter grootte van 't hierboven aangegeven vak. A-B-C-D. Vouw dat stukje carton in het midden (e-f) en teeken op een der beide helften den olifant I of II met v i e r pooten.

Knip dan langs de geteekende lijn van den olifant het dubbelgevouwen carton weg, maar vooral zóó, dat het carton op de in den Vouwrand met de XXX gemerkte plaatsen aan elkander blijft vastzitten.

Vouw het carton daarna open en knip van

den bovensten olifant de twee buitenste (zie zwartgelijnde) en van den onderste olifant II de twee binnenste (eveneens zwartgelijnde) pooten weg.

DE HERDER.

Windeke, windeke op de hei,
Wat je den herder vertelt?
Heb je van 't krullekopje, zoo blij,
Dat hem thuis wacht, verteld?
Ook van twee voetjes, die, trippeldetrap,
Straks, als het avond zijn zal,
Haastig zich reppen, als vaders stap
Klinkt op de straat bij den stal?

Windeke, windeke, waai maar voort!
't Doet er den herder zoo goed.
Herderke, droom maar ongestoord,
Want, zie, je schaapjes zijn zoet,
Straks komt de avond, dan klinkt een lach
Vader van ver reeds in 't oor.
Krullekop wuift er den herder goên-dag.
Windeke, fluister maar door. L.

Bugel sluit vriendschap met de negertjes. Happerdepap bouwt een huis en brengt met Bugel een bezoek aan den Koning.

Langzamerhand wende de familie Happerdepap aan de nieuwe omgeving en het nieuwe leven.

Het viel nog niet mee. Al had Happerdepap het in het oude vaderland niet ruim gehad, er waren toch zooveel dingen geweest, die hij hier miste. En zijn vrouw miste nog meer. Waar waren haar lepels en vorken, haar pannen en potten? Waar was 's avonds de petroleum-lamp en waar was haar naaikistje en stopdoos?

Bugel paste zich nog het gemakkelijkst bij den nieuwen toestand aan. Die vond onder de zwartjes al gauw zijn speelkameraden. Natuurlijk, ze hadden hem eerst wel uitgelachen, omdat hij zoo blank was en zulke gekke kleeren droeg, maar toen hij eens een der negertjes een weinig hardhandig in de kroezige haren had gepakt, hadden ze allemaal respect gekregen. En nu zwierf hij met hen door 't bosch en leerde hij langzamerhand zich even vlug en gemakkelijk tusschen de struiken bewegen, als zij het konden.

Maar Happerdepap!

Zijn zuurtjes waren al lang verdwenen en hij zag geen kans, een nieuwen voorraad op te doen. En zijn Erdal bewees bij de negers nuttige diensten, maar Happerdepap zelf raakte er maar 't liefst niet aan.

En dan vrouw Happerdepap!

Die bromde en mopperde, dat het zoo'n aard had. Die kon haar eigen kleeren en die van Happerdepap en Bugel bijna niet in orde houden. Ze had geen naald en geen garen.

Maar ook zij leerde in het negerdorp. 't Duurde niet lang, of met behulp van een langen doorn en een zeer taaie, sterke vezel, wist zij het zóó ver te brengen, dat ze ten-

minste de noodzakelijkste herstellingen kon doen.

En Happerdepap vond ook werk.

„'t Is voor een christenmensch niet om uit te houden,” verklaarde hij, „dat je altijd op handen en voeten in je huis moet kruipen. En dan is 't er nog een huis naar. Bugel, we bouwen een huis.”

Tot zoover was alles goed, maar daarmee was het huis er nog niet.

Maar Happerdepap toog aan 't werk. Was hij vroeger geen eerzaam kuiper geweest? Kon hij bijl en schaaft en hamer niet hanteeren? Gelukkig was er in het negerdorp een bijl en Happerdepap toog met Bugel het bosch in, om zich palen en planken te verschaffen. 't Was een heel werk, maar wat Happerdepap nog nooit had gekund, dat leerde hij nu; ijverig werken. En Bugel moest helpen. Ja, toen er eindelijk, met het bouwen van een huis begonnen kon worden, kwam ook vrouw Happerdepap er bij te pas.

't Werd geen mooi huis. 't Werd ruw en lomp en leelijk, een echte onooglijke hut, maar 't werd toch een huis, dat de bewondering der negers afdwong.

Natuurlijk had Happerdepap wel eens een ongelukje, maar dat was niet erg. Op zeke-

ren dag viel hij wel wat al te snel van het dak op den grond. Bij geluk kwam hij op den krombeenigen neger, die nieuwsgierig had staan toekijken, terecht. Natuurlijk buitelde de neger om en Happerdepap viel boven op hem.

„Wel bedankt,” zei Happerdepap, toen hij, zonder zich zeer gedaan te hebben, opstond, „je bent daar natuurlijk met opzet gaan staan, om mij op je te laten vallen, Zoo gauw ik weer zuurtjes heb, krijg je er een.”

De krombeenige neger zei niet veel, maar in 't vervolg bleef hij op een eerbiedigen afstand.

De bouw van het huis werd afgewisseld met een bezoek aan den koning, die na het overlijden van den vorigen vorst het bewind had aanvaard.

De krombeenige neger bracht Happerdepap het bericht, dat hij voor Zijne Majesteit moest verschijnen en zijn Erdal moest hij vooral meebrengen.

„Bugel,” zei Happerdepap, „jij gaat ook mee. Want je bent nog nooit bij een Koning geweest en dat moet je ook leren. Jij kunt dan meteen een doosje Erdal dragen.

Happerdepap vond het noodig, zichzelf een waardig uiterlijk te geven en daar de negers toch niet wisten, hoe het eigenlijk hoorde, had hij vrij spel.

Hij wikkelde zijn hoofd in een ouden doek, die zijn vrouw nog had en op zijn mooie hoedje zette hij een paar groote veeren, die hij in 't bosch had gevonden.

Bugel moest zijn jasje binnenstebuiten aantrekken en kreeg een bouquet van pluimgras in de hand met het doosje Erdal.

Een gezantschap van den Koning kwam de bezoekers halen. Voorop liep de krombeenige neger en achter hem aan kwamen, twee aan twee, nog zes negers. Ze hadden allen een speer in de hand en hun gezichten hadden ze besmeerd met kleurige verfstoffen. Wat stond het grillig, al die kleurige vlakken en strepen op de zwarte gezichten.

„Vrouw, we komen wel gauw weer,” zei Happerdepap, „en als je, terwijl wij weg zijn, nog eens op zoek wilt gaan naar zuurtjes, zal ik je dankbaar wezen.”

„En 't huis komt weer zooveel later klaar,”

bromde ze, maar ze meende 't niet zoo kwaad, want ze was blij genoeg, dat Happerdepap zoo ijverig aan 't werk was gegaan.

En daar ging de deftige stoet heen. Eerst de krombeenige neger, dan Happerdepap met Bugel, en eindelijk de andere negers.

De negers zwaaiden met hun speren en ze deden het wel een beetje wild, want op een gegeven oogenblik kwam een speer minder zacht tegen het dierbaar hoofddeksel van Happerdepap en dat viel op den grond.

Wat was Happerdepap boos.

„Kun je niet van mijn Zondagschen hoed afblijven?” riep hij tot den neger, die het ongeluk veroorzaakt had. „Geef mij dat lange ding eens, dat vertrouw ik je niet meer toe.”

De neger had er geen zin aan, om zijn speer af te geven, maar Happerdepap keek erg boos en rukte hem het gevaarlijke ding uit zijn handen. En zoo gebeurde het, dat Happerdepap gewapend voor den Koning verscheen.

't Was erg plechtig.

De Koning zat in zijn hut en Happerdepap moest er maar weer toe besluiten, op handen en voeten naar binnen te kruipen. De speer was hem nu wel tot last, maar hij nam die toch maar mee.

Bugel volgde zijn vader trouw.

Daar binnen, op een mat, zat Zijne Majesteit. Zijn vrouw zat achter hem en ze had een ding in de handen, dat wel een beetje

weg had van een waaijer. Daarmee moest ze de vliegen van Zijne Majesteit verjagen.

Happerdepap en Bugel kwamen ook elk op een matje te zitten; de negers gingen achter hun koning staan.

En toen kon het gesprek beginnen.

Zoo langzamerhand had Happerdepap al wat van de negertaal geleerd en, als hij er niet meer kon uitkomen, maakte hij maar van allerlei gebaren. Zoo ging het best.

De Koning vroeg, waar zijn blanke vriend vandaan kwam en Happerdepap vertelde hem, dat hij uit Nederland kwam, een land, heel ver weg. Alle menschen waren daar blank, verklaarde hij en er woonde een machtige Koningin, en hij zelf was een medicijn-man en wist precies, hoeveel Erdal hij op een ziek been moest doen.

De Koning vroeg hem, of hij die wonderbaarlijke medicijn eens zien mocht en Bugel kwam toen met zijn doosje voor den dag. De Koning liet het door den krombeenigen neger openmaken en rook er toen eens aan. De geur scheen Zijne Majesteit nog al te bevalen. Hij nam er een flinke lik uit en tot verbazing van Happerdepap verdween de portie Erdal in den mond van Zijne Majesteit.

Klaarblijkelijk vond de Koning deze lekernij toch niet zoo héél lekker. Hij trok tenminste een leelijk gezicht en Happerdepap kon zich van lachen niet houden.

Toen beval Zijne Majesteit dat alle negers, die achter hem stonden, ook van de Erdal moesten proeven. Natuurlijk werd er aan het verlangen van den Koning vol-

daan en toen waren er méér leelijke gezichten.

Zijne Majesteit zei voorts, dat Happerdepap maar altijd bij hem moest blijven. Werd hij dan ziek, dan had hij een dokter en dat was veel waard.

Toen de Koning dat zei, trok een neger achter hem een nog veel leelijker gezicht. Dit was de medicijn-man, die vreesde, dat Happerdepap hem concurrentie zou aandoen.

Hij begon druk tot Zijne Majesteit te praten en betoogde, dat het zwarte goed uit het doosje erg schadelijk was. Toen zei de Koning, dat hij het dadelijk eens zou onderzoeken en beval hem, alle Erdal uit het doosje op te eten.

Happerdepap had medelijden met den armen medicijn-man, die slikte en het heel benauwd kreeg.

.....

VOOR DE KLEINTJES.

NIET NAAR SCHOOL.

„Ga je met ons mee naar school?
O, daar heb-ben wij zoo'n jool.
Kom maar mee, klein zus-je.”
Trui-tje denkt: „Ja, praat maar toe,
ik ga lie-ver naar mijn moe
en breng moe een kus-je.

'k Vind er hee-le-maal niets aan,
naar die na-re school te gaan,
'k zou me daar ver-ve-len.
Neen, hoor, ik ben niet zoo dom.
'k Koop moe met een kus-je om,
dan mag ik wel spe-len.

Trui-tje zeur-de hon-derd uit,
maar moe zei: „Neen, klei-ne guit,
wees geen deu-ge-niet-je.”
Trui-tje heeft 't muts-je af-ge-daan,
Zij zou n o o i t naar school toe gaan
en zong 't hoog-ste lied-je.

Toen het klok-je ne-gen sloeg,
zei moe boos: „Nou is 't ge-noeg.
Gauw naar school toe, pop-je.”
Ar-me Trui, daar gaat zij heen,
heel be-droefd en heel al-leen
en.... met 't bloo-te kop-je.

L.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, p/a Uit-
gevers-M^s. Bosch, Baarn

BUITENLAND

Sprinkhanen en wilde honing.

Dat was het voedsel van Johannes den Dooper, zooals je weet

Of we nu onder die sprinkhanen moeten verstaan, wat *wij* daar mee bedoelen... ik zou het niet durven verzekeren. Want — ik weet niet of de sprinkhanen behoorden tot die dieren, welke volgens de Levitische wet mochten gegeten worden en als dat niet zoo was, dan twijfel ik er aan, of Johannes de Dooper ze wel zou gebruiken hebben.

Maar — ik wil in dit opzicht maar wachten, tot iemand mij daarvan iets meer vertelt.

Zeker is 't, dat het een kostelijk voedsel zou zijn, want het is bij nauwkeurig onderzoek gebleken, dat ruim de helft van het sprinkhanenmeel — want de gedroogde sprinkhanen worden fijngemalen! — bestaat uit eiwit. En zooals je weet, is dat een van de belangrijkste voedingsstoffen voor ons lichaam.

In vleesch is slechts 25 à 30 % eiwit!

Nu was mijn bedoeling niet, over de voedingswaarde van sprinkhanen te spreken. Ik wil dat heelemaal niet doen.

want ik vrees, dat, als ik er lang over schrijf, jullie allemaal verlangen gaat naar een bordje sprinkhanen-soep of een portie sprinkhanenpudding à la vanille.

Maar ik wilde je vertellen, dat men in Afrika, vooral aan de Zuidpunt, in het land der Transvaalsche, Vrijstaatsche en Kaapsche boeren, er hard over denkt, om de sprinkhanenplaag in een *zegen* om te zetten.

En dat het een plaag is of kan zijn, dat zal je uit het volgende blijken.

Tusschen September 1922 en Mei 1923, den Zuid-Afrikaanschen zomertijd, zijn in Zuid-Afrika in 't geheel 242.166 zwermen voetgangers vernietigd. Voetgangers zijn de sprinkhanen, die nog niet geheel volgroeid zijn en nog geen vleugels hebben. Die trekken dan al loopende over de velden om weg te vreten, wat naar hun gading is.

Elke zwerm van die „voetgangers” is ongeveer 10.000 zakken vol, zoodat — wie goed rekenen kan, rekene het maar eens na! — in 1922-23 de hoeveelheid gedoode sprinkhanen bedroeg 2.421.660.000 zakken vol.

Naar de fabriek gevoerd, worden de sprinkhanen of sprinkhanenlarven (voetgangers) door stoom gedood, dan gedroogd en vervolgens gemalen.

De Kaffers zijn dol op dat „meel” en

ook huisdieren als kippen, eenden en varkens houden er veel van, terwijl bovendien blijkt, dat het voor de voeding van die dieren uitstekend materiaal is.

Er is reeds zooveel vraag naar, dat de Z.-Afrikaansche fabrieken niet genoeg kunnen leveren uit gebrek aan de noodige „sprinkhanen”.

Wie weet, komt het nog niet eens zóó ver, dat men in Zuid-Afrika zeggen zal: Ha, daar komt gelukkig weer een zwerm sprinkhanen! Nu kan de fabriek weer werken!

BINNENLAND

Rembrandt aan den strop.

„Dat is wat anders dan Rembrandtverering!” zal je misschien zeggen. En toch gaat het om Rembrandts vereering, dat hij aan den strop kwam.

In Amsterdam, op het plein, dat naar onzen grootsten schilder genoemd is, stond reeds vele jaren lang een standbeeld voor hem, met daaromheen een plantsoen.

Nu is door den Amsterdamschen Gemeenteraad besloten, dat plantsoen te veranderen en het beeld eenigszins te verplaatsen.

Maar daarvoor moest het natuurlijk

Voor de boeren is een sprinkhanenplaag lang niet alles. Zie hierboven maar eens, hoe een boer uit Johannesburg met de sprinkhanen aan 't vechten is. Hij harkt ze bij elkaar, om er maar zooveel mogelijk te kunnen doden.

van zijn voetstuk. En daar was geen ander middel voor dan een stevige strop. Enkele oogenblikken heeft Rembrandt „geen grond meer gevoeld”, zonder een lucht-reisje te maken. En nu wacht hij tot zijn nieuwe standplaats weer gereed is.

Wat sommige jongens en meisjes al zoo vernielen!

Eigenlijk konden jullie dit wel overslaan.

Want ik geloof, dat onze „Vrij en Blij”-lezers en -lezeressen zich nog wel behoorlijk op straat kunnen gedragen.

Toch is het wel eens goed te lezen, wat ik daarvan dezer dagen in „Timotheus” las.

In Den Haag brengt de jeugd jaarlijks f 30.000 (dertigduizend gulden) schade aan de bestrating toe.

Aan plantsoenen en grasperken ongeveer dertien duizend gulden per jaar.

Elke week moeten vijf of zes van de plantsoenen worden gerepareerd.

In sommige scholen moeten jaarlijks meer dan tweehonderd ruiten worden ingezet, alle ingeworpen door de lieve straatjeugd.

Van de kosten van onderhoud van schuttingen en afrasteringen moet ongeveer de helft op rekening komen van die jongens en meisjes, die geen schutting kunnen zien of ze moeten er op krassen of tegen trappen; die geen hek kunnen passeeren of ze moeten eens probeeren er overheen te klauteren.

't Is meer dan schande, dat vinden jullie zeker ook.

Ik zou wel willen, dat jullie er wat op wist, om dat vernielen tegen te gaan.

Want — wat in Den Haag gebeurt, zal ook wel op andere plaatsen geschieden, vooral in de groote steden.

En dat moet worden tegengegaan met alle kracht. Ik zou wel willen, dat elke straatbengel van den rechter een flink pak slaag kreeg. Dat zou, geloof ik, terdege helpen. Want zulke rakkers *hooren* gewoonlijk niet voor dat ze *voelen*. En het oudwetsch spreekwoord: Wie niet hooren wil, moet voelen, mocht wel eens meer door den Hollandschen rechter worden toegepast. Ik geloof vast dat het helpen zou.

Niet te haastig.

Het eiland Schiermonnikoog was aan 't afbrokkelen. De duinenrij was reeds voor een deel verdwenen. Het groote strand-hôtel heeft men langen tijd tegen ondergang trachten te beschermen en ook 's Rijks Waterstaat heeft geprobeerd wat hij kon, maar — 't was al vergeefsche moeite.

Het hôtel werd tenslotte voor afbraak verkocht en de slooper was reeds zijn werk begonnen, toen . . . de zee ook een woordje mee ging spreken.

Vóór het eiland ligt een zandbank en nu is die zandbank doorgebroken en zich gaan verplaatsen, zoodat zij waarschijnlijk binnen enkele weken zich bij het eilandje zal aansluiten.

't Gevolg is, dat het strand in de laatste weken reeds eenige honderden meters

breeder is geworden. En als er weer strand is, zullen zich op de gewone wijze weer duinen vormen. Men heeft de afbraak van het strandhótel stop gezet en — wie weet wordt het niet spoedig weer op dezelfde plaats herbouwd.

Belangrijk nieuws.

Batavus te Rotterdam bericht, dat het toestelletje „Draadloos in je zak” in Nederland verkrijgbaar is bij F. P. van Dijk, Steenstraat 25, Leiden, tegen f 1.25 per postwissel. Het toestelletje, zoo meldt *Batavus* verder, is slechts geschikt om concerten e.d. te hooren, die niet meer dan 32 K. M. van ons af gegeven worden.

Batavus vroeg, of ik het aan de „V. en B.”-neefjes wilde meedeelen, wat ik bij dezen doe. OOM KOOS.

PLAATSELIJK NIEUWS

Makkum. Op Schrikkel-dag woedde in Friesland een hevige sneeuwstorm. De stoomtram van Leeuwarden naar Sneek kwam 'smiddags een uur te laat op Harkezijl aan en toen was de tram naar Makkum reeds vertrokken. De passagiers voor Schraarderweg, Wons en Makkum moesten te voet hun reis voortzetten. Doch dit was te bezwaarlijk voor een vrouw met twee kleine kinderen, die naar Schraard moesten. Goede raad was duur. Een auto was er niet te krijgen, maar gelukkig was er een bakker met paard en venterskar aanwezig. De brooden enz. werden uit de kar gehaald, de plankjes, waarmede de wagen van binnen in vakjes werd verdeeld, eveneens, en toen kwamen vrouw en kinderen in de kar. Het deksel ging dicht en de reis naar Schraard werd ondernomen. Wat zal dit tochtje bij deze reizigers lang in gedachten blijven. T. H.

Rotterdam. Een vreemd drama op het hoofdbureau van politie. Een paar dagen geleden liep een Duitscher op verdachte manier door de hal van het nieuwe postkantoor. Hij werd aangehouden en naar het politiebureau Haagsche Veer gebracht. Daar zou hij ondervraagd worden door den vreemdelingen-inspecteur. Nog voor dat het verhoor begonnen was, weerklonk plotseling een schot en viel de Duitscher, die in het hoofd getroffen was, dood neer. Wie de dader is, weet niemand. R. A. A. v. d. M.

VAN ALLES WAT

Een dubbel ei. In Lieren, dicht bij Apeldoorn, heeft een kip een dubbel ei gelegd, d.w.z. een ei, met een ei er in. Het buitenste ervan was bijna 1 d.M. lang. In die schaal bevond zich behalve het tweede ei ook nog een dooier en eiwit.

Muzikaal. Te Hemelum zijn in een familie 4 broers en zusters, die allemaal heel goed kunnen zingen. Nu weet je misschien, dat een stuk gezongen door vier personen — en dan vierstemmig; sopraan,

alt, tenor en bas — een kwartet heet. En wanneer dat geschiedt door 8 personen dan heet het een dubbel kwartet.

't Merkwaardige nu is, dat bij deze vier broers en zusters twee sopranen, twee alten, twee tenors en twee bassen zijn. Alzoo een dubbel kwartet.

't Mooiste is nog wel, dat de acht gebroeders en gezusters bijna uitsluitend voor liefdadige doeleinden zingen.

Voorzichtig met electriciteit. Een zoon van onzen Minister van Waterstaat, prof. Van Swaaij, welke zoon ingenieur is bij de Geldersche Electriciteits-Maatschappij, raakte per ongeluk met zijn potlood een electrisch toestel aan en — was onmiddellijk een lijk.

Een goede portefeuille gevraagd door een Woubrugsch jongen, die vier briefjes van f 100 moest wegbrengen en ze zoo lang onder zijn pet geborgen had. Door een rukwind is de pet van zijn hoofd geslagen en de bankbiljetten fladderden overal heen. Drie er van zijn gevonden. Het vierde is nog zoek.

Wie een deugdelijke portefeuille missen kan, zal er den jongen Woubrugenaar een groot genoegen mee doen, in 't bijzonder, wanneer er een briefje van f 100 in gedaan wordt.

Ontevreden met het weer. De A.-R. Rotterdammer schijnt ontevreden over het weer. Boven eenige berichten uit Huizen en Lemmer over het ijs en de vischerij plaatst het blad den titel: *De eindeloze winter*. 't Is zeker beter bedoeld dan gezegd.

Oud! In Amerika zal bij de aanstaande verkiezingen ook een dame meestemmen, als ze tenminste dan nog leeft, die 114 jaar oud is.

Zij heeft nog 1 dochter in leven en verder 44 kleinkinderen en 50 achterkleinkinderen. Zij woont nu reeds 56 jaar in hetzelfde huis.

Wat heeft die vrouw veel zien veranderen. Zij heeft van stoomboot, locomotief, telegraaf, telefoon, vliegmaschine, enz., enz., van al de nieuwigheden de eerste kunnen zien.

Herinneringen van Napoleon. Te Parijs zijn dezer dagen eenige souvenirs van Napoleon verkocht, t.w. het hemd, dat de Keizer bij zijn overlijden droeg, de compressen, die in zijn laatste oogenblikken op zijn hoofd werden gelegd; het glas, waaruit hij voor de laatste maal dronk; een stuk van het hout, waarvan de lijkkiest werd vervaardigd en aarde uit het graf.

Er zullen misschien nog groote sommen voor deze reliquieën worden besteed. Maar . . .

Het schaatsenrijden is een echte Hollandsche uitvinding. Wisten jullie dat? In de 17e eeuw werd het voor 't eerst gedaan, maar in het begin maakte deze gezonde sport weinig opgang. Haast niet te gelooven, hè?

VRIJENBLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

10 APRIL
No. 13

VRIJ EN BLIJ Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Versijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand
Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbzn., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG-ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL-STRAÁTSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK-WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

Oplossingen der raadsels uit de Januari-nummers.

Ouderen:

1. Veel heil en zegen in het nieuwe jaar.
2. Zoo gij uw weg met God
[wilt treën,
Loop nooit vooruit, dan loopt
[g' alleen.
3. Kommies (Kom, Mies!)
4. Delftsche roomboter.
5.

L	E	N	A
E	z	e	l
N	e	r	o
A	l	o	e
6. De touwslager.
7. In het voorjaar houden de meeste winkels opruiming.
8. Wat gij niet wilt, dat u ge-
[schieft
Och, doe dat ook een ander
[niet.
9. Lang - In - Eerlijk - Fatsoenlijk
- Donker - Echt;
Zacht - Onder - Even - Krom-
Trouw;
Lui - Iets - Sterk - Teer.
De eerste letters vormen het spreekwoord: Liefde zoekt list.

Oplossingen der raadsels uit de Februari-nummers.

Ouderen:

1. Eeuw - Zeeuw - Meeuw.
2. Hij heeft een scheeve schaats gereden.
3. De koffie; want de koffie wordt gezet en de thee moet trekken.
4. Kleed - leed - eed - Ee.
5. Een kruis met rozen is 'smen-schen lot.
6. Madrid (6e en 7e regel).
7.

1	6	7
2	5	8
3	4	9
8. Een uurtje vroeger opgestaan
Brengt heel den dag geno-
[gen aan.
9. Edam - Utrecht - Tiel - Zeist -

10. Leer hooren zien en zwijgen.
11. Naomi - Amram - Zeres - Abana - Ruben - Eliza - Tyrus - Horeb.
De eerste letters vormen den naam Nazareth.
12. Régent - Regènt.

Jongeren:

1. Eelt.
2. Een schelling is dertig cent.
3. Maar - Raam.
4. Een schilders- (of bord) ezel.
5. Raderboot.
6. Uit den knop van een deur.
7. Armoe is geen schande.
8. Een olifant.
9. Een den of spar.
10. Hertenkamp.
11. Een worm - een visscher en een baars!
12. Moor - Moord.

Berlijn.

10. Hij heeft de klok hooren luiden en hij weet niet waar de klepel hangt.
11. Zomertijd (Mijt-drom-zoet).
12. Hulda - Uzzia - Laban - David - Achaz.
De eerste letters vormen den eersten naam.

Jongeren:

1. Berk - kerk - merk - werk - zerk.
2. Boekentafel.
3. Koe-koek.
4. Een tong.
5. Zakkenroller.
6. Een schrikkeljaar.
7. Een hartedief.

8. Kaneel.
9. Maansverduistering.
10. De mond van een rivier.

11. Leeuwarden.
12. De waterspiegel.

Uitslag December-wedstrijd.

Ouderen.

- Groninger Molleboon, Groningen.
Zwartkop, Makkum.
Winterkoninkje, Vaders Jongen, De Glindhorst.

Jongeren.

- Bleekneusje, Rotterdam.
Moe's Jongste, Losdorp.
Boschbewoner, Nederhemert.

Uitslag Januari-wedstrijd.

Ouderen.

- Viooltje, Losdorp.
Weidebloempje, Koekanje.
Beppe's Jongen, Rotterdam.

Jongeren.

- Maarten Harpertsz. Tromp, Amsterdam.
Veldmuisje, Hollandsche Veld.
Madeliefje, Assen.

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje bedoelt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen worden ingewacht uiterlijk den **derden Donderdag** van elke maand aan nevendaand adres.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebussen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. Op het blaadje met de oplossingen bovendien de naam en de geboortedatum met geboortjaar. Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBZN.
Uitgever „Vrij en Blij”
BAARN.

TOEN HEB IK HET MEISJE OP MIJN RUG GENOMEN

J. van der Vliet

HET MOOISTE GESCHENK.

De kabouters vierden feest op een open plaats in het bosch.

Den heelen dag had het feest al geduurd en nu, in den avond, steeg de feestvreugde ten top. 't Was prachtig weer, de maan scheen, de limonade was lekker en de kruidkoek smaak- te uitnemend.

De koning van de kabouters was jarig en hij trakteerde royaal.

Twee kabouters hielden een groote parasol boven zijn hoofd en dat deden ze niet, omdat de Koning last had van de warmte, maar vanwege de deftigheid.

De Koning genoot zichtbaar. Hij zag zijn volkje gaarne vroolijk en gelukkig. Hij had ook dezen dag weer gemerkt, hoeveel zijn onderdanen van hem hielden. Wat hadden ze hem al niet voor fraaie geschenken gegeven.

Maar, eensklaps, verdween de glimlach van het gelaat van den Koning. Hij wenkte een van zijn hovelingen, die juist met een paar andere kabouters eens even probeerde, of hij nog wel kopje-over kon gaan. Zoo snel als zijn beenen het toelieten kwam de geroepene naar den Koning toe. Hij boog zich, bij den troon gekomen, heel diep en bleef toen in afwachting staan.

„Waar is grootoog?” vroeg de Koning. „Alle kabouters zijn vandaag op mijn feest verschenen, maar grootoog heb ik nog niet gezien. Tot nu toe had ik hem nog niet gemist, maar nu kwam 't mij ineens in den zin, dat hij nog niet bij mij geweest is. Waar is hij?”

„Ik weet niet, Majesteit,” stotterde de hoveling verlegen, „maar ik zal wel eens even navraag doen, als Uwe Majesteit dat goed vindt.”

„Doe dat,” zei de Koning, „en breng mij dan bericht.”

Waar is grootoog?

Straks deden alle kabouters deze vraag, maar niemand wist het.

Allen keken naar den Koning, ze naderden den troon, begonnen er met elkaar over te spreken, eerst zacht, toen harder, totdat de Koning het hoorde.

Wat hadden ze al niet te vertellen. Grootoog was gierig: hij wilde den Koning niets

geven en dáárom was hij weggebleven. Grootoog gaf niets om den Koning. Grootoog zou zelf wel koning willen zijn. Toen de Koning dat hoorde, werd hij heel boos en hij gaf het bevel, dat grootoog, als hij zich mocht vertoonen, moest opgesloten worden in den kelder van zijn paleis, achter zeven dikke deuren.

Nog maar nauwelijks had de Koning dat gezegd, of zie, dáár kwam grootoog aan. Hij was een mannetje met een langen grijzen baard en hij had zijn muts scheef op.

„Waar ben je geweest, grootoog?” vroeg de vorst streng. „Waarom ben je me niet komen feliciteeren, en waarom heb je geen geschenk voor mij meegebracht?”

Grootoog was eerst wel heel verschrikt, toen de Koning zoo tot hem sprak, maar hij kreeg al gauw zijn moed terug.

„Majesteit,” zei hij, „ik was vanmorgen al vroeg op weg gegaan, om iets voor u te koopen. Maar toen ik door 't bosch liep, hier wel twee uur vandaan, hoorde ik opeens een meisje schreien. 't Kind was verdwaald en wist niet meer, hoe het thuis zou komen. En de kleine voetjes waren erg moe, majesteit, en de oogjes waren rood van 't schreien.

Toen heb ik het kleine meisje op mijn rug genomen en ik heb met haar geloopt, geloopt, uren en uren ver, net zoo lang, tot ze het huisje van haar moeder zag. En haar moeder was zoo angstig geweest om haar dochttertje. Ze kon niet uitgaan, om haar kind te zoeken, want ze lag ziek te bed. En ze had het zoo arm, Majesteit. Er was geen brood in huis en er was geen geld. En toen heb ik die vrouw al mijn geld gegeven en toen ben ik hierheen geloopt. En nu heb ik geen presentje, Majesteit en dat spijt mij erg, maar ik wil heel hard werken, dan verdien ik veel en dan zal ik uwe Majesteit wat moois koopen.”

En grootoog boog zich eerbiedig.

De Koning glimlachte vriendelijk. Even zweeg hij en toen zei hij: „Dat is het mooiste geschenk, dat ik vandaag ontvangen heb. Jij hebt mij heel blij gemaakt, grootoog, omdat je een weldaad hebt gedaan. Als al mijn onderdanen zóó doen, dan ben ik een gelukkig vorst. Ik benoem je tot ridder van de kaboutermuts.”

Z.

IN 'T KRAAIENEST, door W. G. van de Hulst. (XIII).

Neeltje bibberde; maar ongehoorzaam zijn nog langer durfde ze, wilde ze toch niet.... „O, mevrouw, maar wacht u dan even.... Nee, hoor, ik durf niet alleen naar de keuken.”

„Malle meid, vooruit!.... Vlug dan!”

Neeltje rende weg, sloeg met de keuken-deur, alsof ze daarmee alle booze beesten van de wereld aan het schrikken kon brengen, greep den bezem, den pook, de tang, de bijl.... en rende weer naar mevrouw terug. O, als ze dan maar dicht, héél dicht achter mevrouw mocht blijven, dan durfde ze al een heel klein beetje.... O, en als-t-ie kwam, zou zij dat vreeselijke beest met de bijl boven op zijn kop slaan.

Ze trokken samen naar boven, voorzichtig, op hun teenen....

Pieng!.... prrrrrr!.... Pieng! Póeng!.... prrrrrr!.... Póeng!

Neeltje huiverde, drong zich vlak tegen mevrouw aan. Toch klommen ze verder. Mevrouw met den bezem, Neeltje met de bijl in de eene, de tang in haar andere hand, en den pook onder haar arm.

Póeng.... prrrrrr!

Mevrouw schudde 't hoofd. Ze begreep er niets van. Ze vond het zèlf toch ook griezelig.... 't Was zoo'n dwaás geluid. Ze had nog nooit een beest zoo'n geluid hooren maken; maar — een ding, een dóód ding, kon zoo iets toch niet doen.... Wat was dat nu een verdrietig einde van haar prettigen verjaardag! Kom, kom, ze moest flink zijn. En ze stapte moedig op de deur van Neeltjes kamertje af, die halverwege open was blijven staan.

Neeltje....? Ze dóók achter mevrouw weg. Ze kronkelde zich ineen van bangheid, ze deed haar oogen dicht, om maar niets te zien.... O, als.... áls....

Mevrouw boog zich een beetje, lichtte met de kaars heel voorzichtig naar binnen. Ze zag niets als 't omgevallen nachtkastje en de half uit het bed gesleurde dekens.... 't Was dóódstil....

Póeng! Pieng!.... Pieng! Póeng!.... prrrrrr!

Hè, nu schrok ze toch ook, nu 't geluid zoo dichtbij was, deed een stap terug, trapte

Neeltje op haar bloote teenen, schrok dáárvan óók alweer.

„Kind nog toe....! Ga toch een eindje opzij!”

Maar Neeltje, in wilde bangheid, sloeg bei haar armen om mevrouws hals, de bijl en de tang in haar handen. En de pook gleed omhoog, rombommelde de trap af....

„Hèlp! Hèlp!.... Politie!” schreeuwde Neeltje.

Mevrouw rukte zich los. Ze was boos en bang allebei.... „Dwaze, malle meid!”

En onverstoord pieng-poengde dat vreeselijke beest daarbinnen zijn vreeselijk geluid.

Maar toen had het de dappere, oude dame ook lang genoeg geduurd. Als een held die zich te midden van de vijanden stort, stapte ze het kamertje in, zette haastig den blaker op den grond en gaf met den bezem een geweldigen slag onder het bed....

Prrrrrr!.... Pieng!

Neeltje, in doodsangst, stond vlak achter mevrouw, bevend en bibberend, met knikkende knieën en de bijl en de tang héél hoog in de hoogte....

Mevrouw, boos, gaf nog een slag, nòg een. Daar bommelde de doos onder het ledikant uit.... Nòg 'n slag! O wee, de bezem gleed te ver, raakte de kaars en doofde 't licht.... Daar stonden ze in 't pikkedonker. En vlak voor hun voeten ging het: „Pieng!.... prrrrrr!”

Neeltje gilte, krijschte. Ze knakte ineen, haar beetje moed en durf in ééns wèg. Ze

drukte haar handen voor de oogen, wroog haar hoofd diep op haar borst, als een, die den vreeslijken slag verwacht, waaraan tòch niet meer te ontkomen is. . . . O, 't was, of ze het beest in een woesten sprong al hoorde aansuiszen, of ze zijn vreeselijke klauwen al voelde slaan in haar arme vleesch.

Mevrouw schopte, schòpte maar. Ze schopte de doos weg naar den anderen hoek van 't kamertje. En toen ging 't dáár: Póeng! Pieng! . . . Póeng! Póeng! Pieng! . . . prrrrr!

Dáár? . . . In die dóós? . . . Zit dat beest in die dóós? . . . Maar dat kàn toch niet! . . . Och, wel neen, 't i s g e e n beest, 't k à n g e e n beest zijn. . . .

Mevrouw herstelde zich al een beetje. Wat 'n dwaasheid toch ook, zoo 'n kabaal te maken. Ze schaamde zich eigenlijk voor zich zelf. Moest ze dan niet flinker zijn! . . . Die malle meid ook, die bracht haar heelemaal in de war.

„Lucifers, Neeltje!” beval ze fern. . . . „Ze liggen hier ergens op den grond, bij den blaker. Zoek eens vlug! . . . Vlug dan!”

„O, mevr. . . .!”

„Toe dan, vlug dan!”

Neeltje grabbelde angstig om zich rond.

„O, bàh! . . . bàh! . . . Neeltje gilte 't uit. Ze had ineens iets zachts gevoeld onder haar hand, en 't was zoo glibberig, en 't kleefde. . . .

„O, bàh! . . . Zoo griezelig! Zoo 'n griezelig dier. . . . O!” Ze vloog tegen mevrouw op, duwde 't oude mensch bijna omver.

„Meid! malle meid toch!” bromde mevrouw boos, w e r k e l i j k bóós, . . . „nu moet het uit zijn, hoor! Hèb je al lucifers?”

Neeltje huilde. . . . ze durfde niet meer voelen, en o, als ze er aan dacht, dat dat zachte, glibberige, kleverige beest nu zóó wel eens over haar bloote voeten kon loopen, had ze wel met al haar beenen van den vloer willen springen. . . . „O, nee, nee!”

Mevrouw bukte zelf met haar stramme lijf, voelde al dadelijk het doosje, wilde al een lucifer aanstrijken, toen. . . .

Póeng! Pieng! . . . prrrrr. . . . Pànggg! krijschte voor het laatst het monster in den hoek. Met een knalletje pangde 't geluid uit. . . . 't Was, of er iets brak.

Neeltje greep bevende mevrouw bij haar

arm, 't vlammetje doofde, en toen mevrouw zich boos losrukte, trapte Neeltje net op dat zachte, glibberige. . . . O, toen kòn ze 't ook niet meer uithouden. Gillend vloog ze weg, de deur uit, het schemerige portaal op; — durfde tòch niet naar beneden alléén; duwde zich zelf schreiend in een hoekje. . . . O, en ze voelde nog iets koude aan haar voet ook. . . . O!

Mevrouw had de kaars al aangestoken. Ze zag nu de dwaze verwarring van dekens en scherven en kleeren op den vloer, en in den hoek de dóós, de z w i j g e n d e doos. Moedig stapte ze er op toe, schopte er nog eens tegen. . . . 't Blééf stil. . . . Toch een beetje ongerust nog, stootte ze voorzichtig met den steel van den bezem de deksel verder open, lichtte een beetje bij, — nóg een beetje. . . . Ah, daar lag het vreeselijke beest, half nog in de houtwol gewoeld: het oude, roestige karkas van een w e k k e r.

„Néeltje, . . . kom hier!”

Mevrouw wist zelf niet, of ze nu blij of boos was. Ze scháámde zich. . . . „Jij, malle meid, kòm dan toch! Hier is dat beest al! 't Is dood! . . . O, jij domme, bange, onnoozele hals! . . . 't Is een w e k k e r!”

Een wekker? . . . — Neeltje loerde om het hoekje van de deur. Toen zag ze het roestige ding in mevrouws hand, — en op den grond, dicht bij het omgevallen nachtkastje lag. . . . : dat zachte, glibberige, half platgetrapt: het lekkere s t u k t a a r t; — en het koude op haar voet was. . . . : een k e r s, die in 't kaars-

licht-geflikker blonk als een gloeiende karbonkel. ¹⁾)

„O, mevrouw! . . . .”

Neeltje wrong haar handen voor haar oogen en snikte het uit. En ze wist niet, of het van hevige blijdschap, of van diepe, diepe schaamte was. . . .

Alles was eindelijk weer stil geworden.

Neeltje sliep al lang; — Mevrouw niet.

Zij kòn niet slapen. . . . 't Kwam misschien van dien drukken dag; 't kwam misschien nog méér van dien dwazen tocht naar boven. . . . O, nu in haar eentje, moest ze er eigenlijk om lachen, dat twee groote menschen zich zóó in de war hadden laten brengen door een ouden wekker. Maar — diep in haar hart was boosheid en ergernis. Niet op Neeltje, dat was nu eenmaal zoo'n bang wezeltje; neen, maar op die jongens, die brutale, onbeschofte, valsche jongens.

Mevrouw schoof het hoofd heen en weer op 't kussen. . . . 't Was van ergernis.

Hoe hebben ze 't in hun hoofd gehaald? Hoe dūrven ze? . . . . Nu was ze zóó vriendelijk, zóó goed, zóó vergevensgezond jegens hen geweest. Ze had hun gisteren nog een stuk taart meegegeven bovendien. Ze had hen behandeld als een vriendelijke grootmoeder. . . . En nu?

't Was ongehoord brutaal! Neen, zóó iets leelijks had ze toch nooit van die twee verwacht. Wat hadden ze gisteren verlegen bij haar gezeten, maar wat waren het een paar schijnheilige bedriegers geweest: toen lag dat roestige ding immers al onder de houtwol verstopt. . . . Wat een leelijke, slechte karakters hadden die jongens toch.

Ja zeker, zij hadden 't gedaan. Haar broer, de dominee, — die een beetje ziekelijk was, en daarom niet zèlf op haar verjaardag was komen feliciteeren, — die ernstige, waardige man, zou zoo'n leelijke grap zeker niet uithalen. Neen, zij, die onbetrouwbare rekels, die hadden 't gedaan. Hoe ze 't bedacht hadden, zoo'n oud wekkerwerk met ijzerdraadjes te omwinden, dat het een geluid maakte als een. . . . een. . . . ja, als een of ander wonderlijk beest, dat begreep ze niet? En hoe die wekker nu juist was gaan afloopen, toen

¹⁾ Edelsteen.

Neeltje naar bed ging, dat begreep ze nog minder.

Maar dit begreep ze wel: 't waren een paar valsche, bedriegelijke jongens, die haar goedheid en vriendelijkheid betaald hadden met brutaalheid. . . . 't Speet haar, 't spéét haar! . . . . Zulke aardige jongens om te zien, en in hun hart zulke bedriegers! 't Was schànde!

Ze zou het onthouden, hoor! Dáár konden ze van opaan. . . . En weer ging zij liggen bedenken, hoe alles toch zoo vreemd gelooopen was. . . . Bóós draaide zij zich om. Néén, ze wilde er niet meer aan denken; dan zou ze langzamerhand wel indommelen. Ze begreep er tòch niets van. . . .

Hoe zou ze ook?

Hoe zou ze ook weten, dat het de kleine, knappe Jasper was, die den ouden, dooden wekker zoo kunstig tot een levend beest had omgetooverd?

Hoe zou ze ook weten, dat de kleine oolijkerd zijn kameraden had willen foppen, maar dat er toen net een booze kat een armen vogel na zat in de wei, en dat het jongetje den wekker vergeten was. . . . ?

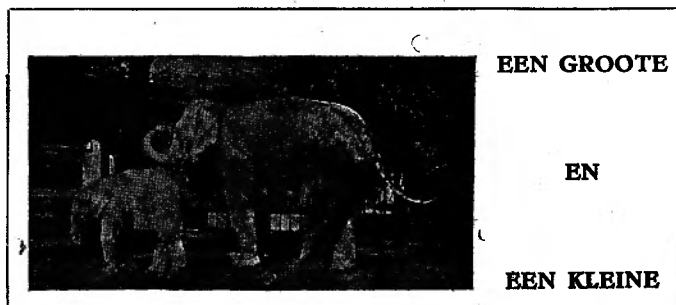
Hoe zou ze ook weten, dat hij hem in de haast veel te strak had opgewonden?

Hoe zou ze ook weten, dat het zware ding door het hotsbotsen in de autobus langzaam aan door de houtwol was heengezakt en niet meer te zien kwam als de deksel opening?

Hoe zou ze ook weten, dat, door het vallen van Neeltje vanavond tegen de traptreden, de doos zoo'n duw gekregen had, en de wiertjes een beetje los waren geschoten. . . . ?

Hoe zou ze weten, dat de twee jongens net zoo onschuldig waren als zij zèlf was?

Hoe zou zij dat alles weten? . . . . Ja, hoe zou zij?

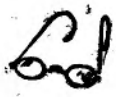

RAADSELS.

Raadsels voor Ouderen.

1. Met mij op de borst mag de ridder vrij gaan;
Met mij op een doek, breng ik hulpe vast aan;
Met mij op 't kleed, ging de tocht naar het oosten;
Met mij in 't gezicht, kan zich iedereen troosten.
2. Maak uit de volgende lettergroepen namen van plaatsen in Nederland:
Hamern, Breusgod, Loelma, Redenvet.

3. Rebus.

^eH^B ^GV aNaP' ^BR

8 ^DE ' ^G ^H ^J

Lijk ' BeZ' '

' ' D '

o	t	k							b	e	r
m		e							i		m
k		e							l		e
e		e							d		n
m		d							ij		t
n		w							k		e
e		s	t	l	f	A	t	ij	f		o
w											k
t	a	d	a	e	r	k	d	e	e	u	b

4. Welk spreekwoord leest men hieruit, als men tweemaal in dezelfde richting leest. Men begint te lezen bij de hoofdletter A.

5. Ieder wil het gaarne worden,
Niemand wil het gaarne zijn,
Ra, ra, wat is dat?
6. Rebus.

PR ^HS + ^DR ik ' f T

RAADSELS (vervolg).

^IR SD S P'

jE Gem t

Raadsels voor Jongeren.

1. Een vurig paard, maar goedig beest,
Had een gewonen kop,
Maar liep het over eene brug,
Dan trapte het er op.
Hoe kon dat?
2. Welke wijzers zouden 't wezen,
Die nooit op een uurwerk staan
En die, net als gij, heel dikwijls,
Op twee beenen wand'len gaan?

3. Rebus.

SPR T

4. Met P ben ik speelgoed voor zus.
Met S wordt er in mij gewasschen.
Met K ben ik een lichaamsdeel van een dier.
Met H ben ik een plant.
Met M ben ik 't zelfde als grap en ook wel een soort van koekje.

5. Rebus.

G41 vuur
Z

6. Ik ben een verscheurend dier; slaat ge mijn hoofd af, dan ben ik 100 jaar.

GLASKNIPPEN.

Een klein kunstje, hoor. Vraag moeder om een schaar. Ze zal je haar beste wel niet geven. Doet niets. Een oude, botte schaar is goed genoeg voor ons doel.
Zoek nu een stukje glas op, 't liefst niet te dik, en knip er een stuk af.
Wat? Wil het niet?
Neem dan een emmer water, houd schaar en glas onder water en knip. Je zult zien, dan gaat het wel. Nog al gemakkelijk hè? Ja, als je 't weet. 't Is er precies mee als met het ei van Columbus. Heb je daar wel eens van gehoord? Ik denk het wel.
Nu kun je je kameraadjes eens foppen.
Pasop voor het stukje glas, hoor, als je je kunsten vertoont. Je kunt je er gemakkelijk aan snijden en dat is natuurlijk het doel niet. En je moet je ook niet in je vingers knippen.

HET VAASJE.

Neen, maar, Karel keek zich de oogen uit het hoofd. Hij stond voor het raam in de huiskamer zoo'n beetje triestig naar buiten te zien, toen, opeens . . . een gejoel in de straat en het gejuich van jongens en toen . . . een ezel met een aap op den rug en een aap er vóór.

Dat Karel triestig was, behoefde niemand te verwonderen. Hij was ziek geweest en, hoewel hij nu hersteld was, moest hij toch nog thuis blijven en dat was heel wat, vooral nu dezen dag het zonnetje zoo mooi scheen en je zóó naar buiten zoudt willen vliegen, naar je kameraden.

Maar nu was weer alle triestigheid verdwenen.

Kijk die aap eens; die zat zoo parmantig op den rug van den ezel en die maakte zulke rare grimassen, dat je moest lachen, of je wilde of niet. Gelukkig, daar kwamen de jongens dichterbij. En de man met zijn ezel en zijn apen ook.

Wat leuk, wat leuk. Kijk, een van de jongens gaf den aap op den rug van den ezel een noot. En nu moest je toch eens zien, hoe handig dat beest daarmee om wist te gaan. Karel kon zich nu heel goed begrijpen, dat meester op school, als hij 't over de apen had, van vierhandigen sprak.

O, en nu . . . Karel schrok er haast van. De aap, die voor den ezel uitliep, kwam nu regel-

recht op hem aan; één sprong, en het beest zat in het raamkozijn.

Zoo, oog in oog met het beest, ging Karel even een stapje achteruit. Maar al gauw had hij zijn moed terug gekregen en nu kwam eerst recht de aardigheid.

„Moe,” riep hij, „kom toch ook eens kijken. Er is een aap.”

Daar kwam moeder al.

„Dat is een heel pretje,” vond ze, „maar, Karel, denk er nu om, dat je 't raam niet open doet, hoor. Dan vat je weer tocht en . . . ik wil die aap ook niet in de kamer hebben. Heb je 't goed gehoord? Ik moet nu weer naar de keuken.”

„Ja, moeder,” knikte Karel en toen keek hij al weer naar den aap op de vensterbank.

Karel schaterde het uit van pret. Hij tikte tegen het glas en de aap, die 't juist druk had met de jongens, keerde zich om en keek hem aan.

Kijk, daar was Joost ook, Karels vriendje. Hij kwam dicht bij 't raam en hij riep wat, maar Karel kon er, door 't gejoel dat de jongens maakten, niets van verstaan.

Nu maakte Joost allerlei bewegingen.

O, Karel begreep het al, Joost wilde, dat hij het raam zou opendoen en . . . ja, dat zou Karel eigenlijk wel graag willen. Dan kwam de aap bij hem in de kamer. Dat zou nog eens echt zijn. Maar, moeder had gezegd . . .

Karel wist het wel, maar moeder was in de keuken en, och, een oogenblikje zou het ook niet hinderen. De man zou immers den aap wel gauw terugroepen. Moeder was ook altijd zoo bang. Daar had Karel 't raam al opengedaan. Maar hij ging gauw achteruit, want de aap nam een sprong en als Karel niet gemaakt had, dat hij wegwam, zou het dier zoo tegen hem aangesprongen zijn.

De jongens buiten jubelden, toen ze den aap naar binnen zagen gaan, maar Karel kreeg het nu toch wel een beetje benauwd. Dat beest liep nu maar over 't karpert, of 't niets was en ziedaar, daar zat het nu potsierlijk in vaders stoel.

„Weg,” riep Karel, maar daar stoorde de aap zich heel niet aan. Heel bedaard nam hij het kopje thee, dat moeder voor Karel had ingeschonken en dronk het leeg.

Dat werd Karel nu toch te erg.

„Weg, vuil beest,” riep hij en hij kreeg de tang van het haardstel.

Ziezoo, nu werd het dier wel bang.

Toen de aap Karel zag aankomen, liet hij al zijn tanden zien en toen liet Karel de tang, die hij al boven zijn hoofd hield, om toe te slaan, weer zakken. En de aap grijnslachte.

Kijk nu sprong de aap toch van de stoel af, en, ineens, had hij het vaasje gepakt, het mooie vaasje van het tafeltje in den hoek.

Eén sprong. . . . en daar zat het dier al weer in den vensterbank.

Karel schrok toch zóó.

„Geef weer, aap,” riep hij, half huilend.

De aap keek spottend achterom en toen, met een plotselinge beweging, wierp hij het vaasje op straat, midden tusschen de joelende en juichende jongens.

„Hier, Jakkol!”

De man bij den ezel zei het streng en nu gehoorzaamde de aap.

Karel boog zich uit 't raam. Ja, daar op straat lagen nu de scherven van het vaasje.

Wat zou moeder wel zeggen? Kijk, daar ging de man met zijn dieren heen en de jongens er achteraan. 't Duurde niet lang, of er was geen mensch meer te zien. De juichende troep was om den hoek verdwenen.

O, wat zou moeder toch zeggen?

Dat vaasje had ze van vader gekregen op haar jaardag en ze was er altijd zoo voorzichtig mee. Ze wilde niet, dat er iemand aan kwam. Nu was het stuk.

Daar kwam moeder. Gauw sloot Karel het raam, dat nog opengebleven was, maar niet zóó gauw, of moeder merkte, wat er gebeurd was.

„Karel,” zei ze treurig, „kan ik nu heelemaal niet meer op je aan? Dat had ik niet gedacht, jongen. Je wist toch, dat ik het verboden had.”

Karel zei niets. Hij keek naar den grond. Hij zag wel, dat hij moeder verdriet gedaan had en nu wist ze nog niet eens het ergste.

„Is de aap in de kamer geweest, Karel?”

„Ja, moeder.”

„Dat kun je ook wel zien,” vond moeder, „overal stappen op 't karpert, en kijk, op 't kussen van vaders stoel ook al.”

Nu schreide Karel. Hij wilde, dat hij maar niet ongehoorzaam geweest was. Dan was al die narigheid niet gekomen.

En nu dat erge nog.

Zou hij het stil houden? Maar moeder zou het toch merken en dan werd het nog maar erger.

Zeggen dan? Maar moeder zou wel heel boos zijn.

Dan zwijgen maar?

Maar Karel wist wel, dat dit niet mocht. Het kwaad moet beleden worden. Anders wordt het niet meer goed.

En zoo kwam het er dan hortend en stootend uit.

Wat schrok moeder. 't Mooie vaasje stuk, vaders geschenk.

Karel had gedacht, dat moeder nu wel erg op hem zou knorren, maar dat deed ze niet. Ze keek alleen maar heel bedroefd. En toen zei ze: „Je wist, hoeveel ik van dat vaasje hield.”

„O, 't spijt me zoo, moeder. Ik. . . .”

Maar moeder ging stil de kamer uit.

***

Wat een treurige middag werd dat, en wat een treurige avond ook.

Toen vader thuis kwam, hoorde hij de heele geschiedenis van moeder.

„Karel heeft er nu spijt van,” zei moeder zacht. „Hij wil trachten, voortaan niet weer zoo ongehoorzaam te zijn.”

„'t Spijt me erg, jongen,” zei vader, „dat je zoo ongehoorzaam geweest bent. Wat heb je je zelf nu weer een verdriet bezorgd. Zie je nu wel, hoe bitter de zonde is?”

Toen Karel naar bed ging en moeder hem goedennacht kuste, fluisterde hij haar in 't oor: „'t Spijt me toch zoo, moeder. O, 't spijt me zoo. Ook om 't vaasje.”

Den volgenden dag had Karel een geheimpje met vader en toen hij er een paar dagen later eens uit mocht, ging hij recht toe, recht aan naar den winkel en kocht moeder precies zoo'n vaasje, als ze vroeger van vader had gekregen.

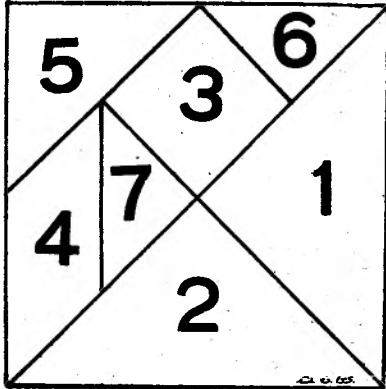
En toen hij met het vaasje thuis kwam en moeders blijdschap zag, voelde hij zich dubbel beloond.

K.

WAT KINDEREN KUNNEN.

Een letterraadsel.

Teeken op een stuk carton het hieronder afgebeelde vierkant en knip dit vierkant in zeven stukken, gelijk op de teekening is aan-

gegeven. Tracht daarna met de verkregen stukken achtereenvolgens nevenstaande letters te vormen, waarbij je voor elke letter alle zeven stukjes moet gebruiken.

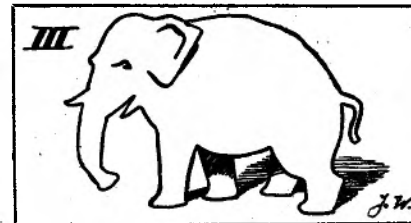
Met de zeven stukjes carton kun je elke letter van het alfabet maken. Maar vergeet niet, dat je voor elke letter alle zeven stukjes

carton moet gebruiken. In de volgende aflevering zullen wij een vertellen, hoe je de eerste vier letters van het alfabet kunt maken.

De Olifant.

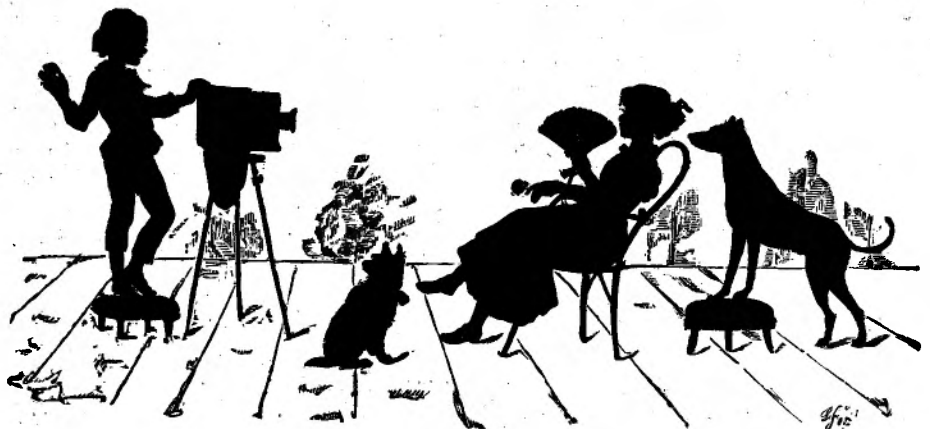
Heb je al eens het kunstje met de olifant geprobeerd? Of was het te moeilijk? Zie hier

boven maar eens, hoe zoo'n olifant er uit moet zien. Ik hoop niet, dat je bang voor het beestje bent.

DE FOTOGRAAF.

Mevrouw, uw hoofd 't liefst
iets naar rechts
En wat omlaag uw waaier.
Uw hond, mevrouw, die
houdt zich slecht,
Dat is een groote draaier.
Dan is uw poes een ander
dier,
Die zit zoo lief, zoo zoetjes,
Die houdt zich — en dat 's
een plezier —
Nog stiller dan uw voetjes.

Ziezoo, nu is toch alles klaar,
Nu even naar mij kijken....
Neen, niet zoo staren, dat 's zoo raar,
Zoo zal 't portret niet lijken.
Nog e...ven... houd je staart toch stil,
Hond, 'k sta van jou te beven.
Je zult hier kijken, als ik 't wil,
Ziezoo, mevrouw, nog... e...ven...

Z.

Vrouw Happerdepap bakt pannenkoeken, ze loopt den krombeenigen neger achterna en Bugel komt haar te hulp. Happerdepap komt op het goede oogenblik en zijn vrouw wil op zijn tijd wel eens een nieuwe muts hebben.

Happerdepap was een wandeling gaan doen in het bosch. Hij had dan ook wel verdiend, dat hij het er nu eens van nam. Dat vond zijn vrouw ook. Zij kende haar man bijna niet meer, zóó ijverig had hij aan het nieuwe huis gewerkt. Nu was het gereed gekomen en Happerdepap had gezegd, dat het nu eens tijd werd, om de omgeving te verkennen. Je kon nooit weten, hoe het later eens te pas kon komen.

Bugel mocht niet mee. Wel mocht hij met de negerjongens spelen, maar hij moest bij huis blijven.

Dat had Bugel ook beloofd. Wie zijn moeder kwaad wilde doen, zou hij in de beenen knippen, zei hij en toen was Happerdepap lachend vertrokken.

Zijn vrouw maakte van de gelegenheid gebruik, om eens druk aan 't werk te gaan.

Happerdepap had haar, achter de hut, een soort van stookplaats gemaakt. Dan behoefde je niet altijd dat heete vuur in huis te hebben en had je meteen geen last van den rook. Dan bleef alles in huis ook veel zindelijker en helderder.

Die beste Happerdepap. Toen zijn vrouw hem nakeek, dacht ze: Ik zal toch eens zien, of ik hem nu ook niet eens verrassen kan. 'k Wil eens probeeren, of ik pannenkoeken kan bakken. Ze haalde haar pannekoekspan te voorschijn. Dit was wel een heel bijzonder exemplaar. Happerdepap had van een stuk plaatijzer, dat hij bij de negers gevonden had en dat wie weet waar vandaan was gekomen, een soort van pan gemaakt en na veel moeite was het hem zelfs gelukt, een steel er aan te bevestigen.

Vet had vrouw Happerdepap wel, maismeel was er ook voldoende in voorraad, en al werden het dan ook geen echte pannenkoeken, er kwam altijd wel iets van terecht.

Bugel stuurde ze weg. Voor hem moest het ook een verrassing blijven.

't Was wel een bijzonder warm werkje, maar dat had ze er voor over.

Heerlijke koeken bakte ze en die zette ze op een plankje in de schaduw. Ze moesten koud gegeten worden.

Ze was zóó druk bezig, dat ze niet eens den krombeenigen neger zag. Hij was langzaam komen aansluipen, aangelokt door de lekkere geur.

Ha, daar werd iets goeds klaar gemaakt. De krombeenige neger lustte ook wel iets goeds. Zijn tong kwam te voorschijn, zóó hunkerde hij naar de lekkere koeken.

Vrouw Happerdepap zag hem niet. Ze had juist de pan van 't vuur genomen en was nu bezig de koek om te keeren, toen de neger met één sprong bij het plankje met de reeds klaar gekomen koeken was.

Eén greep... en hij wilde haastig weglopen.

Maar nu zag de druk-bezige vrouw hem toch. Ze gilte van schrik en ontsteltenis. De pan, die ze in de hand had, hief ze omhoog en

Wonderbare avonturen van Happerdepap.

die kwam nu hard genoeg neer op den schouder van den neger. Dat was geen grapje. De pan was heet en deed pijn.

„Auw," riep de neger, maar het plankje met de pannekoeken hield hij stevig vast. En hij maakte, dat hij wegwam.

Vrouw Happerdepap liet zich evenwel haar buit maar zóó niet ontrooven. Ze liep hem achterna en ze probeerde, hem in te halen. „Dief," riep ze, „blijf staan." „k Zal 't eens aan den veldwachter vertellen, hoor."

De neger verstond haar niet eens. Hij grinnikte maar wat en liep nog harder.

„Dief, blijf dan staan," riep de vrouw wanhopig. Al haar werk voor niet, de pannekoeken weg, het was niet om uit te houden.

Maar... wat was dat?

Plotseling buitelde de neger op den grond. Daar lag hij languit. Het plankje liet hij los en de pannekoeken gleden er af op den grond.

Hoe kwam dat?

Bugel vermaakte zich best met de negerjongens. Hij had hen geleerd, hoe zij soldaatje moesten spelen en nu was hij de aanvoerder. Hij kommandeerde, dat het zoo'n lust was.

Plotseling, midden in het spel, bleef hij staan.

Hoorde hij zijn moeder daar niet roepen?

Zeker, daar liep ze immers. O, en voor haar uit liep de krombeenige neger. Die droeg een plankje met pannekoeken.

In één oogenblik begreep Bugel alles.

Daar ging hem heel wat door 't hoofd. Had zijn vader niet gezegd, dat hij voor moeder moes zorgen? En zou zoo'n leelijke neger er nu met de pannekoeken tusschen uit gaan?

Daar begon Bugel ook hard te loopen en wat zijn moeder niet kon, kon hij. Hij kon den

neger inhalen, hij wist vóór hem te komen. Toen bukte hij zich, kroop tusschen de beenen van den neger en sloeg zijn armen om het rechterbeen.

De neger voelde zich plotseling tot stilstand gebracht; hij kreeg een schok en viel. Bugel viel ook, maar hij kwam er zonder letsel af. Op handen en voeten kroop hij naar de pannekoeken, met beide handen pakte hij toe, tot hij de vette, glimmende koeken weer op het pankje had.

Ondertusschen was ook de neger weer opgestaan. Hij zag zich zijn buit ontgaan en dat maakte hem kwaad. Hij liep op Bugel toe en wilde hem het plankje ontrukken.

Maar hij had buiten vrouw Happerdepap gerekend. Die had nog altijd haar pan bij zich en die hief ze nu dreigend omhoog.

„Doe Bugel eens wat," riep ze. „Dan krijg je van mij een pak slaag, als je nog nooit gehad hebt."

De neger grinsde. Zijn groote handen paktten Bugel beet, maar Bugel riep: „Moeder, krijg de pannekoeken."

Dit deed vrouw Happerdepap dan ook. De neger wilde dat wel verhinderen, maar Bugel spartelde van belang en de neger had moeite, om hem vast te houden.

Vrouw Happerdepap had de pannekoeken stevig vast. Ze wilde die niet graag weer loslaten, maar ze begreep wel, dat ze dat toch moest doen, om Bugel te hulp te komen.

Ze zette de pannekoeken dan maar haastig naast zich op den grond en toen kwam ze haar zoontje te hulp.

„Sla Bugel eens," riep ze en ze hield den opgeheven arm van den neger vast.

„Goed zoo, vrouw," klonk daar eens flaps een stem, „wacht maar, ik zal dien vriend eens even helpen."

En Happerdepap, van zijn wandeling teruggekeerd, plaatste zich voor zijn vrouw.

Met één greep pakte hij Bugel beet en rukte hij den jongen los.

„Ziezoo, nou kom maar op," riep hij en hij balde de vuisten.

Maar dat was niet noodig. De krombeenige neger maakte dat hij weg kwam en Happerdepap behield met zijn vrouw en Bugel het slagveld.

Toen keek vrouw Happerdepap eens naar haar pannekoeken om. Helaas, ze waren verdwenen. Het plankje lag er nog, maar dat was ook alles.

De negerjongens hadden van de gelegenheid gebruik gemaakt, om op buit uit te gaan. Ook zij lustten de koeken wel.

„Heb je nou ooit van je leven?" zei vrouw Happerdepap, „dat schijnt hier een land vol dieven te zijn."

„'t Doet niets, moeder," troostte Bugel, „de pannekoeken waren toch zanderig geworden en wij zouden ze toch niet meer gelust hebben."

Maar zijn moeder was daar nog maar zóó niet mee tevreden en 't duurde nog al een poosje, vóór ze weer bedaard was.

„Je hebt je knap gehouden, hoor, Bugel," prees hem zijn vader.

„En 'k heb hem in zijn beenen geknepen," vertelde Bugel met trots. „Heb ik niet gezegd, dat ik dat doen zou?"

„Dat heb je," zei Happerdepap, „en weet je, wat we nou doen zullen? Nou gaat moeder rusten en dan gaan jij en ik bakken."

„Hoera," riep Bugel.

Zooals Happerdepap het gezegd had, gebeurde het ook en hij bakte met Bugel pannekoeken van allerlei vorm en grootte. Zijn vrouw verklaarde, toen de pannekoeken op tafel kwamen, dat ze nog nooit zulke rare dingen gezien had, maar Happerdepap en Bugel hadden pret voor tien en ze vonden, dat het eten toch maar wat best smaakte.

„Als we hier nog maar eens weer vandaan komen," zuchtte vrouw Happerdepap. „Alles is goed en wel, maar een mensch wil op zijn tijd toch ook wel eens een nieuwe muts hebben en waar zal ik die vandaan halen!"

„Komt ook wel," troostte Happerdepap. „Leer dat van mij, Bugel, alles op zijn tijd. En daarom zullen we nu een dutje gaan doen."

Z.

VOOR DE KLEINTJES.

TWEE KLEINE PAARD-JES.

Twee klei-ne paard-jes,
en zus koet-sier.
An-tje in 't wa-gen-tje
kraait van ple-zier.

Twee klei-ne paard-jes
wor-den niet moe,
trek-ken het wa-gen-tje
naar moe-der toe.

Twee klei-ne paard-jes
zijn er nu al,
krij-gen nu e-ten,
ko-men op stal.

Twee klei-ne jon-ge-tjes
heb-ben zoo'n pret,
gaan met zus An-tje
gaww naar hun bed.

L.

Uitgave den 2^{en} en 4^{en}
Dinsdag van iedere
week tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, v/a Uit-
gevers-M^v Bosch, Baarn

33 BUITENLAND 333

De leeuw van Mussolini.

Mussolini — al hebben we in Onze Courant dien naam nog nooit gelezen — je kent hem toch allemaal, d.w.z. den leeuw!

Wát voor man het is, nu, dat is maar niet zoo met een paar woorden uitgelegd.

Ik zou haast willen zeggen: dat is de ongekroonde koning van Italië. Er is een koning in Italië, Victor Emanuel, maar... die hangt eigenlijk geheel van Mussolini af en als deze 't in zijn hoofd zou krijgen, om den koning af te zetten, dan zou Victor Emanuel daar al heel weinig aan kunnen doen.

Maar — dat is nog wat geleerd voor jullie. Als je een jaar of tien ouder wordt, dan moet je maar eens in die dingen gaan studeeren. Wij hebben nu wat anders van Mussolini te vertellen.

Hij heeft n.l. in Rome in den dierentuin een leeuwenvelp uitgezocht en die wil hij nu aan zich gaan gewennen, zooals anderen een hond of een kat hebben.

Om den anderen dag gaat Mussolini naar den dierentuin, treedt dan de kooi binnen, waarin zijn lievelingetje huist, speelt wat met hem, pakt hem in het nekvel en dergelijke dingen meer.

Hij hoopt zeker zóó het diertje aan zich te laten hechten, dat het later als een Duitschen herdershond — zooals tegenwoordig veel menschen hebben — aan zijn voeten zal liggen.

De proef is wel de moeite van 't nemen waard. Ik zou het evenwel liever niet doen.

* * *

Van een deftigen heer, die veel van vogels hield.

In Engeland heeten de leden van het Hoogerhuis — zoiets als onze Eerste Kamer — pair en ze dragen den deftigen titel van Lord.

Niemand kan lid van het Hoogerhuis worden of hij moet Lord zijn.

Een van die pairs, Lord Grey of Feltham, is een groot vogelliefhebber. Als hij een of anderen zeldzamen vogel kan te zien krijgen, dan maakt hij er een heele reis voor. Niet zoo heel lang geleden had hij vier uur ver gelooopen op een echten regendag, om in een vijver een vogel eens te kunnen bespieden. En in den gestadigen regen was hij maar weer te voet teruggekeerd.

Een paar andere pairs waren denzelfden weg langs komen rijden en hadden tot elkaar gezegd: „Kijk dien landlooper daar eens druipnat van den regen voort-sukkelen! We moesten den armen kerel mee laten rijden!” Zoo gezegd, zoo gedaan. Toen hun rijtuig den „landlooper” tegenaderd was, riepen ze hem toe, op den

bok te gaan zitten. Dan kon hij meerijden. Wie beschrijft hun verbazing, toen ze zagen, dat de „landlooper” ook een pair, een lid van het huis der Lords was!

* * *

Gered door radio.

Dat zullen we nog wel eens meer kunnen schrijven. Een Engelsche vrouwelijke dokter was ernstig ziek en alleen, wanneer haar gezond bloed van een ander mensch in de aderen werd gebracht, kon ze beter worden.

Maar — hoe zoo iemand te vinden?

Nu schijnt het, dat menschen, die kort geleden genezen zijn van tyfeuze koorts — je hebt wel eens het plakkaat: febris typhoida aan de huizen gezien! — bijzonder gezond en krachtig bloed hebben.

Daarom werd draadloos in de ruimte geseind: „Wil iemand, die in de laatste zes maanden een aanval van tyfeuze koorts goed heeft doorstaan en nu weer gezond is, een gedeelte van zijn bloed afstaan voor een dokter in Hampstead, die ernstig ziek is?” Het adres werd er bijgevoegd.

Al heel spoedig meldden zich 19 personen aan. Nadat van enkele het bloed onderzocht en goed bevonden was, werd het zoo spoedig mogelijk op de patiënte overgebracht met het gunstig gevolg, dat de zieke genas!

Een prachtige uitvinding toch, dat radio, hè?

69 BINNENLAND 69

Woningnood.

In Amsterdam is de woningnood tengevolge van den oorlog buitengewoon groot geweest. Daar heeft men geheele wijken bijgebouwd. Vooral aan den overkant van het IJ vindt men enkele heele dorpen. Ik heb er eens een kijkje genomen en ik heb vermeld gestaan over 't groote aantal nieuwe woningen. En in Amsterdam-Zuid, daar heeft men weer van die reusachtige gebouwen gezet, waar acht of tien gezinnen in één huis wonen.

Toch schijnt de woningnood nog niet geheel voorbij. Op een plaatje in het Handelsblad zag ik zoo'n lange Rijnaak, waarvan het ruim verdeeld was in zeven afdelingen, elk tot woning ingericht en elk met zijn eigen loopplank.

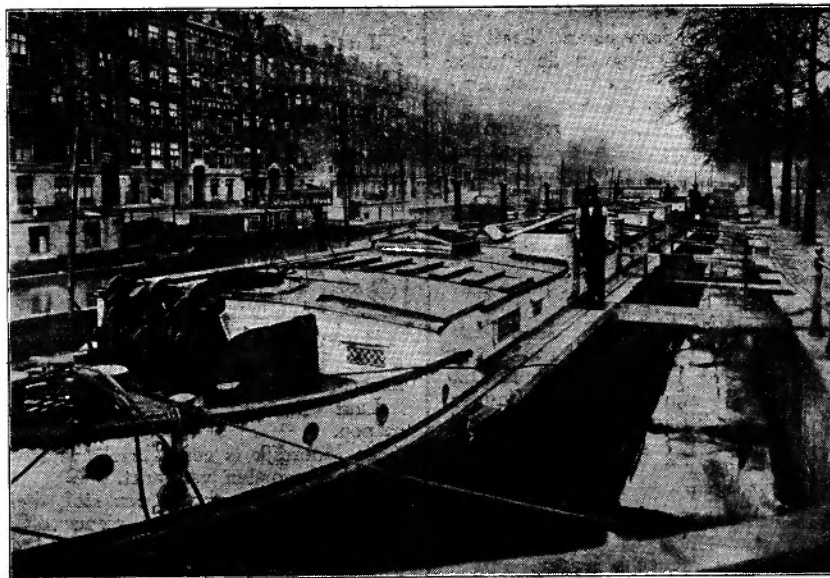
En in andere groote plaatsen ziet men in de grachten tal van woonschepen.

Toch is de ergste woningnood al zoo wat voorbij. Hier en daar ziet men al weer een bordje: Te huur!

* * *

Een openluchtschool te Amsterdam.

Hoe die er uit zien, zou ik nu wel eens graag van een van mijn neefjes en nichtjes vernemen. Men is van plan er ook een in Amsterdam te gaan inrichten. In Katwijk en Scheveningen moeten er al zijn. Is er in die plaatsen niet een of

Hier zie je de groote Rijnaak, die door tusschenschotten in zeven woningen is verdeeld. Een der woningen is nog te huur.

ander „Vrij en Blij”-neetje of -nietje, dat me daar eens wat van schrijven kan?

Want — mij dunkt in de gure dagen van begin April moet het voor de kinderen in een openluchtschool niet te houden zijn geweest. En als het regent, . . . dan moet het in zoo'n school ook niet aardig wezen.

Kom, wie schrijft er mij eens wat over?

* * *

Een radio-verzendstation op een kerk!

Wat radio is, dat weten jullie nu al zoo'n beetje, niet waar? Draadloos telefeeren, telefoneeren enz.

Nu heeft men tweeërlei toestellen. In de eerste plaats *ontvang*-toestellen. Daarmee kan men *hooren*, wat van verschillende plaatsen draadloos de lucht in gelsingerd wordt.

En men heeft ook *verzend*-stations. Daar heeft men een toestel, waardoor men de geluiden in de wijde ruimte draadloos brengen kan, zóó, dat anderen ze kunnen opvangen op hun ontvangstation.

Nu heeft men op het kerkgebouw der Gereformeerde kerk te Bloemendaal zoo'n radio-verzendstation geplaatst, of liever — het zal er op geplaatst worden.

Dan kunnen de menschen, die een ontvangstation hebben thuis, op hun stoel, de preek van den dominee en het gezang van de gemeente hooren.

Natuurlijk is de bedoeling, dat alleen menschen, die verhinderd zijn, naar de kerk te gaan, hiervan gebruik maken, maar . . . ik denk toch, dat wel anderen ook eens zullen gaan luisteren.

Ik vind het een heerlijke gedachte, dat nu ook menschen, die nooit in de kerk komen, ook nog weer eens ongevraagd het Evangelie kunnen hooren.

* * *

De Koningin in de hoofdstad.

In 't begin van deze maand heeft de Koningin met den Prins en de Prinses weer haar jaarlijksch bezoek aan Amsterdam gebracht.

In 't bijzonder heeft het bezoek aan de hoofdsynagoge der Joden de aandacht getrokken. Daar is het vorstelijk gezin door het Synagoge-bestuur gehuldigd.

Ik weet niet of jullie er een foto van gezien hebt. Daarop stonden al de Joden gefotografeerd. Met den hoogen hoed op 't hoofd in hun bedehuis. 't Zal jullie misschien bevreemd hebben.

Toch is dit heel gewoon. De Jood heeft bij alle plechtige handelingen, zooals het gebed en den eed, het hoofd gedekt. Dat hoort zoo bij zijn godsdienst. Zonder hoofddekkel zou hij juist oneerbiedig zijn!

* * *

Een half geheugen.

Wat kan dat nu toch wezen? zul je vragen.

Wel, dat zal ik je eens zeggen.

Er is in Holland een schaakmeester. Dat is iemand, die buitengewoon bekwam is in 't schaakspel.

Die schaakmeester kan 24 partijen blind spelen. Dat wil zeggen, dat hij met

een blinddoek voor de oogen langs 24 borden gaat en telkens zegt, welk stuk moet worden verschoven.

Hij weet dus van die 24 borden elk met 32 stukken precies te onthouden, hoe de stukken staan! Een wonderbaar goed geheugen, vind je niet?

Maar — die schaakmeester schijnt slechts geheugen te hebben voor pionnen en raadsheeren en wat daarbij behoort.

Eens was hij verhuisd en had den sleutel vergeten af te geven. Toen hij op een avond laat van een van zijn vrienden kwam, was hij heelemaal vergeten, dat hij verhuisd was en kwam weer in zijn oude woning, waar hij spoedig ontdekte, dat hij verkeerd was.

Maar zijn nieuwe adres? Ja, dat wist hij niet meer. Hij ging naar zijn vriend terug en vroeg hem, of die ook wist, waar zijn nieuwe woning was!

„Wel”, zei zijn vriend lachend, „weet je niet, dat je het adres in je vestzak hebt gestoken?”

O ja — toen is de schaakmeester naar zijn nieuwe woning gegaan.

Een prachtig geheugen voor een schaker, maar niet voor 't gewone leven.

PLAATSELIJK NIEUWS

Voorburg. Woensdag is hier een ongeluk met de tram gebeurd. Een losse locomotief, die uit Leidschendam kwam, werd aangerezen door de autobus de V. L. A. M. De locomotief werd uit de rails gesmeten en viel ondersteboven. De auto had niets anders dan een kapotte treeplank. De locomotief is 's nachts door een kraanwagen weggehaald. De machinist kwam er met een gat in zijn hoofd af; de stoker sprong er nog net bijtijds uit.

L. J. v. d. M.

Jutfaas. Toen het een poosje geleden weer zoo hard begon te vriezen, was die vorst zoo onverwacht ingevallen, dat de schaatsenrijders van de langs de vaarten en slootten staande boomen de half uitgekomen katjes plukten en met die aardige takjes in de hand over het ijs gleden. Vindt u dat geen grappige vereeniging van winter en voorjaar.

Witte Raaf.

VAN ALLES WAT

Hebben vischschubben waarde? De meesten van jullie denken misschien van niet.

Laat ik je dan eens op de hoogte helpen.

Te Moerdijk is een fabriek, waar vischschubben worden verwerkt.

Men maakt er van een stof, die met een mooien naam heet: Essence d'Orient en die stof wordt gebruikt om er valsche paarlen en valsche paarlemoer van te maken.

Dagelijks worden groote partijen schubben van zeeblik, alvers en andere witvisschen verwerkt!

Eeuwfeest van de Ned. Handel-Maatschappij. Toen ik nog een jongen was, moest ik altijd het jaartal leeren: 1824, Oprichting van de Ned. Hand. Mij.

De meester begreep zeker, dat het voor ons, jongens, heel moeilijk zou zijn, om het belangrijke van de oprichting van die maatschappij te verstaan. En 't is ook moeilijk!

Laat ik je alleen maar dit zeggen, dat de Ned. Handel-Maatschappij gezorgd heeft, dat de handel van Amsterdam en Rotterdam weer herleeft is.

Vóór de Fransche Revolutie was Amsterdam een van de grootste handelssteden van Europa, na die revolutie ging Amsterdam en geheel Nederland achteruit.

't Was in die dagen al net als tegenwoordig. Toen had Napoleon Europa in vuur en vlam gezet en de oorlog van die dagen had zijn ellendige gevolgen net als thans.

De Nederl. Handel-Maatschappij zou trachten den handel weer te verlevendigen en daarin is zij geslaagd.

Bovendien heeft die Maatschappij er voor gezorgd, dat in Indië verschillende producten werden verbouwd en die werden dan in Nederland aan de markt gebracht.

Zoo heeft die Maatschappij en voor ons land en voor Indië veel nut gesticht.

Draadloos gesprek tuschen Engeland en Indië. 23 April zal in Engeland een groote tentoonstelling worden geopend en wel door den Koning van Engeland zelf.

De rede, die hij bij die gelegenheid zal uitspreken, zal worden opgevangen door een radio-verzend-toestel, dat de woorden des konings in alle richtingen zal verspreiden, zoodat de onderdanen van Englands koning zullen kunnen hooren, wat Zijne Majesteit zegt.

Maar niet alleen in Engeland! Ook in Zuid-Afrika, Canada en Engelsch-Indië! 't Is haast niet te begrijpen!

Toch wel. Haast niet te begrijpen, zoo eindigden we het vorig bericht.

Toch wel. Als ik je vertel, dat men aan de telefonen heeft *geluidversterkers* of *microfonen*, dan zul je het al dadelijk beter gaan begrijpen.

En nog duidelijker zal het je worden, als ik je zeg dat men tegenwoordig van die toestelletjes heeft, die het geluid 180 maal zoo sterk kunnen maken! Zelfs heeft een zekere meneer Kintner in Amerika een microfoon uitgevonden, waardoor het mogelijk zal zijn geluiden te laten hooren, die nog nooit te voren door menschen zijn gehoord.

Men weet, dat insecten geluiden maken; ook de kleinste. Maar de geluiden, die de allerkleinste insecten maakten, heeft men nog nooit kunnen waarnemen.

Met de microfoon van den heer Kintner zal dat mogelijk zijn.

We gaan weer heen naar den tijd, toen de menschen de taal der dieren konden verstaan!

VRIJ EN BLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

24 APRIL
No. 14

VRIJ EN BLIJ

Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand

Uitgave: UITGEVERSMATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbnz., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG—ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

Briefwisseling.

Achternveld, Knutselaar en Boertje. Je moe heeft het goed geraden, maar — ik ken in Fr. maar enkele mensen, dus op jou vraag weet ik geen antwoord. Is het soms een bakker? — *Aduard*, Goudkopje. Maak, als er weer eens zoo iets bijzonders is, daarvan een kort plaatselijk berichtje, op een afzonderlijk blaadje. — *A'dam*, Bouwgraag. Je beide brieven ontvangen. Ook de raadsels. 'k Heb er een geplaatst. — *Kacheltje*. Goed, dat je mee komt raadselen. — *Veera*. Hoe je aan je schuilnaam komt? Dat begrijp ik best. Straatnaam en plaatsnaam, hè? Zoo, heb ik me vergist. Niet in Leiden gewoond! Dan is 't een ander. — *Koning Uzzia* heette ook Azaria, net als de priester. Dank voor je rebus. Ik meen haar al eens geplaatst te hebben. — *G. v. d. P.* Heb je nog geen schuilnaam? Zal je er een zoeken? — *Andel*, Brabandertje. Je hebt nog al eens avonturen. Eerst met die dolle koe. En toen met die rukwinden op den dijk! Pas maar op. Je laatste briefje was niet zoo groot als de vorige. Maar dat kan ook niet altijd, hè? — *Andijk*, Roodkapje. Dat is ook gezellig, als je een brief naar Andijk-Oost stuurt, als die eerst naar Indië gaat. Dan krijg je ook oud nieuws. — *Apeldoorn*, Friso en *Assen*, Heidebloempje. Je bent beiden hartelijk welkom. — *Beekbergen*, Moeders lieveling. Een pracht van een schuilnaam! — *Moeders rechterhand*. Jij hebt een slimme broer, zeg. Die zal wel goed kunnen leeren, als hij op school komt. — *Bergschenhoek*, Boodschappenmeisje. Ik begrijp, dat het voor jou een tegenvaller was, dat kasplantje ziek was. Natuurlijk spreek ik met niemand over het geheimpje, dat je me vertelde. Je hebt me een grooten brief geschreven! — *Kasplantje*. Als je er nu een lijstje om laat maken, moet je er een laten maken, waar je om de beurt elk plaatje in kan doen! — *Bolsward*, Winterjocht. Heb je om het boek geschreven naar meneer Bosch? Die verzendt de boeken. — *Dinteloord*, Zangvogeltje. Een nieuwe fiets? 't Is geen kleinigheid. Schiet het nieuwe huis al op? — *Djokjokarta*, Julius V. Gaarne zal ik je brieven ontvangen. Alleen duurt het voor jou vooral erg lang eer je antwoord krijgt. Maar dat is zoo met alle Indische brieven, nietwaar? De toezending van „Vrij en Blij” zal wel geregeld geschieden. Kies je ook een schuilnaam? — *Dordrecht*, Eureka. Je raadselt maar mee, hoor en je wint maar abonnés. Hoe meer, hoe liever! — *Enkhuizen*, Theeroosje. Zoo, kom je weer eens kijken. Ik kan merken, dat het voorjaar weer in aantocht is. Een prachtige verjaardag, zeg! — *Enter*, Twentina. Je zendt de raadsels van twee nummers van één maand tegelijk in. — *Ferwerd*, Noord-Fries. Dank voor je raadsels. — *Giesendam*, Benjamin. 't Is goed, als je met ouderen meeraadselt. Dank voor je raadsels. — *Groningen*, Gron. Molleboon. Jij kunt nog eens lange brieven schrijven, zeg! Zoo heb ik er maar weinig bij. En gezellig. Ik wou dat ik ruimte genoeg had, dan schreef ik jou

ook zoo'n grooten terug. Komt jongste kippetje ook meedoen? Best. Welja, je kunt met Klimop best vriendin blijven, al ben je niet op dezelfde inrichting! Dank voor je raadsel. — *Halfweg*, Postduif. Of 't goed is, dat Vader je brief schrijft? Dat spreekt toch vanzelf! Ik hoop dat je veel in „V. en B.” genieten zult. — *Spring* in 't Veld en *Ameij*. Hartelijk welkom. Je mag mee doen met ouderen of jongeren, zooals je wilt. Banden voor „V. en B.” zijn te verkrijgen bij meneer Bosch à f 0.90. — *Heiningen*, Strijdman. Je komt maar meeraadselen, hoor! — *Heusden*, Blauw Vlindertje. Neen, nóg al geen autobus naar Zeldenrust. 't Is een gat, hoor! En loopen er autobussen naar Heusden? Ik was verleden jaar in Gorkum, en toen had ik haast eens geprobeerd naar H. te komen. Want ik zou graag eens met je komen kennis maken! — *Hollum*, Duinroosje. Ik ken het boek niet, waarover je schreef. Trouwens, de verzending van boeken geschiedt van uit Baarn. — *Kampen*, Kabouter Glunderoog. Verlang je ook naar den zomer? Nu, je bent de eenige niet, hoor! — *Kamperveen*, Watersnip. Nu, jullie schijnt ook geducht van den winter te hebben geprofiteerd. Maar — je schaatsen zullen nu wel voorloopig geborgen kunnen blijven! — *Leiderdorp*, Zwartoog. Je raadselt maar mee, hoor! — *Losdorp*, Moe's Jongste. Ik zal van dat slangerverhaal een klein berichtje maken. Heb je al twaalf lammeren? Zeg, wat moet dat aardig zijn, zoo'n lammetje met flesch en speen op te fokken! — *Viooltje*. Je brief van Febr. schrijft van die boomontrekkerij. Heb jij ook nog mee geholpen. Je had in Maart geen tijd voor een briefje, schreef je zus. Zoo druk?

Hartelijk gegroet van

OOM KOOS.

(Vervolg Briefwisseling in het volgend nummer.)

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje beeldt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen worden ingewacht uiterlijk den **derden Donderdag** van elke maand aan nevenstaand adres.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBNZ.
Uitgever „Vrij en Blij”
BAARN.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebusen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. Op het blaadje met de oplossingen bovendien de naam en de geboortedatum met geboortjaar. Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

ZE MERKTE WEL, HOE ZIEK DE KABOUTERS WAREN.

ER ONTBREEKT IETS AAN.

De kabouters bouwden een nieuw paleis voor hun koning.

Het werk vlotte niet best, want het werd gedaan juist in den tijd, toen de kabouters zoo veel oneenigheid onder elkaar hadden. Dat was elken dag een getwist, om er ziek van te worden. De eene kabouter wilde dit niet doen; de andere dat niet en per slot van rekening wilde ze allemaal doen, wat een ander deed en hun eigen werk lieten ze in den steek.

Toen ze echter drie jaren, drie maanden, drie dagen en drie uren gearbeid hadden, was het paleis klaar. Toen kon de koning komen, om zijn nieuwe woning te bezien.

De vorst kwam. Ernstig en waardig doorliep hij alle zalen; hij bleef zelfs staan bij den duiventil en bij het tuinhuisje, en toen zei hij bedroefd: „Er ontbreekt iets aan.”

De kabouters keken elkaar aan. Ze hadden wel veel met elkaar getwist, maar nu speet het hen toch, dat hun koning niet tevreden was. Hun vorst hadden zij lief.

„Er ontbreekt iets aan,” had de koning gezegd. Maar wat dan?

Ze keken en onderzochten en eindelijk zeide de oudste en wijste kabouter: „Ik weet het al. Er moet nog een zaal bijgebouwd worden, een groote zaal met gouden muren.”

Weer begon het werk en . . . weer begon het getwist. Na een half jaar, een halve maand, een halve dag en een half uur was de zaal met gouden muren gereed. Wat blonk en schitterde dat. In de zaal stonden stoelen met rood-zijden kussens en de stoel van den koning was heelemaal van goud.

Weer kwam de vorst. Zwijgend bleef hij staan in de deur van de zaal. En toen kwamen de tranen in zijn oogen en hij zei: „Er ontbreekt iets aan.”

Toen kwamen er ook tranen in de oogen van de kabouters. Zij hielden toch wel veel van hun vorst en ze wilden 't hem wel graag naar den zin maken.

Ze onderzochten en keken en eindelijk zeide de oudste en wijste kabouter: „Ik weet het al. We moeten een toren bouwen van kristal.”

Zoo gezegd zoo gedaan. Maar dat was een vreeselijk werk en de kabouters hadden al zoo lang gearbeid en waren zoo moe.

Maar nog konden ze het twisten niet laten.

't Duurde wel vijftien jaar, vóór ze met het werk klaar waren. Maar toen was de toren van kristal er dan ook en daarin was een groote lichtkroon met wel duizend kaarsen. Als die kaarsen ontstoken werden, weerspiegelden er duizend vlammetjes in het kristal.

De koning kwam en lang stond hij stil, om den toren te bekijken. Toen zuchtte hij diep, maar hij zei niets meer en ging treurig heen.

„De koning is nog niet tevreden,” zeiden de kabouters en zij zuchtten ook. Ze waren ziek van hun werk en van hun getwist en van hun verdriet om den koning. En nu wisten ze ook geen raad meer. Nu gaven ze den moed op. Ze konden niets meer aan het paleis veranderen en tòch was hun koning niet tevreden.

Ze lustten geen eten meer, ze kregen pijn in hun maag en in hun hart, ze konden eindelijk niet eens meer opstaan en moesten het bed houden. Ze verlangden er niet eens meer naar, om met elkaar te twisten. Ze gingen, integendeel, elkaar zooveel mogelijk helpen en wie nog 't minst door ongesteldheid gehinderd werd, deed, zonder dat de anderen hem iets vroegen, het noodzakelijkste werk.

Toen kwam daar door het bosch een lief, eenvoudig meisje aan. Zij merkte wel, hoe ziek de kabouters waren. Zij ging hun huisjes binnen, ze verpleegde, ze kookte, ze las voor. Maar 't viel haar wel zwaar, zoo van het eene huisje in het andere te gaan. Ze had veel beter alle zieke kabouters in één groote zaal bij elkaar kunnen hebben.

Toen de koning hoorde, hoe goed het meisje was en hoe hard ze moest werken, beval hij, dat alle kabouters naar het nieuwe paleis gebracht moesten worden. Dat stond toch maar leeg en dan kon het meisje dáár de zieken veel beter verzorgen.

Zoo geschiedde het dan ook en toen alle zieken overgebracht waren, kwam de koning zelf een kijkje nemen.

Zwijgend wandelde hij alle zalen door en bij elk bed bleef hij even stilstaan.

Toen, ineens, gleed er een glimlach over zijn gezicht.

„Nu is de liefde in dit huis gekomen,” zei hij „en, gelukkig, nu ontbreekt er niets meer aan.”

K.

T KRAAIENNEST, door W. G. van de Hulst. (XIV).

VIII. Zoals een steen vliegt in een prachtige ruit. . . .

„Kom, Toos, dan mag jij ook mee. . . . En 'an gaan we zoo fijn spelen, zeg, . . . b o v e n; in 't Kraaiennest, hè? . . . Kom maar, hoor! En dan nemen we je luchtballon ook mee, hè? . . . —Ja? . . . Doen? . . . .

Wim voerde allemaal schatten mee: een oud sigarenkistje onder zijn arm vol met reepjes glas; en een verfdoo, met een kopje water er bovenop, voorzichtig in zijn hand; en een slinger van gekleurd papier om zijn hals. . . . en met zijn andere, zijn vrije hand probeerde hij zijn zusje voor zich uit te duwen. . . . „Kom maar, hoor! 't Måg van moeder. Jij bent mijn lieve Toosje hoor!“ vleide hij met zijn liefste stem. En tóen kwam ook, wát hij eigenlijk bedoelde: „En jij hebt zoo'n mooien luchtballon; en dan gaan we er samen mee spelen, hè; en dan gaan we versieren; en dan mag jij óók mee doen, hoor. . . . En dan laten we den luchtballon aan een touwtje héél hoog gaan, hè. . . . Ja? . . . —Doen?“

't Was, of kleine Toos 't begreep, dat al die lieve woordjes van Wim eigenlijk meer voor 't mooie, nieuwe speelding waren, dan voor haar. Ze sputterde een beetje tegen: „Nee, . . . ikke luch-blom, ikke spele. . . .“

Ze had 't prachtige spelgoed dien middag van de oude juffrouw Poldermans gekregen, en die had verteld van een grooten winkel in de stad, waar ieder koper een luchtballon kreeg. . . . Wim had al dadelijk hevigen zin gekregen in zoo'n prachtig, glanzend ding, en hij had gezegd: „Hè, moeder, gaat u óók een japon koopen. . . .“ Moeder had hem uitgelachen. . . . „Rare jongen, wees wijzer!“

Maar als Toos nu meeinging, ging die mooie ballon vanzelf mee. . . . „Kom maar, Toosje, en dan mag jij ook eens verven, hoor!“

Verven? . . . —Dát hielp. 't Kleine ding stráálde van plezier. Verven? Kleuren-maken met die mooie doos, waaraan ze anders nooit raken mocht? . . . .

„Ikke verve, . . . ikke, ja!“ En ze danste voor Wim uit en begon de trap al op te hompelen.

Door de ruit van de winkel deur, onder een plaat door van „Van Nelle's pakjes-koffie“, loerden een paar jongens. Toen ging de deur

een eindje open, en een stem riep: „Wim! . . . Kòm je? Kom je buiten?“

„Nee!“ snauwde Wim, . . . „ik kòm niet!“

„Waaróm niet?“

„Dáárom niet!“

„Flauwerd!“ . . . . En de jongen, boos, smeede deur wagenwijd open, dat de bel heftig rinkelde en bijna niet tot bedaren komen kon. . . . Schreeuwend holden de jongens weg.

Moeder, die binnen, achter de gordijntjes de wasch aan het opmaken was, en die 't maar wát goed vond, dat haar drietal zoo rustigjes in 't Kraaiennest wilde spelen gaan, schròk van 't leven. . . . En Wim z'n kopje-met-water beefde bedenkelijk.

„Vooruit maar!“ riep moeder, „ik zal de deur wel dichtdoen. . . . Ga jullie maar!“

Vorzichtig, hoor, niet gaan klimmen hoor!“

„Nee, Moeder.“

Toos was al op het eerste portaal. Wim kwam óók, stapje voor stapje; maar juist toen ze voor de kamer deur van den brommerigen boven-buurman waren, moest 't kindje toch nog even van haar groote blijdschap vertellen: „Ikke verve. . . . ikke, ja“ . . . . En ze bleef opeens stilstaan, vlak voor Wims voeten.

„Meid! . . . .“

Daar bonsde de verfdoo tegen haar hoofdje, en 't kopje-met-water wankelde. . . . Och! en daar sloeg het neer, net op 't matje van den buurman. 't Bràk niet, maar het water. . . .!

Met een nijdingen ruk werd de deur opengetrokken. „Wat moet dat nou weer hier, — lastpakken, die je bent!“ O, en door de zuigende tocht bonsde opeens de luchtballon aan zijn zwiebelend touwtje den boozen buurman tegen den neus. . . . Hij schrok er van en trapte met zijn eene sok net in 't nat.

„Als je me nou niet máákt, dat je wèg komt. . . . !” bulderde hij. Wim raapte haastig het kopje op en stooft weg; maar Toosje keek den brommerigen buurman heel vroolijk aan en vertelde met haar blijde stemmetje: „Ikke verve. . . . ja, ikke, en ikke ook luch-blom. . . . van ikke. . . .” Toen moest de brombeer toch eventjes lachen, maar hij wilde niet lachen; hij keerde zich nijdig om en hinkte op zijn eene; droge sok zijn kamertje weer in.

O ja, 't werd een prettige avond daar boven in 't Kraaiennest, — alles was prettig; en ze konden nog wel een uur spelen voor 't donker werd. En ze hadden het zoo druk, zoo druk. . . .

Vader had hen een lange, stevige lat gegeven met kleine dwarshoutjes er aan getimmerd, dicht bij elkaar. Die lat mocht, dwars over de goot, tusschen de twee daken inliggen. En áán die houtjes moesten ze de reepjes glas hangen, lange en korte; — en als dan de wind kwam. . . . ! Ze hadden verteld van al de wonderlijke bedenkfels van den kleinen Jasper, en vader had 't prachtig gevonden; en gisteravond had hij hen dadelijk geholpen om met papiertjes, eindjes touw aan de glasreepen te plakken. Hij had Wim en Dik zelf naar bed gebracht, om de lat tusschen de twee schuine daken te passen. Hij had het goedgevonden, dat ze in de dakgoot zouden gaan staan, om de lat met de glasreepen neer te hangen. Hij had hen geraden, de glaasjes eerst met figuren te beschilderen, — dat stond zoo mooi.

O ja, en dat moest nu gauw gebeuren; en Wim had nog meer mooie plannen, nog veel meer. En als vader straks dan eens kijken kwam. . . . ! Vader was nog niet thuis. Ze hadden met moeder alleen gegeten; vader moest zeker óverwerken; dat gebeurde wel eens meer. Maar hij zou wel gauw komen. . . .

Dik? . . . die lag in een hoekje bij het raam op zijn buik; — arme Dik: hij moest strafregels maken voor zijn meester, vijf t i g strafregels: „Ik moet leeren en niet spelen” . . . . Hij had vanmiddag zijn inktpot even naast zich op 't tafelblad gezet, en toen het aapje-op-een-stokje door het gaatje van de bank laten piepen; de jongens hadden gelachen, en toen. . . . Die meester was ook nèt zoo streng!

Dik durfde niets tegen moeder zeggen, en tegen vader nog minder. Hij werkte, hij wèrkte, zoo snel hij maar kon. En toen Toos met den mooien luchtballon boven kwam, o, toen had hij die nare regels zóó maar, met één groote kras, wel willen áfmaken; maar — hij moest er nog drie en dertig. En die meester. . . . die meester was zoo strèng! . . . . Dik krabbelde maar weer verder. Zijn wangen gloeiden, zijn beenen prikten, zijn handen beefden van verlangen naar het spel, het héérlijke spel. . . . , en toen Wim, — die op zijn kousen weer naar beneden was geweest, om een nieuw kopje-met-water te halen, — nu vlak bij hem, óók onder 't raam, aan het schilderen begon, en zei: „Toos, ik zal drie glaasjes verven, en dàn mag jij, hoor. . . . en dan zal ik de luchtballon heelemaal omhoog laten gaan, hè? . . . .” o, toen kòn Dik het bijna niet meer uithouden, dat nare regelschrijven. . . . ! Maar hij werkte tòch door. Hij telde: nog maar zes-en-twintig. . . .

O ja, 't werd een heerlijke speel-avond daar in 't Kraaiennest. . . . Het blaadje met het half-voltooide strafwerk lag verdwaald onder 't bed.

De glasreepjes waren al beschilderd, — Toos had er beren en tijgers, en huizen en kerken, en vaders en moeders op geverfd; en ze leken allemaal op elkaar; — de lat met de dwarshoutjes lag al tusschen de daken; het glas hing er al aan; maar — wind was er niet. . . . Nou, dan moest je maar wind maken. Ze bliezen, ze bliezen, hun wangen bol; en 't rinkelde al een beetje, net héél fijne muziek; maar als je er met je vuist tegen sloeg, o dan ging 't veel beter. . . . En dan klingelde het zoo mooi uit. En Toos, die kraaide van de pret, sloeg met bēi haar vuistjes zóó wild, dat de beren en de tijgers, de vaders en de moeders tegen elkaar op-kletterden, en de stukken er afvlogen.

„Meid! . . . . Pas op!” . . . . Wim trok Toos aan haar rokje, dat ze omwankelde en zoo lang als ze was in de goot rolde. . . .

O, 't was daar zoo leuk in die droge, breede, knoerpende zinken goot. Ze kropen met z'n drieën op hun hurken bij elkaar, vlak onder de mooie glazen rinkelbel. Ze zaten

daar als drie vogeltjes in een nest.... drie kraaien.

„O, zeg!”.... Wim sprong op: hij had een plan, een prachtig plan. „Kom, Dik, dan moet jij zakken zoeken.”

’t Duurde niet lang, of ’t prachtige plan was al uitgevoerd ook. Ze hadden een paar oude planken dwars over de goot tusschen de schuine daken in gelegd en daar overheen een oud stuk kleed en drie meelzakken gespreid. Toen waren ze daar onder gekropen. Toen hadden ze een nest met een dak er op; ’t was er zoo leuk donker.... En Toos zei, dat ’t een huisje was. En Dik zei, dat ’t een roovershol was: maar Wim zei: „Nee, een duikboot, zeg;.... en dan zitten we heel diep onder in de zee, en dan.... o ja, dan wéét ik wat....” Hij klauterde vlug weer het zolder-raam in, en kwam terug met den luchtballon.

„Zeg, en dan is die luchtballon dat ding, waarmee je over de zee kunt kijken.... kijk maar, zóó!....” en hij liet den mooien glanzenden bal langzaam omhoog stijgen, boven de daken uit.

Onderaan den langen draad, dien ze er al hadden aangebonden, toen ze met den ballon op den zolder speelden, hing een dwarshoutje. Wim dook terug in de donkere hut, hield dat stokje voor zijn eene oog, zette een gezicht, alsof hij wonderlijk veel zag, en zei: „Zeg, d'r komt een oorlogsschip aan, ik zie het....”

Dik, die ’t eigenlijk een flauw spelletje vond, spotte: „Och jô,.... ’t is een walvisch!”

Maar Toos, die er niet veel van begreep, die languit op haar buik in de goot lag, en toch naar haar mooien ballon probeerde te loeren, Toos vleide: „Ikke ook, ikke ook kijke.... walvisch!”.... Ze probeerde het stokje al te pakken.

„Nee,.... pas op.... inhalen!” riep Wim.... „Inhalen, want als de vijanden ons zien....” Hij rukte den ballon een eindje omlaag.

„Ikke ook kijke,.... ja?....”

„Nou, hier dan, eventjes, hoor!”

Toos’ gezichtje glansde van plezier. Ze pakte het stokje, ze loerde er in, ze zag niets.... En toen kwam er net een mug op haar kleine neusje zitten.... Boeh! dat krie-

belde.... Ze liet het houtje los en greep even naar haar neusje. Ja, máár....

„Pas op!.... pak ’em!.... houd ’em!.... Nare meid!”

Het houtje zwiebelde aan den draad, maar — ’t zwiebelde hooger, hóóger.... Dik greep; Wim greep; Dik sprong omhoog; Wim sprong omhoog, en ’t heele mooie hutje van planken en zakken rolde ineem boven op Toosje, die schreide van den schrik, die van dat alles niets begreep, die ’t heelemaal geen leuk spelletje vond.

En ’t houtje zwiebelde langzaam hooger, het tikkerde tegen de pannen van het andere dak, telken een pan hooger....

„O, o,.... hóúd ’em dan!.... pàk ’em!”

Wim lag met z’n eene been onder een zak en een plank vastgewoeld, Dik probeerde op z’n knieën tegen het schuine dak op te kruipen, om het houtje te pakken, maar telkens gleed hij terug, en dat nare tikkende ding zwiebelde al hooger.... En ze keken, keken naar den ballon, die zoo mooi rood glansde daar boven in de gouden zon van den avond,...., maar die al hooger steeg, heel langzaam.

„Opduwen!”.... kommandeerde Wim, die zich losgeworsteld had, en nu óók wild tegen ’t dak opvloog. „Opduwen!”.... Ja, Dik duwde wel, dúwde wel, maar ’t baatte niet. Hóóger tikkerde het stokje. O, bijna bij den nok was ’t al. Even haakte het vast bij een pan.... Nee, o nee: ’t schoot weer lós....

Met hun buik tegen ’t schuine dak aan, naast elkaar, lagen daar de twee arme jongens, bangheid en spijt in hun oogen.

„’t Is jouw schuld, jij met je gekke duikboot,” griende Dik....

„Zeg, zeg.... hij zit.... hij zit vast!” schreeuwde Wim.

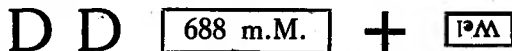
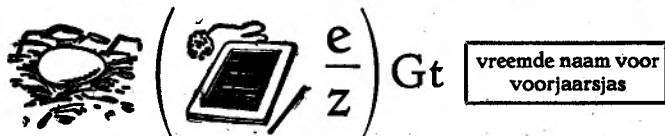
Daar boven, bijna bij den nok, schoof de draad langs een ruw stuk kalk, dat tusschen de oude, verkleurde pannen uitstak, en — bleef haken. ’t Stokje wipte door ’t zachte getrek van den ballon op en neer, op en néér; maar — de draad zat vast....

Vast!.... O, heerlijk! heerlijk!

Vooruit, vooruit!.... Gauw er naar toe, gauw dan, vóór hij weer losschiet.... Maar hóe, hóe dan?

Raadsels voor Ouderen.

1. Rebus.

2. Begraven plaatsnamen:

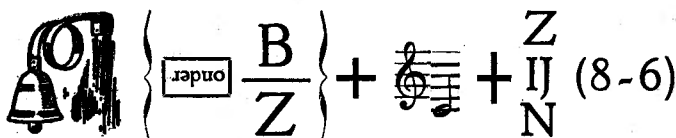
De wind is Noord; wij kúnnen langs het strand fietsen.
 Je krijgt de uitkomst door negen van 't getal af te trekken.
 Het huis was dicht, de geheele familie was blijkbaar naar 't ijs.
 Je moet je vergist hebben, je noemde een verkeerd elftal in 't ver-
 slag van den wedstrijd.
 Eerst een klein meisje plagen en dan lacht zoo'n held er nog om,
 als ze bang voor hem is.

Een raadselmoeder te Bilthoven.

3. Maak uit de volgende lettergrepen een bekend rijmspreekwoord.
 Begin met het vetgedrukte woord:

Is - wat - en - dom - geld - maakt - krom - wijs -
 is - dat - recht - is - wat - **Het** - stom.

4. Rebus.

5. Mijn geheel is een twee-regelig rijmpje, elke regel van zeven woorden.

11-12-13 is een nachtroofvogel.
 33-34-35 = 11-12-13.
 23-24-25-26 is goed voor menschen met slechte oogen.
 1-2-3-6-17 is de gezondste drank.
 Willem is 14-11-10-20-16-36, zegt het spreekwoord.
 29-27-28-27-8-9 is een groente, die den geheelen zomer door ge-
 geten wordt.
 14-19-33-48-44-45 en 15-14-42-43 zijn niet op een dag gebouwd.
 De 4-5-18 is de lage mannenstem.
 46-47-31 32-37-38-39 hooren wil, moet voelen.
 21-22 is voor den 39-40-22-14-22.

6. Maak uit de volgende lettergrepen nog eens de namen van zeer bekende plaatsen in Nederland:

Snesa, Rarefnek, Haramel, Ginchesneven,
 Gnilensvis. Etlí.

Raadsels voor Jongeren.

1. Noem mij iets groot of klein,
 Dat steeds één voet lang moet zijn.

2. Rebus.

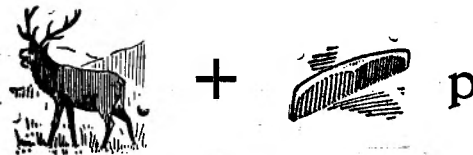

3. Ik ben een groot gebouw, zooals ook door Salomo is gemaakt.
 Zet er een medeklinker voor en ge vindt me op alle brieven
 en kranten, die de post thuis brengt.

4. Het heeft een geel kopje,
 En een rood rokje.
 Wat kan dat zijn?

Bouwgraag te A'dam.

5. Rebus.

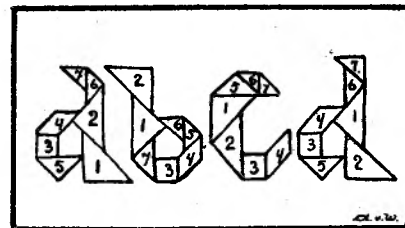

6. Wie moet, om zelf te kunnen leven,
 Zijn brood steeds aan andren geven?

WAT KINDEREN KUNNEN.

Daar heb je zel

Weet je het nog van die letters uit het vorige nummer? Toen is je beloofd, dat we met die stukjes papier de eerste vier letters van het A-B-C eens zouden maken. Hier heb je ze nu. Nu ken je den weg wel en zul je de andere letters ook wel kunnen maken. Probeer het maar eens.

Niet veel plaats.

Wij hebben in dit nummer niet veel plaats voor kunstjes en spelletjes. Dat komt, omdat we graag een mooie Paaschplaat en een Paaschvers in deze aflevering wilden opnemen. Dat vindt jullie ook goed, is 't niet? In de volgende aflevering gaan we weer den gewonen gang. Dan zullen we ook eens zien, of je nog van een wedstrijd houdt. Maar een rekenwedstrijd wordt het deze keer niet. We moeten nu eens weer wat anders hebben? Wat dan? Dat zul jullie wel hooren. Je moet eerst maar eens flink nieuwsgierig worden.

PAASCHFEEST.

„Hoera," riep Jaap Dekkers, toen hij op Vrijdagmiddag uit school kwam, „hoera! Paaschvacantie."

„Wat ga jij in de vacantie doen, Jaap?" vroeg zijn vriend, Klaas van Zijl. „Ga je nog uit?"

„Nou, misschien met vader op Paaschmaandag. Maar al blijf ik de andere dagen ook thuis, er is zooveel. Eerst de vacantie en dan Paaschfeest en krentenbrood en zoo. En misschien komt oom Jaap en vader is twee heele dagen thuis. Wat een feest."

„Veel plezier dan," zei Klaas bij 't afscheid nemen.

„Van 't zelfde," wenschte Jaap en toen holde hij, zoodra de voordeur open gedaan werd, naar binnen.

„Hoera! Moeder, we hebben vacantie."

„Dat weet ik," zei moeder glimlachend, „maar doe eerst de kamerdeur eens toe. En ook heb ik nog nooit geweten, dat je met je pet op binnen mocht komen."

Jaap herstelde zijn fout spoedig. En toen moest hij moeder vertellen, wat hij in de vacantie zooda zou willen doen. En waarheen de wandeling met vader zou moeten zijn op Paaschmaandag. En hoeveel hij zich wel voorstelde van het bezoek van oom Jaap, zijn naamgenoot, die hem zeker wel wat moois of wat lekkers mee zou nemen. Overal dacht Jaap aan en alle pretjes had hij in zijn hoofd. Maar verder kwam hij met zijn gedachten ook niet.

* * *

't Was Zondag.

Jaap was met vader en moeder naar de kerk gegaan en nu zat hij te luisteren.

Vanmiddag, na 't eten, mocht hij een poosje naar zijn vriendje, Klaas van Zijl. En dan morgen, morgen kwam oom Jaap.

Wat zei de dominee daar?

O, ja, hij sprak over Jezus, die zeide: „Maria."

O, ja, 't was immers Paschen en dan werd er gesproken over den opgestanen Heiland. Jaap had daar eigenlijk nog niet aan gedacht. Op school was de geschiedenis van Jezus' opstanding wel verteld en Jaap had ook Paaschliederen geleerd en meegezongen, maar ja,

dan dacht hij er toch niet bij. Dan zat hij aan heel iets anders te denken.

't Was zoo stil in de kerk. De menschen luisterden eerbiedig. En de dominee sprak zoo ernstig over den Heiland, die leeft en die de macht van den dood verbroken heeft.

Jaap luisterde nu toch wel. Hij kon dominee ook heel goed volgen. Die sprak zóó eenvoudig, dat Jaap er alles wel van begreep. En onder dominee's spreken was het hem, of hij zelf stond in den hof van Jozef en daar Maria zag en den Heiland.

En Jaap voelde er nu toch iets van, hoe heerlijk het was, voor dien Heiland neer te knielen, om tot Hem te spreken: „Mijn Meester."

't Speet hem nu, dat hij in school niet beter geluisterd had.

* * *

Den volgenden dag kwam oom Jaap. Dat was een vreugde. Oom kon zoo prettig vertellen en maakte op zijn tijd ook graag een grapje.

Maar... Jaap had nu begrepen, dat het toch geen Paaschfeest is, opdat hij maar zou uitgaan met vader en met oom Jaap pret zou maken en schik hebben.

Neen, er was iets, wat veel heerlijker was. Dat was de wetenschap, dat de Heiland is opgestaan uit de dooden en nu leeft.

's Avonds zette vader zich voor 't orgel.

„Kom, Jaap, wat zullen we nu zingen?"

En Jaap bedacht zich niet lang.

„Ons versje, vader, dat wij op school geleerd hebben."

En daar klonk het straks, terwijl vader speelde:

De Heer is verrezen, zoo jub'len ook wij

En al wie Hem liefheeft is thans met ons blij.

De Heer is verrezen, ook ons neemt Hij aan,
Met al onze zonden tot Hem dan gegaan.

Ja, ja, ja, ja, nu zijn wij blij!

De Heer maakt van al onze zonden ons vrij

„Dat is toch heerlijk," zei moeder, „dat we samen zoo zingen mogen.

Gelukkig, dat er een Paaschfeest is." K.

HIJ LEEFT.

„Maria!”

„O, Rabbouni, dat zijt Gij?”

Daar knielt zij aan Zijn voeten neer.
Zij heeft haar lieven Heiland weer,
Hij maakte uit den dood zich vrij.

„Maria!”

En ze luistert: 't is Zijn stem.

Hij bleef dezelfde in liefde en trouw,
Hij zocht haar in haar zielerouw,
Nu blijft ze altijd, altijd bij Hem.

Maar neen, Hij zendt haar naar Zijn jongren toe,
Die treuren om Zijn droeven dood,
Die klagen in hun zielenood
Zoo eenzaam en zoo droef te moe.

„Maria, spoedt u naar Mijn jongren heen,
En zeg hun: Hij is opgestaan.
Bidt dan met hen den Vader aan
En weet: Ik liet u niet alleen.”

Daar gaat zij haastig naar Jeruzalem
En brengt de tijding van den Heer.
Zij prijst Zijn liefde en geeft Hem eer,
Haar blijde tong verheerlijkt Hem.

En wie, als zij, den lieven Heiland mint,
Die jubelt op den Paaschdag blij:
»Mijn Meester en Mijn Heer zijt Gij,
Die hel en dood en graf verwint.

Z.

Jezus zeide tot haar: „Maria!”

Hoe Bugel gevangen genomen wordt, dat koekjes goed smaken, maar slaag smaakt minder goed en hoe Happerdepap zijn zoon bevrijdt.

Bugel liep op een mooien morgen in 't bosch en hij was zich van geen kwaad bewust. Zijn moeder had hem uitgestuurd, om mos te halen. Dat wilde ze drogen, om het dan in een kussen te doen. Want de bedstede was er, maar nu moest er nog beddegoed wezen ook. Van twee zakdoeken had ze nu een kussensloopje gemaakt en alle dingen moeten toch een begin hebben. Waarom zou er nu van een kussen niet een heel bed kunnen komen?

Zoo liep Bugel dan in het bosch. Ver er in mocht hij niet gaan, dat had zijn vader hem verboden. Bugel wilde deze keer ook niet ongehoorzaam zijn. Mos had hij maar voor 't grijpen en hij vond het ook veel te warm, om ver te loopen.

Heel druk maakte hij zich niet. Met dat verzamelen van mos zou het nog wel los loopen, dacht hij. En wie zich te veel haast heeft kans, dat hij den heelen dag aan 't werk gehouden wordt.

Toen Bugel een half uurtje zoo heen en weer gedrenteld had, werd hij moe. Daarom ging hij op 't mos zitten om eens te probeeren, hoe zacht zoo'n moskussen zou zijn. Nu, dat viel hem nogal mee en daarom bleef hij maar een poosje zitten.

Daar, opeens, zag hij, dat er twee oogen naar hem keken.

Wacht, daar bewoog zich iets achter

dien dikken boom.

O, zie, daar kwam er iemand voor den dag

ook. Dat was immers, dat was... de krombeenige neger.

De neger grijnslachte en toen lachte Bugel ook. Hij was volstrekt niet bang. 't Gebeurde zoo vaak, dat hij een neger tegenkwam. Dat was al gewoonte. Dan lachte je maar wat en dan was alles in orde.

Zoo zou het nu ook gaan.

Maar zoo ging het niet.

De neger lachte nog eens en kwam toen naar Bugel toe.

Plof, daar liet de kroeskop zich naast Bugel op het mos vallen.

Hij zei, dat het vandaag héél warm was. 't Was heel erg warm. Maar hij wist een plaatsje in 't bosch, waar 't lekker koel was. Bugel kende dat plaatje zeker niet? Neen, de negers hielden er niet van, dat daar vreemden kwamen.

Maar nu zou hij Bugel er wel eens heen brengen. Er groeiden ook mooie bloemen.

De nieuwsgierigheid van Bugel werd wakker. Hij zou dat mooie plaatsje in 't bosch toch wel eens willen zien. En misschien kon hij dan voor zijn moeder wel een mooien ruiker plukken.

Bugel stond dus op en ging mee. Hij drong met den krombeenigen neger tusschen het

struikgewas door en samen volgden ze toen een smal boschpad. Nog eens moesten ze door de struiken worstelen en toen kwamen ze werkelijk op een stil plaatsje. Maar... op dat plaatsje zag Bugel de dikke negerin. Toen zij den jongen in 't oog kreeg, begon ze vriendelijk te lachen.

„Kom bij me,” zei ze vleierend, maar Bugel

had daar geen trek in. Hij keerde zich om en wilde wegllopen.

Maar hij had buiten den krombeenigen neger gerekend. Die pakte hem beet en sleepte hem naar de negerin toe.

„Je hebt me laatst kwaad gedaan, mij in mijn been geknepen en gemaakt, dat ik op den grond viel,” zei hij, „nu zal jij er ook aan gelooven.”

„Laat mij los,” riep Bugel, maar dat hielp hem niets. De neger hield hem stevig vast.

„Kom maar hier,” riep de dikke vrouw weer, „ik heb ook een koekje voor je, als je zoet wilt wezen. Dan wordt je mijn zoontje. Koekjes smaken lekker.”

Maar Bugel wilde het koekje niet aannemen. Hij stompte de negerin, die hem in haar armen wilde nemen, in 't gezicht. Toen werd ze heel boos. Met haar dikke, vette handen gaf ze Bugel een paar draaien om de ooren, dat hij suizebolde. De neger bond hem handen en voeten en toen was hij machteloos. Hij kon nog schreeuwen en dat deed hij dan ook geducht. „Help, help!” riep hij. Dit had echter alleen ten gevolge, dat hem een ouden, viezen doek in den mond gestopt werd.

„Wil je stil wezen, lieve jongen?” begon de negerin weer.

„k Heb je daar net wel geslagen, maar ik meende het niet zoo kwaad. Wees maar gauw bedaard. Je moet hier blijven tot het vanavond donker is, dan kom ik je halen. Nu durf ik je nog niet meenemen naar huis, want we zouden je vader tegen kunnen komen en dan was alles verkeken.”

't Was maar goed, dat Bugel de negertaal al zoo goed verstaan kon. Nu kon hij tenminste begrijpen, wat de dikke negerin zei. Dit hielp hem echter voor 't oogenblik niet veel. Hij bleef eenzaam achter,

aan handen en voeten gebonden en met den doek in den mond.

Arme Bugel.

Happerdepap verwonderde zich er over, dat Bugel niet thuis kwam. 't Werd middag, er zou gegeten worden, maar Bugel was er niet.

„Ik zal maar eens even hier en daar rondloopen,” zei Happerdepap tot zijn vrouw. „Bugel zal toch wel dicht bij huis zijn.” Maar Bugel was nergens. Happerdepap liep in 't bosch, om de hutten der negers, hij riep hard genoeg, om een doove te doen hooren, maar niets hielp. Bugel was weg en bleef weg. Zoo moest de arme Happerdepap weer ongetroost naar huis toe gaan.

Vrouw Happerdepap kreeg het bijna op haar zenuwen, toen ze hoorde, dat Bugel vermist werd.

„Ga toch naar de politie,” riep ze in haar angst en ze dacht er heelemaal niet aan, dat ze in 't negerland was.

Alles werd afgezocht; er waren heel wat negers, die mee hielpen zoeken en de negertjes ontwikkelden een prijzenswaardigen ijver, maar Bugel werd niet gevonden.

't Liep eindelijk tegen den avond en nog was hij niet terug.

Happerdepap kon het in huis niet uithouden. Al had zijn zoeken hem tot heden ook nog geen resultaat opgeleverd, hij ging rusteloos van de eene plaats naar de andere.

Daar, opeens, zag hij den krombeenigen neger naar het bosch sluipen. En even later zag hij, dat de dikke negerin achter hem aan ging.

Toen werd zijn argwaan wakker. Waarom slopen die beide menschen zoo stille-tjes weg? En wat moesten ze nu, tegen den avond, nog in 't bosch?

Voorzichtig sloop Happerdepap achter de negerin aan. Hij schulde weg achter iederen boom; hij hield soms zijn adem in; hij vermeed elk takje zorgvuldig, om toch maar geen leven te maken.

En zoo ging het verder en verder het bosch in. Eindelijk — nog een paadje — toen een open plek — en daar lag Bugel op den grond.

Met één sprong was Happerdepap bij den neger.

„Sta," riep hij, „of ik stop je mond dicht met Erdal."

Maar de neger stond niet. Toen hij Happerdepap zag, maakte hij, dat hij weg kwam.

De dikke negerin wilde ook wel stilletjes verdwijnen, maar ze kon niet zoo gauw wegkomen en Happerdepap pakte haar beet.

„Mee naar Bugel," zei hij grimmig, „en wee je gebeente, als hem een ongeluk is overkomen."

„Ze jammerde en trok allerlei gekke gezichten, ze wilde niet, maar moest en 't duurde niet lang, of ze stond naast Bugel.

„De touwen los," beval Happerdepap.

„Ziezoo, Bugel, sta nou op."

Maar Bugel bleef liggen. 't Allereerst haalde hij dien viezen doek uit zijn mond.

„Bah," zei hij, „daar kreeg ik genoeg van. En zij wou mij stelen, vader, en ze zei, dat ik haar zontje moest worden en. . . ."

„Al genoeg," zei Happerdepap. „Dat kun je later wel vertellen. Sta eerst maar op."

Nu, dat deed Bugel, hoewel het hem wel wat moeilijk viel.

En toen liet Happerdepap de dikke negerin voor zich uitloopen naar het dorp. Dan volgde hij en eindelijk kwam Bugel.

Dat gaf een opschudding, toen ze in 't dorp kwamen. Vrouw Happerdepap drukte Bugel in haar armen, alsof ze hem in geen tien jaren gezien had.

Maar Happerdepap had geen tijd voor zijn zoon.

Hij wenkte een van de negers en zei: „Jij gaat naar je koning, vriendje, en zegt, dat Zijne Majesteit oogenblikkelijk hier moet komen. Wil hij niet, dan moet je hem zeggen, dat de blanke koning Happerdepap, bijgestaan door prins Bugel, hem den oorlog verklaart en wee jullie allemaal. Waarom lach je, Bugel?"

Maar Bugel smulde van een stuk brood, dat zijn moeder hem gegeven had.

De neger, door Happerdepap als bode naar den koning gezonden, haastte zich. Dat wits mensch keek zoo boos. 't Scheen ernst te wezen.

Z.

WILDEBRAS.

Bons, daar ligt nu onze Kaatje,
Wat is dat een ongeluk!
Door je wildheid, deugniet,
laat je
Alles vallen; nu is 't stuk,
O, je bent zoo'n bij-de-handje,
Alles kun je doen, zeg jij,
En dan, ongeduldig klantje,
Wordt je roekeloos er bij.

Moeder zal wel vroolijk wezen,
Want zij is haar borden kwijt,
Wanneer word je ooit genezen
Van je wildheid, stoute meid?
'k Zou mijn spaarpot maar eens halen,
Ja, daar kom je toch niet af.
Wat je breekt, moet je betalen,
Wildzang, 't is een goede straf.

L.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, p/a Uit-
gevers-M^{ij} Bosch, Baarn

BUITENLAND

Een tweede Robinson Crusoe.

Op Vancouver's-eiland aan de Westkust van Noord-Amerika, is dezer dagen een man gestorven, die 20 jaar lang een leven geleid heeft als Robinson Crusoe, met dit onderscheid, dat laatstgenoemde het tegen zijn zin deed en James Devis, zoo heette de zonderling, geheel uit eigen beweging.

Al die jaren heeft hij met een hond en een geit op het eiland geleefd en heeft door de bosschen gezworven.

De man is dood gevonden in zijn hut. Blijkbaar was die hut niet al te ruim, want de man sliep altijd met zijn hoofd door een gat in den muur, om altijd de noodige frissche lucht te kunnen genieten, ook in zijn slaap.

Toen de politie het lijk vond, kon zij onmogelijk naderbij komen, zóó trouw waakte de hond bij zijn meester. Eerst toen men het dier had doodgeschoten, was het mogelijk het lichaam van den zonderling weg te halen en te begraven.

* * *

Russische lichtgeloovigheid.

Toen onlangs een maansverduistering op til was, heeft een sluwe bedrieger de boeren aan den rechteroever van de Dnjepr weten wijs te maken, dat ernstige onheilen Rusland bedreigden. Er zou een groote overstrooming over Rusland komen en de maan zou zwart worden en verdwijnen en nog tal van andere akelige dingen meer. Alleen de linkeroever van de Dnjepr zou gespaard blijven en — de bedrieger deelde mede, dat God hem een middel aan de hand had gedaan, om de bewoners van den rechteroever veilig aan de overzijde te brengen, zooals Mozes de Israëlieten over de Roode Zee geholpen had.

Natuurlijk moesten de menschen er wat voor over hebben. Elke man moest een goudroebel voor zichzelf en voor een vrouw 50 kopeken betalen. De kinderen mochten gratis meel!

Van naburige dorpen kwamen de boeren toesnellen, om mede te kunnen gered worden en tegen betaling zou dat dan ook gaan. Dat was nog al natuurlijk!

's Morgens begonnen de voorbereidingen voor den overtocht. Door het ijs der

rivier werd een geul gehakt, die ongeveer 1 K.M. lang was.

Daar zou het water verdwijnen en dan zouden de boeren daarover droogvoets over kunnen gaan.

Tegen den avond was men klaar. Werkelijk begon de maan donker te worden. De maansverduistering begon!

Nu moesten de boeren eerst betalen. Wat ze met genoeg deden, want de voorspellingen van den man kwamen uit. De maan wees het uit.

Toen moest de bedrieger eerst op een eenzame plaats gaan bidden en intuschen moesten de boeren geknield bidden en zijn terugkomst afwachten.

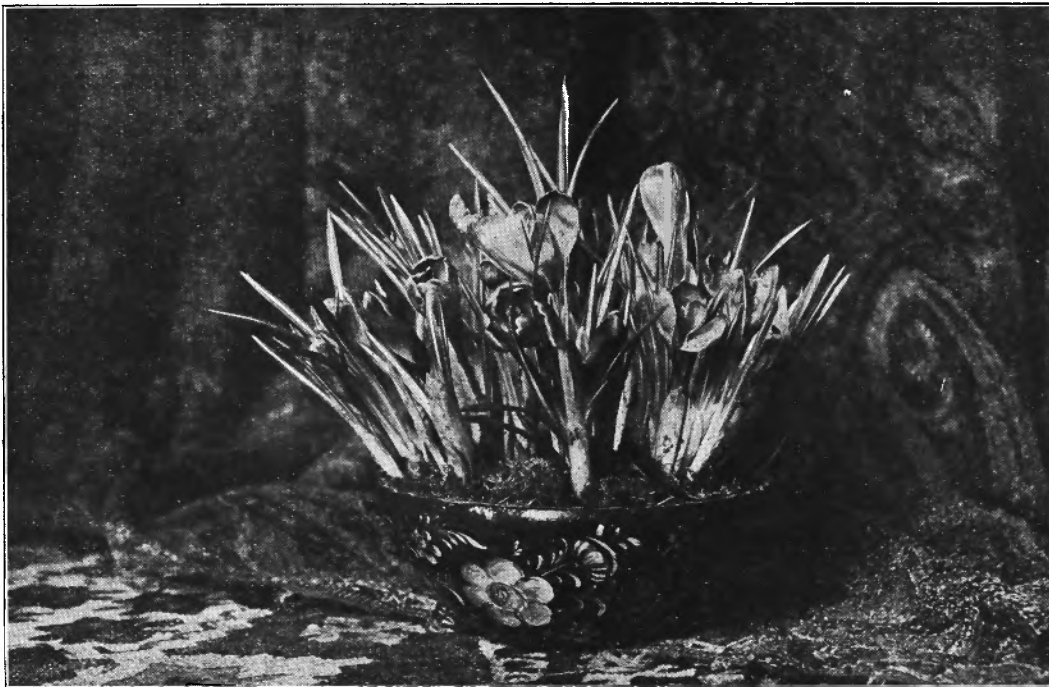
Maar — toen de maan heelemaal verduisterd was en langzamerhand aan de eene zijde weer een zilveren sikkelt vertoonde, gingen de boeren begrijpen, dat ze bedrogen waren.

De „vrome” bedrieger liet op zich wachten!

* * *

De waarde van een menschenleven

Julie weet misschien dat in groote steden zooals Londen en Parijs op de

Om Holland werkelijk op z'n kleurigst te zien moet men in den tijd dat de bollen bloeien een tochtje maken naar de buurt van Lisse en Hillegom... maar hij of zij die in den tuin of in potten tijdig bollen heeft geplant, kan ook thuis genieten van de kleurenpracht van tulpen en hyacinten en crocussen. Hierboven een pot groote en bijzonder donkere crocussen. „*Vernus atio peripured*” heet deze crocussoort.

Een geleerd woord, nietwaar?

wegen en straten een buitengewoon druk verkeer is. Auto's, bussen, rijtuigen en andere voertuigen rijden in een lange sliert achter elkaar aan, soms enkele rijen van voertuigen breed. En van oversteken van den weg is dan geen sprake, tenzij de verkeersagent even de hand opsteekt en alles voor een oogenblik stop zet.

Niet lang geleden is gedurende geruimen tijd het verkeer in een vrij druk gedeelte van Londen stilgezet, doordat een vrouw was aangereden door een autobus. 't Duurde vooreerst eenigen tijd voor zij onder het zware voertuig weggehaald was en toen geneeskundige hulp aanwezig was, verklaarde de arts, dat vervoer pas mocht plaats hebben, als éerst het been was afgezet.

Midden op den weg heeft de operatie plaats gehad; de vrouw mocht niet „weg-gemaakt” worden en doorstond met grooten moed de pijnlijke operatie. 't Merkwaardigste van 't geval was, dat alles onder een gestadigen regen moest gebeuren!

En intusschen moesten de rijtuigen en auto's wachten!

Als altijd en overal en door iedereen de waarde van een menschenleven zoo hoog geschat werd.... zou er dan nog wel eens oorlog kunnen zijn?

BINNENLAND

Holland op zijn kleurigst.

Jullie denkt zeker, dat ik over 30 April — Julianadag — ga schrijven?!

Ja, dan is Holland ook wel kleurig met al zijn vlaggen. Maar — dat zijn dan toch maar vier kleuren: rood-wit-blauw en oranje. En dat is wel bont genoeg, maar dan is Holland nog niet op zijn *kleurigst*.

Ik bedoel dan ook niet met Holland: Nederland, maar *Holland* en dan nog wel in 't bijzonder *dat* deel van Holland, dat tusschen Haarlem en Leiden ligt: de bloembollenstreek.

De crocussen, geel, wit, lila en bont, zijn reeds uitgebloeid. De hyacinthen en tulpen komen aan de beurt en als 't weer iets mee loopt, zijn met Paschen de velden in hun kleurrijksten tooi gedost. In regelmatige vakken, allemaal even groot, staan de vroege kinderen van Flora te pronken in alle schakeeringen van rood en geel en lila en blauw, zoodat je op een uitstapje in de bollenstreek wel twintig of meer onderscheidene kleuren te zien krijgt.

Wie dat nooit gezien heeft, kan het zich niet voorstellen.

Ben je er misschien al geweest? Je kunt er een mooi uitstapje van maken.

Voor de „V. en B.”-neefjes en „nichtigjes” uit het Noorden, Oosten en Zuiden van het land is het wel wat kostbaar, eens even voor een dagje naar de bollenvelden te gaan.

Maar — die er wat dichterbij wonen, moeten het stalen ros nu toch even van stal halen en eens een kijkje gaan nemen.

Werkelijk, ze zullen er geen oogenblik berouw van hebben, al zullen ze 's avonds waarschijnlijk van den grooten tocht wel wat vermoeid zijn.

Roomsche bijgeloovigheid.

Dezer dagen lazen we in de krant, dat uit een Belgisch dorp, Hoogstraten, naar Bostel zal worden overgebracht, de zogenoemde „Heilige” Bloed-doek van Bostel.

Van die doek wordt verteld, dat in 1280 een Roomsche priester, Eligius Aecker, bij het altaar den dienst verrichtte en van den wijn, die bij het mis-offer gebruikt wordt, stortte op het altaarkleed. Ofschoon *witte* wijn gebruikt was, vertoonde de gemorste wijn de kleur van bloed.

Na de mis werd in stilte beproefd, de roode vlek uit het kleed te wasschen, maar 't was te vergeefs.

Sinds is die doek „heilig” verklaard!

In de dagen der kettervervolging in ons land is die doek naar Hoogstraten overgebracht, maar nu zal spoedig Bostels kerk de eer mogen genieten, de „Heilige” bloeddok te bewaren.

PLAATSELIJK NIEUWS

Zaterdagmiddag kwam hier een woonwagen met een bruinen beer. De man had de beer aan een ketting. Zoo liepen zij bij de huizen langs. Als er wat menschen bij elkaar kwamen, begon de man met de vingers op een ding te trommelen. En dan begon de beer te dansen. Soms ging hij ook wel op den rug liggen. Och, wat kon dat beest zwemmen in de Dokkumer Ee. Later is de woonwagen naar Jislum gegaan met 2 paarden er voor en den beer er achter aan vast.

VAN ALLES WAT

Modegrillen. 't Nieuwste wat de Parijsche modepoppen thans hebben uitgevonden is een schoengesp, waarin het portret van iemand, die ze erg liefhebben! Kan 't nog gekker?

INGEZONDEN.

Aan alle jongens en meisjes.
Nu de Meimaand weer in aantocht is en wij weder onze plannen hebben gemaakt voor den heerlijken zomer, komen wij, gevederde luchtbewoners, met een vriendelijk verzoek aan alle jongens en meisjes.

Sommigen onder ons hebben ons vreeselijke dingen verteld. Toen zij verleden jaar ook weer gekomen waren uit warmer landen en in heggen en struiken of in hooge boomen hun nestje hadden gebouwd en 't gaaike er de kleurige of gespikkelde eitjes in had gelegd, toen... zijn er vele jongens gekomen; die hebben hen van 't nest gejaagd. Onze makkers hebben gedaan, wat zij konden om hun huis te verdedigen, maar wat konden zij doen tegen sterke jongenshanden? En als zij dan een poosje later in 't nest terug kwamen, waren hun eieren verdwenen.

Jullie kunt begrijpen, wat verdriet dat voor hen was. Want wij, vogels, houden evenveel van onze eitjes als de dieren, die

altijd op den grond blijven, van hun jongen. En evenveel als de menschen van hun kinderen. Want onze eitjes, dat zijn eigenlijk onze kinderen.

En nog vreeselijker dingen hebben we vernomen! 't Moet ook meermalen gebeurd zijn, zoo vertelden onze makkers, dat hun kindertjes, als die nog klein waren, hun door de jongens ontstolen werden. Dat noemen de menschen: nesten uithalen! Toen onze makkers dan verscheidene dagen op de eieren hadden gebroed, beurtelings 't manneke en het gaaike, en toen dan eindelijk uit de eitjes hun kindertjes te voorschijn gekomen waren, ge kunt begrijpen, dat ze toen al heel blij waren. Ze deden al hun best om hun kindertjes eten te geven. Dat kostte hun heel wat zorg en heel wat moeite, maar ze deden het met genoeg. En hoe heerlijk vonden ze het, dat ze hun kindertjes met den dag grooter zagen worden.

En dan op eens... kwam de een of andere ruwe jongen en nam hun kindertjes, hun kostbaarste schatten, weg. Als zoo'n jongen nu nog maar geweten had, hoe hij hun kindertjes moest te eten geven, dan zouden zij nog gezwegen hebben, maar, omdat die jongen dat niet wist, moesten hun jonge kinderen dan meestal van honger omkomen. En als ze nog bleven leven, werden ze in een nauw hokje opgesloten.

We hebben die droeve geschiedenissen van onze kameraads aangehoord en... we zijn bang geworden!

Want — nu de Meimaand in 't land komt, zouden we ook zoo graag ons huis gaan bouwen, eieren gaan leggen, die eieren uitbroeden en dan onze jongen gaan voeden.

Maar — we durven haast niet, als we denken aan die vreeselijke dingen, die verleden jaar gebeurd zijn.

Daarom komen we met een vriendelijk verzoek. En dat is: Of je ons onze eitjes wilt laten behouden en of je onze jongen met rust wilt laten!

We zullen je heel dankbaar zijn. We zullen onze mooiste liedjes zingen als je over den weg en door het bosch gaat. We zullen zooveel insecten vangen als we maar krijgen kunnen, en daarmee ons en onze jongens voeden. We hebben wel eens gehoord, dat de menschen van de insecten zooveel last hebben. Hoe meer jongen wij nu krijgen, des te meer insecten zullen we vangen en zooveel te minder schade zullen de menschen dan hebben van die kleine diertjes.

En als jullie ook eens wilt bedenken, hoeveel verdriet je ouders, en jullie zelf ook, zouden hebben, als eens heel sterke mannen je bij je ouders weghaalden, dan zou je misschien nog beter begrijpen, hoe vreeselijk het voor ons is, als onze eitjes of onze jongen weggenomen worden.

Nogmaals verzoeken we jullie, ons en onze nesten met rust te laten. We zullen er jullie zeer dankbaar voor zijn.

Namens alle gevederde luchtbewoners,

M. EES.
V. INK.
L. IJSTER.

VRIJENBLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

8 MEI
No. 15

VRIJ EN BLIJ

Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand

Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbz., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG—ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

Briefwisseling.

Middelburg. Anton M. Ik heb je tekeningetjes en je rebus ontvangen. Misschien zie je de laatste wel bij de raadsels, al is het niet als rebus. — *Dennetakje.* Dank voor je raadsels. — *Makkum.* Kabouter. Je raadselt maar mee, hoor. Voor jongeren! — *Naaldwijk.* Vaders jongen. Ik zal je brief doorzenden naar meneer Bosch. Dat had je eigenlijk dadelijk moeten doen, want nu duurt het zooveel te langer. — *Nederhemert.* Boschbewoner. Dat was een volle beurt, toen de dominee afscheid nam. Was 't anders zoo vol niet? — *Nijkerk.* Duikertje en Viooltje. Dat moet een mooie avond geweest zijn van de N. C. G. O. V. Onthoudt die dingen maar goed. In je later leven zal je het nog veel beter begrijpen. — *Nijverdal.* Chrysant. De raadsels die ik opgeef worden door verschillende meisjes en jongens opgelost. Dat is een wedstrijd, niet waar? Wie de meeste goede oplossingen geven, hebben kans op een prijs. Beviel de eerste orgelles zoo goed? 'k Hoop, dat je er steeds veel plezier in zult hebben. — *Roodkerk.* Houthakker. Dank voor je raadsels en tekeningetjes. — *Rotterdam.* Baarsje. Zoo, ga je ons kringetje verlaten, ook al wegens de M. U. L. O.? 't Doet me genoegen, dat je nog mee blijft lezen. — *Bruinoog.* Je raadselt maar weer mee, hoor! — *Denkgraag.* Of er veel inzendingen zijn? Dat kun je begrijpen! 'k Heb elken keer een heel werk met het verloten van de prijzen! — *Krulllebol.* Jij gaat dan voortaan meeraadselen met de anderen, hè? — *Sneeuwklókje.* Dank voor je aardige raadsels. Ga je me nu verlaten, dat spijt me wel. Nu ja, er staat wel van 5—13, maar dat behoeft je niet zoo nauw te nemen. Die manier van punten geven is wel mooi, maar 't wordt voor mij een reuzen-administratie. — *Tuinman.* Goed dat je ook mee komt raadselen. Ik heb al heel wat bloemen in „mijn tuin”. — *Vliandertje.* Jullie schijnt allebei veel van bloemen te houden! Vader en moeder zeker ook wel, hè? — *Kriehaantje.* Dan zal ik je maar zóo noemen. Dat vind ik den leuksten naam. Woelwater — och, dat is nu niet vlelend. Zeg aan Vader, dat je gerust altijd kan inzenden. Ik kan toch niet altijd dadelijk in dezelfde maand de brieven beantwoorden. Want mijn copy voor 't tweede nummer moet al met den tweeden Donderdag ter drukkerij zijn. — *Scheveningen.* Leesgraag. Je schrijft: Ik hoop, dat U den volgenden keer bij de Z begint. Ik heb het glad vergeten. Als ik het niet vergeet, begin ik den volgenden keer zoo. — *Schiedam.* Perzikbloesem. Ik vind je schuilnaam prachtig. Veel plezier met Bobbie. — *Schoonoord.* Bruinoog. Best, je komt maar meeraadselen. En je schuilnaam is uitstekend. — *Schraard.* Heit syn fânke. Wat gedroogde sneeuw is? Nu ben je er in geloopen, zeg! Een snees eieren is dat geen 20? Ik herinner me zoo iets, toen ik nog als jongen in Franeker logeerde. Je hebt maar fijn briefpapier. Maar je bent 't waard ook, want je schrijft fijne brieven! — *Strijen.* Madeliefje. Dat was een knap briefje, hoor voor een meisje van zeven jaar. Als je wat ouder bent, zal je zeker groote brieven gaan schrijven.

— Elle Emme. Neen mijn beste meid, ik moet wat de briefwisseling betreft, het altijd met ruim een halve pagina van de binnenzijde van den omslag doen. Mijn portret in de krant? Och, daar houd ik heelmaal niet van. Als nu nog eens een portret van mij werd afgedrukt en aan elk van de neefjes en nichtjes werd gezonden, dan zou het nog gaan. Maar in de krant — neen, daar houd ik niet van. — *Terkaple.* Flora. Dat was een T(hee)-gezelschap! Begrepen! — *Polkapruikje.* Leer je orgelspelen? Fijn zeg! — *Poppenmoedertje.* Ga je bloemen drogen? Dan moet je aan Vader dik vloeipapier vragen. En een persje! En als dat niet kan, leg je de bloemen tusschen het vloeit in dikke boeken! — *Terneuzen.* Zwartkop. Dank voor je raadsels. — *Uithmeeden.* Blondina. Dank voor je raadsels. Dat raadsel van dien meneer kende ik ook. 't Is heel aardig, hè? — *Veenendaal.* Moekes eerste. Bravol! Dat is dus drie uit één gezin. — *Voorst.* Alpenroosje. Als jij een duo komt introducereen, is het natuurlijk welkom. Dacht je dat ik boos werd, als een V. en B.-neefje en nichtje soms een poosje niet schreef. O neen, hoor! Ik weet veel te goed, hoe het vaak met brieven schrijven en raadsels oplossen gaat. — *Utrecht.* Blondje. 'k Vind je schuilnaam best, hoor. 'k Heb al meer blondjes, maar in verschillende plaatsen. — *Mimosa.* Zeg, dat was leuk van dien oom van je. Je hebt natuurlijk toen je het bovenste kaartje gezien had, gekeken of het op de andere ook net zóo stond hè. Wat heeft die oom je leuk gefopt. Nu moet je me toch eens schrijven welken straatweg je in Utrecht woont. De Amsterdamsche? — *Prinsesje.* Zoo, kom je me weer eens opzoeken. Dat is goed van je! — *Weltevreden.* Amat. Dat is weer een brief uit Indië bij deze bezending. En uit Djokja en een uit Weltevreden. Je bent toch niet in de Diaconesseninrichting? Die heet immers ook Tjikini? Of is die in Tjikini? Kan 't zijn, dat ik je Moeder eens poos geleden in Hilversum gesproken heb? Je zendt maar raadsels in, hoor. 'k Heb er nooit genoeg. OOM KOOS.

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een 'geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje beeldt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen worden ingewacht uiterlijk den **derden Donderdag** van elke maand aan nevenstaand adres.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBZN.
Uitgever „Vrij en Blij”
BAARN.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebusen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. Op het blaadje met de oplossingen bovendien de naam en de geboortedatum met geboortjaar. Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

„BEST,“ ZEI JUFFROUW POES, „KOM DAN MAAR.“

DE ONTEVREDEN ZOON.

„k Ga weg," zei een zoon tegen zijn moeder. „Ik bedank er voor, om op ons kleine stukje land den heelen dag zwaar te arbeiden en dan tot loon een stuk roggebrood te krijgen en een nap met melk. Ik bedank er voor, om altijd die leelijke, groffe kleeren te dragen. Ik ga weg en ik zal wel een dienst zoeken, waar ik 't beter heb."

Toen de zoon zoo sprak, werd de moeder heel treurig. „Je weet, dat we arm zijn," zei ze, „en lekker eten en mooie kleeren kan ik je niet geven. Maar je hebt nog nooit honger behoeven te lijden en je kleeren zijn heel en warm. Blijf hier."

Maar de zoon wilde niet hooren. Hij nam afscheid van zijn moeder en ging heen.

Toen de ondankbare zoon een heel eind geloopt had, kwam hij bij een hofstede. „Wacht," dacht hij, „daar zal ik wel werk vinden, en dan zal ik het goed hebben."

Met een hoopvol hart ging hij het groote hek door. Op het erf stond een paard voor een wagen geduldig te wachten. Toen het paard den jongen man zag komen, zei het: „Goeden dag en wat moet je hier?"

„Ik zoek een huis, waar ik 't goed heb," zei de jonge man. „Werken wil ik wel, maar ik moet veel verdienen en lekker eten en mooie kleeren hebben."

„Dan moet je hier niet zijn," antwoordde het paard zuchtend.

„De boer is een hardvochtig man. Kijk maar eens naar mij. Ik moet den ganschen dag werken en zware lasten trekken, en tot loon krijg ik nog haast niet genoeg, om in 't leven te blijven."

De jonge man merkte wel, dat hij hier niet wezen moest. Daarom zei hij het paard goedendag en vertrok.

Nadat hij weer een heel eind geloopt had, kwam hij bij een groot huis.

Bij de deur kwam hem de waakhond tegen.

„Goeden dag," zei de hond, „en wat moet je hier?"

„Ik zoek een huis, waar ik 't goed heb. Werken wil ik wel, maar ik moet veel verdienen en lekker eten en mooie kleeren hebben."

„Ach, dan moet je hier niet wezen. Mijn baas is een wreed man. Kijk maar eens naar mij. Ik heb hem lange jaren trouw gediend en

nu ik oud geworden ben, denkt hij er over, om mij dood te schieten. Hier zul je 't wel niet goed hebben."

Zoo merkte de jonge man, dat hij ook hier niet wezen moest.

Daarom zei hij den hond goedendag en vertrok.

Dien dag probeerde hij het nog bij heel wat andere huizen, maar nergens vond hij een huis, waar hij 't heelemaal naar zijn zin zou hebben.

Toen 't avond was en donker, bevond hij zich treurig op den weg. Hij wist niet, wat hij doen moest.

Opeens hoorde hij een fijn stemmetje: „Goeden avond en wat moet je hier?"

Hij kon niet zien, wie hem aangesproken had, zóó donker was het en daarom vroeg hij: „Wie ben je?"

„Ik ben juffrouw poes en ik ga naar mijn huis."

„Zoo," zei de jonge man, „en heb je het daar goed?"

„Best," zei juffrouw poes; „mijn vrouw is wel niet rijk en ze kan mij geen lekkere schoteltjes maken, maar dat is ook niet noodig. Ik heb een warm mandje en aan eten had ik nog nooit gebrek."

„O," zei de jonge man, „dan ga ik met je mee. Dan wil ik aan je vrouw vragen of ze werk voor me heeft."

„Best," zei juffrouw poes, „kom dan maar."

Eindelijk stonden ze samen voor een huisje.

„Hier is het," zei juffrouw poes, „en ik zal je maar voorgaan."

Daar ging de deur al open en juffrouw poes trippelde haastig naar binnen. De jonge man volgde. Maar hoe verbaasd was hij, toen hij merkte, dat hij in 't huisje van zijn moeder stond. Dáár moest het dan toch nog wel het best voor hem zijn.

Hij schaamde zich en durfde zijn moeder niet onder de oogen te komen, maar ze kwam hem al tegemoet en was blij, omdat haar zoon er weer was. Een oogenblik later zat hij aan de tafel en het roggebrood smaakte hem lekker.

Hij nam zich voor, in 't vervolg elken dag ijverig te werken en niet meer ontevreden te zijn.

Z.

IN 'T KRAAIENNEST, door W. G. van de Hulst. (XV.)

„Duwen!“....

Wim kroop al weer tegen de pannen op. Dik duwde.... 't Ging een béétje.

„Vooruit, duw dan!“ hijgde Wim.

Een beetje hooger al kwam hij, klemde zich met alle kracht tegen het dak. Toen, éven, liet Dik hem los; tòch bleef de klauteraar hangen.... Dik trok een plank onder de zakken weg, en duwde die met het eene eind onder Wims voeten. Dàt hielp.... Hóóger kwam hij al, halverwege den nok al....; maar toen werd de plank te kort, hóe Dik zich ook uit-rekte....

En daarboven zwiebelde de ballon, en wipte het houtje.... Als de draad losschoot, als de draad bràk....!

Wims knieën waren al bloedig geschaafd; zijn vingers tintelden van het klemmen om de ronde pan-randen heen; in zijn armen en beenen krampte de pijn;.... tòch hield hij vol, tòch schoof hij verder, stukje voor stukje.... Zijn oogen, bang, àngstig naar 't zacht-wippen-de stokje, zijn wangen gloeiend van inspanning, zijn tanden op elkaar geklemd, kwam hij àl hooger, tòch hooger.

„Hôu vast!.... Hôu.... hou.... je vast!“ hakkelde Dik verschrikt, toen hij Wim weer een eindje zag afglijden. En Toosje, die schrei-

end, — haar haren vol meel-stof, — van onder de zakken kwam gedoken, riep met huilend stemmetje: „Moesje!.... ikke Moesje....“

Maar Wim klauterde weer verder, tòch verder.

O, in zijn oogen straalde de blijdschap: nog drie, nog twee rukken.... En de draad h a a k t e nog, het stokje

wipte nog.... Nog één ruk....!

Hij wàs er!

Zijn bloedige knie zwaaide over den nok;

zijn half-verdoofde hand greep naar den draad: hij h à d 'em!

En daar zat hij, schrijlings op 't dak. Hij hijgde van inspanning; maar in zijn oogen schitterde de blijheid en de trots.... Daar zat hij, als een ridder op zijn ros, en hóóg boven hem zwiebelde de ballon, zoo mooi, zoo rood zoo glanzend-goud in de zon..... En hij h à d 'em, hij h à d 'em! Zijn hand klemde zich krampachtig om den draad en liet den ballon dansen in de lucht, rood en goud....

O, en hij zat daar zoo mooi op het dak, zoo hoog in de lucht, en hij keek haast over de heele wereld heen.... Brrr! maar dáár, aan de andere zijde van het dak was niet zoo'n heerlijke goot als bij 't Kraaiennest: daar was een diepte.... Als hij viel....! Hij liet zijn lijf al een beetje overhellen naar de goede, veilige goot, waar Dik was en Toosje; maar — hij moest tòch nog éven blijven zitten, éven blijven kijken; hij was hier nog nooit geweest; want dat mòcht niet.... als vader hem hier eens zag....

Voorzichtig begon hij den langen draad van den luchtballon in te winden om het stokje heen.... Kijk, daar beneden, heel diep beneden, schuin omlaag, daar is een tuin, en daar gaat een deur open, en daar komt iemand naar buiten; — iemand met een witte schort voor, en een wit mutsje op.... O, dat is die meid!

Wim schrikt een beetje. Dat is zeker nog de schrik van vroeger, want hij behoeft nu héélemaal niet meer te schrikken. Die goede, vriendelijke mevrouw is immers héélemaal niet kwaad meer op hen....

Dàn.... dan komt er guitigheid in zijn oolijke oogen. Hij fluit; hij roept.... en duikt snel voorover, zijn neus op den nok van het dak. „Dan kan ze me niet zien,“ denkt hij.

„Wim, wat doe je?.... Kom nou, jô!“ roept Dik.

Wim geeft geen antwoord. 't Is een veel te leuk spel met die meid.

Hij richt zich weer op; hij loert.... Ze heeft wat gehoord; ze staat rond te kijken; zie maar.... O, maar ze weet vast niet, waar dat roepen en fluiten vandaan komt.

„Hallo! hallo!“

Hij roept weer, zoo hard hij kan. Hij fluit....

En duikt snel weer weg. . . . En wéér kijkt hij. Maar dàn. . . . dan ziet ze hem opeens. En ze balt haar vuist, en ze roept wat; maar hij kan 't niet goed verstaan: het komt van zoo vèr, van zoo diép. . . . En ze tikt tegen de ruiten van de kamer, en ze wijst naar boven, naar hèm. . . . En dan komt er binnen een gezicht voor die ruiten. . . .

Hij duikt weg. Hij durft toch niet goed meer kijken. Voor die goede, vriendelijke mevrouw is hij toch een beetje verlegen.

Nu snel naar omlaag, naar Dik en Toos. Maar hoe? . . . — Slimme jongen, die hij is, — hij weet dadelijk raad. Hij heeft den draad heelemaal om 't stokje gewonden en houdt den ballon nu vast aan dat kleine elastieke pijpje onderaan.

„Dik, pak het stokje, Hôu vast!”

Dan laat hij het stokje los. Het rolt langs de pannen naar Dik, en de draad windt af; maar Wim houdt den ballon-zèlf stevig beet.

„Ik hèb het!” roept Dik.

Zie zoo, nu is het stokje weer veilig beneden in de goot, nu kan Wim den ballon loslaten, — en nu heeft hij bei zijn handen vrij, om weer voorzichtig naar beneden te komen. . . .

Hij zit al tegen de schuinte aan; hij steunt zich met zijn handen en zijn hakken; en telkens, heel behoedzaam, schuift hij een eindje lager. . . . Het oude dak kraakt, de pannen knerpen. . . .

„Stil 'es! stil 'es!” roept Dik opeens. . . .

„Hóór 'es, wat is dat? . . . — Beneden! Hoor dan!”

Wim hoorde niet veel. Dik, die vlak bij het open raam stond, kon de geluiden van beneden veel beter verstaan. Tòch bleef Wim zitten, om te luisteren, — halverwege het schuine dak. En Toosje begon weer te schreien: „Moesje toe, ja, hoor. . . . ikke moesje toe!”

Dik klauterde met een hoogroode kleur van schrik naar binnen, vergat Toosje, vergat Wim. . . .

O, daar beneden, heel in de diepte, hoorde hij moeder roepen, gillen: „Wim, . . . Dik!” — hoorde hij gestommel en verward gedruisch van vreemde stemmen, en toen hij angstig naar de trapopening vloog, om te zien, — toen bonsde hij bijna tegen den brommerigen

buurman op, die op zijn kousen de trap kwam ophijgen. . . .

„Ben je daar?” . . . bromde de oude man, maar met een vreemde, bevende stem. „Ben je daar? O jongens, je vader, . . . je arme vader. . . .! Ga toch gauw naar beneden. Hoe kùn je hier nou spelen en gekheid maken, als je arme vader zoo. . . .”

„Toosje stond nog altijd in de goot, en probeerde tevergeefs over de hooge vensterbank heen naar binnen te klauteren, en diep verdrietig, omdat Dik nu ineens wegliep, snikte ze 't uit: „Nee, nee, niet weggaan. . . . ikke óók mee! . . . Dik, ikke óók mee!”

Wim verschrikt door dat vreemde, waarvan hij niets begreep, liet zich in één ruk naar beneden glijden, bonsde neer op zijn knieën in de goot, schaafde zijn handen langs de pannen, maar merkte 't niet. Hij tilde Toosje naar binnen, sprong zelf ook weer den zolder op. . . . zag den buurman in de trapopening, hoorde vreemde geluiden. . . .

„Gaat toch naar beneden, bengels, die je bent; hoe kùn je hier pret maken? . . . — Je vader. . . .”

„Wat? . . . Wat dan?”

„Je vader heeft een ongeluk gekregen!”

O, die fel-groote oogen van de jongens, die angstigbleekegezichten. . . . Heftig medelijden vervulde zijn hart. Hij vergat al zijn brommerigheid; hij pakte Toosje op, droeg haar haastig naar beneden en probeerde, op zijn manier, de jongens, die bevende achter hem aankwamen, te troosten. . . . „Kalm nou maar, kwajongens, . . . kalm nou maar, de dokter is er ook bij. . . .”

Een ongeluk! . . .

Zoals een steen vliegt in een prachtige ruit en de scherven doet neerrinkelen, — zóó sloeg dat ééne woord plotseling àl hun vroolijkheid stuk met één heftigen slag.

Op het portaal schoten de jongens den buurman voorbij, hòlden naar beneden, waar 't nu, éven, vreemd-stil geworden was. . . . Alleen wat geschuifel klonk

En in die stilte was een zacht gesteun.

De buurman? . . . Toen hij die jongens zoo wild omlaag-hollen zag, begreep hij eerst zijn eigen domheid. . . . Wat moesten nu die jon-

gens daar beneden doen? Waarom had hij hen niet even bij zich gehouden op zijn kamertje? Waarom had hij hen zoo hevig doen schrikken? Waarom had hij hen niet voorzichtig verteld van dat erge....?

O, maar hij was zèlf zoo geschrokken. Toen hij zoeven, voor zijn raam, stilletjes naar buiten zat te kijken, was er haastig een politie-agent komen aanstappen en beneden het winkeltje binnen gegaan.... Plotseling had een gil geklonken, geschrei en gejammer. En, een oogenblik later al, schoof een groote, witte ziekenauto met een rood kruis er op, het straatje in, en stond stil voor de deur.... Een heer, een dokter zeker, stapte dadelijk uit, en een verpleegster ook. De dokter ging naar binnen.... Van allen kant kwamen menschen aanloopen, om te zien, wat er te doen was: mannen, vrouwen; kinderen vooral.

Die arme vrouw daar beneden!.... Hij had gehoord, hoe zij gilte, hoe ze nog even om haar jongens riep, die boven speelden. Hij had haar hooren snikken.... En daardoorheen klonk een donkere stem. Wat die z e i d e, verstond hij niet.

Och, hij had zoo'n medelijden met de stakker, maar in zijn schrik, wist hij zèlf niet, wat hij doen moest, om te helpen. En toen de auto openging en de chauffeur met de zuster samen heel voorzichtig, een lange draagbaar uit den wagen schoven, vol met dekens, waaruit een doodsbleek gezicht met gesloten oogentevorschijn kwam, was het hem te benauwd geworden; toen was hij naarbovengeklommen, naar die jongens, die apen van jongens, die altijd maar aan spel en gekheid, en aan ondeugd dachten.... Och, 't was tòch het medelijden van zijn hart geweest, dat hem juist naar boven dreef.... Maar hij had zoo dom gedaan, zoo dom! Was dat nou helpen?

Dat kleine ding zou hij nu toch maar even bij zich houden. Hij suste haar stil, hij beloofde haar lekkers, hij droeg haar op zijn arm naar de kast, en daar mocht ze uitzoeken, wat ze hebben wilde.... Ja, 't was toch wel een aardig deerntje. Die jongens, die wilde, rumoerige, baldadige jongens, dat waren rakkers; maar van dit kleine, aardige kindje hield hij toch wel een beetje.

Hij popelde om naar beneden te gaan, en

te vragen, wàt er eigenlijk gebeurd was, en of het èrg was, maar hij bleef in zijn kamertje — om T o o s! Hij ging weer op zijn stoel zitten

voor het raam, zette het kindje op zijn knie.... Zijn oude beenen beefden van moeheid en schrik.

Toosje, die van dat héél erge niets had begrepen, en die 't wel áárdig vond, dat ze van den buurman zoo'n dikke schijf koek kreeg, zat te smullen.... Toen keek ze naar buiten. Haar vroolijke kijkers lachten en haar stemmetje juichte van pret. Ze drukte haar neusje tegen de ruit en vleide: „Auto!.... ikke óók in die auto zitten, ja?.... ikke ook mooie auto zitten? Mag bèst!.... Eventjes? Ja?.... Ikke zal heel zoet zijn! Ja?.... Héél eventjes?\"....

Toen kwamen den ouden man de tranen in de oogen.

„Stakkerdje!\".... mompelde hij.

EEN AARDIG
DRIETAL.

1909

1924

PRINSES JULIANA

PRINSES JULIANA.

Prinses Juliana verjaart weer vandaag,
Nu draag ik 't Oranje zoo blij.
'k Onthoud dezen dag van het jaar toch zoo goed,
Het is maar één dagje voor Mei.
Dan wappert zoo fier van den toren de vlag,
Dan zingen we vroolijk ons lied:
Lang leev' Juliana; deez' dag is háár dag!
Deez' dag, neen, vergeten wij niet.

Prinses Juliana, u brengen we een groet!
Zij zonnig deez' dag en uw jeugd.
God spare u lang voor uw ouders, ons land,
U, Nederlands hope en vreugd.
Voor u is ons lied en voor u onze beê;
God hoede u voor rouw en voor smart.
Wij brengen u saam nu ons jaardagsgeschenk:
Dat is er de trouw van ons hart. L.

Raadsels voor Ouderen.

1. Toen ik jong was een schoon,
Droeg ik een blauwe kroon,
Toen ik was oud en stijf
Sloeg men mij op 't lijf.
Als ik genoeg ben geslagen,
Word ik van prins en graven gedragen.
Houthakker, Roodkerk.

2. Kettingwoorden:
Brood—vlies
Bloemen—man
Kruis—lamp
Kalk—val
Speel—bespreking
Deels van Leesgraag, Scheveningen.

1. Rebus.

Veera, A'dam.

4. De letters van het a.b.c. gingen eens op bezoek. Een aantal kwam te laat. Welke waren dat en wanneer kwamen ze?
Amat, Tjikini.

5. Kunt ge ook vijf op elkaar volgende dagen van de week opnoemen, zonder dat er één a in voorkomt?
Blondina, Lith.meeden.

6. Rebus.

Raadsels voor Jongeren.

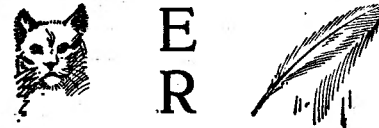
1. Rebus.
RRRRRR
R E R
R R R
RRRRRR
Witkopje te Tinte en Amat, Tjikini.

2. Mijn geheel is een woord, dat in drie deelen kan worden verdeeld.
Het eerste is de naam van een verscheurend dier met manen.
Het tweede is een voertuig zonder wielen, dat 's winters op sneeuw of ijs wordt gebruikt, met een paard er voor.
Het derde is een boom, die altijd groen blijft.
Mijn geheel is een stad in Friesland.

Winternjocht, Bolsward.

3. Het is een straatje met witte paaltjes en 't is er altijd nat. Toch regent het er nooit. Ra, ra, waar is dat?

4. Rebus.

5. Welke centen doen veel kwaad
Aan veel kindren, vroeg of laat;
Brenge dikwijls nood of pijn,
Schoon ze niet gestolen zijn.

6. Maak uit onderstaande letters den naam van een man, die bijna dagelijks aan de deur komt:

E I E R D R U N I K

DE MUZIKANTEN.

Muziek, muziek, tra-ra!
Rom-bom, zoo gaat de trom!
Een bekkenslag klinkt even na:
Tra ra, rom-bom, rom-bom!
En grootje houdt de ooren toe,
Het klinkt haar al te schel.
Kom, muzikantjes, wordt je al moe?
Het gaat zóó wonderwel.

Muziek, muziek, tra-ra!
Rom-bom, zoo gaat de trom!
„Houdt op,” roept grootje, „jongens, ja,
Houdt op met rom-bom-bom.
Hier, elk een appel, die smaakt goed,
Maar speel niet meer voor mij.
'k Weet niet, hoe ik het uitstaan moet.”

.....

De deugniets lachen blij. L.

EEN NIEUWE WEDSTRIJD.

In het vorige nummer hebben wij een nieuwen wedstrijd aangekondigd. Ziehier nu. Hier zie je een mooi plaatje afgedrukt. Daar moet je nu een opstelletje over maken. Is dat geen mooi werk? Denk er om, dat je papier maar aan één zijde beschreven mag worden. Elk opstel moet minstens twee kantjes groot zijn.

Natuurlijk moet je heel netjes schrijven. Als je je opstel bij ons inzendt, moet je niet vergeten, onder op je papier je naam, je ouderdom en je adres op te geven. Vergeet dit dus vooral niet. We loven voor dezen wedstrijd tien prijzen uit. En het opstel, dat we het mooist vinden, zullen we in „Vrij en Blij” afdrukken.

Nu moet je natuurlijk tijd hebben. Nu, tijd zullen we je geven. Als je je werk maar vóór

1 Juni bij ons inzendt, komt het in orde. We hopen nu maar, dat je allemaal weer flink aan 't werk zult gaan en dat je je best zult doen. Bekijk het plaatje maar eerst eens goed.

Wat doen die kinderen daar? Begrijp je het wel? Ja? Nu, dan kun je over deze kinderen ook wel een mooi verhaalje opschrijven. Als

je maar eerst eens goed nadenkt en dan gaat schrijven, valt het werk je wel mee. Heb je nu alles goed begrepen? 't Is nu toch wel duidelijk, is 't niet? Je moet je opstel inzenden bij de Redactie van „Vrij en Blij” te Baarn. Dat adres zet je dus op je enveloppe. Wat zullen we nu weer een brieven krijgen. Nu, dat is precies, zooals wij het wenschen. Aan 't werk nu, jongens en meisjes en.... veel plezier, hoor.

DE GANZEN.

Ze past op de ganzen, háár diertjes.
Ze is 's morgens al vroeg uit haar bed.
Wat zeg je? Zou jou dat vervelen?
Ik denk wel, je houdt meer van spelen,
Maar zij heeft toch ook nog wel pret.

Voorals er kuikentjes komen,
Dan vliegen de dagen haast om.
Die komen pas kijken in 't leven,
En zijn nog zoo heel onbedreven,
Ze doen nog zoo raar en zoo dom.

En dan, och het duurt nog maar even,
Dan voelen die kuikens zich groot.
Dan is 't heel den dag een gesnater,
Dan — plons, zie, ze gaan al te water
En denken zich baas van de sloot.

Ze past op de ganzen, háár diertjes.
Ze is 's morgens al vroeg uit haar bed.
Wat zeg je? Zou jou dat vervelen?
Ik denk wel, je houdt meer van spelen,
Maar zij heeft toch ook nog wel pret. L.

Happerdepap en Bugel wonen een rechtszitting bij, maar het loopt op niets uit. De dikke negerin wordt ziek en dat een mensch voor verbetering vatbaar is.

Happerdepap liet het er niet bij zitten. Hij wilde niet, dat men Bugel straffeloos kwaad deed. Toen de koning niets van zich hooren liet, vroeg hij een onderhoud bij Zijne Majesteit aan en dit werd hem heel goedgunstig toegestaan.

Toen kwam Happerdepap met zijn klacht voor den dag. De koning luisterde ernstig toe en toen zei hij, dat er streng recht gedaan zou worden. Hij wilde niet, dat de blanke menschen zich over zijn volk zouden beklagen.

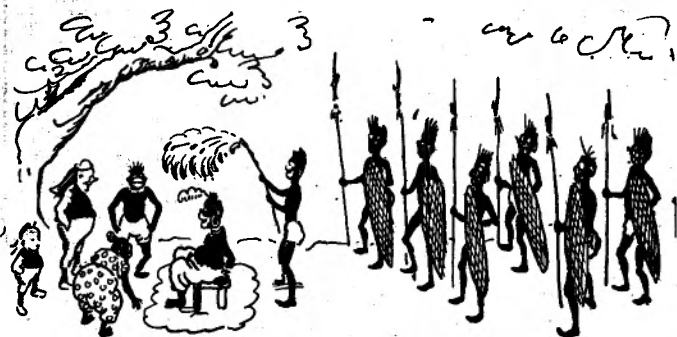
„Ziezoo,” zei Happerdepap, toen hij weer thuis kwam, „nou is dat zaakje aan 't rollen en ik denk, dat die beide deugnieten zich nog wel eens duizend maal zullen bedenken, vóór ze 't weer doen.”

„Ze mogen er wel vier jaar voor hebben,” vond zijn vrouw. „Zulke kinderdieven. Als ik baas was....”

Bugel zei niets, want hij kloof juist, toen er over zijn zaak gesproken werd, op het beentje van een kip en dus kòn hij niets zeggen.

De rechtszitting werd gehouden in het bosch.

't Was een plechtig gezicht.

Daar zat de koning op een soort van stoel. Twee negers hielden de waaiers boven hem. En achter deze stonden tien andere negers,

van top tot teen gewapend. In een wijden kring stonden al de dorpsbewoners om den koning en zijn gevolg. In 't midden in den kring stonden de beide aangeklaagden, de dikke negerin en de krombeenige neger met Happerdepap en Bugel.

Happerdepap moest nauwkeurig vertellen, hoe de zaak zich had toegedragen. En toen moest Bugel hetzelfde nog eens vertellen.

Toen de koning alles goed gehoord had, liet hij zijn medicijnman roepen, om met hem te raadplegen.

't Duurde niet lang, of de negerdokter stond voor den koning.

Maar wat had hij zich toegetakeld.

Hij had zijn gezicht versierd met roode en gele verf. Een streep roode verf, een streep gele, nog een streep roode, 't was een lust om te zien.

En in zijn kroeshaar had hij zooveel veren gestoken, als hij er maar in kon krijgen. Hij had een rundervel om zich heen geslagen met den harigen kant naar buiten. De staart zat er nog aan.

„Dat is een menschbeest, Bugel,” fluisterde Happerdepap. „Onthoudt nou, dat je ook zoo'n schepsel gezien hebt. Jongen, jongen, wat krijg jij wat te zien.”

„Zal ik hem even aan zijn staart trekken, vader?” vroeg Bugel, maar dat wilde Happerdepap toch niet toestaan.

De koning vroeg den medicijnman om raad. „O, koning,” zei de medicijnman, en hij

keek met één oog naar Happerdepap, „ik kan zóó niet over dit geval oordeelen. Eerst moet ik alle omstandigheden weten. Daarom zou ik willen, dat het kleine blanke mensch nog eens naar de plaats gebracht werd, waar hij aangevallen is. Dan moet hij opnieuw gebonden worden en men moet hem een prop in den mond doen. Als hij daar dan zoo een dag gelegen heeft, kan ik beoordeelen, welke straf zijn aanvallers moeten hebben.”

Toen de medicijnman dat gezegd had, grijnslachte hij van pret.

„Zie zoo,” dacht hij, „nu heb ik die blanke menschen mooi te pakken. 't Zal geen pretje voor het kleine blanke mensch zijn, om daar een dag gebonden te liggen. En dat is precies goed. Wat doen ze hier in ons dorp? Sedert die blanke medicijnman hier gekomen is, heb ik niets meer te doen. Ze loopen allemaal naar hem toe, als ze ziek zijn.”

Happerdepap snoof verontwaardigd, toen hij hoorde, welk een raad de medicijnman gaf.

„Kun je begrijpen,” zei hij. „Jij bent mij er ook een. Hoor je dat, Bugel? Ze willen je weer binden. Maar dat zeg ik: wie jou aan durft komen, komt mij aan en die zal er van lusten.”

De negers dachten er anders over. Toen ze den raad van den medicijnman hadden gehoord, klaptten ze van blijdschap in hun handen. Zóó was het goed.

Ze begrepen natuurlijk opperbest, dat het den medicijnman er om te doen was, Bugel en Happerdepap eens flink te plagen. En ze trokken partij voor elkaar. Ze wilden wel gaarne met die blanke menschen in vrede en vriendschap leven, omdat ze daardoor, zooals zij meenden, in geval van ziekte belangrijke voordeelen hadden, maar dit nam toch niet weg, dat ze zich meer aan hun eigen dorpsgenooten hielden en die dus voorspraken.

De koning zat lang in gepeins.

Toen zei hij, dat de krombeenige neger en de dikke negerin klaarblijkelijk dien aanval op Bugel gedaan hadden, omdat ze ziek waren of betooverd. En daarom kon hij hen ook niet straffen. 't Beste was, dat Happerdepap hen maar een goede dosis van zijn wonderbaarlijke medicijnen gaf.

Die te moeten slikken vond de koning al straf genoeg.

„Nou heeft hij nog gelijk, Bugel,” lachte Happerdepap. Maar zoo komen die deugnieten er gemakkelijk af. Is dat ook wat? Ze zijn ons veel te slim af, die negers. Ja, wat moeten we nu doen? Mijn kostelijke Erdal krijgen ze niet, dat wil ik je wel zeggen. 't Is 't beste maar, dat we stil naar huis gaan.”

Zoo zei Happerdepap het en zoo gebeurde het.

Vrouw Happerdepap was, toen zij alles hoorde, erg verontwaardigd.

't Was een schandaal, vond ze. En ze wou, dat Happerdepap er over zou schrijven naar Holland. De burgemeester moest het weten.

„Als hier maar een brievenbus was,” lachte Happerdepap. „Dan kon ik mijn brief tenminste kwijt worden. Maar een brievenbus houden ze er hier niet op na.”

Zoo bleef de zaak, zooals ze was.

Maar... een paar dagen later werd de negerin ziek. Ze liet den medicijnman roepen en die gaf haar toen ook wel een middel, maar dat hielp niets.

Toen dacht ze aan Happerdepap. Als die haar nu maar wat van dat zwarte goedje zou willen geven. Dan zou ze wel gauw opknappen.

Eindelijk besloot ze, den krombeenigen neger er eens op af te sturen. Die had er eerst niet veel trek aan, maar hij deed het toch maar.

Toen vrouw Happerdepap hem zag aankomen, gooide ze hem de deur voor den neus dicht. Maar daar stoorde de neger zich niet in het minst aan. Zijn hoofd stak hij door een van de kleine venstertjes en toen deed hij zijn verzoek.

„Je geeft niets, hoor,” zei vrouw Happerdepap tegen haar man.

„Laat dat mensch zichzelf nu ook maar redden.”

„Je moet naar je eigen medicijnman gaan,” spotte Happerdepap. „Die helpt je immers zoo goed.”

Maar de neger hield aan. Hij zou Bugel nooit meer kwaad doen, zei hij. En de dikke negerin

zou Bugel ook nooit weer kwaad doen. Happerdepap kon er vast op rekenen.

Toen kreeg Happerdepap toch medelijden. „Ze weten niet beter,” zei hij tegen zijn vrouw. „De arme schepsels. En als die man nu graag van mijn Erdal wil hebben, waarom zou ik het dan niet geven? 't Moet dan maar.”

Zoo kreeg de neger zijn zin.

Wat was hij blij. Toen hij de Erdal eenmaal had, liep hij weg zoo snel als zijn beenen hem dragen konden.

En de dikke negerin lachte van blijdschap, toen ze hem zag aankomen. Ze nam dadelijk van dat wonderbare goedje in. Wat smaakte dat raar. Zoo iets raars had ze nog nooit ge-proefd.

Maar 't scheen toch te helpen. 't Duurde niet heel lang, of ze kon haar hut weer ver-laten.

Toen Bugel haar eens tegen kwam, lachte ze vriende-lijk tegen hem, maar hij keerde zich om en deed, alsof hij haar niet zag. Maar thuis beklagde hij zich er over.

„Nou, Bugel,” vond Happerdepap, „daar moet je nou niks van zeggen. Tegen je lachen, mag ze toch wel? En, leer dit van mij; Bugel, een mensch kan zich verbeteren.”

Vrouw Happerdepap was het niet met haar man eens en in den eersten tijd wil deze niet hebben, dat Bugel zich van huis verwijderde. Die dikke negerin kon nog wel eens weer pro-beeren, om hem te pakken te krijgen. En ze wilde Bugel toch maar liever houden.

Bugel wilde ook wel bij zijn vader en moe-der blijven, naar hij zei. Het beviel hem er nog al goed. Hij zou nu echter toch wel weer naar het vaderland terug willen, en dan wilde hij oo kwel weer naar school, hoewel hij vroe-ger wel liever thuis bleef. Wat had hij toen vaak een moeite gedaan, om van de school af te komen. Soms had hij gezegd, dat hij buik-pijn had, hoewel hij een oogenblik later kon eten als de beste. Nu echter ging hij er anders over denken. Dit omloopen begon toch ook

geducht te vervelen. Je kon nu wel in 't bosch loopen en met de negerjongens spelen, maar 't was 't was altijd wer 't zelfde, en hij zou nu wel een mooi boek willen hebben, om te le-zen. Helaas, 'n boek was er nergens te krijgen.

„Ik zou ook graag weer terug, Bugel,” zei zijn moeder, „maar we zullen nog wel even geduld moeten hebben. Konden we hier maar vandaan komen. Maar de negers laten ons niet weg. Toch maar blijven hopen, hoor. Je kunt nooit weten.”

VOOR DE KLEINTJES.

DOM-ME ZUS.

„Zul je niets ver-ge-ten?
Zeg 't dan nog één keer.
Als je in den win-kel komt,
Weet je 't licht niet meer.
Kom, be-gin maar”

— „Een pond sui-ker
en een li-ter groe-ne zeep,
een pond o-lie . . . .”

— „Trui-tje, Trui-tje,
nou, 'k moet zeg-gen, jij bent leep.
Neen, mijn lie-ve zus-je,
Zoo zal 't heusch niet gaan.
'k Zie je in den win-kel al
heel ver-le-gen staan.
Je moet be-ter luis-tren,
Want zóó ben ik niet te-vree.
Dus — nu nog één keer-tje . . . .”
't Poesje luis-tert mee.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, p/a Uit-
gevers-M^h Bosch, Baarn

BUITENLAND

Dat de kranten allerlei akelige dingen vermelden, heb je natuurlijk reeds meermalen gemerkt. Auto-ongelukken, diefstallen, moord, en wat er nog meer voor griezigheden gebeuren. Je zult ze dan ook nooit in „Onze Courant” vermeld vinden, zoolang als Oom Koos redacteur is.

Maar van één diefstal wil ik toch spreken. Want — dit was een heel komische. En voor alles wat grappig en geestig is, voel ik veel.

Met Paschen was de Diergaarde te Kopenhagen zeer druk bezocht geweest. Er zijn natuurlijk overal mensen, die 's Zondags de kerk voorbij loopen en naar allerlei gelegenheden voor ontspanning en vermaak gaan. Daar is nu eenmaal de Zondag voor, zoo denken die mensen.

Nu dan, ook in Kopenhagen waren heel wat mensen met Paschen in de Diergaarde geweest, zoodat dien dag wel zesduizend gulden aan toegangsgelden was ontvangen.

Daar meende een slimme en handige dief gebruik van te maken. Hij kon dat geld wel gebruiken en 's nachts wist hij in 't bureau van de Diergaarde in te breken. Met groote moeite wist hij de brandkast open te breken en... vond er slechts wat kopergeld.

Dat viel tegen. Waar had men dan de ontvangst van de Paaschdagen geborgen.

Wel, de directie had het geldkistje met de zesduizend gulden geborgen in het hok, waar de Boa constrictor rustig als een serpentine opgerold lag.

Als de dief *dät* eens geweten had!
Dan had hij... 't kistje misschien nog niet er uit durven halen!

Nog een grappig geval.

Maar nu niet van diefstal.
Dicht bij Johannesburg zijn de Congo-gangen, onderaardsche gangen, waarschijnlijk mijngangen, ofschoon ik dat niet zeker weet.

Heel vaak worden die door reizigers bezocht. Onlangs gebeurde dat weer. 't Duurde evenwel zoo lang eer de bezoekers terugkwamen, dat men begon te vreezen, dat het gezelschap in de gangen, die verscheiden mijlen lang zijn, verdwaald waren.

Een oude gids werd uitgezonden om de vermisten te gaan opsporen. Na eenig zoeken vond hij ze.

Ze waren allemaal opgesloten in een tamelijk nauwe gang, waarvan de opening afgesloten was door een van de toeristen, die zoo dik was, dat hij, toen hij zich eenmaal in de opening gewrongen had, niet heen of weer kon. Al de andere reizigers moesten wachten tot de arme man uit zijn benarde houding verlost was.

Toen dat eindelijk na veel moeite gelukt was, konden de verloren schapen

weer uit het onderaardsche naar het bovengrondsche terugkeeren.

Hoe veilig het wel is in New-York!

In het rijke Amerika, waar *gemiddeld* iedereen, van den jongste tot den oudste, een vermogen bezit van drie duizend dollar, zijn er nog blijkbaar heel wat menschen, die niet genoeg hebben.

Laat ik er bij zeggen, dat er *enkel*en zijn die *ontzaglijk* veel hebben en *anderen* die *niets* bezitten.

Daarom schreef ik ook *gemiddeld!*
Maar onder die menschen, die niet tevreden zijn met hun portie, zijn er onderscheidene, die willen probeeren van anderen een gedeelte weg te nemen.

En daar hebben die *anderen* nu weer bezwaar tegen. En als je nu in New-York komt in de wijk waar de geldkantoren — de banken! — zijn, dan wemelt het daar van detectieven — jongens noemen dat wel eens „stille dienders” — die, zonder dat je het zien kunt, tot de tanden gewapend zijn.

Als er geld van de eene bank naar de andere moet worden gebracht, gebeurt dat nu eens in auto's, die met zware ijzeren pantserplaten tegen kogels zijn beschermd en waarin nauwe spleten dienst doen als kijkgaten en als 't moet ook als schietgaten; dan weer door mannen, die elk twee aan twee loopen met een stalen kist tusschen hen in, welke kist weer met ijzeren kettingen aan hun gordels is verbonden. Een paar detectieven met de noodige wapens in den zak loopen achter hen om ze te beschermen.

De winkels, vooral die van goudsmids, juweliers en bontwerkers, zijn omgeven door stalen netwerk en wie er binnenkomt voelt zich overal aangestaard, bespied door.... goedgewapende winkelbedienden.

't Geld maakt toch maar niet gelukkig, hè?

BINNENLAND

De koning van Zweden in ons land.

„Dat is erg lekker, net caramel”, moet de Zweedsche Koning gezegd hebben, toen hij in Roosendaal in een banketbakkerswinkel 'n Haagsch hopje proefde.

Of dat nu zoo erg belangrijk is, weet ik niet. Maar de krant vermeldde het en als je dus van een Haagsch hopje houdt, dan kan je zeggen: „Die vindt de Koning van Zweden ook 'zoo lekker!”

Natuurlijk wordt de kleeding van den vorst ook beschreven. Een grijs-zwarte jas, een broek van gelijke kleur en een grijzen deukhoed.

Vindt je het niet erg belangrijk? ! Zoo moeten de kranten soms vol komen.

De Zweedsche vorst heeft ook twee pakken Roosendaalsche beschuut meegenomen. Natuurlijk ook zeer belangrijk.

Ook in ons land hebben we onderaardsche gangen, zoo b.v. in Utrecht. De onderaardsche gangen daar hebben waarschijnlijk in de middeleeuwen gediend als verbindingswegen tusschen kerken en kloosters. Thans worden deze gangen in Utrecht gedicht. Op onze foto zie je er duidelijk een. Hebben die mannen daar geen mooi plaatsje?

Jammer, dat we nu niet te weten komen of de Koningin de hopjes en de Roosendaalsche beschuitjes ook zoo lekker vond, of dat ze misschien liever Haagsche hopjes en Haagsche beschuitjes had.

De Zweedsche Koning reisde incognito (uitspr.: in-kog-ni-to met den klemtoon op kog), d.w.z. hij wilde niet hebben, dat hij overal de noodige eerbewijzen zou moeten in ontvangst nemen.

Geloof maar gerust, dat vorstelijke personen het soms heel vervelend vinden, om eerewachten te inspecteeren, allerlei bezoeken te maken, toespraken aan te hooren, enz., enz. Ze houden er dol veel van om nu eens als heel gewone menschen te wandelen of een trammetje te nemen.

Eén ding trof me in het bericht over de reis van den Zweedschen Koning. Hij kwam uit Frankrijk, waarheen hij een poosje geweest was voor herstel van zijn gezondheid.

Ik dacht zoo: Dat is toch voor alle menschen precies eender! Vorst of bedelaar.... aan den ijzeren greep van den dood ontkomt niemand.

Het is den mensch gezet, eenmaal te sterven en daarna het oordeel.... ook voor vorsten!

Het liefdewerk in Duitschland.

Eigenlijk moest het heeten voor Duitschland, want het is werk der liefde, dat door Nederlanders gedaan wordt.

Alleen de afdeling Amsterdam van het Roode Kruis heeft in samenwerking met twee andere vereenigingen gezonden:

Voor zes maanden levensmiddelen voor 450 kinderen in Hannover en voor 480 kinderen in Frankfort aan de Main.

Verder gelden voor eetbons voor behoeftige landgenooten en Duitschers in Hamburg; voor drie maanden eetbons voor nog meer andere behoeftigen in Frankfort en de volgende maand zal te Neuberg in Wurtemberg nog weer een afdeling voor dertig kinderen worden geopend en voor zes maanden worden voorzien.

Dat is nu nog slechts alleen de afdeling Amsterdam. Wat door andere afdelingen en door andere vereenigingen en particulieren gedaan wordt, dat weten we niet eens.

En dan blijven nog buiten beschouwing de vele kinderen, Hongaarsche en Duitse, die in ons land eens extra gevoed worden.

Als ik dergelijke dingen lees, dan gaat mijn hart open.

Zoolang de Nederlanders nog zooveel goeds doen aan ongelukkigen en behoeftigen, zoolang zal ons volk bij de andere natieni met eere genoemd worden.

PLAATSELIJK NIEUWS

Een poosje geleden is er een Duitse man in school geweest met een slang. Die man vertelde ook dat volwassen slangen wel honderd jaar oud kunnen worden. En ze kunnen wel een kop krijgen, zoo dik als een menschenhoofd. Die

man praatte Duitsch en een heeleboel kinderen zeiden, dat ze er bijna niets van verstaan konden, maar E. en ik konden het wel verstaan.

Losdorp. Moe's Jongste.

(Ik denk dat die man wel wat overdreven heeft, toen hij dat van dien slangenkop vertelde. Oom K.).

Mijn broertje zag laatst een groot ongeluk gebeuren. Hij zag in Peize de stoomtram voorbij het huis trekken, waar hij even was. Op eens kwam er een klein jongetje van uit een drogen greppel en liep over de rails heen en weer. De conducteur (bedoeld is zeker de machinist) remde uit alle macht. Bijna sloeg de tram over den kop. Juist toen de tram stil stond had het eerste rad het ventje gegrepen. Een stuk van den schedel werd er uit gerukt. Hij was terstond dood. Kennissen van ons hebben het lijkje in een laken met stroo gewikkeld. Meer wist J., mijn broertje, er niet van, want hij heeft direct zijn fiets gepakt en is weggereden. Hij kon er niet langer bij zijn. Vreeselijk, niet waar?

Groningen. Groninger Molleboon.

VAN ALLES WAT

Visschers van New-Fouland hebben gedurende de maand Maart meer dan 40.000 zeehonden gevangen. Doordat veel ijs uit de Poolzee naar 't Zuiden adreef en de zeehonden gaarne op de ijsschotsen schuitje varen, was het mogelijk zoo'n prachtige vangst te maken.

Amerika heeft dezer dagen een wet gemaakt, die bepaalt hoeveel menschen uit andere landen elk jaar in Amerika — de Vereenigde Staten, wel te verstaan — mogen komen wonen; voor elk land een zeer precies bepaald aantal. Nederlanders — als ik me goed herinner — 1683.

En dan moeten het nog menschen zijn zonder ziekten. Wie een of andere ziekte heeft — daar is ook al een lijstje van — die mag niet binnenkomen!

Wat zullen die Vereenigde Staten een land van belofte worden! De ziekte er buiten houden. Zelfs ook op de planten, die ingevoerd worden, is een strenge keuring! Wie weet wordt het nog eens het land, waar ook de dood buiten gehouden kan worden!

Ik heb wel eens 't gevoel, dat men 't wel niet precies zóó denkt, maar dat men toch *probeer*en wil, of 't niet zou kunnen!

Koninklijk bezoek. In de eerste helft van Juni hoopt de Koningin met den Prins een bezoek te brengen aan de provincie Drente.

Ook in den trein zal men weldra draadloos kunnen telefoneeren. Op de lijn Berlijn—Hamburg heeft men een inrichting aangebracht, waardoor men met elken reiziger in den trein zal kunnen spreken.

Electriciteit en malaria. Zooals je waarschijnlijk weet wordt de malaria — een hardnekkige koorts — veroorzaakt door muggen, waarvan de larven in stilstaand water leven. Men wil nu probeeren door de plassen een elektrische stroom te leiden, waardoor de muskieten-larven sterven. Men heeft in 't klein proeven genomen, waaruit gebleken is, dat de aanstaande muggen heel slecht den electrischen stroom kunnen verdragen.

't Zou een prachtig middel zijn!

In de maand Maart zijn, naar nauwkeurige opgaven vermelden, in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika per dag 109 auto's gestolen.

De beroemde Hagenbeck zal zijn vermaarden dierentuin nabij Hamburg weldra weer openen. Tijdens den oorlog was hij gedwongen, hem te sluiten, want hij had geen voedsel voor zijn dieren en 74 leeuwen, 19 tijgers, 17 kangaroes, 14 olifanten, 28 kameelen, 19 ijsbeeren, 10 zebra's en een paar honderd apen zijn in den oorlog gesneuveld zonder kruut gekrooken of een kogel gezien te hebben.

In Mei zal opnieuw het reusachtig dierenpark (want dat is het; de dieren zitten er slechts ten deele in hokken opgesloten!) bevolkt worden. Reeds zijn vele exemplaren van wilde dieren aangekomen en dezer dagen wordt een schip van de Oost-Afrikalijn verwacht met aan boord: 3 olifanten, 10 leeuwen, 4 luipaarden, 25 antilopen, 16 zebra's en verscheidene apen en slangen.

Lodewijk en Hendrik van Nassau herdacht. Maandag 14 April j.l. was het 350 jaar geleden, dat Lodewijk en Hendrik van Nassau sneuvelden op de Mookerheide.

Zooals je weet, heeft men hun lijken nooit gevonden. In de Ned. Herv. Kerk te Heurnen heeft men te hunner nagedachtenis een gedenkteecken opgericht.

Edele daad. Eenigen tijd geleden beproefde een Italiaansche korporaal een Hollandsche dame, die te Mentone in zee viel, te redden. 't Was evenwel vergeefs. En de dame en de man, die haar wilde redden, verdronken.

De familie der dame heeft aan de weduwe van den Italiaanschen korporaal een bedrag van 30.000 lire geschonken.

Draadlooze evangelieverkondiging. De heer De Heer, de bekende evangelist, heeft onlangs een evangelische toespraak gehouden, die draadloos werd overgebracht en in verschillende deelen van Nederland en zelfs daarbuiten gehoord werd.

Uit verschillende plaatsen: Texel, Delfzijl, de kustplaatsen der Noordzee, Zeeuwsch-Vlaanderen en zelfs Zuid-Limburg kwam bericht van „goede overkomst”. In Antwerpen had een gezelschap van 100 menschen zelfs het lied kunnen hooren.

VRIJENBLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

22 MEI
No. 16

VRIJ EN BLIJ

Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand

Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbzn., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG—ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANÉ, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

Briefwisseling.

Zouthamp, Bob. Al de mazelen-kindertjes weer beter? En zijn er niet aan gestorven? 't Best dat je met anderen meedoet, als 't maar niet te moeilijk voor je is! — *Rozeknopje.* Je moet maar aan Vader zeggen, dat hij voor de derde keer kiezen ziet te krijgen! Dan gaat het eten veel beter.

Amerstoort, Kerstroos. Hadden de jongens de klas ver-sierd omdat dien dag vakantie gegeven werd? 't Is goed, dat je met jongeren meeraadst. — *Beekbergen, Moeders lieve-ling.* Nu al in de zesde klas? Dat is dunkt we wel gauw, hè? Gaat het nog goed met de kuikens? — *Benthuizen, De Middelste.* Mal toch tegenwoordig, hè, dat zooveel jongens-boeken allerlei streken van jongens vertellen en dan zoo smake-lijk, dat je haast er toe komen zou, om ook zulke streken uit te halen! — *Ferwerd, Noordfries.* Zoo lang ziek geweest en toch overgegaan? Prachtig, hoor! Nu al weer beter? — *Giessendam, Benjamin.* Als je me nu schreef, zou je me natuurlijk melden, dat alle boomen al in bloei stonden of al haast uitge-bloed waren. 't Is een pracht, hè? — *Groningen, Klimop.* 't Is wel eens aardig als de raadsels wat moeilijk zijn. Dan moet je nog weer eens een keer wat langer zoeken! — *Heusden, Blauw Vlindertje.* Nu, je kunt blij zijn met je rapport, hoor! 't Ziet er knapjes uit. Die opmerking over je raadsel zal ik nog eens nakijken. — *Kollum, Bloemenvriend en Moedertje.* Allebei hartelijk welkom. No. 1 na een poosje afwezig te zijn ge-weest, No. 2 voor 't eerst! — *Leeuwarden, Kerstkindje.* Als je alle raadsels goed opgelost hebt, heb je kans op een prijs. Maar er zijn er doorgaans een flink aantal, die ze allemaal goed hebben! — *Losdorp, Moe's jongste.* Je hebt toch zeker naar Meneer Bosch geschreven om het boek? Want ik verzend ze niet. — *Viooltje.* Ook al zoo gelukkig geweest? Neen — dat boek dat je noemde heb ik niet gelezen. — *Makkum, Raadsel-vriendinnetje.* Gelukkig, dat het nog zonder operatie kon, zeg, want dat is een gevaarlijke plaats voor zoo'n kunstbewing. Ik zou je Opa ook wel eens willen hooren vertellen. — *Zwartkop.* Jou oplossing van dat cijfer-raadsel in het vier-kant is goed. — *Middelburg, Moeders breistertje.* Dat was een tegenslag met die biggen en dat veulen. Ik kan me be-grijpen, dat het voor vader heel moeilijk was. Maar — denk eens aan het woord, dat een zieke dame mij eens zei: Voorspoed is niet altijd een zegen! — *Rotterdam, Moeders Oudste.* Har-

telijk welkom! Dus ben jij de oudste van de vier. Hoe gaat het met je broertje in E.? — *Schiedam, Brammetje.* Ja hoor, ik vind het best, als je meeraadst. En ik vind je schuilnaam ook uitstekend. — *Schoonrewoerd, den Heer W. L.* Ik heb, terwijl ik dit schrijf, „Vrij en Blij” niet bij de hand. Maar ik hoop er om te denken, dat ik uw verbetering van de oplossing aanbreng. — *Uithuizermeeden, Blondina.* Zoo, ga je ook al aan Franschen en Engelsch beginnen! Wat zal je geleerd worden! — *Veenouden, Moeders hulp.* Wat heerlijk, dat je, zoo jong nog, al in zoo-veel opzichten moeder kunt helpen. Je zult later eens ondervin-den, dat het zoo'n groote zegen is, een echte Moeders hulp ge-weest te zijn! — *Vorst, Alpenroosje.* Je hebt zeker in een volgend nummer van „V. en B.” antwoord gekregen op je vraag. De correspondentie kan onmogelijk zoo spoedig komen. Reken 't maar eens uit. De brieven van Mei ontvang ik pas half Juni. Dus die kan ik op zijn vroegst in Juli beantwoorden. Als je zoo voort gaat, zal ik spoedig een Trio uit Vorst hebben. — *Goudvischje.* Wat heb je me een gezellig briefje geschreven. 't Was wel een beetje onduidelijk geschreven, maar jij kon met je zwe-rende rechterhand niet beter schrijven. Is die hand nu weer beter? — *Zouthamp, Bob.* 't Is best dat je nu met ouderen mee-raadt. — *Rozeknopje.* Over dat raadsel heb ik meer opmer-kingen gehad. Ik heb „V. en B.” niet bij de hand, anders zou ik het even verbeteren. Misschien doe ik het later nog.

Van Moeders Rechterhand en van Trijne bijv., beiden zonder woonplaats, kreeg ik ook een briefje. Waar zijn die twee zwerfers aangeland?

Allemaal hartelijk gegroet van

OOM KOOS.

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een ge-plaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje be-doelt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen wor-den ingewacht uiter-lijk den **derden Donderdag** van elke maand aan ne-venstaand adres.

Op alle inzen-dingen, briefjes, op-lossingen, ingezonden raadsels en rebusen moet in den linker-bovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. Op het blaadje met de oplossingen bovendien de naam en de geboortedatum met geboortjaar. Bovendien moeten brief-jes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonder-lijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBZN.
Uitgever „Vrij en Blij”
BAARN.

HIJ KEEK NAAR DE OUDE STOEL.

DE TWEE STOELN.

In een heel mooie, groote kamer stond een heel mooie, mahonie-houten stoel. De kussens van dien stoel waren overtrokken met roode zijde. Op het rugkussen was een groot wapen in goud geborduurd.

In een hoekje weggeschoven stond een heel oud stoeltje. De kromme, magere pootjes, de zijleuningen van donker geworden eikenhout, de verkleurde, groen-fluweelen kussens, waren in scherp contrast met de schoonheden van den mooien, grooten stoel.

In den nacht praatten de beide stoelen met elkaar.

De mooie stoel begon: „Het is een schande, dat jij met mij in dezelfde kamer staat. Jij past hier niet. Niemand ziet naar je om. Niemand let op je. Als hier menschen komen, dan zien ze dadelijk naar mij. Dan prijzen ze mij. Zie mijn zachte kussens! Zie mijn mooi wapen van goudborduurzel. Ik ben van adel. En jij? Heb je nu ooit zoo'n oud, leelijk, scharminkel gezien? Je moest je schamen.”

„En dat doe ik toch niet,” zei de oude stoel. „Als ik wilde, ik zou je heel wat kunnen vertellen. Nu ben ik oud, maar eens was ik gloednieuw, net als jij. Toen was ik een pracht van een stoel, en eenmaal heeft de koning van het land op mij plaats genomen. Maar daar ben ik niet trotsch op. Ik ben alleen maar blij, dat ik zooveel menschen heb mogen dienen. Als je ook eens oud geworden zult zijn, dan zal je wel anders over de dingen gaan denken. Nu ben je nog jong en onbedreven. Ik neem het je daarom ook heelemaal niet kwalijk. Maar... je moet toch weten, dat de ouderdom geëerd moet worden.”

De mooie stoel lachte spottend.

„Praat maar toe, oudje. 't Kan best wezen, dat er eens een koning op je gezeten heeft. Dat was in den ouden tijd. Maar nu! Als er nu een koning kwam, dan werd jij niet meer aangekeken en ik...”

En de mooie stoel verdiepte zich in zoete droomerijen.

* * *

Toen kwam er een koning.

De stoelen hoorden het.

Er kwamen menschen in de kamer, die stoffen alles af, die maakten alles schoon. De

mahonie-houten stoel werd nog eens goed onderhanden genomen. O, wat blonk dat hout. En wat glansden die kussens.

De oude stoel kreeg ook een beurt. Maar daar gingen de menschen niet zoo zorgvuldig mee om. Dat vonden ze de moeite niet waard.

Toen kwam de koning.

De stoelen hoorden de menschen buiten juchten en roepen. En toen ging een oogenblik later de deur open en de koning kwam met een groot gevolg binnen.

De mooie stoel glom van plezier. Zeker zou Zijne Majesteit nu op hem plaats nemen. Iemand van het gevolg schoof hem al voor den koning aan.

Maar Zijne Majesteit ging niet zitten. Hij keek naar den ouden stoel.

„Wat een prachtstuk,” zei hij. „Wat een fijn werk. Wat zijn die pooten sierlijk. Met hoeveel zorg zijn de verhoudingen gekozen. En wat doet dat oude eikenhout het goed.”

„Sire,” zei de heer des huizes, „op dien stoel heeft ook uw vader al eens plaats genomen. En sedert dien tijd is de stoel in onze familie altijd in eere gebleven.”

„Dan wil ik er ook op zitten,” zei de koning. „'t Moet heerlijk zijn, op dien stoel uit te rusten.”

Wat was de mooie stoel nu verlegen. 't Ging heelemaal anders dan hij gedacht had. Een oogenblik later werd hij achteruit geschoven en niemand zag meer naar hem om.

Toen de koning vertrokken was, werd de oude stoel weer voorzichtig in zijn hoekje gezet. En als er later menschen kwamen, dan werd steeds hun aandacht op dat oude meubel gevestigd. „Twee koningen hebben er op plaats genomen,” heette het dan.

Na dat bezoek van den koning had de mooie stoel niet zooveel praats meer. En soms kwam het de oude stoel voor, dat zijn kameraad wel eens diep zuchtte.

De oude stoel probeerde dan te troosten. „Doe je werk maar goed, dan kom jij ook in eere. Mijn tijd is bijna voorbij; de jouwe komt nog.”

De mooie stoel begon te gelooven, dat hoogmoed een heel leelijke ondeugd is en dat die ondeugd wordt gestraft. Z.

IX. *In de stilte.*

Nu gaat de nacht komen; de donkere, de stille nacht....

Die nacht maakt het kamertje achter den winkel nu zoo bang-stil, zoo geheimzinnig en zoo somber. Dat aardige kamertje kàn zoo vroolijk en zoo gezellig zijn, als 's avonds de groote lamp brandt, en vader de krant zit te lezen: op zijn knie de poes, die het fijne liedje spint van stil genoeg, of met den kop de krant wegstoot....

Dat aardige, vroolijke kamertje kàn zoo vriendelijk en zoo vredig zijn, ook in den stillen nacht, als 't oliepitje pinkelt in het glas, en vreemde schaduwen wiegelen tegen de witte, halfdicht geschoven bedsteêgordijnen; als kleine Toos door haar bedje woelt en leuke slaapgeluidjes maakt; als Beppie, de kat, in-eengerold ligt op het kussen van vaders leuningstoel, en éven op staat en zich weer neerdraait, om nòg lekkerder te gaan liggen....

Dat kamertje van dien vader en die moeder en die kinders en die kat is zoo'n mooi plekje voor hen; 't is het mooiste plekje van de wereld. 't Is er zoo veilig, zoo vroolijk, zoo rijk....

Maar nu?

Nu, in dien stillen, dien sòmberen, dien angstigen nacht?....—Nu is de vroolijkheid wèg, inééns. Nu zijn het verdriet en de angst gekomen....

Dat goede, vriendelijke kamertje,.... 't is nu zoo anders, zoo somber, zoo bang.

De lamp was heel laag gedraaid en aan de kap was een dik papier gespeld. En achter dat papier, in 't somber donker, was de bedsteê.

Daar lag vader, roerloos stil;.... soms hijgde een zwak gesteun op uit zijn borst.

En moeder zat bij hem, úren en úren lang, zonder dat de slaap haar oogen zwaar maakte. Ze luisterde maar; en het zachte steunen, het snééd haar door 't hart. Ze legde koele, natte doeken op zijn brandend hoofd; ze fluisterde stille, troostende woorden, die hij tòch niet verstond; en haar tranen vielen op zijn roer-

looze handen, die saamgevouwen lagen op 't dek, en hij merkte 't niet.

Soms, als het heel stil werd in het kamertje, als het pijnlijk steunen even ophield, — o, dan boog ze in angst haar hoofd diep naar vaders mond, om te luisteren;.... te luisteren, of hij nog leefde. O, de vrees, dat vader sterven zou, martelde haar hart.

Arme man, hij was zoo vroolijk naar zijn werk gegaan vanmorgen; hij had nog gezegd, dat hij de jongens vanavond helpen zou bij het maken van den glazen windbel in de goot.... En nu?.... Inééns!.... O, als zij weer terugdacht aan dat vreeselijke oogenblik, toen de politieagent het winkeltje binnengekomen was en gezegd had: „Juffrouw, je moet niet schrikken, maar er is een ongeluk gebeurd met je man....”, als zij dáaraan weer dacht, dan huiverde ze ineen, dan kromp ze het hoofd in de schouders, alsof er iets vreeselijks, iets geweldigs op haar viel....

„Nee, nee!” snikte ze zacht.... „Vader in den hemel, nee, nee, ik kàn mijn armen man niet missen. Het is zoo vreeselijk, zoo vreeselijk inééns....”

En telkens wéér moest zij denken aan wat dien avond gebeurd was. En dan zag zij weer in haar bange gedachten, hoe haar man binnengedragen werd, doodsbleek, de oogen gesloten; en dan hoorde ze weer de fluisterende stem van den vreemden dokter; en dan zag ze, hoe die dokter zelf de gordijnen van het winkelraam en van de deur zakken liet, om het rumoerig gedring en gebabbel van nieuwsgierige menschen en kinderen daar buiten te doen ophouden; — och, en dan hoorde ze óók weer, hoe haar beide jongens van de trap kwamen stuiven.... haar arme jongens!

„Nee, nee”, snikte ze, „o, Heere nòg niet; ze k u n n e n hun vader nog niet missen; 't zou zoo vreeselijk zijn....!”

Die arme jongens!.... Toen vader in de bedsteê was gelegd, en de dokter er voor stond en vaders pols in zijn hand hield, alsof hij voelen wilde, of er nog leven klopte in dat zwaargewonde lichaam, toen was Wim het kamertje komen binnenvliegen, rechthout naar het bed.... O, en toen hij zijn vader zag....!

„Vader! vader!” had hij gegild, en zich wild

tusschen den dokter en de bedstee ingewrongen. . . . Hij had, huilend van angst en schrik vaders arm gegrepen, vaders wang gevoeld. . . . „O, vader, vadertje, kijk dan 'es, kijk dan 'es. . . . Zeg 'es wat, vader, . . . ben je dood? . . . o, vadertje!”

„Stil toch, jongen!” had de dokter hem toegebeten, en hem, ineens maar, vierkant de kamer uitgezet; daar had de verpleegster hem gegrepen en met hem gepraat. . . .

Dik had zich vastgeklemd aan moeders rokken, hij had zijn hoofd diep gewrongen in haar schoot, alsof hij zich wilde verbergen voor dat vreeselijke. . . . Even had hij naar vader gekken, o, maar toen durfde hij niet meer. Zijn lijf schokte van het ingehouden snikken.

Arme jongens! . . . Ze had zoo'n innig medelijden met hen gehad; en tòch was er even een vreemde blijdschap door haar hart gevaren: die jongens, ze hadden hun vader zoo lief!

Nu was dat alles alweer voorbij. Nu lagen ze boven; nu sliepen ze wel.

Moeder schreide zacht. . . . Die vader en die jongens hoorden bij elkaar; maar als nu de dood kwam en hen scheidde? . . . Nee, ze durfde daar niet aan denken. Ze breidde haar armen uit, alsof zij ze allen, den vader en de kinders, òmarmen, en bewaren, en beveili-

gen wilde. . . . Och, maar die armen knakten weer neer in haar schoot.

O neen, dat mòcht ze niet denken. Zij kòn ze niet bewaren; zij kòn ze niet beveiligen. . . . Dat kon God alléén.

En wéér vouwde ze haar handen; en wéér bad ze; en wéér vertelde ze, zònder woorden, al den angst en al het lijden van haar hart aan Hem, die alles weet, en alles ziet; die alles hoort, . . . óók het bange kloppen van een menschenhart.

Ze zakte neer op haar knieën; ze leunde het hoofd op den bedsteê-rand, dicht bij de stille handen van den gewonde, en diep in haar hart fluisterde het: „Uw wil geschiede!”

Toen was 't, of de hemelsche Vader in dat oogenblik Zijn armen uitbreidde om hen heen, om hen allen, ook om háár. . . . Zijn liefderijke Vaderarmen, die konden helpen en beveiligen en bewaren, — in eeuwigheid.

In dat oogenblik gaf zij alles over aan God.

Boven, in 't kamertje van den brommerigen buurman brandde dien nacht een lampje. Dat brandde er anders nooit. Maar nu. . . .? Ja, nu moest het wel.

Het stille, eenzame leventje van den ouden man was op eens zoo vreemd verstoord.

Hij was jarenlang huisknecht geweest bij een rijke familie, en leefde nu van zijn pensioentje op 't kamertje boven den winkel eenzaam en vergeten verder, met een oude kanarie, die niet eens meer zingen kon.

Hij had nooit kinderen, nooit een vrouw gehad. En nu, opeens, had hij tòch een kindje. Dat was zoo vréemd voor hem. Hij was eigenlijk een beetje in de war. . . . Daar lag Toosje nu naast hem, in bed. De gelige schijn van het lampje viel op haar ééne roode wangetje en op haar warrigen krullebol, die glansde als fijn goud. Ze sliep heerlijk. . . .

Hij, . . . kòn niet slapen.

Dat ongeluk! dat vreeselijk ongeluk! Die arme man daar beneden was in de timmerfabriek onder een omvallenden stapel zware balken geraakt, en deerlijk gewond. In het ziekenhuis was hij verbonden; maar hij had naar huis gewild. . . . „Als ik sterven moet, laat me dan thuis sterven, bij mijn vrouw, en

mijn kinders," had hij gefluisterd. Telkens wéér was hij bewusteloos. Hoe zou het afloopen? . . . O ja, elken avond lees je in de krant van ongelukken, maar als het nu iemand treft, dien je zoo goed kent, zie je, dàn. . dan schrik je zoo, en dan wordt het zoo raar van binnen in je. Och, hij bemoeide zich bijna nooit met de menschen beneden, hij leefde maar heel stilletjes, heel eenzaam verder, maar als je dan opeens al dat hevige verdriet ziet en die pijn, zie je, dàn. . . dan hoor je er toch óók bij.

De buurvrouw had hulp genoeg kunnen krijgen. Er waren dadelijk menschen uit de buurt geweest, die wel waken wilden bij den zieke, maar zij had gezegd: „Nee, laat me maar alleen; ik blijf veel liever alléén bij mijn man: dat is veel rustiger voor hem. En de buurman boven is toch ook nog in huis. . . .” Hij had er bij gestaan, toen ze dat zei, en hij had geknikt: „Ja, ja, zeker!” . . . en hij had zich even trotsch gevoeld. Zeker hoor, zeker, ze kon op hem rekenen, ze kon hem roepen, elk oogenblik. . . .

Half gekleed lag hij naast Toosje; heel voorzichtig. Hij durfde zich bijna niet verroeren, bang, dat hij haar wakker maken zou. . . . En de kleine woelde, en ze schopte hem, en ze lei 'n keer haar vuistje boven op zijn neus. Hij vond alles goed. . . .

't Was toch zoo'n kleine lieverd. O, hij had nog nooit in zijn leven geweten, dat je zoo'n kindje zóó lief kon vinden. . . . Vanavond, bij het uitkleeden, toen was het moeilijk geweest. Hij had geen raad geweten met al die bandjes en knoopjes en lintjes; en 't kleintje had naar moeder gewild, naar haar eigen bedje. . . . Maar hij had allemaal mooie verhaaltjes bedacht van koninginnen en van olifanten, en hij had de oude kanarie uit zijn kooi gehaald, en zóó maar op tafel gezet: 't beestje vloog tòch niet weg; toen was 't kindje haar eigen moeder en haar eigen bedje wel vergeten.

Hij had geen nachtponnetje voor haar. Hij was vergeten het te vragen, en hij durfde niet naar beneden gaan en het halen: de dokter was er weer. Toen? . . . ja, toen had hij maar geprobeerd het meisje een schoon boezeroen van hem zelf aan te trekken, maar dat stond

zoo gek; en toen Toos een huillipje zette, omdat haar handjes heelemaal weg waren, had hij haar 't rare ding maar gauw weer uitgetrokken.

Nu lag ze zóó-maar, in haar hemdje, naast hem: net een engeltje van een mooie plaat.

„Arm kindje, je weet niets van verdriet en van zorgen, en van pijn. Arm kindje, je weet niet eens, dat je morgen misschien wel een weesje bent. Jij denkt maar, dat het leven één mooi, lang spel, en dat de aarde een paradijs is. . . . „Stakkerdje, slaap maar lekker, hoor. De oude man zal wel goed op je passen, hoor!”

Hij streelde heel voorzichtig Toosje's krullen van haar voorhoofdje weg, en hij fluisterde nóg eens: „Ik zal wel goed voor je zorgen, hoor! Je bent nou ook een beetje mijn kindje.”

En de oude, eenzame man was héél rijk in dien nacht. . . .

Bóven hem, in 't Kraaiennest, was ook al lang de stilte van den nacht gekomen.

In 't bed van Dik was 't heel rustig. Hij lag heel stil, diep weggedoken onder zijn dekens. . . . De arme jongen had zich stilletjes in slaap geschreid.

Alles was zoo vreemd, zoo bang, alles was ineens zoo anders geworden dien avond. Allemaal vreemde menschen in huis, die op hun teenen liepen en fluisterden, dat je er angstig van werd. . . . Een vreemde zuster ¹⁾ had hem zacht het kamertje uitgeduwd, den winkel in. Daar zat Wim al te huilen op de trap. Hij was maar naast hem gaan zitten huilen. . . .

¹⁾ De verpleegster.

Raadsels voor Ouderen.

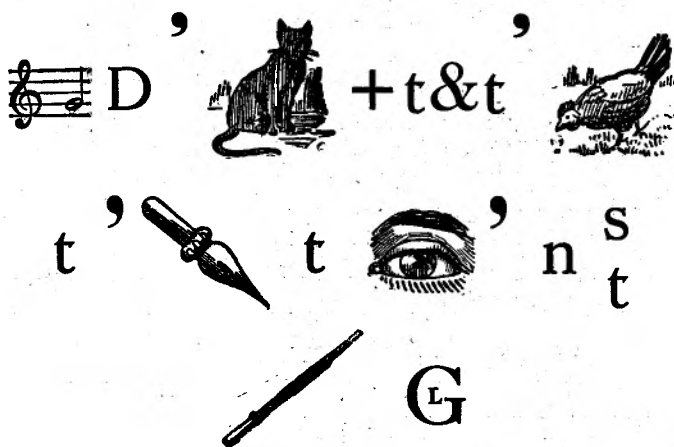
1. Rebus.

2. Uit een spreekwoord zijn de medeklinkers door stippen vervangen. Wil ze er even in plaatsen. Tusschen de woorden een —.

A.. — .e — .oo. — o. — .e. — .oo... — i.,
i. — .e — .e..i.. — .a.ij —

3. Rebus.

4. Maak uit de volgende lettergrepen een bekend spreekwoord; te beginnen met het vetgedrukte woord:

de — vruch — waar — wes — gen — **Het**
— slecht — ten — aan — pen — zijn — ste
— niet — de — kna.

5. Ik ben de naam van een herdersvorst, in den Bijbel vermeld, die bekend is, omdat hij zoo slecht zijn woord hield. Keert gij mijn naam om, dan noem ik een herdersvorst uit later tijd, die zeer gierig was.

6. Zoek uit elk der volgende zinnen één woord; al die woorden samen vormen een spreekwoord.

Ik weet wel, wie het gedaan heeft.
Maar ik zeg het toch niet.
Je zal later wel hooren, wie het is.
Hij wil niet hebben, dat ik hem verklap.
En wat ik beloofd heb, moet ik doen.
Hij zou me anders wel laten voelen, dat hij er boos om was

Raadsels voor Jongeren.

1. Rebus.

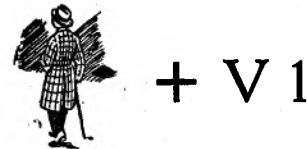

2. Welke hanen kraaien nooit?

3. Midden in den schoorsteen,
Op 't eind van Suameer,
In Compagnie daar vindt je me niet,
In Drachten vindt je me weer.

4. Waar zijn toch alle zeeën droog?
Waar zijn de bergen nimmer hoog?
Waar zijn er steden zonder huis?
Waar hoort toch al dat vreemde thuis?

5. Rebus.

6. Maak uit de volgende letters een bekende stad in Nederland:

S t r a m D a m e

IN ANGST.

Dat is een angstig oogenblik.
Schei uit toch, Karro, Does en Fik,
Je gooit me om; dat is geen grapje.
Ja, 'k weet wel, wat je hebben wil,
Maar 't helpt je toch niets. Karro, stil,
'k Geef jullie toch geen lekker hapje.

Pasop maar! Vader sluit je in 't hok,
En ken je wel den dikken stok?
Of ben je die al weer vergeten?
Auw, Karro, als je 't nu niet laat,
Dan is 't niet best meer, kameraad,
Dan krijg je heel den dag geen eten.

L.

ALS GROOTVADER EN GROOTMOEDER.

Het was zoo'n mooi spel, vooral nu 't een vacantie-middag was. Grootvader en grootmoeder waren uitgegaan en de kleinkinderen, die bij hen logeerden, hadden beloofd, goed te zullen oppassen.

Nu, dat waren ze ook erg best van plan.

Maar zoo'n middag duurt zoo lang, als je alleen in huis bent en het te nat is, om buiten te zijn.

Dan kun je gaan teekenen en kleuren en knipsels maken en allerlei stille werkjes doen, maar je kunt uur aan uur toch niet stilzitten.

Keesje kon het ook niet en hij was daarom wát blij, toen Mientje tegen hem zei:

„Ik weet wat”.

„Wat dan?”

We gaan grootvader en grootmoeder spelen.

Daar ligt grootmoeders muts. Ze heeft, nu ze uitging, natuurlijk haar beste opgezet, maar de gewone ligt op haar stoel. Die zet ik op. En dan neem ik haar breikous.

„Ja, en ik grootvaders pijp.”

„Ja, en dan moeten we met elkaar praten, zooals grootvader en grootmoeder dat doen.”

„Ja, en dan komen de kleinkinderen op visite.”

„Maar die zijn er immers niet.”

„Och, dommerd, dat zijn de poppen. Wacht maar.”

En Mientje, bedrijvig, haalde haar poppen. 't Had heel wat in, voor die goed en wel zaten, behoorlijk elk op een stoel. Vooral het eene poppenkind, dat erg leed aan slapte in den rug,

wilde maar niet recht zitten blijven. Maar eindelijk lukte het toch.

Grootmoeder breide ijverig. Dat ze het breiwerk bedierf, merkte ze niet eens.

Och, och, als de eigenlijke grootmoeder thuis kwam, wat zou die dan een steken moeten opnemen.

En grootvader rookte zijn pijp.

„Kun je al weer niet goed zien, vrouw. Ja, ja, je oogen worden oud. Waarom heb je je bril ook niet op.”

„Och, die is stuk. Maar ik kan nog wel een beetje zien, hoor. En ik brei maar kousen voor jou. Die maak ik toch niet zoo mooi.”

„Waarom niet?”

„Die maak je toch weer stuk. Want je bent altijd zoo wild.”

„Da's nietes.”

Da's welles.”

„Nou en

grootvaders zijn niet wild.”

„Jij bent toch geen echte grootvader. Wij spelen toch maar zoo.”

„Nou, en wij spelen toch, dat ik een echte grootvader ben.”

„O, ja.”

't Was een paar oogenblikken stil.

Toen begon Kees weer.

„Die pijp smaakt niet lekker. Die is net zoo verstopt.”

„En je hebt hem niet eens aan.”

„O, nee. Wacht, daar heb ik de tabakspot en daar de lucifers.”

„Maar dat mag je niet.”

„Nou, en als ik grootvader ben, moet ik ook rooken.”

Toen het spel begon.

Keesje wist wel, dat hij heelemaal niet bij de tabakspot en bij de lucifers mocht komen, maar hij kon dat nu toch niet laten. 't Spel ging nu immers zoo mooi."

„Afblijven, hoor."

„Voor jou?"

„Nou, en den zeg ik 't tegen opa."

„Dat is valsch."

„Nou, en ik doe het toch."

„Dan speel ik ook niet meer met je."

„Nou, en ik zeg het toch."

Dáár zaten ze nu, en ze keken allebei heel boos en ontevreden. Grootmoeder breide niet meer en grootvader vergat heelemaal, zijn pijp te stoppen.

Kees was boos.

't Was heel leelijk van Mientje, dat ze klikken wou, vond hij. Wat gaf dat nou, of hij eens even

werkelijk rookte? Maar Mientje deed altijd zoo valsch. En Mientje vond Kees heel niet lief. O, neen. 't Was waar, aan de tabak en de lucifers komen mocht lang niet van grootvader. Daar had Mientje gelijk in. Maar daarom behoefte ze nog niet boos op Kees te worden. En 't was óók waar, dat Mientje wel eens heel blij was, als ze van Kees kon klikken. Dan was zij het zoete meisje en Kees was de deugniet.

Kees wist dat wel. En daarom kon hij volstrekt niet hebben, dat Mientje zoo „braaf" deed.

Plotseling sprong hij op; hij gooide de pijp op tafel en trok Mientje boos de muts van 't hoofd.

Het breiwerk viel op den grond.

„Leelijkerd!" schold Mientje boos, maar Kees stak de tong tegen haar uit.

„Speel alleen maar," sarde hij, „je kunt geeneens breien. Jij kunt geen grootmoeder wezen."

„Nou, en jij geen grootvader."

„Zeg dat nog eens."

„Dat durf ik best."

Daar stonden ze tegenover elkaar en wie

weet wat er nog gebeurd was, als grootvader en grootmoeder niet thuis gekomen waren. Toen was de ruzie in eens uit.

„Wat is dat hier?" vroeg grootmoeder, toen ze de kous op den grond zag.

En Mientje vertelde.

Kees kreeg natuurlijk van alles de schuld.

„Wees maar gauw stil,"

zei grootmoeder. „Ik hoor het wel. Je hebt allebei schuld. En... o, mijn breiwerk."

„Mijn pijp," riep grootvader.

Kees schrok. Daar lag de pijp op de tafel, maar in de mooie pijpekop, met het bonte plaatje er op, was een groote barst gekomen.

't Werd een heel droevige avond. Grootvader en grootmoeder waren erg ontevreden. En Kees en Mientje zouden, ik weet wel niet wat, willen geven, als alles maar niet gebeurd was.

Vóór ze gingen slapen, zoenden ze het met grootvader en grootmoeder af. Gelukkig, nu was alles weer in orde. Maar Kees vond toch, dat het heel moeilijk voor grootvader moest zijn, om weer goed op hem te worden. Stel je voor, zoo'n mooie pijp!

K.

Hoe het spel eindigde.

De medicijnman gaat op diefstal uit, maar Bugel is op zijn post en wie het laatst licht, licht het best.

De familie Happerdepap zat op zekeren avond voor de deur van de hut. 't Was dien dag heel warm geweest. Wel was het tegen den avond koeler geworden, maar daar binnen, neen, daar was het nog niet om uit te houden.

„Als 't morgen weer zoo heet is, Bugel,” zei Happerdepap, „reken er dan maar op, dat er van je vader niets meer overblijft Dan smelt ik heelemaal.”

Bugel bromde wat tot antwoord. Hij had ook niet veel moed meer, nu de hitte zóó afmattend was geweest en hij was te lui om te praten. Hij zou maar al willen drinken, drinken, maar dat had Happerdepap hem verboden. Die wist wel, hoe gevaarlijk dat was.

„Waren we maar weer in ons eigen land, hè, Bugel?” zei zijn moeder. „Daar was 't beter. En wat hadden we het daar goed.”

„Dat heb je ook niet altijd gezegd,” vond Happerdepap. „We zijn juist op reis gegaan, om het beter te krijgen. En wat nog niet is, kan worden.”

Happerdepap hield zich groot, maar hij moest toch wel in stilte erkennen, dat hem 't ook niet meegevallen was. Hij had nu wel de kost, maar 't was er dan ook eten naar. Zijn Erdal wilden de negers wel hebben, maar daarmee verdiende hij toch geen goud. En 't was hier zoo warm.

Eindelijk zei hij: „Komaan, de ergste hitte hebben we nu wel gehad. En nu moeten we nuar eens gaan slapen. Morgen komt er weer een dag.”

Zoo ging de familie Happerdepap dan naar binnen.

„'t Is hier nog erg heet,” klaagde Bugel, maar hij was toch wat blij, dat hij liggen kon. Dat rustte zoo heerlijk.

De slaap kon Bugel in lang niet vatten. De insecten gonsden ook weer zoo vreeselijk. Ze konden niet bij hem komen, gelukkig, want zijn moeder had voor zijn bedstede een net van vezels gemaakt. Dat had haar wel heel veel werk gekost, maar 't was toch klaar gekomen en het net hield de insecten buiten. Ook maar goed. Bugel wist bij ondervinding, hoe ze plagen konden.

Eindelijk, eindelijk kwam toch de slaap.

Bugel deed de oogen dicht, maar . . .

Plotseling maakte hij ze weer wijdwagen open. Hij hoorde wat. Daar was een geritsel aan de deur, toen . . . zachte voetstappen op zij van de hut, toen . . . een gemorrel aan het raampje.

Natuurlijk was er in dat raampje geen glas. 't Was maar een opening in den wand. 's Nachts werd er een lap voor gespannen en dat was alles.

Nu had Happerdepap wel op dieven gerekend. Daarom had hij het raam verzekerd met een paar stevige dwarslatten. Die latten konden natuurlijk wel stuk gemaakt worden, maar dat ging niet, of men moest er heel wat leven bij maken en zoo zouden de dieven dus hun eigen komst aankondigen.

Bugel was nu klaar wakker. Hij keek, hij keek . . .

Daar werd de lap voor het raampje weggeschoven en het hoofd van een neger verscheen voor de opening. 't Was ook dadelijk weer verdwenen. En daar hoorde Bugel weer de voetstappen.

Nu was de dief zeker aan de achterzijde van de hut.

O!

Bugel schrok. Daar achter de hut had Happerdepap een soort van hok getimmerd en daar werd ook de kostelijke Erdal bewaard.

Als het den dief dáár maar niet om te doen was.

Bugel wist ineens wat hij doen moest. Hij maakte het net, dat voor zijn bedstede was, los, en stapte op den vloer. En toen ging hij voorzichtig naar de bedstede, waarin zijn ouders sliepen.

„Vader!”

Happerdepap sliep vast.

„Vader!”

„Hm!” bromde Happerdepap en hij sliep door.

Bugel werd wanhopig. Hij durfde geen leven maken, want dan zou de dief het misschien hooren en vluchten. Hij durfde alleen maar fluisteren. En zijn vader sliep zoo vast.

Bugel wist nog één middel.

Hij boog zich over de bedstede heen, hij voelde naar het hoofd van zijn vader en toen fluisterde hij Happerdepap in 't oor: „Er zijn zuurtjes.”

Onmiddellijk werd Happerdepap wakker.

„Wat? Zuurtjes?”

„St. Stil. Er zijn dieven.”

„Dieven?”

„Stil dan toch. Of er een is of meer, weet ik niet. Maar ze zijn bij 't hok en daar is onze Erdal in opgeborgen.”

„Dat is wat

moois. Wacht maar eens even.”

Happerdepap was nu wel klaar wakker. Plof, daar stond hij op den grond. Zijn vrouw liet hij maar kalm doorslapen. Als die wakker werd, zou ze kabaal maken.

Haastig greep Happerdepap een paar kleedingstukken.

„Kom mee, Bugel.”

Happerdepap nam een paar stokken uit

een hoek van de hut en toen sloop hij met Bugel de deur uit.

Ze gingen langs den eenen kant van de hut en toen keek Happerdepap heel voorzichtig om 't hoekje.

Jawel, hoor.

De deur van 't hok stond open en een neger was bezig, alles daarbinnen te onderzoeken. Bugel kon het ook duidelijk zien. De maan scheen helder en 't was licht genoeg, om niet in twijfel te wezen.

Happerdepap gaf Bugel een wenk, en toen ging het weer verder.

Plotseling nam Happerdepap een sprong en... bons, daar had hij de deur van 't hok met kracht dicht geworpen. En nu ging hij er zelf tegen aan staan en drukte, drukte....

Daarbinnen was het plotseling stil geworden.

Happerdepap wenkte Bugel. „Neem ook een stok,” fluisterde hij, „en als ik dan de deur open doe en de neger springt er uit, dan sla je toe.”

Bugel had al gauw een stok naar zijn zin gevonden. 't Was toch zoo'n knoest.

Toen liet Happerdepap de deur los en ging op zijde staan. Bugel plaatste zich tegenover zijn vader. De doorgang was nu vrij en... bons, daar sprong de deur open. Een stevige neger wilde met één sprong zich in veiligheid stellen. Maar hij had verkeerd gerekend.

„Klets, klets. Klap.”

Happerdepap sloeg hem geweldig op den rug en Bugel vergenoegde zich met de beenen.

„Au!” schreeuwde de neger en toen maakte hij dat hij weg kwam.

Happerdepap schudde van 't lachen. „'t Is de medicijnman,” riep hij. „Nu, Bugel, die heeft zijn maaltje ook. En die komt niet terug, hoor. Nu zie je al weer: wie 't laatst lacht, lacht het best.”

„Hij wou de Erdal stelen,” zei Bugel verontwaardigd. „Dan kon hij de zalf voor zijn zieken gebruiken.”

„Hij heeft nu nog niets kunnen wegpakken,” zei Happerdepap, nadat hij een zorgvuldig onderzoek ingesteld had. Gelukkig maar. Ja, 't is erg jammer, dat we de deuren niet beter kunnen verzekeren. Maar hier wonen nu eenmaal geen slotenmakers. Kom, Bugel, we gaan nu maar weer naar huis.”

Bugel was de held van den dag, of liever de held van den nacht. Happerdepap beloofde hem een zak vol zuurtjes. Die zou hij krijgen, zoo gauw ze weer eens in een fatsoenlijken winkel konden komen.

„Dat kan nog wel een poosje duren,” vond Bugel, wijsgeerig. „We zijn hier nog niet eens vandaan.”

„Neen, maar we komen hier wel eens vandaan,” trooste Happerdepap. „Ik wil mijn heele leven hier niet blijven, hoor. En je moeder ook niet. En jij toch ook niet, Bugel. Of je moet al koning kunnen worden.”

„Nog niet, al maakten ze mij zesmaal koning,” zei Bugel minachtend. „Nee, hoor, we moeten hier weg.”

„En daarom moeten we eerst maar eens goed gaan slapen,” vond Happerdepap. „Als we weg willen, moeten we niet slaperig zijn. Allo, Bugel, weer naar je bed. Maar je bent een beste jongen, hoor, en jij hebt je vannacht dapper gehouden”.

't Duurde nog al even, vóórdat Bugel weer in slaap viel. Hij moest toch nog lachen om den neger, die zoo geschreeuwd had.

Maar hij moest ook denken aan het oude vaderland. Wat had hij daar veilig in de school kunnen zitten. Toen had hij dat ook wel eens vervelend gevonden, maar nu zou hij een lief ding geven, om weer te kunnen luisteren naar den meester, die kon toch wel heel mooi vertellen.

Eindelijk sliep Bugel toch in. En toen droomde hij, dat hij weer in de school was. Er stond een neger voor de klas. 't Was de

medicijnman. Die had een stok in zijn hand, zoo dik als een boomstam en daar tikte hij mee op de bank.

Bugel's vader was er ook. Hij zat op het voorste bankje en hij moest de letters leeren, maar daar kwam niets van terecht. Dan werd de neger zoo boos en kwam met zijn boomstam op den armen vader af.

„Als hij slaat,” dacht Bugel, „dan knijp ik hem in zijn arm.”

Toen zag hij ineens, dat zijn vader begon te lachen en den neger een zuurtje gaf, en toen begon de neger ook te lachen.

„Geef hem toch geen zuurtjes,” wilde Bugel roepen, maar hij kon geen geluid geven. Hij werd ineens zoo benauwd. 't Was, of hij zijn mond niet open kon doen.

„Mm, mm,” bromde Bugel en hij rekte zich eens flink uit en werd toen wakker.

Zijn vader stond voor zijn bed.

„Bugel, wat kun jij slapen,” zei hij, „ik kon je haast niet wakker krijgen. Jongen, jongen, 't is al laat, hoor, en als je eten wilt hebben, mag je wel voortmaken.”

En toen was Bugel met één sprong zijn bed uit. Z.

.....

VOOR DE KLEINTJES.

EEN ON-GE-LUK.

Bons! Dat is een on-ge-luk!
Ja, je bent ook veel te druk
en je kijkt niet uit je oo-gen.
Bons! Dat kwam wel heel hard aan,
maar... wat zie ik? Schrei-en gaan?
Kom, 'k zou gauw mijn traan-tjes dro-gen.

Groo-te jon-gens doen zoo niet.
Heb-ben ze e-ven-tjes ver-driet,
heel gauw komt er weer een lach-je
en dan doet 't ook niet meer zeer.
Wees nu maar zoo wild niet meer.
Sa-men spe-len? Ja, dat mag je. L.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, p/a Uit-
gevers-M^{ij}. Bosch, Baarn

BUITENLAND

Geen God en geen meester.

Vreeselijk, hèl? Toch zijn er menschen, die zoo denken en zoo spreken. En niet *nú*, maar al heel lang. De uitspraak is van een Franschman uit de vorige eeuw: Ni Dieu, ni maître.

En nu denken de bolsjewisten in Rusland er ook zoo over. Zij hebben met de vorsten van hun land op afschuwelijke wijze afgerekend, nu zullen ze probeeren, God van den troon te stooten. En ook in ons land zijn er zulke menschen. Ze hebben nog niet zoo heel lang geleden in Amsterdam langs den openbaren weg papieren opgeplakt, waarop gedrukt was, dat God de groote vijand is. Ontzettend, hè?

Als zulke menschen in ons land de baas worden, dan kon het hier wel eens Russisch toegaan.

Want in Rusland wordt vreeselijk ruw tegen de kerk en de kerksche menschen opgetreden. Eigenlijk is daar een soort van vervolging, maar nu door de ongeloofigen.

In Rusland heeft men — evenals in Roomsche landen — veel „heiligidagen”. Er is b.v. een Johannesdag, een Eliadag enz.

Nu zijn de Russen over 't geheel nog erg aan hun kerk en hun godsdienst gehecht en dus, al weten ze, dat de regeering van God en Zijn dienst niets wil weten, toch blijven de eenvoudige zielen aan de kerk en de „heiligidagen” gehecht. En al zegt nu de regeering, dat al die godsdienstige zaken afgeschaft zijn, de menschen houden ze nog in eere.

Wat doet nu de Russische regeering daartegen? Ze ziet wel, dat de menschen hun feestdagen willen behouden en nu maakt zij er gewone wereldsche — dus ongodsdienstige — feestdagen van.

Johannesdag heet nu de feestdag van den strijd tegen het bijgeloof en op dien dag zullen zeker overal redenaars hun beste krachten inspannen, om de menschen te overtuigen van het dwaze van godsdienst, Bijbel en kerk.

Eliadag heet het feest van de natuurkunde en electriciteit en dan zullen zeker weer andere geleerde sprekers optreden, om 't wonder van Elia's hemelvaart te ontkennen en om de uitvindingen van de menschen hemelhoog te verheffen.

Zoo zal de godsdienst wel verdwijnen, denken die dwazen.

Wel vreeselijk, hèl?

Maar al die menschen zullen eenmaal moeten zwijgen en aan God is het laatste woord.

Dat is een heerlijke gedachte!

Amerika en de malaria.

Wat malaria is? Wel, wat de menschen vroeger derdendaagsche koorts noemden.

't Is een ziekte, die vooral in vochtige, moerassige streken voorkomt. Noord-Holland is er bekend om en ook bijv. de streek bij Rome, bij de Pontijnsche moerassen.

Tal van onderzoekingen hebben bewezen, dat de ziekte wordt veroorzaakt door de steek van een zekere soort mug, de z.g. Anopheles. Zij legt haar eitjes in het water en de larven — d.z. de aanstaande muggen — leven een tijd in 't water, verpoppen zich en zwermen dan bij duizenden overal heen, brengen een bezoek aan slapende menschen, en, om het bloed af te zuigen, doorpriemen ze de huid hunner slachtoffers, en brengen er meteen de ziektekiemen: der malaria in. Gevolg is, dat de menschen ziek worden, soms zeer ernstig, vaak met doodelijk gevolg.

Kan men die muggensoort uitroeien, dan is het gevaar voor die ziekte verdwenen.

Men kweekt bijvoorbeeld een soort van vischjes, die in 't bijzonder op de muggenlarven aast. Of — men brengt booten in het water, die door hun voortdurende beweging den dood van de larven veroorzaken, want eitjes en larven drijven aan de oppervlakte van het water en moeten in verbinding met de lucht blijven; anders verdrinken ze. Ook sproeit men wel petroleum. Deze en andere middelen worden in Amerika beproefd.

Men gaat zelfs nog verder. Er moet zelfs in een stad aan iedere bewoner de keus gegeven zijn tusschen: gedurende acht weken kinine (een koortswerend middel) in te nemen óf de stad te verlaten. Wilden ze geen kinine innemen, dan maar weg! Zoo tracht men in Amerika deze ziekte te bestrijden. 'k Schreef een vorig maal al, dat Amerika probeert het beste, het gezondste land van de wereld te worden. 't Is wel naar, dat er zoo weinig andere menschen van mogen genieten.

BINNENLAND

Een honderdjarige.

Zoo las ik in de krant. En dan kijk ik gewoonlijk even, waar en hoe die honderdjarige zich bevindt. Menschen van een eeuw oud staan in het middelpunt van veler belangstelling.

Ik geloof, dat alle menschen hopen honderd jaar te worden en dat ze allen nog terugwenschen den tijd van Methusalem. En omdat ze hopen en wenschen, daarom betoonen ze zooveel belangstelling in een honderdjarige.

't Is daarmee net als met de staatsloterij. Jaarlijks nemen ik weet niet hoeveel duizenden een lot (of eigenlijk het twintigste deel van een lot) omdat ze hopen de honderdduizend te trekken.

Maar — de honderdjarige waarvan ik las, was geen man of vrouw, neen, 't was

een handelsfirma een distilleerderij, d.i. een fabriek, waarin uit kostbaar graan allerlei sterken drank, jenever enz. gestookt wordt.....

't Is de gewoonte, om een honderdjarige te gaan feliciteeren.

Dan zullen op de receptie bij die honderdjarige drankfirma wel verschijnen de *herbergiers*, die zooveel aan hun borrels hebben verdiend, de *dokters*, die de patiënten hebben behandeld, welke door het drankgebruik van vader of moeder of door eigen gebruik allerlei kwalen hebben gekregen; de *apothekers*, die de medicijnen hebben mogen leveren; de *lijkbezorgers* en de *doodgravers*, die aan den vroegtijdigen dood van drankpatiënten een duitje verdiend hebben.

En ik weet ook wel, wie daar *niet* zullen komen feliciteeren. Dat zijn de *vrouwen en kinderen*, die door de vaders zijn mishandeld, doordat deze zich hadden te buitengegaan aan het fabriekaat van de distilleerderij; de *vrouwen en kinderen*, omdat ze vaak slecht gevoed en gekleed waren, wijl vader het geld in de kroeg bracht; de vele inmiddels groot geworden *kinderen*, die lijden aan zenuwziekten en andere kwalen tengevolge van het drankgebruik van vader of moeder of van beiden; de *krankzinnigen en toevallijders*, die hun ellende te wijten hebben óf aan 't drankgebruik van hun ouders of aan 't gebruik door hen zelf...

Ik zal maar ophouden.

De honderdjarige distilleerderij zal wel feest vieren, maar 't zal een feest zijn ten koste van ontzettend veel leed en tranen.

Als ik 't *zoo* moest vieren, dan zou ik liever geen honderd jaar worden.

Holland op zijn kleurigst.

schreef ik in 't nummer van 24 April.

En daar zou ik nu niet weer over schrijven, als ik niet:

1e. *gezien* had de mooie foto in het „Schouwvenster” van 2 Mei 1924. Ik heb aan de redactie gevraagd, of ze haar in dit nummer wil plaatsen. Dan kunnen jullie zoo'n prachtig veld met hyacinthen bewonderen;

2e. *gelezen* had, dat ook de Parijzenaars zoo door onze tulpen in verrukking raken. Verleden jaar hebben de Hollandsche bollenkweekers aan de stad Parijs 40.000 tulpenbollen ten geschenke gegeven. In den tuin van de Tuilerieën — een paleis, door de bekende Catharina de Medicis gebouwd — zijn die tulpen geplant en nu — zoo schrijft het „Handelsblad” — nu toonen zij hun wonderschoone kleuren en trekken zij de aandacht van groote scharen Parijzenaars.

De bladen schrijven er met bewondering over en de „Figaro” — een Fransch blad — zegt, dat de tulpen de groote bloementapijten voor den geest roepen,

In de bloembollenvelden. Welk een rijke kleurenpracht. Over de landen waait de zoete geur van bloeiende hyacinthen.

welke op 't oogenblik geheel Holland in weidsche pracht overdekken!

Kijk, zie je, als ik zóó over Holland hoor praten, dan gaat mijn hart open; jammer, dat dit bij de meeste Hollanders tegenwoordig alleen maar gebeurt, wanneer ze winnen met 1—0 of zoo iets!

't Gemak dient een mensch.

Zoo denken vaak de jongste bedienden van de groote kantoren te Amsterdam. Die hebben, naar 't schijnt de gewoonte, de groote pakken brieven, die ze te posten hebben, in de naastbijzijnde brievenbus te werpen, waardoor zoo'n brievenbus in een oogenblik vol is en de andere menschen gedwongen zijn, naar het postkantoor of een andere brievenbus te gaan.

In plaats van die groote pakken even naar 't postkantoor te brengen, waar natuurlijk ruimte genoeg is, bergen zij ze in zoo'n nauwe brievenbus, tot groot ongerief van de andere Amsterdammers.

Die jongelui doen net als eens een heel dikke juffrouw deed. Zij kocht één kaartje naar Amsterdam, maar had zooveel bagage bij zich, dat ze een heele bank in de coupé noodig had. En toen keek ze nog leelijk, toen andere menschen liever wilden zitten dan blijven staan.

Gelukkig, dat de conducteur hier raad schafte. Dat moest bij een brievenbus ook kunnen!

PLAATSELIJK NIEUWS

Als een bijzonderheid kan ik melden, dat ik dezer dagen een heel pak brieven van „V. en B.”-neefjes ontving en daarin

heelemaal geen plaatselijk nieuws vond. De wereld gaat in Nederland dus een heel kalm en rustig gangetje.

OOM KOOS.

Zeldenrust.

KORT NIEUWS

Goed zoo. Een bengel van 6 jaar probeerde in Amsterdam den inhoud van een brievenbus in brand te steken. Gelukkig dat een burger den deugniet naar het politiebureau bracht.

Een lichtkrant. Op het hotel Rembrandt in Amsterdam is een elektrische lichtinstallatie gemaakt, waarop in lichtletters — door elektrische gloeilampjes gevormd — de nieuwste berichten worden bekend gemaakt.

Op een groot bord met elektrische lampjes loopen de letters voort. Zij schakelen zich aaneen tot woorden en tot zinnen, welke voor het oog van den toeschouwer voorbij rollen.

Ook in Stockholm en Londen heeft men reeds zulke lichtkranten.

Korte reisduur Java—Holland. Het stoomschip Adrastus van de N. S. M. Oceaan heeft de reis Java—Holland in 25½ dag afgelegd.

Tot nog toe was de kortste tijd geweest 27½ dag.

Draadlooze concerten in een park. In Manchester zullen dezen

zomer acht openbare concerten worden gegeven in het stadspark. Per draadloos-telefoon toestel wordt het concert overgebracht en door een luidspreker versterkt.

Als 't zoo doorgaat, is er eerstdaags in elk land maar één goed orkest noodig!

Vogelbescherming door kinderen. Zouden de Bussumsche kinderen het ingezonden stuk in „Vrij en Blij” hebben gelezen?

Ik weet het niet. Wel weet ik, dat zij een club hebben opgericht voor vogelbescherming: „de Merel”, welke club reeds zeventig leden telt.

De leden beloven bij toetreding: geen nesten te verstoren of toe te laten, dat anderen dit doen!

Bravo! Een goed voorbeeld!

Nog weer een andere tijd dan Zomertijd. In Diever (Drente) heeft de Herv. Kerk: Zomertijd. De Gereformeerde Kerk: Zonnetijd, dus een uur vroeger. Hoe moesten de schoolkinderen nu doen? Naar de klok van de Gereformeerde of naar die van de Hervormde Kerk zich regelen.

Dat kon haast een *kerkelijke* kwestie worden! Men heeft er een *nieuwe* tijd op gevonden: *de Schooltijd!* Een half uur later dan de Zonnetijd en een half uur vroeger dan de Zomertijd!

Droevig. Een Duitsch opleidingsschip, Bokus, is bij de Shetlandsche eilanden vergaan. Drie opvarenden verdronken, waaronder een adelborst, die *eerst vier van zijn makkers had gered!*

Zijn naam las ik niet vermeld.

Och neen, de helden uit *vredestijd* tellen niet mee. Wel de helden (?) die in oorlogstijd duizenden menschenlevens offeren!

VAN ALLES WAT

Waaghalszerij. Een zekere Mr. Bobby Leach, die in 1911 de Niagara-waterval „overstak” in een ijzeren vat, zal nu eerstdaags probeeren dezelfde reis te maken in een gummi-bal, waarvan de wanden niet dikker zijn dan een automobielband.

't Nut er van? Och, dat zal Bobby Leach zelf ook wel niet weten.

Maar — er zijn altijd menschen, die eens willen probeeren, hoe dicht zij den dood kunnen naderen, zonder dat hij ze grijpt!

En dan meenen ze, dat ze „beroemd” kunnen worden!

De Ezeltjes. Prinses Juliana heeft twee mooie ezeltjes gekregen. De dieren zijn uit Spanje gekomen. Prinses Juliana zal er wel heel blij mee zijn. En de ezeltjes zullen wel gauw aan haar wennen.

VRIJ·EN·BLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

12 JUNI
No. 17

VRIJ EN BLIJ

Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand

Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbzn., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG—ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.Z.N., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

Prijswinners Februari-wedstrijd.

Ouderen:

Veera, Amsterdam;
Moeders Liefeling, Beekbergen;
Trito, Apeldoorn.

Jongeren:

Prinses Juliana, Utrecht;
Wildeman, Hoorn;
Benjamin, Giessendam.

Oplossingen der Maart-raadsels.

Ouderen:

1. Steen-kool-zuur.
Bagger-machine-fabriek.
Wasch-kom-buis.
Bier-azijn-fabriek.
2. Een T(hee)gezelschap.
3. Hedel (Ede), Aalsmeer, Boxmeer, Eisenach, Hengelo.
4. Rookvleesch, ook vleesch.
5. Eerste petroleumbron gevonden bij Winterswijk.
6. Ruimte.
7. Komt men over den hond, dan komt men over den staart.
8. Wat de heeren wijzen, moeten de gekken prijzen.
9. Elspeet, Renkum, Wageningen, Elst, Katwijk.
10. Als de kat weg is, dansen de muizen op tafel.
11. Basalt (Bas-alt).
12. De kleermaker.

Jongeren:

1. Goud, Gouda.
2. Hindeloopen.
3. Vrij en Blij.
4. Een pottenbakker.
5. Automobiël.
6. Groningen.
7. Een ei.
8. Het licht.
9. Lepelbeker.
10. Bok, kok, hok, stok, vlok, klok.
11. De weg (of de sloot).

Oplossingen der April-raadsels.

Ouderen:

1. Het kruis.
2. Arnhem, Doesburg, Almelo, Deventer.
3. In het begin van April bracht de Koningin haar jaarlijksche bezoek aan Amsterdam.

4. Als de kok met de keuken-
[meid kijft,
Weet men waar de boter blijft.
5. Oud.
6. Prins Hendrik heeft een reis door Spanje gemaakt.
7. Het doel heiligt de middelen niet.

8. Noordwijk, Doorn, Baarn, Delft, Helder
9. Het geld dat stom is, maakt recht wat krom is.
10. Beloven en doen zijn twee.
11. Wat baet den uil kaers ende [bril.
Als de uil niet zien en wil.
(Uil, bril, water, kunnen, salade, Keulen, Aken, bas, wie niet.) (In dit raadsel waren een paar zetfouten ingeslopen.)
12. Assen, Fraeneker, Haarlem, Scheveningen, Vlissingen, Tiel.

Jongeren:

1. Het trapte op de brug!
2. Onderwijzers.
3. Spruitkool.
4. Top, sop, kóp, hop, mop.
5. Geen rook zonder vuur.
6. Leeuw-Eeuw.
7. Een voet van een mensch.
8. Duikboot.
9. Tempel-stempel.
10. Een lucifer.
11. Hertenkamp.
12. Een bakker.

VOOR JONG EN OUD

is het mooie boek van den bekenden schrijver

W. G. VAN DE HULST

VAN HOLLANDSCHE JONGENS IN DEN FRANSCHEN TIJD

met pl.m. 50 teekeningen van J. G. KESLER.

Prijs in omslag f 2.10 - In prächband f 2.90

Dit flinke boek, in royaal formaat en 213 groote pagina's dik, is verkrijgbaar in den boekhandel en, na ontvangst van postwissel bij de

UITGEVERSMIJ BOSCH - BAARN

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje bedoelt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBZN.
Uitgever „Vrij en Blij”
BAARN.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebussen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. Op het blaadje met de oplossingen bovendien de naam en de geboortedatum met geboortjaar. Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

»JE BENT EEN LIEF MEISJE EN JE HEBT ME NOOIT
WEGGEJAAGD.«

HET VOGELTJE.

„Sjierewierewiet, Sjierewierewiet,
Waarom heb je zoo'n verdriet?"

zong het kleine vogeltje voor het raam van een zolderkamertje. Daar binnen, vóór het raam, zat een meisje van zestien jaar. Ze had haar handen in den schoot gevouwen. Dikke tranen rolden over haar wangen.

„Omdat moeder zoo ziek is, vogeltje. Ze moet versterkende middelen hebben en we zijn arme menschen, we hebben geen geld, om die te koopen."

„Sjierewierewiet, Sjierewierewiet,
Is 't anders niet?"

zong het vogeltje weer.

„Jij bent een lief meisje en je hebt mij nooit weggejaagd, zooals die booze vrouw daarginds, drie huizen verder. Nu zal ik je ook helpen. Heb maar geduld. Ik ga nu weg, maar ik kom gauw terug."

Weg was het vogeltje. Het vloog één huis verder en ging daar in een boom zitten. Onder den boom zat een dame, die zich bezig hield met een handwerkje. Die dame zat o zoo bedroefd te kijken.

„Sjierewierewiet, Sjierewierewiet,
Ook al zoo'n verdriet?"

zong het vogeltje.

„Och, vogeltje," zei de dame zuchtend, „ik ben zoo bedroefd, omdat ik altijd zoo alleen ben. Er is geen mensch, die mij noodig heeft. Wat doe ik eigenlijk nog op de wereld?"

„Sjierewierewiet, Sjierewierewiet,
Praat zoo niet,"

zong het vogeltje. „God gaf aan ieder een taak. Geen leven is nutteloos. Daar is een arm meisje in 't huis hier naast. Dat meisje heeft een zieke moeder en die moet versterkende middelen hebben. Maar nu is er geen geld, om die te koopen. Voor dat meisje en haar moeder kunt u zorgen, als u wilt."

„Heel goed, vogeltje," zei de dame en even kwam er een glimlach op haar gelaat. 't Was, of het zonnetje door de wolken brak. „Ik zal

dadelijk naar dat meisje toe gaan. En voor de moeder zal ik eieren en melk meebrengen."

„Dat is best," zei het vogeltje, „dan zijn er drie geholpen. Er is altijd nog wel raad. Maar de menschen zijn zoo dom. Die zien niets en begrijpen niets. Wij, vogels, zijn veel verstandiger."

„Dank je wel voor je raad, vogeltje," zei de dame, terwijl ze opstond. „Ja, ik moet leeren, beter om mij heen te kijken. Misschien zijn er nog wel meer menschen, die mij noodig hebben."

„Die zijn er zeker," antwoordde het vogeltje. „Hier dicht bij woont een booze vrouw, die mij altijd wegjaagt, als ze mij ziet, en eens heeft ze haar poes al op mij aangehitst. Ik weet wel, hoe ze zoo boos komt. Daar is een man geweest, die haar kwaad heeft gedaan en sedert dien tijd kan ze het met mensch noch beest vinden. Ga maar eens naar haar toe en spreek eens vriendelijk met haar. Dat zal wel helpen."

„Ik zal het doen, hoor, lief vogeltje. Maar nu ga ik eerst naar het bedroefde meisje."

* * *

Toen het vogeltje een poosje later weer vóór het raam van het zolderkamertje zat, was het meisje juist bezig, haar moeder een eitje te koken. O, wat keek het meisje blij. Toen ze het vogeltje zag, kwam ze gauw naar het raam.

„Dank je wel, best vogeltje. Er is al hulp gekomen, hoor. En de dame heeft beloofd, dat ze voor ons zal zorgen, tot moeder weer beter is."

„Sjierewierewiet, Sjierewierewiet,
Dacht ik het niet?"

zong het vogeltje en toen vloog het vroolijk weg.

Maar het meisje zag het kleine diertje na en was toch zoo dankbaar en blij. Nu kon ze haar moeder nog eens goed helpen. Wat zou ze er nu goed voor zorgen, dat de zieke steeds op tijd versterkende middelen kreeg.

En de dame, die hulp had gebracht, was óók blij. „Iets voor anderen doen," dacht ze, „dat maakt vroolijk en gelukkig." L.

IN 'T KRAAIENNEST, door W. G. van de Hulst. (XVII.)

Juffrouw Poldermans had hen naar bed gebracht. Zoo raar leek dat, ja, maar 't was toch eigenlijk heelemáál niet raar geweest. . . . Ze had óók geschreid, en alleen maar: „Och, och, die brave man, die stakker!” gezegd. . . . Ze had hen heel diep onder de dekens gestopt, en gefluisterd: „Zul je nou voor je arme vadertje bidden? Ik zal het ook doen, hoor!”

Och, toen hadden ze nog veel erger moeten huilen.

Bidden! . . . Dik had 't geprobeerd. Hij was biddende in slaap gevallen.

In 't bed van Wim was 't heel òn-rustig. Telkens woelde hij heen en weer; trapte met zijn beenen tegen het houten voeteneind; bonkte zijn vuist tegen de schuine zoldering boven 't ledikant; duwde zijn hoofd diep in 't kussen; maakte bange huilgeluiden, — en tòch sliep hij.

Maar hij moest tegen een heel steil dak opklimmen, om een luchtballon te pakken, en dat ging lang niet gemakkelijk. En 't was zoo'n gekke luchtballon, 't ding lachte maar en had een wit mutsje op, net een mutsje van een zuster. Maar Wim kreeg hem tòch te pakken, aan het touwtje. . . . O, toen ging dat nare ding opeens de hoogte in en trok Wim mee! Hij gilde van bangheid. . . . Maar toen kwam vader eraan, ook tegen het steile dak op; hij balde zijn vuist en keek vreeselijk boos, en hij had een doek om zijn hoofd. . . . „O vadertje, vadertje, hèlp me toch, hèlp me dan!” . . . Vader kwam en trok Wim aan zijn beenen omlaag, maar — o vreeselijk, toen viel vader zèlf van het dak af in de diepte, hoe langer hoe dieper, en daar lagen allemaal scherpe stukken glas, en vader viel er midden in, en hij begon vreeselijk te bloeden. . . .

Met een angstigen schreeuw schrok Wim wakker.

Heerlijk, 't was maar een droom; 't was niet ècht; vader wàs. . . . O, en toen ineens wist Wim het weer zoo duidelijk en zoo bang, dat het tòch echt was; dat vader beneden lag in de bedstee en dat er zoo'n vreeselijk ongeluk was gebeurd.

Hij ging rechtop zitten; luisterde angstig.

't Was doodstil in huis.

Die stilte maakte Wim zoo bang.

Toen — o, hij wist niet eens, waaròm hij het

deed — toen liet hij zich uit bed glijden, en sloop heel voorzichtig op zijn teenen naar de trap. Even weifelde hij, maar toch ging hij verder, trêe voor trêe, bang luisterend, of de trap ook kraken zou. . . . Voorbij buurmans deur sloop hij, huiverig-bang, dat de deur opeens open zou gaan; de trap af naar den winkel. Hij rilde. . . .

O, even, éven maar bij moeder zijn!

De deurknop krikte. Hij schrok. . . . Toch duwde hij de deur open, zag ineens moeders gezicht komen uit de donkere schaduw van achter het papier, dat voor de lamp hing. . . .

„Wim? . . . wát? . . .” hoorde hij haar verschrikt fluisteren. Toen schoot hij op haar toe, duwde zijn hoofd snikkend tegen haar schouder, kòn niets zeggen.

Maar moeder begreep hem wel, ook zònder woorden.

Ze trok hem op haar schoot, ze drukte haar grooten, wilden jongen tegen zich aan. Zoo zaten die beiden een poos, troostende de eenden ander, en geen van die beiden sprak één woord.

Toen, heel zacht, begon moeder te bidden.

Wim hoorde 't. . . . Hij duwde zich dichternog tegen moeder aan, en snikte, snikte. . . . O, 't was zoo vréeselijk verdrietig, en 't was toch óók zoo. . . . zoo. . . . zoo heerlijk! Wát moeder bad, verstond hij niet goed, hij

kòn 't ook niet verstaan door zijn gesnik; maar 't was tòch goed, 't was tòch goed, 't was tòch heerlijk. . . . O, 't was, of zij beiden nu vader heel dicht bij God brachten.

Hoorde vader iets? . . . — Hij bewoog zijn handen. Zijn hoofd schoof wat over het kussen. Moeders gebed brak. . . .

„Nou gauw weer naar bed, Wim!” fluisterde moeder.

Wim ging. . . . Even, heel voorzichtig, raakte hij vaders hand aan. 't Was als een stille groet. Toen schoof hij haastig, op zijn teenen, weg.

Boven, in bed, huiverend onder de dekens gedoken, vouwde hij zijn handen, bad nu zèlf ook. . . . 's Avonds had hij 't niet gekund, toen was hij veel te verdrietig, veel te bang geweest. . . . Nu wèl!

En 't was weer doodstil in huis.

Onder Dik's bed lag het papier met de onvoltooide strafregels, vergeten. Tegen de schuine zoldering hing de mooie ballon langzaam inéén te schrompelen, vergeten. Buiten voor 't raam hing de glazen windbel, vergeten. . . . En als de stille nachtwind voorbij ging, rinkelde ze zacht.

Door de stille nachtstraat, over de ongelijke stoepjes, hipte een kat. 't Was Beppie.

Hij kwam voor zijn huis; hij krabbelde aan de deur: niemand hoorde hem. Hij sprong op de vensterbank, hij miauwde zacht; hij wachtte. . . . niemand kwam.

En hij ging weer terug, een steegje in, tegen een gootpijp op, een muurtje over. Hij ging den langen, geheimzinnigen weg, dien alleen de katten kennen, langs de schoorsteenen en over de daken, en door de goten. Hij kwam voor zijn eigen raam; hij keek schuw naar de windbel, maar durfde tòch. . . .

Met zijn beide pooten ging hij tegen de ruit staan, duwde zijn natte neus tegen 't glas. . . . Er was niemand om hem open te doen.

Wie zou ook aan Beppie denken? . . . Zelfs juffrouw Poldermans, zijn peettante, had hem vergeten, toen ze dien avond het venster sloot.

En Beppie trok zijn pooten terug. Hij keek eens, hij gaapte eens, hij draaide eens, en kronkelde zich toen maar warmpjes in elkaar

op de oude meelzakken, die nog in de goot lagen; . . . het droevig overblijfsel van het mooie spel.

En hoog boven de huizen, en hoog boven de groote stad met al haar verborgen lijdens en verdriet, stond de stille hemel met zijn flonkerende sterren.

X. *Het flauwe vlammetje flikkert nog. . . .*

't Werden donkere, droeve dagen.

Wim, die de oudste was, moest thuis blijven van school, om*op den winkel te passen, en de klanten te helpen, zoo goed en zoo kwaad als 't ging; moeder kon binnen niet gemist worden.

Uit de winkelschel was de klepel weggenomen: haar vroolijke hart was dood. . . . Zoo was alle vroolijkheid in 't vroolijke huisje van vroeger nu óók dood.

Triestigheid was er, en zorg, en verdriet.

Vader leefde nog, maar zijn leven was als een lamp, die heel laag is neergedraaid. Het flauwe vlammetje flikkert nog en danst; maar niemand weet, of het weer opbranden zal of dooven. Niemand weet, of vader nog beter worden kan, of sterven moet. Dat weet God alleen.

Kleine Toos was de vriendin van den buurman gebleven: 't drukke kindje kon bij den doodzieken vader niet zijn. Maar dat behoeft ook niet. Buurman zou wel op haar passen. En toen hij dien eersten morgen even met haar beneden in den winkel was, en juffrouw Poldermans binnenkwam en zei: „Och, dat stakkerdje, ik zal d'er wel meenemen, hoor!” — toen had hij 't meisje opgepakt, en was gauw met haar de trap opgesjokt naar zijn kamertje. . . . Nee, hoor! dat vreemde mensch kréég het kindje niet!

Toos vond 't goed. Toos had een best leventje. Ze mocht zijn heele kamertje onderstboven halen, en dan lachte hij nóg. En ze ging met hem wandelen; en ze kreeg opzettertjes¹⁾ om thuis mee te spelen; en ze ging in 't plantsoen witte steentjes zoeken, zakkenvol. En uit een krant knipte hij poppetjes, een

¹⁾ Kleine meelkoekjes die in ringetjes, ook van meel gebakken, opgezet kunnen worden.

heele lange slier, hand aan hand. En uit een dikken winterwortel sneed hij met zijn knipmes allerlei wonderlijke beesten, en die kon je opeten ook. En hij kookte appelmoes, en rijst met krenten, en nog veel meer lekkers. . . . De oude baas had het zoo druk, zoo druk: 's avonds laat, als Toos sliep stond hij nog de vaat te wasschen op 't portaaltje. . . . Hij voelde zich zoo rijk als hij nooit nog geweest was. Hij deed boodschappen voor de buurvrouw beneden, ja, hij maakte zelfs de bedden van de jongens op in 't Kraaiennest, bang, dat juffrouw Poldermans weer boven komen zou en hem misschien zijn kindje tòch nog ontfutselen.

Ja, juffrouw Poldermans was wel een beetje jaloersch op den ouden baas; maar ze liet het niet merken. Ze hielp ook, zooveel ze maar kon. Ze stuurde Wim soms een uurtje de straat op: „Ga jij nou maar spelen, hoor! anders wordt je ook nog ziek;” en dan probeerde zij wel zoo lang winkeljuffrouw te zijn.

Spelen! . . . O ja, dat ging wel. Soms, na vieren, dolden en ravotten Wim en Dirk mee met de jongens uit de buurt, alsof er niets gebeurd was, alsof daar achter, in 't somber kamertje, geen lijden en geen angst was. . . . Maar dan sneed soms opeens een vreemde pijn hen door 't hart. Dan liepen ze opeens weg, naar huis, zij samen.

Soms speelden ze in 't Kraaiennest, heel stilletjes.

Dik maakte een heel mooie, heel moeilijke teekening. . . . voor vader, als hij weer beter werd. Hij deed erg goed zijn best: er mocht geen foutje inkomen. En als hij met zijn buik op den vloer te werken lag, dat het zweet hem op den neus stond, was het, alsof hij nu iets heel goeds voor vader deed, alsof het toch wel een klein beetje helpen zou.

Wim kroop op 't dak; maar de oude pret kon dat dak hem toch niet geven. Hij teekende met een spijker figuurtjes in de verweerde, half groene en bruine pannen. Hij trok de

kleine bronzen kussentjes van mos weg, die hier en daar tegen 't dak kleefden. Soms dacht hij: „Hè, nu moest hier eens een vreemd plantje groeien, en als je daar dan een drankje van maakte en 't aan vader gaf, moest hij opeens beter worden!” . . . .

Och, dat was dom! . . . . Zijn eigen dwaasheid deed hem pijn.

Soms, als de dokter weer bij vader geweest was, soms twee keer per dag, en tegen moeder gefluisterd had: „'t Is hoogst bedenkelijk, maar zoolang er leven is, is er nog hoop,” — o, dan brandde het verdriet weer zoo heftig op in die jongensharten. . . . Hun mooie, blijde leventje van spel en vroolijkheid was door dat vreeselijke ongeluk op eens vernield. Zij hadden zoo plotseling den anderen, den donkeren kant van het leven gezien.

En de dagen, de lange, bange dagen gingen, één voor één. . . .

Toen, op een morgen, kwam Dik uit school. Hij duwde de deur open; de doode schel zei niets.

Moeder stond achter de toonbank; moeder zelf. Juffrouw Poldermans was op een stijfselkistje gaan zitten, dat daar tòch stond; en de buurman-boven zat op de onderste trap treden, en merkte niet eens, dat kleine Toosje allemaal koffieboontjes tusschen den rand van zijn ouden pantoffel en zijn kous instopte. . . .

Moeders oogen waren vochtig. . . . Dik zag het dadelijk. Maar — moeders oogen blonken toch, zoo vreemd, zoo blij.

Er was iets!

„. . . . O, juffrouw Poldermans, — nee, ik kan het niet goed zeggen, hoe het eigenlijk was, — maar toen de dokter tegen me zei: „Moeder, nou geloof ik, dat we toch gaan winnen, en dat het grootste gevaar voorbij is,” . . . . o, toen was 't, of ik muziek hoorde, of eigenlijk iets nog veel mooier dan muziek. . . . 't Leek wel een boodschap uit den hemel. Och, jullie weet het wel! we dachten allemaal, dat het sterven zou worden, de dokter ook; en ik had mijn man geheel overgegeven aan God. . . . Och, maar heel diep in je hart blijft toch altijd, altijd nog een klein, klein beetje hoop. . . . En kijk nou; onze Hemelsche Vader heeft een wonder gedaan. . . .”

RAADSELS.

Raadsels voor Ouderen.

1. Welke plaatsnamen kunt ge maken uit de volgende lettergrepen:
Drotemtar, Zaanveer, Stammerad, Nognigner, Techrut,
Leringhan.

Anneke, R'dam en Benjamin, Giessendam.

2. Mijn 'geheel is een bekend spreekwoord uit 11 letters bestaande;

Een andere naam voor grond is 1, 7, 2, 6, 9.
Ieder kind gaat 's Zaterdags in 't 3, 7, 8.
Een rivier stroomt door een 8, 7, 10.
Een ander woord voor kuip is 11, 4, 5, 10.
Door een naald steekt men een 8, 2, 1, 7, 6.

Anneke, R'dam.

3. Rebus.

Inwoner van Ierland D

4. $\frac{3}{4}$ van een poes en $\frac{3}{5}$ van een ceder geeft een bekend genees-
middel. Welk?

5. Rebus.

RAADSELS (vervolg).

6. Men ziet mij dikwijls in den nacht
En 's avonds houd ik ook de wacht,
Maar keert men mij achterste voren
Dan moet ik ieder toebehooren.

Raadsels voor Jongeren.

1. Rebus.

2. Ik ben een rivier in Gelderland.
Mijn eerste twee letters noemen iets, dat men 's winters heel
vaak en tegenwoordig 's zomers bijna altijd ziet en zelfs gebruikt.
De andere twee letters noemen een ouderwetsche lengtemaat.

3. Toen je geboren werd, had je het niet.
Toen je het kreeg, wist je het niet.
Nu je het hebt, gebruiken anderen het meer dan dat je het zelf
gebruikt.

4. Rebus.

5. Met N ben ik een woning van vogels
Met B ben ik niet slecht.
Met M gebruikt men mij op 't land.
Met V ben ik een kleedingstuk.

6. 'k Ben een aaklig stekend beest.
En 'k word door iedereen gevreesd.
Een letter aan mij toegedaan
Ziet ge een stadje in Holland staan
Bekend door lekk're...
Wil mijn naam in uw brief verstoppen.

Voor de heele kleintjes.

Om met een cent en een
halfje na te teekenen.

Hij keek scheef naar de pruimen.

EEN PRUIMEN-GESCHIEDENIS.

Marie was wát blij.

Ja, dat kwam óók, omdat het vacantie was, maar... daarom was ze nu toch niet zoo héél blij. Want de vacantie duurde nu al vijf dagen en daar was ze dus al weer zoo'n beetje aan gewoon geraakt.

Neen, er was heel wat anders.

Moeder had haar een schoon jurkje aangedaan en... nu mocht ze naar grootvader en grootmoeder. Maar daarom was ze nu toch ook niet zoo héél blij.

Bij grootvader en grootmoeder kwam ze wel veel vaker, want die woonden op 't zelfde dorp. Daar was ze dus óók al een beetje gewoon aan geraakt. Er was nóg iets anders.

Het was in den pruimentijd. En nu had grootvader vanmorgen gezegd: „Marietje, nu moet je vanmiddag maar eens bij me komen, dan krijg je een zak vol pruimen.”

Nu was het dan zoover. En dáárom was Marietje nu zoo blij. Ze had bijna geen geduld, om stilletjes te wachten, tot moeder haar klaar maakte. Maar ze kwam toch klaar, al moest moeder soms zeggen: „Als je nou niet stilstaat, laat ik je staan.”

Verbeeld je, dát zou wat moois wezen. Toen Marietje zich voorstelde, wat dát zijn zou, trok ze een pruimenmondje.

Gelukkig, nu mocht ze gaan. En nu was ze ook al heel gauw in grootvaders tuin.

Grootvader wachtte zijn kleindochtertje al op. „Ga maar eerst even grootmoe een kus brengen,” zei hij, „en dan gaan we samen naar de pruimen.”

Wat een heerlijkheid. Daar stonden ze al onder den boom. Grootvader pakte een tak en begon te schudden. En daar regenden de pruimen op den grond. Ze speelden verstopertje in het gras, ze rolden een eindje, vóór ze bleven liggen, ze buitelden over elkaar heen. Maar Marietje wist ze wel te vinden. En na een paar oogenblikjes had ze al wel dertig van die dikke, gele pruimen bij elkaar.

Grootvader vouwde haar een zak van een krant en daar gingen toen al die gele dikkertjes in.

Wat was Marie blij.

Ze pakte er grootvader eens voor en toen wilde ze ook maar 't liefst weer naar huis, om moeder haar schat te laten zien. Die zou óók wel blij wezen.

„Denk er om, Marie,” zei grootvader nog, „dat je nu niet dadelijk pruimen gaat snoepen. Je moet ze eerst aan moeder brengen; die zal ze dan wel wasschen en je vertellen, hoeveel

je er van hebben moogt. Zal je er goed aan denken?"

„Ja, grootvader," beloofde Marie en toen huppelde ze weg.

* * *

't Was heel warm. Wat werd die Marie moe. Toen ze bij haar huis gekomen was, voelde ze zich zóó moe, dat ze in den tuin eens even moest gaan zitten. Straks zou ze wel naar binnen gaan.

Wat zagen die pruimen er heerlijk uit. Hoeveel zou ze er wel van moeder mogen hebben? Twee? Of drie? Laatst had grootvader ook al eens pruimen gebracht en toen mocht ze er maar twee. Als je te veel pruimen at, kon je ziek worden, zei moe.

Maar twee! Marie lustte er wel meer. Hè, wat zou 't heerlijk zijn, als ze eens zóóveel pruimen zou mogen eten als ze zelf wou.

Zou ze er nu al vast eentje nemen? 't Mocht niet van grootvader, maar grootvader was er nu toch niet.

En Marietje nam een pruim en stak die in haar pruimenmondje.

„Pruimeneetster!"

O, wat schrok ze van dien naren Klaas. Die was, zonder dat ze hem gezien had, achter haar gekomen en nu liet hij zich languit op den grond vallen naast haar.

„Geef mij er ook een paar."

„Nee, 't mag niet."

„Nou, en je eet zelf ook."

Ja, dáár had broer Klaas gelijk aan. Maar Marie wilde niets van haar lekkere pruimen afstaan. Grootvader had ze háár immers gegeven.

„Toe nou, geef mij er een paar."

„Nee."

Klaas zei niets meer, maar hij keek scheef naar de pruimen.

Marietje zag het wel en ze besloot, om op haar hoede te zijn. Ze zou Klaas niet uit 't oog verliezen.

Maar Klaas wist wel raad.

„Bah," zei hij opeens, „wat heb jij een leelijk beest op je haar. O, en daar kruipt het in je nek."

Marie voelde naar haar nek en dacht een

oogenblik niet aan haar pruimen. Van dat oogenblik maakte Klaas gebruik. Hij greep toe en met dien éénen greep had hij vier, vijf pruimen te pakken.

„Laat los," riep Marie.

Maar Klaas lachte. „Wacht maar," zei hij, „ik krijg er nog wel meer." En met nog een greep trok hij Marie den zak uit de handen.

„k Wil ze weer," riep Marie boos.

„Zie dan maar, dat je ze krijgt."

Nu, daarvoor deed Marie ook wel haar best, maar het hielp haar niet. Klaas wist zijn buit te behouden.

Toen liep Marie schreiend naar moeder. Al haar vreugde was weg.

„Is 't al weer zoo?" zei moeder. „Al weer herrie?"

En ze liep naar buiten, om Klaas te roepen.

Klaas kwam en toen moest hij vertellen. En toen vertelde hij ook, dat Marie eerst van de pruimen gesnoept had.

„Mocht je dat van grootvader?" zei moe.

Marietje kreeg een kleur.

„k Zie het al," zei moeder. „Dus ben je allebei ondeugend geweest. Nee, Klaas, praat maar niet tegen. Geef mij de pruimen nu maar. Je krijgt er niets van en Marie ook niet. Dat is dan de straf voor je stoutheid."

't Werd voor Klaas en Marie een heel vervelende middag. En die middag was toch zoo goed begonnen.

„Was ik maar niet ongehoorzaam geweest," dacht Marie.

„Was ik maar niet ongehoorzaam geweest," dacht Klaas.

Maar nu was het te laat. En van de lekkere pruimen kregen ze niets.

Ze hadden eigenlijk geen een van beide trek meer, om eens flink te gaan spelen.

O, wat was dat vervelend!

En wat schaamde Marietje zich, toen grootvader dien avond kwam vragen, hoe de pruimen gesmaakt hadden.

Ze durfde hem niet aanzien en toen merkte grootvader dadelijk, dat er wat aan haperde. Marietje moest toen vertellen, dat zij van de pruimen gesnoept had. En Klaas moest ook opbiechten.

Natuurlijk kwamen er weer waterlanders. En grootvader keek ontevreden. K.

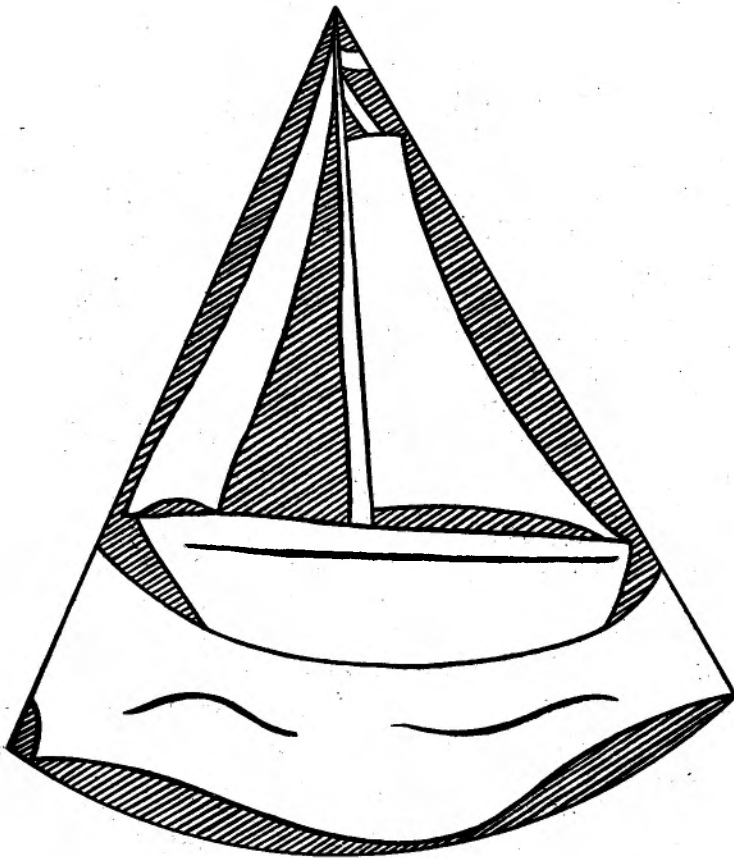
WAT KINDEREN KUNNEN.

Voor de Vacantie.

Zullen wij nog even aan 't werk gaan? Ik heb hier een prettige vakantie-bezigheid.

Vooruit dan maar. Je neemt een boterham-bordje, een potlood en een stuk papier. Je legt het boterhambordje omgekeerd op je papier en trekt er met je potlood een cirkel omheen. Nu ga je je cirkelvlak uitknippen.

Ben je zoo ver? Dan vouw je dat cirkelvlak dubbel. 't Figuur, dat je nu gekregen hebt, vouw je nog eens dubbel en 't figuur, dat je dan krijgt, nog eens. Dan moet je een vlak hebben als het vlak, van de bijgaande teekening. In 'n figuur noemen we een deel van een cirkel sector.

Nu teeken je in je cirkelsector het scheepje in de zee. Dan neem je de schaar weer en knipt die deelen weg, die op bijgaande teekening gearceerd zijn. Die arceering moet je dus op je eigen teekening niet aanbrengen, want dan doe je nutteloos werk. Ze dient alleen, om je te laten zien, welke deelen er weggeknipt moeten worden.

Als je zóóver bent, kun je je papier weer openvouwen. Nu? wat zeg je er van? En nu komt er nog kleurkrijt aan te pas. Maar daar behoef ik je niets van te vertellen. Je weet zelf wel, wat je daar mee doen moet. Je kunt nu, door in je papier eenige kleine vouwen te maken, de scheepjes ook wel opzetten.

Een makkelijk kunstje.

Vraag je vriendje of vriendinnetje eens, of die 1000 kan schrijven in vijf gelijke cijfers.

Maar dan moet je het eerst zelf kunnen, zeg je? Kijk dan maar eens hieronder.

$$\frac{6}{6} 666$$

Aan het klaverblad van vier!

Van vier? dan is het een gelukkig klaverblad! Wel Ouwina, jij mag me nog eens meer brieven schrijven, want jij kàn het, hoor! Wat een geluk dat die lantarenpaal, waar de auto tegenaan reed, zoo oud was dat hij dadelijk omviel. Anders was de auto misschien wel erg kapot gegaan. Ik hoop, als ik ooit eens tegen een lantaren oprijd met mijn fiets, dat het dan óók zoo'n oudje zal zijn, dat dadelijk opzij valt. Maar liever rijd ik heelemáál nooit tegen een lantaren aan, wat jij? Jullie hebben 't wel gezellig hoor, zoo met je zessen op één kamer. Ik geloof dat die Wim wel 'n echt lekker broertje zal zijn. Wat kan die al vroeg praten zeg!

Als je weer eens schrijft, moet je me eens vertellen of je al wat van de kunstjes uit „Vrij en Blij” gedaan hebt, of een handwerkje gemaakt; of zijn ze te moeilijk?

Het heele klaverblad de groeten en zeg ook die leuke broer eens van mij g'n dag. Doe je? Van Tante Mien.

Een leuk oud versje.

Zagen, zagen, wiede wiede wagen,
Jan kwam thuis om een boterham te vragen.

Vader was niet thuis,

Moeder was niet thuis,

Piep! zei de muis in 't voorhuis.

Bugel zal gekookt worden, maar heeft daar geen trek aan. Happerdepap weet raad en zijn vrouw wordt boos op hem.

De koning was ziek en mitsdien kon Happerdepap aan den slag komen. Maar de Erdal scheen dezen keer niet te helpen. Zijne Majesteit had pijn in den rug en die kon hij maar niet weer kwijt raken naar 't scheen.

Ten einde raad riep hij zijn medicijnman. Die kwam, trok een leelijk gezicht, maakte een dansje en trok nog eens een leelijk gezicht. Maar daar werd de koning ook al niet beter van.

„Uw kwaal is hardnekkig,” zei de medicijnman toen. „Er is een gezwel in uw rug en dat veroorzaakt de pijn. Er is maar één middel. Als de pijnlijke plek ingesmeerd wordt met het vet van een blanken jongen, dan gaat het gezwel door en de koning is behouden. Gebeurt dat niet, dan is er geen genezing.”

„Ja, maar,” zei de koning, „hoe kom ik aan een blanken jongen? De witte medicijnman heeft een jongen, maar die zal wel niets van zijn vet willen afstaan.”

„En is de koning dan geen meester over den witten medicijnman en zijn zoon? Heeft de koning geen mannen, die den blanken jongen met geweld kunnen wegnemen? Kunnen wij hem niet doden, om dan zijn vleesch in een grooten pot te koken?”

„Ja,” zei de koning, „dat moet dan maar, want die pijn is vreeselijk en ik kan het niet langer uithouden.”

Zijne Majesteit treuzelde niet. Hij gaf bevel aan zijn soldaten, om Bugel te halen.

Wat was de medicijnman blij. Hij had wel kunnen springen van blijdschap. Nu zou hij zich op Happerdepap kunnen wreken voor die stokslagen.

De familie Happerdepap zat doodbedaard in de hut, toen de soldaten van den koning verschenen. De krombeenige neger liep als bode van den koning voorop. Hij grinnikte. Hij ook was blij, dat Bugel zou gekookt worden. Dat had die blanke jongen er nu voor, dat hij hem zoo in de beenen geknepen had.

„Wat?” zei Happerdepap, toen hij de boodschap gehoord had. „Moet Bugel bij den koning komen? En moeten al die soldaten hem halen? Nou, dat is niet in orde. Bugel kan komen, maar ik ga mee.”

„En ik ook,” zei zijn vrouw. „Heb je wat uitgehaald, Bugel?”

Maar Bugel wist van den prins geen kwaad.

„Nou,” vond Happerdepap, „dan zal 't wel een misverstand zijn, maar we zullen eens hooren.”

De koning zette een leelijk gezicht, toen de familie Happerdepap voor hem verscheen. Hij had juist weer zoo'n pijn.

Hij verklaarde aan Happerdepap, waarom Bugel gekookt moest worden. 't Speet hem wel, maar er was niets aan te doen, dat zou Happerdepap wel begrijpen. Hij moest toch van zijn pijn af.

Happerdepap wist niet, wat hij hoorde. Bugel gekookt? Maar toen hij den medicijnman hoorde lachen, begreep hij, waaraan hij dit te danken had. En toen hij zag, dat de soldaten van den koning Bugel stevig vast hielden, toen begreep hij ook, dat geweld hier niet zou baten.

„Ik wil niet gekookt worden,” schreeuwde Bugel boos tegen den koning. „Kook je zelf maar.”

„Stil, Bugel,” vermaande Happerdepap, „er is niets aan te doen. Je moet gekookt worden.”

„Bugel gekookt?” riep zijn vrouw. „Ben jij ook een vader? Zeg je dat zóó kalm? Geef dien koning een draai om zijn ooren en als jij het niet doet, zal ik het wel doen.”

Vrouw Happerdepap was ernstig boos op

haar man. Ging het hem dan niet aan, dat Bugel gekookt zou worden? Die arme jongen.

Maar Happerdepap lachte, hoewel vrees en medelijden hem deden sidderen.

„Bugel moet gekookt worden,” verklaarde hij. „De koning mag geen pijn meer hebben en Bugel moet zijn vet geven.”

„Ik wil mijn vet zelf houden,” huilde Bugel.

In 't bosch, op een open plaats, werd een groot vuur gemaakt. En op dat vuur werd een reusachtige pot gezet. Die pot was half vol water.

De soldaten brachten Bugel er heen. Natuurlijk ging Happerdepap ook mee en zijn vrouw kwam er schreiend achteraan.

De krombeenige neger liep voorop en had zóó'n pret, dat hij 't niet houden kon van lachen.

Happerdepap zag het wel. En hij begreep, dat Bugel in zeer, zéér groot gevaar was.

Toen de stoet bij het vuur was aangekomen, moest er nog even gewacht worden op den koning. Maar al heel spoedig kwam hij er aan. Hij kon bijna niet loopen van pijn.

Bugel verzette zich niet tegen de soldaten. Zijn vader had hem geruststellend toegeknikt en nu vertrouwde hij er op, dat alles in orde zou komen.

„Maak maar voort,” zei Zijne Majesteit.

De krombeenige neger greep Bugel aan, maar toen zei Happerdepap:

„Vóór we beginnen, wil ik nog even iets zeggen. De medicijnman, die den raad gegeven heeft, om den koning met het vet van Bugel in te wrijven, heeft iets vergeten. Dat helpt alleen, als Bugel eerst ingewreven wordt met het zwarte medicijn, dat ik heb. En dan moet dit zwarte goedje er eerst ook eens flink in-trekken en dat duurt nog wel een dag of drie.”

De medicijnman begon te schreeuwen, dat daar niets van aan was en de koning had ook geen trek, om nog drie dagen met de pijn te worstelen. Maar Happerdepap hield vol. Als Bugel niet met Erdal werd ingewreven, hielp alles toch niets, zei hij. Ja, dan zou de kwaal van den koning zelfs nog verergeren.

De medicijnman sputterde nog wel tegen, maar de koning begreep toch, dat hij moest toegeven. Want die blanke medicijnman was toch een knappe vent, al had dat zwarte goedje hem ook niet geholpen.

Er werd nu besloten, dat Happerdepap Bugel mee naar huis zou nemen.

De medicijnman zou ook mee gaan, om te zien, dat alles goed toeging.

Natuurlijk wilden de andere negers toen ook mee en eindelijk verklaarde de koning, dat hij óók mee wilde.

Dat was een optocht.

„Bugel,” zei Happerdepap, „jongen, er is niets aan te doen. Ik moet je inwrijven, maar ik zal het wel zacht doen, hoor.”

„Als ik mijn vet maar houdt,” bromde Bugel.

Wat hadden de negers een pret, toen Bugel zwart werd gemaakt. En wat was de vrouw van Happerdepap boos.

„Hoe krijg ik den jongen ooit weer schoon,” zei ze schreiend.

„Dat gaat best,” zei Happerdepap.

Eindelijk was alles in orde. Bugel lag op den grond, zoo zwart als een neger.

„Ziezoo,” zei Happerdepap, „nu moet hij slapen. Gaat nou allemaal maar weg, menschen, en kom dan over drie dagen maar eens weer.”

't Duurde nog al even, voordat alle negers weg waren. De medicijnman wilde heelemaal niet weg, want hij vertrouwde Happerdepap niets. Toen hij echter een boodschap kreeg van den koning, om te komen, durfde hij niet blijven.

„Bugel,” zei Happerdepap, „dat was op 't kantje, jongen. En, vrouw, we kunnen hier nu niet meer blijven. Vannacht vertrekken we.”

„Weer naar Holland?”

„'k Wou, dat het waar was,” zei Happerdepap, „maar daar zie ik nou toch geen kans op.”

Maar de familie Happerdepap had niet met den krombeenigen neger gerekend. Die hield trouw de wacht en toen Happerdepap in den nacht gereed stond, om met vrouw en zoon te vertrekken, werd hij tegengehouden. De krombeenige neger maakte een kabaal van belang. De soldaten van den koning schoten toe en in één oogenblik was de familie Happerdepap omsingeld.

Toen werd er op bevel van den koning een wacht voor de deur geplaatst.

„Wat zullen we nu doen?” zuchtte Happerdepap. „'k Weet nou geen raad meer. Waren we maar weer in Holland. 'k Zou werken zoo hard ik kon.”

„Dat helpt nou allemaal niets meer,” vond

zijn vrouw. „Bugel moet gekookt worden. Och, och, Bugel.”

„'t Is nog niet zoo ver,” bromde Bugel. „'k Eet mijzelf nog liever op.”

Maar met dat al was het toch een vreeselijk geval.

Happerdepap wist eigenlijk ook geen raad meer, al hield hij zich ook groot. Een paar dagen uitstel had hij nu wel, dat was waar, maar dan?

Hij dacht zich bijna suf, maar hij vond geen oplossing. En in dien nacht kon hij niet in slaap komen. Hij moest maar steeds denken aan den armen Bugel. Z.

VOOR DE KLEINTJES.

Het lui-e Paard-je.

Om-dat jij niet loo-pen wil komt je vrouw te-laat.

Zie je dan niet, dat de trein daar al he-nen gaat?

Ja, ik heb het wel ge-zegd, maar je hoor-de niet.

Door je lui-heid, paard-je, breng je me in ver-driet.

Moet je nu wat met de zweep?

Houd je daar niet van?

'k Zal het nog één keer met jou nog pro-bee-ren dan.

Breng me nu maar weer naar huis, paard-je, toe, ge-zwind.

Ja, nu moet je loo-pen snel-er dan de wind.

L.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, v/a Uit-
gevers-M^h. Bosch, Baarn

BUITENLAND

Lichtstralen ?

Hou je van donker? 'k Denk het niet. De meeste jongens en meisjes houden van licht, volop licht. Gewoonlijk deugen ze niet, als ze zoo erg van donker houden. „Licht is leven,” zegt een spreekwoord. De bijbel noemt de zonde dan ook: werken der duisternis.

* * *
't Kan ook wel eens donker zijn, al is het klaarlichte dag.

Maar dan is dat op een andere wijze bedoeld. Als een vader werkloos is en dag in, dag uit probeert om aan den slag te komen en telkens weer huiswaarts keert met een moedeloos trek op 't gelaat, die al voorspelt: nog al geen werk!

Dan is het ook donker in 't gezin. En men spreekt dan wel eens van een donkere toekomst.

Zoo is de tijd, waarin wij leven, ook zeer donker. De gevolgen van den grooten oorlog, die bijna zes jaar geleden eindigde, laten zich steeds sterker gevoelen. Overal werkeloosheid, overal vermindering van het inkomen. Moelijkheden in alle opzichten. Algemeen wordt geloofd, dat de schuld hiervan ligt in de manier, waarop Frankrijk den overwonnen vijand behandelt.

Allemaal heb je wel gehoord van de Roerbezetting, de Roer of Ruhr is een zijtak van den Rijn zooals je weet.

Die bezetting van het Ruhrgebied is vooral het werk van den Franschen minister-president Poincaré.

Men hoopt, men gelooft, als die bezetting eens ophoudt, dat dan de toestand in Europa veel beter zal worden.

Of 't waar is, kan ik niet beoordeelen. Daarom schreef ik dan ook een ? achter 't woord, dat ik boven het stukje plaatste. Lichtstralen?

Waarom lichtstralen?

Poincaré moet als minister-president van Frankrijk bedanken, heeft al reeds bedankt!

Waarom? Omdat de uitslag van de verkiezingen voor de Fransche Tweede Kamer (Chambre des Députés) uitgewezen heeft, dat de meeste Franschen met de handelingen van Poincaré niet tevreden zijn.

Dus moet er een andere minister komen, niet alleen, maar die andere minister moet ook anders handelen dan Poincaré.

Dat zou dus kunnen beteekenen, dat de Ruhrbezetting zou ophouden!

En als nu de menschen van wie ik hier boven schreef gelijk hebben, dan zouden betere tijden voor Duitschland en ook voor Europa aanbreken.

Dan zou de toekomst niet meer zoo donker wezen. Zou dus Poincaré's aftreden een lichtstraal zijn?

Wij hopen, we wenschen, we bidden het!

De doodelijke straal.

Wat het is? Ik weet het niet. 't Is nog een geheim, maar ik meen al zoo'n beetje te vermoeden, wat het wezen zal. De naam duidt het reeds zowat aan.

Een straal die doodt!

Vuur, electriciteit, stikgas? *

Wie zal het zeggen? *

Waarschijnlijk is het een uitvinding, die ten doel heeft op grooten afstand menschen te doden, natuurlijk in den oorlog.

Pas heeft men de gruwelen van den oorlog gehad en... verafschuwde, pas heeft men het zilveren feest van de eerste Vredesconferentie (op 18 Mei) gevierd, of daar is weer iemand, die iets uitvindt, dat nog al moorddadiger is, dan al de reeds bestaande vernielingswerktuigen.

De Engelsche legerautoriteiten — d. z. de voornaamste heeren van leger en vloot in Engeland — hebben den uitvinder al verzocht, zijn uitvinding eens te vertoonen en — als het goed werkt, dan zullen ze hem wel veel geld voor zijn uitvinding geven en als er dan weer eens oorlog komt... nu, de rest begrijp je wel, hè? *

De Bijbel zegt van de menschen: Hun voeten zijn snel om bloed te vergieten!

Dat „oude boek” krijgt toch nog telkens gelijk, hè?

De Colorado-kever in Europa.

Een heel gevaarlijk kevertje, dat voor 't eerst in den staat Colorado in N.-Amerika ontdekt werd en daar al de aardappelplanten van de bladeren beroofde, is thans ook in Frankrijk aangekomen.

Als de aardappelplanten van hun bladeren beroofd zijn, kunnen de knollen niet groeien en komt er geen aardappel-oogst.

En nu eet niet alleen de kever zijn buikje er dik aan, maar ook de larven, wij zouden zeggen: de kinderen van den kever.

En aangezien die diertjes heel snel groot worden, krijgen ze niet alleen „kindertjes”, maar ook nog „kleinkindertjes” in 't zelfde jaar.

Dat wil zeggen, dat in één jaar drie geslachten van den Colorado-kever hun aanspraken op de aardappelblaadjes laten gelden.

Je zult dus wel begrijpen, dat men alles in 't werk stelt, om die gulzige diertjes te verdelgen.

Gelukkig, dat er ook menschen zijn, die voor dergelijke insecten een „doodelijke straal” hebben uitgevonden.

Als men de aardappelvelden bespuit met water, waarin een zeker vergif is opgelost, eten de Colorado-kevers zich dood aan het blad en zoo weet men ze uit den weg te ruimen.

Ik had laatst aan de kruisbessen-boompjes in mijn tuin ook een soort rupsen die de blaadjes totaal afvraaten.

Een kennis van me bespoot 's avonds de boompjes en... den volgenden dag lagen al de rupsen dood op den grond.

Op die manier zal ook wel de Colorado-keverplaag bestreden worden.

Ik wil nog even vermelden, dat in Zuid-Frankrijk de Colorado-kever dan ook ernstig bestreden wordt.

BINNENLAND

De Koningin in de Betuwe.

't Is jammer, dat de tocht van onze Koningin in de Betuwe niet één week eerder plaats had. Want dan had ze veel meer bloesem gezien.

Woensdag 21 Mei was de dag, uitgekozen voor het bezoek, en Maandag en Dinsdag te voren hadden wind en onweer het grootste deel van de perebloesems weggevaagd, terwijl de kersen Zaterdag van te voren reeds hun tooi hadden verloren.

Maar — onze geliefde Koningin, onze Prins en onze Prinses mogen dan veel van den bloesem der Betuwe hebben gemist, de hartelijkheid en de aanhankelijkheid van de menschen uit het land van „'t kleine revierke”, zooals Cremer de Linge noemt, die hebben ze volop kunnen genieten.

De correspondent van het „Handelsblad” vertelt zoo smakelijk van de eerepoorten, die in tal van dorpen waren opgericht; van de vriendelijke ontvangst door bewoners en schoolkinderen, die met hun lied de vorstelijke personen verwelkomden; van de bewoners der alleen staande hoeven, die met bloemen en groen voor hun woning staande, het koninklijk gezelschap afwachten en begroetten... dat men onwillekeurig uitroept: 'k Had er wel graag weer eens bij geweest!

In Andelst o.a. moest de auto bij een kromming van den weg stoppen en was ze weldra omringd door de eenvoudige dorpsbewoners en een kleine jongen reikte de Koningin een bloeiende tak van een appelboom over!

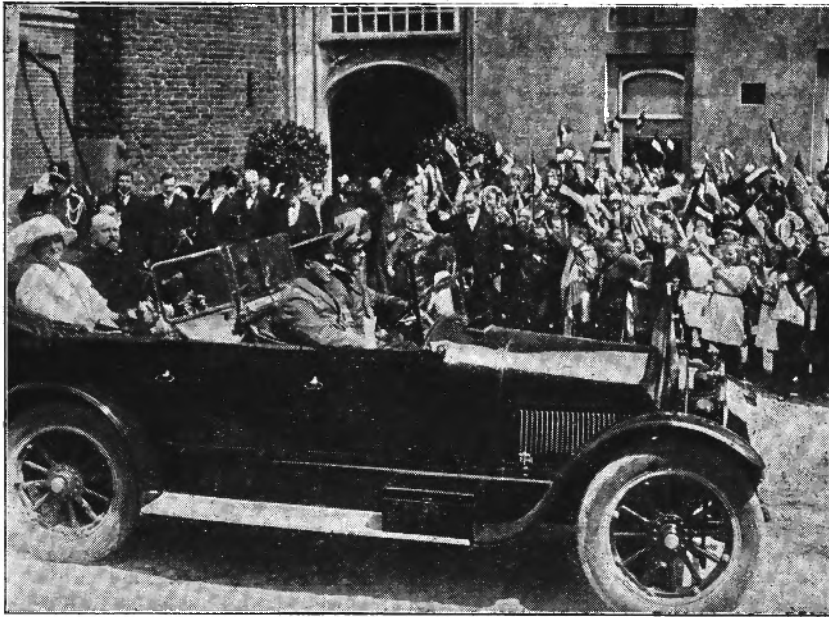
In Opheusden stonden de kinderen op 't tamelijk breede plein voor het gemeentehuis opgesteld, het hoofd der school gereed, om zoodra de stoet naderde het sein te geven tot een hartelijk welkomstlied.

Gelukkig het land, waar de Vorstin nog zóó door jong en oud wordt begroet!

Zilveren Jubileum der Eerste Vredesconferentie.

Allemaal hebben jullie natuurlijk al eens het Vredespaleis in Den Haag gezien; zoo niet in werkelijkheid, dan toch op een foto.

Voor dat gebouw heeft een schatrijke Amerikaan, Carnegie, een zeer groote som beschikbaar gesteld en verschillende vorsten en staten van heel de wereld hebben belangrijke en kostbare geschenken

Als een zegetocht was het bezoek dat onze Koningin aan de Betuwe bracht. In de dorpen stond de blijde bevolking om Hare Majesteit welkom te heeten in de rijke landouwen van Maas en Waal. Op onze foto ziet men onze Koningin op haar tocht door Buren.

gegeven, om het gebouw in- en uitwendig te verfraaien.

De stichting van dat gebouw had plaats naar aanleiding van de Vredesconferentie, die ruim 25 jaar geleden, op 18 Mei 1899, geopend werd op verzoek van den toenmaligen keizer van Rusland, Nicolaas II, die zoo onbarmhartig en gruwelijk met zijn familie door de Russische bolsjewieken vermoord is.

Van die Vredes- of Ontwapeningsconferentie is feitelijk niets terecht gekomen. 't Eenige wat er uit voortgekomen is, is een soort van scheidsgericht, waarvoor de verschillende staten hun geschillen met andere landen kunnen brengen, om een oorlog te voorkomen.

Let wel: kunnen brengen. Ze behoeven 't niet. Als ze liever oorlog willen voeren, gaan ze toch hun gang. En als we nu lezen van de groote luchtvlotten, die worden gebouwd en van de uitvinding van een „doodelijke straal”, dan vreezen we, of het Vredespaleis wel ooit aan zijn bestemming zal voldoen.

Men heeft op 18 Mei 1924 die eerste vredesconferentie eenigszins feestelijk herdacht.

Of er reden was om feest te vieren?

Ik zou het wel eens willen vragen aan al de vrouwen en kinderen, wier mannen en zonen en ouders in den oorlog gebleven zijn en aan al de oorlogs-invaliden!

Terecht

stond er boven het berichtje in de krant, waarin ik las, dat een 15-jarig meisje uit haar betrekking was weggelopen, zonder dat de ouders het wisten. Dezen waren toen naar de politie gegaan en hadden haar opsporing verzocht. En wat bleek

nu? Dat de jonge dame bij haar familie in Den Haag was. En daar had ze aan oom en tante, of wat voor familie het ook was, maar een of ander voorgelogen, want de familie wist niet eens, dat zij weggelopen was.

Ik stond er — toen ik er even goed over nagedacht had — eigenlijk even verbluft van. Een kind van 15 jaar gaat zoo maar op sjouw, zonder het aan haar ouders mede te deelen!

't Is gewoonweg ergerlijk en ongehoord!

De jonge juffrouw is nog wel een kind, maar niet in de boosheid. Ik zou zeggen: daarin lijkt ze me al aardig ver doorgestudeerd; misschien wel volleerd!

God beware jullie voor zooveel wijsheid.

Vader Cats zei:

Vroeg rijp, vroeg rot;
Vroeg wijs, vroeg zot.

PLAATSELIJK NIEUWS

Rotterdam. Zaterdagmiddag meerde hier aan de Parkkade de pas gereedgekomen kruiser „Java”. Het is het grootste oorlogsschip van Nederland en is gebouwd bij de Kon. Mij. „de Schelde” te Vlissingen. „k Heb hem alleen van buiten gezien, want op het schip werd je niet toegelaten. Als het schip is nagezien zullen er groote proeftochten mee worden genomen.

R.

A. A. v. d. M.

Giessendam. Dinsdagavond 6 Mei geraakte de chauffeur van een der autobussen van Gebrs. V., de heer B., waar-

schijnlijk doordat hij niet tegen een andere autobus wilde oprijden, zijn stuur kwijt, en kwam zodoende in botsing met een telefoonpaal, welke staat voor het huis van Dr. G., zoodat een ruit 'der autobus verbrijzeld werd en de heer B. eenige hoofdwonden opliep.

G.

Adr. Corn. d. R.

VAN ALLES WAT

In Ontario (Canada) is een ernstige pokken-epidemie uitgebroken. Onder de schoolkinderen, die allen gevaccineerd waren, kwam geen enkel geval voor.

Binnenkort vertrekt uit New-Castle in Engeland weer een expeditie naar de Noordpool onder leiding van George Burneg. Behalve een walvischvaarder (= een schip) en een kleine zeilsloep, neemt de expeditie ook een opvouwbare boot en een watervliegtuig mee.

Wisten jullie, dat de bliksemafleiders al zoo lang in gebruik zijn? De eerste werd in 1782 geplaatst op de St. Martinuskerk in Doesburg. Lang geleden al, hè?

De schrijver van „Robinson Crusoe” was Daniël Defoe, de zoon van een slager. Robinson Crusoe was een matroos, die eigenlijk Alexander Selkirk heette, en die vier jaar lang als eenig menselijk wezen geleefd heeft op het eiland Juan Fernandez. Selkirk heeft alles van die vier eenzame jaren verteld aan Defoe, en die schreef de heele geschiedenis op in een boek.

In Frankrijk worden door voddenkoopers graag oude schoenen opgekocht. Ze verkoopen ze dan weer aan fabrikanten, die ze een reeks van bewerkingen laten ondergaan, totdat ze tenslotte te voorschijn komen als imitatieleer. Dit wordt gebruikt voor behangsel, kofferbekleding, enz.

De schrijpen. Ongeveer een eeuw geleden vond een zeker juwelier, Joseph Gillot in Birmingham, de stalen schrijpen uit. Terwijl hij aan 't werk was, spleet hij per ongeluk een van zijn fijne stalen gereedschappen. Juist kwam er iemand bij hem, voor wien hij een kwitantie moest schrijven, en toen hij zoo gauw z'n veeren pen niet vinden kon, probeerde hij zich te behelpen met het stalen staafje. Wonder boven wonder ging 't daar héél goed mee, zóó goed, dat hij besloot, voor andere mensen ook van die stalen pennen te gaan maken!

Niet alleen menschen en dieren kunnen hoesten. In Amerika groeit een plant, die bijzonder gevoelig is voor stof. Als de kleine openingen in de bladeren door stof verstopt raken, worden de in het blad ontwikkelde gassen met kracht uitgestoot. Hierdoor ontstaat een geluid, dat denken doet aan ons hoesten.

VRIJ·EN·BLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

26 JUNI
No. 18

VRIJ EN BLIJ

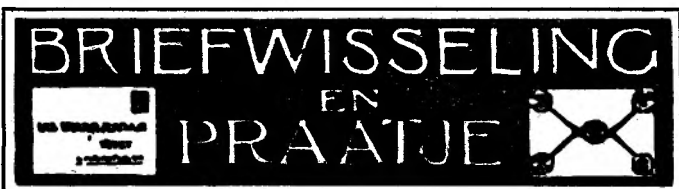
Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand

Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbzn., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVR. W. BLOMBERG—ZEEMAN, CÉDÉ, CONSTANCE, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

Briefwisseling.

Amerstoort, Kerstroos. Je hebt reeds tweemaal geschreven! En nu heb je dan antwoord. Ja, 't duurt gewoonlijk lang. Denk maar eens even na. Je brief, 'k zal maar zeggen van de maand April, komt ongeveer half Mei bij mij. Dan is mijn copy voor het tweede nummer van Mei al weg. En dus kan je op zijn vroegst in Juni antwoord krijgen. 't Is wel lastig, maar 't is niet anders, want „Vrij en Blij” kan niet op de brieven en de beantwoording wachten. 't Moet op tijd verschijnen. Natuurlijk mag je meeraadselen. En 't is maar goed, dat je de raadsels vast opgezonden hebt. — *Beekbergen, Moeders Rechterhand.* Je komt ook mee raadselen? Bravo! — *Giessendam, Benjamin.* Moeder ziek geweest? En gelukkig weer beter. Wat zal je dankbaar zijn! — *Heusden, Tine Friedli.* Ben je bij een oud-raadselnichtje van „V. en B.” geweest? En was die al getrouwd? Leuk zeg. Vertel me eens, hoe kom je gemakkelijk van Gorkum naar Heusden? — *Kampen, Kabouter Glunderoog.* Is 't nu al zomer genoeg naar je zin? — *Makkum, Raadselvriendinnetje.* Je schijnt „Onze Courant” wel trouw te lezen, zeg. Hoe gaat het nu met je kleinen broer? — *Middelburg, Meikever.* Neen, als 't zomer is, hebben de meeste kinderen geen tijd voor raadselen. Ik merk het wel aan de briefjes. — *Rotterdam, Anneke.* Of ik nog een nichtje kan hebben? Nog wel zes. Vooral als ze zich zoo bescheiden komen aandienen als jij! Ziek geweest? 'k Geloof wel, dat het akelig is. Ik ben het in jaren niet geweest! Gelukkig! Prijzen? Ja, dat gaat zoo wat bij loting. Wie al de oplossingen goed hebben, loten met elkaar. Maar elke keer zijn er drie! 't Slot van je brief vond ik fijn. „Ik zal mijn best doen”, schreef je. Maar dat is noodig ook! — *Batavus.* Je blijft nog maar gerust een poosje meeraadselen, hoor. — *Schraard, Heit syn fânke.* Hartelijk dank voor je gezellig geschreven briefje, zeg. 'k Geloof, je zou „myn fânke” ook zijn, als ik je heit was. Ik kom van den zomer misschien in Friesland en als dan Schraard niet te ver weg is, om te fietsen, dan kom ik je eens opzoeken. — *Uithuizermeeden, Blondina.* Zal je er om denken, dat je ook op de oplossingen schrijft je woonplaats. — *Voorst, Het Duo.* Of je mee mag raadselen. Je hebt geloof ik al een prijs! Je wensch is dus al spoedig vervuld. Leeren jullie al Fransch? Fijn, zeg.

Aan allemaal.

Denk er toch vooral om, dat je op de oplossingen óók naam, schuilnaam en adres zet! Ik zoek eerst de oplossingen bij elkaar en dan de briefjes. En als ik dan de oplossingen nazie, kan ik niet weer op de briefjes gaan kijken, waar je wel woont, of hoe je eigenlijke naam is.

Allemaal hartelijk gegroet van

OOM KOOS.

Prijswinners Maart-wedstrijd.

Ouderen:

Dikkertje, Rotterdam; Oogtandloos, Zaandam; Water-
lilie, Den Haag.

Jongeren:

Goudvischje, Voorst; Tom Duimelot, Sneek; Zwartoog,
Leiderdorp.

Prijswinners April-wedstrijd.

Ouderen:

Jasmijn, Voorschoten; Raadselvriendinnetje, Makkum;
Veldbloem (I), Hollandsche veld.

Jongeren:

Het Duo, Voorst; Bleekneus, Rotterdam; Winterwille,
Bolsward.

Je weet wat je doen moet. Je schrijft een briefkaart aan *Meneer Bosch*, Baarn, Kantonlaan 19; op die kaart naam, adres, enz. met den titel van het gewenschte boek. En dan zal je het wel spoedig ontvangen.

LIJST VAN BOEKEN

waaruit de prijswinners in den raadselwedstrijd van Oom Koos een keus kunnen doen.

Voor de Ouderen:

K. VAN D. Een prettige Vacantie.
TRUIDA KOK. De Tweelingen.
A. A. C. DE VLEETTER. Max en Lo.
JOH. H. BEEN. Spekkie, de Pijper
der Zeeleppers.
J. STAMPERIUS. Met de „Rem-
brandt” naar Genoa.

Voor de Jongeren:

G. INGWERSEN. Jantje en Jaapje.
Toen Jantje ziek was.
JAN VELTMAN. Om een lijke
stroop alles over hoop.
J. STAMPERIUS. Janneman en de
Droomkabouter.
F. J. HOFFMAN. De Wondersmeer.
JAC. v. d. KLEI. Goudhartje.
TRUIDA KOK. Lotje Walter.

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje bedoelt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen worden ingewacht uiterlijk den **derden Donderdag** van elke maand aan nevenstaand adres.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebussen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. Op het blaadje met de oplossingen bovendien de naam en de geboortedatum met geboortejaar. Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBZN.
Uitgever „Vrij en Blij”
BAARN.

„HOUDT JE TOCH STIL,” ZEI EEN VAN DE DIEVEN BOOS.

KWAAD MET GOED VERGOLDEN.

„Weet je wel,” zei een oude kraai tegen den haan, die op den mesthoop stond te kraaien, „dat er in den komenden nacht twee dieven zullen komen, om den ezel van den boer te stelen? Nu vertel ik je 't maar, dan weet je er van.”

„Dat is precies goed,” antwoordde de haan. „De boer is een slechte meester voor ons. Vraag den ezel maar eens, hoeveel slaag hij krijgt en als de boer slecht geluimd is, gooit hij mij, als ik maar even begin te kraaien, met alles wat hem voor de hand komt. Ik vind het dus heel goed, dat de ezel hem ontnomen wordt. Dat is een verdiende straf.”

„'t Kan wel wezen,” zei de oude kraai, „'t kan wel wezen, maar mij is altijd geleerd, dat je kwaad met goed moet vergelden. Je moet het nu zelf maar weten. Ik heb je 't nieuws verteld en jij kunt het overige nu wel met den ezel overleggen. En nu wensch ik je goeden dag.”

„Kukeleku,” kraaide de haan; „ik ga maar eens naar den ezel toe, die zal ook wel van het nieuwtje ophooren.”

De magere ezel stond in zijn hok in de schuur zoo'n beetje te droomen. In zijn droom zag hij een welgevulde voederbak. Een vriendelijke man streelde hem over den rug.

„Kukeleku,” kraaide de haan, toen hij de schuur binnenstapte. „Je wordt gestolen, baasje. Vannacht komen er dieven. Is dat niet aardig? Wat zal onze baas dan op zijn neus kijken. Dat is eens precies goed voor hem.”

„En zal hij er vriendelijker van worden?” vroeg de ezel. „Nee, ik weet veel beter. Wij moeten kwaad met goed vergelden.”

„Ja, dat zei de kraai ook,” merkte de haan op.

„Goed, weet je, wat wij moeten doen? Als de dieven komen, moet jij heel hard beginnen te kraaien, zoodat de boer wakker wordt. En ik zal, als de dieven mij willen meenemen, zóó met de achterpooten slaan, dat ze zich geen raad weten. Misschien zal de boer, als hij ziet, hoe wij voor zijn belang opkomen, ons dan voortaan beter behandelen.”

„Best,” zei de haan, „afgesproken. Aan mij zal het niet liggen, dat belooft ik je.”

* * *

Toen de klok in dien nacht twaalf uur sloeg,

kwamen de dieven. Voorzichtig slopen ze het erf op. Maar ternauwernood hadden ze de deur van de schuur opengebroken, of de haan, die gewaakt had, begon te kraaien.

„Kukeleku! Kukeleku!”

„Wat deed hij zijn best.

„Houdt je toch stil,” vervelend beest,” zei een van de dieven boos. „Als 't nou nog niet uit is, draai ik je den nek om.”

Maar zoover kwam het niet.

De andere dief was naar het hok van den ezel toegegaan en wilde grauwtje losmaken. Maar daar kwam hij goed te pas. Grauwtje schopte achteruit, dat het een lust was en een oogenblik later lag de dief op den grond te spartelen.

Intusschen was de boer door het kraaien van den haan wakker geworden.

„Ellendig beest,” mompelde hij. „Moet je mij nu ook al storen in mijn nachtrust? Wacht maar, ik zal je wel eens even den nek om-draaien.”

Haastig stond hij op en greep een lantaarn. Maar wat stond hij te kijken, toen hij in de schuur kwam en de dieven zag.

„Oho,” zei hij, „wou je den ezel stelen? Nee, maar, dat zullen we dan toch nog eens zien.”

Haastig zette hij de lantaarn op een kist en greep een stok. En toen ging het van klets, klets. De slagen regenden neer op de ruggen van de dieven. Of ze toen ook beenen konden maken. O, wat liepen ze. En ze namen zich voor, nooit weer op het erf van den boer te komen.

Toen de dieven gegaan waren, gooide de boer zijn stok weg en ging naar den ezel.

„k Heb wel gezien, hoe je achteruit schop-te,” zei hij. „Je bent een trouw beest. Voortaan zul je het goed bij mij hebben, hoor. 't Spijt me, dat ik je zoo slecht behandeld heb.”

Toen ging de boer naar den haan.

„Ik dank je wel voor je hulp,” zei hij, „en ik belooft je, dat ik niet meer boos op je zal worden. Kraai voortaan maar zooveel als je wilt.

Wat waren de dieren blij, toen de boer zoo sprak. En wat hij beloofde, hield hij. De ezel en de haan hadden goede dagen en ze behoeften zich nooit meer te beklagen over een slechte behandeling.

Z.

■ T KRAAIENNEST, door W. G. van de Hulst. (XVIII.)

De tranen parelden moeder weer in de oogen, tranen van blijdschap, tranen van dankbaarheid. En die beide oude menschen knikten maar. Ze konden niets zeggen, er schoot hun een brok in de keel. . . . Ze behoefden ook niets te zeggen; moeder zag tòch wel, hoe innig ze met haar meeleeften: Eerst in haar droefheid; nu, in haar vreugde, óók.

Dik was een beetje geschrokken, zoo vreemd geschrokken. . . . Hij zag moeders tranen, hij hoorde moeders blijde woorden, en achter zijn eigen oogen begon het óók te branden. Hij schoof juffrouw Poldermans voorbij, wilde wat vragen aan zijn moeder, kòn het niet goed; kòn haar alleen maar aan haar rok trekken.

Moeder antwoordde ook niet. Moeder trok Dik tegen zich aan, zijn wang tegen haar schort; . . . en die beiden begrepen elkan- der wel, ook zonder woorden.

„Ja, maar we moeten nog heel erg voorzich- tig zijn, zei de dokter. Mijn man is nog héél zwak, en hij moet het heel rustig hebben, en zich heelemaal niet druk maken. . . .” Moeder keek even tusschen 't gordijntje door naar binnen. Zàchter nog zei ze: „Hij slaapt! . . . O, dat is zoo goed voor hem.”

En de buurman tilde gauw Toosje op, om vooral toch te zorgen, dat het stil bleef bene- den; . . . in zijn hart óók zoo blij, dat hij 't leuke kindje nog een poosje houden kon. . . . „Au! . . . wat is dat nou?” . . . Allemaal harde dingen in zijn pantoffel. . . .

Hij sjokte tòch maar door, gauw de trap op, alsof iemand hem zijn schat afnemen kon. Juf- frouw Poldermans keek hem na; — jaloersch.

„Wim is weg om bloedworsten te halen bij den slager op den Hoogendijk. . . . Ga jij hem nou gauw even tegemoet, Dik. Ze zijn erg zwaar misschien.”

Dik vloog de deur uit.

Als je zoo blij ben. . . . o, dan vlieg je!

Vader lag in de bedsteê, heel stil.

Toch had moeder, door de gordijntjes heen, verkeerd gezien: slapen deed hij niet.

Hij lag maar heel stilletjes, de oogen geslo- ten; de armen lang-uit op 't dek; héél moe, maar — zonder pijn. Dat was zoo wonderlijk

heerlijk. . . . En om zijn lippen was een flauwe glimlach. Hij had de woorden van den dokter wel verstaan. O, hij zou zoo graag bij zijn vrouw, zijn kinders blijven. Zou het mogen? . . . — Zou het mogen?

Zijn lippen bewogen soms.

't Was, of ze wat zeiden, wat vroegen. . . .

Wie zou die stille stem, zonder woorden, verstaan?

. . . . .
„Pssst! . . . Beppie! . . . Zoek'em! zoek- 'em!” . . .

Wim gooide een groote papier-prop van de zoldertrap af, en Beppie, de vroolijke kat, vloog het ritselende ding na, de steile trap- treden af, en sprong met een bons neer op het portaaltje, boven op de prop.

Dik zat boven op 't hekje bij de trap er naar te kijken. . . . „Hier, Beppie! . . . Hier!” Ze hadden hun hansoppen al aan; speelden nog een poosje vóór ze naar bed gingen.

Beppie kwam al terug, heel rustig, de prop in den bek, den kop statig-stijf in de hoogte, om 't ritselding niet tegen de trap treden te stooten.

Wim pakte hem 't papier af, smet het op- nieuw naar beneden, en wéér vloog Beppie 't na. . . .

Toen rinkelde de deurknop op 't portaaltje. De jongens doken terug. Zou de buurman 't ge- hoord hebben? Zou hij brommen? . . . — Zij hadden zich vroeger aan zijn gebrom niet veel gestoord. Maar nu, nu was het toch anders geworden. 't Was of ze nu een vreemd ontzag hadden gekregen voor den ouden man.

't Bleef verder stil daar beneden.

Toen, opeens, smet Dik de prop het zol- derraam uit, de goot in. Beppie, die 't zag, sprong haar na. . . .

„Zeg, Dik, ik weet wat. . . .”

Wim klom gauw uit 't raam, pakte Beppie de prop af en smet haar toen tegen 't schuine dak op aan de andere zijde van de goot. . . . 't Lukte; de domme kat vloog haar na, maar vóór hij haar grijpen kon, rolde 't ding alweer naar beneden. Nòg eens! . . . De jongens schaterden om 't verwonderd kijken van de kat. . . . Nòg eens! . . . Ja, maar toen had Beppie 't al begrepen. Hij loerde de prop na,

maar wachtte tot ze weer beneden kwam, en sprong er toen boven op. . . .
„Geef hier!”

Wim rukte Beppie 't ding af, smet het wild weg, wist eigenlijk zelf niet wáar heen. . . . 't Wipte over 't dak heen. Beppie, die 't zag verdwijnen stooft het na, wipte óók over 't dak heen. . . .

„Jô! . . .” schrok Dik.

Ze hoorden in de stilte van den avond, dáar, aan de andere zijde van het dak, gekras, het bonken van een losliggende pan, en toen. . . . nóg iets. 't Was net een doffe smak in de diepte; net of er iets viel.

„Jô. . . .!” zei Dik nog eens, . . . „als Beppie nou. . . .”

Wim was ook geschrokken. Hij hield zich groot. „Och, jô, katten vallen niet, en als ze vallen komen ze toch op hun pooten terecht!” . . . O, hij had wel even tegen de schuinte willen opklauteren, om te zien. Net als toen met dien luchtballon.

Net als toen! . . . En opeens moest hij weer denken aan dien vreeselijken avond van toen!

Nee, het dak op, dat deed hij, dat durfde hij niet meer. . . .

Beppie kwam niet terug.

„Ga je mee naar bed?” vroeg Wim.

„Ja, maar Beppie. . . .”

„Maar dan laten we het raam een klein beetje open. Als hij dan weer terugkomt, kan hij er best in. Maar ik kruip er gauw onder, hoor!” . . . .

Moeder kwam niet meer. Moeder had het veel te druk deze dagen. Vaders beterschap kwam voetje voor voetje nader, maar weifelend, alsof ze elk oogenblik weer terug wilde hollen.

„Voorzichtig, hoor. . . . geen drukte!” zei de dokter telkens weer.

En moeder stuurde de jongens, voor wie 't soms zoo moeilijk was in 't kleine huis beneden altijd rustig en stil te zijn, maar vroeg naar 't Kraaiennest. Dáar konden ze dan nog wel een poosje spelen. Toosje sliep nog altijd bij buurman. . . . En dan was zij met vader alleen, en dan kon ze den winkel nog eens opruimen, en de kousen stoppen, en. . . . o, dàt was een stille, groote vreugde. . . . dán kon ze ook met vader praten weer, heel zacht. . . . O, in die lange bange dagen had ze 't bijna nooit gekund, nu wel weer. 't Was, of ze haar man uit den dood had weergekregen.

En daar boven in 't Kraaiennest stoeiden en ravotten de jongens als van ouds. Nu vader al een beetje beter werd, leek het wel, of ze 't groote gevaar niet meer zagen. . . . Ze bedachten weer hun leuke spelletjes als van ouds, maar — de rinkelbel van glas lag in een hoekje van den zolder weggeborgen; een paar glaasjes waren gebroken. Nee, met die rinkelbel spelen, deden ze niet meer; die deed hen altijd weer denken aan dien avond. . . . dien vreeselijken avond van toen. . . .

„Wim, ik hoor nog niks!” fluisterde Dik van uit zijn bed.

„Och, jô. . . . katten lopen altijd zoo zachtjes. Hij komt best. . . . Zullen we eens roepen?”

Ze doken weer te voorschijn. 't Begon al donker te worden. . . . Ze riepen: „Beppie! Beppie! . . . Poes! . . . Poe-oe-oes!”

Ze hoorden niets. . . . Stil? Ja, tòch wat. Hoor maar! Hij miauwt. Maar 't lijkt zoo ver, zoo diep!

Ze riepen nog eens. . . . 't Baatte niet. Dat verre, diepe ge-miauwt, hè, 't klonk hun ákelig in de ooren.

Ze kropen maar weer in 't bed, bleven liggen luisteren, of ze 't soms nog hoorden. Tot ze eindelijk toch in slaap vielen.

.....

O, 't waren heerlijke dagen, die eerste van vaders beterschap.... Ja, ja, ze mochten heelemaal geen drukte maken, dat wisten ze wel; maar 't was voor de jongens zoo heerlijk, weer eens eventjes bij vaders bed te mogen komen.... En dan wilden ze wel alles tegelijk vertellen: van een auto, die de leuning van de brug had stukgereden; — en van den meester, die een horloge had laten zien, dat nog van zijn overgrootvader was; — en van een groote waterrat, die zóó maar over de gracht liep 's avonds; — o, en van nog wel honderd andere dingen meer.... En Dik had zijn teekening al bij vader tegen den muur geprikt.... En Wim had gezegd: „Vader, als u nou weer héélemaal beter bent, gaan we dan weer eens vissen? Ik heb vijf kippeveeren: daar kun je zoo mooi drijvertjes van maken....”

Vader had geglimlacht. Zijn bleeke, vermaerde hand streelde Wim's haar.... Vader dacht aan heel andere dingen dan aan auto's en oude horloges en waterratten en visschen-gaan. Soms, als de jongens zoo fluissterend bij hem babbelden, als alles toch zoo héérlijk, zoo góed was.... dan dwaalden vaders oogen naar boven, naar de duistere zoldering van de bedstee.... Maar hij zag geen duisternis; hij zag heerlijk licht. In zijn hart was de diepe, groote dankbaarheid, en 't was, of zijn oogen die dankbaarheid wilden dragen tot den Hemelschen Vader, die zóó groote blijdschap gaf.

Zou hij bij zijn jongens mogen blijven? Zou hij weer voor hen kunnen gaan werken?....

Toen, op een middag, zei vader opeens tegen Dik, die aan tafel te werken zat aan alwéér een nieuwe teekening: „Waar is Bep pie toch?....—Hij is den heelen dag nog niet bij me geweest?”

Dik kreeg een kleur. Hij boog zich heel diep over zijn teekening, alsof hij opeens héél fijne lijntjes moest zetten.... Hij durfde niet antwoorden.

„Je moet toch eens gaan kijken, jongen, waar 't dier zit.... Hij komt me zoo trouw opzoeken, elken dag; maar vandaag....”

„Ja, vader!” haastte Dik. Hij was al wég, de deur uit; duwde haar veel te hard dicht: 't pijnde vaders zwakke hoofd.

Wim was in den winkel. Hij stapelde allemaal pakjes zeepoeder op een plank voor 't raam.... „Wim, jô, hoor'es! Vader vroeg waar Bep pie was!”

Wim liet van schrik een pakje zeepoeder in den suikerbak vallen....

„Zeg Wim, zal ik 't maar zeggen van gisteravond?”

„Ja.... nee!.... Nee, hoor, nóg niet. Zullen we nog eens even boven gaan kijken? Misschien is-t-ie er nou wel.... Nog niet zeggen, hoor!”....

Daar ging de winkeldeur open. 't Was de dokter. Moeder, die aan den overkant even bij juffrouw Poldermans was ingewipt, kwam haastig de straat oversteken....

Vader vroeg niet meer naar de poes; dacht niet meer aan 't dier.

Maar de jongens wèl.

„Bep pie!.... Poes! poe-se-poes!” riepen ze dien avond, toen ze weer veilig in 't Kraaiennest zaten.... „Bep pie!”

Even góed luisteren!

Ja?....—o ja, daar was het weer, dat klage-lijk miauwen. Hè, 't deed hen pijn!.... 's Morgens hadden ze ook geroepen, 's middags ook, maar toen kwam er geen antwoord. Nu, in 't halfduister, — nu, in de stilte van den avond, was 't weer duidelijk te hooren. Akelig toch!.... Hij zat zeker ergens in den tuin bij die mevrouw.

Ze slopen de goot een eindje door. Dàn naar den eenen, dån naar den anderen kant... Brrrr! nee, ze durfden niet verder. Ze dachten aan dien bangen tocht door 't pakhuis en over dat muurtje bij de meid. Nee, hoor!.... En 't begon zoo te waaien. De wind spookte zoo tusschen de daken. En 't leek, of ze allerlei rare, bange geluiden hoorden.... Brrrr! ze doken gauw naar binnen, deden 't raam dicht.

Maar Bep pie dan?

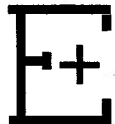
Raadsels voor Ouderen.

1. De meid heeft een ongelukje gehad. Ze heeft de schaal met fruit laten vallen en nu ligt alles door elkaar. Help ze eens even zoeken:

Napsalipase, lapep, nasana, umirp, erpe, anaban, tricnoe, olmene, mesilp, balskep en repkiz.
Amejy, Halfweg.

2. Hoe schrijft men droog gras met vier letters?
Blikoortje, A'dam.

3. Rebus.

VRI + D & D + N 'D
C (1 D. G.)

4. Maak uit de volgende lettergrepen een spreekwoord. Het vetgedrukte woord is het eerste:

ge - loopt - men - kens - het - ver - zet - ba - Als
tij - ver - de

5. Bijbelsch raadsel.

Schrijf onder elkaar de volgende negen Bijbelsche namen, elk van vier letters.

1. De overgrootvader van David. 2. De broeder van Jacob. 3. Een zoon van Jacob. 4. Een richter. 5. Israëls eerste koning. 6. De eerste mensch. 7. Lots schuilplaats. 8. Een profeet uit Jerobeams tijd. 9. Een bekende Moabitische vrouw.

De eerste letters noemen den Babylonischen naam van een Joodschen balling.

6. Rebus.

S l S D   ' Z
+ G & Z L
 (- e)

Raadsels voor Jongeren.

1. Groen zijn de muren;
Wit zijn de burenen;
Zwart zijn de knapen
Die in de kamertjes slapen.
Rozeknop, A'dam.

2. Welke schoenen trekt men niet aan de voeten?
Postduif, Albl.dam.

3. Rebus.

4. Wanneer de zon schijnt of de maan,
Dan wil ik altijd met U gaan
Soms voor u uit, soms aan uw zij,
Soms achter u bevind ik mij.
Maar als het donker is mijn vriend
Is 't zeker, dat gij mij niet vindt.

5. Rebus.

K i (2 x p) + R +

VRIENDEN?

Zoo, dat gaat goed. Sla nu maar raak,
Dat 's kerelswerk, dat 's een vermaak,
Zóó hoort het onder kameraden.
Hoe kwam het zoo? Een driftig woord
Werd ongeduldig aangehoord
En — boosheid drong tot booze daden.

Zeg, schaam je. Wie zal 't wijste zijn?
Of vrees je misschien voor den schijn
Van lafheid, — als je toe gaat geven?
De sterkste is, die zich bezint,
Zijn drift bestrijdt, zichzelf verwint,
En smaad en onrecht wil vergeven. L.

EEN NARE DROOM.

Op een van de mooie, warme dagen der laatste Meimaand had Marinus Beumers, met zijn vrienden den geheelen Zaterdagmiddag door bosch en veld gezworven. Wat een heerlijke middag was dat geweest. Een plezier hadden ze gehad van je welste. En toch, toen Marinus 's avonds in zijn bed lag kwamen er een paar herinneringen bij hem op aan dingen

die nu niet zoo goed geweest waren. Ze hadden in een tuin seringgen gekaapt, er waren vogelnestjes uitgehaald en dat mocht niet. . . . Ook torren en kevers hadden ze gevangen. . . . Dat mocht wel, had meester gezegd, mits het alleen gebeurde om de diertjes te bekijken, maar daarna moesten ze direct weer losgelaten worden. Doch de jongens hadden er dien middag — zooals gewoonlijk — heel wat anders mee gedaan. De beestjes waren in lucifersdoosjes gestopt om ze te „bewaren” of, nog erger, de jongens hadden een draad aan de pootjes gebonden, en ze zoo laten vliegen! Dan dachten de diertjes dat ze vrij waren, maar pas waren ze een eindje weggevlogen of ze voelden zich weer terugtrekken. Als tenminste niet een vogel, in zijn vlucht, de beestjes die zóó een gemakkelijke buit waren, had opgepikt.

Marinus wist wel, dat hij aan zulke wreede spelletjes niet mocht meedoen, en, eerlijk gezegd, heel veel genoeg had hij er ook niet aan beleefd. Maar de anderen hadden het ook gedaan, en dus. . . .

Eindelijk — nadat hij geruimen tijd had liggen na te denken over wat er zoo dien dag gebeurd was — viel Marinus in slaap, en hij droomde. . . . Hij droomde, dat hij liep in een grasveld van reusachtige afmetingen. Het gras

was wel zoo hoog als boomen en toen het even begon te regenen, kon hij gemakkelijk schuilen onder een klaverblad. Marinus wist niet hoe hij het had. Eerst vond hij het wel aardig, doch toen hij goed om zich heen keek, werd hij bang. Wat kroop daar langs dien bloemstengel — zoo dik als een jonge boom — voor een rood-bruin monster naar boven?

Marinus herkende het: een onze-lieve-Heer's-beestje was het.

Maar. . . . zoo groot als een reuzenschildpad. Het dier(tje) zag er wel niet onvriendelijk uit, maar Marinus ging toch een beetje uit den weg.

Op eens hoorde hij het ronken en brommen als van een geweldigen motor, en een schaduw gleed over hem heen. „Een vlieg-machine,” dacht onze vriend, „wat vliegt die laag. . . . Maar, neen hoor, toen hij opkeek zag hij, dat hij zich vergiste: een vlieg-machine was het niet maar een ontzettend groot, zwart monster, met zes pooten, een gestreept

onderlijf en een angst aanjagend uiterlijk. Het kwam met uitgespreide vleugels, waarop de zon schitterde, op hem aangevlogen. — „Een reusachtige meikever” . . . dat was het eenige wat hij kon denken, maar toen viel er al niet meer te denken, want het gras om hem heen kraakte en kreunde, de bloemen knapten af en Marinus voelde zich door het monster beetgepakt en in de lucht meegenomen. Het duizelde hem, en hij wist niet meer wat er met hem gebeurde. —

Toen Marinus weer tot zich zelf kwam, voelde hij wel dat hij niet meer in de lucht zweefde.

Hij lag opgesloten in een klein aardhol, zóó, dat hij zich nauwelijks bewegen kon. Verwar-

de, krijshende geluiden troffen zijn oor en in het begin kon hij maar niet begrijpen waardoor die geluiden veroorzaakt werden, doch na een poosje bleek hem dat er op luiden toon gesproken werd. Eerst begreep hij niets van de taal die gebruikt werd, doch, vreemd genoeg, later begon hij er iets van te begrijpen. Wat hij hoorde was niet erg geruststellend. Het bleek hem, dat hij in handen — eigenlijk „in pooten” — was gevallen van een clubje meikevers, die zich verveelden en daarom kattedwaad uithaalden.

— Er zijn er nog niet veel, klonk een schelle stem.

— Neen, Pilo zegt, dat hij er moeite genoeg mee gehad heeft, om er een te vangen.

— Wil hij hem bewaren, dat hij hem opgesloten heeft?

— Ga weg, jô, dat mag hij niet van z'n vader. Hij is even weg om te eten, en ik pas zoo lang op, dat de jongen niet wegloupt. Straks komt Pilo terug met een touw, dan zullen we hem een beetje laten loopen. . . . O, daar is hij. . . .

Ja, daar kwam Pilo aan, de meikever die Marinus had gevangen. Het aardhol werd opengemaakt en daar voelde de arme jongen zich door een paar ruwe behaarde pooten beetgepakt en naar buiten gesleept.

En nu gebeurde er wat Marinus reeds in het hol had hooren voorspellen. Hij werd op den grond gelegd en een touw aan zijn been gebonden. Toen moest hij gaan staan en wilden de kevers dat hij loopen zou. Maar Marinus kon niet vooruit komen. Door droefheid en angst stond hij als vastgenageld. En om hem heen, als reusachtige monsters, liepen de jonge meikevers te lachen. . . . Hu, wat klonk dat akelig.

— Hij wil niet, krijschte Plokkie en Purkie schreeuwde: — hij moet! Pilo, jaag hem wat op. Maar die aansporing was niet noodig, want Pilo had reeds een stuk hout genomen en stootte er Marinus mede tusschen de ribben. De arme jongen moest nu wel loopen of hij wilde of niet.

— Daar gaat hij, riepen de jonge Meikevers, kijk hem eens loopen.

En werkelijk, toen Marinus aan den gang was viel het hem mee. Van het touw had hij niet zooveel hinder. Hij zou hard loopen, mis-

schien kon hij zoo ontvluchten. . . . Maar och arme, hij had nauwelijks een 20 passen gedaan, of pats, daar lag hij voorover op zijn neus en voelde hij zich achteruit gesleept, langs den ruwen grond.

De dikke Purkie, sloeg zich met vier van zijn zes pooten op zijn dikke, geelgestreepte buik, zoo moest hij lachen — kijk hem eens wurmen, kijk hem eens wurmen, riep hij maar. . . .

— Nog één keer Pilo, riep Plokkie. . . .

— Nee we zullen hem. . . .

Maar verder kwam Pilo niet, want de meikevers riepen :

— Jô, jô, daar komt je vader aan. . . .

En daarop klonk door de lucht een gebrom als van wel vijf vlieg machines bij elkaar. Plotseeling hield het op, en tot zijn schrik zag Marinus, die weer zoo'n beetje opgekrabbeld was, een Meikever, wel tweemaal zoo groot als zijn kwelgeesten, op hem afkomen.

— Wel, wat is dat hier, klonk een diepe basstem. . . . wat hebben jullie daar?

— Die heeft Pilo gevangen, zei direct Purkie! (Purkie was bang dat hij de schuld zou krijgen!)

— En wat heb ik je gezegd, hè, deugniet? Jonge menschen zijn geen speelgoed voor meikevers. Breng hem direct terug naar de plaats waar je hem gevangen hebt, of ik zal je. . . .

Nu voelde Marinus zich weer door Pilo opgenomen en voortgedragen door de lucht. Maar het scheen wel, dat Pilo hem niet zoo goed vast had als bij het vangen, mogelijk was hij wel geschrokken van het standje dat zijn vader, die een ongemakkelijk heer scheen, hem gegeven had. Hoe het ook zij, op een gegeven oogenblik gleed Marinus hem uit de pooten en kwam onze vriend met een smak in een grasveld terecht. Juist dacht hij, dat hij wel minstens een paar gebroken ribben zou hebben. . . . toen hij wakker werd. En wat bleek?

Hij was uit zijn ledikant op den grond gegleden: zóó had hij gewoeld.

—
Maar dit nam Marinus zich toch voor: nooit zou hij meer kevers gevangen houden en plagen, want hij begreep nu hoe wreed dit was.

v. d. H.

WAT KINDEREN KUNNEN.

Onze wedstrijd.

Wat een verhaaltjes! Zoo ongeveer honderd. 't Was een heel werk, om die allemaal te lezen.

Wel, wel, wat hebben de kinderen van „Vrij en Blij” hun best gedaan. Vooral de jongere kinderen. Die hadden toch zulke leuke verhaaltjes ingezonden. Er waren ook wel veel anderen, die dat gedaan hadden, maar . . . sommigen van de oudere kinderen waren al zoo erg deftig geworden en pronkten met mooie zinnen uit . . . hun leerboek. Een kind had b.v. den zin neergeschreven: „Gauw verorberden zij hun boterham.” Ik wou wel eens weten, of die jongen soms ook tegen zijn moeder zei: „Moeder, ik heb mijn boterham al verorberd.”

Neen, hé, dat zeg je niet. Maar waarom dan zoo deftig te schrijven? Omdat je zoo iets eens gelezen hebt? Je moet niet naar die mooie zinnen uit je leesboek kijken, hoor. Blijf natuurlijk en waar.

Gaarne zouden we allen jongens en meisjes, die aan den wedstrijd deelnamen, een prijs willen geven. Maar dat kunnen we toch niet steeds doen. Daarom houden we ons dezen keer aan de uitgelooft tien prijzen. Wie nu geen prijsje krijgt, moet den moed maar niet verliezen. Er komt wel weer een wedstrijd.

Hier volgen nu de jongens en meisjes, die een prijsje gewonnen hebben. Een mooi boek is al die tien kinderen toegezonden.

Carolientje Bovenkerk, 7 jaar, Amsterdam.

Pieter M. Veldkamp, 8 jaar, Hilversum.

Kees Karres, 9 jaar, Oosthem.

Marietje Wilhelmina van Riessen, 10 jaar,
Bloemendaal.

Annie Goebertus, 11 jaar, Zetten.

P. Korteweg, 11 jaar, Rotterdam.

Douwe Tiemersma, 12 jaar, Leeuwarden.

H. Hagedoorn, 13 jaar, Den Haag.

Ali Jungerus, 14 jaar, Rotterdam.

Mien Diephuizen, 15 jaar, Voorschoten.

EEN SAMENSpraak.

Man, zeg, ga je naar de markt?

— Ja, vrouwtje, ja. —

Neem je mij wat lekkers mee?

— Nee, vrouwtje, nee.

Lekkers koopen doe ik niet,

Want betalen wil ik niet,

Nee, vrouwtje, nee. —

Vrouwtje, zeg, blijf jij in huis?

— Ja, baasje, ja. —

Kook je mij een lekker maal?

— Nee, baasje, nee.

Kookten doe ik voor je niet,

Lekker eten maak ik niet,

Nee, baasje, nee. —

'k Neem je toch wat lekkers mee.

— Ja, baasje, ja. —

Vrouwtje, ben je dan te vree?

— Ja, baasje, ja.

'n Lekker maaltje maak ik vlug,

Kom maar gauw bij mij terug. —

Ja, vrouwtje, ja.

L.

De familie Happerdepap gaat op de vlucht en heeft buiten de hut een wonderlijke ontmoeting. Dankbaarheid is de wereld nog niet uit en de dikke negerin is een vriendin in den nood.

„Een mensch moet soms denken, dat zijn hoofd er moe van wordt, Bugel, leer dat van mij,” zei Happerdepap op den volgenden avond tegen zijn zoon.

Happerdepap had den heelen dag al gedacht. Er moest toch een middel zijn, om Bugel voor die kookpartij te bewaren. En dat middel had hij nu eindelijk gevonden.

„Je zou maar wat minder denken en wat meer doen,” vond zijn vrouw. „Nou moet de arme Bugel toch gekookt worden.”

„Dan kookt meteen de Erdal er af,” antwoordde Happerdepap.

„Maar, vrouw, Bugel wordt niet gekookt.”

„Nee,” ging Happerdepap voort, „eerder laat ik mij zelf koken.” En toen hij dit zei, legde hij de hand op het hart.

„Jij ook niet,” zei zijn vrouw, half schreiend. „Ik wil jou ook niet missen.”

„Vrouw,” zei Happerdepap, „we hopen nog samen veel zuurtjes in gezondheid te eten. Maar dan moeten wij hier eerst vandaan. Bugel, daar in dien hoek ligt de houten schop. Haal die maar eens even, want om hier vandaan te komen, moet er gewerkt worden. Doe jullie nou straks, of je slapen gaat....”

„Nee,” zei vrouw Happerdepap, „we blijven samen. Waar jij bent, zullen wij ook wezen.”

„Misschien kun je mij ook wel helpen. Maar denk er om, er staat een wacht voor de deur. Gelukkig, de lap is al voor 't raampje, de negers kunnen dus niet naar binnen zien. Weet je, wat ik bedacht heb? Als 't nog een beetje donkerder is, ga ik een gat graven onder den wand van de hut. Dan kruipen we daardoor naar buiten.”

„Dat zullen de negers hooren,” merkte Bugel op.

„Als we 't voorzichtig doen, niet. Kijk, de negers staan bij de deur en die letten er alleen op, of er ook iemand de deur uitkomt. Maar nu graven we het gat juist onder den achterwand van de hut. Daar is 't straks heel donker ook, want daar staan boomen. Als het gat groot genoeg is, kruipen wij er door en verdwijnen in het bosch.”

„Was het maar zoover,” zuchtte vrouw Happerdepap, maar Bugel was vol goeden moed.

Nog even werd er gewacht, toen nam het werk een aanvang.

't Was nog niet zoo gemakkelijk. De houten schop was een zeer lastig werktuig en Happerdepap mocht ook volstrekt geen leven maken. Alles moest zoo stil mogelijk gebeuren.

Bugel kwam zijn vader te hulp. De uitgegraven aarde schoof hij stil en voorzichtig ter zijde. Dan kreeg Happerdepap ruimte. Telkens hield de graver op, om te luisteren. Maar de negers voor de hut hadden het zich gemakkelijk gemaakt. Ze lagen op 't gras en ze praatten en lachten druk met elkaar. Ze maakten zelf zóóveel leven, dat ze onmogelijk konden hooren, wat daarbinnen voorviel.

Happerdepap baadde al spoedig in zijn zweet, maar toch hield hij vol. Zóó had hij nog nooit gewerkt. Maar 't ging nu ook om Bugel. Als er geen bevrijding kwam, dan.... Happerdepap mocht er niet aan denken. Hij maakte er met zijn vrouw en Bugel wel gekheid mee, maar in zijn hart zat de vrees.

En daarom werkte hij. Het gat werd grooter en grooter; eindelijk was het zóó groot, dat men er wel doorheen kon kruipen.

„Ben je klaar?” vroeg Happerdepap fluisterend.

Buiten lachten de negers; het was nu het goede oogenblik. Happerdepap ging voor. Hij nam alleen zijn kistje met Erdal mee; dien kostbaren schat wilde hij toch niet gaarne achterlaten.

Toen hij zich door de opening had heengewerkt, ging hij plat op den grond liggen en wachtte op Bugel. Die kwam al gauw naast hem en toen volgde zijn vrouw. Daar lagen ze alle drie naast elkaar.

Wat was dat?

Daar kwamen sluipende schreden naderbij. Nog één oogenblik, daar struikelde iemand over Bugel. Maar met één beweging hield Happerdepap zijn beide handen op den man of vrouw, die daar gestruikeld was. Er volgde een benauwd geluid, maar anders niet.

„'t Is de dikke negerin, vader,” fluisterde Bugel opeens.

„Houd je mond,” zei Happerdepap tegen de bevende vrouw. „Bugel, heb je geen doek of zoo?”

Bugel had er geen, maar vrouw Happerdepap wel en 't duurde maar een oogenblik, of die doek zat netjes in den mond van de negerin.

Happerdepap liet haar opstaan en voor zich uitloopen. „Maar zacht,” beet hij haar toe, „als je leven maakt, hak ik je tot moes.”

De vrouw deed gewillig, wat haar gezegd werd. Ze liep heel zacht en deed haar best, om geen takje te doen kraken.

Gelukkig, al spoedig was Happerdepap met de zijnen onder de beschermende boomen van het bosch gekomen. Maar van rust was nog geen sprake. Eerst moest men veel verder van het dorp verwijderd zijn.

Men volgde een boschpad. Daar was het wel heel moeilijk loopen, want het was nog duister en zoo nu en dan stootte een van het gezelschap zich aan een boom of aan een dikke tak.

Maar men kwam toch langzamerhand verder. Happerdepap liet de dikke negerin voor zich uitloopen, maar hij had, toen hij in 't bosch

was gekomen, een touw om haar arm gebonden en dat touw hield hij stevig vast.

Eindelijk dacht Happerdepap, dat men nu ver genoeg weg was, om eens even te rusten.

Toen trok hij den doek uit den mond van de negerin en zei: „Wat deed je bij mijn hut?”

Ze begon vroolijk te lachen, toen hij haar dat vroeg. „Ik wilde geen kwaad doen, o blanke man,” zei ze. „Ik wilde je helpen. Ik had gedacht, dat ik door dat hok, dat je daar buiten hebt gemaakt, wel bij je zou kunnen komen. En dan zou ik je naar buiten geholpen hebben. Want ik wil niet, dat ze den blanken jongen zullen koken. Ik heb medicijnen van u gehad, blanke man, en die hebben mij heel goed geholpen. En nu wil ik den blanken jongen helpen.”

„Zoo,” zei Happerdepap bevredigd, „je bent een goed mensch.”

„Zie je wel, Bugel, ik heb het altijd wel gezegd: Wie goed doet, goed ontmoet. Maar wat moet ik nou toch met haar beginnen? Ik moest haar maar terug laten gaan.”

„Doe dat niet,” zei zijn vrouw haastig. „Ze kan ons verraden.”

„Dat zal ze wel laten,” vond Happerdepap. „Ik vertrouw haar.”

„Wil de blanke man naar mij luisteren?” vroeg de negerin. „De blanke man zal in het bosch verdwalen. Laat mij den weg mogen wijzen. Ik zal den blanken man naar een ander dorp brengen. Daar wonen goede menschen. Daar kan de blanke man veilig wonen.”

„Dat is dan goed,” zei Happerdepap. „Naar Holland komen we dadelijk toch niet. En we kunnen hier niet in 't bosch blijven voortzwerven. Vrouw, kun je weer loopen? Vooruit dan maar.”

Daar ging het weer heen. De dikke negerin ging voor. Happerdepap had het touw om haar arm willen losmaken, maar ze had hem gezegd, dat zij dit niet doen moest. 't Was immers zoo duister. Hoe gemakkelijk kon er iemand achterblijven. Happerdepap moest het touw vasthouden, zijn vrouw moest hem bij zijn jas pakken en Bugel kon zich vasthouden aan de rokken van zijn moeder.

't Was wel heel moeilijk, door het bosch te trekken in den nacht, maar langzamerhand kwam men toch verder.

En eindelijk werd het morgen. De zon ging op, de vogels ontwaakten, en het morgenwindje kwam verkwikking brengen.

„Is 't nog ver?" zei Happerdepap.

„Nee, blanke man, antwoordde de negerin, „maar we kunnen nu eerst wel rusten."

Happerdepap was blij, toen hij naast zijn vrouw en Bugel op den grond kon gaan zitten. De negerin rustte niet. Zij zocht in 't bosch allerlei vruchten en Happerdepap begreep, hoe goed het was, dat zij was meegegaan. Was

hij met zijn familie alleen geweest, hij zou zeker niet zooveel vruchten gevonden hebben. En heel lang houdt men het nu eenmaal niet zonder voeding uit.

Wat smaakten die vruchten lekker. Nog even zitten, en dan weer met moed verder. In elk geval werd Bugel nu niet gekookt.

Natuurlijk had de vrouw van Happerdepap nog allerlei bezwaren. Ze vertrouwde de negerin nog niet en durfde eerst geen der vruchten in de mond steken uit vrees, dat het kwaad zou kunnen. Maar toen zij zag, dat Happerdepap en Bugel smakelijk aten, waagde zij het toch ook maar en 't ging alles goed. Toen kreeg ze wat meer vertrouwen.

„Ga ook zitten," zei ze tegen de negerin. „Jij bent ook moe en je lust ook wel wat."

Toen liet de negerin zich in 't gras vallen naast Bugel. En Bugel bleef bedaard naast haar zitten. Hij was nu niet bang meer voor haar en vond haar een goede vrouw.

„Zoo gaat het, Bugel," zei Happerdepap. „In den nood leert men zijn vrienden kennen. Zie je wel, dat die negerin nog zoo kwaad niet is?"

„'t Is een goed mensch," zei de moeder van Bugel. „Hoe heb ik haar kunnen verdenken? Jammer, dat ze zoo zwart is. Ik kan maar niet aan die kleur wennen en als ik weer in Holland kom, zal ik er nog van droomen."

„Daar zijn we nog niet," vond Happerdepap. „We moeten eerst zien, dat we in dat andere negerdorp komen. Als we daar zijn, zullen wij eens verder gaan overleggen." Z.

VOOR DE KLEINTJES.

DE WAN-DE-LING.

In het wa-gen-tje zit Piet,
die heeft ook nog geen ver-driet.

Kees rijdt fier op 't paard voor-aan.
Heb je ook trek om mee te gaan?

L.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, P/a Uit-
gevers-M^h Bosch, Baarn

BUITENLAND

De blauwe draak.

Er is nog niemand ter wereld, — en wellicht is er niemand ooit geweest — die werkelijk een draak gezien heeft. Of — en dat is ook mogelijk — wij weten niet precies wat een draak is. Maar dit is zeker: 't moet een afschuwelijk wezen geweest zijn, wat vroeger een draak heette. Ik denk, dat bedoeld wordt als men spreekt van draken, een van de voorwereldlijke dieren, zooals de geleerden dat noemen. Men heeft namelijk verstaende geraamten aangetroffen van dieren, zooals er thans levend niet meer op aarde gevonden worden. En daar waren er bij van ontzaglijke grootte. Misschien herinner je je nog wel van de „Ichthyosaurus"-eieren — zoo heetten ze geloof ik — waarover ik een poosje geleden schreef.

De blauwe draak is evenwel geen dier. En hij wordt nog allerwegen aangetroffen. Het is de spiritus, zooals ze thans in den handel is, blauw gekleurd, om ondrinkbaar te worden.

Maar — 't geeft wat, of men de vlocistof al kleurt met de blauwe kleur, die zelfs vergiftig is. Er zijn menschen, die haar toch drinken, om maar beneveld te worden.

Heel sterk moet dat zijn in de Oekrajine, het Zuidwestelijk deel van het rampzalige Rusland, dat minder door den oorlog, dan wel door de nieuwerwetsche regeering van Lenin en zijn makkers geleden heeft.

Vroeger werd in Rusland een soort van sterken drank, wodka, verkocht. Dat is nu verboden. Maar nu heeft de regeering veroorloofd aan de bevolking gedenatureerde spiritus — d.i. spiritus met zoo'n verdacht kleurtje — te verkoopen voor verlichting, verwarming, transport en technische doeleinden. Dat laatste wil zeggen: voor 't gebruik door de verschillende vakmensen en voor motoren.

De Oekrajinsche boer gebruikt voor verlichting slechts een walmend olielampje, om te koken bedient hij zich van 't veel goedkoopere hout, motoren houdt hij er niet op na en voor zijn bedrijf heeft hij geen spiritus noodig. En toch koopt hij zooveel als hij maar krijgen kan.

Alleen om zich te bedrinken!

De ellende tengevolge van dit spiritusgebruik moet ontzettend groot zijn.

En — 't schijnt wel, dat er niets tegen gedaan kan worden, want drankbestrijdersverenigingen zijn — evenals alle andere verenigingen — in het vrijgemaakte Rusland verboden!

Onder den tsaar was de vrijheid van den burger soms wel wat beperkt, maar onder de mannen, die den tsaar verdreven hebben is er van vrijheid niets meer overgebleven.

Vuile vingers.

'k Wèd, dat sommige lezers, nu ze dit opschrift zien, even naar hun handen kijken!

Geen wonder ook. Welke Hollandsche jongen, welk Hollandsch meisje heeft nu altijd schoone handen?

'k Zal er ook heelemaal niet over moppen, hoor! Wie tolt, knikkert, hoepelt, voet-, hand-, slag- of korfbal nu met handschoenen aan? Niemand immers!

't Kwaad zit dan ook niet hiër in, dat de handen vuil worden, maar dat ze vaak te lang vuil blijven! En daar kan iedere jongen en ieder meisje voor oppassen. Er is overal water en zeep genoeg.

Wat heeft dat nu met „Buitenland" te maken?

'k Zal 't je zeggen.

Die vuile vingers hebben al menigeen gefopt. En vooral de slechte menschen: misdadigers en inbrekers. Als zij met hun vingers iets aanraakten, stonden onmiddellijk hun vingerafdrukken op het aangeraakte voorwerp. En nu schijnt het zóo te zijn, dat bij geen twee menschen ter wereld de kringetjes en lijntjes van de huid van de vingertoppen — bekijk je vingers maar eens goed! — precies eender zijn.

Zoo zijn dus de menschen nog 't zekerste te herkennen, niet aan hun gezicht, maar aan hun — vingertoppen. Want de gezichten kunnen op elkaar gelijken als twee druppelen water, de vingertoppen verschillen altijd.

Daarom denkt men er in Frankrijk over — en nu komt 't „Buitenlandsche" — om van alle burgers de vingerafdrukken te nemen en daarvan een foto te bewaren in een groot register.

Voor de politie dringt daar op aan, omdat het haar zoo moeilijk valt de vele vermoorde of verdronken personen te herkennen!

Wel een droevige oorzaak, hè?

Op 't oogenblik zijn van 300.000 Fransche burgers de vingerafdrukken geregistreerd, d. w. z. in het groote register aangeetekend.

't Zal wel een heel werk zijn 't heelemaal klaar te krijgen!

Voorbeelden trekken.

In den grooten oorlog, die pas achter ons ligt en waarvan we de ellendige gevolgen nog dagelijks ondervinden, hebben de regeeringen gebruik gemaakt van stikgassen, om zooveel mogelijk vijandelijke soldaten buiten gevecht te stellen. En — als verweermiddel heeft men uitgedacht de gasmaskers, die den mensch, ook naar 't uiterlijk, meer overeenkomst met het dier gaven.

Dat „schitterend voorbeeld" van de regeeringen, die natuurlijk tot taak hebben aan de onderdanen een goed voorbeeld te geven, vindt navolging.

Bij een treinroof dicht bij Chicago heeft een bende roovers, na den trein gewelddadig te hebben doen stoppen, in het postrijtuig buisjes met stikgas geworpen. Waarom? Wel, de postambtenaren wilden de groote waarde in het postrijtuig verdedigen. Maar tegen stikgassen kan men zich niet verdedigen, tenzij met gasmaskers. En op zoo iets had blijkbaar de postdirectie niet gerekend!

De ambtenaren moesten dus één van tweeën, óf zich doodademen aan het stikgas en dan de buit aan het gespuis overlaten, óf zich overgeven. Dat ze tot het laatste besloten, is nogal duidelijk. 't Zou noodeloos verzet geweest zijn.

Toen trad de aanvoerder der bende, voorzien van een gasmasker naar voren, bood aan den chef van de postambtenaren eveneens een gasmasker aan en gelastte hem het rijtuig in te gaan en de verschillende postzakken aan te wijzen.

De dieven gingen met een buit van 100.000 dollars strijken.

Als nu straks de regeeringen de „dodelijke straal" gaan toepassen, zullen we misschien spoedig vernemen, dat bij de een of andere gelegenheid bandieten hetzelfde middelje gebruiken. Neem het ze eens kwalijk! Als de regeering het voorbeeld geeft, dan mag de onderdaan het toch volgen!

BINNENLAND

Een groote doode.

Woensdag 11 Juni is in Den Haag een man ontslapen, wiens naam door heel Nederland bekend was.

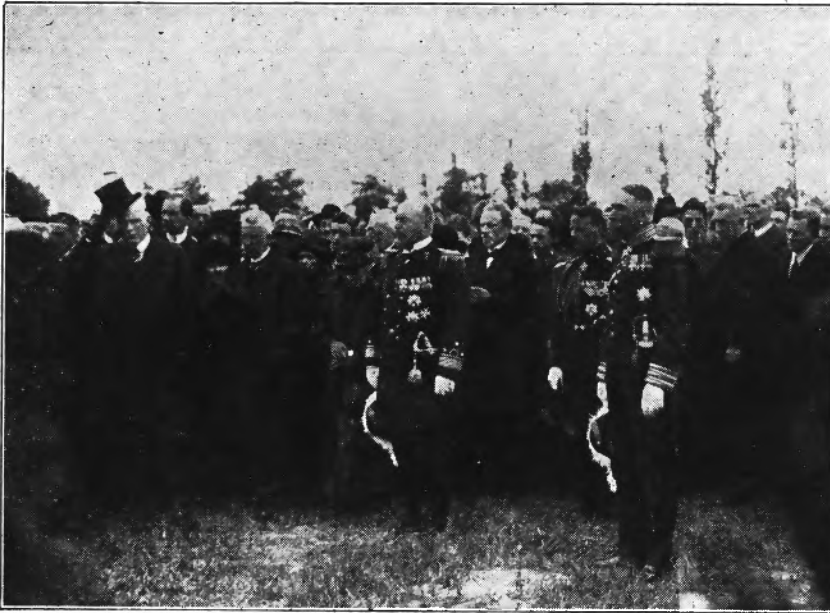
't Was Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman, een man, die in vele opzichten steeds het vaderland trouw gediend heeft, maar die in 't bijzonder in den strijd voor de school met den Bijbel voortdurend klaar heeft gestaan, de belangen van die school te verdedigen. Dat is, in 't bijzonder voor ons, de groote eer van dezen ontslapen staatsman.

Hij is heengegaan in goeden ouderdom. Met Hemelvaartsdag was hij juist 87 jaar geworden. Na een benauwdheid, zooals hij wel meer had, is hij ingeslapen en niet meer ontwaakt. We zouden zoo willen zeggen: God nam hem weg! De doodsstrijd heeft God hem bespaard.

Zaterdag 14 Juni heeft men hem naar zijn laatste rustplaats gebracht. Geen schatten aan bloemen hebben de baar bedekt. Geen lange redevoeringen de laatste plechtigheid vertraagd.

Op verlangen van den overledene — dat had hij dus reeds vóór zijn sterven bepaald — op zijn graf geen bloemen en geen toespraken.

Tot in zijn begrafenis kan hij ons ten voorbeeld zijn!

Hierboven is afgebeeld Z.K.H. Prins Hendrik en de vertegenwoordiger van de Koningin-Moeder met andere belangstellenden bij de begrafenis van Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman.

Geruischlooze bestrating.

Amsterdam is bezig de wegen geruischloos te bestraten. Dat wil niet zeggen, dat die operatie zonder leven geschiedt. Ik zou haast zeggen: Integendeel. Want de stoomwals rolt puffend en blazend over de geklopte steenen. En men hoort de betonmolens op verschillende plaatsen knarsend hun werk verrichten. Maar als alles gereed is en het asfaltdek — d.i. het bovenste deel van den weg — gereed is, dan zal de bestrating zóó zijn dat alle voetgangers en voertuigen zoo goed als geruischloos over den weg gaan.

Wat dat beteekent in een stad, waar dagelijks duizenden auto's, vrachtwagens en karren over den weg ratelen, zal je niet gemakkelijk kunnen begrijpen, als je niet eens een kijkje gaat nemen.

Aleen — en dat is 't gevaarlijke van de geschiedenis — de voetgangers zullen dubbel goed moeten uitkijken naar voren en naar achteren. Want de vroeger daverende vrachtauto zal thans muisstil komen aansluipen en voor ge 't weet ligt ge er onder.

Voor slechthoorenden.

heeft men een bril uitgevonden — en dat zal ze in geruischloos Amsterdam dubbel te pas komen — waardoor het hun mogelijk zal zijn achter zich te kijken. Aan den buitenkant van het linkerglas van den bril is een breeden rand van spiegelglas aangebracht, zoodat de drager zal kunnen zien, of soms een rijtuig, een fiets, een auto of ander vaarttuig nadert.

Nieuw is het instrument niet. Toen ik een jongen was, werd mij verteld, dat sommige politieagenten in Londen van

zulke brillen voorzien waren. Of dat waar was, weet ik niet. Maar daaruit blijkt al, dat de gedachte niet nieuw is.

En weet je niet, hoe sommige onderwijzers, die geregeld een bril dragen, kunnen zien wat je doet, terwijl ze met hun gelaat naar 't zwarte bord staan?

Dan werkt hun bril ook als een spiegel. Maar — dat is een geheimpje, hoor! Niet aan den meester zeggen, dat je 't weet!

Een baasje.

Zoo noemt het Hbld. een jongen van 10 jaar, die van den Burgemeester van den Briel de bronzen reddingsmedaille met diploma ontving, wegens het met eigen levensgevaar redden van een jongen, die op een zeer gevaarlijke plaats door het ijs was gezakt.

't Gebeurde op 5 Jan. 1924. De waaghals — op 't ijs schijnt de ziekte van waaghalzerij wel 't meest te heerschen — had zich natuurlijk op een plaats begeven, waar niemand anders reed en was er door gezakt. Ons „baasje” had het gezien, was er voorzichtig heen gekropen, had toen hij 't ijs onder zich voelde kraken zich lang uitgestrekt en de punten van de schaats stevig in 't ijs geslagen, om te zorgen, dat niet de drenkeling hem, maar hij den drenkeling zou mee trekken, toen had hij hem de hand toegestoken en — toen de waaghals, verbouwereerd, wachtte, aarzelde, weifelde, hem uitgescholden voor al wat leelijk was! Daarvoor was hij een jongen van nog pas 10 jaar. En hij had den waaghals gered.

Daarvoor moest hij nu bij den Burgemeester van Den Briel komen.

„Nu moet je niet opsnijden over die medaille, die je gekregen hebt,” zei de

Burgemeester. „Want je hebt gedaan wat je doen moest.” Maar weet je wat je nu wel doen moet? Als het weer eens voor komt je kameraads weer eens zoo'n redding af te snoepen!”

Of ons „baasje” 't begrepen heeft?

Maar — schrijft het „Hbld.” — we moeten zoo dikwijls van 10-jarige boefjes wat vertellen, dat we blij zijn nu ook eens iets te kunnen zeggen van een „baasje” van 10 jaar!

Geef het blad eens ongelijk?

Roomsch bijgeloof.

We schreven onlangs iets van de wonderbaarlijke bloeddoeken van Bostell! Ze zijn thans in Bostel gearriveerd en de Roomsche kerk daar ter plaatse kan er gelukkig mee zijn.

Nauwelijks is 't eene mirakel = (wonder) verteld of 't andere dient zich weer aan. Nu weer van de H. Hostie van Nieuvaert, d.w.z. de heilige hostie van een plaatsje dicht bij Klundert.

De hostie, dat is de door den priester gewijde ouwel, die, naar het beweren van de Roomsche kerk, werkelijk wordt een stukje van het lichaam van onzen Heiland. Hoe dwaas die redeneering wel is, zal jullie duidelijk zijn als je er eens even over nadenkt, hoe groot het lichaam van den Heere Jezus dan wel moet zijn, als al die ouweltsjes bij elkaar worden gevoegd, die elken dag in al de Roomsche kerken van de heele wereld gedurende al die eeuwen zijn of worden geofferd!

Maar — nu moet daar in Nieuvaert ongeveer in 't jaar 1300 en man aan 't turfgraven zijn geweest en daar een hostie hebben opgegraven en toen hij dat merkwaardige voorwerp aanraakte begon het te bloeden! Dat is wel miraculeus, vindt je ook niet?

Natuurlijk is de merkwaardige vondst door den pastoor in ontvangst genomen en naar Klundert in de kerk gebracht. De bisschop van Luik liet het geval door een deskundige onderzoeken en die bevestigde de waarheid van het gerucht en sinds maakt de goê-gemeente te Breda — waarheen het mirakel later overgebracht is — jaarlijks een „stillen ommegang” ter eere van het Sacrament van het Mirakel van Nieuvaert!

PLAATSELIJK NIEUWS

Voorschoten. In de brievenbus van villa „Braamlust” heeft een vogelpaar zijn nestje gebouwd. De bewoners hebben boven de brievenleuf een kaartje gehangen, waarop staat:

„Vogelnestje”.

Gelieve voor brieven aan te schellen.

JASMIJN.

DANKBETUIGING.

Joh. E. van Dalen dankt Oom Koois hartelijk voor den toegekenden raadsprijs.

Het boekje Lotje Walter is zeer naar haar zin.

VRIJ EN BLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

10 JULI
No. 19

VRIJ EN BLIJ

Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Versijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand

Uitgave: UITGEVERSM AATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbz., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVROUW W. BLOMBERG — ZEEMAN, CÉDÉ, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

BRIEFWISSELING EN PRAATJE

Briefwisseling.

Amsterdam, Blikoortje. 't Is uitstekend, dat je beiden meeraadse!; je zus met ouderen; jij met de jongeren. — *Beekbergen, Moeders rechterhand.* Nu heb je goed gedacht aan alles, wat je er bij moest schrijven. En je hebt het goed duidelijk gedaan ook! — *Doetinchem, Korenbloem en Jan Steen.* Zoo, was Spekkie naar jullie zin! En had je nog niet bedankt? Gelukkig, dat ze er thuis beter op letten, dan ik. Want gelijk hebben ze! — *Dordrecht, Eureka.* Een school met een speelplaats! Wat een feest, zeg! En hoe vaak mogen jullie nu spelen? Elken schooltijd? — *Giessendam, Benjamin.* Zoo, gaat je broer voor dominé studeeren? Wat zal jij trotsch op je broer zijn! Dank voor je raadsels. 'k Heb juist een paar oude van je geplaatst. — *Halfweg, Amelij.* Ja, ik kan me begrijpen, dat je van die radio-muziek verwonderd staat. Ik heb nog nooit aan zoo'n toestel geluisterd. Wel heb ik eens de seinen van den Eifeltoren gehoord. — *Heusden, Blauw Vlindertje.* Zeg, liep je die blauwe plekken toen pas op of had je die al? Mij dunkt, een blauw vlindertje... die heeft toch altijd blauwe plekken! Maar alle gekheid op een stokje. Jè had je toch niet erg bezeerd? En je wou nu al afscheid preeken? Och kom, je bedenkt je nog wel even. Ik kan je niet missen! — *Kampen, Glunderoog.* Fijn weer in Kampen? Nu, in Zeldenrust ook, hoor. Ik geniet er elken dag van. — *Leeuwarden, Kerstkindje.* Dank je wel voor de raadsels. — *Nijverdal, Chrysant.* Wel, heb je het park van 't Loo gezien? 't Is wel mooi, hè, maar — ik had het me toch nog veel mooier voorgesteld. — *Overveen, Moeders meisje.* Je bent nu heel hartelijk welkom. Ik ken Overveen heel goed. 'k Heb er meermalen gewandeld en dan naar Brouwerskolkje en Kraantjiek, hè? — *Rotterdam, Bleekneusje.* In Driebergen geweest bij je zuster? 't Is daar mooi, hè? En zei de kleine al Tante tegen je? — *Kriehaantje.* Natuurlijk, je moet altijd zooveel raadsels inzenden als je oplossen kunt. 't Zou wel eens kunnen wezen, dat anderen ze óók niet allemaal hadden! Zoo, kon pop de pyramide van den toren van Baarn zien? Nu, mij zou je toch niet hebben kunnen zien, want ik woon niet in Baarn! — *Krullebol.* Ook al in Driebergen geweest? Ja, daar is 't fijner dan in Rotterdam, hè? Maar — je moet je er natuurlijk in schikken. Dat spreekt van zelf. Vader al 40 jaar in de zaak geweest? Dat zal een feest geweest zijn, zeg! — *Schraard, Heitsynfanke.* Neen, daar zal ik niet over schrijven, je weet wel waarover. Ik kan me goed begrijpen, dat niemand met dat verdriet van je te maken heeft. Ik had een stille hoop je dezen zomer eens op te zoeken, want ik zou mijn verlof in Friesland doorbrengen. Maar er is plotseling een kink in den kabel gekomen, zoodat het niet doorgaat. Misschien een volgend jaar! Dank voor je raadsels! — *Terkaple, Flora.* Heerlijk, die afwisseling in de natuur, hè? Telkens andere bloemen! Ik heb in mijn tuin ook tal van vaste planten. En als

de een uitgebloeid is, begint de ander. Zoo is er telkens wat te zien! Grappig zeg, die zwemmende Mammouth! — Polkapruikje. Ja, dat ballen met twee of drie ballen, dat heb ik altijd bewonderd. Ik kan het niet, maar 't is ook geen spel voor mannen, hè? — *Uithuizermeeden, Blondina.* Droevig voor den meester, hè, dat hij zijn kindje moest missen. Ik kan best begrijpen, dat hij geen school kon houden. — *Vorst, Het Duo.* Heb ik jullie nog niet geantwoord? Ook niet in het vorig nummer? Nu, dan heb je nu vast een briefje van me. Ik vind het natuurlijk gezellig, dat je mee komt raadselen. Als je nu eens een prijs wint, krijgt dan elk de helft? Van die pitjes weet ik niet af. Dat heeft zeker iemand anders geschreven. — *Voor-schoten, Jasmijn.* Een zusje gekregen? Neen, maar dat is een verrassing zeg. Dat is nu een voorrecht, dat ik nooit meer genieten zal. En ik vind dat kleine goed toch zoo aardig. Heerlijk, dat je moeder nu al eens een handje kan helpen! Toen ik nog jong was moest ik mijn jonger broertje wel eens wiegen. Dat gebeurt tegenwoordig niet meer! *Waddinxveen, Hoepelaar.* Aardig zeg, dat zwaluwnestje in de lift. Van dat ongeluk bij jullie heb ik een plaatselijk bericht gemaakt.

Allemaal hartelijk gegroet van
OOM KOOS.

Prijswinners Mei-wedstrijd.

Ouderen:

Dikkertje, Rotterdam; Blauw Vlindertje, Heusden; Wilhelmus, Zwolle.

Jongeren:

Polkapruikje, Terkaple; Blondina, Uithuizermeeden; Spring in 't Veld, Halfweg.

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een ' geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje bedoelt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen worden ingewacht uiterlijk den **derden Donderdag** van elke maand aan nevenstaand adres.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebussen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. **Op het blaadje met de oplossingen bovendien de naam en de geboortedatum met geboortjaar.** Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBZN.
Uitgever „Vrij en Blij”
BAARN.

„JIJ KOMT MIJ GOED VAN PAS,” ZEI HET JONGETJE.

HET DUBBELTJE.

Er was eens een dubbeltje, dat onderin een spaarpot zat. En er was een klein jongetje, dat wel eens geld uit den spaarpot nam. Maar telkens, als dat gebeurde, wist het dubbeltje onder de centen en halve stuivers en stuiver-tjes weg te kruipen.

Maar eens kwam er toch een dag, dat het jongetje den spaarpot opende en 't dubbeltje zag.

„Jij komt mij goed van pas,” zei het jongetje. „In den winkel op den hoek ligt zulk lekker suikergoed voor het raam. Daar zal ik wat van koopen. Kom maar hier; ik steek je in mijn zak. Je moet er nu aan gelooven.”

Toen werd het dubbeltje boos.

„Dat mag je niet doen,” zei het met een fijn stemmetje. „Je weet heel goed, dat je vader en moeder dat niet hebben willen. Je bent een heel ondeugend jongetje, hoor, en ik wil ook niet verhuizen naar den winkel op den hoek. Ik wil in den spaarpot blijven.”

Toen het dubbeltje zoo sprak, schrok het jongetje heel erg. Hij had niet geweten, dat dubbeltjes praten konden. Maar hij dacht: „Ik wil toch dat lekkere suikergoed hebben. Daarom stopte hij het dubbeltje in zijn broekzak en zijn zakdoek deed hij er bovenop. Nu zat het dubbeltje gevangen en kon niet weg. Hij zou nu straks gauw naar den winkel gaan, om suikergoed te koopen, maar eerst moest hij eten.

Toen hij met zijn vader en moeder aan tafel zat, begon het dubbeltje weer te praten. Het jongetje hoorde het duidelijk.

„Leg mij weer in den spaarpot,” zei het dubbeltje. „Ik beloof je, dat ik dan zoet zal zijn. En als moeder dan over een paar weken jarig is, dan wil ik er wel uit. Dan mag je mij brengen, waarheen je wilt.”

Wat was het naar, dat het dubbeltje niet stil wou zijn. Het jongetje keek verschrikt naar vader en moeder. Hoorden die niets? Het dubbeltje praatte toch zoo duidelijk.

Het jongetje stak zijn hand in den broekzak en duwde den zakdoek nog eens flink naar beneden. Het dubbeltje moest het maar erg benauwd krijgen, vond hij. Misschien hield het zich dan wel stil.

Maar het dubbeltje zweeg niet. O, wat praatte het nu hard.

„Ondeugende jongen! Wil je niet hooren? Pas op maar, want ik verklap je toch.”

Het jongetje kreeg het nu wel heel benauwd. Het dubbeltje praatte zóó hard, dat vader en moeder het nu toch wel moesten hooren. Was het eten maar eerst gedaan. Dan zou hij wel gauw naar den winkel loopen.

„Wat word je rood in 't gezicht,” zei vader ineens. „Mankeert er wat aan?”

„Nee vader,” jokte het jongetje, maar hij voelde, dat hij nóg rooder werd. En om die roode kleur te verbergen, greep hij haastig naar zijn zakdoek. Dan kon hij zijn gezicht daarachter wegstoppen.

Op dat oogenblik had het dubbeltje gewacht. Het kroop in den zakdoek en werd zoo uit den zak van het jongetje getrokken. En toen het maar eenmaal uit den benauwden zak was, liet het zich op den grond vallen.

„Wat is dat?” zei vader. „Er valt iets.”

Het jongetje bukte zich gauw, om het dubbeltje op te rapen, maar het was al te laat. Vader had het al gezien.

„Hoe kom je daaraan?” vroeg hij streng.

Toen moest het jongetje opbiechten.

O, wat keek vader ernstig en wat was moeder bedroefd. En dat dubbeltje lag nu op de tafel te blinken en zei geen woord meer.

„Maar goed dat het dubbeltje uit je zak is gesprongen,” zei vader. „Dat is een heel best dubbeltje. En je moest er maar wat beter naar geluisterd hebben.”

Het dubbeltje kwam nu in den spaarpot terug en het jongetje had een treurigen dag. Het speet hem nu ook wel, dat zijn lust in het lekkers hem tot een bedrieger had gemaakt. En hij begreep nu wel, dat bedrog toch altijd zonde is, zelfs al worden vader en moeder er niets van gewaar.

„Dat dubbeltje moet maar in den spaarpot blijven,” zei moeder. „Dan kun je, als je het ziet, er altijd aan denken, hoe ongelukkig je je hebt gevoeld, toen je ons wou bedriegen.”

Het jongetje heeft nog wel heel vaak naar het dubbeltje gekeken. Maar dat lag maar stil in den spaarpot en sprak niet meer. Of... soms was het toch, of een heel fijn stemmetje iets zei en het jongetje verstond het ook wel. Maar het moest heel scherp luisteren, als het wilde hooren, wat het dubbeltje vertelde. Z.

IN 'T KRAAIENNEST, door W. G. van de Hulst. (XIX).

Ze durfden toch niet meer te gaan roepen, te gaan luisteren. O, 't was zoo'n akelig gehoor, als Beppie antwoordde. O, 't was, of hij om hulp riep, zóó akelig klonk het. Zou hij ergens v a s t zitten? Hoe kon dat? . . . . En als vader nu morgen w e e r naar Beppie vroeg? . . . . Ze wisten geen raad.

Ze kropen in bed, diep weg onder de dekens, om maar niets meer te zien, niets meer te hooren. En 't was heel stil in 't Kraaiennest.

Toen, op eens, bonsde Wim zijn bed weer uit.

„Dik, zeg, hoor'es!" . . . .

Dik tilde zijn hoofd op, keek Wim verschrikt aan.

Maar Wim sprong 'al bij Dik in bed. . . . „Zeg, ik weet wat!"

Hij boog zich tot vlak bij Dik en fl u i s t e r d e, alsof het een gevaarlijk geheim betrof.

En Dik fluisterde terug: „Durf jij?"

„Jawel, maar. . . . maar jij moet ook mee, hoor!"

„Ja!" . . . . zei Dik.

„Niks zeggen, hoor! Tegen niemand!"

„Neel!" . . . . zei Dik.

Wim sprong terug naar zijn eigen bed. Even luisterde hij nog aan 't raam. . . . Zou Beppie nu nóg miauwen? Nou, maar 't was heelemaal niet èrg meer. . . . Miauw jij maar, Beppie! O, je moest eens weten, wat mooi plan we gemaakt hebben. . . .

't Werd weer heel stil. Buiten, over de slapende huizen, ritselde de wind.

Vader sliep niet.

Vader lag naar 't kleine nachtlichtje te kijken, dat pinkelde in 't duister. Tèlkens was 't, of 't uitflikkeren zou. Tèlkens brandde het toch weer helder op. . . .

Zóó was 't met v a d e r ook gegaan.

O, die lánge, bánge dagen vol van pijn en lijden! . . . . In de oogenblikken, als hij niet bewusteloos was, had hij 't zelf wel gevoeld, hoe f l a u w het vlammetje van zijn leven nóg flikkerde. Elk oogenblik kon de d o o d komen.

Maar in die bange uren had vader het toch óók geweten, dat hij veilig was.

Neen, niet omdat hij zoo'n brave man was geweest; niet omdat hij Gods liefde ver-

diend' had in zijn leven. . . . Nu de dood dreigde, zag hij al zijn zonden zoo donker, zoo groot.

Maar diep uit zijn hart was de bede tot God gegaan: „Wees mij zondaar genadig!"

En toen was 't geweest, of de Heiland Zijn zegenende hand legde op vaders hoofd, en zeide: „Vrees niet! Ik heb uw zonden gedragen. Ik heb uw zonden weggedaan voor het heilig oog van God. Vrees niet, geloof alleenlijk" . . . .

Toen was de heilige stilte gekomen in vaders angstig hart, het heerlijke, vaste vertrouwen in den Heere Jezus, dat niets en niemand hem meer ontnemen kon. . . . O, in die lánge, bánge dagen, vol van pijn en lijden was vader tòch zoo dicht bij God geweest.

Nu, in dien stillen nacht, nu de koorts weg was, en de pijn ook, nu vader zoo duidelijk voelde, dat hij b e t e r worden ging, nu vouwde hij wéér de handen, en zijn lippen bewogen zacht. . . .

„Vader in den hemel, als ik weer beter worden mag, als ik voor mijn vrouw en mijn kinderen weer zorgen mag, — o, laat mij dan toch a l t i j d zoo dicht bij U mogen blijven als n u . . . . O, mijn Heiland, laat mij Uw groote liefde n o o i t meer vergeten. Laat mij U toebehooren, voor eeuwig. . . . Wij a l l e n!"

XI. Dàt leek wel tooverij!

„Durf jij goed?"

„Jawel, kom nou maar! . . . . 't Mag toch bèst!"

„Ja. . . . maar dan moet jij het vragen, hoor Wim."

„Maar dan moet jij a a n b e l l e n . . . ."

Dik vond de karwei toch een beetje griezelig. Nu zóó maar aan te bellen aan dat deftige huis, en als die mevrouw dan zèlf kwam. . . ?

Wim stapte stevig aan; . . . . den hoek om, de gracht op; daar wàs het huis al.

„Kom nou, Dik. . . . vooruit nou!"

't Was nog vroeg in den morgen: 't moest nog acht uur slaan; maar aan het v r e e m d e van zoo'n vroege visite dacht geen van beiden. . . . Ze speelden wel vaker vóór school-

tijd buiten, en daardoor merkte moeder niets van wat ze nu doen gingen.

Ze stonden al onder de ramen van mevrouw Haverman's huis; Wim had zijn eenen voet al op de eerste treê van de hardsteenen stoep.... En 't was heel stil op de gracht. In de verte lag een motor-schuit te tuffen en ginds, bij de brug, stond een politie-agent, zijn handen op zijn rug.

Wim boog zich naar Dik. .... „Weet je, wat we zullen zeggen?” fluisterde hij. .... „We zullen zeggen: „Mevrouw, onze poes is weg, hij miauwt zoo, .. mogen wij hem even p....?”

„Jô!!....”

Wim kreeg een stoot van Dik's elleboog. Toen zag Wim het ook: dààr, voor 't hooge raam, tusschen de gordijnen door, kwam een hoofd; het had een wit mutsje op.... 't Was mevrouw Haverman; o, maar ze keek zoo vreeselijk boos, ze dreigde met haar vinger, en ze zei wat ook; maar dat konden ze niet verstaan.... En ze wenkte, ze wenkte dat ze wèg moesten gaan, wèg, ...dádelijk wèg, van de stoep af.... Dàt konden ze wèl verstaan.

Ze kregen een kleur tot achter hun ooren toe. Ze draalden, wisten niet, wat ze doen moesten. Maar de mevrouw tikte heftig tegen de ruit, en wees nóg eens, héél duidelijk, dat ze weg moesten gaan, dádelijk!.... En ze keek zoo streng en haar gezicht was rood van boosheid.

Ze dropen af; ze begrepen er niets van, en ze keken tersluiks naar den politie-agent, die daar maar heel stilletjes bij de brug stond, zijn handen op zijn rug.

Ze waren al weer bij den hoek van hun straatje.

Maar Beppie nou?....—En vader?

In Wim's hart werd een vreemde boosheid wakker.... „Ja, maar ze mag onze poes niet houden: 't is onze poes.... En vader is zoo ziek, en vader houdt zooveel van de poes, en we moeten hem tòch terug hebben....”

„Maar jij hebt de prop over 't dak gegooid, en toen....”

Wim voelde even de waarheid van wat Dik zei: 't was zijn schuld. Als vader 't wist.... Zijn boosheid zakte. Maar opeens schoot hem iets blij's in de gedachte: „O, Dik.... nou

wéét ik 't al. Die mevrouw heeft gedacht, dat we stilletjes een belletje wilden trekken.... jij zeurde ook zoo, en je keek zoo bang.... Dààrom heeft ze ons weggejaagd, vást! Kom maar, hoor. Die mevrouw is een heel vriendelijke mevrouw.”

Wim wilde al terugkeeren.

Maar Dik geloofde niet veel van de vriendelijkheid van die vriendelijke mevrouw.

„Jô,.... nee hoor! Ik ga niet mee!”

„En Beppie dan, flauwerd!”

Beppie?....—Ja, dat hielp. 't Was, of Dik opeens weer het klagelijk miauwen van het dier hoorde, en zijn medelijden werd zoo groot.

„Ja, kom maar, hoor!” zei hij flink. „Ik durf ook wel.”

En ze gingen terug, wipten vlug de stoep op, trokken ferm aan de schel.... Maar hun harten bonsden. Hè, de klank van die schel klonk zoo hel op in de gang....

Opeens werd de deur opengerukt en 't nijldige gezicht van Neeltje schoot naar voren. En ze beet hen toe: „Ga je weg, leelijke rakkers,.... leelijke bedriegers, of ik zal de politie halen.”

En achter Neeltje kwam ook mevrouw zèlf.

Ze duwde Neeltje wat terzij en zei heel streng, haar oogen fonkelend van toorn: „'t Is ongehoord brutaal hier te komen. Maak dadelijk, dat je weg komt. Ik wil je niet meer zien!”

„Maar.... mevr.... mevrouw....” hakte Wim.

„Ga heen, zeg ik je.... direct!”

„Maar.... Beppie.... mogen we....?”

Even was er een lichte weifeling in mevrouws strenge oogen. Die jongens keken haar zoo bang, zoo trouwhartig aan. Dat waren weer diezelfde eerlijke oogen van dien Zondagmiddag een poos geleden. Maar die fijn- en valschbedachte streek met den ouden wekker dan?.... Neen, 't waren een paar schijnheilige bedriegers; 't was ongehoord brutaal.

„Ga héén!”

Wim verzamelde àl zijn moed, àl zijn boosheid.

„Maar 't is onze poes,.... en vader....”

„Ga héén!.... direct!”

Neeltje schoof naar voren, keek om 't

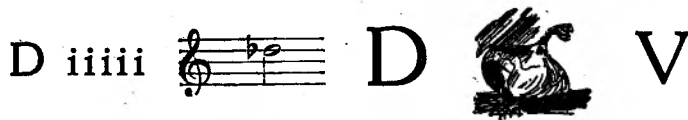

Raadsels voor Ouderen.

1. Bijbelsch raadsel.

Ik ben de naam van een zeer bekend hoogepriester. Zet er één letter achter, dan ben ik de naam van een zeer bekend profet. Zet er weer een letter achter, dan ben ik de naam van een broer van Israëls grootsten koning. *Krielhaantje, R'dam.*

2. Rebus.

Wildeman, Zwolle.

3. Verborgen jongens- en meisjesnamen.

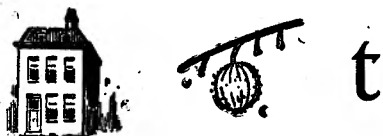
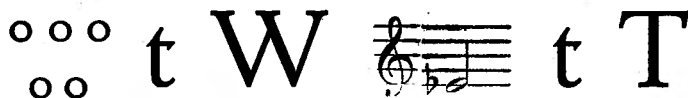
Heb je wel eens hooren vertellen, dat in de maand Juli ananas groeit?
Ga achter het scherm, anders vat je kou!
Heb je wel eens iets over Afrika gelezen?
Aan den kant, onder aan den dijk, groeien deze bloemen.
Antwoord hem maar eerst.

Ameij, Halfweg.

4. Waarom huft een musch en waarom stapt een kraai?

Batavus, R'dam.

5. Rebus.

Benjamin, Giessendam.

6. Mijn geheel bestaat uit drie lettergrepen. Mijn eerste is een verkorte meisjesnaam, mijn tweede eveneens en mijn derde ook. Mijn geheel is de naam van een zangvogel.

Noordfries, Ferwerd.

Raadsels voor Jongeren.

1. Het heeft een rood rokje en een steenen kast. Ra, ra, wat is dat?

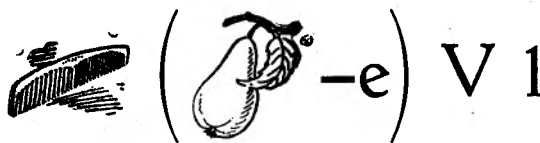
Bouwgraag te ?

2. Rebus.

3. Ik ben van glas
en sier menig huis,
Ontneem mij 't hoofd
dan ben ik nimmer thuis. *Blondina. Uith.meeden.*

4. Rebus.

5. Wat is plat en kan toch rollen? *Benjamin, Giessendam.*

6. Hoe heette de vader van de zonen van Noach?

DE GEZELLIGE OUDE BUURMAN.

„Buur, wat is 't een lekker weertje,
't Zonnetje schijnt heel den dag,
En het goedig oude heertje,
Vroolijk op het weerglas zag.

't Pijpje smaakt hem dubbel lekker,
't Mutsje staat hem op één oor,
't Vogeltje — des morgens wekker, —
Zingt hem blij een liedje voor.

Graag maakt 't mannetje een praatje,
Spreekt van goeden, ouden tijd.
Of hij wandelt in het straatje,
In zijn oude huis-habijt *).

Oude buurman, met je pijpje,
Met je huisjas, met je bril.
'k Luister o zoo graag, begrijp je,
Naar je woorden, kalm en stil.

Laat mij leven in 't verleden,
Spreek mij van den ouden dag.
Meng in 't zoo gewone heden
't Vreemde, dat ik nimmer zag.

*) Jas, chambercloak.

Klaas.

WAT TINE DEED.

Hè, wat was 't toch heerlijk om buiten te logeeren, vond Tine. Tenminste, als je altijd in de stad woonde.

Tine was nu fijn bij Tante Marie gelogeerd, en Tante Marie woonde op een mooi dorp in een groot huis. Iedereen mocht altijd bij haar komen logeeren in de vacantie. Nu had ze Tine gevraagd voor drie weken! En gelijk, voor de gezelligheid, had ze nog een ander nichtje, Truus, met haar vriendinnetje Annie, ook uitgenoodigd. Met z'n drietjes hadden de meisjes veel plezier, dat kun je begrijpen. Bijna heel den dag waren ze in den tuin, en dan speelden ze met de buurkinderen, dat waren twee broertjes en twee zusjes.

Nu, met z'n allen konden ze héél wat uitgesproken, dat wil ik je wèl vertellen.

Soms holden ze als wildemannen door den tuin. Dan deden ze krijgertje.

En je kon ook heerlijk verstoppertje spelen rond 't huis. Er stonden zooveel struiken, waar je achter kon kruipen, en 't huis had zooveel hoeken rondom!

Op een avond onder 't eten zei Tante Marie tegen haar drie logéetjes: „Nu, kinders, nu mogen jullie straks nog even naar hiernaast.”

De meisjes keken verbaasd op. Anders mochten ze na 't eten nooit meer spelen, dan maakten ze zich te druk, zei Tante, en konden ze niet slapen.

„Om te spelen, Tante?” vroeg Tine. „En tot hoe laat mogen we?”

„Nee, ondeugd, niet om te spelen, dat weet je wel. Maar Tante is morgen immers jarig en...”

„O ja, ja, Tante is jarig, Tante is morgen jarig...” riepen de drie blij, en van de pret bij die gedachte sprongen ze haast van hun stoel op.

„Nu, nu, Tante niet in de reden vallen, hoor! Laat me nu maar ineens even uitpraten. Als jullie nu straks naar hiernaast gaan, dan mag je aan mevrouw Stevens vragen, of de vier kinderen morgen den héélen middag hier mogen komen spelen. Dan moeten ze om één uur, na 't koffiedrinken, komen en kunnen ze blijven tot etenstijd.”

„O, ja, Tante, heerlijk.”

Na het eten holden de drie meisjes gauw

naar mevrouw Stevens, en nog hijgend van 't harde loopen deden ze hun boodschap.

„Goed, hoor,” zei mevrouw, „ze mogen, en zeg maar tegen je Tante, dat ik haar morgenavond even kom feliciteeren, wil je?”

Den volgenden morgen waren Tine, Truus en Annie al vroeg op. Met allerlei groen uit den tuin en met leuke kleine bloempjes gingen ze aan den gang om Tante's stoel te versieren. Want 't moest echt feestelijk zijn!

Handig bonden ze de takjes vast, vlug gingen de bedrijvige vingertjes, en toen 't eindelijk klaar was, hadden ze alle drie een kleur als vuur van de inspanning. Netjes dekten ze de tafel, en nu moest alleen 't cadeautje nog komen. Tine's moeder had aan Tine een doos bonbons meegegeven voor Tante. Die moesten ze met z'n drieën geven. Stil werd de doos boven gehaald, en netjes naast Tante's bord klaar gelegd.

Nèt waren ze maar klaar, toen de deur open ging en Tante binnenkwam. En o, wát werd ze door de kinderen gepakt. Ze kreeg 't er benauwd van!

Maar toen zag ze pas, hoe mooi haar stoel er uitzag en hoe keurig de kinderen de ontbijt-tafel al klaar gezet hadden! En wat was Tante blij met de heerlijke bonbons!

't Was wèl een heerlijk begin van den dag!

En 's middags, wat ze toen speelden, dat zal ik maar niet allemaal vertellen. Maar om half vier waren ze al zóó moe van 't hollen en draven, dat ze met z'n allen op 't grasveld

neervielen, en lui in de schaduw van een grooten beukeboom gingen uitrusten.

De dag ging eigenlijk véél te gauw voorbij. 't Was zóó etenstijd, en toen ze gezellig met z'n viertjes aan tafel zaten, Tante Marie, Tine, Truus en Annie, zei Tine tevreden: „Ik vind, dat 't een prettige dag geweest is, en jullie?”

„Wij ook,” zeiden Truus en Annie, en hun oogen glinsterden nóg van de napret.

Den volgenden morgen kwam Tine 't laatste aan 't ontbijt.

„Foei, Tine,” deed Tante net of ze boos was, „wat ben jij weer een langslaapster geweest. En nu ligt er juist nog wel een brief voor je van huis.”

„O,” zei Tine, „mag ik 'm nu éérst even lezen, Tante, of . . . ?”

„Ga je gang, hoor kind, je zult er wel nieuwsgierig naar zijn.”

Vlug scheurde Tine de enveloppe open, dan keek ze gauw de velletjes door.

„Nu, dat was een lange, hè?” lachte Tante, toen Tine den brief uit had. „Hoe gaat 't thuis?”

„Moeder schrijft juist, dat broertje ziek is. Hij schijnt erge kou te hebben gehad. De dokter zei, dat ie in bed moest blijven, maar hij is erg lastig.”

„Ja, dat zal wel. Och, wat zal Moeder 't druk hebben, met 'm achterna te loopen en toch het huishouden te doen!”

„Ja, dat denk ik óók wel.”

„Nu moet jij zeker naar huis, hè Tine, om Moeder te helpen?” ging Tante verder.

Tine keek op. „Och nee, dat hoeft toch niet. Nu al weg. Ik ben hier pas een week!”

Nee, dat lokte Tine nu heelemaal niet aan! Thuis broertje zoet gaan houden, terwijl ze hier zoo heerlijk spelen kon!

Tante wist wel, wat Tine dacht, maar ze zei verder niets. Tine moest 't dan zelf maar uitmaken, vond ze.

Dien middag waren ze aan 't spelen in den tuin, met z'n zevenen. Allemaal waren ze even vroolijk.

Alleen Tine's gezicht betrok telkens even. Dan deed ze wel weer d'r best om vroolijk te kijken en lustig mee te doen, maar 't lukte niet best. Steeds moest ze maar aan Moeders brief denken, en aan wat Tante gezegd had.

Ja, ze voelde nu ook wel, ze moest eigenlijk naar huis gaan, maar — hier buiten was 't zoo fijn en zoo vrij. 't Was wel heel moeilijk. . . .

Op 't laatst kon ze 't niet meer uithouden.

Stil sloop ze weg, bij 't spel vandaan, en de serre in, waar Tante zat te lezen.

„Tante. . . .”

„Ja, Tineke, wat is er?”

„Tante, ik wou. . . ik vind 't tòch naar, dat Moeder 't nu zoo druk zal hebben, en nu wou ik tòch maar. . . .”

„Toch maar naar huis gaan om Moeder te helpen?”

Tine knikte.

„Dat is goed, hoor Tine. Ik kende je wel, ik wist wel, dat je er geen rust bij kon hebben. En weet je wat? Zoodra broertje beter is, kom jij maar weer terug, als 't mag van Moeder. Dan breng je maar je vriendinnetje mee. Nou?”

„O, héérlijk, Tante, grààg.”

„Ga dan nu maar weer gauw spelen. Morgenochtend breng ik je naar den trein.”

Den volgenden morgen werd Tine door Tante, Truus en Annie naar den trein gebracht. 't Was maar een klein eindje, dus ze kon wel alleen reizen.

En toen de trein wegreed, en Tine rustig alleen in haar hoekje zat, was ze wát blij, dat ze naar huis ging, al was 't bij Tante ook nóg zoo heerlijk.

C. v. M.

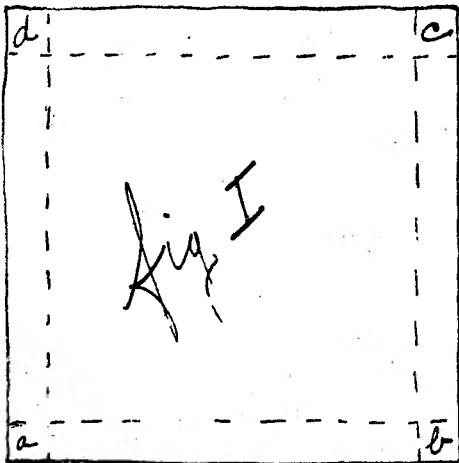
WAT KINDEREN KUNNEN.

Voor meisjes.

Nette meisjes, al zijn ze ook nog klein, hebben graag op haar slaapkamertje een bakje staan, waar 's avonds bij het uitkleeden armbandjes, broches, spelden of andere dingen in gelegd kunnen worden. Dan hoef je nooit naar je dingen te zoeken.

Aardig, en niet moeilijk is het, zoo'n bakje zelf te maken.

Neem een stukje karton waarvan je netjes een vierkantje snijdt. Om te beginnen, maken we maar een klein bakje, dan kun je 't altijd nog grooter namaken later. Je vierkant moet dan 12 c.M. lang en breed zijn. Dan knip je twee vierkantjes uit mooi gekleurde lapjes met een aardig patroontje er in. Die vierkante lapjes zijn 12½ c.M. lang en breed. Nu ga je op het karton lijnen trekken twee c.M. van den kant af. Zie op fig. I. Langs die lijnen vouw je de randen mooi recht om. Eerst knip je vierkantjes a, b, c en d er echter af. Netjes recht, hoor!

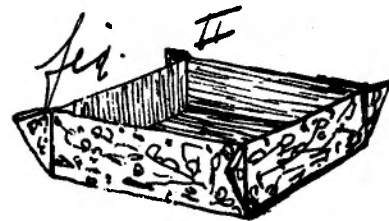

Nu ga je het heele karton aan één kant, fig. I, flink bestrijken met stevige lijm en dan leg je dat op een van de twee lapjes. Goed zorgen, dat het lapje precies recht over het karton gaat en aan alle kanten even ver er uit komt. 't Beste is daarom het lapje onder te houden en 't karton er boven op te leggen.

Heb je dat alles goed vastgeplakt, dan worden de randjes van het lapje die nog er uitkomen (½ c.M.) omgevouwen en ook vastgeplakt op den kalen kant van het karton. Die moet je daarom eerst óók met lijm gaan bestrijken. Sluit het lapje nu goed, (alleen de vierkanten aan de hoekjes liggen los, maar dat komt straks) dan het heele karton weer met

lijm (aan den kalen kant) bestrijken en dan op het tweede lapje, precies als daarnet, wéér het uitstekende randje omvouden en vastplakken, dat komt dus nu over het andere karton. Vooral goed aan de randen plakken!

En nu worden de vier randen van het vierkant weer omgevouwen, zoodat ze de vier opstaande kanten van het bakje worden. De hoeken van het lapje steken dan uit. Maar waar de kartonranden bij elkaar komen, worden de lapjes nu met een stevig steekje aan elkaar gehecht. Daar wil moeder of zuster je wel aan helpen, als je dat zelf niet kunt. Het is een oogenblikje werk, en dan staat je bakje gereed. Die uitflappende hoekjes maken het juist leuk. Zie naar fig. 2, waar voor den binnenkant gestreept goed is genomen, voor de buitenzijde gebloemd.

Wanneer je geen lapjes hebt, of moeder vindt dat nog te moeilijk voor je, dan kun je het eerst probeeren met papier, dat staat ook aardig. Dat is vooral voor kleine jongens nog beter te doen. Die kunnen hun bakje dan cadeau geven.

C.

Kun je dat?

Probeer maar eens, of je dit versje vlug kunt lezen zonder ééne fout. Het zal niet meevallen.

Daar gingen eens drie oude wijfjes over een
zwick-zwak bruggetje.

De eene die heette vrouw Biba, de tweede
vrouw Biba-de-Binka

En de derde vrouw Sina-deSnika-knikker-de-
knikna.

Toen nam vrouw Biba een steen,
En smeed dien naar vrouw Biba-de-Binka haar
scheon,

Zoodat vrouw Sina-Snika-knikker-de-knikna
daarom green.

Doe dit maar eens met pandverbeuren. Wie
fout leest, geeft een pand.

De familie Happerdepap komt in een ander dorp en wordt zeer goed ontvangen. Bugel geeft de dikke negerin een zoen en Happerdepap heeft last van een dief.

De rust, die Happerdepap genoot, kon niet lang duren. De dikke negerin drong al spoedig op voortzetting der reis aan. Bezorgd keek ze soms om zich heen. Ze scheen bang te zijn voor vervolging.

Gelukkig duurde de tocht niet heel lang meer. Na ongeveer een uur kwam een neger-

dorp in 't gezicht. Toen zei de negerin, dat Happerdepap en zijn familie zich maar in 't bosch verstoppen moesten. Dan zou zij naar 't dorp gaan, om de bewoners op de komst van de blanken voor te bereiden.

„Laat haar toch niet gaan,” zei vrouw Happerdepap. „Ze zal ons zeker verraden en verkoopen.”

Maar Happerdepap vertrouwde haar. „Nee,” zei hij, „als ze dat wilde doen, had ze ons veel beter aan 't volk van haar eigen dorp kunnen verraden. We kunnen haar vertrouwen.”

Zoo ging ze dus alleen.

Nu en dan ging Happerdepap eens kijken, of ze er al weer aan kwam. Eindelijk, eindelijk, daar kwam dicht bij het dorp leven en beweging. Dat was een gejoel en gejuich van belang. Een heele troep negers kwam Happerdepap en zijn familie inhalen.

Wat waren die negers blij. Wat waren ze afgunstig geweest op de negers van het dorp, waar Happerdepap eerst geweest was. Zoo'n blanke medicijnman moest heel wat waard zijn. Die wilden zij ook wel hebben. En nu konden ze hem krijgen.

Daar kwamen ze aan.

Happerdepap had Bugel bij de hand genomen; zijn vrouw gaf hij een arm, en zoo, met hun drieën, gingen ze de negers tegen.

Een groote, sterke neger liep vooruit. Toen hij bij Happerdepap kwam, hield hij een soort van welkomstrede. Hij zei, dat zijn volk heel blij was, omdat de blanke medicijnman bij hen wilde wonen en hij beloofde, dat Happerdepap door allen zou geëerd worden.

Happerdepap kon hem wel verstaan, al praatte hij een beetje anders als de bewoners van het vorige dorp.

„'t Is al lang goed,” zei hij vroolijk. „Bugel, dit zijn goede menschen en wij zullen het goed bij hen hebben.”

Nu ging het in optocht naar het dorp. Maar de dikke negerin ging niet meer. Ze nam een hartroerend afscheid van Happerdepap en diens familie en ging toen naar haar eigen dorp terug. Toen ze Bugel een kus wilde geven,

verzette hij zich niet. Hij vond haar nu toch wel een goede vrouw.

Dat was wat in dat dorp, toen de blanke

menschen aankwamen. Heel het dorp liep uit, om Happerdepap en zijn familie te zien.

Er werd een hut voor hen ontruimd en er werd ook voor eten gezorgd. En toen kon Happerdepap al dadelijk aan 't werk gaan.

Het zoontje van den koning had rood-omrande oogen. Die oogen deden klaarblijkelijk pijn.

„Nee, Bugel,” zei Happerdepap, „dat gavalletje kan ik toch niet met Erdal behandelen. Ik kan dat goedje toch niet op die zieke oogen doen. Maar wij zullen 't eens met water probeeren. Dat heeft nog nooit kwaad gedaan.”

Zoo gezegd, zoo gedaan. In een pot, die Happerdepap eerst zorgvuldig schoon maakte, werd water gekookt en toen dat afgekoeld was, werden de oogen van den koningszoon eens flink uitgebet. Dat scheen het kind verlichting te bezorgen.

„En let nou op, Bugel,” zei Happerdepap, „nou zullen we zijn voeten met Erdal inwrijven, want van dat water gelooven die domme negers niets.”

Zoo toog Happerdepap weer aan 't werk, tot groote voldoening van de negers.

Maar 's avonds was Leiden al in last.

Van vermoedheid was eerst Bugel, toen Happerdepap en toen diens vrouw in de hut in slaap gevallen. 't Kistje met Erdal stond naast Happerdepap. En toen de slapers in den avond wakker werden, was dat kistje verdwenen.

„Da's wat moois,” zei Happerdepap, „nu is dat kistje weg. En ik moet mijn Erdal terug hebben. Als ik mijn Erdal mis, gelooven die negers niet meer, dat ik hun helpen kan en dan gaan ze ons straks minder goed behandelen. Maar wat moet ik nu doen? Ik weet het werkelijk niet.”

Hij dacht eens even een oogenblik na.

Toen zei hij: „Ik weet het al, Bugel. Kom maar eens mee.”

Toen de familie Happerdepap uit de hut naar buiten kwam, waren al spoedig al de negers van het dorp weer bijeen. Aan de blanke menschen waren ze nog niet gewoon. Die waren toch zoo grappig. Die moesten ze vooral goed zien.

Toen alle negers bij elkaar waren, zei Happerdepap: „Lieve broeders, er is iets verschrikkelijks gebeurd. Een van jullie heeft bij

ongeluk mijn kistje meegenomen. De man, die dat gedaan heeft, beklaag ik. Hij meent natuurlijk, dat ik niet weet, wie dit gedaan heeft.”

„Daar weet u ook niets van, vader,” zei Bugel in 't Hollandsch, zoodat de negers hem niet verstaan konden.

„Wees stil, Bugel,” bestrafte Happerdepap zijn zoon, „ik zeg toch ook niet, dat ik het weet.”

En toen ging Happerdepap met zijn rede voort: „Ik wil hem nu nog gelegenheid geven, om het kistje terug te brengen. Hij moet van nacht naar mijn hut komen en het kistje daar neerzetten. Als dat niet gebeurt, zal ik morgen wel weten, wat mij te doen staat. Lieve broeders, laat die man, die mijn kistje bij ongeluk heeft meegenomen, zich goed bedenken. Als 't kistje morgen vroeg niet terug is, dan. . . .”

De negers keken elkaar aan, maar ze zeiden niets. En Happerdepap ging bedaard naar zijn hut terug.

„Nu komt het wel in orde, Bugel,” zei hij nog. En 't kwam in orde.

Toen 't nacht was geworden, lag Happerdepap op den loer. 't Was heel donker, en zien kon hij niet, maar hooren des te beter. Hij had gewild, dat Bugel was gaan slapen, maar die moest er noodig bij zijn en zoo sliep dan alleen vrouw Happerdepap in de hut. Ze had zich in slaap geschreid. Nu konden ze in dit dorp weer van voren af aan beginnen.

„Hoor, vader,” fluisterde Bugel opeens.

„Stil,” fluisterde Happerdepap terug. Hij lag met Bugel aan den kant van de hut.

Daar klonken voorzichtige voetstappen. Er naderde iemand.

Happerdepap kroop iets naar voren, nog één oogenblik. . . . daar stak hij zijn hand uit. Hij had iemand bij 't been gepakt en trok nu met alle kracht.

„Bugel, help!” riep hij en Bugel sprong op en wierp zich boven op den rug van den gevallen neger.

„Ziezo, mannetje,” zei Happerdepap, terwijl hij zijn zoon te hulp kwam, „nou heb ik je.”

„Laat me gaan,” smeekte de neger, „'k zal 't nooit weer doen, en ik heb het kistje meegebracht.”

„Nou, dat is tenminste goed,” vond Happer-

depap. „Jammer, dat ik geen lamp heb, dan kon ik je tenminste eens even in 't gezicht zien. Maar ik voel daar zoo'n mooie ring om je arm. Die moet ik eens even hebben. Dan zal ik morgen wel gewaar worden, wie je bent. En ga nou maar gauw naar huis."

De eerste de beste neger, dien Happerdepap den volgenden morgen de ring liet zien, wist hem te vertellen, wiens eigendom het was. De eigenaar werd nu opgespoord. Happerdepap liet hem bij zich komen. 't Was een oude neger, die gemeend had, dat het kistje bijzonder veel waard zou zijn.

„Ik ken je nou, vriend," zei Happerdepap, „en doe me zoo iets nou nooit weer, als we goede vrienden willen blijven. En nou zal ik je voor dit keer maar niet straffen."

Dit scheen de neger bijzonder aardig van Happerdepap te vinden. Hij ging weg, naar kwam al spoedig terug met een paar kippen. En hij rustte niet, voor Happerdepap die van hem aangenomen had.

Voortaan kon Happerdepap steeds op de hulp van dezen neger en van zijn vijf groote zonen rekenen.

Wanneer hij iets gedaan wilde hebben, had hij het maar te zeggen.

„Zie je Bugel," zei Happerdepap, „dat is nu dankbaarheid. En leer dat van mij, jongen, dankbare menschen zijn goede menschen. Daar is altijd iets mee te beginnen."

„Ik zal dankbaar zijn, als ik weer in Holland zit," zei zijn vrouw.

„Daar zeg je zoo wat, vrouw," zei Happerdepap. „Ik heb toch zoo'n trek in zuurtjes, en die zijn hier toch maar niet te krijgen. Daaraan alleen kun je al zien, dat die negers onbeschaafde menschen zijn."

„Ze willen mij hier tenminste niet koken," zei Bugel, „en dat vind ik al heel wat," en hij zuchtte van blijdschap. Z.

VOOR DE KLEINTJES.

E-TEN BREN-GEN.

E-ten breng ik in mijn mand,
En ik klap eens met de hand.
Komt maar duif-jes bij el-kaar,
Ik heb goe-de e-tens-waar.

Ha-nen kan ik niet ge-brui-ken,
Kip-pen ook niet, zelfs geen kui-ken.
Vo-gels die ik voe-den wil,
Zijn mijn duif-jes uit de til.

Kijk, daar ko-men ze ge-vlo-gen,
Vra-gen of ze e-ten mo-gen.
Eet je buik-je dik en rond,
Dui-ven-boon-tjes zijn ge-zond.

Kl.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, 1/2 Uit-
gevers-M^h. Bosch, Baarn

BUITENLAND

Goud visschen!

Niet aan elkaar, zetter! Twee woorden!
Want — ik heb 't niet over een zeker
soort van geschubde waterbewoners, maar
over 't *visschen naar goud*.

Hoe dat kan en waar?

'k Zal het je even vertellen.

In den onzaligen oorlog, die 10 jaar ge-
leden in Europa uitbarstte, heeft Duitsch-
land voor 't eerst gebruik gemaakt van
een nieuw soort van oorlogsmateriaal: de
duikboot.

Gemeener, geniepigere ding is er haast
niet te bedenken. 't Sluipt — om 't zoo
maar eens te zeggen — onder water tot
vlak bij het vijandelijke schip, schiet dan
een torpedo af, die het groote vaartuig
onder water een „dodelijke wonde” toe
brengt, zoodat het binnen weinige oogen-
blikken zinkt. En dat hebben de Duit-
schers niet alleen met oorlogsschepen,
maar ook met passagiersbooten gedaan.

Nu wil ik daarmee niet zeggen, dat de
Duitschers in 't bijzonder wreed oorlog
hebben gevoerd. Och neen, de andere oor-
logvoerenden deden het even wreed, al
deden ze het anders. Die hebben bijv. heel
Duitschland, ook de onschuldige vrouwen
en kinderen, willen laten verhongeren. Dat
is ook alles behalve mooi, nietwaar?

Maar we zouden schrijven van 't goud
visschen. Eén van de booten, die door de
Duitschers tot zinken is gebracht, de
„Laurentie”, had voor 6.5 miljoen
pond sterling (= 78 miljoen gulden)
aan goud en zilver aan boord. Zes
jaar lang heeft de Engelsche marine ge-
werkt om den grooten schat boven water
te brengen. En daarvoor heeft ze gebruik
gemaakt van een werktuig, uitgevonden
door Prof. Brooks. Dat was een speer, die
op den zeebodem in den modder werd ge-
stoken en dan werd op een toestelletje aan
boord van het marinevaartuig aangegeven
of er dicht in de buurt goud was. Natuur-
lijk was aan de speer een draad, die haar
met het toestelletje — een galvanometer —
verbond.

Zoo kon men precies weten, waar het
goud zich bevond en op die manier heeft
men het goud kunnen bergen.

De langste dag

is al weer voorbij. We gaan al weer kor-
ten. 'k Vind het een onplezierige gedachte.
'k Houd van de zon en van den langen
dag, vooral met den zomertijd.

Ik kan me dan ook niet begrijpen, dat
men het feit van den langsten dag gaat
vieren. Toch is dat bij de Duitschers nog
de gewoonte.

't Is in den grond van de zaak een oud-
Germaansch gebruik, het *Sonnenwende-
feier*. Dan werden — en worden nu nog —
op hooggelegen, schilderachtige punten
grote vuren ontstoken.

Ook dit jaar is het weer gedaan.

't Vuur moest er bij de oude Germanen
altijd bij komen. Denk maar aan de
Paaschvuren (en ik meen ook de Kerst-
vuren), die ook nog bij ons te lande,
vooral in 't oosten, veel ontstoken worden.

Mount-Everest.

Dat is — nu ja, je weet het toch wel —
de hoogste berg van de wereld. Hij be-
hoort tot de Himalaya in Azië en is 29.002
voet hoog. En één voet is 30.5 c.M. Reken
jullie nu maar eens uit, hoeveel M. die
top hoog is.

Men heeft dien top willen beklimmen.
Eigenlijk *opnieuw*, want het is al eens ge-
beurd, anders had men nooit kunnen
weten, dat hij zóó hoog was. En een aan-
tal heeren, geleerden vooral en liefhebbers
van bergen-beklauteren, hebben zich ve-
eenigd en zijn er samen op uitgegaan.
Zoo iets noemt men een expeditie. Be-
halve de heeren, waren er een aantal
Indische dragers bij, die alles wat noodig
was voor kampeeren, voor mondvoorraad
enz. meesjouwden.

Men was reeds gekomen tot 27.000
voet hoogte.

Daar kwam evenwel een plotselinge
weersverandering. Een ijzig-koude wind
deed velen haast verstijven en de meesten
konden niet verder. Twee van de moedig-
ste leden der expeditie — was 't misschien
ook niet een beetje waaghalzerij? — gin-
gen met een paar dragers nog verder; zij
wilden nu boven zijn.

Maar — ze zijn niet teruggekeerd!

BINNENLAND

Een oude duikboot.

Het verfoeilijke vernielingswerktuig,
waarover we onder „Buitenland” (zie
goud visschen) schreven, is wat zijn tegen-
woordige samenstelling betreft, wel nieuw,
maar het idee, om een vaartuig te maken,
dat *onder* water kon varen, is al ongeveer
300 jaar oud en 't is een Nederlander ge-
weest, Cornelis Drebbel, die het eerst een
duikboot gemaakt heeft.

Een Nederlandsch geleerde, Dr. H. A.
Naber te Hoorn, leeraar aan de H. B. S.
aldaar, heeft getracht de duikboot, zooals
Drebbel die beschreven heeft, na te maken
en hij schijnt er vrijwel in geslaagd te zijn.

Eerst werd de boot in zee gebracht; Dr.
Naber nam er plaats in, ging eerst gewoon
varen en liet zich toen langzaam zinken.
De boot was eenigen tijd onzichtbaar en
kwam later weer gewoon boven. Later
heeft de heer Naber nog een tochtje met
eenige van zijn leerlingen gemaakt en hij
bleef wel een half uur met zijn boot onder.

Ik denk wel niet, dat men de duikboot
van tegenwoordig tegen die van Drebbel—
Naber zal verwisselen.

Toch is het wel eigenaardig, dat het
plan van Cornelis Drebbel in de 20e eeuw
nog eens uitgewerkt wordt.

Van wien is de auto?

Zooals je weet, moet iedere auto een
nummer hebben. Dat is natuurlijk gedaan,
om gemakkelijk te kunnen nagaan, welke
automobilist zich niet houdt aan de voorge-
schreven snelheid, of welk van die voer-
tuigen soms een anderen wagen of ook wel
personen aanrijdt.

Er zijn wel eens automobilisten en
motorfietsberijders, die iemand aanrijden
en doodleuk voortrazen, zonder zich om
hun slachtoffers te bekommeren.

Zoo'n nummer is dan erg gemakkelijk.

Dat nummer — en ook het rijbewijs —
wordt gegeven door den Commissaris der
Koningin in de provincie, waar men
woont.

Maar, wat is nu het lastige? Er zijn wel
eens menschen, die hun auto verkoopen
en dan meteen nummer en nummerbewijs
over doen aan den nieuwen eigenaar.
Deze rijdt dan natuurlijk eigenlijk op
naam van een ander. Heeft hij 't ongeluk,
dat hij met zijn auto iemand overrijdt, dan
wordt de vorige eigenaar daarover aange-
sproken.

Maar deze zegt natuurlijk, als de politie
bij hem komt: „Ik weet van het ongeval
niets af, want ik heb geen auto meer.”

Soms is de auto al weer aan een derden
eigenaar verkocht. Dan wordt het al weer
moeilijker voor de politie.

Zoo is ergens bij de politie een auto op-
geborgen, G. 2202 en ondanks herhaalden
oproep is de eigenaar niet komen opdagen.

't Zal zeker wel geen beste zijn, of...
de politie heeft met den laatsten eigenaar
een appeltje te schillen en deze vindt het
misschien veiliger zich maar stil te houden.

Van Amsterdam naar Den Haag in
43 minuten.

Tamelijk vlug, hè? Natuurlijk niet per
vliegmaschine, want die kan het vlugger.
Maar per trein. En nog wel per *electri-
schen* trein!

Nu is het wel zoo'n bijzonderheid niet,
want de meeste „V. en B.”-lezers hebben
wel eens een elektrische tram gezien. En
eigenlijk is zoo'n elektrische spoorweg niet
veel anders dan een dito tram. Wat ik een
heel mooie vinding aan dezen nieuwen
trein vind, is dit.

Om den wagen te laten rijden, moet de
wagenbestuurder een knop omlaag druk-
ken. Laat hij dien knop los, dan gaat hij
weer uit zichzelf omhoog en dan stopt de
trein.

Dat lijkt mij een heel belangrijke uit-
vinding. We lezen wel eens dat menschen
plotseling onwel worden en zelfs wel op
eens dood blijven. Dat kan ook een wagen-
bestuurder overkomen en dan zou bij de
gewone manier van den trein te laten rijden
de wagen maar door gaan. Nu bij deze
nieuwe vinding gaat dan de wagen van
zelf stil staan, waardoor een groot gevaar
voor de reizigers voorkomen wordt.

Het Deensche oorlogsschip, de „Heimdal”, bracht een bezoek aan ons land. Op de foto hierboven zien we den Deenschen consul, Dr. Möller, en de gezagvoerder van het schip, kapitein Hansen.

De nieuwe elektrische trein kan met een snelheid van 90 K.M. per uur rijden.

Hij stopt evenwel aan elk station maar één minuut. Veel tijd om afscheid te nemen hebben de reizigers dus niet.

Krijgen we van 't jaar veel vruchten?

Zoo hebben velen van jullie zich al afgevraagd. En ik kan daar geen antwoord op geven. Wel kan ik je verzekeren, dat er aardig wat vrucht kan verwacht worden.

't Zal er maar van afhangen, of er veel naar 't buitenland wordt vervoerd.

Hoe ik dat weet, dat er aardig wat vrucht zal komen?

Wel, over ons heele land zijn heeren, die den stand der gewassen en vruchten nagaan en daarvan mededeeling doen aan het Ministerie van Landbouw. En daar geeft men een soort van rapport van de vruchtboomen.

Zoo iets als jullie eens in de drie maanden krijgt.

De vruchtboomen krijgen dus een cijfer. En dat rapport van de vruchtboomen luidt als volgt:

Appels 6, peren 7+, vroege kersen 6, late kersen 5+, pruimen 5—, perziken 7, roode en witte bessen 7+, zwarte bessen 6—, kruisbessen 6½, meloenen 7, aardbeien 7½.

Je ziet dus; het vruchtenrapport ziet er nog al goed uit. Menige jongen en meisje zou willen, dat zijn (haar) rapport voor lezen, schrijven, rekenen enz. er zóó uitzag.

Een nuttig gebruik van oorlogsschepen.

'k Was een poosje geleden in Amsterdam en daar reed ik langs den Amstel in

de richting van 't bekende Schollenbrug. Daar zag ik aan de kade liggen een paar afgekeurde kleine oorlogsschepen, o.a. de „Rindjani”, waarvan een paar werden gebruikt als woonschip en een als drijvende gezondheidskolonie!

Zoo moest het met alle oorlogsschepen gaan, dacht ik.

Zij zullen hun zwaarden slaan tot spaden en hun spiesen tot sikkels, zegt de Bijbel in Jesaja 2.

't Ware te wenschen, dat alle oorlogvoerders hun oorlogstuig eens voor beter doeleinden gingen gebruiken!

PLAATSELIJK NIEUWS

Schraard. Er is hier een wonderlijk iets gebeurd. Vanmorgen vielen bij een tante van mij uit een klimop 12 eendepielen. Hoe dat zoo kwam? Wel, een eend van een boer, die hier 12 Mei weggegaan is, heeft daar 12 of meer eieren gelegd en heeft die uitgebroed. Vanmorgen vielen de eendjes er uit. Gelukkig waren ze allen nog levend, ze hadden ook wel dood kunnen zijn, want ze vielen haast van boven het dak af. Ze hebben ze in het water gedaan en toen zijn ze weggezwommen.

— 't Is anders wel een prachtig gezicht een paard op hol. De menschen, die op den wagen zitten, voor die is het 't ergste. Laatst overkwam het mijn oom, die met twee paarden voor den wagen van het dorp kwam. Drie van zijn jongens zaten er ook op. Eén van 15, een van 5 en een van 4 jaar. Nog maar juist buiten het dorp gingen de paarden al „op 'e rin”. Bij onze plaats viel mijn neefje van 5 jaar van den

wagen. De paarden schrokken daar van, zetten nog meer aan, en toen gleed oom's voet uit en viel hij voorover van den wagen, één wiel ging over zijn been. De paarden vlogen nu over den weg, soms leek het net alsof de wagen sprong van den eenen kant van den weg naar den anderen kant. Mijn oudste neef lag nog op zijn rug op den wagen en zijn jongste broertje hield hij krampachtig vast. Soms leek het alsof hij over den kant van den wagen zou slingeren, maar hij bleef liggen en schoof gaandeweg naar achteren. Eindelijk kon hij zich met den kleinen jongen laten vallen. De kleine kwam op z'n hoofd terecht, dat een beetje bloedde, m'n oudste neef mankeerde niets. De andere jongen van 5 jaar had ook een paar wondjes aan zijn hoofd. Oom moete eenige dagen rust hebben, maar zijn voet is niet gebroken. De paarden holden door naar Longerhouw. Toen waren ze gemakkelijk te krijgen en ging het weer op huis aan, want van den wagen was haast niets stuk.

HEIT SYN FANKE.

Waddinxveen. Bij ons in Waddinxveen is er een ongeluk gebeurd. De boer J. V. had pas vee gekocht en nu wou hij wat gras er voor snijden met de zeis, maar er stonden twee fietsen hem in den weg. Hij wou ze weg zetten, maar hij trapte op het dwarshoutje van de zeis en toen sloeg de zeis om en maakte een gapende wonde, zóó diep, dat dokter P. het bloed niet kon stelpen. Hij is naar Gouda in het ziekenhuis vervoerd. Is dat niet vreeselijk?

HOEPELAAR.

KORT NIEUWS

Prins Hendrik heeft op 16 Juni de reis van Den Haag naar 't Loo meegemaakt... op de locomotief van den trein. Hij was er natuurlijk op gekleed!

De Prins wilde eens even het leven van een machinist op een in vollen vaart zijnden trein meemaken.

Hij zal er nu wel een klein beetje anders over denken dan menigeen, die eigenlijk vindt dat zoo'n machinist wel een aardig baantje heeft.

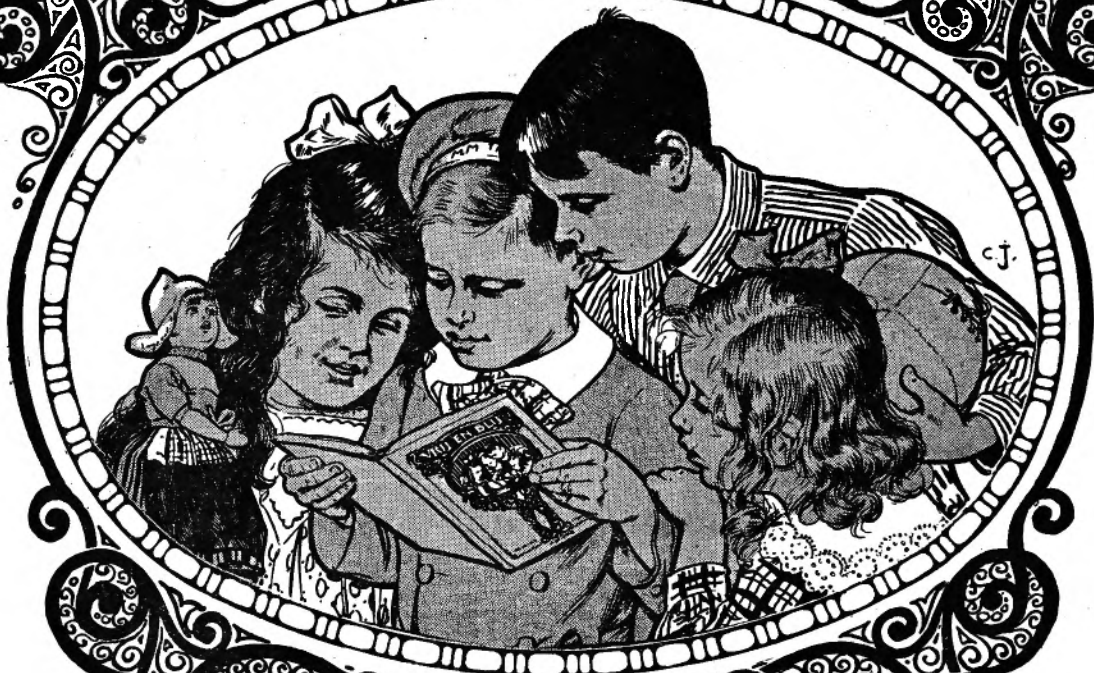
De droge Zuiderzee. Nog niet heelemaal, hoor! Maar over eenige weken — misschien als dit nummer van „Vrij en Blij” verschijnt — zal de dam tusschen Wieringen en de kust voltooid zijn en zal geen schip meer door 't Amsteldiep kunnen varen.

De nagedachtenis van De Ruyter geëerd! Een Deensch oorlogsschip, de „Heimdal”, heeft Amsterdam bezocht en de gezagvoerder, de heer Hansen, heeft verlof gevraagd en verkregen om op het graf van onzen grootsten zeeheld een krans te mogen leggen.

Met een korte toespraak, waarin kapitein Hansen herinnerde aan De Ruyters groote daden en aan de hulp, ruim 250 jaar geleden aan Denemarken verleend, legde hij een krans op het praalgraf.

VRIJ·EN·BLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

24 JULI
No. 20

VRIJ EN BLIJ

Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand

Uitgave: UITGEVERSMATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbzn., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVROUW W. BLOMBERG — ZEEMAN, CÉDÉ, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

Om den praatstoel van Oom Koos.

Dat is in geen tijd gebeurd!

Gewoonlijk had ik het te druk met de briefjes. Maar — nu heb ik in 't vorige nummer reeds de briefjes van Mei beantwoord. De Juni-briefjes heb ik nog niet in mijn bezit; die zijn waarschijnlijk nog in Baarn en nu zit ik een oogenblikje rustig op mijn praatstoel.

Waarover we 't nu hebben moeten? Niet over de warmte, asjebliëft. Want ik ben veel te blij, dat het zomer is en ik wil wel eens een beetje bruin worden. 'k Verheug me nu al op de Augustusmaand. Dan hoop ik nog weer eens heerlijk naar buiten te gaan.

Waar dan over? Over de Olympische Spelen te Parijs? Och, misschien weet je niet eens wat dat zijn. Je hebt wellicht den naam wel in de krant gelezen en ... 't maar overgeslagen.

Nu — eigenlijk kan ik je geen ongelijk geven. Want in den grond van de zaak is 't niet de moeite waard, om er vijf minuten tijd aan te vermorsen.

Wat zijn Olympische spelen? 'k Zal er maar eens wat van vertellen.

Oorspronkelijk waren het spelen, door de Grieken éénmaal in de vijf jaar gehouden ter eere van hun oppergod Zeus. Vijf dagen lang werden er wedstrijden gehouden in wedrennen, springen, slingeren, ringsteken, worstelen enz. De deelnemers moesten zich 10 maanden lang zorgvuldig voorbereiden en de laatste maand in een speciaal gebouw — het gymnasium te Elis.

De overwinnaars kregen als prijs een olijfkraan of kroon en een palmtak. Zij werden bij hun terugkomst in hun woonplaats buitengewoon gehuldigd en hadden allerlei voorrechten, o.a. vrijdom van belasting.

Zoo'n overwinnaar in de Olympische spelen was dus voor velen — misschien wel voor allen — een nationale held!

* * *

Vijftien eeuwen hebben de Olympische spelen gerust. Nu zijn ze weer teruggekeerd, sedert 1896. In dat jaar en vervolgens in 1900—1904, 1908, 1912 en 1920 zijn ze weer gehouden.

Alles, wat aan sport doet, kijkt thans met belangstelling uit naar den uitslag van de verschillende wedstrijden en de echte sportmensen zijn er trotsch op, dat iemand uit hun land de overwinning behaalt bij voetbal, korfbal, tennis, hardloopen, roeien, waterpolo enz., enz. en als ze het niet winnen, dan spreken zelfs groote bladen — die toch eigenlijk verstandiger moesten zijn — van een nederlaag!!!

'k Gelooft, dat bij de Olympische spelen van dit jaar de Nederlanders over 't algemeen geklopt worden. Nederlaag op nederlaag! En dus zullen we waarschijnlijk niet het dwaze schouwspel beleven, dat enkelen der overwinnaars met gejuich en gejubel, met gezang en geschal ergens in een of andere stad worden binnengehaald.

De Nederlanders worden er langzamerhand anders al dwaas genoeg voor.

Ik kan me nog herinneren hoe jaren geleden een bekend schaatsenrijder Jaap Eden in 't Noorden in een schaatsenwedstrijd den eersten prijs behaalde en hoe half Haarlem overeind stond, om dien man te hul-di-gen!

Dwaasheden toch!

Ik houd heel veel van sport en van lichaamsoefening en ik doe er zelf ook nog wel wat aan. Maar — ik vind het malligheid, iemand, die een paar stevige kuiten heeft, of wiens hart sterk genoeg is om 1000 M. achtereen hard te loopen of iets dergelijks, om zoo iemand te gaan huldigen.

Och — 't gaat dan ook heusch niet om die wedstrijden en om de menschen, die er aan mee doen. De groote wereld heeft feest nodig. En feest moet er gemaakt worden.

Wanneer kan dat mooier en beter dan bij een Internationaal Sportfeest? Uit alle oorden der wereld komt men er samen. Men heeft plezier en genot. Laat die menschen hun best maar doen met al hun wedstrijden, zoo denken de meeste omstanders; 't kan ons weinig schelen, als wij maar feest hebben.

Laten we toch eten en drinken en vroolijk zijn! En daarom: Olympische spelen! Ik kan er maar heel weinig mee op hebben en ik hoop, dat ons Nederlandsche volk zich flink zal oefenen in lichaamsbeweging, maar niet zich zal laten bekijken door tal van vreemdelingen, die, louter om zich te laten vermaken, die spelen komen bijwonnen.

* * *

Ik had niet gedacht, dat mijn praatje zoo zwaar zou worden. We hebben in de maand Augustus vacantie, althans van de raadsels; misschien ook van „Onze Courant“.

Veel, heel veel plezier als je uitgaat en ook als je thuis blijft. Stuur maar heel veel nieuws voor „Onze Courant“.

Tot weerziens.

OOM KOOS.

Voor de raadsel-vriendjes.

Wanneer vóór of achter een cliché (of plaatje) een geplaatst is, wil dit zeggen, dat een letter (gewoonlijk de eerste of laatste letter van het woord, dat het plaatje bedoelt) moet worden weggelaten.

Mededeelingen van Oom Koos.

Het adres voor de raadselrubriek is:

Oplossingen worden ingewacht uiterlijk den **derden Donderdag** van elke maand aan nevenstaand adres.

Op alle inzendingen, briefjes, oplossingen, ingezonden raadsels en rebussen moet in den linkerbovenhoek schuilnaam en adres worden vermeld. **Op het blaadje met de oplossingen bovendien de naam en de geboortedatum met geboortjaar.** Bovendien moeten briefjes, oplossingen en ingezonden raadsels elk op een afzonderlijk blaadje worden geschreven. Indien dit niet het geval is, moeten ze worden terzijde gelegd.

Aan OOM KOOS,
p/a den Heer E. J. BOSCH JBZN.
Uitgever „Vrij en Blij“
BAARN.

DAAR TUSSCHEN DE VISSCHEN WOELDE EEN
KLEIN MANNETJE.

HET ZEEMANNETJE.

Een visscher haalde zijn net op in de boot. „Gelukkig,” zei hij, „het is heel zwaar en er zal wel veel visch in zijn.”

Dat was dan ook waar. Veel groote en kleine visschen spartelden door elkaar.

Maar wat was dat? Daar tusschen de visschen woelde een klein mannetje heen en weer. Het was een vreemd mannetje. Hij had een jasje en broekje aan van zeewier en op zijn hoofd droeg hij een mooie schelp. Dat was zijn hoed.

„Goeden dag,” zei het mannetje, „daar ben ik. Je zou mij niet gevangen hebben, als de zeehond, waarop ik rijd, niet zoo wild was geweest en mij afgeworpen had. Kijk, daar zwemt hij op zijde van de boot. Maar je hebt mij nu eenmaal gevangen en ik wil losgeld betalen. Wat denk je van mijn hoed? Wil je dien hebben?”

„Ik zou je danken,” antwoordde de visscher. „Je lijkt zoo'n aardig mannetje en ik wil je naar mijn huis brengen. Dan kunnen mijn kinderen met je spelen.”

„Daar heb je het recht niet toe,” zei het zeemannetje. „Al ben ik nu ook door een ongelukje in je net gekomen, daarom heb je nog geen recht, om mij vast te houden. Ik zou zóó weer kunnen weggaan, zonder je ook maar iets te betalen. Maar dat wil ik niet doen en daarom bied ik je mijn hoed aan. Mooier heb je nog nooit gezien en kostbaarder ook niet.”

„Houdt die mooie schelp zelf maar,” zei de visscher. „Als ik schelpen wil hebben, kan ik ze te kust en te keur krijgen. Ik heb ze voor het oprapen. Nee, je gaat mee en mijn kinderen zullen met je spelen.”

Toen de visscher dat gezegd had, pakte hij het mannetje beet en zette het op de bank van de boot. „Blijf daar zitten,” zei hij, „en pasop, dat je geen kuren begint.”

Het mannetje praatte niet meer tegen. Het ging heel bedaard op de bank zitten en keek naar de visschen, die op den bodem van de boot lagen.

Toen nam hij de schelp, dien hij als hoed gebruikte, van zijn hoofd en legde die op de bank.

En toen keek hij naar den zeehond, die met de boot meezwom.

„Wacht maar,” dacht het zeemannetje, „hier blijven doe ik toch niet. Als de visscher weer druk aan 't werk is, zal ik wel een kansje krijgen. Ik wil hier niet blijven en met zijn kinderen spelen wil ik ook niet.”

De visscher maakte zich nu gereed om het net weer in de zee te werpen. Hij had het daarmee zoo druk, dat hij een oogenblik niet op zijn gevangene kon letten. Van dat oogenblik maakte het zeemannetje gebruik.

Huup, wat ging dat! Een duikeling over 't hoofd, een plons in het water. . . . daar ging het mannetje heen. Wat kon hij zwemmen! In een oogenblik was hij bij den zeehond. Nog even. . . . of hij was op den rug van zijn paard geklauterd.

„Zeg,” riep hij tegen den visscher, die, verwonderd over zooveel vlugheid, toekeek, „ik heb de schelp op de bank gelegd. Ik had ook kunnen gaan, zonder je iets achter te laten, maar dat wilde ik toch niet doen. Maak van mijn geschenk nu een goed gebruik.”

„Die oude schelp,” riep de visscher boos, „die mag jij wel houden. Heb je anders niets te geven? Daar komt het ding!”

De visscher nam de schelp op en wierp die het mannetje toe.

„Best,” zei het zeemannetje, „ik ben blij, dat ik mijn hoed terug heb. Maar je bent toch erg dom, visscher. Als je de schelp nauwkeuriger had bekeken, zou je gezien hebben, dat in de holte een groote parel bevestigd was. Die is honderden guldens waard. En nu heb je niets. Maar dat is je eigen schuld.”

Wat speet het den visscher, dat hij zoo onrechtvaardig en ondankbaar was geweest.

„Nu wil ik de schelp wel hebben,” zei hij.

„Nee,” zei het mannetje, die de schelp al weer uit het water opgevischt had, „je hebt zelf gezegd, dat ik dat ouwe ding wel weer mocht hebben. Je hebt voor je onrechtvaardigheid en ondankbaarheid eigenlijk een goede straf verdiend en je mag nog blij zijn, dat je er zoo afkomt. Voort, paard.”

Daar ging de zeehond heen. O, wat ging dat snel. De visscher keek het vreemde mannetje bedroefd na. „Als ik het nog eens weer in mijn net krijg, zal ik anders doen,” dacht hij.

Maar het mannetje kwam nooit terug. Z.

.....
's Avonds, na schooltijd, dan zouden ze 't zeggen. Samen hadden ze 't afgesproken toen ze tusschen den middag 't alwéér hadden willen doen, en 't toch niet hadden gedurfd.... Na vieren; maar dan zouden ze 't vast en zéker doen, — samen.

Ze kwamen thuis. Er was niemand in den winkel. Ze deden de deur van 't kamertje zacht open. Dat móést, omdat vader ziek was; maar ze deden 't nu nog zàchter dan anders, omdat.... ja, omdat nu dat moeilijke gebeuren moest.... Wat zou vader zèggen?

Ze kwamen binnen....

Moeder was er niet; — misschien even boven, bij buurman.

Maar — vader....!

Vóór ze nog iets konden zeggen, wénkte vader al.

„Kom jullie eens dadelijk hier!“....

Vaders stem klonk vreemd, zoo heel anders dan zij die in dagen gehoord hadden; — zoo streng, en ook zoo verdrietig.... Zou vader 't al weten van Beppie?.... Even dachten ze: „Gelukkig maar, dan hoeven we 't niet meer te vertellen; dan is het ergste voorbij....“

„Bengels,.... wat hebben jullie toch uitgevoerd?“ Vader wond zich op, toen hij de verlegen gezichten van zijn jongens zag. „Zie je, daar heb je het al, ze begrijpen misschien al, wat ik bedoel“, dacht hij.

„Bengels.... praat op!“

„Ja, vader“, hakkelde Wim.... „maar.... maar ik kon het.... ik kon het heusch niet helpen. Hij viel van zèlf!“

„Vanzèlf?....—Is dat ding vanzelf er in gevallen?....—Leugenaar!“

De jongens keken vader aan.... Vader zei het zoo raar. Hij noemde Beppie: een ding.

„Nou, praat op.... Hoe kwam je er aan?“

„Hij kwam zèlf de trap oploopen.... en toen....“

„Wàt zeg je daar, kwàjongen?....—Kwam die oude wekker zelf de trap oploopen?.... Nou dadelijk àlles vertellen, hoor je.... Waarom staan jullie daar nou te liegen en te draaien? Waarom vertel je me nou niet alles

eerlijk?“.... In vaders stem klonk stil verdriet.

Hij was recht op in bed gaan zitten. Zijn bleek gelaat was rood geworden van toorn.

„Hoe kwam je aan dien wekker? Had je hem van den uitdrager op 't hoekje van de Schapensteeg gekregen?....—Bengels, en die vriendelijke mevrouw zoo te.... te plagen en te bedriegen!“....

De jongens stonden te kijken met groote, bange, verwonderde oogen.

Een oude wekker?....—Van den uitdrager?....—Die vriendelijke mevrouw bedriegen?....—Ze begrepen er niets van, niets. En ze dachten even aan de boosheid van die mevrouw vanmorgen. Dat was ook al zoo vreemd geweest.... 't Leek wel tooverij.

„Nou, kùn je praten? Of niet?“

„Ja, vader.... maar we hebben alleen maar met Beppie gespeeld, en toen is de prop....“

„Nee, nee.... niet van Beppie! Zèg op, hoe kwam je aan dien wekker, en wat heb je er mee uitgevoerd? Zèg het nou toch, leugenaars!“

„Ik.... ik weet het niet!“ barstte Dik opeens uit, en tranen vulden zijn oogen. O, dat vader, die goede, beste vader, nu opeens zoo kwaad op ze was, — hij vond het zoo naar, zoo verdrietig.... „We hebben niks gedaan, vader,.... nee hoor, heusch niet.“

„Nee, ik ook niet“, zei Wim.

„Niks gedaan?.... En wat is dit dan? En wat staat hierin?“

Vader haalde van onder zijn kussen een brief te voorschijn, vouwde haar haastig open, en las:

Mijnheer!

Uw beide zoontjes heb ik vanmorgen aan de deur weggezonden. Wat ze kwamen doen, weet ik niet. Dat doet ook niets ter zake; maar aan hun houding heb ik wel gemerkt, dat ze niet veel goeds in den zin hadden. 't Lijken mij onbetrouwbare jongens.

Ik wil hen niet meer zien. De wijze, waarop zij kortgeleden mijn vriendelijkheid hebben beantwoord, is ongehoord brutaal en slecht. Zij moesten mij toen

een verpakten vogel bezorgen; maar diep in de houtwol van de doos hebben ze het met ijzerdraad omwonden raderwerk van een ouden wekker verborgen, dat toeval- lig is gaan afloopen in den nacht, een vreemd geluid maakte, en mijn dienst- bode hevig heeft doen schrikken.

't Spijt me zeer, dat ik U dit schrijven moet; maar nu zij hedenmorgen wéér een of anderen streek wilden uithalen, kan ik dit niet verzwijgen.

Wilt U er voor zorgen, dat Uw jongens mij niet meer lastig vallen? Ik zou anders genoodzaakt zijn aangifte bij de politie te doen.

Mevrouw HAVERMAN.

„Nou?... Wat beteekent dit, brutale vlegels? 't Is een schande voor je ouders. We schamen ons....”

„Nee, nee,.... vader!” snikte Dik.... „'t Is niet waar.”

„Nee hoor”, viel Wim bij.... „O, nee, vader, 't is valsch, 't is een leugen.... 't Is heelemaal, héélemaal niet waar.... We gingen Beppie halen....”

Moeder kwam binnen, een beetje haastig.

Ze had de jongens niet hooren thuis komen; anders was ze zeker wel dádelijk naar beneden gegaan. Ze had den brief, die vanmiddag door de meid van mevrouw Haverman bezorgd was, immers ook gelezen. Ze had er al lang en breed met haar man over gepraat. 't Had pijn gedaan, dat hun jongens, hun eigen jongens, waarvan ze zooveel hielden, zóó'n leelijken streek hadden uitgehaald.

Als vader zich nu maar niet te druk had gemaakt! O, ze zag het al, ze zag het al.

„Man”, zei ze verschrikt,.... „wees toch wijzer, wind je niet zoo op om die bengels. Laat mij 't ze maar eens zeggen.... Foei, je ziet zoo rood, je zou....”

Vader zakte moe en benauwd in zijn kus- sens terug.

Moeder rukte de jongens van de bedsteê weg, haastte zich vader te laten drinken.... „Foei, nog toe”, bromde ze hoofdschud- dend,.... „die bengels van jongens hebben ons toch al wat een verdriet bezorgd!.... Ja,

hoor, als je vader nou weer èrger ziek wordt, is het jullie schuld, hoor!”

Daar stonden de jongens nu, bang, ver- schrikt, heelemaal in de war.... Maar diep in hun hart voelden ze de boosheid opkomen, omdat alles toch zoo raar, zoo oneerlijk, zoo valsch was.

„Moeder, wij hebben....” begon Wim zacht.

„Zwijg, zeg ik je!” beet moeder hen toe.... „Kijk je vader eens bleek worden.... De kamer uit, leelijke bengels!”

Ze gingen; maar Wim bonsde zijn hoofd boos neer op zijn arm, ergens tegen de trap- deur.... Dik ging op een stijfselkistje zitten huilen.

„Ze zeggen, dat het heelemaal niet wa ar is”, hijgde vader. Er was tòch een stille blijd- schap in zijn moede stem.

„Stil nou maar.... blijf nou maar heel stil- letjes liggen. Je mag je niet druk maken voor den dokter.... En die jongens, die rakkers... Ik zàl ze wel, ik zàl ze....” Maar toch was in moeders boosheid een stille vreugde gekomen.

Dat hadden vaders woorden gedaan: „Ze zeggen, dat het heelemaal niet wá á r is.” O, als dát zoo was. . . .

„Moeder, hoor eens. . . .” kwam Diks smee-kende stem om het hoekje van de kamer-deur. . . . „Moe. . . .!”

Vaders moeheid bedaarde al wat.

„Nou, kom maar binnen”, zei moeder kort en boos. . . . „En dan vertel je alles, hoor, leugenaars.”

Ze kwamen.

Ze vertelden, — alles. . . .

't Ging met horten en stooten. En dan zei Dik wat, en dan Wim weer.

Maar ze vertelden van het spelen met de papierprop, en van Beppie, die gevallen was en misschien ergens vast zat, — en die elken avond zoo bang miauwde. Ze vertelden van hun tocht naar mevrouw Haverman dien morgen, en dat ze weggejaagd waren, — en dat ze heelemaal niet wisten waarom. Ze vertelden ook van de doos, die ze een poos geleden voor den ouden dominee moesten wegbrengen, en dat ze die heelemaal niet opengemaakt hadden, alleen maar het deksel een klein eindje opgelicht, — en dat ze dien ouden wekker met ijzerdraad er omheen nooit hadden gezien. . . .

„'t Is net zoo valsch van die mevrouw”, huilde Dik. . . . „We hebben niks gedaan.”

O, de stille hoop in moeders hart, dat haar jongens 't niet gedaan hadden, werd grooter. Ze keken haar zoo trouwhartig, zoo eerlijk aan. Die oogen konden toch niet liegen.

Maar vader durfde 't nog niet gelooven. Hoe kwam die wekker dan in de doos? Die oude dominee zou zoo'n flauwe grap toch niet bedacht hebben, — welnee!

„Moeder, je moet vanavond maar eens even naar mevrouw Haverman gaan. Dan hooren we misschien wat meer”, zei vader. . . . „En vraag dan ook even naar Beppie.”

Dien avond was het èrg druk in 't winkeltje. Moeder kon geen oogenblikje vinden om er even uit te wippen; en toen ze sloot, was 't eigenlijk toch al te laat, om nog op visite te gaan bij zoo'n deftige mevrouw. . . . Je moest je toch eerst nog een beetje opknappen ook! En haar man scheen lang niet zoo rustig te zijn als andere avonden.

Er kwam niets van.

En de koorts van vader werd hooger dien avond.

En de jongens trokken al vroeg naar 't Kraaiennest. 't Was zoo'n vreemde, zoo'n verdrietige avond. 't Was, of hun mooie, veilige plekje daar hoog in de lucht veel triestiger, veel donkerder was dan anders. . . .

En toen ze zacht en verdrietig uit het zolderraam naar Beppie riepen, — naar het arme dier daar ergens in de onbekende diepte tusschen de daken, — toen miauwde het zóó zacht, zóó klagelijk, dat het hun door 't hart sneed.

„Hij gaat vast dood!” zei Wim, bitter. En hij balde zijn vuisten.

't Was toch zoo valsch, zoo valsch!

Alles was nu opeens weer zoo donker, zoo verdrietig geworden; maar tòch — o, die jongens voelden het als een vaste, sterke blijdschap: 't Was tòch alles leugen. Laat ze nou maar allemaal zeggen, dat zij dien ouden wekker in de doos hebben gestopt, en die bange meid aan 't schrikken hebben gebracht, — 't was toch niet waar. Dat heerlijke weten kon niemand, n i e m a n d hen ontnemen.

En 't kon hen niet schelen ook, niks hoor!

Maar vader dan, die weer erger ziek was?

En Beppie dan?

En moeder? . . . — O, konden ze alles toch maar zóó vertellen, dat de menschen hen geloofden. . . . Maar die keken hen zoo vreemd, zoo wantrouwend aan. En dat deed zoo'n pijn.

En Wim dacht dien avond, toen hij warmpjes lag weggedoken in zijn bed, weer terug aan den nacht na het vreeselijke ongeluk. Toen was hij stil naar moeder geslopen; toen had hij bij h a a r hulp en troost gezocht; toen waren moeder en hij zóó heel dicht bij elkaar geweest. Dat was zoo heerlijk. En moeder had g e b e d e n. . . . Nu k ò n hij niet naar moeder gaan. Nu was het net, of er iets w à s tusschen moeder en hem in: iets leelijks. Moeder v e r t r o u w d e hem niet meer.

In dat verdrietige denken vouwde Wim zijn handen en bad. . . .

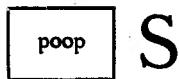
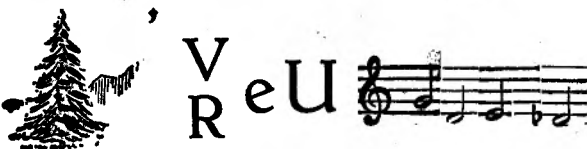
Niemand wist, hoe dat droevige nu gekomen was. Niemand; — maar de Heer in den hemel wist alles; — ook dát.

Raadsels voor Ouderen.

1. Een vierde deel en dan een beest
Zijn toch steeds vierde deel geweest.
2. Verborgten plaatsnamen:
„Zijn er nog oesters te koop vandaag?” vroeg Mies.
„Hoor ik het goed,” zei de koopman, „dat juffrouw Mies oesters wil hebben?”
De koekjesschaal ging voor 't eerst rond en gauw nam Margo er eentje af.
Ik wou den berg ook beklimmen, maar de gids raadde het me af.
Langs het bergpaadje door de alpenweiden, tusschen duizend soorten bloemen daalden we toen naar het dal.

Een raadselmoeder, Bilthoven.

3. Rebus.

4. Mijn geheel bestaat uit 21 letters en is een bekend spreekwoord.
5-7-8-20-21-1-5 is een stad in 't Gooi.
18-19-20-10-1 is 't zelfde als grond.
9-7-12 is niet langzaam.
Zoo groen als 3-9-18-12.
Zoo wit als 12-5-1-4-15-17.
Een vogel legt een 1-11.
7-20-2-4 is een jongensnaam.
6-1-11-5 is ook een jongensnaam.
13-18-12 is van steenkool gefabriceerd.
14-14-13 is een lichaamsdeel.
15-15-9 is een deel van een dag.
16-7-12 draagt men om den hals. *Benjamin, Giessendam.*

5. Rebus.

neus

lip

6. Nog een!

Be | TR G

Raadsels voor Jongeren.

1. Mijn geheel is een soort van banket en bestaat uit twee lettergrepen
Mijn eerste is een uitroep van blijdschap.
Mijn tweede is altijd rond,
Mijn geheel is nogal zout. *Noord-Fries, Ferwerd.*

2. Met B ben ik niet vriendelijk.
Met D heb ik doorgaans een deksel.
Met K ben ik een jongensnaam.
Met L ben ik erg slim.
Met R ben ik een geurige bloem.
Met T weer een meisjesnaam.

3. Rebus.

4. Welken diernaam kunt ge uit de volgende letters maken?

K A N V E R

5. Ik ben te vinden in elken wijnkelder. Neem mijn eerste letter weg en ge vindt mij in de Zuiderzee.

5. Rebus.

HET SCHERPE MES.

Klaartje, zeg, hoe haal je dat
In je kleine bolletje?
Kijk, je mag wel 't knolletje,
Maar dat scherpe mes niet, schat.

Auw! Ja, 'k dacht het wel.
Dat 's een aardig sneedje,
En het bloedt geen beetje.
Klaartje, ja, een mes gaat snel.

Gauw naar moeder toe!
Schreien moet je even?
Laat je een pleister geven
En beloof: Geen mes meer, moe. **L.**

AAN ZEE.

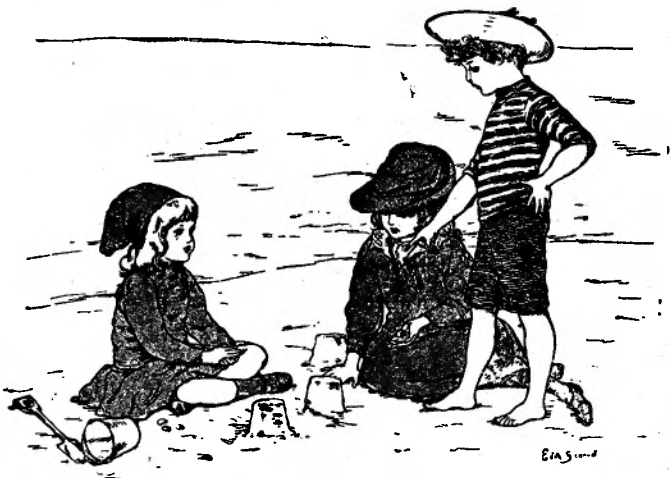
Dat was een pret.

Anna, Marie en Hendrik hadden zich er al zoo lang op verheugd. Het zou vakantie zijn en dan... mochten ze met vader en moeder naar zee.

't Ergste was, dat ze nog een paar weken geduld moesten hebben en dat die weken maar niet om wilden gaan. Maar eindelijk... hoera, 't was vakantie, 't werd Dinsdag, Woensdag... en de familie ging op reis. Dat reisje was wel heel heerlijk en, denk eens aan, er kwam twee keer overstappen bij te pas en vader kocht limonade! Maar toch, de kinderen zagen verlangend uit naar de zee. Daar zou toch eerst de pret beginnen.

En nu waren ze aan zee. 't Was wel erg vreemd, zoo maar in een ander huis te moeten eten en slapen. Vader zei, dat ze nu in een pension waren, maar Hendrik verklaarde op zijn beurt, dat ze gelogeerd waren in een hotel. Nu, een pension lijkt ook wel een beetje op een hotel en 't voornaamste was, dat ze er lekker eten kregen en dat ze er konden slapen als op rozen.

Dadelijk na 't ontbijt gingen de kinderen met hun ouders naar 't strand. Vader en moeder lieten zich dan gehuurde strandstoelen brengen en gingen rustig zitten, om naar het drukke gewoel van de vele menschen en kinderen op de groote zandvlakte te kijken. Het

eerste werk van de kinderen was, om schoenen en kousen uit te trekken. 't Was zoo heerlijk, met bloote voeten in het zand te loopen. Heerlijker was het nog, pootje te gaan baden.

Dat mochten ze wel van vader en moeder, maar heel lang toch niet, omdat het niet gezond is, zoo lang door 't water te plassen. Vader joeg hen al gauw weer naar 't warme zand.

En dan gingen ze maar weer met hun emmertjes en schopjes aan 't werk. Ze maakten mooie zand-taarten en die versierden ze met de gevonden schelpjes. Telkens leerden ze het beter en op 't laatst kwamen er zulke kunststukken te voorschijn, dat vader verklaarde, er wel zoo in te willen bijten. Maar hij deed het toch maar niet.

't Was wel heel jammer, dat Marie telkens zoo ongeduldig was. Die kon nu eens nooit een half uurtje rustig blijven zitten. Er gebeurde op 't strand niets, of zij moest er bij zijn. Moeder had den heelen dag werk, om haar in 't oog te houden. Telkens was het: „Waar is Marie nu toch weer?” en dan moest ze tusschen een troep kinderen en menschen uitgehaald worden, waarbij ze niets te maken had.

Natuurlijk vonden vader en moeder dat vervelend. Marie werd dan ook gezegd, dat het met dat wegloopen nu eens uit moest zijn. Even goed als Hendrik en Anna kon ze zich wel met haar eigen spel bezig houden.

Marie was wel een beetje hardhoorig. Al wist ze, dat ze niet telkens mocht wegloopen, het viel haar erg moeilijk, om maar steeds lief met broer en zus te spelen.

Eens op een middag was Marie weer erg ongedurig. Geen vijf minuten kon ze aan haar spel blijven. Dan was ze hier en dan weer daar. Dat duurde zoo een poosje, tot moeder zei: „Marie, 't is weer mis met je. Maar nu verbied ik je, om weer weg te loopen, zonder dat je verlof hebt. Denk er nu goed om, want, als 't nu weer mis gaat, moet ik je straffen.”

„Ja, moeder,” knikte Marie en een kwartiertje ging het toen ook heusch goed, maar toen was 't weer mis.

Moeder, die zat te lezen, keek op en miste Marie.

„Weet je, waar Marie is?” vroeg ze Hendrik en Anna.

„Ze was al weg, zonder dat we 't gemerkt hadden, moe,” zei Hendrik.

„En ik zie haar ook niet,” voegde Anna er bij.

Moeder stond op uit haar stoel en ging maar eens even kijken.

Daar zag ze, dat, den kant naar de duinen uit, een heeleboel menschen bij elkaar stonden. Ze liep er ook maar eens heen. Misschien was Marie daar wel bij.

„Waar kijken al die menschen toch naar?” vroeg ze aan een dame, die ze wel eens vaker aan het strand gesproken had.

„Ik geloof, dat een meisje een ongeluk heeft gekregen,” was het antwoord.

Moeder kreeg een schrik. Als dat meisje haar dochtertje maar niet was. Haastig drong ze door de menschen heen en, jawel, daar midden in dien menschenkring lag schreiend Marie.

Wat was er gebeurd?

Marie had weer zoo'n trek gekregen, om eens op de duinen te klimmen. Nu was dat verboden. Er waren palen geslagen en daar tusschen was prikkeldraad gespannen. De menschen wisten daardoor allemaal, dat ze niet op de duinen mochten komen. Wilden ze dat toch doen, dan moesten ze over het prikkeldraad heen.

Marie wist echter nog iets anders. Ze wilde tusschen het prikkeldraad door kruipen. Eerst stak ze haar hoofd er door en toen probeerde ze, of ze niet een van haar bloote voeten kon laten volgen. Nu, dat ging best. Maar toen de andere voet ook zou, bleef die achter het prikkeldraad haken. 't Gevolg liet zich denken. De scherpe prikkels drongen, toen Marie haar voet naar den anderen kant van het draad wilde brengen, in het vleesch. Dat deed erg pijn en het bloed begon te stroomen.

Marie begon van pijn en schrik te schreien. Een heer, die dat hoorde, kwam haar gelukkig te hulp. Voorzichtig werd de voet los gemaakt, maar dat ging nog niet zoo gemakkelijk. Toen Marie eindelijk weer vrij was, kon ze niet loopen. De vriendelijke heer legde haar toen maar op het zand. Al spoedig kwamen er al heel wat menschen toelopen. En eindelijk kwam moeder ook.

Dat was een heele opschudding. Vader, die al gauw gewaarschuwd werd, haalde verbandlinnen en een verzachtend zalfje. En toen eenmaal de voet verbonden was, kon Marie door vader naar het pension gedragen worden.

't Duurde wel een paar dagen, vóór ze weer loopen mocht.

Wat een straf was dat voor Marie. Elken morgen en middag zag ze Anna en Hendrik naar 't strand gaan en zij moest maar stil blijven liggen.

Gelukkig, dat moeder haar gezelschap hield. Maar 't speet Marie wel erg voor moeder. Die kon nu ook niet genieten van de zee en van 't mooie weer.

Toch was ze heel blij, dat moeder haar niet alleen liet. Dan zou ze met den tijd geen raad geweten hebben. Maar nu las moeder haar voor uit een mooi boekje, dronk gezellig met haar thee, vertelde haar wat of deed met haar een stil spelletje.

En zoo kwamen de lange dagen dan wel om.

Voor Marie was dit geen slechte tijd! Ze werd kalmer en rustiger. En, als ze weer eens een keer ongeduldig werd, was een ernstige blik van moeder voldoende, om haar weer tot rust te brengen.

Ze wist immers wel, dat alles haar eigen schuld was en ze schaamde zich ook een beetje voor moeder, die toch heelemaal geen schuld had en nu tòch binnen moest blijven en niet naar zee kon. Maar moeder klaagde niet. Het was, of het zoo hoorde, dat ze maar steeds in de kamer opgesloten was. Wat moesten moeders toch een geduld hebben!

Zoo gingen, al duurden ze ook wel lang, de dagen toch voorbij, zonder dat Marie zich al te erg verveelde.

De gewonde voet genas en, wat was 't een heerlijkheid, toen Marie voor 't eerst weer, heel voorzichtig, eens mocht probeeren, of ze kon loopen. Gelukkig, dat viel nog wel mee.

Toen Marie na een paar dagen weer naar 't strand mocht, beloofde ze moeder, dat ze voortaan gehoorzamer zou zijn. En ze heeft woord gehouden. De harde les, die ze ontvangen had, bracht verbetering. Marie bleef in 't vervolg bij haar broertje en zusje en was niet zoo ongedurig meer.

Nog heel vaak werd er later over het verblijf aan zee gesproken en dan dacht Marie telkens aan haar ongehoorzaamheid en de straf erop. En — ze dacht er ook aan, dat moeder haar met zooveel geduld had opgepast. O, wat hield Marie veel van moeder. K.

WAT KINDEREN KUNNEN.

Een leuk spelletje.

Als je met een heel troepje bij elkaar bent, is 't soms moeilijk, om een aardig spelletje te verzinnen.

Nu heb ik laatst kinderen bezig gezien, zóó leuk, dat ik 't jullie ook wil vertellen.

„Handelsreiziger,” noemden ze 't spelletje, dat ze deden.

Allemaal waren de kinderen „handelsreizigers” en om de beurt moesten ze zeggen hoe ze heetten, waar ze vandaan kwamen, waar ze naar toe gingen en wat ze verkochten.

Bij de eerste, die aan de beurt was, moest alles beginnen met een A, bij de tweede met een B, enzovoort.

Nr. 1 zei b.v.: Ik heet Albert, ik kom uit Arnhem, ik ga naar Amsterdam, en ik verkoop aardbeien.

Nr. 2 zei: Ik heet Barend, ik kom van Berlijn, ik ga naar Blarikum, en ik verkoop bordes.

Nr. 3 zei: . . . . . Neen, dat vertel ik jullie niet, dan is de kunst eraf.

Doen jullie zelf dit spelletje maar eens, en je zult zien, wat een pret je er mee hebben kunt.

Je mag er natuurlijk geen half uur over denken, en wie een fout maakt, moet een pand geven. Je kunt 't spelletje net zoolang doen, tot je vindt, dat er panden genoeg zijn. Dan ga je natuurlijk een p a a r m a a l het alfabet door, maar je moet ervoor zorgen, dat niet telkens ieder dezelfde letter van den vorigen keer terug krijgt. Ook mogen nooit tweemaal dezelfde namen, plaatsnamen en artikelen genoemd worden. Dan werd 't nàpraten, en daar is heelemaal niets aan, hè? Dàt kan iedereen!

Op 't eind worden de panden verbeurd. Jullie zult allemaal wel weten hoe dat gaat.

Makkelijk?

Probeer maar eens, of 't makkelijk is. 't Lijkt wel zoo, maar 't is 't toch heusch niet.

Een flesch, die van binnen heelemaal goed droog is, moet je plat op de tafel leggen. In den hals van de flesch leg je nu een lucifertje; zóó, dat iets minder dan de helft daarvan buiten de flesch uitsteekt.

Nu is het de kunst, dit lucifertje door blazen in de flesch te krijgen. Gaat 't? Ik denk niet, dat 't je lukken zal.

DE BOOZE

KARRO.

Foei, Karro, mag dat wel?
Wat heeft die arme poes gedaan?
Je blaft zoo woest, je gaat zoo aan.
Neen, dat vind ik geen spel.

Of — m e e n je 't werk'lijk, vrind?
Geen poesje komt je ooit op zij,
Of Karro is er dad'lijk bij,
De blafpartij begint.

Kom, naar je baasje toe!
Wat heb je aan zoo'n poesje, zeg?
Die neemt je toch geen kluifje weg,
En — 't diertje wordt heusch moe.

Zoo, nog een grauw, een snauw —
Maar — poesje is weg door 't keldergat.
Ziezoo, Karro, nu heb je wat.
Foei, schaam je en ga maar gauw.

L.

Happerdepap heeft een minder aangename ontmoeting en wordt gevangen genomen. Vrouw Happerdepap heeft het altijd wel gezegd en ze wil een nieuwe muts present geven.

Happerdepap had het zoo tamelijk naar zijn zin. Al woonde hij met zijn familie nu ook maar in een armoedige negerhut, hij had vrede en rust en werd in dit dorp niet lastig gevallen. Natuurlijk had hij ook hier een huis kunnen bouwen, maar daar zag hij nu toch tegen op. Voor den tweeden keer al dit werk doen, dat leek hem niet.

Veel liever luerde hij nu zoo'n beetje om. Hij moest, zooals hij zei, eens goed bekomen van den schrik, dien hij in het eerste negerdorp te pakken had gekregen. Onder een boom in de schaduw liggen, een gebraden vogel eten, een beetje spelen met Bugel, zie daar, dat was een leven.

Op zekeren dag ging Happerdepap alleen

naar 't bosch. Hij had zoo'n aardig paadje ontdekt en, als hij daar langs ging, kwam hij op

een plaats, waar twee boomen op een wonderlijke manier in elkaar gegroeid waren. Tusschen de beide stammen was een gemakkelijk zitplaatsje ontstaan, een plaatsje, goed om te slapen en te droomen.

't Was rustig in 't bosch. De vogels zongen en Happerdepap had daar ook niets tegen. Ze zongen voor hem een slaapliedje, zei hij.

't Duurde niet lang, of de oogen van Happerdepap werden kleiner en kleiner en een oogenblik later droomde hij, dat Bugel hem vijf pond zuurtjes present gaf.

Helaas, hij werd uit zijn zoeten droom eensklaps opgeschrikt. Het was hem, alsof een paar oogen hem zeer aandachtig gadesloegen en dat was zoo'n akelig gevoel, dat hij er van ontwaakte. Hij wreef zijn oogen eens uit en keek om zich heen. Maar hij zag niets.

„Wonderlijk,” dacht Happerdepap, „ik had toch zoo'n gevoel, of een paar oogen mij aanzag. En nu zie ik geen oogen. Hoe is 't mogelijk.”

Toch waren er de oogen wel geweest, ja, ze waren er nog. Maar Happerdepap kon ze niet zien, want ze waren nu achter zijn rug. Daar, in 't struikgewas verscholen, zat een neger, die nauwlettend op hem achtsloeg.

Toen Happerdepap geen oogen kon ontdekken, wilde hij zich weer rustig op zijn plaatsje neervleien. Een takje kriebelde hem nu vervelend achter in zijn nek en daarom keerde hij zich om, om dien plaaggeest eens even te krijgen. Daar... zag hij nu die oogen, die hem in zijn slaap zelfs geplaagd hadden.

„Nou is 't dan toch waar,” mompelde Happerdepap en met één sprong was hij op den grond. „Ik moet toch eens zien, wat dat daar is. Die oogen zijn er niet alleen. Daar moet een mannetje zitten en ik wil toch weten, wat die mij te bekijken heeft.”

Happerdepap bukte zich en nam een knoestigen tak van den grond. Hij had nu in elk geval een wapen. Zoo onder 't voortloopen zwaaide hij daarmee, alsof hij speelde, in 't rond en toen hij zoo ongeveer op het plaatsje kwam, waar hij die oogen gezien had, liet hij den tak met kracht in 't struikgewas neerdalen.

Het resultaat was verrassend. Hij hoorde een kreet; de struiken werden uit elkaar ge-

bogen en daar... kwam de krombeenige neger voor den dag.

„Ha, vrind,” zei Happerdepap verwonderd, „zat jij daar? Nou, dat trof je ook niet, dat mijn tak daar zoo opeens op je neerkwam. Eigen schuld, ventje. Wat moet jij achter mij aansluipen? En hoe is 't er mee? 'k Heb je in een heele poos niet gezien.”

De krombeenige neger mompelde wat, maar Happerdepap kon er niets van verstaan. Hij hield echter den tak gereed, om toe te slaan, als dat noodig mocht wezen.

En 't werd noodig, maar van slaan kwam toch niets.

Plotseling boog de neger zich, sprong op Happerdepap toe en pakte hem met geweld bij het rechterbeen. Het gevolg liet zich denken. Met een smak plofte Happerdepap op den grond.

Maar zóó gemakkelijk gaf hij zich nog niet over. Hij trachtte den neger, die zich op hem geworpen had, weg te duwen. Dat ging wel niet gemakkelijk, maar Happerdepap begreep heel goed, dat het hier er op of er onder was en daarom deed hij zoo zijn best.

Hij merkte echter wel, dat de neger heel sterk was. Toch zou het hem nog wel gelukt zijn, om zich vrij te worstelen, als er in den toestand geen verandering gekomen was.

De neger, die hem zoo stijf vasthield, liet eensklaps een eigenaardig gefluit hooren en een oogenblik later kwamen er, alsof dat een sein was geweest, wel een twintig negers door het struikgewas dringen. Toen was het lot van Happerdepap natuurlijk spoedig beslist.

Daar lag hij, aan handen en voeten gebonden.

„O, jij witmensch,” spotte de krombeenige

neger, „hebben we jou daar? Lig je daar nou machteloos op den grond? 'k Zal je eens aan je neus trekken, want je kunt nu toch niets meer beginnen.”

„Ik zou wel willen opmerken,” zei Happerdepap, „dat de geachte spreker van zooeven er beter aan deed eens aan zijn eigen neus te trekken, overmits hij met mijn neus niets te maken heeft. Auw!”

Want de neger had de daad bij het woord gevoegd en Happerdepap kreeg een knijp in zijn neus, die niet mis was.

De andere negers schaterden. Ze dansten van pret in 't rond en maakten allerlei wonderlijke grimassen.

„O, jij witmensch,” begon de krombeenige neger weer, „nou hebben wij jou gepakt, en nou zullen we den blanken jongen ook nog wel krijgen. Dan worden jullie samen gekookt. Ha, ha, wat zal dat aardig wezen. Denk je ook niet?”

„Ik gun jou die pret,” zei Happerdepap, „maar aan alle gekheid moet een eind komen, en je moest me nu maar eens weer losmaken. Mijn maaltijd zal wel zoo ongeveer gereed zijn en dan moet je niet te lang wachten, want dan wordt het eten koud en onsmakelijk.”

„O, jij witmensch, jij gaat met ons mee,” begon de krombeenige neger weer. „Ik zal fluiten en jij zult dansen. Vooruit maar.”

De touwen om de beenen van Happerdepap werden nu losgemaakt, maar zijn handen bleven gebonden. De negers hielpen hem op en wilden nu, dat hij voor hen uit zou loopen. Maar daar had hij in 't minst geen zin aan. Hij wilde niet mee en besloot dus, om maar weer te gaan liggen. Dat was echter niet naar den zin van de negers.

Ze brachten Happerdepap door schoppen en slaan aan het verstand, dat hij er goed aan zou

doen, zijn tegenstand op te geven en hij besloot daartoe dan ook, toen hij zag, dat verzet hem toch niet kon baten.

Toen voerden de negers hem verder het bosch in.

Wat was Happerdepap treurig. Hij dacht, dat hij zijn vrouw en Bugel nu wel nooit meer terug zou zien. Terwijl de negers hem voortjoegen, betreurde hij de lichtzinnigheid, waarmee hij op reis was gegaan en Holland had verlaten. Hij wist nu wel, dat hij, als hij dáár had willen werken, een goed bestaan zou gehad hebben en niet in zulke groote gevaren gekomen zou zijn.

Natuurlijk wist Happerdepap heel best, waar de negers hem heen zouden brengen. Hij ging naar het dorp, dat hij in den nacht ontvlucht was.

Toen ze het dorp eindelijk naderden, ging er een groot gejuich op onder de bevolking. Jong en oud liep uit, om den gevangene te zien. De medicijnman sprong van pret, toen hij zijn vijand gewaar werd.

„Vooruit,” schreeuwde de krombeenige neger, „eerst naar den Koning. O, jij, witsmens, wat zul jij lekkertjes gekookt worden.”

Zijn Majesteit was over Happerdepap niet al te best te spreken. Die had zich volgens hem, al zeer slecht gedragen. Had de Koning hem niet in de gelegenheid gesteld, om alle zieken met dat zwarte goedje te genezen? En ging de goedheid van Zijne Majesteit niet zóó ver, dat hij van Bugels vet had willen gebruik maken? Hoe had Happerdepap al die weldaden ontvangen? Door in den nacht op de vlucht te gaan.

Zulk een gedrag eischte, zooals de Koning zei, een gestrenge straf. Welke straf, wist de Koning nog niet. Hij zou er nog eens over denken. Happerdepap werd zoolang in een hut opgesloten.

Intusschen zaten zijn vrouw en Bugel in groote treurigheid. Waar was Happerdepap? Waarom kwam hij niet terug?

„k Heb het altijd wel gezegd,” zei zijn vrouw. „Waarom moesten wij naar dit land gaan? Maar ik zeg je, Bugel, 'k zou heel graag een nieuwe muts present geven, als je vader maar weer terug was. Z.

VOOR DE KLEINTJES.

An gaat sla-pen.

An be-gon te ga-pen.

't Hoofd-je lei ze rus-tig neer
en toen zag ze heusch niets meer,
ze ging sla-pen.

Mie komt en ze ziet klei-ne An,
en ze lacht eens e-ven.

„Zal 'k een stoot-je geven?
Laat ze sla-pen, als ze kan.”

Maar ze ziet een boo-ze mug
zit-ten op Ans been-tje,
en er komt nog een-tje
op haar hoofd-je, o zoo vlug.

„Weg,” zegt Mie, „dat mag niet zijn,
maak het kind niet wak-ker,
want die ar-me stak-ker
was lang ziek en leed veel pijn.” L.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, v/a Uit-
gevers-M^r. Bosch, Baarn

BUITENLAND

Oorlog in vreedstijd.

Toen ik nog een jongen was — en dat is al verscheiden jaren geleden — werden er plannen gemaakt om onder het Kanaal, zooals je weet: de zee-engte tusschen Engeland en Frankrijk, een tunnel te maken. Ik heb wel eens heele beschrijvingen van die plannen gelezen; 't zou er nog al eentje moeten worden. 'k Meen zelfs ook voor gewoon vervoer en voetgangers.

Die tunnel zou dan een korte en vrije verbinding wezen tusschen Engeland en het vaste land. De altijd min of meer gevaarlijke overtocht door het veeltijds mistige Kanaal zou dan onnoodig zijn.

Telkens zijn die kanaaltunnelplannen weer in den dofpot gegaan en weer opnieuw opgedoken.

Zoo ook nu weer. 't Zou natuurlijk best kunnen! Denk maar aan den ondergrond-schen spoorweg te Londen, die onder de Theems doorgaat. En ik meen, dat in Parijs deze spoorweg onder de Seine loopt.

Maar 't gebeurt *niet*.

Waarom niet? Wel — Engeland vreest, dat, als er eens oorlog komt, Frankrijk van dien tunnel zal gebruik maken, om in Engeland te kunnen vallen met zijn troepen. En daarom weigert het. Engeland heeft daar altijd zoo lekkertjes afgezonderd gelegen en met zijn vloot kan het zich beschermen. En nu zoo'n kanaaltunnel! Bah, neen, 't moet er niet aan denken. 't Is al erg genoeg, dat de vliegmaschinen over het Kanaal heen kunnen vliegen.

Of we Engeland ongelijk geven? 'k Zou het niet graag doen.

Maar — ik schreef hier boven: Oorlog in vreedstijd. Bij alles wat de staten doen en laten moeten ze telkens aan den oorlog denken! Wel gezellig, hè?

Verandering van plaatsnamen.

't Kan plezierig worden voor de menschen, die de schooljaren al een poosje achter den rug hebben.

Verbeeld je! Daar wil je in Rusland eens gaan kijken naar de heerlijke zegeningen van het communisme. Je komt aan 't loket en je vraagt een kaartje St. Petersburg in Rusland. En de ambtenaar kijkt je verwonderd aan! St. Petersburg, meneer! ? Dat bestaat niet.

Maar — ik heb nu al in „Vrij en Blij” verteld, dat die stad voortaan Leningrad heet.

Hield het met die naamsverandering nu maar op. Maar jawel, hoor! Daar begint men in Noorwegen diezelfde grappenmakerij ook al. Men heeft aan de Noorsche Tweede Kamer voorgesteld om met ingang van 1 Januari 1925 Christiania weer te noemen met zijn ouden naam: *Osle* en Drontheim eveneens bij den vroegeren naam *Nidaros*.

Wat het voordeel daarvan is? 'k Zou het niet durven zeggen. Misschien hoor ik dat later nog wel eens. En dan zal ik het je wel eens vertellen ook.

Geen man en geen cent.

Dat is de leus van socialisten en communisten. Maar natuurlijk... geen man en geen cent *voor het leger!* Ik kan me begrijpen, dat ze zoo redeneeren. Ik haat en verfoei den oorlog even erg als zij.

Maar ga nu eens even in Rusland kijken. Daar zijn de heeren communisten de baas geworden.

En daar gaat het nu: Geen man en geen cent! ? Ho, even!

Voor 't leger,.... zooveel als men hebben wil. Maar voor andere werken, die hoog noodig zijn? Soms: geen man en geen cent.

Daar heb je bijv. de Wolga, de grootste rivier van Rusland, zelfs van Europa, en der belangrijkste vaarwateren van het groote Russische Rijk. De rivier wordt zoo schandelijk verwaarloosd, dat de scheepvaart nog slechts een vijfde is van wat ze geweest is! De vaargeul is buitengewoon vervuild en hier en daar zóó verzand, dat de schepen er gevaar loopen te stranden. De bakens en tonnen wijzen niet eens zuiver de vaargeul meer aan! 't Baggerwerk is reeds sedert lang gestaakt en er wordt niets gedaan, om de rivier weer behoorlijk op orde te maken. Geen man en geen cent!

Een oorlogsstad te koop.

Op de Schotsche grens heeft de Engelsche Regeering in oorlogstijd een aantal gebouwen geplaatst, die moesten dienen voor den aanmaak van allerlei oorlogstuig. Vooral munitie. In die gebouwen werkten 30.000 munitie-arbeiders en in de buurt woonden dezen met vrouwen en kinderen. De regeering zorgde, dat in deze nieuwe stad van alles was, zelfs schouw-burgen en bioscopen.

Nu is de munitie-aanmaak afgelopen. En de regeering wil de stad, die 9 miljoen p. st. (= 108 miljoen gulden) gekost heeft, verkoopen.

't Zal me benieuwen wat er van die ruim 100 miljoen terug komt.

BINNENLAND

Van kwakende kikkers.

Daar heeft men in Rotterdam last van. Althans volgens ingezonden stukken in sommige kranten.

Voor *blaffende* en — op andere wijze — *onrustige honden* bestaat meestal een politieverordening.

Kraaiende hanen in de stad gedurende vastgestelde uren het zwijgen op te leggen... 't zal wel moeilijk gaan, waar de hanen aanbidders van de zon zijn en haar alleen gehoorzamen.

Maar hoe men kikkers het zwijgen op wil leggen... dat is me een raadsel.

In vroeger eeuwen, toen er ook in ons land nog slaven (lijfeigenen en hofhoorigen) waren, kon de heer nog zijn onderhoorigen bevelen 's nachts in de slotgracht en in de slooten te gaan polsen en zóó de groengerokte waterzangers tot een moeizaam zwijgen te dwingen.

Maar — met die slavernij is het uit.

En dan — honden en hanen behoren nog tenminste aan dezen of genen. Men kan tenminste vaststellen: De haan van Ebels of de hond van Kardink, die is het, die me wakker houdt en dus... op hem stuur ik de politie af.

Maar... aan wien behoort de kikker? Als er misschien nog eens tentoonstellingen werden gehouden van diverse kikkersoorten, waarbij dan natuurlijk gouden, zilveren en andere medailles en ook nog eervolle vermeldingen werden uitgereikt aan hen, die den grootsten, den mooisten, den zeldzaamsten raskikkervorsch had, dan, ja, dan wellicht zou kunnen worden geconstateerd, wiens beestje wegens nachtrumoer zou moeten worden gestraft.

Maar zóó is het, helaas, niet.

Er zal voor de knorrende Rotterdamers wel weinig anders opzitten, dan 's avonds voor 't naar bed gaan een paar flinke watjes in de ooren te stoppen, zoodat van het kikkergekwaak geen enkele trilling het trommelvlies bereikt.

Misschien vindt men nog wel kleine automaatjes uit, die de watjes verwijderen, als de patiënt goed ingedommeld is!

Auto-ongelukken.

Ze zijn aan de orde van den dag. Men kan geen krant in handen krijgen, of men leest er van.

Geen wonder dan ook. Ik weet niet, hoeveel er tegenwoordig wel in Nederland rijden. En dan de autobussen, die op geregelde tijden komen en gaan. En dan de grootere en kleinere vrachtauto's! Tegenwoordig kijken de menschen elkaar haast met de grootste verbazing aan, als ze moeten vragen: „Heb jij nóg geen auto?!”

Laten we ons er dus niet over verwonderen, dat er zich niet elken dag minstens honderd ongelukken met auto's voordoen.

Want — een rijbewijs kan iedereen krijgen! Al heb je nog nooit een motorfiets of automobiel *gezien!*

Dat er dus niet *veel méér* ongelukken gebeuren, dat moet ons verwonderen!

Maar om één ding ben ik toch blij.

Ik heb gelezen, dat de regeering de *auto-bussen* geregeld wil inspecteeren.

Het wil mij voorkomen, dat dit een prachtige maatregel is. 'k Zat laatst zelf in een groote autobus en ik zag, dat de chauffeur zoo onder 't rijden door met een Engelschen sleutel een schroefje (of moertje) aandraaide en nog weer eens losdraaide en dan weer vast. Dit schroefje

Een auto te water! Een griezelig gezicht. Lees maar eens, wat Oom Koois over auto-ongelukken schrijft.

bevond zich aan 't stuurrad en 't scheen wel van eenige betekenis te zijn voor 't stuurrad, want, telkens na het aan- of afdraaien, probeerde hij of het rad goed werkte.

Ik was blij, toen ik uit den wagen stapte, want ik had zoo 't gevoel: straks weigert het stuurrad en dan... ja, wat er dan gebeurd zou zijn? Misschien een nieuw auto-ongeval. En dan ben ik liefst maar op een flinken afstand.

Maar, autobussen zijn openbare middelen van vervoer. Daar kan iedereen gebruik van maken en de Regeering heeft te zorgen, dat voor de veiligheid van de reizigers behoorlijk zorg gedragen wordt.

Als je dat moet overlaten aan de eigenaars of de maatschappijen? Nu, dan ben je aan de heidenen overgeleverd.

't Is dus maar goed, dat de Regeering deze zaak aanpakt. Ik geloof, dat het hóóg-noodig is.

Stedenbouwen!

Je hebt misschien gelezen, dat er dezer dagen in ons land een stedenbouwcongres is gehouden en je hebt je misschien afgevraagd: Zouden de menschen heele nieuwe steden willen gaan bouwen?

Neen en toch ook weer ja.

Niet, dat ze de oude steden als Rotterdam, Amsterdam, Utrecht enz. maar willen gaan verlaten en daarvoor andere gaan bouwen.

Dat zou een onbegonnen werk zijn.

Maar — op dat congres heeft men eens rustig bekeken, welke fouten te voren bij het aanleggen en bouwen van steden gemaakt zijn.

Je hebt natuurlijk allen reeds opgemerkt, wat een groot verschil er is tusschen het oude gedeelte van genoemde steden en het nieuwe gedeelte. Daar heeft men reeds belangrijke verbeteringen aangebracht.

En op dat congres heeft men elkaar ook verteld, welke verbeteringen in andere landen in den stedenbouw zijn aangebracht. Daarvan kunnen dan alle landen profiteren.

Zoo is ook het wegvraagstuk met het oog op het motorrijtuigenverkeer besproken en wanneer nu ergens in een of ander land — bijv. in Zuid-Limburg — langzamerhand weer groote steden ontstaan, zooals o.a. Heerlen, dan kan men daar al rekening houden met het aanleggen van wegen, van parken, enz., enz. en men kan daar zijn voordeel doen met allerlei raadgevingen van menschen uit andere landen, die op het Stedenbouwcongres vertegenwoordigd geweest zijn.

PLAATSELIJK NIEUWS

Alblasserdam. Laatst, op Zondagavond, werd ons dorp opgeschrikt door vreemd volk. Maar zij konden netjes buiten het dorp blijven. Maandagmorgen

konden ze onder politie-toezicht vertrekken. A. de J.

Scheveningen. Ik ben vanmorgen naar de buitenschool geweest. Toen wij er in kwamen — ik ben er met mijn moeder en grootvader naar toe geweest — kwam er een juffrouw naar ons toe, die ons alles vertelde en ons alles heeft laten zien. Zij vertelde dat er 55 kinderen waren en dat er geen plaats was voor meer. Die kinderen zijn er alleen overdag en gaan 's avonds weer naar huis toe. Als ze 's morgens half 9 komen, moeten ze eerst met elkaar ontbijten in een groot lokaal, dat aan één kant heelemaal open is en verder nog heel wat ramen heeft. Daarnaast gaan ze in 3 afdelingen naar school, want er is een hoofd, een onderwijzer en een onderwijzeres, die ieder 2 klassen hebben. Het terrein, waar de school staat, is een erg mooi gedeelte van begroeide duinen met allerlei boomen en planten en veel lage den- nen vooral. Daarin zijn verschillende duinkommen heelemaal voor wind beschut en daarin zijn nu de banken gezet, die er dag en nacht blijven staan, dat is de klas. Er voor hangt een bord, tegen een heel klein schuurtje, waarin de (60) leermiddelen geborgen kunnen worden. Drie van zulke duinkommen zijn in gebruik. Ze kunnen door een groot scherm voor al te veel zon beschut worden. Daar blijven zij van 9 uur tot 10 over half 10 en dan gaan ze even spelen en drinken een glas melk, dan gaan ze weer leeren tot half 11, gaan weer even spelen en dan gaan ze weer naar school tot 12 uur. Dan gaan ze eten en dan gaan ze allemaal in een lighal, die ook aan één kant open is, slapen. Om 3 uur gaan ze weer naar school tot half 5 en dan gaan ze eten tot half 6 en dan gaan ze weer naar huis. 's Winters zitten de kinderen hier ook met jassen aan; alleen met regen zitten ze binnen. LEESGRAAG.

VAN ALLES WAT

Generaal Van Heutsz, de man, die in Atjeh de rust gebracht heeft, is in Zwitserland, te Montreux, overleden en begraven. Er bestaat kans op, dat zijn stoffelijk overschot naar Holland zal worden gebracht.

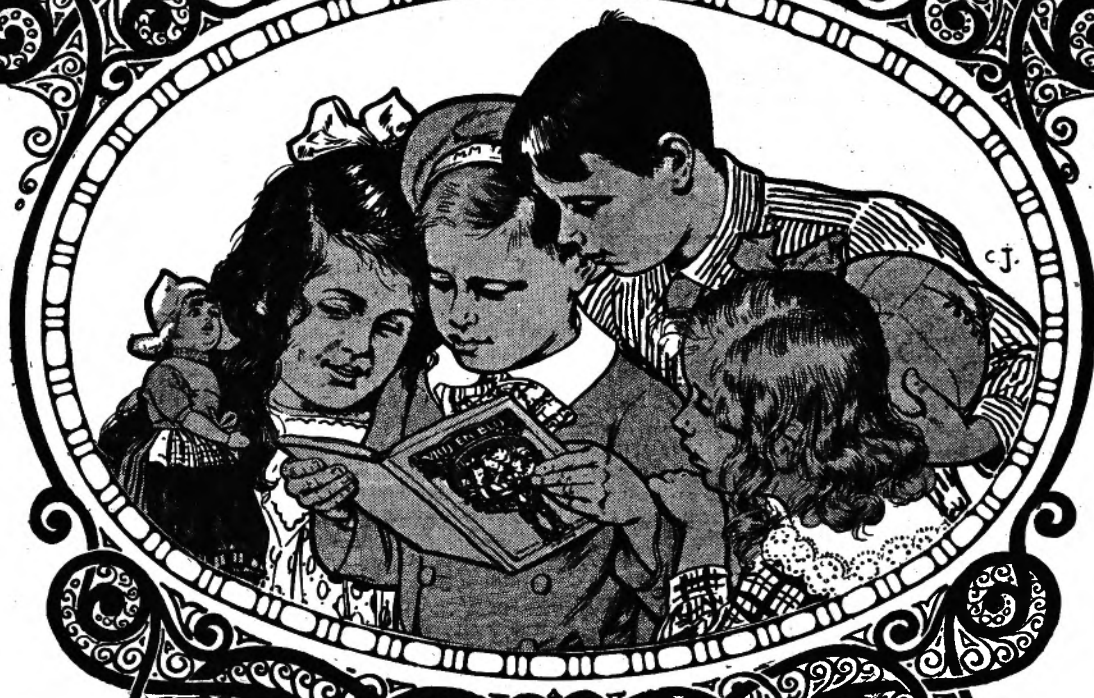
ADVERTENTIËN

Dankbetuiging

Hartelijk bedankt voor de toegekende raadselprijs. Het boek: „Een prettige vakantie” is zeer geschikt om de leeslust te bevredigen van het „Raadselvriendinnetje”.

VRIJENBLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

14 AUGUSTUS
No. 21

VRIJ EN BLIJ Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand

Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbzn., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVROUW W. BLOMBERG — ZEEMAN, CÉDÉ, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

Briefwisseling.

Zwolle, Wildeman. Veel genoeg in je vakantie. Knap van je, dat je nog even een afscheidsvisitje per brief maakt. — Wilhelmus. Ga je nu Vader helpen? Prachtig! En dan maar blijven vertrouwen, dat Vader het vooralsnog 't beste weet, hoor! Daar hebben de meeste jongelui maar geen begrip van! — Voor-schoten, Trippelvoetje. Ja, van dat zusje heeft Jasmijn al geschreven. Ik werd er haast jaloersch om! En 't wordt natuurlijk steeds heerlijker schat, hè? — Uithuizermeeden, Blondina. Als je dit schrijven leest, is je vakantie al een heel eind om, hè? Heb je bij jullie ook last van die rups, die de bladeren der bessenboompjes opeet? Bij mij in den tuin aten ze de kruisbessenblaren op en in andere plaatsen heb ik 't ook al gezien. Dat schijnt dus zoo wat over 't heele land! 'k Vind het natuurlijk aardig, dat ze de bessen sparen. — Terkaple, Polkapruikje. Veel genoten op het schoolreisje? Waar ging het heen? — Flora. O, jij geeft mij 't antwoord al op de vraag aan je zus. 't Hunebed bij Tenaarloo bewonderd? — Rotterdam, Moeders Oudste. Er een zusje bij gekregen? Nu zal moeders oudste zeker wel eens moeders hulp moeten en willen zijn, hè? Zoo'n kleine zus! Wat een genot, hè? Dank voor je raadsels. — Dik-kertje. 'k Hoop, dat je in Haarlem herstel van gezondheid zal vinden. Misschien wordt „Vrij en Blij” daar ook wel gelezen en dan krijg ik zeker nog wel eens een briefje van je. — Bleek-neus. Je bent zeker een gelukkig gansje, zeg! — Roodkerk, Houthakker. Een knappe teekening. Zal je voortaan de teekeningen aan Meneer Bosch zenden? Dank je wel voor je raadsels. — Prinses Juliana. Aan jou kan ik hetzelfde schrijven als aan Houthakker. — Overveen, Moeders meisje. 't Zal met raadselen wel steeds beter gaan, als je maar geregeld mee doet. Let maar eens op. En kijk vooral de oplossingen met, de raadsels na. Dan leer je het van zelf. — Musselkanaal, J. P. Wil je vooral een schuilnaam kiezen? En zend s.v.p. alleen raadseloplossingen van ouderen of van jongeren in. Niet van beiden. — Makkum, Zwartkop. Vader had gelijk, hoor! 't Was een goed rapport. Was het prettig bij Pake en Beppe? — Sjonger. Jij hebt ook niet te klagen over je rapport! — Leeuwarden, Kerstkindje. Ik ontvang graag raadsels en als ze geschikt zijn, plaats ik ze. Zend er dus nog maar wat. — Hollum, Duinvosje. 'k Zou best eens een vakantie op je mooie eiland willen doorbrengen, zeg! Je moet bij leven en welzijn 't volgend jaar maar eens er over schrijven. Maar dan vroeg in den tijd. — Heerenveen, Haakstertje. Kan je zoo mooi haken? naar vaders meening. En ben je nu aan een spreid bezig! Al 17 van de 136 blokken af? Dan zijn er zeker 8 in de breedte en 17 in de lengte. Heb ik dat goed? — Bolsward, Winternjocht. Dank voor je raadsels. — Bindjai (Ned. Indië). Je zult al wel gemerkt hebben, dat van je opmerking omtrent opgegeven abonné en premie reeds door de firma Bosch

goed nota is genomen. Al die dingen behandelt de administratie en niet ik. Ik herinner mij je brief wel en ik meen ook er op geantwoord te hebben. Maar — antwoorden per tijdschrift duurt altijd nog weer even langer, dan per post. Dat is wel jammer. Maar — ik heb zelf ook een zoon in Indië en ik weet, hoe lang het duurt eer je een antwoord op een vraag krijgt. Kon je nu nog maar draadloos schrijven, zeg! Dat zou nog eens fijn zijn en voor de Hollandsche, en voor de Indische families! — Beekbergen, Moeders rechterhand. Ik beantwoord je briefje op een der eerste regenachtige dagen van Augustus. Ik heb hier op 't oogenblik heelemaal geen last van de hitte! — Moeders lieveling. „Door de Zwitsersche bergen” kost f 1.10 ingenaaid en f 1.25 gebonden. Als 't niet te duur is, kan je het bestellen bij de firma E. J. Bosch. — Andijk, Roodkapje. Je hebt zeker van Meneer Bosch al bericht over de te veel betaalde abonnementsgelden, hè? Veel plezier in Amsterdam! — Amsterdam, Vera. Het door jou gevraagde boek Het huis Wijn-gaerde was uitverkocht. 'k Zal het erg aardig vinden, als je me wat van je verblijf te Driebergen meedeelt. Ik ken Driebergen. Dat is wat anders dan Amsterdam, hè? — 12 X 12. In Benne-kom? 't Zou nog wel eens kunnen zijn, dat ik je daar zag, want ik breng mijn vakantie daar dichtbij door. Je moet maar eens op me letten. — Achterveld, Boertje en Knutselaar. Zoo, was 't boek naar genoeg? En, veel genoeg gehad op je schoolreisje? — Bellefleurte te ?? Of je mee mag raadselen? Wel zeker. Maar, als je nog eens een boek wil winnen, moet je zorgen voor wat je in den linkerbovenhoek van je brief te schrijven hebt. Kijk maar eens goed in „Vrij en Blij”.

Allemaal hartelijk gegroet van

OOM KOOS.

* * *

Uitslag Juni-wedstrijd.

Ouderen: Flora, Terkaple; Dopher, Elspeet; Kerstkindje, Leeuwarden.

Jongeren: Moeders loopjongen, Veenendaal; Klein Duimpje, Lollum; Wildeman, Zwolle.

Schrijf nu maar een briefkaart aan Meneer Bosch te Baarn, met naam, adres enz. en het verlangde boek. Dan zal je het wel spoedig ontvangen.

LIJST VAN BOEKEN

waarsuit de prijswinnaars in den raadselwedstrijd van Oom Koos een keus kunnen doen.

Voor de Ouderen:

K. VAN D., Een prettige Vacantie.
TRUIDA KOK, De Tweelingen.
A. A. C. DE VLEETTER, Max en Lo.
JOH. H. BEEN, Spekkie, de Piper der Zeelopers.
J. STAMPERIUS, Met de „Rembrandt” naar Genau.

Voor de Jongeren:

G. INGWERSEN, Jantje en Jaapje.
Toen Jantje ziek was.
JAN VELTMAN, Om een likje stroop alles over hoop
J. STAMPERIUS, Janneman en de Droomkuboter.
F. J. HOFFMAN, De Wondersmeer.
JAC. v. d. KLEI, Goudhartje.
TRUIDA KOK, Lotje Walter.

ER WAS EEN HEEL MOOIE JAS VOOR DEN KONING
KLAARGEKOMEN.

DE LUIE KLEERMAKER.

Een jonge kleermaker trok eens van het land naar een groote stad, omdat hij meende, daar beter aan den kost te kunnen komen. Toen het avond werd, kwam hij in een groot bosch. Hij had daarin nog niet lang geloopt, of hij hoorde angstkreten.

„Daar wordt iemand aangevallen,” dacht hij.

Hij haastte zich, zooveel hij kon en al spoedig had hij de plaats bereikt, waar een oude man met twee roovers worstelde.

De jonge kleermaker nam een dikken, knoestigen stok van den grond en wist dien zóó goed te gebruiken, dat de roovers overhaast de vlucht namen.

„Ik dank je wel,” hijgde de oude man. „Je hebt mij een grooten dienst bewezen. Ik wil je daarvoor beloonen. Kijk, hier heb ik een toovernaald. Als je die maar door een lap steekt, begint de naald te werken en in een oogenblik van tijd heb je een mooie jas, een broek, of welk kleedingstuk je maar wilt. Er is echter één bezwaar. Laat je de naald zóólang liggen, dat ze roestig is geworden, dan is de tooverkracht weg en je kunt veel beter een gewone naald nemen. Denk daar altijd goed om en laat de naald niet te lang liggen.”

De kleermaker dankte hartelijk voor het geschenk en ging blij zijn weg.

Toen hij na een lange reis in de stad kwam, hoorde hij, dat al de kleermakers van het land waren uitgenoodigd, om een nieuwe jas voor den koning te maken. 't Moest een jas zijn van rood fluweel met een gouden kraag. De kleermaker, die de mooiste jas maakte, zou een zak met goudstukken krijgen.

Toen onze kleermaker dit hoorde, dacht hij aan zijn naald. Hij kocht een flinke lap fluweel en stak daar de naald door heen. En zie, dadelijk ging het tooverding werken. 't Duurde niet lang, of er was al een heel mooie jas voor den koning klaar gekomen.

Wat was de kleermaker nu blij. Hij bracht de jas gauw naar het paleis en toen eindelijk de kleermakers hun kleedingstukken hadden ingeleverd, bleek het, dat de toovernaald de allermooiste jas te voorschijn had getooverd.

De jonge kleermaker kreeg nu den zak met goudstukken. Maar dat niet alleen. Telkens deed men hem nieuwe bestellingen, want nu

hij den koning zoo'n mooie jas gemaakt had, wilden alle voornamen mannen door hem hun kleedingstukken gemaakt hebben. Hij verdiende daarom ook veel geld en kon zich aanschaffen, wat hij maar begeerde.

Maar 't ging hem al gauw verdrieten, dat hij telkens de naald te voorschijn moest halen. „Laat een ander maar kleermaken,” dacht hij. „Ik heb nu genoeg verdiend en laat mijn naald rusten.”

Zoo gezegd, zoo gedaan.

De kleermaker kocht een mooi huis en liet het prachtig inrichten.

Dikke tapijten doofden het geluid; aan den wand prijken prachtige spiegels en schilderijen. Knechten werden aangenomen en de heerlijkste spijzen verschenen geregeld op tafel.

Zoo'n leventje beviel den kleermaker heel goed. „Dwaas is, wie alle dagen maar werkt,” dacht hij. „Ik wil het leven volop genieten. Laat anderen maar slaven en sloven.”

Al spoedig stond hij in de stad bekend als een groote verkwister. Ernstige menschen wilden niets meer met hem te doen hebben, maar daar gaf de kleermaker niet om. Het luie en heerlijke leventje beviel hem goed en hij dacht, dat er nooit een eind aan zou komen.

Maar 't bleek al spoedig, dat de luie kleermaker mis gezien had. Zijn geld raakte door zijn verkwistend leven spoedig op. Hij moest toen wel weer naar zijn naald grijpen. Maar, o, schrik, de toovernaald was door het lange liggen roestig geworden. En de tooverkracht was weg, juist zooals de oude man in het bosch gezegd had.

Wat had de kleermaker een spijt. Telkens weer probeerde hij, of de naald toch niet werken wilde. Maar 't baatte langen tijd niet. Omdat hij de naald echter zoo dikwijls in handen nam, was de roest na heel veel dagen eindelijk verdwenen. En zie, toen kwam de tooverkracht terug. Wat was de kleermaker toen blij. Zijn luiheid was verdwenen. Voortaan nam hij de naald elken dag in handen en zorgde hij er wel voor, dat er geen roest weer op kwam. Zoo leefde hij lange jaren gelukkig en tevreden en, als gij eens in zijn stad komt, moogt ge he meen nieuw pak laten maken. Z.

XII. *Jasbaas op 't pad!*

Den volgenden morgen, toen de jongens al weer naar school waren, kwam Jasbaas binnen zeilen. Elken keer, als hij in de stad was met zijn schuit, kwam hij eens even aanwippen en vragen.

Moeder stond in den winkel te helpen.

„Goeien dag! . . . En — hoe gaat het met je baas?”

In moeders oogen was bezorgdheid. . . . „Och, 't is jammer: we gingen al zoo mooi vooruit; maar 't gaat nou toch weer minder goed. 't Is toch zoo jammer. . . . Ga maar naar binnen.”

Jasbaas deed voorzichtig de deur van het kamertje open. Vader lag stil en bleek in de donkere bedstee. Hij bewoog zijn hand als een groet. Hij was zoo moe, zoo dóódmoe vanmorgen. . . .

Jasbaas schrok een beetje; — hij liet het niet merken. Hij praatte zacht, zooals het bij een zieke behoort; maar zijn woorden deden vroolijk: „Zoo kapitein, zit je nou nóg al in de foef? Kerel, kom er toch 'es uit! Kom toch 'es op 't dek kijken!” . . .

Hij vatte vaders hand; drukte die hartelijk; wilde den zieke moed inspreken op zijn manier: „Je ziet er uit als een zeeman, die zes weken op een meelzolder heeft gezeten; maar over een dag of wat kom ik je halen, hoor! Buiten in weer en wind is 't veel beter voor je dan hier in die apenkooi achter de gordijnen. Dan gaan we varen op mijn schuit. En jij reist eerste klas, zachte kussens, boven op een teerton. . . .”

Vader glimlachte.

Opeens een vreemde, zware stem in den winkel. Een haastige stap. De kamerdeur open: . . . 't Was de dokter.

„Môr-ge!¹⁾ . . . Hoe gaat het?”

„'t Gaat nog al”, zei vader zwakjes. Moeder, die achter den dokter was binnengekomen, keek bezorgd, durfde niets zeggen.

De dokter met zijn scherp-ziende oogen zag al dadelijk aan vaders gezicht, dat er iets bijzonders was. . . . „Laat me de temperatuurlijst 'es zien!”

Moeder gaf hem het papier.

¹⁾ „Goeden morgen!”

„Wat is dát? . . . Was de temperatuur gisteravond zoo veel hooger? Hoe komt dat?”

Hij onderzocht vaders wonden, die al aardig beterden. Neen, die konden de schuld niet zijn.

„Wat is hier gebeurd?” vroeg hij, een beetje ontstemd.

Ja, toen moest moeder wel spreken.

„Och, dokter,” zei ze. . . . „die rakkers van jongens. Mijn man heeft zich gisteren erg kwaad gemaakt. Ze hadden een ouden wekker verstopt in een doos, en toen heeft die mevrouw een brief aan mijn man geschr. . . .”

De dokter luisterde al niet meer. Wat deerde hem dat heele verhaal over de jongens, die een of anderen streek uithaalden! Zijn patiënt had zich opgewonden en dát had de koorts doen stijgen. Hij wist nu al genoeg.

Hij brak moeders rede af. „Ja, ja. . . . al goed; maar je man mag zich niet kwaad maken. Dat is heel gevaarlijk voor hem. . . . Volstrekte rust vandaag, hoor!” En met een schuin oog keek dokter naar Jasbaas, die zich in den uitersten hoek van het kamertje had teruggetrokken. 't Was, of hij zeggen wilde: „Géén vreemden bij den zieke!” . . .

„Ja, ja dokter!” zei moeder heel gehoorzaam. Ze wist het wel: die dokter was een strèng heer, hij kon stevig brommen als 't noodig was; maar — hij was een beste man. Hij zorgde voor zijn patiënten, alsof ze van zijn eigen familie waren.

„Ja, en dan zorg je ook, dat die jongens het je man niet meer moeilijk maken. Morgen kom ik nog eens kijken.” En toen — veel vriendelijker — zei hij tegen vader: „Maak je nou maar niet ongerust. 't Zal wel weer beteren; maar bemoei je nu niet met die kwajongens. Leg ze maar eens over de knie als je weer beter bent.”

„Anders zal ik dat karweitje wel eens voor hem opknappen,” lachte Jasbaas.

De dokter keek den stoeren schipper eens aan. Hij glimlachte, en zei: „Nou, — dan mogen ze wel een dubbele broek aantrekken. . . . Goeien dag verder! . . .”

De dokter vertrok.

„Maar wat was dat nou eigenlijk met je jongens? Wat hebben ze uitgespookt?” vroeg

Jasbaas aan moeder, toen ze hem een kwartiertje later uitliet en in den winkel nog wat nababbelde. Hij had binnen niets willen vragen; bang, dat het verhaal den zieke weer onrustig maken zou.

„Och mensch, die twee ondeugende kraaien, je zou soms....”

„Ja, ja.... je zou soms den een met den ander om de ooren slaan, wou je zeggen; — maar vertel me nou'es, wat was dat met die doos?....”

Moeder vertelde.... Ze vertelde 't heele geval; van Beppie ook.

Jasbaas zei niet veel meer. Jasbaas was stil geworden. Hij hoorde lang niet alles, wat moeder zei. Zijn gedachten dwaalden weg.

Op eens greep hij den deurknop: „Tot ziens, hoor!”.... En wèg was Jasbaas.

Eerst nam hij groote stappen; maar al spoedig minderde hij zijn vaart. En 't duurde niet lang, of hij liep heel langzaam, zijn hoofd gebogen, zijn handen op den rug, nadenkend naar de straatsteen te kijken, alsof die het antwoord wisten op die vreemde, raadselachtige geschiedenis. Hij zag niemand. Soms stond hij stil, schudde het hoofd, of er iets was, dat hem hinderde.... maar plotseling hief hij zijn hoofd vroolijk op, klakte met vinger en duim, dat het klonk over de stille gracht; zette zijn pet eens recht en mompelde half hard-op: „Als ik d à t nou maar weet!....”

Uit een vestzak, onder zijn trui, haalde hij zijn groot zilveren horloge te voorschijn.... Ja, 't kòn nog! Hij holde op een draf verder, naar zijn schuit; riep al uit de verte: „Hei, hola Jochem, waar zit je?” En bij de loopplank nòg eens: „Jochem, luilap, hoor'es gauw!”

Jochem, de knecht, stak zijn hoofd uit 't roefje.

„Ik moet naar huis; dadelijk! Jij moet vandaag maar alléén zorgen, hoor. En als er te veel te doen is, zet je maar een mannetje aan.... Maar ik moet weg.... Vóór vanavond ben ik met de bolderkast ¹⁾ weer terug”....

„Best baas, 't zal je gebeuren,” zei Jochem. Hij hield van zijn baas, en zijn baas hield van hem. En een dagje werken alléén, gaf hem zeker een goede fooi.

¹⁾ Autobus.

En daar ging Jasbaas al, op een draf weer, een steegje door naar de straat, waar de autobus moest passeeren.

O wee, hij zag den wagen net voorbij bolderen, toen hij 't steegje uitkwam.

Hij zwaaide met allebei zijn armen en schreeuwde: „Hei, hola!.... Man over boord!.... Stop even!”

De chauffeur merkte hem nog nèt.

„Vooruit maar weer,” commandeerde Jasbaas, toen hij hijgend en blazend van 't harde loopen op een bank van de auto neerviel.... „Vooruit, en de zweep er over, hoor.... Ik heb haast vandaag. Ik heb een soort samenzwering ontdekt.”

„Ja ja, zeker, een samenzwering tegen een kat.... en nog veel meer. Vooruit, chauffeur, draai maar hard aan je koffiemolen, dan schieten we op!....”

.....

Dien zelfden avond, toen 't schemerde, werd er aan 't huis van mevrouw Haverman gescheld.

Neeltje, die juist door de gang kwam, loerde even door 't kijkraampje in de deur.... Ze stoof naar mevrouw, die rustig in de tuinkamer zat en juist haar eerste kopje thee had ingeschonken.

„O, mevrouw, er staat zoo'n rare vent op de stoep. Hij heeft een pet op, en een pijp in zijn mond en een groot, rood anker op zijn borst....”

„Och kind, 't zal een koopman zijn of een bedelaar.”

„Nee mevrouw, die komen 's avonds niet; maar....”

„Ga nu maar gauw even open doen, hoor.”

Neeltje ging. Ze opende de deur een klein eindje, en keek, met een hoogroode kleur, om het hoekje.

„Zoo, klaproos,” klonk een goedge bulderstem.... „vertel me eens, is je mevrouw aan boord?”

„Hè....? Wát....?”

„Of je mevrouw thuis is, brave Pieterne!;... ik kom 'es even met haar praten.”

„Praten?... Jij?... Wie bèn je?... En het kiertje bij de deur werd al nauwer.

„Ik ben Jasper Japiks, eerbaar schipper van „De Kareltje”, opper-jagermeester voor verloren katten, en ik heb een samenzwering ontdekt, moet je zeggen, en nou....”

Boenk!.... De deur smakte dicht voor Jasbaas' neus.

Neeltje holde naar achter.... „O, mevrouw, hij doet zoo ráár,... hij is.... ik durf niet....”

Mevrouw, die in de gang gekomen was, en aan de goedge, vroolijke stem wel dadelijk gehoord had, dat de man zeker niets kwaads bedoelde, glimlachte.

„Ach jij, bange wezel.... Ik zal zèlf wel opendoen.”

„O mevrouw, voorzichtig.... Pas op: 't is een soort van samenzweerder....”

Mevrouw opende rustig de deur.... „Wat is er van uw dienst?”

Jasbaas, die Neeltje, met haar bange en toch verwaande gezicht, maar een beetje had willen plagen, maar die heel goed wist, wat beleefdheid was, nam nu dadelijk zijn pijpje uit den mond, lichtte even de pet van 't hoofd, en zei: „Goeiendag, mevrouw, neem me niet kwalijk; maar ik wou u graag even spreken. Kan dat?... 't Geldt een heelen troep stakers, die leelijk in den nood zitten.”

Mevrouw zag, dat het een varensgezel was,

die voor haar stond, en meende, dat hij iets kwam vragen voor arme visschersweduwen of verarmde zeelui. Zoiets gebeurde wel meer.... Daar moest ze dan eerst nog wat méér van weten. Toch maakte ze al een gebaar om haar beurs te grijpen.

„Ha-ha-ha!” lachte Jasbaas.... „Nee, nee, mevrouw. U mag uw dubbeltjes allemaal houden. Maar u moet een paar arme jongens en een zieken vader weer vroolijk maken, en een arme kat redden.”

Mevrouw zette groote oogen op, begreep er niets van; maar de vroolijkheid van den robusten schipper verbande alle vrees. En glimlachend zei ze: „Kom u even binnen....”

„O, mevrouw!.... Pas toch op!” fluisterde Neeltje uit de verte in de gang.... En ze dook gauw weg haar keuken in, draaide de deur op slot.

„Ja mevrouw,” begon Jasbaas, toen hij op de gangmat stond, zijn pet beleefd in de hand,.... „ik zal u de heele geschiedenis eens vertellen. Een poosje geleden zijn er twee jongens bij u geweest met een uil....”

„O, — bedoel je die jongens? Laat me u dadelijk opmerken, dat ik van die brutale rekels niets hooren wil....”

„Nou, mevrouw, dat zou je niet zeggen, als je wist wat ik wist. 't Lijkt wel tooverij.... Maar ik zal 't je eens heelemaal vertellen.”

„Ja, maar kom u dan eerst even in de kamer. Dat lange st a a n kan ik niet goed volhouden.”

Mevrouw ging vóór, Jasbaas volgde. Zijn grove laarzen zakten diep weg in den mooien, dikken ganglooper.

Neeltje, die 't hoorde, kreeg nieuwe benauwdheden, en ze greep al naar de hooikist om die gauw voor de deur te schuiven, als die gekke vent ook bij haar wilde binnenkomen. Ze beefde....

Hoor!.... mevrouw ging de kamer in; hij ook. En de deur ging dicht. Vreeselijk! nou was mevrouw met hem alléén. O, Neeltje dacht aan allerlei vreeselijke verhalen, die ze gehoord had, en allerlei griezelige boeken, die ze gelezen had.... van dieven en brandstichters en moordenaars. Huu! Ze werd er koud van.

JAN EN ZIJN KONIJNTJES.

Als Jan bij zijn konijntjes is,
Dan is hij uur en tijd vergeten.
Dan loopt hij 't eten zeker mis
En wil van leeren heel niets weten.

't Is meer dan tijd, de schoolklok slaat,
Nog een kwartier . . . . Jan gaat verschijnen.
En meester zegt: „'t Is weer te laat,
Je zat vast weer bij je konijnen.”

Op 't laatst zegt vader: „Hoor eens, Jan,
Dat kan toch anders, wil ik hopen.
Wanneer jij niet op tijd zijn kan
Zal 'k je konijnen gaan verkoopen.”

„O, vader!” . . . . Jan wordt bleek van schrik,
Hij heeft geen trek meer in zijn eten,
En 'k wed, dat van dat oogenblik
Hij nooit den tijd meer zal vergeten. L.

VACANTIE-WEEK.

„Ga je mee, Gerard?"

„Waar naar toe?"

„Naar de groote plas, je weet wel. Dan staan wij morgen heel vroeg op. Ik neem mijn hengel mee."

„k Zal vragen, of 't mag."

't Was in de vakantie en heel mooi weer. Klaas had juist zijn hengel eens flink nagezien en vader had gezegd: „Ja, jongen, voor mijn part mag je wel gaan en 'k heb er ook niet tegen, dat je een mooi zoodje visch mee naar huis neemt. Maar voorzichtig, hoor."

Klaas was al eerder uit visschen geweest; hij was een bedaarde jongen en vader wist wel, dat hij geen malle dingen zou uithalen.

Den volgenden morgen was Klaas al vroeg uit de veeren. Hij at met smaak de boterhammen, die moeder klaar gezet had, dronk zijn melk uit en haalde toen zijn vischtuig uit het schuurtje. Ziezoo, als Gerard nu maar op zijn tijd gepast had, dan was alles in orde.

Gelukkig, Klaas vond zijn kameraadje gereed. Gerard had van zijn ouders verlof gekregen, om mee te gaan. Maar een hengel had hij toch niet kunnen machtig worden. 't Was natuurlijk gemakkelijk genoeg, om een geschikten stok te krijgen, maar dan moest er ook nog van dat dunne, sterke touw zijn en zonder dobber kun je ook niet.

Gerard had al wel een maal of drie een hengel gehad, maar hij was heel slordig op zijn bezittingen en zijn hengels hielden het niet lang uit. Dan was de stok gebroken en dan was er weer een dobber zoek. Toen hij daarom na het verzoek van Klaas, om mee te gaan, aan zijn vader vroeg, om een dobber en een touw te mogen koopen, kreeg hij ten antwoord: „Nee, baasje, dat doen wij nu eens niet. Ik vind dat geld weggooien, want je past er toch niet op. Je moet eerst maar eens leeren, netter op je boeltje te worden."

„Uit mijn spaarpot," stelde Gerard voor, maar vader bleef onverbiddelijk. En zoo moest Gerard dus zonder hengel vertrekken.

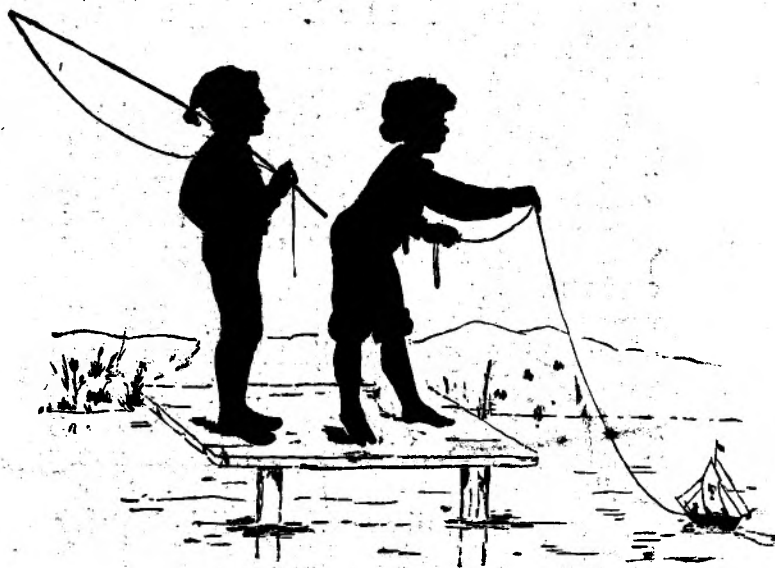
Dat stond hem slecht aan.

Klaas had een hengel en hij was nu met ledige handen.

Daar zag hij, toen Klaas hem kwam roepen, zijn sloopje staan. 't Was wel geen heel mooi sloopje meer, want Gerard had er al maar

mee omgegooid, maar je kon toch nog best zien, dat het een schip was, vond Gerard en nu had hij tenminste iets. Hij nam zijn schip mee.

Daar gingen de beide jongens heen. Ze moesten nog een heel eind loopen, vóór ze bij den grooten plas waren, maar 't was gelukkig nog niet heel warm. Ze liepen vlug door en waren op tijd aan het doel van hun reis.

Er was bij den grooten plas een klein stoepje gemaakt. Dat stoepje werd gebruikt door een boer, die soms door zijn knechten water uit den plas liet halen. Op dat stoepje ging Gerard staan. Hij wilde dadelijk zijn schip te water laten. Klaas droeg zijn hengel op den schouder. Straks zou hij met Gerard langs den kant van den plas loopen, maar eerst bleef hij maar eens naar 't spel van zijn kameraad zien.

't Schuitje had blijkbaar geen trek, om eens flink van den oever af te varen. Gerard deed wel zijn best, maar telkens weer kwam de schuit tegen den oever aan, en al spoedig bleek, dat het schip van Gerard niet bijzonder zeewaardig was. Er zat een lek in het schuitje en het water kwam daar door heen. 't Gevolg was, dat het vaartuig al dieper in 't water kwam te liggen en... eindelijk zonk.

„Een mooi schip," spotte Klaas. „Jongen, jongen, met zoo'n schuit kom je niet ver."

„'t Schip is goed genoeg," gromde Gerard nijdig en hij gaf een flinken ruk aan het touw. Daar had je het. Het schuitje zonk en Klaas moest lachen, of hij wou of niet, om het boos gezicht van zijn vriendje.

„Hou op met dat gelach," riep Gerard. „Altijd heb je mij voor den gek. Schei er mee uit, hoor."

„Nou, nou," zei Klaas, „wordt maar zoo boos niet. Ik lachte alleen maar om 't raar gezicht, dat je zette. Kom nou maar mee, dan gaan we visschen."

Gerard mopperde nog wat, maar hij haalde toch zijn schuit op het land en ging met zijn kameraad mee.

Maar zijn pret was eigenlijk weg.

Daar was hij nu en Klaas kon gaan zitten, maar hij had niets te doen. Hij had nooit iets en hij was erg boos op vader, die hem ook niets wilde toestaan. Hij had nu toch ook gaarne een hengel willen hebben. Maar jawel, hij kon toezien.

De goede Klaas merkte wel, dat zijn vriendje niet al te goed in zijn schik was. Toen hij een paar kleine vischjes gevangen had, zei hij: „Toe, neem jij 't werk nou eens van mij over. Ik wil eens even mijn beenen recht hebben."

Of Gerard ook blij was. En, hij had geluk ook. Daar spartelde al een visch aan den haak. Zoo'n mooie had Klaas nog niet gevangen.

„Hè," zei hij, „ik wou, dat ik zelf ook een hengel had. Dan was het toch veel prettiger."

„Weet je, wat wij doen zullen?" zei Klaas. „Zou je kans zien, om aan een geschikten stok te komen?"

„O, ja, dat kan ik wel. Ik neem maar een uit ons schuurtje, daar zijn er genoeg."

„Nou, dan zullen wij jou vanmiddag ook een hengel maken. Een touw kun je van mij nog wel krijgen en een dobber kunnen we wel maken van een stokje en een kurk. Zullen we dat doen? Dan gaan we morgen nog eens weer visschen."

Dat plan stond Gerard aan. Hij had eigenlijk geen geduld, om nu nog langer bij den grooten plas te blijven zitten. Hij had wel zoo naar huis willen loopen, om aan 't werk te gaan. Maar hij begreep wel, dat hij 't plezier van Klaas niet mocht bederven. Daarom pruttelde hij ook niet, toen zijn kameraad zich weer met de vischvangst ging bezig houden.

Er werd een mooi zoodje visch gevangen en tegen den middag gingen de jongens vroolijk met hun buit naar huis.

„Moeder zal de visch voor ons bakken," zei Klaas bij 't afscheid nemen en dan zal ik vragen, of je morgen bij ons moogt komen eten."

„Ja, doet dat," zei Gerard blij, „dat is prettig."

Dien middag togen de jongens aan 't werk in 't schuurtje achter 't huis van Gerard, en ze maakten een pracht-hengel.

„Dat vind ik nou nog eens goed," zei de vader van Gerard, toen hij eens even kwam kijken. „Als je zoo je best doet op een hengel, Gerard, dan zul je er ook wel meer prijs op stellen en er zuinig op zijn. Nou, we zullen eens zien. Als ik merk, dat je er nou goed op past, dan beloof ik je een mooien dobber."

„Die is al verdiend," zei Gerard blij. „U zult het zien, vader."

„k Hoop het," was het antwoord.

De jongens waren in die vakantie-week bij elkaar en dat was voor Gerard bijzonder goed. Hij leerde van zijn vriend orde en netheid. Hij zag, hoe zorgvuldig Klaas al zijn eigendommen opborg en bewaarde. En hij zag ook het goede gevolg daarvan. Wat had die Klaas veel en wat had hij weinig. Hij had dan ook al heel slecht op zijn speelgoed en op zijn eigendommen gepast. 't Was zijn eigen schuld, dat hij maar zoo weinig had.

Hij nam het besluit, dat het voortaan anders zou zijn. Hij leerde van Klaas, hoe hij 't best alles kon opbergen en hoe hij 't gemakkelijkst kon vinden, wat hij op zeker oogenblik noodig had. Zijn dobber verdiende hij en vader bleek heelemaal niet karig te zijn. Hij kreeg een prachtexemplaar.

En dat niet alleen. Vader kocht hem een hengel, die hij in-schuiven kon. 't Was een plezier, zoo'n hengel in de handen te hebben.

De jongens bij school wisten niet, wat ze zagen, toen Gerard met zoo'n hengel voor den dag kwam. Ze moesten het gloed-nieuwe voorwerp van alle kanten bekijken en wilden allemaal na schooltijd wel mee, om te gaan visschen. Maar natuurlijk hield Gerard zich aan zijn vriendje. Hij wist wel, wat hij aan Klaas te danken had.

De beide jongens zijn vrienden gebleven en Gerard heeft geleerd, dat het niets baat, of je al vaak iets nieuws krijgt, als je er niet op past.

K.

WAT KINDEREN KUNNEN.

Om na te teekenen.

Nu, is dit 'geen mooie teekening? En 't aardige ervan is, dat deze grootvader in één lijn geteekend kan worden. Probeer 'm maar eens na te teekenen. Zie je dat puntje, bovenaan z'n pet, waar 't pijltje bij staat? Dáár moet je beginnen. En 't eind is bij de mouw, waar óók een pijltje staat.

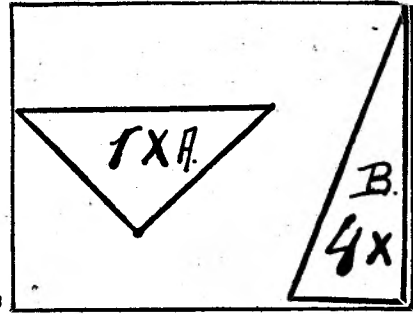
Je moet er goed om denken, dat heel je plaatje één lijn is, en dat nergens twee lijnen over elkaar gaan.

Wat houdt die Grootvader z'n pijp stevig vast, zie jullie wel? En z'n andere hand zit in z'n zak. Z'n jas zit wel een beetje scheef, maar dat hindert niet.

Passen en meten.

Nu aan 't passen, hoor. 't Wordt een secuur werkje.

Om te beginnen, teeken je de figuurtjes, die je hier ziet, op een stukje karton na. A moet je één keer nateekenen, B vier keer. Als je zoover bent, knip je alle vijf 'de figuurtjes precies uit.

Klaar?

Nu is het de kunst, om deze vijf stukjes zóó tegen elkaar te leggen, dat ze een vierkant vormen. De oplossing geven we in 't volgend nummer, maar voor dien tijd moet je 't toch goed probeeren, want 't is natuurlijk veel aardiger, als je zoiets zèlf vindt.

DE EEKHOORNS.

Je bent toch maar vlugge diertjes
En, als 't zomer is in 't land,
Denk je aan den langen winter
En je zamelt hier en ginder
En legt voorraad aan den kant.

Dat's wel goed, maar . . . wacht een beetje,
Domme diertjes ben je toch.
Je vergeet, wat is geborgen
En zoo zijn om niet je zorgen.
Kijk, dat noem ik zelfbedrog.

Als de winter is gekomen,
Vraag je: „Ja, waar is 't ook weer?
In dien boom of op dat plekje?“
En je dwaalt met hongrig bekje
Langs de paden heen en weer.

Werken? Ja, je kunt 't gelooven,
't Werk maakt handig, vlug en blij,
Maar — dit wil ik je toch zeggen —
't Eerste is: grondig overleggen
En 't nadenken komt er bij.

L.

Bugel krijgt een boodschap van zijn vader, hij roept de negers van het dorp op ten oorlog en een oude bekende verschijnt.

Vrouw Happerdepap zat in de hut te schreien. Happerdepap was nu al drie dagen weg en, hoewel de naaste omgeving van het dorp geheel was afgezocht, er was geen spoor van hem te vinden. Zeker was

hem een ongeluk overkomen.

„Bugel,” zei zijn moeder, „je hebt geen vader meer.”

Toen Bugel dat hoorde, zette hij een keel op van belang en toen begon zijn moeder nog meer te schreien. Maar Bugel bedaarde al gauw.

„Vader komt wel weer, moeder,” zei hij vertrouwend. „Vader laat ons niet in den steek. Hij zal altijd nog wel een middel weten, om weer bij ons te komen.”

Juist, toen hij dat gezegd had, zag hij, tot zijn groote verwondering, de dikke negerin aankomen. Toen zij hem in 't oog kreeg, begon ze op een draf te loopen, om maar gauw bij hem te zijn. En toen ze bij hem was, wilde ze hem een zoen geven.

Maar daar was Bugel dezen keer toch niet van gediend. „Laat dat nou maar,” mopperde hij, „er is nou wel wat anders te doen.”

En vrouw Happerdepap voegde er bij, dat zij, hoewel ze toch moeder was, Bugel dien dag zelf nog geen zoen had gegeven.

De dikke negerin keek toen wel erg teleurgesteld, maar ze schikte zich in haar lot.

„O, blanke jongen,” begon zij, „ik kom met

een boodschap van den blanken medicijnmeester. De mannen van mijn dorp hebben hem in 't bosch gevangen genomen en morgen zal hij doodgeslagen worden. Ik kan hem niet helpen, maar ik ben, toen 't nacht was, toch naar de hut gegaan, waarin hij opgesloten is. Hij wordt streng bewaakt, maar ik heb, door den wand heen, toch even met hem kunnen praten. De blanke medicijnman heeft mij gezegd, dat ik naar den blanken jongen moest gaan. De blanke jongen moet alles aan de mannen van dit dorp vertellen en hun zeggen, dat ze den blanken medicijnman moeten bevrijden. Allemaal met elkaar.”

„Nou,” zei Bugel, „dan weten we in elk geval wat en jij bent een beste vrouw. Als je wil, mag je mij nou een zoen geven.”

De dikke negerin maakte van deze vergunning een goed gebruik, en begon toen van pret te grinniken.

„'t Is toch wat te zeggen,” zei Bugels moeder, „nou moet er gevochten worden ook en wie weet, hoeveel blauwe oogen er geslagen worden.”

„Nou,” vond Bugel, „dat is 't ergste niet.”

En tot de negerin zei hij: „Ga jij nou weer naar den blanken medicijnman en zeg, dat de blanke jongen zich klaar maakt voor den oorlog.”

De negerin grinnikte nog eens, ze maakte een beweging, of ze Bugel weer een zoen wilde geven, maar ze bedacht zich. Spoedig was ze in 't bosch verdwenen.

Toen stond Bugel op. Hij raapte een stok van den grond, nam een plankje, en begon toen met den stok met alle geweld op de plank te slaan. Zoo liep hij het dorp door en hij maakte zooveel leven, als hij kon.

Gelukkig was het in den avond en de negers rustten uit van hun dagtaak.

Al gauw had Bugel al de mannen van het dorp om zich heen. Toen hield hij op met zijn levenmakerij en hij begon de mannen toe te spreken. Dat ging hem werkelijk niet slecht af. Maar hij wist ook wel, dat van zijn ijver het leven van zijn vader afhing.

„Dappere mannen,” zei hij, „gij weet, dat de blanke medicijnman met zijn familie hier gekomen is om bij u te wonen en om u te helpen. Hij kwam hier in vol vertrouwen op uw dap-

perheid. Gij zoudt niet willen toelaten, dat hem kwaad gedaan werd.

Nu hebben de mannen van het andere dorp, waar hij vroeger woonde, hem gevangen genomen. Zij willen hem morgen doodslaan.

Zult gij dat toelaten, dappere mannen? Neen, dat zult gij niet. Gij zult uw wapens nemen, en gij zult den blanken medicijnman, die u goed heeft gedaan, gaan bevrijden. Ik weet zeker, dat gij dit doen zult.

Ik zal met u gaan en ik zal het wondere geneesmiddel meenemen. Ik zal u allen er iets van geven. Dat maakt sterk voor den strijd. En zoo zullen we de overwinning behalen. Is dat niet waar, dappere mannen?"

De rede van Bugel bracht de negers in groote opwindung. Ze waren er erg boos om, dat hun medicijnman gevangen was genomen. Dat was hun eer te na. Ze besloten, dat ze zouden probeeren, hem weer in hun midden te krijgen.

Er werden lange beraadslagingen gehouden. De speren werden dreigend gezwaaid. De strijdzang werd aangeheven. En na heel wat gepraat werd er besloten, in den komenden nacht naar het vijandelijk dorp te trekken.

Bugel kon tevreden zijn. De negers begonnen haast te maken. Ze liepen naar hun hutten, om zich klaar te maken en 's avonds tegen een uur of tien stonden ze allen gereed.

Bugel was er ook met zijn Erdal. Elke neger kreeg er een klein beetje van en haastte zich, om het in te slikken. Toen ze dat gedaan hadden, schenen ze moedig te worden. Ze schreeuwden allen dooreen en zwaaiden zóó

met hun speren, dat Bugel er bang van werd.

Maar de aanvoerder plaatste zich aan het hoofd van den troep en Bugel ging naast hem staan. Nog één oogeblik, dan zou de tocht beginnen.

Daar zei op eens een zware stem: „Wat is hier te doen?"

Bugel keek op. Wat was dat? Sprak daar iemand in het Hollandsch? Wie kon dat zijn?

Hij zag vreemde gezichten om zich heen, blanke gezichten. Mannen met geweren kwamen naar voren. Tusschen die mannen zag Bugel een breede, gedrongen gestalte. Hij kon zijn oogen niet gelooven. Hij wilde schreeuwen, maar de woorden bleven hem in de keel steken.

De man, die zóó zijn verwondering had opgewekt, keek hem aan. En toen begon hij toch zoo vreemd te doen. Hij zwaaide met zijn armen. De oogen puilden hem uit 't hoofd. Ook hij wilde wat zeggen, maar kon niet. En zoo stonden Bugel en de vreemde man 'elkaar maar aan te zien. Eindelijk gaf Bugel toch een schreeuw en toen:

„Oom Kees!" riep hij.

„Bugel!"

En toen liep Bugel in de armen van den man en die liet hem van blijdschap op en neer dansen en vroeg maar en vroeg, maar kreeg geen antwoord.

Gelukkig kwam toch langzamerhand de bedaardheid terug.

„Bugel, hoe kom je hier? Waar is mijn broer? Waar is je moeder?"

En nu moest Bugel vertellen.

„Bugel, jongen," zei zijn oom, toen hij alles

gehoord had, „je vader heeft er zich weer leelijk ingewerkt en dat is zooals gewoonlijk. En ik zal hem er weer uit moeten werken. We hebben geen tijd meer te verliezen, want, als ik je goed begrijp, is 't morgen de dag, waarop het aankomt en we zijn nog lang niet, waar we wezen moeten.”

„Laten we dan eerst naar moeder gaan,” vond Bugel, maar daar had zijn oom geen trek in.

„Eerst moet je vader vrij, jongen. We hebben geen tijd meer te verliezen. Vraag nou maar niks meer. Ik heb hier tien vrienden bij me en die zijn van top tot teen gewapend. En dan zijn er nog onze dragers. Laat je negers nou maar voorop gaan, dan zullen wij volgen

en 't moet al raar treffen, als we je vader niet bijtijds te hulp komen.”

Daar ging het heen in den donkeren nacht. Mannen met fakkels liepen voorop. Dan kwam de aanvoerder van de negers met Bugel en oom Kees. Hun volgden de negersoldaten en eindelijk kwamen de blanken met hun zwarte dragers.

't Was een heele optocht. Onderweg vertelde oom Kees aan Bugel, hoe hij uit de zee gered was geworden, en hoe hij hier kwam. Dat was een heel verhaal. Wat luisterde die Bugel en wat was hij blij, dat oom Kees zoo op den goeden tijd gekomen was.

Hij kreeg nu hoop, dat alles nog wel goed zou afloopen.
Z.

VOOR DE KLEINTJES.

DAT GAAT ER . . . .

Dat gaat er om een vo-gel-tje,
An-tje, grijp maar toe!
Dat is een loo-pen heen en weer,
een grij-pen d' een en d' an-der keer,
en An-tje wordt zoo moe.

Dat gaat er om een vo-gel-tje,
maar, ach, wat groot ver-driet,
Want An-tje grijpt, Fi-del gaat aan
en toch, mijn vriend-jes, 't zal niet gaan,
je krijgt den vo-gel niet.

Dat gaat er om een vo-gel-tje,
maar dat neemt gauw de vlucht,
en denkt: „'k Geef nooit ge-van-gen mij,
ik ben veel lie-ver vrij en blij
daar bo-ven in de lucht”.
L.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, v/a Uit-
gevers-M^{ij} Bosch, Baarn

❧❧❧ BUITENLAND ❧❧❧

Oorlog aan den oorlog.

zoo roepen sommige menschen. Vooral socialisten en communisten.

Als je hen hoort, zou je zoo meenen: „Dát zijn nog eens de *ware* vredesapostelen!”

En dan schimpen zij op de Christenen en de menschen van de kerk, dat die zoo erg gemakkelijk over aanschaffing van allerlei oorlogstuig denken.

Nu — ik wil je wel eerlijk zeggen, dat ik ook wel eens denk: Wat kunnen vele Christenmenschen toch erg gemakkelijk over den oorlog denken. Als je hen hoort spreken, zou je zoo denken, dat er eigenlijk oorlog *moet* wezen.

Maar — socialisten en communisten hebben niet het recht om ons dat te verwijten.

Want dezelfde menschen, die zeggen, dat ze „geen man en geen cent” voor 't leger over hebben, dezelfde menschen hebben er in Rusland schatten voor over.

Ik heb daar al eens eerder over geschreven, maar nu las ik er weer iets van.

De befaamde (of beruchte) Trotsky, die naast Lenin zoo'n belangrijke plaats in de Russische revolutie innam en die een tijd lang zoo'n beetje achteraf gezet was, is thans weer zoo wat minister van oorlog in 't land met de communistische regeering.

Hij doet alles, om de gevechtswaarde van het Roode leger grooter te maken, d.w.z. om te bewerkstelligen, dat het leger maar zoo goed mogelijk zal kunnen vechten.

Zelfs moet de opgroeiende jeugd voor het leger worden opgeleid.

Wat moet dat een heerlijk land zijn, waar nu de jongens al leeren hoe ze moeten oorlog voeren.

Toch wel iets heerlijks, dat communisme, he? En daar wil meneer David Wijnkoop, lid van de Tweede Kamer, ons land ook al op vergasten!

Menschenverheerlijking.

Och, wat hebben diezelfde communisten met hun neefjes, de socialisten, al niet afgegeven op de Roomschen, die allerlei steden, eilanden, rivieren, gebergten enz. naar verschillende heiligen hebben vernoemd! En ook op de Christelijke menschen in ons land, die hebben aangedrongen op het vernoemen van een straat in den Haag naar Dr. Abraham Kuyper, en die aan verschillende scholen en stichtingen de namen van De Savornin Lohman, Keuchenius en A.E. Mackay hebben verbonden!

En wat doen ze zelf!

Ik heb al eens verteld, dat St. Petersburg naar Lenin is genoemd.

Nu is in de zee van Azov een nieuw eiland ontstaan door een aardbeving.

En naar wien heet het?

Natuurlijk naar Lenin!
Menschen blijven toch altijd menschen,
he?

❧❧❧ BINNENLAND ❧❧❧

Uit de lucht komen vallen.

Allerwegen heerscht in ons land mond- en klauwzeer. Een ziekte, die daarom vooral zoo lastig is, omdat het vee dadelijk zooveel minder melk geeft. Bovendien..... mag het vee niet worden uitgevoerd, omdat men in andere landen vreest, dat dan die besmettelijke ziekte overgebracht zal worden op het vee in andere landen.

Nu was hier laatst — ik meen voor Frankrijk — een extra-mooie stier aangekocht. Die mocht *wél* naar het land van bestemming vervoerd worden. En hoe gebeurde dat?

Per vliegmaschine!

Van dat beestje kan met recht gezegd worden, dat hij uit de lucht is komen vallen, al is het dan ook heel zacht neergelkomen.

Dit huis is verrold.

kan men lezen op een woning langs den spoorweg dicht bij Halfweg (tusschen Haarlem en Amsterdam).

Maar 't kan ook geplaatst worden op den Accijnstoren te Alkmaar.

Die toren, lang 6 M., breed 5.60 M. en hoog 22 M., is maar even 4.20 M. op zij geschoven.

Die verplaatsing was noodig geworden, omdat de toren eigenlijk zoo'n beetje in den weg stond. De Bierkade in Alkmaar was in den laatsten tijd op een breedte van 14.5 M. gebracht en eindigde nu in een nauwen uitgang van 4 M. breedte, daar waar de Accijnstoren stond.

Door die verplaatsing is de weg dus 8.20 M. geworden. Een belangrijke verbetering dus!

Ik mag er den naam van de aannemers van het werk wel bij vermelden. 't Zijn de Gebroeders Van Balen, te Oudewiga.

Van uitvindere van nuttelooze of gevaarlijke dingen wordt ook de naam gewoonlijk genoemd; van mannen, die zulke belangrijke werken tot stand weten te brengen, moet de naam vast niet verzwegen worden.

Een leelijke en... gevaarlijke mode.

noemt de directeur van het Veiligheidsmuseum de gewoonte, die veel jonge mannen tegenwoordig hebben, om het haar „te laten groeien”.

't Heeft toch tegenwoordig wel wat van de omgekeerde wereld. Meisjes met kort geknipt haar en jongens met meisjeskapsel.

Ik heb altijd voor een meisje een paar mooie, lange strengels of vlechten een sieraad van buitengemeene weelde en pracht gevonden en ik kan nog maar geen bewonderaar worden van het zoogenaamde „polkapruikje”. Misschien wen ik er aan, als ik het maar altijd en overal zie.

De stier, die per vliegmaschine naar Frankrijk gereisd is!

Maar — ik heb toch telkens neiging om af te dwalen! — ik zou zeggen, waarom die directeur de gewoonte van jongemannen met „kunstenaars”-hoofden zoo gevaarlijk vond.

Wel — omdat in fabrieken en werkplaatsen met in beweging zijnde werktuigen die lange haren zoo licht gegrepen worden door de machines.

Daarom is dan ook bepaald in de Arbeidswet, dat jeugdige personen of vrouwen geen arbeid mogen verrichten bij machines, als niet het haar behoorlijk opgestoken is of het hoofd van een mutsje of netje voorzien is, waarin het haar in zijn geheel opgeborgen is.

Straks krijgen we dus voor de jongens met „artisten”-hoofden het voorschrift, een mutsje of een netje te dragen!

Want — in Amsterdam zijn reeds twee gevallen voorgekomen, waarbij de haren van jongens door draaiende machines werden gegrepen en uitgerukt.

Wie 't niet gelooft, kan er een foto van zien aan het Veiligheidsmuseum.

Den kap gelicht.

Van den Alkmaarschen Accijnstoren schreef ik reeds. Men durft in dezen tijd zoowat van alles. In Noordwijkerhout moest het St. Bavo-gesticht vergroot worden. 't Eenvoudigste was: een verdieping er boven op. Maar — dan moest het gehele dak worden afgebroken!

„Niet noodig”, zei de aannemer.

„We hijschen den kap met spanten en pannen en alles eenige meters omhoog, trekken dan den muur vlug zooveel op als noodig is en plaatsen dan den kap er weer op”.

Zoo is geschied.

Handig, hè?

Een Nederlandsche kanonnenfabriek.

Ja — 't stond in de krant, hoor! Ik kon mijn oogen haast niet gelooven.

In Rotterdam op de scheepswerf van P. Smit & Co. heeft men een batterij (d.i. vier stuks, als ik 't goed heb) veldhouwitwers gemaakt. Een twaalfstal vakmannen van een Duitsche geschutfabriek hebben hun vaardigheid in 't maken van zulk oorlogstuig daarij aan den dag gelegd en nu zullen door de Nederlandsche militaire deskundigen proeven worden genomen met het nieuwe geschut en als het goed blijkt te zijn, dan zullen we voortaan kanonnen in ons eigen land kunnen koopen.

Ook in Nederland is dus de vredesgedachte opgeborgen. In andere landen worden door aankoop en aanmaak van allerlei oorlogstuig, voorbereidselen gemaakt, om in een nieuwen oorlog gereed te kunnen zijn en... Nederland meent niet achter te kunnen blijven.

Wie den vrede wil, bereide niet voor op den oorlog, zegt een Latijnsch spreekwoord.

De Bijbel leert: Zoo wat gij wilt, dat u de menschen zullen doen, doe gij hun desgelijks!

Wieringen aan 't vaste land verbonden.

De vaargeul langs Noord-Hollands oostkust, het Amsteldiep, dat tusschen Wieringen en de kust naar het zuiden voerde, is thans geheel afgesloten.

Wieringen is geen eiland meer.

Donderdag 31 Juli 1924 — precies 10 jaar na het uitgeven van het bevel tot mobilisatie van het Nederlandsche leger voor den grooten Europeeschen oorlog — werd de afsluiting voltooid.

's Morgens was de doorgang nog 50 M. breed, maar om acht uur 's avonds was het gat gestopt.

Hopen we nu, dat de dam stevig genoeg is.

Er zijn wel eens meer van dergelijke dammen door de kracht der zee stuk geslagen.

KORT NIEUWS

De gekken zijn de wereld nog niet uit. Nauwelijks is het bericht vergeten van den dwaas, die „kopjebuitende” de wereld wil rondgaan, of een paar andere zonderlingen dienen zich aan, nog wel een paar Amsterdammers. Die gaan op stelten naar Parijs wandelen.

De een heeft den zeldzaam toepasselijke naam van *Dolstra*. 't Kon niet beter.

Nieuwe apen in Artis. Artis heeft een paar Chimpanse's gekregen. Zoals je weet behoort die soort met Gorilla en Orang-oetan tot de zoogenaamde mensch-ape.

Vallende rotsen. Dicht bij den straatweg Lyon—Genève raakte een rotsmassa van ongeveer 2000 kubieke Meter los en versperden den weg. Gelukkig zonder persoonlijke ongelukken. De oorzaak schijnt te zijn: De droogte in die streken.

Achter op de fiets. In de Heerenstraat te Leiden zat een jongetje achter op de fiets bij vader. Hij viel er af en kwam met het hoofd onder de wielen van een zwaar beladen wagen. De jongen was onmiddellijk dood.

PLAATSELIJK NIEUWS

Leeuwarden. Van de week is bij ons in Leeuwarden een schip gekomen en daarin zijn allerlei vreemde dieren uit vreemde landen, zooals krokodillen, apen, slangen en nog veel meer van die wonderlijke beesten. Dat mag je dan allemaal voor 15 ct. bekijken. Misschien gaat onze heele klasse er wel heen met den Meester. Dan kost het maar 10 ct.

KERSTKINDJE.

Capelle a. d. IJsel. Zondagmiddag omstreeks 5 uur is hier een jongen van 4 jaar van een motorboot in het water gevallen. De vader, die het gillen van de andere kinderen hoorde, rende den tuin door en sprong in 't water. Het kind was reeds voor de derde maal boven geweest

en was bewusteloos. De vader, wien de kracht ging ontzinken, heeft het kind toch nog kunnen grijpen en is met veel moeite er in geslaagd op 't droge te komen.

ROZENROOD.

Giessendam. Arme kleinen. Een poosje geleden is het ooievaarsnest, dat op het huis van den veehouder Van Harten staat, door een rukwind omver gewaaid. Er waren reeds 4 jongen in, welke bij den val allen werden gedood. Thans zijn de oude weer bezig hun nest op te bouwen.

BENJAMIN.

VAN ALLES WAT

Het nut der vlieg machines. Behalve, dat de verschillende vliegtuigen tegenwoordig worden gebruikt voor het vervoer van personen en goederen, dus voor het luchtverkeer, dat waarschijnlijk belangrijk zal toenemen, doen de vlieg machines ook reeds voor andere doeleinden dienst.

Ik heb ze al zien gebruiken voor het verspreiden van strooibiljetten boven groote steden.

In N.-Amerika en Canada gebruikt men ze, om geregeld na te gaan of in de uitgestrekte bosschen soms brand is ontstaan, teneinde zulke branden dan zoo snel mogelijk te kunnen blusschen.

In die streken moeten ze ook dienen, om bosschen, die door een insectenplaag geteisterd worden, met een of ander poeder te bestuiven, dat de insecten doodt.

Om geheele landstreken gemakkelijk in kaart te kunnen brengen, fotografeert men ze van uit de vlieg machine.

Vooral bij riviermondingen, die vaak zeer moerassig zijn, is deze laatste toepassing van groot belang.

In Canada wordt de vlieg machine vooral als vervoermiddel gebruikt naar de noordelijk gelegen mijnen, die anders pas na dagen en weken reizen kunnen bereikt worden.

Zuinigheid in den tijd van voorspoed. Burgemeester en Wethouders van Rheden hebben aan de personen, die in den laatsten winter werkloos geweest zijn bericht, dat zij in den nieuwen winter slechts dan in aanmerking komen voor werkloozensteun, indien blijkt, dat ze nu, in dezen zomer zoo veel of (zoo weinig) inkomsten hebben gehad, dat van overleggen geen sprake kon zijn.

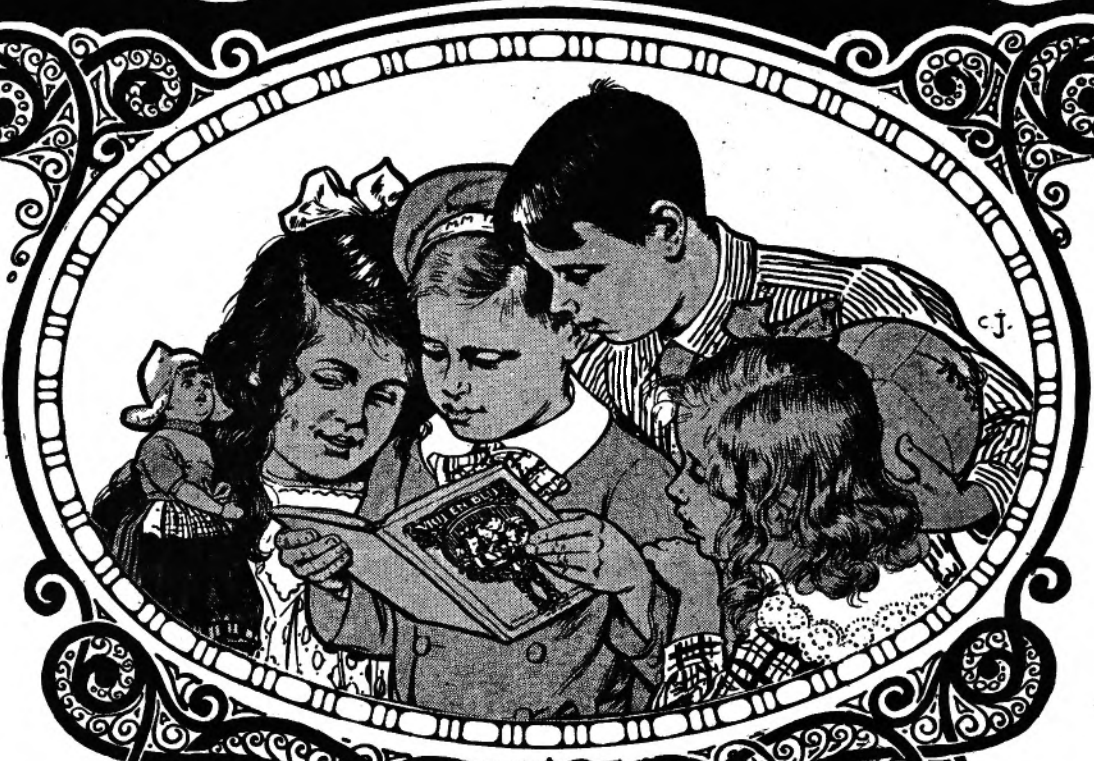
Dus — m.a.w. — wees nu zoo zuinig, als ge kunt, anders krijgt ge in den kommenden winter geen steun.

Boven het bericht stond: Een goed voorbeeld! 'k Zou haast willen zeggen: Een prachtig voorbeeld! Alle gemeenten mogen het navolgen. Als... het maar niet te laat komt.

In de Amsterdamsche trams komt in de éénmanswagens een automaat voor tramkaartjes.

VRIJ EN BLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

28 AUGUSTUS
No. 22

VRIJ EN BLIJ Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand
Uitgave: UITGEVERSM AATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbn., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVROUW W. BLOMBERG — ZEEMAN, CÉDÉ, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

BRIEFWISSELING

EN PRAATJE

Oplossingen der raadsels uit de Mei-nummers.

Ouderen:

1. Het vlas.
2. Brood—trommel—vlies.
Bloemen—tuin—man.
Kruis—boog—lamp.
Kalk—water—val.
Speel—plaats—bespreking.
3. Scheveningsche versche vette haring.
4. U, V, W, X, Y en Z, want die kwamen na de T(hee)!
5. Eergisteren - gisteren - heden - morgen en overmorgen.
6. Spoorwegongeluk te Bellinzona.
7. Weinig maar uit een goedhart.
8. Als de nood op het hoogst is, is de redding nabij.
9. Soldatentententoonstelling.
10. Het zijn de slechtste vruchten niet, waaraan de wespen knagen.
11. Laban—Nabal.
12. Wie niet hooren wil, moet voelen.

Oplossingen der raadsels uit de Juni-nummers.

Ouderen:

1. Rotterdam, Zevenaar, Amsterdam, Groningen, Utrecht, Harlingen.
2. Arbeid adelt. (Aarde, bad, dal, teil, draad).
3. Allerwege heeft de lente het land met groen en bloemen gesierd.
4. Poeder.
5. Waar twee ruilen moet vaak een huilen.
6. Maan, naam.
7. Sinaasappel, appel, ananas, pruim, peer, banaan, citroen, meloen, klapbes, perzik.
8. H-o-o-i!
9. Vrienden, in den nood, honderd in een lood.
10. Als het getij verloopt, verzet men de bakens.

Jongeren:

1. Rome.
2. Leeuwarden. (Leeuw-ar-den).
3. De mond.
4. Katerveer.
5. Snoepcenten.
6. Kruidenier.
7. Zonnestraal.
8. De haan van een geweer (van den toren).
9. De letter R.
10. Op de landkaart.
11. Heerenveen.
12. Amsterdam.

Jongeren:

1. Pinkstermaandag.
2. IJsel (Ijs-el).
3. Een naam.
4. Hemelvaartsdag.
5. Nest, best, mest, vest.
6. Wesp, Weesp.
7. Een appel (met pitten).
8. Handschoenen.
9. Rammelaar. (Een m vergeten!).
10. De schaduw.
11. Kippenren.

Ziezoo, als je dit nummer in handen krijgt, is de vakantie al weer voorbij. Heb je je best gedaan? en kom je rood en bruin van zon en wind op de schoolbanken terug? Ik hoop het. Want dáárvoor is de vakantie je toch gegeven. Ik denk, dat je wel goed gedwaald hebt door bosch en veld en dat je je longen wel vol frissche lucht hebt gepompt.

Weet je, wat ik óók hoop? Dat je nu allemaal weer met moed en lust aan 't werk gaat en dat er niemand zijn zal, die zegt: Wat naar, dat ik weer aan 't werk moet.

Want als er de volle lust niet is, om aan 't werk te gaan, dan komt er van 't leeren niet veel.

Ik weet wel, het is altijd zoo, dat je op school wel eens iets moet doen, wat minder naar je genoegen is. De een voelt hier niet veel voor en de ander voelt daar weer minder voor. Maar als je nu eens zoo iets moet doen, dan moet je niet denken: O, nou doe ik ook maar mijn best niet. Integendeel. Dan moet je juist je uiterste best doen, want anders gaat het niet.

Wij kunnen niet altijd vakantie hebben. 't Zou je ook al gauw gaan vervelen, maar altijd rond te loopen, zonder dat je iets bepaalds te doen had. Er zijn wel menschen, die niets te doen hebben, maar die vervelen zich ook erg en ze weten met hun tijd geen raad. Dat is toch verre van prettig, denk je ook niet?

Dus nu ga je weer aan 't werk, om een nieuwe vakantie te verdienen. 'k Wensch je veel succes toe, hoor, en ik hoop, dat je maar flink vooruit zult gaan. Je doet nu allemaal je best? Zullen we dat afspreken? Je hand er op. Ziezoo, dat is in orde. We hebben elkaar eens even in de oogen gezien en nu praten we er ook niet meer over. Alle lezers en lezeressen van „Vrij en Blij” zijn bij 't werk vooraan.

LIJST VAN BOEKEN

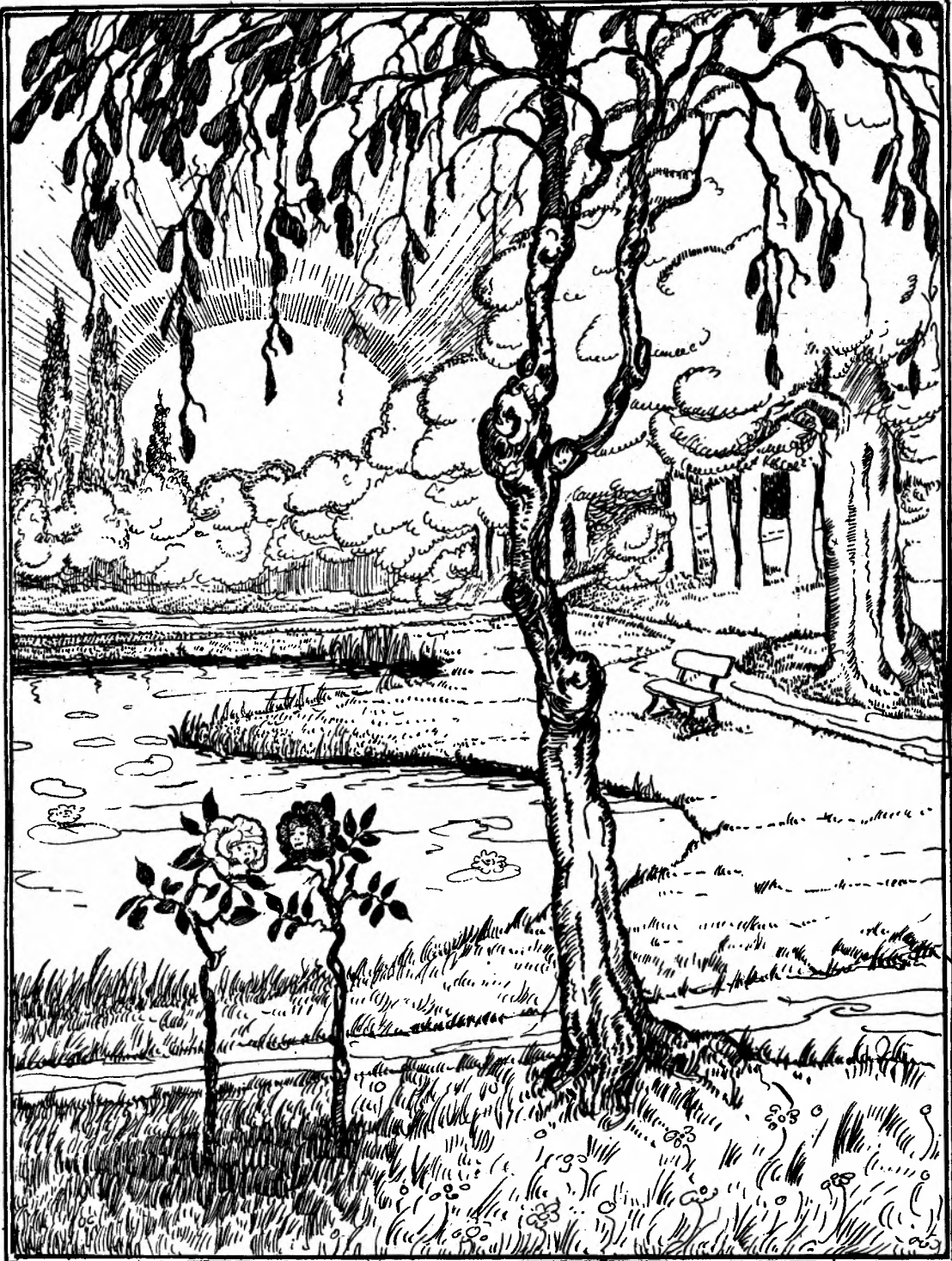
waaruit de prijswinnaars in den raadselwedstrijd van Oom Koos een keus kunnen doen.

Voor de Ouderen:

K. VAN D., Een prettige Vacantie.
TRUIDA KOK, De Tweelingen.
A. A. C. DE VLETTER, Max en Lo.
JOH. H. BEEN, Spekkie, de Pijper der Zeelepers.
J. STAMPERIUS, Met de „Rembrandt” naar Genue.

Voor de Jongeren:

G. INGWERSEN, Jantje en Jaapje.
Toen Jantje ziek was.
JAN VELTMAN, Om een lijk stroop alles over hoop
J. STAMPERIUS, Janneman en de Droomkabouter.
F. J. HOFFMAN, De Wondersmeer.
JAC. v. d. KLEI, Gondhartje.
TRUIDA KOK, Lotje Walter.

IN DEN GROOTEN TUIN FLUISTERDEN TWEE ROZEN
MET ELKAAR.

Deze illustratie behoort bij: „Een Rozen-geschiedenis.”

EEN ROZEN-GESCHIEDENIS.

In den grooten tuin fluisterden twee rozen met elkaar. Een zacht windje wiegde hen heen en weder en ze bogen de hoofdjes naar elkaar toe, om heel vertrouwelijk te kunnen spreken.

„Wat hebben wij een gelukkig leven,” zei de eene roos, een zacht-roode: „O, wat is het heerlijk, te bloeien en te geuren. Hoe verheug ik mij in mijn eigen schoonheid. Zóó moet het blijven. Ik hoop, dat er niemand komt, om mij te plukken. Hier wil ik bloeien en groeien, totdat de tijd komt, om te sterven.”

„Nee,” zei de andere roos, een witte, „zoo is het toch niet goed. Het is zelfzuchtig, zijn schoonheid alleen te willen houden voor eigen genot. Luister, ik zal je een geschiedenis vertellen. Ik hoorde haar van den nachtegaal.

In een mooien tuin bloeide een roos. God had haar zoo heerlijk en schoon gemaakt. Ongerept waren haar kroonblaadjes en 's morgens blonken op haar de dauw-diamanten. En ze geurde, geurde. Wie mij wil plukken, zal ik steken, dacht ze. Ik wil niet geplukt worden. Ik wil hier blijven op mijn stengel en mij verzadigen aan eigen schoonheid.

Toen kwam, op een morgen, een jongetje den tuin in. Hij boog zich neer naar de roos en ademde den fijnen geur in. Heerlijk, zei hij. Ik wil deze roos plukken voor zieke Anneke. Wat zal ze er blij mee zijn.

De roos wilde niet geplukt worden; ze verweerde zich en stak. Op den vinger van den knaap blonk een helder bloeddruppeltje.

Maar hij gaf toch zijn plan niet op. Hij werd alleen maar wat voorzichtiger. En toen plukte hij de roos van den stengel.

Zieke Anneke lag op haar bedje. Haar rugje deed zoo'n pijn en haar arme, magere beentjes waren zoo moe.

Ze verveelde zich zoo, want heel den langen dag was ze alleen. Vader en moeder werkten op het land en een buurvrouw kwam zoo nu en dan eens kijken, of Anneke ook aan iets gebrek had.

Daar kwam het jongetje de kamer binnen.

„Kijk eens, Anneke, een roos.”

„O, wat een mooie,” zei het meisje blij en ze kreeg er een kleur van. „Doe wat water in dat fleschje, als je wilt en zet de roos daar dan in. Zet ze dicht bij me, zóó, op de tafel.”

De roos kreeg medelijden met het zieke

meisje. „Arm, arm kindje,” dacht ze. En ze geurde zoo heerlijk en ze dronk van het water in het fleschje en prijkte in schoonheid.

Kleine Anneke zag naar de mooie bloem en ze was zoo blij. Dien heelen dag keek ze er naar en den volgenden ook en den dag daarop weer. Ze vergat haar pijnen en de dagen duurden haar niet zoo lang meer.

En ze roos bloeide.

Toen, 's nachts, terwijl alle menschen sliepen, kwam heel zachtjes de dood bij kleine Anneke. Hij raakte de handjes aan en ze werden koud en kil. Hij raakte de oogjes aan en ze braken. Hij raakte het hartje aan en het stond stil. En toen ging kleine Anneke naar den hemel, want zij had den Heere Jezus heel lief en was niet bang om te sterven.

O, wat schreiden die vader en die moeder, toen ze den volgenden morgen bij 't bedje van hun dochtertje stonden. Anneke kon niet meer met hen spreken.

En toen kwamen, een paar dagen later, zwarte mannen het kleine kamertje binnen. Anneke lag, bleek en stil, in haar kistje. En tusschen haar gevouwen handjes had moeder de roos gestoken.

„O,” zei de roos, „nu ga ik ook sterven. Maar het is goed zoo. Ik was dwaas, toen ik, op het bloemperk, mij alleen maar wilde verlustigen in eigen schoonheid. Nu weet ik beter. Nu begrijp ik, waarom God mij schiep. Ik moest tot troost zijn voor dit kleine meisje en haar iets vertellen van de grootheid en heerlijkheid van den Schepper. Nu weet ik, dat ik moest bloeien tot Gods eer en tot troost voor een klein meisje. Nu heb ik mijn doel bereikt en kan gerust en gelukkig sterven.”

De witte roos zweeg.

Zacht ruischte de wind door den tuin. De teer-roode roos boog het hoofdje. Bloosde zij van schaamte?

En de witte roos boog de bloemen-kroon in deemoed.

Ze wachtte op het werk, dat God haar zou opdragen. En in afwachting daarvan bloeide en geurde ze. Wat haar taak eens zou zijn, wist ze niet. Maar het zou een werk zijn tot eere van God, die haar schoon en heerlijk gemaakt had.

Z.

IN 'T KRAAIENNEST, door W. G. van de Hulst. (XXII).

In de schemerende tuinkamer, heel gemakkelijk in een deftigen stoel, zat Jasbaas, en vertelde. . . . Een geurig kopje thee stond bij hem op een tafeltje, zijn pet lag tusschen zijn bultige „leerzen" op den grond.

Nu en dan, bij een dwazen uitval van den vroolijken schipper, kòn de oude mevrouw haar lachen bijna niet bedwingen. Maar — ze wilde ernstig blijven; ze moest eerst eens weten, wát dit vreemde bezoek nu eigenlijk beduidde. . . . En ze voelde toch een eigenaardige vriendschap voor dien dwazen schipper met zijn oolijke oogen en zijn gevoelig hart.

Ja, — want dat het een goede, brave man was, vol medelijden, vol hulpvaardigheid, dàt had ze al dadelijk gemerkt.

Jasbaas vertelde van zijn kleinen Jasper, zijn eenig jongetje met de lamme beentjes, en dat toch zoo'n wonderlijk jongetje was. Hij vertelde van zijn vreemde bedenksels, en zijn mooie uitvindingen. Hij vertelde ook van den ouden wekker met het ijzerdraad.

Mevrouws gezicht verdonkerde.

„Die wekker, dat vreeselijke ding, — heeft u w zoontje dien gemaakt?"

„Ja zeker, mevrouw," zei Jasbaas met trots in zijn stem. . . . „Wis en zeker; 't was een echt kunststuk. Het zong als een ouwe lijster, die verkouden is. . . . De kleine aap heeft mij dat moois eens stilletjes in mijn zak gestopt, en toen 't begon te draaien, dacht ik, dat er een heel nest jonge vogels in mijn zak uitgekomen was. . . ."

Mevrouw moest tòch glimlachen.

„Ja, en nou is 't ook die aap van een jongen geweest, die den wekker in de doos bij den uil heeft gestopt. . . . En die twee bengels uit het winkeltje, die twee arme broekjes, zijn er net zoo onschuldig aan als die krullebol dáár, ..." en Jasbaas wees naar een beeld van Beethoven, ¹⁾ dat op de piano stond.

En hij vertelde, hoe zijn kleine Jasper de twee jongens had willen foppen: ze moesten schrikken van den wekker, en denken, dat de uil opeens levend geworden was; — hij vertelde van de kat in de wei; — van het snelle vertrek van de jongens dien Zaterdagavond, omdat éénder autobussen onklaar was ge-

raakt. . . . Niemand wist, dat de wekker in de doos zat, dan Jasper alleen, en die had er niet meer aan gedacht.

„Maar toen 'k vanmiddag thuis kwam en den kleinen booswicht op mijn knie zette, en vroeg: „„Vertel eens op, heb jij den wekker met het ijzerdraad in de doos gestopt? — je weet wel, die doos met den uil? . . . ." " ah, toen wist hij het dadelijk weer. . . . Ja, ja, ik had al gedacht: „„Jasper zal de booswicht zijn. . . ." " 't Kwam nèt zoo uit.

„„Jongen," " zei ik tegen hem, „„jongen, als die mevrouw kwaad blijft op de twee bengels uit 't winkeltje, zet ik jou zeven dagen op water en brood in 't kippenhok. . . . jij bent de schuld. . . ." " En nou moet u het maar weten, mevrouw. Moet hij er in, ja of nee? . . . ."

„Ja maar, schipper," lachte mevrouw. . . . „nu begrijp ik alles al. . . ." In haar stem klonk blijdschap. Ze dacht aan de oogen van de beide jongens, die dan tòch eerlijk, tòch trouw waren geweest. . . . O ja, dat was vreugde voor haar. . . . „Nee hoor, stop dien kleinen guit maar niet in het kippenhok. Nu begrijp ik alles!"

„O nee, mevrouw," remde Jasbaas, ... „je weet nog maar een heel klein beetje." En hij vertelde van 't groote verdriet, dat gekomen was in 't huisje van Wim en Dik, toen hun vader dat ongeluk kreeg; — hij vertelde ook van de beterschap, en de blijdschap; — maar vertelde vooral, wat de booze brief van mevrouw gedaan had. . . . „Die arme topper heeft er de koorts van gekregen, en de twee kleine bengels worden voor leugenaars en bedriegers gehouden. . . ."

„Ja maar, schipper," zei mevrouw, nu héél ernstig, ... „dat spijt mij geducht. Je hebt die menschen zeker alles al verteld?"

„Welneen, nog geen sikkepitje. Als Jasbaas helpt, helpt hij héélemaal. En we zijn nog lang niet klaar. Ik kom meteen de kat halen!"

„De kat? . . . . Welke kat?"

„Weet u dat niet? De kat van de jongens. Ze zeggen, dat 't arme beest hier ergens achter bij u in den tuin gevangen moet zitten."

„Bij mij in den tuin? Ik weet nergens van; maar ik herinner me nu wel, dat die jongens

¹⁾ Beethoven was een groot musicus.

gistermorgen ook over een poes wilden praten.... Ik was veel te boos. Ik wilde niet luisteren.... Och, 't spijt me nu toch zoo! Maar we zullen probeeren alles weer goed te maken...."

Mevrouw belde. Neeltje kwam niet.

Mevrouw belde langer en luider.... O, toen moest Neeltje toch wel. Héél voorzichtig ging de kamerdeur eindelijk open en Neeltje loerde door een nauw kiertje.

Daar zat hij, en praatte druk, en lachte.... En mevrouw lachte ook....

Mevrouw had juist iets gevraagd aan dien vreemden vent; Neeltje kon het niet goed verstaan.... maar wat hij zeide, o ja, dat verstond ze wél.

„Bang, mevrouw?.... Ha-ha-ha!” lachte hij luid en sloeg zich van pret op de knie.... „Bang? Ik stop haar toch héélemaal onder mijn jas, en als ze niet wil, knijp ik haar in haar nekvel. Dan kan ze niks terug doen....”

O, wat betekende dat? Zou die vreemde vent h a a r bedoelen?

Mevrouw zag Neeltje bij de deur.... „Kom toch binnen!” zei ze.

Neeltje kwam; ze móest.

„Neeltje, ga jij eens even met den schipper naar den tuin....”

„Ik?.... Ik?” bibberde Neeltje.

„.... En neem dan de elektrische zaklantaarn mee, want 't is al donker. En dan moet je maar eens langs alle hoeken en gaten en spleten rondzoeken,.... jullie samen.”

„Wij samen?” bibberde Neeltje, met een bangen, schuinschen blik naar dien griezelen man.... „Ik.... Ik....”

„Al goed, mevrouw,” vroolijkte Jasbaas.... „Ik zal haar wel gauw bij haar nekvel pakken, dat zul je eens zien.... Kom maar Pieternel, of Dorothee of Suzanna, — hoe heet je?.... kom maar; 't is zóó gebeurd!”

En die vreeselijke man duwde de arme Neeltje zóó maar de gang in.... Ze huiverde van bangheid; ze dook haar hoofd in haar schouders; o, 't was, of ze nu al dadelijk bij haar nekvel zou worden gegrepen en in een jas van dien griezelen vent zou worden gestopt: ze zou stikken.... óh! Ze loerde naar de voordeur.... Zou ze 't wagen? Zou ze wegvliegen, de deur uit, de straat op, naar de politie?.... O, maar als hij haar greep!....

„Heb jij die arme kat nooit hooren miauwen 's avonds?” vroeg Jasbaas.

Een kat?.... Een zucht van verlichting steeg op uit Neeltje's angstige hart.... Een k a t? O, bedoelde hij die k a t?....

Samen gingen ze den tuin in. Jasbaas met het lantaarntje voorop, Neeltje schuw achter hem.

Mevrouw stond voor de tuindeuren den donker in te turen. 't Was te guur voor haar om mee den tuin in te gaan.... Ze zag nu alleen maar den lichtschijs van het kleine lantaarntje hier en daar door het duister schieten.... „Och, 't spijt me toch zoo!....” dacht ze. „Die goede jongens! Wat ben ik onvriendelijk tegen hen geweest. En die arme vader! Wat heb ik een verdriet gebracht in dat gezin!”

Opeens een gil!.... En daar komt iemand, dwars door een bloemperk heen, op het huis aanstuiven. 't Is Neeltje.... 't is n a t u u r l i j k Neeltje.

„Gekke meid!” bromt Jasbaas,.... „Kom toch hier; dacht je, dat ik een menscheneter was....” Hij had een poes langs de struiken zien sluipen, en gedacht: „Dat kon de kat van de jongens wel zijn.” Hij was er op afgesprongen, om het dier te grijpen vóór het ontsnappen kon.... Net mis! 't Vlugge beest gleed onder zijn handen uit; maar in den glimp van het licht zag hij, dat het een g r i j z e kat was.

En de kat van de jongens was zwart.... Maar die gekke meid meende zeker, dat hij háár had willen grijpen. En ze maakte een spektakel, alsof er een moord gebeurde.

„Kom hier!!” bromde Jasbaas. Zijn donkere bulderstem joeg Neeltje nieuwen angst aan. Maar ze durfde niet weigeren. Als hij eens boos op haar werd....! Zij schuifelde weer dichterbij.

„Heb jij dat beest nou nooit eens hooren miauwen in den avond?....”

„Ja,.... ja,.... jawèl!”

„En heb je dan nooit eens geprobeerd 't arme dier te helpen?”

„Nee,.... nee,.... nooit!”

„Waarom niet?”

„Dáárom niet.... Ik ben zoo bang voor katten!”

„Je bent een dom mirakel, — ja, dat bèn je.... Dom ben je. Al die bangheid van jou is domheid. Ik denk, dat jij die geschiedenis met den wekker ook zoo erg hebt gemaakt.... En nou zoo'n arm dier maar dagenlang te laten zitten, en te laten verhongeren, omdat je een beetje bang bent.... 't Is schande. Ze moesten jou ook maar eens in een kelderhol opsluiten, zonder eten en drinken.... Wat zou je piepen!”

Jasbaas verloor zijn goede humeur.... Zoo'n arm beest zoo te laten lijden. Neen dáár kon hij niet tegen. Dát maakte hem kwaad. En

of dat nou een mensch was, of een kind, of een kat, — dát deed er niet toe, 't was g e m e e n!

„Zeg op, waar zit het beest?” bulderde hij.

Neeltje, bevend voor zijn boosheid, wees het plekje. Dáár, héél achter in den tuin was 't. Daar lag een stuk van den heel ouden tuinmuur scheef gezakt tegen het hooge pakhuis, dat achter den tuin was opgebouwd. Oude stukken hout, groote steenen, roestig ijzerdraad lag tusschen de beide muren in; — het lag daar misschien al jarenlang; en warrige takken van struiken en hoog onkruid groeiden grillig over dat eenzame plekje heen.

Dáár moest Beppie zijn.

Hoe hij in zijn val van het dak nu juist in de nauwte tusschen de muren was beland, in dien warboel van steenen en hout, — dat wist niemand; maar — hij kon er niet meer uit. Elke opening waar hij zijn lenig kattelijf doorheen wilde dringen om weer in de vrijheid te komen, was tòch te nauw. Bij zijn val scheen een brok van den verweerden muur dieper ingezakt te zijn. Dát had zeker de opening, waardoor Beppie naar binnen smakte, geheel afgesloten.

„Dáár!”.... wees Neeltje.... „Dáár moet-ie zitten.” Maar schichtig keek ze rond, alsof er uit de duisternis overal kattenogen op haar loerden.

„Hier,” kommandeerde Jasbaas,.... „houd jij 't lanteerntje eens vast, dan kan ik op den muur klimmen.” Hij wong zich door de struiken heen.

„Toe dan, licht dan bij!”....

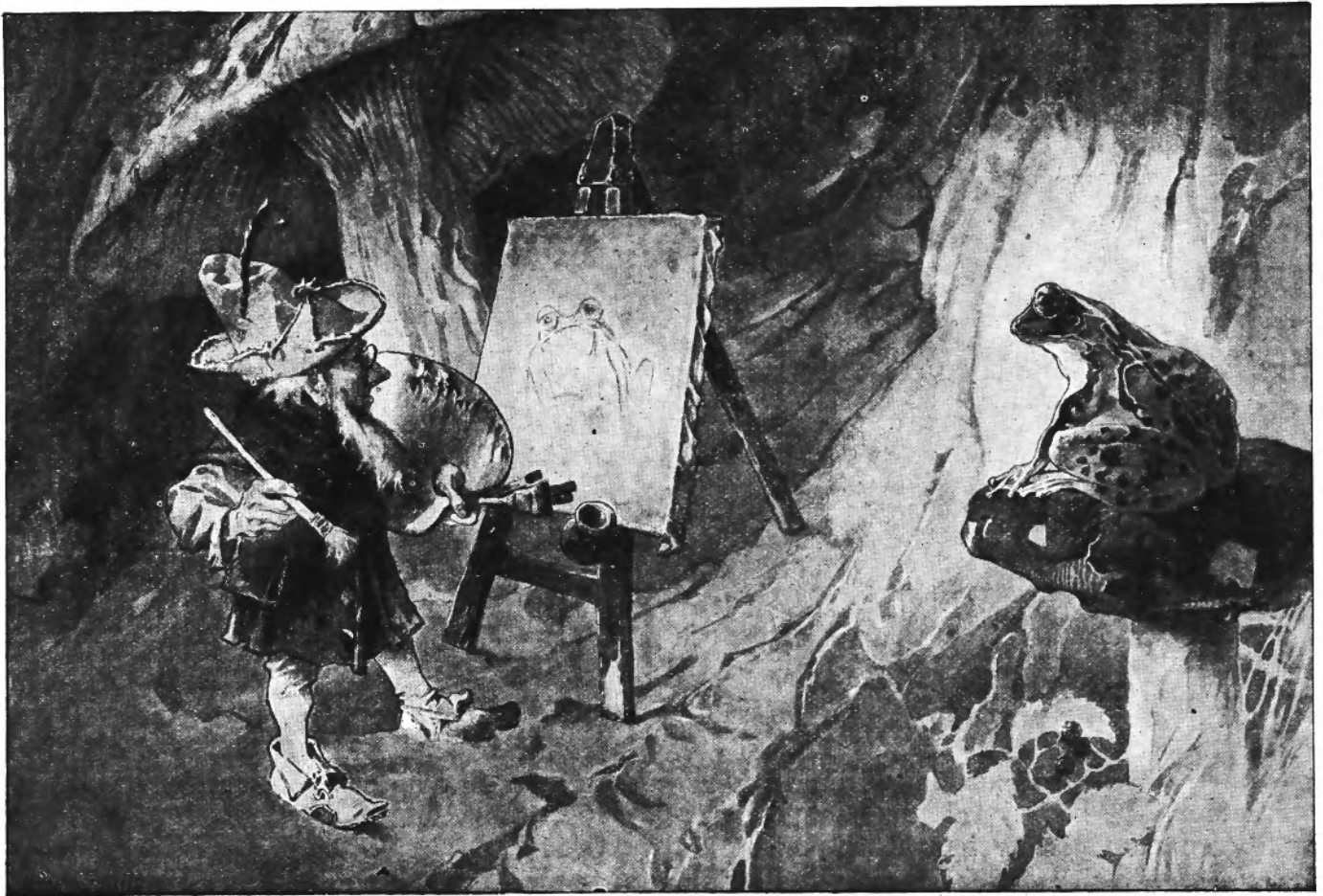
En de arme Neeltje moest ook mee de struiken in, tot vlak bij het geheimzinnige kattenhol. Ze griezelde, en ze was zoo nijdig als een spin op dien druktemaker; maar — ze was zoo bang voor hem. Ze durfde niet ongehoorzaam zijn.

„Poes!.... Poes!....” riep de schipper....

„Poes!” Er kwam geen antwoord.

„Licht eens een beetje beter bij!” Neeltje draalde.

O, daar ineens zag ze tusschen de duistere struiken en de duistere steenen twee vurige oogen.... 't Was, of ze op haar afkwamen. En uit die duisternis klonk een nijdig geblaas en gesis!.... O, als dat vreeselijk beest haar eens aanvloog....!

DE KLEINE SCHILDER.

In 't woud, in 't woud, in 't diepst van
't woud,
Daar woont een dwergje, grijs en oud.
Die heel veel jaren van zijn leven,
Zich aan het schild'ren heeft gegeven.
Hij schildert alles wat hij ziet:
Veel zulke dwergen zijn er niet.

Een dikke vette champignon *)
Behoedt hem voor de felle zon.
Daar werkt hij uren, alle dagen,
Niets is er dat hem kan verjagen.
Ontvangt zijn klanten één voor één,
En zet z' op paddestoel of steen.

Een opgeblazen bruine pad,
Het vele vliegen happen zat,
Liet zich ook door de kunst bekoren
En ging fluks bij den schilder hooren.
Die keek het dikke beest eens aan,
En sprak: „wel vriend, dat zal wel gaan.”

In 't atelier, de bruine pad
Geduldig vele dagen zat.
Zooals wel overal op aarde
Heeft zoo'n portret ook hier veel waarde.

.....
Het schilderstuk is haast gereed.
Hoe vind je dat de dwerg het deed?

Kl.

*) Veel gebruikt fransch woord voor „paddestoel”.

JETJE'S BRIEF.

Jetje kon schrijven. Nu, dat was geen wonder, want ze ging al een heele poos naar school en daar deed ze goed haar best. Vooral met een potlood kon ze goed terecht.

Maar . . . Jetje vond het schrijven wel eens heel vervelend en dan maakte ze knoeiwerk. Foei, wat zette ze dan rare letters op het papier. De juffrouw zei dan wel eens:

„'t Lijken wel koeien.” En dan moest die Jet toch zóó lachen. Maar de juffrouw lachte niet.

Nu gebeurde het eens in de vacantie, dat moeder zei: „Hoor eens, Jet, je weet, dat nichtje Anna, die in Amsterdam woont, de volgende week jarig is. En nu had ik gedacht, dat je dan zelf maar eens moest feliciteeren. Ik kan wel niet met je meegaan, want juist op dien dag krijg ik bezoek. Vader kan je ook niet brengen, die is dan al in 't buitenland.

Maar meneer Jansma, je weet wel, gaat dien dag naar Amsterdam en hij wil je meenemen. Nu moet jij maar een briefje aan tante Ko schrijven, en haar vragen, of je op Ans verjaardag komen mag en of tante je dan van 't Centraal station wil halen.”

„O, ja, moeder,” zei Jet, „dat is leuk. Zal ik maar dadelijk schrijven?”

„k Vind het best, maar dan moet je je best doen. Je weet, een slordig briefje mag niet weg.”

Jet beloofde, dat ze 't nu eens extra, extra zou doen. Van moeder kreeg ze een velletje

postpapier en een enveloppe. En uit haar doos zocht ze een potlood met een scherpe punt. Zoo zou het wel gaan.

Daar zat Jet bij de tafel. Ze zou nu maar gauw beginnen. Natuurlijk deed ze nu haar best. Want, stel je voor, als ze nu slordig schreef mocht de brief niet eens weg en dan miste ze haar uitstapje.

Eerst even bedenken.

't Was toch wel moeilijk, hoor. Als je nu maar eerst een begin had, dan ging het gemakkelijk genoeg. Maar dat begin was juist zoo lastig.

Jet tuurde en tuurde en ze keek zóó strák naar grootvaders portret boven het theetafeltje, alsof ze het nog nooit gezien had.

Ha, daar had ze het al.

't Begin was heelemaal niet moeilijk.

Ze ging maar eerst vertellen, dat ze op moeders raad een brief ging schrijven. Als ze dat maar eenmaal had, dan zou ze wel verder zien.

Nu moest ze maar goed oppassen, dat ze geen fouten schreef. Foei, stel je voor, fouten in een brief.

Veldhuizen, 4 Augustus 1924.

Lieve Tante,

Moeder zegt, dat ik u eens een brief moet schrijven. Het is hier mooi weer en wij krijgen vanavond bessen met suiker. Mag ik de volgende Woensdag bij u komen als Anna jarig is? En wilt u mij dan van sentraal staatsion afhalen?

Wacht, nu moet ik 't maar eerst aan moeder laten zien. Zou 't nu netjes genoeg zijn?

Moeder vond, dat ze heel netjes geschreven had, maar kon het nu niet zonder fouten? Tante zou wel zeggen: Dat kind weet ook nog niet veel. En moeder schreef op een kladje voor: Centraal station.

Jet vond, dat ze dan nog maar eens van voren beginnen moest. Ze kon haar fouten nu wel doorschrappen, maar dat stond ook niet netjes. Dan deed ze het liever nog een keer over.

O, wat werkte ze. Toen ze meende, dat ze klaar was, had moeder nog zoo 't een en 't ander. Ze moest nog schrijven, dat ze zou komen met den trein, die om 9.14 in Amsterdam aankwam. Jet vond, dat 't op de klok nooit 9.14 was, maar moeder legde haar uit, dat dit veertien minuten over negen beteekent en toen begreep Jet het wel. Ze moest haar trein ook in 't spoorboekje opzoeken. Moeder hielp haar daarbij. En dan moest ze ook nog schrijven, dat meneer Jansma met haar onder de klok in de hal zou wachten. Dan kon tante haar nooit misloopen.

Eindelijk, eindelijk was de brief klaar en toen moest Jet het adres nog schrijven. Maar dat viel haar niet mee. Toen alles gereed was, liet ze haar werk aan moeder zien, en die vond het goed.

„Je hebt nu eens netjes gewerkt, Jet,” zei ze.

Gauw een postzegel uit moeders doosje opgezocht en toen mocht Jet haar gewichtige brief zelf naar de bus brengen. En toen had ze ook wel gewild, dat er dadelijk maar een antwoord gekomen was.

Maar dat kon natuurlijk niet en de postbode ging nog heel wat keeren moeders deur voorbij, vóór er bericht uit Amsterdam kwam.

Eindelijk kwam het toch. Jet hoorde, dat er iets in de brievenbus gegooid werd en toen was ze niet meer te houden. Juichend kwam ze een oogenblik later met den brief binnen.

„Voor mij, moeder,” juichte ze. „O, wat leuk van tante. Kijk het adres maar eens.

En, ja, hoor, daar stond:

Aan de jongejuffrouw Jetje Hoekstra,
te Veldhuizen.

Jetje was met dat „jongejuffrouw” bijzonder ingenomen en even keek ze in den spiegel, of

ze er wel netjes uitzag. Moeder merkte het wel en dreigde haar met den vinger. Maar Jetje had het erg druk met haar brief. Ze las:

Amsterdam, 8 Aug. '24.

Lieve Jetje,

Wat heb je een aardig briefje geschreven. Je schrijft bijzonder netjes, kind. Doe altijd maar je best, hoor. Omdat je zoo netjes geschreven hebt, mag je Woensdag bij ons komen. An verheugt zich al op je bezoek. 's Middags ga jij met haar en met nog een paar vriendinnetjes naar den dierentuin. Hoe vind je dat? Wat zul je met elkaar een pret hebben. Geef moeder een kus voor me en jij krijgt er twee, hoor, van je je liefhebbende tante

Ko.

Natuurlijk moest Jetje moeder den brief voorlezen. Ze was er wat trotsch op, dat ze een pluimpje kreeg voor haar nette schrift.

„Zie je wel,” zei moeder, „hoe prettig dat is? Doe dat nu in 't vervolg altijd. Ook op school. Je komt er het verste mee.”

Jetje dacht, dat ze in 't vervolg wel altijd haar best zou doen. Ze had nu zelf ondervonden, dat een nette brief toch wel een ding van gewicht is. En 't speet haar, dat ze wel eens aan 't knoeien was geweest.

Het tochtje naar Amsterdam was heel prettig. Wat een mooie winkels. En wat deden de apen in den dierentuin raar. Meneer Jansma haalde haar 's avonds af, en om half tien was ze pas thuis, moe en slaperig, maar heel gelukkig. Ze moest den volgenden morgen dadelijk aan haar vriendinnetjes vertellen, hoeveel pret ze met haar nichtje en de vriendinnetjes had gemaakt.

Na de vacantie deed ze op school erg haar best. Als ze soms geen trek had, dan hield ze toch vol en 't duurde niet lang, of haar cijfer voor schrijven ging de hoogte in. Dat wat toch ook wel heel prettig. Jet begreep heelemaal niet, waarom ze vroeger zoo geknoeid had. Toen had ze schrijven zoo'n saai vak gevonden. Maar als ze nu de sierlijke letters op 't papier zag staan, wilde ze nog wel een kwartiertje doorschrijven, ook al was het tijd, om met taal- of leesles te beginnen. Ze was wat blij, dat ze van haar knoeien af was. K.

WAT KINDEREN KUNNEN.

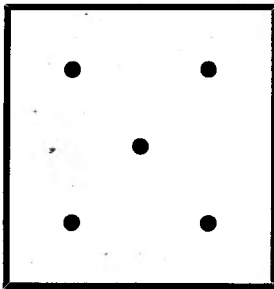
Een spelletje met knikkers.

Je neemt een stevig deksel van een vierkante kartonnen doos. Het deksel moet niet te groot zijn, want dat is zoo onhandig om vast te houden. In 't midden van 't deksel maak je nu een gat, zoo groot, dat een knikker er makkelijk door kan.

Ben je zoover?

Nu moeten er nog vier gaten gemaakt worden, die in een vierkant om het eerste heen komen te liggen. Begrijpen jullie?

Zóó moet 't deksel er dus uitzien, als je er bovenop kijkt:

Klaar?

Nu neem je vijf knikkers en leg ze op 't deksel.

De kunst is nu, om het deksel zoo te bewe-

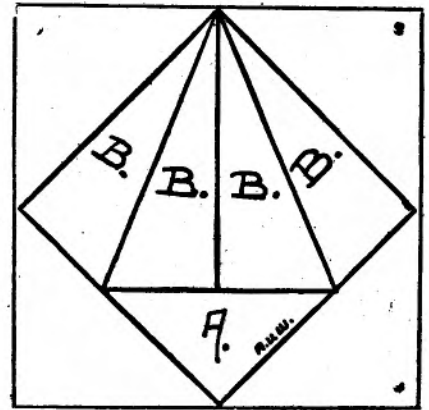
gen, dat de knikkers door de gaten rollen, door elk gat moet er één, en de vijfde moet door 't middelste.

Je kunt dit spelletje met een heel troepje kinderen doen. Je telt af wie 't eerst aan de beurt is. Maar zoodra no. 1 een fout maakt, b.v. twee knikkers door eenzelfde opening laat rollen, of de tweede knikker al door 't middelste gat, dan mag no. 2.

Wie 't het eerste heelemaal goed er af brengt heeft gewonnen, en mag bij 't volgende spelletje beginnen.

Oplossing.

Hier hebben jullie nu de oplossing van de opgave in 't vorig nummer. Ik denk, dat veel van jullie 't óók zoo wel hadden, niet?

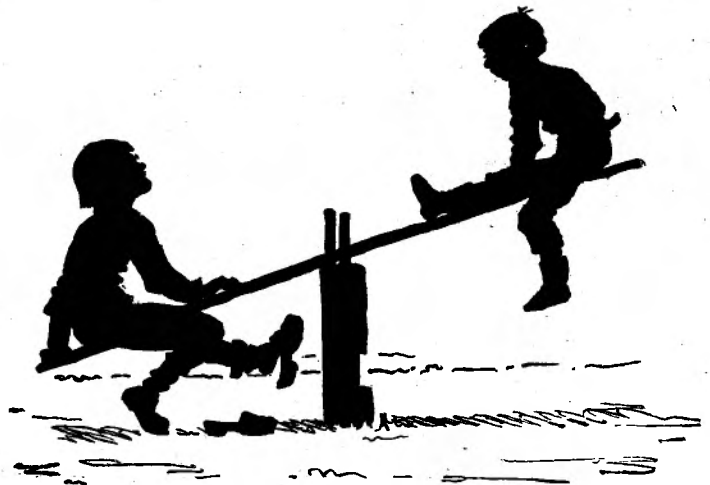

OP DE WIPPLANK.

Wip, wap — flip, flap!
Dat 's omhoog en dat 's omlaag,
Wippen doen de jongens graag.
Wip, wap — flip, flap!

Wip, wap — flip, flap!
Nu gaat Jan de hoogte in,
Maar dat 's Koos niet naar den zin.
Wip, wap — flip, flap!

Wip, wap — flip, flap!
Daar gaat Koos omhoog heel vlug,
Jan gaat naar den grond terug.
Wip, wap — flip, flap!

Wip, wap — flip, flap!
Dat 's omhoog en dat 's omlaag,
Wippen doen de jongens graag.
Wip, wap — flip, flap!

L.

Happerdepap is in gevaar, de dikke negerin deelt zijn gevangenis en 't kan al haast niet slechter. Bugel komt nog juist bijtijds en Happerdepap zegt iets over zuurtjes.

Happerdepap zat in zijn hut op den grond en wachtte. O, wat was dat een treurig wachten. Hij begreep heel goed, dat de negers, die hem gevangen hadden genomen, hem niet weer los zouden laten. En nu begaf hem al zijn moed. Welke onaangenaamheden hij tot dusver ook te doorworstelen had, zijn goed humeur liet hem geen oogenblik in den steek. Hij zag altijd nog wel uitkomst. Maar nu was het anders. Straks, zoo dacht hij, zouden de negers komen. Maar dan was meteen zijn vonnis geveld. Zijn vrouw en Bugel zou hij nooit weerzien.

O, had hij vroeger, toen hij in 't vaderland was, maar begrepen, hoe goed hij 't daar hebben kon. Als hij had willen werken, dan zou er wel brood geweest zijn voor hem en zijn gezin. Maar nu was het te laat.

Zeker, hij had in 't eerst nog wel gehoopt. De dikke negerin zou immers tijding gaan brengen aan zijn vrouw en zijn zoon. Zoo had ze beloofd.

Maar ze kwam niet terug. Happerdepap wachtte en wachtte; in den nacht luisterde hij, of hij niet bij den wand van de hut een geschuiffel hoorde, een gefluister....

Niets.

En hoe zou hij dan moed houden?

Eindelijk.... wat was dat?

Daar werd zacht tegen den wand van de hut geklopt. Hij hoorde het duidelijk. Misschien, misschien....

Voorzichtig stond hij op en hij trachtte zoo dicht mogelijk de plaats te naderen, vanwaar het kloppen gehoord werd.

Toen klopte hij ook.

En ja, heel voorzichtig, om zich niet te verraden aan de bewakers, fluisterde de dikke negerin, terwijl ze haar mond voor een reet in den wand bracht: „O, groote medicijnman, ik heb den blanken jongen gesproken. Hij zal komen, dat weet ik zeker. En hij zal den blanken medicijnman bevrijden.”

Die woorden klonken Happerdepap in de ooren als muziek. Dan was er tóch nog redding.

„Als de morgen komt, komt ook de blanke jongen. Hoort de groote medicijnman mij? Ze gaan door den nacht en ze komen.”

„Gelukkig,” fluisterde Happerdepap. „Ik....”

Maar verschrikt hield hij zich stil. O, wat een schreeuw klonk daar. En, hoor, nu een stem: „Heb ik jou daar? Wil jij den witten hond helpen? Wacht, dat zal ik je afleeren.”

Happerdepap kende die stem. 't Was de krombeenige neger, die daar sprak. En hij sloeg de dikke negerin. O, wat sloeg hij haar. Ze jammerde het uit.

„Wil je den witten hond helpen? Wacht, zoo kun je met hem sterven ook.”

Happerdepap sidderde. Wat zou er nu gebeuren? Zou nu zijn helpster vermoord worden?

Maar het kwam anders. Er volgde een geluid, alsof er iets langs den grond gesleurd werd. En dat was ook zoo. De neger had de dikke vrouw beet gepakt en sleepte haar mee.

Een oogenblik later werd de deur van de hut, waarin Happerdepap was opgesloten, geopend, en de dikke negerin werd naar binnen gestooten.

„O,” schreeuwde ze, „ze zullen mij ook dooden. Goede medicijnman, help mij.”

Maar Happerdepap kon niet helpen.

En zoo zat dan de dikke negerin naast hem op den grond en jammerde en wiegde zich in haar ellende heen en weer.

En zoo ging de nacht voorbij.

't Werd morgen. En al drong het morgenlicht ook niet de hut binnen, Happerdepap wist toch, dat de zon daarbuiten de overwinning behaald had en dat alles ontwaakt was tot nieuw leven. Ach, wat zou de dag hem brengen? En wat zou er met de vrouw gebeuren, die nu zijn gevangenschap deelde?

Hij had medelijden met haar en gaarne had hij haar geholpen, maar hij was machteloos.

Zoo ging de tijd langzaam voorbij. Happerdepap dacht, dat de dag al bijna voor de helft weer voorbij was, maar daarin vergiste hij zich. 't Was nog morgen. Maar hij had alle begrip van tijd verloren en wist het niet.

Daar kwamen voetstappen nader. De deur van de hut werd met geweld opengerukt. De krombeenige neger stond bij den ingang en naast hem stond de medicijnmeester van den koning, valsch lachend. En achter hen wemelde het van negersoldaten, van top tot teen gewapend.

Nog wilde Happerdepap beproeven, of hij de negers geen schrik kon aanjagen. Hij stond op en ging zijn vijanden tegen.

„Lang heb ik geduld gehad,” sprak hij, „en ik heb willen zien, hoe ver jullie zou gaan. Maar nou is 't ook uit. Wie niet dadelijk maakt, dat hij weg komt, zal oogenblikkelijk gedood worden.”

Maar terwijl hij zoo sprak, stond hem het

angstzweet op 't gelaat. Zijn knieën knikten.

De negers zagen het wel en ze verheugden zich in zijn bangheid. Zijn woorden maakten op hen geen indruk. Plotseling sprong de krombeenige neger naar voren. Hij zwaaide een lang touw met een lus er aan en Happerdepap voelde eensklaps, dat hij in de knel kwam. Hij kreeg het benauwd, want de neger trok erg aan het touw. En toen moest hij zich wel overgeven.

De soldaten van den koning namen hem in hun midden en toen hij omkeek, zag hij, dat ook de dikke negerin werd weggebracht. Ze ging achter hem.

De krombeenige neger schopte hem tegen de beenen; de medicijnman sloeg hem met een stok op den rug. Hij merkte het bijna niet. Hij dacht aan zijn vrouw en Bugel. Ach, nu zou hij ze niet weerzien.

De negers brachten hem naar het bosch. Daar, midden op een open plaats, stond een paal. Happerdepap werd er aan gebonden. En negers, met speren in de hand, vormden een kring om hem heen.

Happerdepap begreep het wel. Ze zouden hem als schijf gebruiken. Nog één oogenblik, dan zouden de speren door de lucht suizen om hem te treffen, hier en daar en overal. En na een smartelijk lijden zou hij bezwijken.

De negers spotten met zijn angst. Ze maakten allerlei dreigende gebaren. Ze dansten om Happerdepap heen. Ze zongen hun strijdlieden, ze zwaaiden met hun speren. Ze maakten een oorverdoovend lawaai.

Toen .... stilte.

Toen .... een opheffen van de speren ....

Dáár knalden eensklaps de schoten, daar

kwamen, van uit het bosch de blanken en vóóran liep een jongen en hij hijgde van den snellen loop en . . . „vader”, riep hij.

Eén oogenblik waren de negers ontzet. Toen vluchtten ze naar alle kanten. In één oogenblik waren ze verdwenen. En in 't midden, aan den paal, zakte Happerdepap ineen. De verrassing was voor hem teveel geweest; hij was bewusteloos.

Niemand der negers was gedood. De geweren waren in de lucht afgeschoten en de schoten hadden dus geen kwaad aangericht. Maar ze hadden een heilzamen schrik gebracht.

Bugel liep naar den paal.

„Een mes!” riep hij zijn oom toe. En toen, in één oogenblik, waren de touwen doorgesneden en Happerdepap lag op den grond.

't Duurde nog al even, dat hij tot bewustzijn kwam, maar een der blanken nam zijn veldflesch en bevochtigde de lippen van den bewustelozen man met water. En eindelijk sloeg Happerdepap de oogen op.

„Kees,” mompelde hij, „ik dacht, dat ik Kees zag. Maar dat kan toch niet. 'k Heb het mij in mijn angst verbeeld.”

„Niet verbeeld,” zei de zwaarlijvige man, die nu te voorschijn kwam, „ik ben er altijd als je door je eigen schuld in 't ongeluk komt. En zoo is 't ook nu.”

„Wel verbazend,” mompelde Happerdepap, „Kees in 't leven? Nou, dat is mij toch nog liever dan tien pond zuurtjes. Bugel . . . .”

Maar Bugel hoorde niet. Hij praatte met de dikke negerin, die schreide en lachte tegelijk.

Z.

VOOR DE KLEINTJES.

DE BOO-ZE HAAN.

Boo-ze haan, dat zal niet gaan.
Wat heeft on-ze haan ge-daan,
dat je zoo te keer gaat?
'kWed, dat jij het tochniet wint
van ons beest, dat, bes-te vrend,
dap-per je te weer staat.

't Hen-ne-tje vlucht ang-stig weg.
Maak er nu een eind aan, zeg,
dat 's nu toch geen baan-tje.
Dáár — 'k weet niet, hoe 't zóó gauw kwam,
stroomt het bloed al uit je kam.
Dat 's je straf dan, haan-tje.

Neen, ik heb geen me-de-lij,
'k geef je nog een tik er bij,
als je niet gaat loo-pen.
't Moet hier vre-de en vriend-schap zijn.
't Vech-ten moet je vaak met pijn
en ver-driet be-koo-pen.

L.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, 1/2 Uit-
gevers-M^{ij} Bosch, Baarn

BUITENLAND

Het Roergebied ontruimd.

Zoals jullie weet, hebben de Franschen na het sluiten van den vrede het Roergebied, een rijk mingebied van Duitschland, bezet. Nu eindelijk heeft Herriot, de Fransche minister-president, te Londen op de conferentie beloofd, het Roergebied binnen den tijd van een jaar te ontruimen. Een heele stap in de goede richting! De Duitschers zijn wel niet heelemáál tevreden: een jaar is lang, vinden ze, maar ze hebben het voorstel zoo toch maar aangenomen. Volgend jaar 15 Augustus zal er dus van de Fransche bezetting in het Roergebied niets meer over zijn.

Blanke slaven.

In Zuid-Afrika heeft men vaak last van sprinkhanen. Er zijn er soms zóó veel, ze komen met zúlke groote zwermen aan, dat er van een sprinkhanen-„plaag” wordt gesproken. Nu is er een commissie uitgezonden, de Kalahari-woestijn in, om uit te vinden, waar de broedplaatsen van die sprinkhanen zijn. Daar dacht men die lastige dieren met beter gevolg te kunnen bestrijden. Nu heeft die commissie ergens diep in de woestijn een stamhoofd gevonden, die er blanke slaven en slavinnen op na houdt. Die menschen moeten voor de inboorlingen het land bewerken!

Vermoedelijk zijn ze nakomelingen van Hollanders, die in het jaar 1878 in de woestijn verdwaald raakten, en zich op genade of ongenade aan de inboorlingen overgaven.

Plezierig zullen die slaven 't niet hebben. Maar wie weet, misschien doet men wel moeite om ze vrij te krijgen. 't Is te hopen!

BINNENLAND

De Koningin in Zeeland.

Overal hoor je van revolutie: keizers en koningen worden afgezet, bijna geen enkele troon staat vast. Daarom verblijdt 't zooveel te meer als we zien, hoe hartelijk geliefd Koningin Wilhelmina en Haar Gezin is bij ons Nederlandsche volk. Nu weer het bezoek aan Zeeland getuigt ervan. Hoe blij haalde het Zeeuwsche volk de vorstelijke Familie in!

Prinses Juliana maakte den tocht door Zeeland mee in Zeeuwsch costuum. Ze zag er net eender uit als de gewone Zeeuwsche boerinetjes. Aardig was dat, hè?

De Koningin heeft met den Prins ook de visschersfamilies bezocht, die getrotten zijn door de ramp van 18 Juli. Jullie

weet toch, dat er toen met dien storm zooveel visschers uit Arnemuiden en Vlissingen op de Noordzee omgekomen zijn? Nu, dat deed de Koningin natuurlijk veel verdriet, want in alles voelt Zij met Haar volk mee. Daarom is ze bij de weduwen en weezen en bij de familie van die visschers geweest, en heeft daar gezegd, dat Zij óók bedroefd was, en heeft daar woorden van troost gesproken....

't Is te begrijpen, dat heel Zeeland dankbaar was voor dat bezoek, en wij allemaal, die in de andere provincies wonen net zoo goed, zijn méé blij, en danken God, dat Hij ons zoo'n Vorstin gegeven heeft.

H. M. de Koningin is ook in Hilversum geweest. Daar was de ontvangst eveneens geestdriftig. Er werden Vaderlandsche liederen gezongen, en een paar meisjes boden H. M. bloemen aan.

Verkeerd gelezen.

Jullie weten, dat 't nu 10 jaar geleden is, dat de oorlog begon. Omdat 't merkwaardig is, nog eens te lezen wat er toen gebeurde, namen sommige kranten de berichten van precies 10 jaar geleden nóg eens op, en zetten er boven: „Voor 10 jaren” of zoiets.

Nu las ik laatst in 't Friesch Dagblad iets grappigs.

't Gebeurde op een klein dorpje in den

omtrek van Sneek. De heer v. d. Z. zat „De Courant” te lezen, en daar las hij — dat Nederland zou mobiliseeren, Duitschland had oorlog met Frankrijk, Rusland en Engeland.

Meneer v. d. Z. gauw met de krant naar den meester. Die schrok er van, en vertelde 't aan andere menschen. Maar die andere menschen begrepen wel, hoe de vork in den steel zat.

't Waren berichten van 10 jaar terug, die, om den toestand van toen nog eens te laten zien, weer waren opgenomen. Ze zeiden niets tegen meester, maar lachten stilletjes. Op 't laatst ging de zoon van den meester op z'n motor met den bakker achterop naar Sneek. Ze wilden gauw de laatste telegrammen lezen, en de bakker wilde gelijk een hoop meel inslaan. Maar in Sneek waren geen telegrammen te zien, die iets over mobilisatie vertelden, dus gingen ze maar weer naar huis terug. Ze snapten er niks van!

Wat er al niet van komen kan, hè, als je verkeerd leest.

Russische studenten naar Holland.

Het Nederlandsche Comité tot steun aan uitgeweken Russische studenten te Wageningen wil 20 Russische studenten naar Nederland doen overkomen om in ons land te studeeren. De bedoeling is, dat ze hier veel zullen leeren, om later hun kennis te gebruiken voor het herstel

Prinses Juliana midden tusschen de Zeeuwsche meisjes. Herkennen jullie de Prinses eruit?

van Rusland. Het Comité zamelt geld daarvoor in. Nu, 't is te hopen, dat er geld genoeg bij elkaar komt, want Rusland heeft wel een paar heldere hoofden noodig. 't Is daar nog lang niet wat je noemt!

KORT NIEUWS

Ex-keizer Wilhelm als brandweerman. Bij een brand op Doorn hebben ex-keizer Wilhelm en zijn zoon Prins Oskar bij het blussingswerk geholpen. Prins Oskar hielp water dragen en de keizer was behulpzaam met het neerhalen van de palen en het rasterwerk rond zijn park, zoodat men in den tuin kon komen om water te halen.

Druk bezoek. Het eiland Marken is in de maand Juli door 20 à 25.000 touristen bezocht!

Winter. In Zwitserland begint de winter al te komen. Op 2000 Meter hoogte is daar al sneeuw gevallen.

De bananenschil! Als je nog eens zoo'n heerlijke banaan eet, werp dan de schil toch vooral niet op den weg. Men kan er zoo licht op uitglijden. In Amsterdam is weer een 54-jarig man tengevolge van 't uitglijden over zoo'n schil komen te vallen en heeft zijn been gebroken.

Dat was de schuld van....
Vul 't zelf maar eens aan!

't Mandje achter op de fiets is toch zoo heerlijk voor menschen, die graag uitgaan, maar niet voor de stumperds, die er in mogen zitten hobbelen!

In Limburg had iemand een kindje van vijf maanden in den achtermand. Het wichtje kwam er uit te vallen en de kleine was dadelijk aan de gevolgen van den val overleden!

Tal van pleegouders, die Hongaarsche kinderen hebben verpleegd, zijn eenige dagen de gasten van de Hongaren geweest; die hen op schitterend-gulle wijze hebben onthaald.

In Amsterdam heeft een vrachtauto den brutalen moed gehad op een vluchtheuvel te rijden. Ook daár zijn de voetgangers dus al niet veilig meer voor het motorgevaar!

De man uit het oude volk, dien Jozef Israëls voor zijn uitdragerij schilderde — je hebt die schilderij mischien wel eens gezien — de onbekende man, die door den schilder beroemd geworden is, is dezer dagen eenzaam en vergeten gestorven en begraven.

PLAATSELIJK NIEUWS

Zaandam. Kort geleden had te Zaandam een ongewone hulding plaats. Uit een groepje vreemdelingen, dat rond het Czaar Peter-standbeeld verzameld stond, trad een dame naar voren, die aan den voet van het standbeeld een mooien bloemruiker neerlegde.

Later hoorde men, dat die dame een Russische Prinses was, die te Parijs woonde.

Deze Prinses was na veel moeite uit het bolsjewistische Rusland ontvlucht en, dank zij de hulp van goede vrienden, door Finland en Engeland naar Frankrijk gereisd.

Nu was ze in ons land te gast, en wilde door het leggen van een ruiker aan den voet van het Czaar Peter-standbeeld uiting geven aan haar gevoel van afhankelijkheid aan de oude Czaren-regering.

Amerongen. Zondag vlogen er zowat 50 ooeivaars boven ons dorp. Ze maakten groote rondvluchten over de uiterwaarden; 't scheen wel of ze zich aan 't oefenen waren voor hun tocht naar 't Zuiden, naar de warme landen. Ze verwachtten zeker, dat 't hier gauw winter zal worden.

VAN ALLES WAT

Oppassen op straat! 't Is verschrikkelijk om te lezen hoeveel ongelukken er gebeuren. Iederen dag lees je in de kranten van kinderen, die door auto's of karren overreden worden. En meestal komt 't door de onvoorzichtigheid — niet van de chauffeurs of bestuurders, maar van de kinderen. Sommige kinderen kijken heel niet goed uit, als ze een straat oversteken. Ze zijn aan 't spelen en vergeten, dat 't wel eens druk kan zijn. Zoo gebeuren de ongelukken. Kijken jullie toch vooral altijd goed uit, hoor!

Een troost voor kleinhoofdigen. Een professor en een dokter hebben te Aberdeen in Schotland een onderzoek ingesteld naar de schedelruimte van 449 studenten en tevens naar hun verstandelijke vermogens; hun knapheid zouden we zeggen.

Ze hebben dus eigenlijk willen nagaan, of soms de studenten met de grootste hoofden en dus de grootste hoeveelheid hersenen soms ook de knapsten waren.

Gelukkig voor de menschen met kleine hoofden is uit het onderzoek gebleken, dat lang niet altijd de menschen met de grootste hoeveelheid hersenen de knapste waren.

Kleinhoofdigen bleken vaak kranen te zijn en onder de „dikkoppen” kwamen zeer matige geleerden voor.

De redactie van het Tijdschrift voor Geneeskunde, die dit onderzoek vermeldt, voegt er aan toe:

Jammer, anders zou men het examineeren, die voor- en najaarsplaag der professoren, aan hoedenmakers kunnen overlaten.

De Haagsche politie-agenten hebben voor den zomer linnen pakken en strooien helmen gekregen. Ze schenen last van de warmte te hebben.

Mis met de rozijnen. Door groote droogte is de rozijnenoogst in Californië dit jaar slecht uitgevallen. De oogst is 100.000 ton achter bij dien van verleden jaar. Jammer!

Gewetensgeld. Bij den ontvanger der Belastingen te Winterswijk is ontvangen een som van f 10.531,50 wegens te weinig betaalde belasting.

Hoe komt iemand er toe zulk gewetensgeld te betalen? Wel, soms blijkt bij onderzoek door den belastingambtenaar, dat iemand zonder het te willen, te weinig belasting heeft betaald. In dat geval zegt de ambtenaar: Stort u dat bedrag maar bij mij. U vindt het dan wel in de Staatscourant vermeld.

Er schijnt dus nu en dan wel eens „gewetensgeld” betaald te worden door menschen, die heusch te goeder trouw te weinig belasting betaalden.

Pro Senectute. Alweer Latijn! Och ja, er was al lang een vereeniging Pro Juventute, d.w.z. Voor de jongeren, geen wonder dat er ook een voor de ouderen, Pro Senectute, kwam. Met dit onderscheid, dat Pro Juventute is voor jongeren, die kans loopen den verkeerden weg op te gaan, terwijl Pro Senectute is opgericht voor de ouderen, van goeden huize, die dreigen te verkommeren en te verhongeren. Het Hoofdbestuur van Pro Senectute heeft reeds verschillende tehuizen geopend en ontving voor het Amsterdamse tehuis een bedrag van f 10.000 in eens. Reeds was f 30.000 bijeen. Nog is f 20.000 noodig. In totaal dus f 60.000.

Voor hen, die zichzelf gaarne een rustigen ouden dag gunnen en dat dus ook voor anderen willen, een prachtige gelegenheid om te helpen.

ADVERTENTIËN

DANKBETUIGING

FLORA en POLKAPRUIKJE betuigen Oom Koos hun hartelijken dank voor de mooie boeken, die ze gewonnen hebben met het raadsele: „Om een lijke stroop alles overhoop” en „Een prettige vacantie.”

Terkaple, 19 Aug. '24.

VRIJ EN BLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

11 SEPTEMBER
No. 23

VRIJ EN BLIJ Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand
Uitgave: UITGEVERSM AATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbnz., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVROUW W. BLOMBERG — ZEEMAN, CÉDÉ, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

Briefwisseling.

Van de maand Juli kreeg ik slechts enkele briefjes en ook niet veel oplossingen der raadsels, ofschoon dit aantal grooter is, dan dat der briefjes.

Ik wil de briefjes even beantwoorden en dan opgeven, wie de prijswinnaars van Juli zijn:

Achterveld (de Glindhorst), Knutselaar en Boertje. Jullie moet me toch eens vertellen, hoe je die tocht met de nachtboot naar de Lemmer bevallen is. Ik heb 't twee keer gedaan, één keer bij prachtig weer; toen kon ik op 't dek blijven, en één keer met betrokken hemel. Maar in de kajuit beviel het me toen slecht. En slapen! — ho, maar! — *Beekbergen*. Moeders rechterhand. Je hebt zeker maar kort zomervacantie gehad. Of je bent vroeg begonnen. Schrijf je me eens wat van 't feest op koninginnedag? — *St. Nicolaasga*, Appelbol. Je vraagt me of je mee mag raadselen. Nu, wat gaarne. Ik houd wel van een appelbolletje! Of je met *ouderen* of met *jongeren* mee moet raadselen? Dat moet je zelf maar eens uitzoeken. Zijn die van *ouderen* je te moeilijk, neem dan die van *jongeren* nog maar een poosje! — *Rotterdam*, Moeders oudste. Je zal wel in Oostvoorne genoten hebben, hè, al was het weer nu niet elken dag geschikt om naar 't strand te gaan. Gelukkig, dat het niet *koud* was. Je kunt aan zee héél wat warmte gebruiken. Je klaagt over het slechte onderhoud van den dijk, maar — zou het niet aan het groote gewicht van de auto kunnen liggen? — *Schraard*, Heit syn fânke. Wou je wel eens een prijs winnen? Dan kon je het nu wel eens treffen, want ik heb weinig inzenders. Vader heeft gelijk, hoor! „De aonhâlder wint, fânke!” Jammer, dat je er maar 10 goed hebt. Of ik Friesch kan spreken? 'k Denk, dat je me uit zoudt lachen als ik begon! Ja — jullie hebt een heele menagerie! Och, och, Heit zal ook wel weten, waar hij met zijn tijd heen moet. Jij zorgt zeker voor de keniensjes en heit en je broer voor de hinders en de bargaen en de ore dieren. 't Spijt me nog, dat ik dezen zomer niet in Friesland ben geweest. Misschien volgend jaar! — *Terkaple*, Polk a pruikje en Flora. 't Deed me genoeg, dat je zoo van de prijzen genoten hebt. Zoo'n boekje in de vacantie, dat kan je best hebben, hè? — *Vorst*, Het duo. Zoo, een schoolreisje met de autobus. Dat kan wel gezellig wezen. En ben je op den Montferland geweest? Ik ook nog in mijn vacantie. Kon je Hoog-Elten nog zien? Of was het te nevelig? Die Arnheemsche dieren-tuin is vroeger in 's Heerenberg geweest, dat weet je zeker. — *Alpenroosje*. Of je mee mag blijven raadselen? Natuurlijk. Wil ik je eens wat zeggen? Ik vind het erg prettig als meisjes en jongens zich lang, heel lang jong gevoelen. Er zijn jongens en meisjes, die al heel vroeg wijs en oud zijn! Vraag maar eens aan vader of moeder, hoe ik dat bedoel. En heerlijk vind ik het als jullie nog lang kind blijft. Knap zijn met je werk; mooie rapporten maken, maar verder nog echt kind blijven. Ik ontmoette in de vacantie nog een „V. en B.”-nichte, die al reeds

naar de derde klasse M. U. L. O. ging en die nog zoo heerlijk met haar pop kon spelen. Ze had beste rapporten, deed haar werk op school uitstekend, maar verder was ze nog echt heerlijk jong! Blijf dat nog maar zoo lang mogelijk en raadsel dan nog maar een poosje mee; hoor!

Allemaal hartelijk gegroet van

OOM KOOS.

VERBETERING.

In No. 21 van „Vrij en Blij” (d.d. 14 Aug. '24) sloop in het artikel „Een Nederlandsche kanonnenfabriek” een leelijke drukfout in. Er staat: Wie den vrede wil, bereide *niet* voor op den oorlog. Dat moet zijn: bereide *zich* voor op den oorlog. Trouwens: de zin deugde niet, zooals ze daar stond. De opmerking werd mij gemaakt door den heer W. K. te Heurne bij Dinxperloo, wien ik voor deze opmerking dank zeg, al ben ik het met zijn beschouwingen, die hij in zijn brief aan de opmerking toevoegt, niet eens.

OOM KOOS.

Uitslag Juli-wedstrijd.

Ouderen:

Alpenroosje, Vorst; Beertje, Veenendaal; Knutselaar (4 Jan. '12), Achterveld.

Jongeren:

Veldmuisje, Hollandscheveld; Vrijheidskind, Zaandam; Poppenmoedertje, Hoorn.

Schrijf nu aan Meneer Bosch te Baarn een briefkaart met naam, adres en leeftijd en het gevraagde boek. OOM KOOS.

Oplossing der raadsels uit de Juli-nummers.

Ouderen:

1. Eli - Elia - Eliab.
2. De ledigheid is des duivels oorkussen.
3. Juliana; (Leen), Herman, Rika, Anton, Emma.
4. Om vooruit te komen.
5. Oost, West, thuis best!
6. Kanarie (Ka, Na, Rie).
7. Kwartaal (Kwart-Aal).
8. Goes, Soest, Goeree, Woudenberg, Bloemendaal.
9. Bloemen zijn de vreugde des levens.
10. Eigen haard is goud waard. (Naarden, aarde, ras, gras, sneeuw, ei, Azië, Hein, gas, oog, vuur, das).

11. Tusschen neus en lippen.
12. Nabetrachting.

Jongeren:

1. Een kers.
2. Halfweg.
3. Ruit, uit.
4. Kamperveen.
5. Een muntstuk.
6. Noach.
7. Haring (zeebanket).
8. Boos, doos, Koos, loos, roos, Toos.
9. Klok en hamerspel.
10. Varken.
11. Kurk - urk.
12. Windbuil.

LIJST VAN BOEKEN

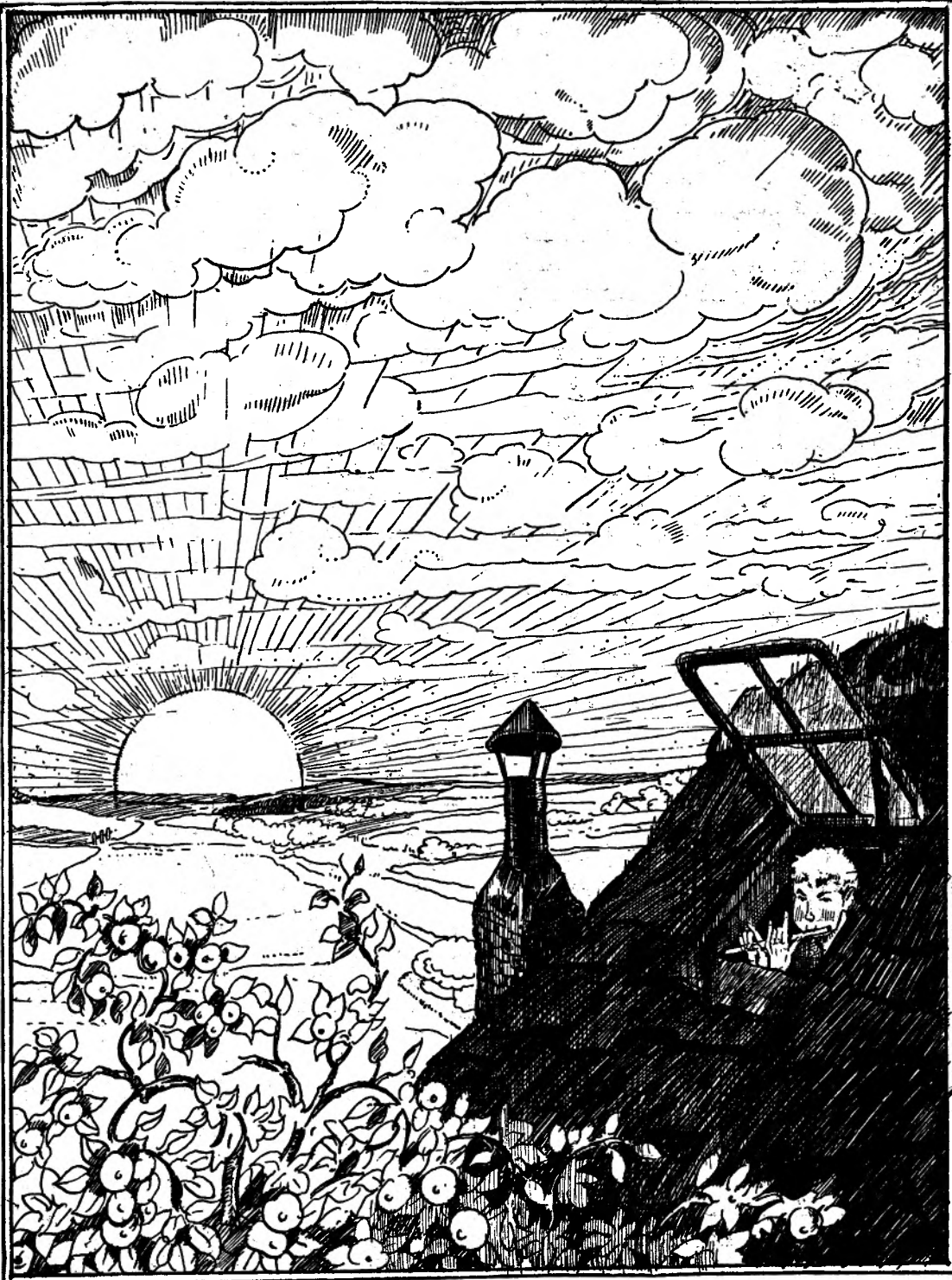
waaruit de prijswinnaars in den raadselwedstrijd van Oom Koos een keus kunnen doen.

Voor de Ouderen:

K. VAN D. Een prettige Vacantie.
TRUIDA KOK. De Tweelingen.
A. A. C. DE VLETTER. Max en Lo.
JOH. H. BEEN. Spekkie, de Pijper der Zeelcepers.
J. STAMPERIUS. Met de „Rembrandt” naar Genuea.

Voor de Jongeren:

G. INGWERSEN. Jantje en Jaapje. Toen Jantje ziek was.
JAN VELTMAN. Om een likie stroop alles over hoop.
J. STAMPERIUS. Janneman en de Droomkabouter.
F. J. HOFFMAN. De Wondersmeer.
JAC. v. d. KLEI. Goudhartje.
TRUIDA KOK. Lotje Walter.

HIJ STOND VOOR 'T RAAM VAN ZIJN ZOLDERKAMERTJE.

DE TOOVERFLUIT.

Er was eens een speelman, die voelde, dat hij sterven ging. Toen vroeg hij de vrouw, die hem verzorgde, om zijn fluit. Liefkoozend gleden nog eens zijn vingers er overheen.

„Roep mijn zoon,” zei hij tegen de vrouw.

De zoon van den speelman was een trotsch, eerzuchtig mensch. Al langen tijd had hij gewenscht, de fluit van zijn vader in zijn bezit te hebben en nu eindelijk het oogenblik gekomen was, waarin zijn wensch bevredigd zou worden, dacht hij er niet eens aan, dat zijn vader sterven ging. Hij dacht alleen aan de fluit.

„Mijn zoon,” zei de speelman, „zie hier uw erfenis. Ik laat u mijn fluit na. Maar weet het wel, alleen hij, die nederig van hart en oprecht van gemoed is, kan de fluit bespelen. Wanneer een trotsch, hoovaardig mensch er op speelt, worden de tonen onzuiver en valsch.”

Toen de vader dit gezegd had, gaf hij zijn fluit aan zijn zoon en stierf.

„Ik zal wel op de fluit kunnen spelen,” dacht de zoon. „Ik kan alles. Mijn vader was eigenlijk maar een sukkel, een boeren-speelman, die niets van de kunst verstond. Maar ik! Ik zal met de fluit schatten verdienen en alle menschen zullen mij om mijn prachtig spel toejuichen.”

De speelman zette de fluit aan den mond en speelde. Hij dacht, dat de tonen, die hij uit de fluit haalde, zuiver en vol waren. Hij hoorde niet eens, hoe onzuiver en valsch hij speelde. En dat was geen wonder. De fluit was een tooverfluit, die den bezitter, als hij een trotsch, hoovaardig man was, telkens bedroeg.

„Wat gaat dat goed,” zei de speelman. „Zoo'n fluit is er nog nooit geweest. Wat zullen de menschen blij zijn, als ik voor hen speel.”

Maar de speelman vergiste zich. Als hij speelde, hielden de menschen de ooren toe. Zij hoorden wel de valsche tonen en het onzuivere geluid.

„Je kunt het niet,” riepen zij den speelman toe. „Je vader, dat was een andere man. Neen, maar, wat die niet uit de fluit haalde!”

Dat verdroot den speelman erg. Hij deed nog meer zijn best, maar 't hielp hem niet. Zijn spel bleef ongenietbaar en 't ergste was wel, dat hij zelf niet hoorde, hoe valsch en onzuiver hij speelde.

Hij had gedacht, dat hij met de fluit eer en roem zou behalen, maar het tegendeel was waar. Hij had gedacht rijk te worden, maar niemand wilde hem iets voor zijn spel geven en in armoede en gebrek moest hij zijn dagen doorbrengen.

De fluit nam hij niet eens meer in handen. Hij werkte op het land bij den boer, om den kost te verdienen en de fluit lag weggesloten in een kast.

Maar eens op een avond haalde de speelman zijn fluit toch weer te voorschijn. Hij stond voor 't raam van zijn zolderkamertje en zag naar de zon, die onderging en de lucht kleurde met rood en goud.

„Wat prachtig,” dacht de speelman. Toen bracht hij de fluit aan zijn lippen en blies. De tonen kwamen parelend en vol en zuiver te voorschijn. O, wat klonk dat prachtig.

Er speelden kinderen op straat en ze bleven staan, om te luisteren. De vrouwen, die met elkaar stonden te praten, staakten hun gesprek en luisterden. De mannen, die in de deur stonden te rooken, vergaten hun pijp en luisterden.

De speelman speelde en verheugde zich in zijn spel.

„'t Komt alleen van de fluit,” dacht hij, „dat het zoo goed klinkt. Ik speel maar heel gebrekkig, maar de fluit is zóó goed, dat zelfs bij mijn gebrekkig spel de tonen vol en zuiver te voorschijn komen. Maar vader speelde toch nog veel beter. O, wat moet vader de fluit goed begrepen hebben.”

Wat speelde de fluit! De speelman zong van de zon, die nu weer onderging en van de wolken, die rood en goud gekleurd waren. Hij zong van de goedheid Gods, die de nederigen van hart verblijdt en van den hemel, die zoo groot en zoo heerlijk is.

O, wat klonk dat schoon! En de menschen luisterden en luisterden. Toen de speelman eindelijk de fluit neerlegde, was het duister geworden, maar in zijn hart was het licht en vroolijk.

Aan eer en roem en rijkdom dacht hij niet. Hij verheugde zich alleen maar in zijn fluit en met groote dankbaarheid dacht hij aan zijn vader, die nederig van hart was en die zóó goed de tooverfluit bespelen kon.

Z.

IN 'T KRAAIENNEST, door W. G. van de Hulst. (XXIII).

Ze vergat een oogenblik den schipper, ze zag alleen die gloeiend-glinsterende oogen, en — ze vloog weg, den tuin door naar huis, naar mevrouw, naar de politie, naar de veiligheid.... Ze vloog mevrouw, — die een doekje had omgeslagen en tòch ook eens kijken kwam, omdat het zoo lang duurde, — bijna onderstboven.

„Neeltje,.... kind!” .... schrok mevrouw.
„O, nee, ik doe het niet!.... Ik ga weg....! Ik....!”
„Dwaze meid, geef hier dat lantaarntje, dan zal ik wel gaan helpen!”

't Baatte niet veel. Jasbaas kon roepen en vleien, hij kon brommen en bulderen; — Beppie kwam niet.... De steenen waren door Jasbaas wat weggeruimd in het donker, een paar oude planken opgetrokken; het beest kon nu zeker toch wel een gaatje vinden om door te kruipen; — maar Beppie kwam niet. Beppie was schuw geworden in die dagen. Die steenen en die planken, en die takken waren allemaal vijanden, die hem vasthielden.... En nu kwam dat licht in zijn hol, en vreemde stemmen, en een groote hand, die hem grijpen wilde.... Beppie grolde en blies geweldig; hij keek naar die hand, hij krabde haar aan bloeden.... Beppie dook al dieper weg in wilden angst voor die groote, geweldige vijanden; zijn bek open, zijn nagels klaar om zich te verdedigen.

Jasbaas kon roepen, vleien, sussen; — mevrouw kon Beppie lokken met haar liefste stem; — 't baatte niets....

„Ik weet al wat!” riep Jasbaas vroolijk. Zijn goed humeur kwam terug.... „'k Zal die twee kleine bengels even halen; als die roepen, komt-ie misschien wel. Vindt u dat goed?”

„Zeker, zeker!.... Ik zal Neeltje even zenden? Blijf u maar zoo lang hier.”

„De twee jongens moeten dadelijk bij mevrouw Haverman komen,” beet Neeltje moeder toe, die achter de toonbank in 't winkeltje stond te wegen....

„De jongens?” .... schrok moeder. „Waarom?”

„Voor de kat!”

„O já??.... En vertel u me dan eens, is

mevrouw dan niet kwaad meer, en h e komt dat dan zoo opeens?....”

Maar Neeltje, nijdig, boos op iedereen, verdween al weer, smeed de deur achter zich dicht.

Wim en Dik zaten in 't Kraaiennest....

„Zullen we nog eens roepen?”

„Goed,” zei Dik. En ze riepen hun oude, verdrietige woorden: „Poes!.... Beppie! Beppie-ie!”

Er kwam vanavond géén antwoord. Wel was daar ergens in de verre diepte een vreemd geluid; 't leek wel, of ze stemmen hoorden.... Toen was 't weer stil.

„Zou Beppie al dood zijn?” zei Dik zachtjes.

„Ja, vast!.... Vreeselijk, hè?.... Die valsche mevrouw, — die haar schuld is 't.”

„Stil'es!.... Moeder roept!”

En toen kwam de boodschap, dat ze dadelijk bij mevrouw Haverman moesten komen voor de kat....

Ze stormden naar beneden. Dik, die al uitgekleeed was, trok zijn broek maar gauw  ver zijn hansop heen, en had zijn schoenen nog in zijn hand, toen hij al in het winkeltje stond. Z o blij waren ze. Z o in de war waren ze.

„Zoo, zoo!.... Ben jullie daar?” zei mevrouw Haverman, die in de gang de jongens al opwachtte. „Och 't spijt me zoo, dat ik jullie zooveel verdriet berokkende.... Ga maar gauw je poes halen. Als hij jullie stem hoort, zal hij misschien niet zoo schuw meer zijn.... Ja, hier den tuin in. Ginder staat de schipper. Hij houdt de wacht.”

Toen, in den donker, herkenden ze Jasbaas.... Wat raar was dat! Wat moest die hier doen?

„Ssst, hoor!” fluisterde hij.... „Nou ga ik een eind weg. Nou moeten jullie maar eens probeeren, of je die eigenwijze kat te pakken krijgen kunt.... Pas op, hoor, hij krabt.”

Dik kreeg de lantaarn; samen drongen ze door de struiken, klommen op den brokkeligen muur.... Bang zijn?.... Bang zijn voor Beppie, o ze d a c h t e n e r geen oogenblik aan.

„Beppie!.... Poes! Poe-oes!.... Kom maar, hoor! Kom jij maar, hoor!.... Beppie!”

En toen....?

O, toen miauwde het beest zoo vreemd, zoo blij; toen wrong hij zijn lijf tusschen den warboel van steenen en planten omhoog; toen liet hij zich pakken, dadelijk, bij zijn kop en zijn poot; toen liet hij zich zoo maar tusschen al die vreemde dingen door omhoog-sjorren; toen wist hij, dat zijn ouwe, trouwe vrienden hem kwamen redden....

Och, wat zag het arme dier er uit!

Toen ze in de kamer kwamen, waar de lamp al brandde, zagen ze 't eerst goed.... Zijn lijf was vermagerd, zijn kop was bebloed, zijn mooie, glanzende vel zag vuil en gehavend, en zijn eene poot scheen erg pijn te doen.

„Vooruit met de schuit!” zei Jasbaas.... „Bedank mevrouw nou maar, en dan gauw naar huis. Ik loop nog even mee. Ik moet je vader en moeder nog meer vertellen.”

De jongens begrepen van de heele geschiedenis niets. Hoe kwam het, dat mevrouw nu opeens zoo vriendelijk was, en hun ieder nog een prachtigen sinaasappel toestopte? Hoe kwam het, dat Jasbaas hier was, en zulke beste vrienden scheen met mevrouw? Waarom zeiden ze niets van den wekker? — ja, Jasbaas zou 't nu zeker óók wel weten!.... Ze durfden niets vragen.

Maar — ze hadden Beppie weer. Dát was het mooiste. En ze verlangden naar huis, naar vader.... Wat zou hij blij zijn, als hij de poes weer zag!

„Vooruit, dappere kattenjagers;.... vóóruit!”

Daar gingen ze al.

En in de keuken, de deur dicht, zat Neeltje op de hooikist. Ze had tranen in haar oogen, en ze wist zelf eigenlijk niet wáárom. Ze was nijdig en ontevreden, en verdrietig. Ze schaamde zich.... En ze was toch op alle menschen boos.

O, maar op dien vreeselijken vent 't méést!

XIII. Net als vroeger.

't Was den volgenden dag, even na vieren.

Toen ging de deur van het winkeltje open.

Moeder, die in 't kamertje aan tafel zat te naaien, keek door de gordijntjes....

„Wie is dát nou?” Ze legde dadelijk haar naaiwerk neer.

Vader, nieuwsgierig, probeerde van uit de bedstee óók te kijken, wat voor klant daar nu in den winkel stond. 't Lukte niet best.

Maar hij hoorde aan moeders stem dadelijk, dat het iemand bijzonders was.... De kamerdeur ging al open en hij hoorde moeder zeggen: „Dat is heel vriendelijk van u, mevrouw; kom u even binnen, mevrouw!”

Een vreemde dame kwam binnen. Vader kende haar niet. Ze had een zwartzijden japon aan; ze had prachtig wit haar, en ze keek heel vriendelijk.

„Ja, mevrouw, daar is mijn man. O, we zijn zoo blij; hij is weer veel beter dan gisteren, en de dokter zegt, dat hij....”

„Goedenmiddag, mijnheer van Baaren,” zei de dame en stak vader haar hand toe. „U kent me zeker niet?....”

Toen, opeens, viel het in vaders denken: „O, dát is nu de mevrouw van den brief...” Hij zei: „Ja mevrouw, ik geloof, dat ik wel weet, wie u ben.... Onze jongens hebben u....”

„Juist, juist.... En 't is om die aardige jongens óók, dat ik u eens kom opzoeken.”

„Ga u even zitten, mevrouw!”.... Moeder wilde Beppie, die op vaders grooten leunstoel lag, — een lapje om zijn rechtervoerpoot, — al opnemen om dien mooien stoel bij de bedstee te schuiven.

„Nee, nee,.... laat dat arme dier maar liggen; geef me maar een gewonen stoel.”

En mevrouw Haverman vertelde met haar rustige, vriendelijke stem nog eens de hééle

geschiedenis: van de doos met den uil, van den wekker, van de vroege visite van de jongens, van den boozen brief, van het bezoek van Jasbaas, van de bangheid van Neeltje....

't Was voor vader en moeder zoo prettig dat alles nog eens te hooren. Jasbaas had er gisterenavond ook van verteld; maar zoo haastig en zoo dwaas. Nu begrepen ze alles.

En mevrouw zei wel drie keer, dat het haar zoo speet, zoo boos geworden te zijn. En ze bracht twee prachtige, groote peren mee voor vader. En toen Wim en Dik den winkel kwamen binnenvliegen, veel luidruchtiger dan anders, omdat alles nu weer zoo vroolijk was in huis, — maar opeens mevrouw Haverman zagen in hun kamertje, nam mevrouw hen beiden bij de hand en zei: „Jongens, kijkt me

eens aan.... Goed zoo, ja kijkt me maar ferm aan. Ik heb getwijfeld aan de eerlijkheid en de trouw van je oogen; ik heb gedacht, dat je bedriegers waart.... Ik heb me vergist. O, daar ben ik zoo blij om!.... Ja, je mag best een kleur krijgen, maar kijk me open en oprecht aan.... Jongens, bewaar die trouw en die eerlijkheid in je oogen,.... je leven lang!"

Mevrouw Haverman was heengegaan. Moeder hielp in den winkel. Het theelichtje pinkelde in 't schemerdonker kamertje en maakte een kring van goudachtig licht over 't tafelkleed. Beppie lag zachtjes te spinnen in vaders stoel.

De jongens hadden buiten gespeeld, kwamen nu binnen. Wim ging aan tafel zitten, vlak bij de twee mooie peren op het bordje.

Vader zag het en glimlachte.... „Heb je zin in een stukje, Wim?"

„Nee, vader;.... nee hoor! Ze zijn heelemaal voor u."

„Nou, straks, als de lamp aan is, moet moeder er maar een slachten. Jullie mogen ook eens proeven. Jullie hebt het eigenlijk ook wel een beetje verdiend...."

Dik zat naast het bed. 't Duurde niet lang, of hij was op den rand geklommen.... En 't duurde wéér niet lang, of hij zat bij vader, zijn beenen bengelend buiten de bedstêe. Dat was zoo'n leuk plekje in den schemer. 't Was net, of je op een schip zat, met je beenen buiten boord.... 't Was zoo prettig nu in 't kamertje, 't was zoo.... 't was zoo.... zoo....?

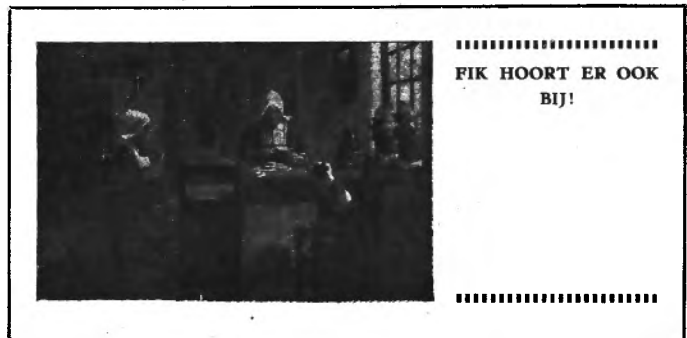
„Hè, vader," zei hij, diep uit zijn hart,.... „ik vind het nou weer zoo lekker bij ons in huis...."

Vader glimlachte. Hij streekte Dik over zijn haar.

„Wim, kom jij ook eens hier....!"

Wim kwam.

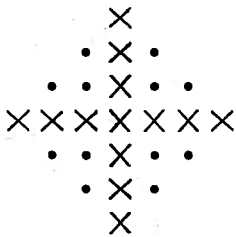
„Ja jongens, alles is nou weer goed, hè?.... Ik vond het zoo verdrietig, dat je bang voor me was, en dat je me niet eerlijk alles vertelde. Eerst met die gebroken ruit, toen weer met Beppie.... Waarom deed je dat toch?.... O jongens, doe dat nooit, nooit meer. 't Brengt je altijd in verdriet, dat heb je gezien.... Als je kwaad hebt gedaan, vertel het ons toch eerlijk. Wij zijn je vijanden niet. Wij duwen je niet weg. Wij houden veel van je. Wij willen je ook vergeven; wij willen je helpen. Maar verzwijg het niet, nooit!.... Dat maakt je ongelukkig."

RAADSELS.

Raadsels voor Ouderen.

1. Op de kruisjesrijen komt van boven naar beneden en van rechts naar links de naam van een plaats in Zuid-Holland.

- Verder:
 1e rij: een medeklinker.
 2e .. : een viervoetig dier.
 3e .. : een waterbewoner.
 4e .. : het gevraagde woord.
 5e .. : het tegenovergestelde van klein.
 6e .. : een voorwerp waarin men iets kookt of bergt.
 7e .. : een medeklinker.

Winternjocht, Bolsward.

2. Begraven plaatsnamen:

O, Jet, je begrijpt het maar half; we gaan met Vader mee.
 Lize zien we voor 't eerst, maar Anna kennen we sinds jaren.
 Er hingen aan elken spar ijskegels en ieder takje droeg een vracht sneeuw.

Je vinger bloedt zoo erg; ik begrijp niet hoe je aan zoo'n snee komt! Je hadt, als dat het geval was, „nee” kunnen zeggen.

Een raadselmoeder, Bilthoven.

3. Rebus.

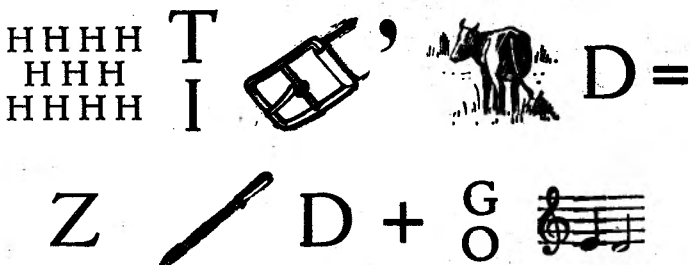
4. De zetter heeft van de prijscourant van een vischkoopman enkele vischnamen in pastei laten vallen. Zoek eens even uit, welke vischnamen het zijn:

kenos, sarab, novor, lezet, tob, rattob, gont, pinlag, flet, lakebjuwa.

5. De tevredene begeert mij, de gierigaard geeft mij weg; de verkwister spaart mij, en allen nemen mij mede naar het graf. Wie (of wat) ben ik?

Rozeknop, R'dam.

6. Rebus.

Raadsels voor Jongeren.

1. „Juffrouw mag ik Doortje spreken?”
 Dan moet je eerst een schaalje breken!
 Ra, ra, wat beduidt dat?

Moeders Oudste, R'dam.

RAADSELS (vervolg).

2. Het vliegt in het rond,
 En 't smelt in den mond.
 Het ligt op 't zand
 En zweet in de hand.
 Het kraakt onder den voet,
 En 't smaakt zuur noch zoet.

Houthakker, Roodkerk.

3. Rebus.

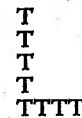
4. Ik ben een jongensnaam. Onthoofdt ge me, dan ben ik de koning der vogels.

5.

1	2	3
4	5	6
7	8	9

 1-2-3 is een klein vruchtje, gewoonlijk met veel anderen aan een steeltje.
 4-5-6 is de oudste meisjesnaam.
 7-8-9 vindt men vooral in de vruchten, die met 1-2-3 worden bedoeld.
 1-2-3 = 1-4-7.
 4-5-6 = 2-5-8.
 7-8-9 = 3-6-9.

6. Rebus.

DE BOOZE JAN.

Daar stampt een heel klein mannetje
 Van boosheid op de straat.
 Is 't waar? Is 't onze Jannetje?
 O, Jan, wat ben jij kwaad.

Die zus, die nare Annetje,
 Die nam maar zoo zijn bal.
 En nu stampt onze Jannetje
 Van boosheid. Is 't niet mal?

Zoen 't maar weer af, klein Jannetje
 En speel met zusje mee.
 Saam ben je een aardig spannetje,
 Maar leef in liefde en vrêe.

L.

GROOTJE.

Grootje was heel arm, dat wist Mieneke wel. Ze woonde in een klein, armelijk huisje en 't was al eens een paar keer gebeurd, zoo in den winter, dat Mieneke 's avonds maar een heel dun boterhammetje kon krijgen.

Maar Grootje mocht arm zijn, ze was ook heel goed. Mieneke hield erg veel van Grootje. Ze was ook al zoo lang bij Grootje. Ze wist zelf niet hoe lang. Toen ze nog maar een heel klein poppetje was en nog niet eens praten kon, waren haar vader en moeder gestorven en toen had Grootje haar meegenomen naar haar kleine huisje.

Grootje vertelde er zoo vaak van.

„Je waart nog maar zóó klein en ik dacht: Wat moet er nu van dat arme poppetje worden? En je schreide zoo. En toen heb ik je gauw meegepakt in mijn omslagdoek en och, och, nou ben je hier en nou ben je mijn kindje. En vader en moeder zijn in den hemel, want ze hebben den Heere Jezus liefgehad en ze hoopten toch zoo, dat jij den Heiland ook zoudt leeren liefhebben. Vergeet nooit, Mieneke, dat je vader en moeder in den hemel zijn.”

O, Mieneke hield toch zooveel van Grootje en ze vond het heelemaal niet erg, dat Grootje arm was. Ze had tòch een mooi, blauw jurkje

voor den Zondag en Grootje had haar omslagdoek en in de kast, stel je voor, een streng bloedkoralen. En de geit gaf melk, lekkere melk en niemand kon zoo lekker de roggenpap kookken als Grootje.

Och, eigenlijk dacht Mieneke er niet veel over, of Grootje arm of rijk was. Ze speelde na schooltijd vrolijk in het tuintje of op den weg met de buurmeisjes en op school zei meester, als ze eens flink haar best had gedaan: „Je bent een groote meid.”

Dus was Mieneke gewoonlijk heel tevreden.

Maar... nu was het toch anders. Haar buurmeisje, Betje Snel, was jarig en dagen te voren had Betje al gezegd: „Je moogt op mijn verjaarsite komen, maar dan moet je mij ook een presentje meebrengen.”

Ja, dat was wat! Waar zou

Mieneke een presentje vandaan halen?

Haar pop kon ze moeiliik geven. Die had Grootje zelf gemaakt van een paar lapjes en Betje had er haar al vaak om uitgelachen. Betje had een pop uit den winkel.

Neen, de pop kon Mieneke niet geven en ander speelgoed bezat ze niet. Ja, ze had een stukje blauw glas en twee knikkers en de helft van een schoteltje, maar dat waren toch geen dingen, om weg te geven.

Mieneke ging naar Grootje en Grootje wist raad. Natuurlijk, Grootje wist altijd raad. Zoo raar kon het niet worden, of Grootje wist er iets op te vinden.

„Weet je, wat je doet?” zei ze. „Als Betje jarig is, ga je in 't weiland en plukt de mooiste bloemen, die je vinden kunt. En dan maak je daarvan een mooi ruikertje. Dan heb je een presentje dat niets kost.”

Dat leek Mieneke uitstekend. Grootje had haar geleerd, heel mooie bouquetjes te maken. Ze kon best een uur of langer bezig zijn met het schikken van de bloemen. En altijd wist ze weer iets nieuws te verzinnen.

Het ruikertje voor Betje's jaardag viel prachtig uit. Met een blij hart ging Mieneke 's middags op weg naar de verjaarpertij. Om de steeltjes van de bloemen had ze een mooi, kleurig vloeitje gedaan. 't Was een pracht.

Maar Betje dacht er anders over. Toen zij 't ruikertje zag, werd ze rood van boosheid.

„Dat is ook wat moois,” schreeuwde ze. „Die leelijke bloemen heb je zelf geplukt. Wat heb je nou aan die vervelende madeliefjes en dat andere onkruid. Als 't nou nog gekochte bloemen waren.”

De arme Mieneke begon bijna te schreien, vooral toen de andere kinderen Betje bijvielen. O, wat lachten ze en wat hadden ze een pret om die domme Mieneke, die 't durfde wagen om met een bouquetje veldbloemen aan te komen.

't Was al te erg. Al spoedig kwamen bij Mieneke de waterlanders te voorschijn.

Zonder een woord te zeggen, ging ze naar huis en de kinderen lieten haar gaan. Zoo'n kind, dat niets anders te geven had, neen, daar konden ze niets mee te maken hebben.

Grootje was erg verbaasd, toen Mieneke al zoo gauw weer thuis kwam. Toen ze hoorde, wat er gebeurd was, had ze medelijden met het kleine ding, dat daar zoo zielig stond met haar ruikertje in de hand.

„Hoor eens,” zei Grootje, „ik zou er maar niet meer om treuren. Nu zullen we maar rekenen, dat de geit jarig is en Grootje tracteert.” Dat was een feest. Mieneke kreeg een beschuit met suiker en toen nog een pepermintje, dat Grootje den vorigen Zondag

gespaard had. En 't ruikertje werd in een fleschje op de tafel geplaatst.

Ja, 't was een feestdag voor Mieneke.

Toen Grootje 's avonds met haar werk klaar was, maakte ze met haar kleine meisje een wandeling. Eindelijk, toen ze een eind geloopten hadden en al in 't park waren gekomen, gingen ze zitten op een bank.

„Kijk,” zei Grootje, „daar bloeien een paar bloemen in 't gras. Pluk me die eens even.”

Toen Mieneke de bloemen geplukt had, mocht ze er één van aan Grootje geven. En toen ging Grootje vertellen van de schoonheid van zoo'n bloem, die door God de Heere prachtig en heerlijk is gemaakt.

„Of die bloem nu geld kost of niet,” zei Grootje, „dat doet er niets toe. Elke bloem is schoon. Maar je moet het kunnen zien en Betje heeft dat nog niet geleerd. 't Ruikertje, dat je vanmiddag aan je vriendinnetje hebt gegeven, was werkelijk heel mooi en je had de kleuren prachtig bij elkaar geschikt.”

Mieneke begreep best, wat Grootje zei. En, ja, wat was zoo'n bloem mooi. Zóó had ze het nog nooit gezien. Wat heerlijk, dat ze 't nu zag. In 't vervolg zou ze de bloemen nog veel meer liefhebben en misschien mocht ze straks, als ze grooter was, in Grootjes tuin wel een bloemperkje hebben.

Ze begreep nu ook, dat ze zich voor haar geschenk niet behoefde te schamen en ging, nadat ze uitgerust was, blij met Grootje naar huis. Grootje was toch maar als altijd de allerbeste. En ze pakte haar eens flink.

„Mijn bloemetje,” zei Grootje toen, „mijn lief bloemetje.” Mieneke gaf geen antwoord, want wat moet je nu op zoiets zeggen, maar Grootje begreep wel, waarom 't kleine ding haar hand zoo stijf drukte. En de arme Grootje voelde zich zoo heel rijk.

Mieneke ging dien avond blij naar bed. De pap had lekker gesmaakt en 't was al weer gauw Zondag, dan mocht ze haar mooie jurkje aanhebben en dan ging ze met Grootje naar de kerk.

Nog even dacht ze aan allerlei heerlijkheden, aan de tractatie van dien middag en aan 't ruikertje, dat nog wel een paar dagen goed zou blijven in 't water. En toen viel ze in slaap. In haar slaap glimlachte ze. K.

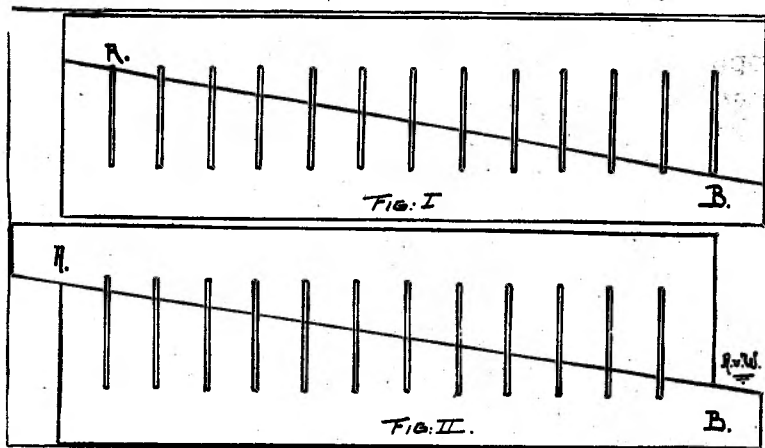
WAT KINDEREN KUNNEN.

Het verdwenen streepje.

Een leuk kunstje om aan een vriendje of vriendinnetje op te geven.

Je teekent dertien precies even lange streepjes op een stuk papier. De streepjes moeten rechtop staan, en op precies gelijke afstanden van elkaar.

Nu vraag je, of je vriendje van die 13 streepjes er 12 kan maken, zonder er een uit te gommen of er een af te knippen.

Hieronder zie je hoe je dat doen kunt. Bovenaan staan de dertien streepjes naast elkaar. Daar dwars doorheen is 'n lijn getrokken. Zie je? Van A naar B. Langs die lijn moet je je papiertje doorknippen, precies van 't bovenste puntje van 't eerste streepje tot 't onderste puntje van 't laatste. Precies hoor!

Als je dat gedaan hebt, leg je de twee helften weer tegen elkaar aan. Maar niet zoals 't gezeten heeft, want dan zou je nog evenver wezen. Neen, je verschuift de twee helften juist zoover, als de afstand tusschen twee streepjes is. Snap je? Je kunt 't op de onderste teekening wel zien.

En tel nu de streepjes maar eens.

Julie begrijpt zeker wel, waar nummer 13 gebleven is, hè?

Door 't verschuiven heeft 't eerste streepje een stukje van nr. 2 erbij gekregen. Nr. 2 heeft een stuk van nr. 3 gekregen, en dat was langer, dan wat er van hem afgegaan is. Enzoo voort.

Eigenlijk is dus 't dertiende streepje over de 12 andere verdeeld!

KINDERPRET.

Het geitje danst en Trui danst mee,
Jan blaast op zijn trompet, Hoezee!
Dat is een vroolijk leven.
Wat heeft die Truida toch een pret,
Wat klinkt dat leuk van tetteretet.
Ho, Jan, stop nu eens even!

Jawel, dit is nog maar 't begin.
In stil-zijn heeft de guit geen zin,
Dat moet je maar gelooven.
Maar.... 't geitje springt juist naar z ij n kant
En.... och, de arme muzikant,
Die valt daar onderstboven.

„Dat heeft die booze geit gedaan!”
Kom, Jan, niet boos. Ga maar weer staan,
En wees niet ongeduldig.
Dat dier heeft pret, springt wild in 't rond,
't Wierp niet uit boosheid je op den grond.
Neen, 't geitje is onschuldig.

Zeg, weet je, wat je nu doen moet?
Grijp je trompet, dan is 't weer goed,
Dan ben je gauw weer vrenden.
Dan krijg je ook al gauw weer pret,
En blaas je lustig tetteretet.
Je zult 't wel samen vinden.

L.

Oom Kees vertelt zijn geschiedenis. Happerdepap zoekt zijn vrouw en vindt haar eindelijk terug. De negers houden een feestmaal en de familie Happerdepap vertrekt naar het oude vaderland.

't Duurde een heel poosje, vóór Happerdepap kalm genoeg was, om naar 't verhaal van Kees-broer te luisteren. Ze zaten op een open plekje in 't bosch. De negers joelden om hen heen; de blanken waren bezig, een maaltijd gereed te maken, maar Happerdepap, zijn broer en Bugel merkten niets van alles, wat om hen heen gebeurde. Ze hadden het te druk met vertellen.

Kees-broer vertelde, dat hij, toen hij door de golven werd meegesleurd, en toen hij voelde, dat hij den strijd met het water moest opgeven, gelukkig bij een stuk van den mast

terecht gekomen was. Met inspanning van al zijn kracht was het hem gelukt, daar boven op te klouteren. Wel had hij ook later nog den dood voor oogen gezien, maar na twee dagen was hij opgepikt door een schip. Hij

werd uitstekend verzorgd en kwam goed en wel aan land.

Na veel wederwaardigheden kwam hij in kennis met een handelaar in ivoor en met een heel gezelschap trok hij de bosschen in, om van de negers het kostbare ivoor aan te koop.

Zoo had hij Happerdepap ter rechter tijd gevonden.

Happerdepap voelde zich toch zoo gelukkig. Hij was vrij, had zijn broer terug en dan, o

heerlijk vooruitzicht, hij zag nu kans, om hier vandaan te komen.

„Komaan,” zei hij, terwijl hij opstond, „Kees en Bugel, wij doen slecht. Wij zitten hier elkaar maar wat te vertellen, maar moeder zit in angst en dat mag niet. Naar huis, hoor.”

Daar ging het heen. 't Was een heele optocht. Natuurlijk trokken de negers ook mee terug en de blanken, die met oom Kees waren meegekomen, ook. En de dikke negerin ging ook mee. Ze durfde niet meer in haar eigen dorp blijven en daarom ging ze nu maar met de negers naar het andere dorp. Ze hoopte, dat ze daar in vrede zou kunnen wonen.

Happerdepap werd ongeduldig. Hij wilde naar zijn vrouw en 't duurde zoo lang. Aan 't bosch kwam maar geen eind.

Maar eindelijk zag men toch weer het dorp. De vrouwen van de negers kwamen er uit. Ze liepen blijde de mannen tegemoet.

Maar Bugels moeder was er niet bij.

„Vooruit, Bugel, jongen,” zei Happerdepap, „loop nou eens hard en haal je moeder op.”

Daar ging Bugel heen als een pijl van den boog. Maar hij kwam al gauw terug.

„Vader,” riep hij, „moeder is er niet. Zij is weg.”

Dat was nu wat te zeggen. Happerdepap begon te jammeren, maar Kees-broer zei: „Dat kun je altijd nog wel doen. We moeten eerst zien, dat wij haar weer vinden.”

Gelukkig wist een der negerinnen te vertellen, dat ze de vrouw van Happerdepap naar 't bosch had zien gaan. Dat was nog niet lang geleden en ze kon dus ook nog niet ver weg wezen.

„Dan zoeken,” zei Happerdepap. „Wie zoekt er met ons mee?”

Nu, ze wilden allen wel helpen. Al spoedig liepen mannen en vrouwen alles af, om de verloren vrouw te vinden.

Dat was me een gezoek. Maar 't scheen niet veel te baten. Hoe er ook gezocht werd en hoe men ook riep, 't hielp niet.

Eindelijk, toen men 't zoeken al bijna wilde opgeven, kwam de vrouw van Happerdepap, zoo snel als ze kon, aanloopen. En toen vloog

ze Happerdepap om den hals en Bugel pakte ze bij 't haar en noemde hem een ondeugenden jongen, en een lieverd en ze lachte en ze schreide.

Toen ze zich van allen verlaten dacht, had de trouwe vrouw het plan opgevat, naar haar man te gaan. Moest hij dan sterven, dan wilde zij met hem sterven. En toen had ze haar muts opgezetz en zich zoo-

veel mogelijk opgeknaapt, daar ze haar waardigheid op wilde houden en de negervrouwen een goed voorbeeld geven.

Maar ze kende den weg door 't bosch niet en was al gauw hopeloos verdwaald. Gelukkig had ze eindelijk, toen ze alle hoop al opgegeven had, het roepen van de negers gehoord en was ze op dat geroep afgegaan.

Zoo waren ze dan allen weer bij elkaar. Maar moe dat ze waren! Happerdepap vooral, die zooveel geleden had, kon bijna niet verder.

Hij sleepte zich naar 't dorp en naar zijn hut en, eenmaal daar gekomen, viel hij op den grond neer. En toen kwam, gelukkig voor hem, de slaap. Hij sliep wel twaalf uur achtereen, maar toen was hij ook weer geheel in orde.

En toen ging men aan 't plannenmaken. Natuurlijk zou de familie Happerdepap met de blanken meegaan naar de kust.

„En,” zei oom Kees, „dan gaan wij samen naar 't oude Vaderland terug. Ik ben ook moe van 't reizen en verlang naar rust. Maar ik ben nog niet oud genoeg, om stil te gaan leven. Ik denk er over, om een zaakje op te zetten en dan moet jullie allemaal maar bij mij inkomen.”

„En we zullen werken,” zei Happerdepap. „Ik heb geleerd, dat een mensch vlijtig en arbeidzaam moet zijn. Dan heeft hij overal zijn brood en behoeft niet naar vreemde landen te gaan.”

Vóór het vertrek hielden de negers nog een feest. Wat hadden ze samen een pret. Ze zongen heel hard en vonden dat zelf erg mooi,

maar vrouw Happerdepap stopte haar ooren dicht en zei, dat ze nog liever 't krassen van een spijker over een stuk blik hoorde.

En toen kwam het afscheid en dat was wat. De dikke negerin vergoot een stroom tranen en drukte Bugel stijf in haar armen.

„'t Kan wel een beetje minder,” zei Bugel, maar hij liet het toch maar toe, want 't was voor de laatste maal en zij was toch een goede vrouw.

„Dag, menschen,” zei Happerdepap. „Denk soms nog eens aan ons. En als ik jullie een goeden raad zal geven, dan is 't deze: Werk! Werk! Werk!”

„En kom nou maar mee,” zei Kees-broer, „anders komt er van ons werk niks. Vooruit, Bugel!”

Daar gingen ze heen. Happerdepap keek nog eens even achterom. Daar stonden nog de negers; ze zwaaiden met hun armen en juichten. Daar stond de dikke negerin. Ze

hield de handen voor 't gezicht en schreide.

Nu ging hij terug naar zijn Vaderland. O, hij voelde zich zoo dankbaar. Groote gevaren had hij met zijn familie doorstaan. Door eigen schuld was hij in de ellende gekomen. Maar hij had veel geleerd en was ernstiger en wijzer geworden. Straks, in 't Vaderland, 'zou hij werken, zoo hard hij kon.

„Hoera,” riep Bugel, „daar gaan we heen. Oom, ik wil nooit, nooit een neger worden.”

„Dat zou ik je ook niet raden, jongen,” bromde Kees-om. „Wat is daar nou aan? Je kunt veel beter een oprechte Hollander zijn.”

„Weet je nog wel, Bugel,” zei Happerdepap, „dat we een prins van je wilden maken? Daar is niet veel van gekomen, hè?”

„'t Geeft niets,” bromde Bugel. „Stuur mij maar weer naar school, dan zal ik werken als de beste.”

„En geef mij maar een nieuwe muts,” zei zijn moeder, „dan ben ik tevreden.” Z.

EEN GEZELLIG PRAATJE.

Ziezoo, jongens en meisjes, nu moet je eens even goed luisteren. We gaan een gezellig praatje houden.

Waarover? Wel, over „Vrij en Blij”.

Na deze aflevering van „Vrij en Blij” komt er nóg een aflevering en dan is de jaargang weer uit. Jammer, hè?

Och, 't is niets erg, hoor. Dan beginnen we met een nieuwen jaargang en die komt weer vol mooie verhalen en versjes en raadseltjes.

En.... nu komt het.... dan krijg je elke week een aflevering. Wel, wat zeg je dáarvan? Zoooals 't nu was, moest je maar steeds veertien dagen naar een aflevering uitzien. En dat duurde je heel lang, is 't niet? Je geduld werd wel eens op een zware proef gesteld.

Dat is nu, als we een nieuwen jaargang beginnen, uit, hoor. Dan krijg je elke week een aflevering.

Hoera!

Ja, wees nog even stil. Je begrijpt wel, dat de afleveringen dan niet zóó groot kunnen worden, als nu 't geval is. Ja, 't zou wel kunnen, maar dan zou je vader en moeder ook veel meer moeten betalen. En daar hebben ze geen trek in.

Nu, dat behoeft ook niet. Ze betalen geen cent meer dan vroeger, maar nu begrijp je ook wel, dat wij de afleveringen, als je er elke week één krijgt, een beetje

dunner moeten maken. Ook het formaat wordt iets anders. Maar toch, we zorgen er voor, dat je in den volgenden jaargang nóg meer krijgt dan in deze. In den volgenden jaargang komen méér letters te staan.

Je krijgt dus meer, je ontvangt elke week een aflevering en daarvoor behoeft niet meer dan nu betaald te worden.

We beginnen in den volgenden jaargang met een heel mooi vervolgverhaal: „Het Dominé's-kind”. Dat wordt fijn. Ik beloof je, dat je van dat dominé's-kind gaat houden. En verder krijg je weer heel wat verhaaltjes en versjes en raadseltjes en plaatjes. „O n z e C o u r a n t” krijg je nu in 't vervolg ook iedere week. Is dat niet goed?

Wat je nu nog eens moest doen? Je moest nog eens aan je vriendjes en vriendinnetjes vragen, of ze ook „Vrij en Blij” niet zouden willen lezen. Voor elke abonné, die je aan ons opgeeft, krijg je een mooi boek. Dat weet je wel, is 't niet?

Zul je dus allemaal nog eens je best doen? Laten we dat nu maar afspreken.

We zetten het beste beentje nu maar even vooruit en dan beginnen we den nieuwen jaargang met moed.

Nu, wat zeg je?

Hoera, voor „Vrij en Blij”.

VOOR DE KLEINTJES.

Moe is ja-rig.

Zijn dit geen mooi-e bloe-men?
Voor wie? Raadt maar niet mis.
Die bloe-men geef ik moe-ke,
Om-dat ze ja-rig is.
Ik was van-mor-gen vroeg uit bed;
'k Ging stil naar bui-ten, wat een pret.
En moe heeft nog de oog-en toe,
die lie-ve moe.

Nu ga ik gauw naar bin-nen
en zacht moe's ka-mer in.
'k Maak wak-ker met een zoen haar,
dat is een goed be-gin.
En als moe dan de bloe-men ziet,
dan zal ze blij zijn, denk je niet?
Dan zegt ze: „Ans, je bent al-tijd
mijn groo-te meid.”

L.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, p/a Uit-
gevers-M^h Bosch, Baarn

BUITENLAND

Het auto-gevaar

dreigt ook in andere landen. Of men daar ook last heeft van autobussen, die in brand vliegen of te water gaan, zooals wij bij ons bijna dagelijks kunnen lezen, dat weet ik niet.

Wel weet ik uit de krant, dat de zware vrachtauto's in Londen den grond zoo krachtig doen trillen, dat een van Londens oudste kerken, de St. Paulscathedraal, er van staat te schudden en te beven en dat zich in de muren overal sporen beginnen te vertoonen van nadeelige gevolgen der onophoudelijke trilling van den bodem.

Deskundigen, die de zaak onderzocht hebben, zijn bevreesd, dat, als er niet bijtijds voor gezorgd wordt, de gevolgen voor het eerwaardige gebouw wel eens erg noodlottig zouden kunnen zijn.

Van de planeet Mars!

Dat behoort toch zeker ook tot het buitenland. Als we meer van dergelijke nieuwtjes wisten, zouden we misschien nog een nieuwe rubriek in „Onze Courant” moeten hebben: *Buitenaarde* of *Buitenplaneet!* of iets dergelijks.

Maar — 't zal voorloopig wel niet noodig zijn. Want — wat er voor nieuws van planeten en sterren komt, is voor jullie voorloopig waarschijnlijk nog niet belangrijk genoeg.

Zelfs — wat dezer dagen omtrent de planeet Mars in de kranten stond, hebben jullie, als je een groote-menschen-krant in handen kreeg, bepaald overgeslagen.

Ik wil je er iets van vertellen. De planeet Mars is soms wel 100 millioen kilometer van de aarde verwijderd en als zij op z'n dichtst bij de aarde staat, is zij er nog 55 millioen K. M. vandaan.

En nu was zij in Augustus op zijn dichtst bij de aarde. De heeren sterrekundigen wilden van die gelegenheid gebruik maken om die planeet eens wat nauwkeuriger waar te nemen.

Want — er zijn sterrekundigen, die beweren, dat Mars bewoners heeft. Wel moeten dat heel andere wezens zijn dan de aardbewoners, maar men meent toch, dat er een soort van wezens op Mars moeten leven.

Er is een sterrekundige, die beweert, dat op Mars kanalen zijn! En die kanalen zouden dan misschien door die wezens gegraven zijn!

Nu geloof ik niet, dat de sterrekundigen denken, dat zij met hun kijkers op vijf-en-vijftig millioen kilometers afstand wezens zouden kunnen zien. De middel-lijn van Mars is 6900 K.M. en dien grooten bol zien we als een stip aan den hemel en door een telescoop dan wel wat groter, maar toch niet zooveel, dat men er leven en beweging zou kunnen zien.

In de vakantie heb ik door een heel goeden veldkijker naar een paar zwarte stipjes gekeken, die misschien drie kilometer van mij weg waren en na heel lang kijken zag ik, dat het een paar maaiers waren, die hun zeisen aan 't „haren” waren.

Als die menschen 10 K.M. van mij wég waren geweest, had ik waarschijnlijk slechts twee zwarte stipjes gezien en als ze 55 millioen K.M. van mij verwijderd waren geweest..... nu ge begrijpt wel, dat ik dan niets meer van ze bemerkte had.

En dus — de pogingen om *bewoners* op Mars te zien zullen waarschijnlijk wel niet ernstig bedoeld geweest zijn.

Maar — de heeren sterrekundigen hebben wel andere veel belangrijker zaken te onderzoeken en ze zullen dus met hun kijkers wel zeer wetenswaardige dingen hebben opgemerkt, die voor ons nog te moeilijk zijn.

Komt de vrede?

Die is er toch al, zal je zeggen. Ja, in naam; maar in werkelijkheid niet, zegt de Duitscher, zoolang nog vreemde soldaten het Roergebied bezet houden.

Gelukkig schijnen de regeeringen van

de verschillende wereldrijken in te zien, dat er toch met den vrede voortgang mocht worden gemaakt.

En in de maand Augustus hebben ze in Londen vergaderd en — *de Deutsche afgevaardigden mochten mee beraadslagen.*

In de jaren na 1918 werd *óver* hen, doch *zonder* hen onderhandeld; *nu* mochten ze *mee* praten.

En nu is er een overeenkomst gemaakt, die voor Duitschland heel wat gunstiger is.

Er zijn Duitschers, die het nog niet goed genoeg vinden, maar een groot deel is er erg tevreden mee.

Als die overeenkomst aangenomen wordt, dan zullen de vreemde soldaten binnen een jaar Duitschland verlaten hebben en dan kan er eigenlijk pas sprake zijn van een soort van vrede.

* * *

Gelukkig kunnen we berichten, dat op 29 Augustus de Deutsche Rijksdag de overeenkomst heeft goedgekeurd.

Misschien — laten we nog maar voorzichtig zijn — misschien zijn nu betere tijden te verwachten voor Duitschland en dan ook — voor heel Europa en voor heel de wereld.

Want — en nu kan je eens zien wat

In Londen hebben de menschen heel wat met de zware auto's te stellen. Hierboven zie je de Westminsterbrug. Dat is er eentje, hoor. Maar deze brug is toch te zwak gebleken, om al die zware auto's te dragen. De menschen, die het in Londen te zeggen hebben, namen proeven, om eens te zien, of de brug wel tegen dat drukke auto-verkeer kon. Maar dat viel niet mee. Nu zullen er wel maatregelen genomen moeten worden, om de brug sterker te maken. Want anders gebeuren er nog groote ongelukken.

een dolle razernij de oorlog is — dezelfde mogendheden, die alles hebben gedaan, om Duitschland er onder te krijgen, moeten nu alles doen om dat land weer op de been te helpen, anders gaan ze zelf ten gronde.

Als ze eerlijk zijn, zullen ze moeten zeggen: Wat groote ezels zijn we toch geweest, dat we dien ontzettenden oorlog begonnen zijn. Wat we omgekeerd hebben moeten we zelf weer opzetten!

BINNENLAND

Malle menschen

zijn er toch in de wereld. In Gorinchem wilde iemand de geboorte van zijn kind niet op het Gemeentehuis aangeven.

Zooals je misschien weet, moet van de geboorte van elk kind op het Gemeentehuis (het raadhuis of het rechthuis zegt men wel op de dorpen) aangifte worden gedaan, dat heeft later allerlei gemak en voordeel.

Als er bijv. eens een erfenis te deelen valt, en men gelooft niet, dat je een van de neefjes bent, dan kunnen de aantekeningen op het stadhuis het uitwijzen.

Maar — die Gorinchemsche vader houdt niet van dien „wettenrommel” en dus — hij geeft zijn kind niet aan.

Men zou haast wenschen, dat die man eens bestolen of aangevallen werd! Dan bij de politie zijn beklag kwam indienen en dat dan de politie antwoordde: „We hebben met dien wettenrommel niets te maken!”

Molenaar heb je niets te malen?

Waarom staat je molen stil? Zoo zingen de kinderen van de lagere klassen op school vaak.

Maar straks kunnen de groote menschen in de buurt van den „Schermer” — je weet wel die droogmakerij in Noord-Holland! — het ook gaan zingen.

Want, tot nog toe werd het binnenwater — d.w.z. het regenwater, dat binnen den ringdijk valt, door windmolens uit den polder gepompt of gemalen, maar spoedig zal de electriciteit het werk van den wind overnemen.

’t Is wel jammer. ’t Was zoo’n vroolijk gezicht, al die draaiende wieken bij hoogen waterstand in de polder, maar de electriciteit kan het sneller en waarschijnlijker ook goedkooper.

Langs de Zaan zijn de molens al bijna geheel verdwenen en waarschijnlijk zal na verloop van niet veel jaren, alleen in het Openluchtmuseum te Arnhem nog slechts een molen te vinden zijn.

De Middachterlaan.

Wie heeft er nooit van gehoord? Ik weet nog goed, dat ik als jongen op school er van hoorde vertellen en dat ik er naar verlangde haar eens te zien. ’t Heeft nog wel eenige jaren geduurd.

Dezer dagen las ik er eenige bijzonderheden van, die ik jullie vertellen wil.

De boomen van de Middachterlaan zijn minstens 180 jaar oud!

De dikste boomen hebben een middel-lijn van 1 Meter. Hoe groot is dan de omtrek, rekenaar!

De boomen zijn 40 à 42 Meter hoog! De kortste en jongste boomen zijn nog 36,5 M. hoog!

De geheele laan is 1500 M. lang, heeft 4 rijen boomen en de boomen staan ongeveer 3,75 M. uit elkaar.

Wie rekent me nu eens uit, hoeveel boomen er ongeveer in de Middachterlaan staan!

Oud roest.

zoo noemen socialisten en communisten onze oorlogsschepen.

Nu weten we wel, hoe die heeren over leger en vloot denken, als zij de baas zijn. Daar heb ik al een paar keer wat over geschreven; toen ik over Rusland en het roode leger sprak.

Maar — bedroevend is het toch te hooren, hoe weinig de oorlogsschepen opbrengen, als ze buiten gebruik worden gesteld.

Dan zijn ze niet versleten, maar dan hebben ze geen waarde meer om er mee te vechten, want het nieuw-uitgevonden geschut zou ze met één schot in den grond boren. Dus nog niet versleten, maar zonder gevechtswaarde.

Twee pantserschepen, de Ruyter en Zeeland, die beide ettelijke millioenen guldens gekost hebben, zijn nu aan den slooper — dus voor oud-roest — verkocht voor den prijs van f 276.468,96. Ternauwernood een kwart millioen.

En ze hebben samen misschien wel 6 of 8 millioen gekost, als ’t niet meer is.

Wat een schatten verslindt de oorlog toch, hè?

VAN ALLES WAT

Rijwielplaatjes. Einde Augustus zijn alleen te Amsterdam meer dan 200 personen bekeurd, wegens het niet in ’t bezit zijn van een rijwielbelastingplaatje.

Dat kost dan zes in plaats van drie gulden. Drie gulden voor boetel. Of .... je rijwiel in beslag genomen!

Bartimeüs. Een brand in de bovenverdieping van het gebouw van Bartimeüs, de bekende school voor blinde kinderen, heeft zeer groote, haast onherstelbare schade aangericht aan die inrichting.

Want — de bibliotheek is deels verbrand, deels beschadigd. En — zulke boeken kan men niet koopen, want ze zijn niet in gewone letters, maar in Brailleschrift — d.i. met letters of teekens die men kan voelen — gedrukt. Zulke boeken moeten geheel apart worden gemaakt voor de blindenscholen.

Bovendien is er nog groote schade toegebracht aan den inboedel.

Hier is een mooi werk te doen voor ouders die dankbaar zijn, dat hun kinderen welgeschapen ter wereld kwamen, en voor jongens en meisjes, die dankbaar

zijn, dat God hun een paar goede oogen gegeven en gelaten heeft.

Als alle „Vrij en Blij”-neefjes een paar gulden bij elkaar weten te zamelen en dat zenden aan den penningmeester van Bartimeüs, den heer A. Oosterwijk, Marconistraat 75, Den Haag, dan brengen ze een goeden steun aan de Vereeniging Bartimeüs, die zoo zwaar getroffen werd.

Vergeet het niet!

In het „Handelsblad” las ik het volgende artikeltje, dat ik woordelijk overneem, omdat het zoo geestig gesteld is:

Het mensch geworden Hegma¹⁾.

Zonder overdrijving mag worden gezegd, dat wat op den Catharijnesingel te Utrecht bij het Zwarte Paard is gebeurd, nog nooit is voorgekomen, vertelt het „Utr. Dagblad”. Daar liep midden op den weg een heer te lezen. Dat mag eigenlijk in dezen modernen tijd niet meer voorkomen. De man liep te lezen!

Wat nu zoo zeer zijn aandacht boeide — we weten het niet, maar hij was zoo geabsorbeerd²⁾ door de lectuur, dat hij nu eens links, dan weer rechts van den weg liep. Hij liep, wat men noemt, te zeilen.

Mag in dezen tijd ook niet voorkomen.

De gevolgen bleven dan ook niet uit; er kwam een auto aan. En als de auto den aandachtigen lezer links wilde passeeren, zwaaide hij naar den linkerkant van den weg; wilde de chauffeur het rechts probeeren, ami lecteur³⁾ verscheen opnieuw vlak voor den radiateur⁴⁾. Het kon niet anders, of er moest een aanrijding gebeuren. Al lezende werd de man tegen moeder aarde geworpen, de auto ging over hem heen.

Groot ongeluk.

De menschen stroomden toe.

Ze dachten minstens een bloederige massa te zien.

Maar de man stond, alsof er niets was gebeurd, kalm op, veegde de stof van zijn kleeren en wandelde verder, pikte den draad van het verhaal weer op, en vervolgde zijn weg — lezend.

Men zegt zelfs, dat hij, toen de auto over hem heen ging, den vinger gehouden heeft bij de plaats, waar hij gebleven is, maar dat is nu niet meer te controleeren.

Bovenstaand bericht, voegt het blad er aan toe, is niet afkomstig van onzen ongelooftwaardigen verslaggever, maar van begin tot einde authentiek⁵⁾.

¹⁾ Onaandoenlijke rustigheid.

²⁾ Verdiept.

³⁾ Onze lezende vriend.

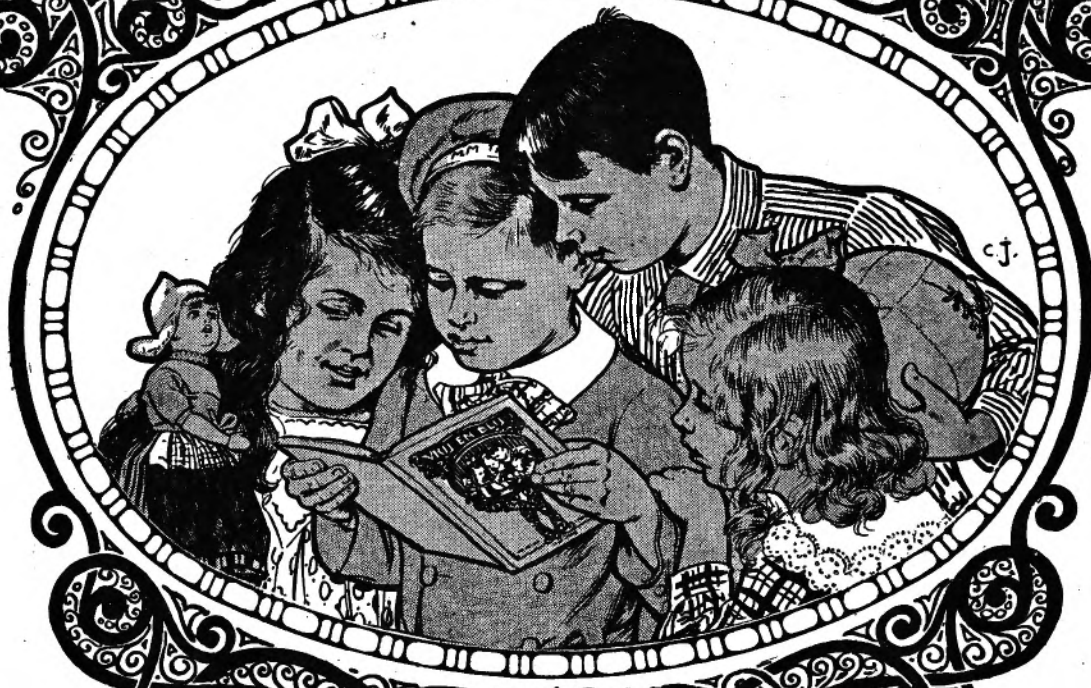
⁴⁾ Deel van den motor.

⁵⁾ Betrouwbaar.

Een telegram. Ter gelegenheid van den verjaardag van Koningin Wilhelmina hebben Hongaarsche ouders, van wie kinderen bij Nederlandsche families in huis zijn geweest, een huldigingstelegram aan onze Koningin gezonden.

VRIJ·EN·BLIJ

ZEVENDE JAARGANG
1924

25 SEPTEMBER
No. 24

VRIJ EN BLIJ Christelijk Tijdschrift voor Jongens en Meisjes

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en} Donderdag van iedere maand

Uitgave: UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbzn., te Baarn

MEDEWERKERS: MEVROUW W. BLOMBERG — ZEEMAN, CÉDÉ, ARI DANE, A. L. GERRITSEN, HERMANNA, ALETTA HOOG, HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, P. KEUNING, J. LENS, MEJ. J. L. F. DE LIEFDE, MAARTEN VAN DE MAAS, MEVR. A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, P. VAN RENSSSEN, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOORHOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK—WIRTZ, P. DE ZEEUW J.G.ZN., OOM KOOS, e. a.

De abonnementsprijs bedraagt per halfjaar f 2.25, waarover bij vooruitbetaling wordt beschikt

Om den praatstoel van Oom Koos.

Déze keer een praatje en een praatje alleen. Hier heb je nu de laatste aflevering van dezen jaargang. Een heel jaar lang hebben we weer gezellig met elkaar gebabbeld; jullie hebt geluisterd naar de mooie verhalen, die verteld zijn, je hebt de raadsels opgelost en je druk bezig gehouden met de kunstjes en spelletjes.

Nu is het einde er dan weer.

En wat nu?

Wel, nu geven we elkaar de hand en zeggen: Tot de volgende maand. En dan komen we iedere week samen. Wat zal dit prettig wezen.

Iedere week een aflevering. Je weet 't nu wel, die afleveringen zijn niet zóó dik als die waaraan je gewoon was, maar, gerekend over een jaar, krijg je toch meer lectuur dan tot nu toe.

We beginnen in den volgende jaargang met een heel mooi vervolgerverhaal: „Het Dominé's-kind". Dat wordt fijn. Ik beloof je, dat je van dat dominé's-kind gaat houden. En verder krijg je weer heel wat verhaaltjes en versjes en raadseltjes en plaatjes. „Onze Courant" krijg je nu in 't vervolg ook iedere week. Is dat niet goed?

Wat je nu nog eens moest doen? Je moest nog eens aan je vriendjes en vriendinnetjes vragen, of ze ook „Vrij en Blij" niet zouden willen lezen. Voor elke abonné, die je aan ons opgeeft, krijg je een mooi boek. Dat weet je wel, is 't niet?

Zul je dus allemaal nog eens je best doen? Laten we dat nu maar afspreken.

We zetten het beste beentje nu maar even vooruit en dan beginnen we den nieuwen jaargang met moed.

Nu, wat zeg je?

Hoera, voor „Vrij en Blij".

Maar nu is er nog iets. Omdat we nu elke week een aflevering geven, moeten we ook een andere regeling hebben voor het inzenden van de raadsels. Je moet maar eens zien wat daarover in de volgende aflevering wordt meegedeeld.

Misschien zal je dan ook wel er over denken, dat je berichtjes kunt insturen voor „Onze Courant". Als Oom Koos ze goed vindt, worden ze wel geplaatst ook.

We zijn, dat merk je wel, nog heel wat van plan voor den nieuwen jaargang. Zoo denken we er ook over, om nu maar eens gauw met een nieuwen wedstrijd te beginnen.

En luister nu nog eens goed.

„Vrij en Blij" verschijnt, te beginnen met October iedere week en, al is een aflevering op zichzelf niet meer zoo groot als tot nu, in een jaar ontvang je toch méér lectuur.

Je zou dus zeggen: Daarvoor mogen we dan ook wel een beetje méér betalen. Dat zou billijk zijn.

Maar — en nu komt het — *meer* betalen behoef je niet. Je moogt *minder* betalen. Nu, wat zeg je? Is dat niet goed! In 't vervolg betaal je f 1.— per kwartaal en als je nu maar eens hierboven ziet, wat de abonnementsprijs tot nu toe was, dan merk je wel, dat je in 't vervolg aan „Vrij en Blij" een koopje hebt.

Eén ding is nu wel heel noodig. Wij moeten nog véél meer vriendjes en vriendinnetjes hebben en jullie moet goed je best doen, om ze voor ons te krijgen.

Zul je dat doen? Ja?

Alle abonnementen moeten opgegeven worden aan de

Uitgevers-Mij. E. J. Bosch Jbzn.
te BAARN.

Nu met moed het nieuwe jaar van „Vrij en Blij" in.
Leve „Vrij en Blij".

LIJST VAN BOEKEN

waaruit de prijswinnaars in den raadselwedstrijd van Oom Koos een keus kunnen doen.

Voor de Ouderen:

K. VAN D. Een prettige Vacantie.
TRUIDA KOK, De Tweelingen.
A. A. C. DE VLETTER, Max en Lo.
JOH. H. BEEN, Spekkie, de Pijper der Zeeliepers.
J. STAMPERIUS, Met de „Rembrandt" naar Genus.

Voor de Jongeren:

G. INGWERSEN, Jantje en Jaapje.
Toen Jantje ziek was.
JAN VELTMAN, Om' een likje stroop alles over hoop.
J. STAMPERIUS, Janneman en de Droomkabouter.
F. J. HOFFMAN, De Wondersmeer.
JAC. v. d. KLEI, Goudhartje.
TRUIDA KOK, Lotje Walter.

„WAT VERLANGT GE?“ VROEG DE KABOUTER.

GOUD IN DEN GROND.

Er leefde eens een jonge man, die te lui was om te werken, maar toch gaarne rijk wilde worden. Als hij op zijn stukje bouwgrond zoo'n beetje heen en weer drentelde, besloot hij niet, nu eens flink aan te pakken, maar dacht hij na over allerlei middelen, die hem, zonder dat hij zich inspande, aan geld konden helpen.

Maar al dat denken hielp hem niet. Omdat hij niet werkte, bleef hij arm en werd nog steeds armer.

Hij begreep op 't laatst wel, dat dit zoo niet kon voortgaan.

Op zekeren dag, toen hij weer zijn tijd verluierd had en al gereed stond, om naar huis te gaan, kreeg hij, naar hij meende, een goede gedachte.

„Ik zal vannacht naar de kabouters gaan,” zei hij, „en hen om raad vragen. Zij weten, waar ik onmetelijke schatten kan vinden.”

Zoo gezegd, zoo gedaan. Toen de klok twaalf uur sloeg, stond de jonge man in 't bosch bij een heel ouden, dikken boom. En ja, toen hij met een stokje tegen den boom klopte, sprong er eensklaps een deurtje, dat hij nog nooit eerder in den boom gezien had, open, en een kabouter kwam te voorschijn. 't Was een heel oud, grijs mannetje.

„Wat verlangt ge?” vroeg de kabouter.

„O, kabouter,” was 't antwoord, „ik zou zoo graag rijk willen worden, maar ik weet niet, waar ik een schat kan vinden. Maar gij weet het wel. Wijs mij nu een plaatsje aan, waar zoo'n schat is verborgen. Och toe, beste kabouter.”

De kabouter dacht lang en ernstig na. Toen zei hij: „Een schat is er te vinden, als ge maar niet tegen een lang en moeilijk werk opziet. Er zit goud in den grond.”

„Alles, alles wil ik doen,” riep de jonge man uit, „om dat goud in mijn bezit te krijgen.”

„Goed,” zei de kabouter. „Sta dan morgen heel vroeg op en ga naar je eigen land. Daarin is het goud verborgen.”

De jonge man was, toen hij dat hoorde, erg verwonderd. 't Goud was verborgen in zijn eigen land? Hoe was 't mogelijk.

„Ik kan je niet zeggen, waar je 't goud precies kunt vinden,” zei de kabouter. „Je moet het land maar ompspitten. Een groot gat graven geeft niet en is niet noodig. Spit het

land alleen maar om en kom me, als je daarmee klaar bent, maar eens vertellen, wat je gevonden hebt. En nu wensch ik je een goeden nacht.”

De kabouter verdween weer in den boom en de jonge man ging naar huis, om eens lekker te slapen. Maar de woorden van den kabouter lieten hem geen rust. Bij 't aanbreken van den dag stond hij al op het land en hij spitte, zooals hij nog nooit gespit had. Natuurlijk lette hij er goed op, of er ook goud voor den dag kwam, maar hij vond niets. Zelfs toen het land geheel en al omgespit was, had hij nog geen korreltje goud. Teleurgesteld ging hij naar huis, en toen de nacht gekomen was, liep hij opnieuw naar 't bosch, om met den kabouter te spreken. Hij klopte tegen den boom, het deurtje sprong weer open en de kabouter verscheen.

„Ach, kabouter,” zei hij, „ik heb uw raad gevolgd, maar ik heb geen goud gevonden.”

De kabouter dacht lang en ernstig na.

„Ik weet raad,” sprak hij eindelijk. „Ga maar naar huis, sta morgen vroeg op en zaai op het omgespitte land de tarwe, die in je schuur staat. En wacht dan maar geduldig. Als je kunt oogsten, krijg je ook het goud in je bezit.”

De jonge man bedankte den kabouter voor zijn goeden raad en ging naar huis. Maar den volgenden dag was hij al weer vroeg op zijn land, om de tarwe te zaaien.

Eindelijk was de oogsttijd daar. Maar nog was het goud niet voor den dag gekomen. Toen ging de jonge man 's nachts weer naar den kabouter.

„Ach, kabouter, het goud komt nog maar niet te voorschijn.”

„Wel,” zei de kabouter, „zorg nu maar dat je je oogst binnen krijgt. Ga dan je koren maar verkoopen en . . . dan heb je je goud. Heb ik niet gezegd, dat er goud in den grond zat?”

Nu begreep de jonge man wat de kabouter bedoeld had. Beschaamd ging hij naar huis.

„'t Is ook zoo,” dacht hij. „Als ik vlijtig werk, heb ik genoeg voor brood en kleeding. Het koren brengt mij immers goud. En mag ik dan ook al niet rijk worden, ik heb toch genoeg, om in mijn levensonderhoud te voorzien en dan kan ik tevreden wezen. Ik wil in 't vervolg niet meer zoo lui zijn.”

Z.

IN 'T KRAAIENNEST, door W. G. van de Hulst. (XXIV).

Vader leunde weer achterover in de kus-sens. Hij zweeg; maar in zijn oogen was een stille blijdschap. Hij dacht aan zichzelf.... Toen hij zoo ziek was en meende, dat hij sterven zou, o, toen had hij al zijn zonden, al zijn kwaad zoo duidelijk gezien, veel duidelijker dan vroeger. 't Had hem zoo angstig, zoo benauwd gemaakt.... Hij had in dien angst gebeden, gesmeekt om vergeving. En God was zijn vijand niet; God had hem niet van zich gestooten.... O, Gods liefde was zoo gróót.

„Jongens, verberg je kwaad toch nóóit.... Als je het voor mij of voor je moeder verzwijgt, verzwijg je het ook voor God. O, en buiten God te leven, maakt je zoo ongelukkig....”

De jongens zeiden niets. Dat behoefde ook niet.

Maar achter hun oogen brandden de tranen. En in hun harten was tòch blijdschap.

't Was heel stil in 't kamertje, een lange poos.

.....

Nu gaan de dagen weer voort. De een lijkt op den ander.

Vader knapt mooi op. Hij loopt al op een stokje buiten in het zonnetje; en de dokter zegt, dat hij weer heelemáál beter worden kan.

De oude winkelschel is weer levend geworden.

Kleine Toosje slaapt weer in haar eigen ledikantje vóór de bedstêe.... Dat is voor den buurman-boven een groot gemis; maar hij is nu de eenzame, brommerige man van vroeger niet meer. Hij is heel goede vrienden geworden met de menschen van 't winkeltje; met àllemal; met de jongens ook, — als ze maar niet zoo wild zijn. Dàn komt zijn oude brommerige aard weer boven.... En als hij met kleine Toosje wandelen gaat en in het plantsoen op een bankje zit uit te rusten, komt juffrouw Poldermans wel eens voorbij. Dan gaat ze óók op het bankje zitten. En dan praten ze over het mooie weer, en over het lieve kindje, en over het groote ongeluk, dat toch zoo góed is afgeloopen. Maar de bovenbuurman denkt in stilte: „Toosje houdt toch van mij het meest.”

Jasbaas komt trouw een kopje koffie

drinken, wanneer hij in de stad is. Als die lawaaimaker het winkeltje komt binnen zeilen, weet de nijdige schel niet tot bedaren te komen.... De vroolijke schipper heeft beloofd, dat hij zijn kleinen Jasper eens een keertje meebrengen zal.... En zèlf zal hij hem dan naar boven dragen, naar 't Kraaiennest, zèlf zal hij hem in de goot zetten.... Dat zal een fijne pret zijn voor 't arme kereltje. Over dat Kraaiennest praat hij telkens weer, en over de jongens die hij zoo leelijk gefopt heeft, zonder dat hij 't wist.

Neeltje krijgt straf. Dat heeft ze verdiend.

Ze moet nu en dan boodschappen gaan doen in 't Weverstraatje. Mevrouw Haverman heeft gezien, dat het winkeltje van juffrouw van Baaren een net en zindelijk winkeltje is. En ze heeft al gemerkt, dat ze er evengoed koopen kan als in de groote winkels van de stad.... Maar Neeltje is er boos om: 't Staat heelemaal niet deftig, om, als een fatsoenlijk dienstmeisje, boodschappen te gaan halen in zoo'n prul-winkeltje.... Ja, maar 't ergste is, dat ze zich een beetje voor die juffrouw en die jongens sch a a m t. En ze zijn toch altijd heel vriendelijk tegen haar. Dat is nòg erger.

Zóó krijgt Neeltje straf. Dat heeft ze verdiend.

's Avonds als de krant komt en vader in zijn leuningstoel zit, springt Beppie op zijn knie; — net als vroeger. En Beppie spint en duwt met zijn kop tegen het ritselende papier; — net als vroeger. En als de krant uit is, gaan ze samen een dutje doen in den stoel; — net als vroeger.

En Wim en Dik trekken elken avond weer naar het Kraaiennest; — net als vroeger.

Soms klimmen ze in de goot. Dat mag wel een enkelen keer van vader; maar ze weten nu, dat ze gehoorzaam moeten zijn, precies gehoorzaam.... En dat probeeren ze ook, dat probeeren ze trouw.

De windbel is weer gemaakt.

Soms hangen ze haar op aan de dwarslat. Ze rinkelt wel mooi. Maar 't is zoo vréémd. Ze rinkelt een beetje droevig: de jongens moeten altijd weer denken aan dien avond van tóen... Neen, met de rinkelbel spelen ze niet v a a k.

Ze weten spelletjes genoeg.

En heel stillletjes in de goot te liggen en over de daken te kijken als de zon in een zee van goud wegzakt achter de stad; — dat is ook al een aardig spelletje.

Dan worden langzaam aan de daken en schoorsteen en de muren zoo donker, zoo geheimzinnig.... Dan lijken het net rotsige bergen met duistere hopen en diepe afgronden.

Dan maken de jongens elkaar zoo heerlijk bang. En ze vertellen van roovers en tijgers en Spanjaarden.... Brrr! 't Is, of er allerlei geheimzinnige geluiden tusschen de daken komen aanschuifelen.

Dan springen ze den zolder op, slaan het raam dicht, duiken in hun bed.... en lachen om hun eigen dwaasheid.

En als dan de herfstwind komt aanvaren en ritselt en ruischt langs het raam, of als de regen tikkelt tegen de ruiten, kruipen ze warmpjes weg en wachten tot moeder haar kraaien nog eens onder stoppen komt; — net als vroeger.

Hun Kraaiennest is toch zoo'n mooi, zoo'n veilig, zoo'n heerlijk plekje!

Neen, fijner plekje is er op de heele wereld niet!

Een schaduwbeeld.

Dit is nu werk voor de winteravonden. Je weet er alles van, is 't niet? Op 't plaatje hier boven staat duidelijk, hoe je de vingers moet houden. Misschien zal het je, als je het den eersten keer probeert, niet gelukken, maar dan houd je maar vol en dan wordt het telkens beter. Je hebt er nu den tijd voor, tenminste, als je niet te veel huiswerk hebt. Want dat moet eerst af, denk er om. Als je je werk netjes afhebt, dan ga je ook eerst met plezier met dit schaduwbeeld aan 't werk.

Hans wou graag groot zijn.

Als iemand zei, dat hij klein was, werd hij erg boos. Dan stampte hij op den grond en schreeuwde: „Ik ben niet klein — ik ben groot.”

Moeder zei: „Als je zoo raar doet, ben je vast niet groot. Groote jongens stampen en schreeuwen zoo niet.”

Hans vond het ook wat groot om een vriend te hebben. Hij was erg trotsch toen hij eens op visite gevraagd werd bij Hein de Boer.

„Nu heb ik ook een vriend,” zei Hans, toen Moeder het hem 's morgens vertelde.

Moeder zei: „Ik hoop maar, dat jullie heel lief samen spelen zult, en niet kibbelen, hoor!”

Vader zei: „Maar Moeder! Groote jongens kibbelen toch niet!”

Hans kon wel alleen den weg vinden. Eerst de gracht af, dan de brug over, dan de straat door, en dan weer de gracht op. 't Was heel niet ver.

„Goed uitkijken,” riep Moeder hem nog na. Hans was zoo blij, dat hij naar zijn vriend ging. Wat zouden ze prettig samen spelen. Hij liep heel hard, om toch maar gauw bij Hein te zijn.

Hein stond al voor het raam op hem te wachten.

„Daar ben ik,” riep Hans — „ik kom bij je spelen.”

Hein deed gauw de deur open, en Hans liep naar binnen.

Daar was Heins Moeder ook.

Ze gaf Hans een hand, en zei: „Zoo Hans, ben je daar? Wou je wel komen?”

Hans zei: „Ja Mevrouw,” en knikte heel hard met zijn hoofd.

Onderwijl keek hij al naar al het mooie speelgoed.

Heins Moeder zei: „Geef mij je muts maar Hans, dan zal ik die ophangen. Zoo! Nu ga ik een poosje naar boven — kan ik jullie wel alleen laten?”

„Ja Moeder,” zei Hein.

„Ja Mevrouw,” zei Hans. Ze waren toch zoo groot. Ze zouden ook wel zoet zijn.

Toen gingen ze prettig spelen.

Eerst maakten ze een brug met de steenen bouwdoos. Daar kon je onder door varen, net als onder een echte brug.

Toen gooiden ze de brug weer om.

Hans zei: „Nu moeten we een kasteel bouwen, met een toren er op.“

Het kasteel werd zoo prachtig; de Koningin kon er wel in wonen.

Heintje's Moeder kwam eens even om een hoekje kijken. Dat ging heel goed, hoor! Zij kon wel weer naar boven gaan.

Hein zei: „Ik ben zoo sterk — ik kan dat kasteel wel met één klap omgooien.“

Hans zei: „Dat kan ik ook — ik ben nog veel sterker.“

„Nee,” zei Hein, „jij niet — jij bent veel kleiner dan ik.“

Hans werd boos.

„Ik kan 't wèl,” schreeuwde hij.

„Je kan 't niet,” schreeuwde Hein.

Hans stak zijn hand uit, naar het mooie kasteel.

„Je kan 't toch lekker niet,” riep Hein, en wilde Hansje's hand vasthouden.

Toen stootten ze allebei tegen het mooie kasteel en — bom! daar lag het op den grond.

Hans lachte hard.

„Zie je wel,” zei hij, „ik heb 't omgegooid.“

„Nietes,” zei Hein, „ik heb 't omgegooid, jij bent veel te klein.“

„Jij bent een jokkert,” zei Hans boos.

„Jij bent toch maar klein,” zei Hein.

Toen pakte Hans Heintje bij zijn haren en trok er hard aan.

„Au!” schreeuwde Hein. Hij sloeg Hans met zijn twee vuisten op zijn hoofd.

't Werd een vechtpartij van belang. Ze rolden samen over den grond en maakten zoo'n lawaai, dat je het wel aan den overkant van de gracht kon hooren. Moeder schrok er zoo van. Ze kwam gauw naar beneden hollen.

O, o, wat zag ze daar?

Daar rolden Hans en Hein over den grond. Ze sloegen en stompten elkaar en trokken aan elkaars haren.

„Ik ben niet klein,” schreeuwde Hans.

„Jij bent wel klein,” riep Hein.

Moeder pakte ze ieder bij een arm en trok ze overeind.

„Foei!” zei ze. „Twee vrienden, die samen vechten. Dat wil Moeder niet meer zien, hoor Hein!”

Hein schaamde zich een beetje. Hij keek naar den grond en zei: „Nee Moeder.”

Toen vroeg Moeder: „Zal Hans ook niet meer vechten?”

Hans zei: „Als u weg is, ga ik toch weer vechten.”

Heins Moeder schrok erg.

„Maar Hans,” zei ze — „dat is heel stout. Wat zou Moeder daar wel van zeggen?”

Toen schrok Hans ook.

Daar had hij niet om gedacht.

Hij ging even op den grond zitten om na te denken. Hij moest heel lang denken. Toen stond hij op.

Hij zei: „Ik weet het al — Moeder zou zeggen, kus Hein maar af — kom maar hier, Hein.”

Toen kuste hij Hein af — zijn haren, zijn gezicht en zijn handen.

Heins Moeder was erg blij.

„Zoo is 't goed,” zei ze. „Nu ga jullie zeker weer prettig spelen.”

Maar Hans zei: „Nee Mevrouw — ik wil niet meer met Hein spelen, ik wil naar huis.”

Dat speet Hein erg, en zijn Moeder ook.

Ze zei: „Wil je nu heusch nog niet een beetje blijven spelen?”

Maar Hans schudde maar met zijn hoofd en liep hard weg.

Wat keek Moeder vreemd, toen ze Hans zoo gauw weer zag.

„Wat is dat nu?” zei ze. „Ik dacht, dat je nog heel lang bleef spelen.”

Hans begon op eens hard te huilen.

„Ik wil niet meer met Hein spelen — hij zegt, dat ik klein ben — wij hebben gevecht — en ik heb hem afgekust — maar ik wil nooit weer met hem spelen.”

Moeder nam Hans op haar schoot.

„Hoor eens,” zei ze, „als jij graag groot wil zijn, moet je niet om alles huilen.”

Hans droogde gauw zijn tranen.

„Zie zoo,” zei Moeder — „nu kan ik tenminste met je praten. Moet je daar nu om gaan vechten, als Hein zegt, dat je klein bent — je moet Hein laten zien dat je niet klein bent. Jongens, die doen wat Vader en Moeder zegt die zijn groot. Moeder wil niet dat je vecht — als je dat doet, vind ik je heusch klein.”

Een paar dagen later zei Moeder: „Nu moesten we maar eens vragen, of Hein hier komt spelen.”

Hein was er in een wip — hij wou dol graag.

Hans en Hein gingen samen naar het speelkamertje. Wat was daar veel mooi speelgoed. Ook een bouwdoos, en een legkaart, en een boerderij met beesten, en een bromtol. En ook een groote beer. Die kon brommen. Daar schrok je zoo van!

„Zal ik jou eens bang maken?” zei Hans.

Toen liet hij den beer heel hard brommen, en zachtjes naar Hein toelopen.

Maar Hein was heelemaal niet bang.

„Ik durf jouw beer wel te slaan,” zei hij.

„Dat mag je niet doen,” zei Hans. „Mijn beer is zoet — hij bromt alleen maar voor de grap.”

„Jouw beer is stout,” zei Hein. „Ik sla hem toch!”

Hij sloeg met zijn twee vuisten op den armen beer zijn kop.

Toen begon Hans hard te schreeuwen.

„Mijn beer! — mijn beer!” — riep hij, „je mag mijn beer niet slaan — ik wil het niet hebben.”

Hij trok Hein aan zijn mouwen — maar dat hielp niets. Hein sloeg maar door.

Die leelijke Hein! Nu moest Hans wel weer vechten. Hij zou er eens flink opslaan.

Toen dacht Hans op eens aan wat Moeder gezegd had. Moeder wilde niet, dat hij vocht en als hij deed wat Moeder zei, was hij groot. Nu zou hij Hein eens laten zien, dat hij niet klein was.

Maar hij kon toch ook zijn beer niet laten slaan — die zoete beer — die je alleen voor de grap bang maakte.

Hij probeerde den beer weg te trekken, maar Hein hield hem vast aan zijn staart. Hans was bang, dat ze zijn staart er uit zouden trek-

ken. „Je doet hem pijn — je doet hem pijn,” riep hij, maar die stoute Hein lachte maar. Toen werd Hans wanhopig. Hij ging languit op den beer liggen.

„Sla mij dan maar,” riep hij — „niet mijn beer.”

„Jij bent klein,” riep Hein, „jij durft niet eens te vechten,” en toen sloeg hij Hans op zijn rug.

„Ik durf wel,” huilde Hans, „maar ik wil niet.”

Hij hield zijn beer stijf vast, dat er geen één klap op den beer zijn rug zou komen.

Toen kreeg hij alle klappen.

Moeder hoorde hem huilen. Ze dacht, „zou Hans weer zoo klein zijn. Ik zal eens kijken.”

Moeder keek om een hoekje.

Daar zag ze Hans over den beer liggen en Heintje, die hem sloeg. Ze hoorde ook, wat Hans zei.

Toen ging ze naar binnen.

Hein hield dadelijk op met slaan, toen hij Moeder zag. Hij merkte wel, dat Moeder boos op hem was en hij wist wel, dat hij het verdiend had.

„Waarom sla je Hans?” vroeg Moeder.

Hein wist geen woord te zeggen.

„Hoor eens,” zei Moeder, „jij zegt, dat Hans klein is, maar nu vind ik jou zelf klein — en als je Moeder wist, wat je gedaan had, zou ze zeggen, dat je heel stout bent. Denk je dat ook niet?”

Hein schaamde zich erg. Hij knikte met zijn hoofd, maar hij durfde niet op kijken.

„Ga nu maar gauw weg,” zei Moeder, „vertel thuis eerst maar eens wat er gebeurd is — misschien mag je dan later nog eens terug komen.”

Den volgenden dag kwam Heins Moeder met Hein bij Hansje's Moeder.

Zij was heel bedroefd geweest, dat Hein zoo leelijk gedaan had. Maar hij had er erg spijt van gehad en beloofd dat hij het niet weer doen zou. „Kom,” zei Moeder, „dan moeten de vrienden maar gauw weer vrede sluiten, en samen gaan spelen.”

Hans was blij dat Hein er weer was; Hein wist nu wel, dat hij groot was. En dat was ook zoo. Hein zei nooit meer: „Hans is klein.”

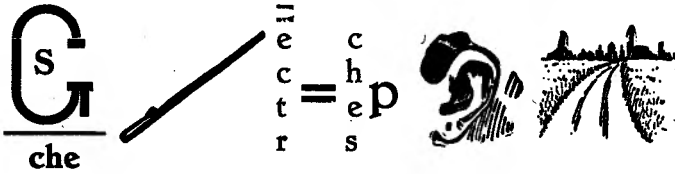
VIDI.

RAADSELS.

Raadsels voor Ouderen.

1. Rebus.

2. Het geheel is een bekend spreekwoord en bestaat uit 20 letters.

4-16-17-11-16-16-3-17 dient tot verlichting.

8-9-10 is een deel van den dag.

Tijd is 18-1-15-7.

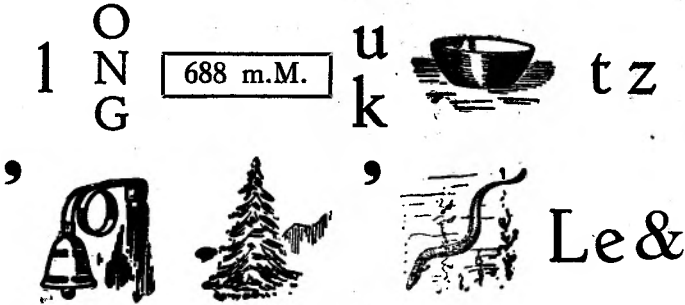
5-19 ziet men in den winter.

Een 6-2-13-20 is een soort van huis.

11-12-1-2 is een soort van drank.

3. Van welken koning leest ge in den Bijbel, dat hij niet slapen kon, omdat zijn trouwste dienaar in gevaar was?

4. Rebus.

RAADSELS (vervolg).

5. Zoek het tegenovergestelde van de volgende woorden:

vierkant, thuisblijven, druk, nu; krom, boven, laatste, langzaam, uit.

De beginletters van de nieuwe woorden geven een bekend kernachtig spreekwoord.

6. Een dier, dat in den modder leeft, en een fijngemaakte spijs vormen samen een gift. Welke?

Raadsels voor Jongeren.

1. Welke moeder in den Bijbel werd door een ander betaald voor de zorgen ten behoeve van haar eigen kind?

2. Rebus.

3. Een diertje in een glazen kooi
Dat glimt en blinkt als goud zoo mooi,
Maar 't eet geen zaad en 't zingt geen lied.
Een deurtje is voor 't kooitje niet.

4. Met G ben ik een vogel,
Met L een wapen,
Met H een jongensnaam.

5. Rebus.

6. Wat loopt door het veld en beweegt zich niet?

PUK ALLEEN IS ZOET.

Jongen, ja, je hebt het druk,
Om die honden af te weren.
Wou je 't met geweld probeeren?
Dat geeft straks een ongeluk.

't Is je worstje, dat het doet.
Karro denkt: „Dat is een grapje.
'k Waag iets voor een lekker hapje
En die worst, die smaakt zoo goed.”

Flik, zoo waar, is ook al stout,
Die trapte eerst je op je teenen,
En nu krapt hij aan je beenen.
Flik, pas op, niet al te bout.

Alle eer aan kleine Puk,
Die blijft rustig op zijn plaatsje.
Puk, 't is goed zoo, 'k wed, je baasje
Geeft je aanstonds wel een stuk. L.

DIE STOUTE MIEKE.

Mieke lustte haar pap niet.

„Bah, altijd pap,” zei ze en toen trok ze een lipje. Maar toen moeder dat zag, kwam er een beslist trekje om haar mond en ze zei: „Je eet je pap zonder tegenspreken. Schaam je je niet? Moet je zóó praten over dat goede eten? Hoeveel kindertjes zijn er niet, die honger hebben.”

Maar Mieke bleef pruilen. Moeder had goed praten, maar Mieke had nu juist trek in een boterham met jam, en nu moest ze die akelige pap eten. Ze zou zich er maar niet mee haasten. Misschien kreeg moeder nog wel medelijden.

Maar... moeder ging naar de keuken en stoorde zich niet meer aan Mieke. Haar dochtertje moest maar leeren, gehoorzaam te zijn.

Toen Mieke een poosje in de kamer aan tafel gezeten had, begon het haar te vervelen. Buiten hoorde ze Karro blaffen.

Wacht, ze wist wat. Ze zou haar pap meenemen en dan ging ze op 't stoepje zitten. Dan kon ze een beetje met Karro spelen. Dat had moeder niet verboden.

Maar waarom liep Mieke zóó zacht door de gang, dat moeder het niet kon hooren? Mocht moeder niet weten, dat ze naar buiten ging? 't Scheen wel zoo.

Heel zacht deed Mieke de deur open en toen ze op 't stoepje zat, gaf ze een zucht van verlichting.

Ja, nu moest ze maar eerst eens een lepel van de pap nemen. Als moeder dan tóch buiten kwam, kon Mieke altijd nog zeggen, dat ze al gehoorzaam was.

„Karro!”

„Waf, waf!” zei Karro en kwam vroolijk aanspringen. Hij hield veel van zijn vrouwtje.

„Karro, beste hond, nou zou jij mijn kindje wezen. Nou moet je mooi naast me gaan zitten en dan mag je zien, dat moeder eet. En 't laatste hapje krijg jij.”

Karro ging gehoorzaam zitten en hij keek Mieke aan, alsof hij wilde zeggen: „Ik versta je best en ik zal gehoorzaam wezen.”

Nu was Karro niet altijd zoo zoet, maar hij had de pap gezien en hoopte, dat hij daar ook iets van zou krijgen.

„Zoo, Karro, nou beginnen wij. Zie je wel, hoe netjes ik eet? Ik hoef niet eens een slabetje voor hebben, want ik mors niet.”

Daar had Mieke zich leelijk vergist en ze herstelde daarom ook maar gauw: „Moeders hebben nooit een slabetje voor, dat weet je toch wel. Moeders hebben een servet voor, maar nou zou mijn schortje 't servet zijn, hé? Zie je wel, Karro?”

Ja, Karro zag het best en 't allerbeste zag hij den lepel, die naar Mieke's mond ging. Dat ging den verkeerden weg uit, hij zag het duidelijk. Als Mieke al de pap opat, wat kreeg hij dan?

„Als je goed oppast, krijg jij ook wat, Karro. Maar kinderen mogen niet vragen, dat weet je wel.”

Mieke was erg best van plan, om Karro een heel, héél groot restje te geven. Dan was zij meteen van de pap af.

Maar Karro werd ongeduldig. 't Duurde zoo lang, dat hij zijn deel kreeg. Daarom stak hij zijn poot maar eens uit en legde die op Mieke's arm. 't Was alsof hij wilde zeggen: Zie je wel, dat ik er óók ben? Ik moet ook van de pap hebben, hoor.

Maar Mieke was van die vriendschap niet gediend.

„Nee, Karro, kinderen moeten erg zoet zijn. Als je niet zoet wilt wezen, ga je naar bed.”

Maar dit dreigement liet Karro koud. Hij stak nog eens zijn poot uit en die kwam nu harder dan de eerste maal op Mieke's arm neer. En meteen kwam zijn kop naar voren. Karro wilde de pap toch eens even van dichtbij bekijken.

„Nee, Karro, stil dan. . . .”

Maar Karro liet het niet. Al verder schoof zijn poot op Mieke's arm naar onderen; al dichter kwam zijn kop bij de pap.

Mieke werd nu toch bang. Ze trachtte Karro af te weren, maar dat gaf niet veel. En. . . . o wee, daar had ze niet op haar pap gelet. De schotel ging schuin en. . . . de melk liep met een straaltje op de steenen.

Wat schrok Mieke. O, o, wat zou moeder nu wel zeggen!

Mieke begon hardop te schreien. En Karro maakte van dat oogenblik gebruik en stak zijn snuit in de lekkere pap. O, wat smaakte dat heerlijk.

Op Mieke's geschrei kwam moeder haastig naar buiten.

„Wat gebeurt hier?” riep ze. Maar toen ze de melk op de steenen zag en ontdekte, hoe Karro zich aan de pap te goed deed, sloeg ze haar handen ineen van verbazing.

„O, o,” riep ze, „ondeugende Mieke, dat je bent. Heb ik je daarvoor die lekkere pap gegeven?”

Karro liet zich door niets storen, maar daar kreeg hij op eens een gevoelige tik en met een vaart stootte hij achteruit. Meteen schopte hij

tegen den schotel, die kantelde en. . . . al de lekkere pap ging te loor. Toen droop Karro met den staart tusschen de beenen af.

Moeder haalde maar gauw een emmer met water en een dweil. Ook nam ze Mieke's schortje onder handen, want dat zag er heel raar uit. En toen moest Mieke mee naar binnen. Toen moest ze opbiechten, hoe alles gekomen was. Dat was een benauwd oogenblikje voor haar.

Moeder was heel boos en zei, dat ze straf verdiend had. Ze kreeg nog wel een boterham, maar toen moest ze ook dadelijk naar bed.

Mieke hoorde vader thuiskomen, maar ze durfde niet roepen. Ze wilde veel liever, dat vader nu maar niet bij haar kwam. Maar vader kwam toch. Mieke dacht, dat ze van hem nu nog wel heel wat brommen zou krijgen, maar dat viel mee. Vader zei niet veel meer van 't geval. Mieke had nu haar straf al te pakken, vond hij. Hij zei alleen: „Die Karro is veel verstandiger als onze Mieke. Karro weet wel, dat de pap heel lekker smaakt en goed is. Maar die domme Mieke weet het niet.”

O, wat schaamde Mieke zich.

„Morgen lust ik ook wel pap,” fluisterde ze, en toen: „O, vader, 'k heb er zoo'n spijt van. 'k Zal niet weer ongehoorzaam zijn.”

„Dan is 't goed,” vond vader, „en ga nu maar gauw slapen.”

Nu, Mieke vond ook, dat ze nu maar niet langer wakker moest blijven. Als je slaapt, gaat de tijd veel gauwer om.

Toen ze den volgenden avond weer pap moest eten, was ze heel gewillig.

Karro mocht naast haar zitten, maar moeder bleef in de kamer en hield een oogje in 't zeil.

En Karro had ook iets geleerd. Hij had wel heel erg trek in de lekkere pap, maar hij begreep nu wel, dat hij er af moest blijven. Hij moest kalm wachten, tot moeder hem zijn eten gaf.

Mieke had de pap gauw op en ze at er smakelijk van.

't Gebeurde later nog wel eens weer, dat Mieke dit of dat niet lustte. Maar dan zei moeder: „Denk aan de pap, Mieke!”

En dan kreeg Mieke een kleur en ging gauw aan 't eten.

K.

Leve het vaderland en een broodje met kaas is heel lekker. De familie Happerdepap komt in 't oude dorp en in 't oude huis terug en eind goed is al goed.

Dat was een reis met hindernissen.

„We komen er wel,” zei Happerdepap, die, nu hij weer vrij was, zijn oud vertrouwen terug kreeg, tot Bugel. „Als 't maar lang genoeg duurt. We zijn in 't negerland gekomen, dus kunnen we er ook weer uit.”

Dat was dan ook waar. Maar de zon brandde zoo en men moest hier en daar een pad banen door 't bosch en dan moest ook Happerdepap helpen, daar was niets aan te doen.

Zijn vrouw leed ook erg, maar ze klaagde niet. Ze ging nu immers weer naar 't oude vaderland. Dat had Kees-oom haar beloofd en hij zou wel woord houden.

Eindelijk, eindelijk, daar was de zee.

En daar was ook een schip.

„Als 't maar niet weer zoo gaat, als den vorigen keer,” zei vrouw Happerdepap wantrouwig en ze wilde hebben, dat Happerdepap eerst alles eens goed zou nazien. Hij kon altijd nog een paar spijkers slaan in een plank, die wat los zat en alle baat helpt.

Wat duurde die reis lang!

Eindelijk, daar kwam de vaderlandsche kust in 't gezicht; daar was Amsterdam.

„Ziezoo,” zei Happerdepap, toen hij van de boot afstapte, „dat 's nou eenmaal, maar nooit weer. Ik blijf nou op 't vaste land, hoor.”

Een oogenblik later was de familie al in een hotel. Happerdepap, door de ondervinding wijzer geworden, liep maar dadelijk om een broodje met kaas en toen hij, zoowel zijn vrouw

als oom Kees en Bugel voorzien waren, lachte

hij zoo glunder tegen zijn broodje, dat het een lust was om te zien.

„Een broodje met kaas is toch lekker,” zei hij.

Nu, 't bleef niet bij één broodje en alles was goed en lekker. Wat smaakte die koffie heerlijk. Jammer, dat een kellner een beetje koffie over den rand liet gaan van den kop, dien hij voor Happerdepap neer zou zetten.

„Leef je hier zóó met dat kostelijke goed?” zei Happerdepap verontwaardigd. „'t Zou goed voor je wezen, vrind, dat jij eens een poosje naar 't negerland ging.”

Maar daarmee was 't dan ook afgelopen.

Den volgenden dag ging de familie per trein naar 't oude dorp.

Eensklaps, op weg naar 't centraal station, bleef Happerdepap voor een winkel staan. Een breede glimlach kwam er om zijn mond. Daar lag het uitgestald, het lekkere suikergoed, de heerlijke zuurtjes.

„Kom mee,” zei Kees-broer en trok hem aan den arm, „je bent er nou af en je moet er afblijven ook. Dat is toch niks voor een man als jij. Schaam je wat.”

Happerdepap zuchtte diep. Hij deed een stap, hij bleef weer staan, hij rukte zich los, hij deed de deur van den winkel open. Maar hij bedacht zich.

„Nee,” zei hij, tegen den man achter de toonbank, „ik vergiste mij maar.”

En toen liep hij hard weg.

„Bugel,” zei hij, en hij zuchtte diep, „leer van je vader, dat zuurtjes goed zijn en heerlijk smaken, maar ze maken je soms wel een beetje lui en ik heb nou net geen tijd, om lui te wezen.”

„Goed zoo,” prees Kees-broer, maar Happerdepap bleef toch wel een uurtje stil en had geen schik.

't Werd weer beter met hem, toen hij goed en wel op reis was.

Eerst zat hij met zijn familie alleen in de coupé, maar op een halte werd de coupé-deur opengedaan en er kwam een tenger meneertje naar binnen.

Toen hij Happerdepap zag, stak hij zijn hand uit en begon erg nieuwsgierig te kijken.

„Zoo,” zei hij, „dus je bent teruggekomen?”

„Bugel,” zei Happerdepap, „dat is die meneer, waarvan ik, toen we op reis gingen, de Erdal gekocht heb. Zie je 't niet, Bugel? Ja, 't is wel waar, jongen. Geef meneer eens een hand.”

Dat deed Bugel en het koopmannetje werd heel spraakzaam.

„Hoe is 't met de Erdal?” vroeg hij. „Heb je er plezier van gehad?”

„Nou,” zei Happerdepap, „dat zeg je zoo en ik moet je vertellen, dat 't wonder goed is. Maar goud heb ik er niet mee verdiend, hoor.”

„Wel, wel,” verwonderde zich de koopman, „en ze hadden mij verteld, dat de negers om 't goedje vochten en de man, die 't verkocht, met goudstukken om de ooren gooiden.”

„Dan zijn ze mij zeker allemaal voorbij gevlogen,” was 't antwoord van Happerdepap. „k Heb nog niet één goudstukje gekregen.”

„Moet je nog weer Erdal hebben?” vroeg de koopman.

„Hm, nee,” vond Happerdepap. „Voor medicijn gebruik ik het niet en voor de schoenen is 't mij te kostbaar. Maar weet je wat? Ga er mee naar de negers. Die kunnen dat goedje best gebruiken. Lieve mensen, wat kunnen die er mee overweg.”

Maar de koopman had toch geen zin, om den vriendelijken raad op te volgen.

Eindelijk, hoe lang de reis ook duurde, daar was 't oude dorp.

Wat was die Happerdepap blij. Den veldwachter, de eerste die hij zag, knikte hij vriendelijk goeden-dag, maar die groette niet eens terug. Die keek maar, den mond wijd open.

„Veldwachter,” zei Happerdepap, „je bent er in den tijd dat ik weg was niet beleefder op geworden, hoor. Ken je me niet meer?”

„Jawel,” zei de veldwachter droog, „en nou zal 't spel zeker weer beginnen? Kom je hier, om weer te luilakken?”

„Veldwachter,” antwoordde Happerdepap verontwaardigd, „je kunt hier rustig een beetje door 't dorp kuieren, maar ben jij wel

eens door negers aan een paal gebonden? En heb jij wel eens een paar dagen gevestigd? Dat kan ik allemaal. En dus mocht je wel eens een beetje meer respect hebben en je mond houden.”

„Lieve mensen!” verwonderde zich de veldwachter, maar Happerdepap ging, 't hoofd in den nek, hem voorbij.

Natuurlijk moest er eerst voor logies gezorgd worden, maar dat was te krijgen in de dorpskerk. Al gauw had Happerdepap daar een kring van menschen om zich heen, die zich verbaasden over de geschiedenissen, die hij vertelde en die er de helft niet van geloofden.

Vrouw Happerdepap was het gelukt, een fatsoenlijke muts te krijgen en toen zei ze tegen een paar vrouwen, die bij haar zaten en graag 't fijne van alles wilden weten: „Geef mij maar snijboonen met worst en karnemelkspap na en ik vraag niet meer.”

Happerdepap trof het. Het huis, waar hij vroeger gewoond had, stond al een poosje leeg en hij kon het heel voordelig koopen. Natuurlijk had hij er geen geld voor, maar Keesbroer had het wel.

De zaak kwam dus fijn in orde en, wonder boven wonder, Happerdepap had leeren werken. Toen de menschen zagen, dat het hem ernst was, kreeg hij werk genoeg en had goed zijn brood.

Keesbroer bleef hij hem inwonen en zorgde er wel voor, dat de ijver niet doofde.

Bugel ging weer naar school en hij begreep nu, dat hij veel had in te halen. Daarom deed hij goed zijn best.

In de lange winteravonden, als Happerdepap in 't hoekje van den haard zit, vertelt hij gaaarne van zijn avonturen in 't negerland.

Kees-broer schudt dan het hoofd en bromt zoo nu en dan: „Als je in de ellende zat, moest ik er je toch altijd uithalen.”

Bugel wrijft zich in de handen en denkt aan de dikke negerin.

En vrouw Happerdepap zucht eens en zegt dan: „Er waren daar ook wel beste menschen, maar van eten hebben ze geen verstand. Stel je voor, ze wilden Bugel koken.”

„Maar ze hebben 't niet gedaan,” roept Bugel vroolijk. En Happerdepap voegt er bij: „Bugel, leer dit van mij, ieder op zijn plaats en aan 't werk, dan komt alles goed.”

En Bugel volgt den raad van zijn vader op. Hij kan ook nog wel spelen en doet bij 't spel voor niemand onder, maar eerst moet 't werk af.

Meester is laatst op een avond bij Happerdepap geweest en heeft gezegd, dat hij een heel goed verstand heeft.

En toen heeft Happerdepap zijn zoon een klap op den schouder gegeven en heeft gezegd: „Goed zoo, Bugel.”

Wat die Bugel toen trotsch was.

Kees-broer heeft hem beloofd, dat hij een fiets krijgt, als hij tegen de vakantie met een mooi rapport thuis komt en Bugel zal er wel voor zorgen, dat de fiets hem niet ontgaat.

En dan.... zal zijn moeder pannekoeken bakken, want dat kan toch niemand zoo goed als zij en dan zullen ze samen nog eens praten over hun avonturen in 't verre negerland. Z.

VOOR DE KLEINTJES.

HET PRACH-TIGE BOEK.

Kijk eens, 'k heb een boek ge-kre-gen.
Juf-frouw zei: „Mies, zoo is 't goed.
Je hebt heel den dag ge-zwe-gen
on-der 't werk: ik vind je zoet.
Neem dit boek maar, 't staat vol pren-tjes;
mooi-e vers-jes staan er bij.
Zoe-te meis-jes, bra-ve ven-tjes,
krij-gen wel eens wat van mij.”

Kijk eens, An-tje, zal 'k eens le-zen?
Al-le let-ters ken ik al.
Zal het van den jon-gen we-zen
met zijn mooi-e kaat-se-bal?
Of van Mien-tje met haar poes-je?
Of van Kee-tje met haar zus?
An-tje zegt: „Je bent een snoes-je!
Kom maar hier, dan krijg je een kus.”

L.

Verschijnt den 2^{en} en 4^{en}
Donderdag van iedere
maand tegelijk met de
aflevering „Vrij en Blij”

ONZE COURANT

Onder redactie van
Oom Koos. Inzendingen
aan Oom Koos, v/a Uit-
gevers-M^r. Bosch, Baarn

BUITENLAND

De arme Deutsche keizer,

die in ons land in Doorn zijn verblijft houdt, heeft en had in Duitschland tal van uitgebreide bezittingen, waarvan de voordeelen hem nog rechtmatig toekwamen.

De Deutsche Regeering heeft blijkbaar de rechten van den gewezen Deutschen keizer erkend en heeft hem nu reeds sedert 1 Januari 1924 50.000 goudkronen per maand doen toekomen voor hem en zijn gezin, dat is 600.000 goudmarken per jaar of 260 duizend gulden.

Voor een vorst misschien niet te veel, maar er zijn er toch velen, die het met heel wat minder moeten doen.

Dien armen Lenin

kan men zelfs in zijn graf niet met rust laten. In het mausoleum — het gebouw, dat om zijn laatste rustplaats is opgetrokken — dat vaak door tal van vereerders wordt bezocht, heeft men een bom gevonden, die heel het gebouw in de lucht had kunnen laten vliegen.

De bezoekers van den vorigen dag werden zooveel mogelijk opgespoord en in hechtenis genomen en aan een zoogenaamde „derde graad” van onderzoek onderworpen.

Dat moet zoiets van een pijnbank zijn; want verschillende personen hebben maar bekend, dat zij aan den aanslag hadden meegedaan, liever dan de kwellingen van het onderzoek van de derde graad te ondergaan.

Maar — die bekentenissen raakten kant noch wal, zoodat de politie in Rusland nog niet veel verder is.

In de middeleeuwen werden de menschen ook op die manier gerechtelijk onderzocht. Denk maar aan de pijnbank.

Maar — in Rusland kan alles dienst doen, als men zijn doel maar bereikt.

Geen gondeliers meer.

Venetie, de stad van de vele grachten en vaarten en de talloze eilandjes, maakt, dat spreekt van zelf, van die wateren gebruik als verkeerswegen. De meeste huizen liggen aan een of ander kanaal en hebben dan ook een uitgang aan het water, waar men gemakkelijk in een bootje kan stappen. Wie maar niet tot de allerarmsten behoort, heeft zijn eigen gondel, zoo heet zoo'n vaartuig. En wie 't maar even betalen kan heeft ook zijn eigen gondelier, die hem over de golven voert, waarheen hij wil.

Wie in Venetië geweest is, kan niet zwijgen van de eigenaardige levendigheid, die de talrijke gondels aan de grachten geven en vooral moet ook de beweging, die de roeiende gondelier

maakt, de levendigheid van het schouwspel zeer verhoogt.

En nu zullen waarschijnlijk de gondeliers verdwijnen. Men is van plan, alle gondels te voorzien van elektrische motoren. En dat binnen 2 jaar.

Het plassen der riemen, begeleid door het gezang van den gondelier, zal dan niet meer op Venetië's waterstraten worden gehoord en bijna geruischloos zullen de vaartuigjes over de kabbelende golfjes voortdrijven.

Er zijn ernstige bezwaren tegen in gebracht, maar 't besluit schijnt onherroepelijk vast te staan.

Van professor tot koster.

In Rusland heeft men weinig op met de geleerdheid; althans, men betaalt er de geleerden erg slecht. Een straatveger verdient er meer dan een professor, vooral wanneer die professor zich met de godgeleerdheid bezig houdt. Want — met God heeft de Russische Regeering afgedaan.

Een Russisch professor in de kerkgeschiedenis is blij, dat hij, levend uit zijn land gevlucht, in een plaatsje in Servië zijn brood kan verdienen als koster!

Nóg mijnen op zee.

Tijdens den vreeselijken wereldoorlog zijn door Duitschers en Engelschen en Franschen duizenden drijvende en andere mijnen in zee gestrooid met de bedoeling, het bevaren der zee voor de vijanden onmogelijk te maken.

Toen de oorlog geëindigd was, heeft men deze mijnen zooveel mogelijk opgevischt, met zoogenaamde mijnvegers. Toch bleven enkele verdwaalde achter.

Zoo heeft een Belgische boot „De Stad Antwerpen” dicht bij Dover nog zoo'n gevaarlijk ding zien drijven. 't Is er vlak langs gevaren en heeft het gelukkig niet geraakt. Anders waren er nu nog misschien nieuwe oorlogsslachtoffers gevallen!

BINNENLAND

Nà en over de vacantie.

Neen, over den regen in de vacantie wil ik eigenlijk niet schrijven en toch moet ik het er even over hebben.

Ik wil — en ik mag — ook niet klagen over 't weer. 't Is vooreerst totaal nutteloos en dan — 't is ook niet goed. Meer dan eenig ander ding — zou ik haast zeggen — staat het weer onder Gods onmiddellijk bestuur en zoo als het is, zoo geeft Hij 't ons en dus — als 't ons niet aanstaat, hebben we te zwijgen; vooral niet te mopperen!

Maar — óók dat weer schijnt God aan vaste regels te hebben gebonden en de ge-

leerden hebben gevonden, dat de maand Augustus gemiddeld meer regen geeft dan Juni en Juli, vooral de laatste 10 dagen van Augustus.

En — aangezien nu de meeste menschen en ook de scholen hun vacantie in Augustus hebben, schrijft men er in de bladen over, de vacaties te vervroegen tot in Juli en dan in 't najaar ook nog een korte vacantie te geven. Natuurlijk zal dan de zomervacantie wel wat ingekort worden, maar dat is zoo'n bezwaar niet.

Er zal dan evenwel heel wat veranderd moeten worden, want heel veel eind- en overgangsexamens, die gewoonlijk precies vóór de vacantie vallen, moeten dan verzet, en daar zit weer heel wat aan vast.

Maar — ik hoop toch, dat men het zal klaar krijgen.

Wat de regen vernielt,

schrijft een blad onder een plaatje, waarop de aar was afgebeeld, waarvan de korels tengevolge van den regenval waren ontkiemd en die daardoor voor de bakkerij ongeschikt waren geworden.

Toen ik 't las, kreeg ik grooten lust, om aan de redactie van die krant te vragen, of ze ook eens een foto wilde gaan nemen in onze jeneverstokerijen en daar eens in beeld wilde brengen, hoe daar groote hoeveelheden kostbaar graan, die niets door den regen geleden hebben, kunstmatig door de menschen worden vernield (= onbruikbaar gemaakt voor de bakkerij) en dan nog wel ongeveer op dezelfde wijze als door den regen, n.l. door vochtigheid en warmte. Want wil men het kostelijke graan tot jenever verstoffen, dan moet het door vochtige warmte aan het kiemen gebracht worden en dan is het voor de bakkerij ook niets meer waard.

Bezuiniging.

Moet U daarover ook al gaan schrijven? vragen jullie misschien wel. Je hoort er tegenwoordig overal van. 't Begint 's morgens vroeg al en je gaat er mee naar bed.

Maak je niet ongerust, hoor. Ik zal het er niet lang over hebben en ik wilde juist een middel aan de hand doen om eens flink te bezuinigen.

Onder „Van alles wat” zal je vinden twee berichten. 't Een vermeldt, dat Nederland per jaar zoo ongeveer 365 miljoen uitgeeft aan bier, wijn en jenever, en aan sigaren, sigaretten en tabak 145 miljoen. Dat is — in een rond getal — 500 miljoen gulden.

Als alle Nederlanders hun borrel, hun biertje of hun glas wijn lieten staan en ook hun sigaar, sigaret of pijp er aan gaven, dan zouden ze met gemak de

zwaar! belasting kunnen betalen en niemand zou meer klagen.

Misschien zou er dan ook nog een half miljoen voor de zending kunnen overschieten, want die komt ook weer veel te kort. En voor Bartimeus misschien een honderdduizend gulden, dan was die ongelukkige vereeniging ook weer geholpen.

Maar — 't zal wel niet gaan.

Men klaagt liever steen en been; zendt de collectanten voor liefdadige doeleinden van de deur weg, zonder iets te geven en.... blijft zijn sigaar rooken en zijn biertje drinken!

VAN ALLES WAT

In Chicago is men begonnen met den bouw van een hotel, dat 2268 kamers zal bevatten. Alleen de stoffeering van de kamers van Palmer House — zoo heet het hotel — zal twee miljoen dollars kosten.

Dicht bij Avignon, in 't Z. van Frankrijk, zag een jager zich plotseling tegenover een groote slang, die op den jager aanviel, nadat deze op hem geschoten had. Met kolfslagen werd het dier afge maakt. De slang was 1.82 M. lang en 42 c.M. dik. In de maag van het dier vond men twee konijnen.

Stroopen met het machinegeweer. In de Oostelijke Pyreneeën maken de stroopers op de gemzen jacht met het machinegeweer. Zij treden daarbij zoo ruw op, dat zelfs de koeheders en hun vee gevaar loopen, door een der vele kogels te worden getroffen.

Naar een bescheiden berekening — van een wijnhandelaar en die zal het zeker niet te hoog rekenen — geeft Nederland per jaar uit aan drank, wijn en bier, 344.5 miljoen gulden. Een ambtenaar der belastingen berekende 395 miljoen. Laten we het gemiddelde maar nemen, dan geeft ons volk per dag uit aan geheel onnutte dranken één miljoen gulden.

In 1923 hebben de Hollanders aan sigaren, sigaretten en tabak uitgegeven 145 miljoen gulden.

Redevoeringen op den publieken weg. In Rotterdam zal het voortaan geoorloofd zijn, op sommige pleinen of straten, door de politie aan te wijzen, in 't openbaar redevoeringen te houden. Zoo o.a. het Noördplein, het centrum van den Rotterdamschen groentenhandel, althans 's morgens.

Natuurlijk zullen socialistischen en communisten van dat recht een druk gebruik gaan maken.

Zullen ook de geloovigen, de Christenen, de predikanten daar het evangelie gaan brengen aan menschen, die nooit in de kerk komen?

Jezus heeft waarschijnlijk 't meest langs den weg gepredikt!

Woningnood. In Amsterdam alleen zijn nog 12.475 gezinnen, die een woning zoeken. In aanbouw zijn thans 8692 woningen. Dus nog ongeveer 4000 te weinig.

Regenval in Augustus. In Augustus 1924 is ongeveer 100 m.M. water meer gevallen, dan in vorige jaren gemiddeld valt. Wie nu vlug rekenen kan, moet maar eens uitrekken, hoeveel M³. water in de Haarlemmermeerpolder meer is gevallen, dan in andere jaren. De Haarl. meer heeft een oppervlakte van 18 duizend H.A. ruim.

KORT NIEUWS

In het Berner Oberland (Zwitserland) is het hoogste hotel van de wereld in gebruik genomen. Het staat op een hoogte van 3460 Meter! Het gebouw bestaat uit 4 verdiepingen, en heeft 18 kamers.

In Luxemburg is een tunnel van 1200 Meter ingestort, juist nadat er een trein door was gegaan. De instorting wordt geweten aan de aanhoudende regens, die thans drie maanden lang zijn gevallen.

In Engeland werd van de week de grootste reddingsboot der wereld te water gelaten. Er zitten twee heele groote motoren in, die staan in een afzonderlijke, waterdichte machinekamer. Er zijn twee kajuiten op deze boot, waar de schipbreukelingen warm eten en drinken kunnen krijgen. In 't geheel is er plaats voor

ongeveer 150 personen. De boot is verder uitgerust, met alles, wat er maar noodig kan zijn voor 't redden van drenkelingen.

Te Birmingham (in Engeland) is een bedelaar veroordeeld tot een maand „harden arbeid”. Om hem 't werken een beetje te leeren, zie je. Want eigenlijk was 't enkel luiheid van dien man, dat hij bedelde. Het bleek ook, dat hij al een aardig sommetje had opgespaard. Op een bank had hij n.l. 700 pond sterling, dat is zoowat 8400 gulden, in bewaring gegeven!

PLAATSELIJK NIEUWS

W y c h e n. Verleden week kwam hier een motorrijder door 't dorp, langs de Graafsche baan. Hij scheen van Grave te komen. Maar toen hij goed en wel een eindje voorbij was, kwam hij weer terug, en hield twee fietsers aan waar hij druk mee begon te praten.

Een rijwielhandelaar, J. v. H., za dat, ging er naar toe, en vroeg, wat er aan de hand was.

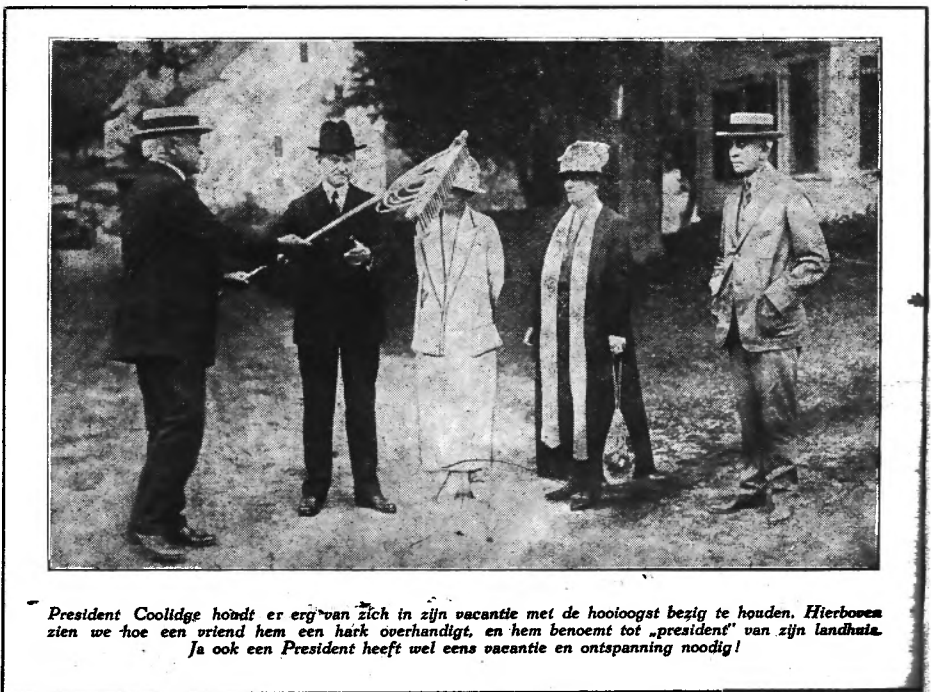
„Nu,” zei de motorrijder, „ik heb een portefeuille verloren met honderd-twee-en-twintig-duizend gulden erin.”

„Zoo,” zei de rijwielhandelaar, „en ik heb juist zoo'n portefeuille gevonden. 'k Wou 'm juist aan de politie gaan brengen.”

De motorrijder kreeg nu z'n portefeuille terug. Je kunt begrijpen, hoe blij hij was.

De rijwielhandelaar kreeg een belooning van honderd gulden!

U t r e c h t. Verleden week werd hier een volkszangdag gehouden. Op verschillende pleinen zongen koren van 200 tot 500 kinderen nationale liederen.

President Coolidge houdt er erg van zich in zijn vacantie met de hooftoegst bezig te houden. Hierboven zien we hoe een vriend hem een hark overhandigt, en hem benoemt tot „president” van zijn landhuis. Ja ook een President heeft wel eens vacantie en ontspanning noodig!